

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 117 E

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

53 tomas
2010 m. gegužės 6 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
	I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės	
	REZOLIUCIJOS	
	Europos Parlamentas	
	2008–2009 m. SESIJA	
	2009 m. kovo 24–26 d. posėdžiai	
	Posėdžių protokolai paskelbti OL C 236 E, 2009 10 1.	
	PRIIMTI TEKSTAI	
	2009 m. kovo 24, antradienis	
2010/C 117 E/01	ES prioritetai 64-ojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl Europos Sąjungos prioritetų 64-ojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje (2009/2000(INI))	1
2010/C 117 E/02	Vieneri metai po Lisabonos sutarties: Afrikos ir ES partnerystės įgyvendinimas 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl „Vieneri metai po Lisabonos sutarties: Afrikos ir ES partnerystės įgyvendinimas“ (2008/2318(INI))	7
2010/C 117 E/03	TVT sutartys 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl TVT sutarčių (2008/2128(INI))	15
2010/C 117 E/04	Meno studijos Europos Sąjungoje 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl meno studijų Europos Sąjungoje (2008/2226(INI))	23
2010/C 117 E/05	Aktyvus dialogas su piliečiais Europos klausimu 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl aktyvaus dialogo su piliečiais Europos klausimu (2008/2224(INI))	27

LT

2010/C 117 E/06	AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos darbas 2008 m. 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos darbo 2008 m. (2008/2303(INI))	33
2010/C 117 E/07	Pažangioji patirtis regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūtys 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pažangiosios patirties regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūčių (2008/2061(INI))	38
2010/C 117 E/08	Sanglaudos politikos papildymas kaimo plėtros priemonėmis ir suderinimas su jomis 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sanglaudos politikos papildymo kaimo plėtros priemonėmis ir suderinimo su jomis (2008/2100(INI))	46
2010/C 117 E/09	Kova su moterų lyties organų žalojimu ES 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kovos su moterų lyties organų žalojimu ES (2008/2071(INI))	52
2010/C 117 E/10	Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl daugiakalbystės – Europos turto ir bendro rūpestio (2008/2225(INI))	59
2010/C 117 E/11	Žalioji knyga apie teritorinę sanglaudą ir diskusijų apie būsimą sanglaudos politikos reformą eiga 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Žaliosios knygos apie teritorinę sanglaudą ir diskusijų dėl būsimos sanglaudos politikos reformos eigos (2008/2174(INI))	65
2010/C 117 E/12	Miestų aspektas vykdant sanglaudos politiką 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl miestų aspekto vykdant sanglaudos politiką naujuoju programavimo laikotarpiu (2008/2130(INI))	73
2010/C 117 E/13	Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimas 2007–2013 m. 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimo 2007–2013 m. Derybų dėl nacionalinių sanglaudos strategijų ir veiklos programų rezultatai (2008/2183(INI))	79
2010/C 117 E/14	Europos mikrokreditų plėtojimo iniciatyva augimui ir užimtumui remti 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos mikrokreditų plėtojimo iniciatyvos siekiant remti augimą ir užimtumą (2008/2122(INI))	85
	PRIEDAS	89
2009 m. kovo 25 d., trečiadienis		
2010/C 117 E/15	Biudžeto išteklių skirstymo priemonė 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl VGBS-VGV metodo, kaip biudžeto išteklių skirstymo priemonės (2008/2053(INI))	91
2010/C 117 E/16	2007–2013 m. finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2007–2013 m. finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūros (2008/2055(INI))	95

2009 m. kovo 24, antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

ES prioritetai 64-ojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje

P6_TA(2009)0150

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl Europos Sąjungos prioritetų 64-ojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje (2009/2000(INI))

(2010/C 117 E/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Alexanderio Grafo Lambsdorffo ALDE frakcijos vardu pateiktą pasiūlymą dėl rekomendacijos Tarybai dėl Europos Sąjungos prioritetinių klausimų, skirtų svarstyti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 64-osios sesijos metu (B6-0034/2009),
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento rekomendaciją Tarybai dėl ES prioritetinių klausimų, skirtų svarstyti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 63-osios sesijos metu ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 16 d. Tarybos priimtus ES prioritetinius klausimus, skirtus svarstyti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 63-osios sesijos metu (9978/2008),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos (JTGA) 63-ąją sesiją, visų pirma į rezoliucijas dėl: Jungtinių Tautų ir Tarpparlamentinės Sąjungos bendradarbiavimo ⁽²⁾, Konvencijos dėl branduolinių ginklų naudojimo uždraudimo ⁽³⁾, Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties ⁽⁴⁾, Konvencijos dėl bakteriologinių (biologinių) ir toksinių ginklų kūrimo, gamybos ir saugojimo uždraudimo bei jų sunaikinimo ⁽⁵⁾, moratoriumo dėl mirties bausmės ⁽⁶⁾, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvų apsaugos kovojant su terorizmu ⁽⁷⁾, žmogaus teisių padėties Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje ⁽⁸⁾, žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje ⁽⁹⁾, Dohos deklaracijos dėl vystymosi finansavimo:

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0339.

⁽²⁾ A/RES/63/24.

⁽³⁾ A/RES/63/75.

⁽⁴⁾ A/RES/63/87.

⁽⁵⁾ A/RES/63/88.

⁽⁶⁾ A/RES/63/168.

⁽⁷⁾ A/RES/63/185.

⁽⁸⁾ A/RES/63/190.

⁽⁹⁾ A/RES/63/191.

2009 m. kovo 24, antradienis

tęstinės tarptautinės konferencijos Monterėjaus konsensuso dėl vystymosi finansavimo įgyvendinimui apžvelgti baigiamojo dokumento ⁽¹⁾, žmogaus teisių padėties Mianmare ⁽²⁾, su vystymosi susijusios veiklos ⁽³⁾, Politikos reikalų departamento stiprinimo ⁽⁴⁾, programų biudžeto 2008–2009 m. laikotarpiui ⁽⁵⁾ ir siūlomo programų biudžeto 2010–2011 m. laikotarpiui ⁽⁶⁾,

- atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos raidos ir ES vaidmens ⁽⁷⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl vystymosi perspektyvų kuriant taiką ir valstybę pasibaigus konfliktams ⁽⁸⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 114 straipsnio 3 dalį ir 90 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Vystymosi komiteto nuomonę (A6-0132/2009),
- A. kadangi, praėjus ketveriems metams, JT valstybėms narėms reikėtų priminti apie jų įsipareigojimą pasiekti 2005 m. aukščiausio lygio susitikimo baigiamajame dokumente, priimtame 2005 m. rugsėjo 16 d. Niujorke, užsibrėžtus ambicingus tikslus,
- B. kadangi spręsti klausimus, susijusius su daugybe tautoms, visuomenėms ir piliečiams kylančių tarpusavyje susijusių uždavinių ir grėsmių, tokių kaip grėsmė taikai, stabilumui ir žmonių saugumui, skurdo, klimato kaitos, energetikos saugumo ir pasaulio ekonomikos ir finansų krizės padarinių nulemti uždaviniai, gali tik pasaulinė, veiksminga ir visaapimanti daugiašalė sistema,
- C. kadangi JTGA 63-ojoje sesijoje priimta svarbių sprendimų tam tikrais su reformos darbotvarka susijusiais klausimais, įskaitant žmogiškųjų išteklių valdymo ir teisingumo vykdymo gerinimą, dalinį Politikos reikalų departamento stiprinimą ir tarpvyriausybinių derybų dėl Saugumo Tarybos reformos pradžią,
- D. kadangi, Trečiajam komitetui pasiūlius, JTGA priėmė svarbių rezoliucijų įvairiais žmogaus teisių, socialiniais ir humanitariniais klausimais, įskaitant rezoliucijas dėl trijų šalių, taip pat Tarptautinio ekonominų, socialinių ir kultūrinių teisių pakto fakultatyvinį protokolą,
- E. kadangi iniciatyva „Veikti išvien“ ir dviejų tarpininkų darbu praktiškai pasiekta apčiuopiama pažanga įgyvendinant kai kurias iš reformų JT sistemos darnai gerinti; kadangi būtina sustiprinti dedamas pastangas ir siekti tolesnės pažangos JTGA 63-ojoje sesijoje nustatytose srityse,
- F. kadangi nesugebėjus įgyvendinti įstaigų, tokių kaip JT Saugumo Taryba ir JT Ekonominė ir socialinė taryba (angl. ECOSOC), reformų, neformalios grupės, tokios kaip G8 ar G20, galėtų pačios bandyti pakeisti pasaulinius institucinius susitarimus,
- G. kadangi Europos Sąjunga turi remti vertybes, kurios, jos tvirtu įsitikinimu, yra visuotinės, kartu stengdamasi išvengti skirtingų požiūrių,
- H. kadangi, antra vertus, Jungtinių Tautų sekretoriato ir ES institucijų bendradarbiavimas dar niekada nebuvo toks glaudus ir dar niekada taip neatspindėjo bendrų dviejų organizacijų vertybių, tikslų ir interesų,

⁽¹⁾ A/RES/63/239.

⁽²⁾ A/RES/63/245.

⁽³⁾ A/RES/63/260.

⁽⁴⁾ A/RES/63/261.

⁽⁵⁾ A/RES/63/264 A-C.

⁽⁶⁾ A/RES/63/266.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0021.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0639.

2009 m. kovo 24, antradienis

- I. kadangi reikia toliau stiprinti Jungtinių Tautų veiklos pajėgumą taikos ir saugumo veiklos srityje ir kadangi ES ir JT bendradarbiavimas palaikant taiką yra pasaulinės taikos ir saugumo kertinis akmuo,
- J. kadangi vis didėja JT taikdary žūčių atvejų skaičius ir todėl reikia imtis visų galimų šių darbuotojų apsaugos priemonių,
- K. kadangi ES ir JAV yra strateginės partnerės ir abi suinteresuotos kartu kovoti su bendromis grėsmėmis bei spręsti naujo pasaulinio veiksmų plano uždavinius remdamosi tarptautine teise ir daugiašalėmis institucijomis, visų pirma JT; kadangi panašu, jog naujosios JAV nuolatinės atstovės Jungtinėse Tautose Susan Rice pareiškimė nurodomas ketinimas toliau konstruktyviai bendradarbiauti su Jungtinėmis Tautomis,
- L. kadangi Europos Sąjunga savo 2008 m. rugsėjo 19 d. pareiškimė JT Žmogaus teisių tarybai (ŽTT) nurodė, kad šie keturi baigiamojo Durbano peržiūros konferencijos dokumento punktai yra nepriimtini (ES nustatytos ribos): 1) ypatingai išskirti vieną pasaulio regioną; 2) pakeisti 2001 m. Durbano deklaraciją į ją įtraukiant draudimą šmeižti religiją, kurio tikslas – apriboti žodžio laisvę ir taikyti cenzūrą, kuri numatyta islamo šventvagystės draudimo įstatymuose; 3) nustatyti aukų hierarchiją; 4) politizuoti ar poliarizuoti diskusiją,
- M. kadangi, atsižvelgiant į vis gilėjančią pasaulinę recesiją, dėl krintančių pagrindinių prekių kainų, mažesnių investicijų srautų, finansinio nestabilumo ir mažėjančių piniginių perlaidų besivystančios šalys gali atsilikti dešimtmečiais ir dabartinių ES pagalbos išpareigojimų vertė nukris beveik 12 milijardų JAV dolerių per metus, nes ji yra valstybių narių BNP procentinė išraiška,

1. pateikia Tarybai šias rekomendacijas:

Europos Sąjunga Jungtinėse Tautose

- a) apsiimti Jungtinių Tautų sistemoje sąžiningai tarpininkauti įvairių narystės grupių interesams ir vertybėms, siekiant skatinti bendrą supratimą apie tris tarpusavyje glaudžiai susijusius ramsčius, kuriais remiasi Jungtinės Tautos, t. y. taika ir saugumas, ekonomikos ir socialinė plėtra bei žmogaus teisės, ir didesnę susitelkimą ties šiais ramsčiais,
- b) su Komisija užtikrinti, kad su daugiašale darbotvarke susiję klausimai būtų sistemingai sprendžiami dvišaliuose ES ir ES valstybių narių dialoguose su kitomis šalimis ir regioninėmis grupėmis,
- c) su nauja JAV administracija rūpestingai ištirti abiejų partnerių bendradarbiavimo stiprinimo būdus, siekiant remti bendrus prioritetus Jungtinėse Tautose,

Taika ir saugumas

- d) skatinti JT Generalinio Sekretoriaus Ban Ki-moon inicijuotas diskusijas dėl atsakomybės ginti (angl. R2P) principo įgyvendinimo, siekiant sustiprinti bendrą sutarimą dėl šio kertinio JT doktrinos akmens, ir kurti operatyvesnį požiūrį, kartu atsispiriant bandymams sumažinti jo taikymo sritį,
- e) užtikrinti, kad pirmiau minėtose diskusijose būtų tinkamai pabrėžtas prevencinis R2P pobūdis ir būtų skirta pakankamai dėmesio būtinybei padėti pažeidžiamoms ir nestabilioms šalims susikurti pajėgumų prisiimti tokią atsakomybę, daugiausia dėmesio skiriant būtent regioniniams subjektams kaip veiksmingiausiems pašnekovams esant nestabiliai padėčiai,

2009 m. kovo 24, antradienis

- f) užtikrinti, kad kritinėse situacijose, kai atitinkama valstybė nesugeba apginti savo žmonių nuo genocido, karo nusikaltimų, etninio valymo ir nusikaltimų žmonijai, būtų taikomas R2P principas,
- g) skatinti Afrikos Sąjungą toliau stiprinti krizių valdymo pajėgumus ir raginti ir ES, ir JAV subjektus remti šias pastangas ir vis glaudžiau bendradarbiauti su Afrikos Sąjunga įtvirtinant taiką ir saugumą Afrikos žemyne,
- h) primygtinai raginti ES valstybes nares dėti būtinas pastangas, kad būtų užbaigtos derybos dėl Bendrosios konvencijos dėl tarptautinio terorizmo,

Žmogaus teisės

- i) visuose JTGA svarstomose ir priimamose rezoliucijose aiškiai remti tarptautinės humanitarinės teisės doktrinas ir nedviprasmiškai smerkti bet koki jų pažeidimą, ypač susijusį su JT ir kitų humanitarinės srities darbuotojų sauga ir saugumu,
- j) užmegzti ryšius su kitomis regioninėmis grupėmis siekiant skatinti didesnę ES remiamame pareiškime dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės, kuri patvirtino 66 JT valstybės narės, puoselėjimų principų įsisąmoninimą ir jų supratimą,
- k) paraginti JT Generalinį Sekretorių pateikti JTGA 65-ajai sesijai pranešimą apie valstybių narių mirties bausmės nepilnamečiams uždraudimo laikymąsi ir į šį pranešimą įtraukti informaciją apie šiuo metu mirties bausme nubaustų nepilnamečių nusikaltėlių skaičių ir per pastaruosius penkerius metus įvykdytų tokių mirties bausmių skaičių,
- l) prieš 2011 m. ŽTT peržiūrą inicijuoti diskusijas, kuriose būtų pabrėžtas Trečiojo komiteto, visuotinė naryste grindžiamos tarpvyriausybines JTGA įstaigos, ir ŽTT, kurios sudėtis ribota ir kurios įgaliojimai labiau operatyvinio pobūdžio, papildomumas,
- m) raginti valstybes nares iš naujo apsvarstyti jų dalyvavimą Durbano peržiūros konferencijoje, įvyksiančioje 2009 m. balandžio mėn. Ženevoje, jei iki konferencijos vyksiančiose diskusijose bus patvirtinta, kad visos keturios 2009 m. vasario 20 d. baigiamojo dokumento projekte nurodytos ribos bus peržengtos,
- n) skatinti ir remti pastangas, kurios dedamos siekiant užtikrinti, kad Jungtinių Tautų su terorizmu susijusių sankcijų režimui būtų taikomos skaidrios ir nešališkos procedūros, visų pirma nustatant veiksmingą pranešimo procedūrą ir įvedant nepriklausomą teisminę peržiūrą pagal Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktiką,
- o) paraginti Saugumo Tarybą ir jos Kovos su terorizmu komitetą bendradarbiauti su atitinkamomis JT žmogaus teisių įstaigomis, siekiant nuolat stebėti, kaip laikomasi tarptautinėje žmogaus teisių, pabėgėlių ir humanitarinėje teisėje nustatytų įpareigojimų,
- p) primygtinai reikalauti, kad visos JT narės ratifikuotų Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) Romos statutą, pradedant Saugumo Tarybos narėmis ir, atsižvelgiant į 2009 m. TBT peržiūros konferenciją, aktyviai remti pastangas susitarti dėl dar nenustatytos agresijos nusikaltimo apibrėžties ir sąlygų, kuriomis TBT galėtų vykdyti savo jurisdikciją, kaip numatyta Romos statuto 5 straipsnio 2 dalyje,

JT reforma

- q) remti dedamas pastangas siekiant užtikrinti įgyvendinant „Veikti išvien“ reformą šalių lygmeniu pasiektos pažangos ir įvairios JT agentūrų ir programų buveinių taikomos praktikos, kuri iki šiol trukdė glaudesniai bendradarbiavimui ir koordinavimui vietoje, nuoseklumą,

2009 m. kovo 24, antradienis

- r) plėtoti ES koordinavimą, įskaitant paramos teikėjų koordinavimą, santykiuose su JT agentūromis, fondais ir programomis buveinės, taip pat šalių lygmeniu, įskaitant dalyvavimą JT vadovaujamuose kelių paramos teikėjų fonduose, ir įtraukti JT agentūras ir programas į su JT sekretoriatu jau gerai išplėtotą dialogą.

Aplinka

- s) skatinti diskusijas dėl būsimos JT pagrindų konvencijos dėl klimato kaitos šalių konferencijos (angl. COP15) 2009 m. gruodžio mėn. Kopenhagoje siekiant ieškoti bendro sutarimo dėl naujojo tarptautinio susitarimo dėl klimato kaitos laikotarpiui po 2012 m. ir stengtis, kad jis būtų priimtas; šiuo atžvilgiu skatinti paramą besivystančioms šalims skirtam finansų ir technologijų paketui, siekiant užtikrinti, kad jos galėtų lengviau patvirtinti naują įpareigojantį susitarimą,
- t) pritarti, kad kitoje JTGA būtų patvirtinta Valdančiosios Tarybos / pasaulio valstybių aplinkos ministrų forumo, susijusio su JT aplinkos programa, propaguojama nuoseklesnė pasaulinio aplinkos valdymo struktūra, valdymo sistema, kuri gebėtų įgyvendinti milžiniškus ateities uždavinius,

Pasaulinis valdymas

- u) imtis iniciatyvos dabartinėse diskusijose dėl pasaulinio valdymo, įskaitant ekonomikos ir finansų valdymą, siekiant stiprinti Tarptautinio valiutos fondo ir Pasaulio banko įgaliojimus ir gerinti jų veiklą, kartu atgaivinant ECOSOC,
- v) remiantis JTGA darbo tvarkos taisyklėmis, pasinaudoti būsimomis tarpvyriausybėmis derybomis dėl Saugumo Tarybos reformos kaip galimybe sutelkti dėmesį į suartėjimo taškus ir siekti apčiuopiamos pažangos norint atskleisti Saugumo Tarybos gebėjimus, palyginti su kitomis JT įstaigomis, papildyti Saugumo Tarybą naujais nuolatiniais ir nenuolatiniais nariais (galbūt laikinai), siekiant gerinti Saugumo Tarybos reprezentatyvumą ir teisėtumą, ir peržiūrėti Saugumo Tarybos darbo metodus,
- w) pabrėžti, kad nuolatinė ES vieta Saugumo Taryboje tebėra ilgalaikis Europos Sąjungos tikslas,

Ginklų neplatinimas ir nusiginklavimas

- x) pasirūpinti sąlygomis, kad 2010 m. Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatinimo (angl. NPT) šalių peržiūros konferencija būtų sėkminga, visų pirma patvirtinant siūlomą pavyzdinę Branduolinių ginklų konvenciją ir ją remiant; siekti bendro sutarimo dėl siūlomos skylančių medžiagų gamybos draudimo sutarties; stengtis, kad Nusiginklavimo konferencija priimtų esminę darbo programą, kad ši įstaiga pradėtų veikti; palaikyti daugiašalius ir dvišalius ryšius su JT valstybėmis narėmis, siekiant atnaujinti Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties ratifikavimą; ir galiausiai skatinti toliau stengtis pradėti derybas dėl prekybos ginklais sutarties;

Valdymo reforma

- y) visiškai panaudoti savo finansinę įtaką Jungtinėse Tautose, siekiant užtikrinti, kad 2010–2011 m. biudžete būtų geriau atsižvelgta į neatidėliotinus šios organizacijos veiklos poreikius, o JT Generaliniam Sekretoriui būtų suteikta didesnė veiksmų laisvė skirstant žmogiškuosius išteklius pagal tokius poreikius ir atsižvelgiant į atitinkamų JT įstaigų, visų pirma Saugumo Tarybos ir JTGA, priimtus veiklos sprendimus,
- z) vykstant diskusijoms dėl Jungtinių Tautų išlaidų paskirstymo vertinimo skalės peržiūros nustatyti aiškią geresnio atstovavimo tam tikrose JT įstaigose ir sąžiningesnio dalijimosi finansine našta sąsają,

2009 m. kovo 24, antradienis

- aa) parengti labiau koordinuotą ES darbuotojų Jungtinėse Tautose politiką, siekiant užtikrinti didesnę įdarbinimo procedūrų skaidrumą ir veiksmingumą bei garantuoti, kad įdarbinimo sąlygos tebebūtų pakankamai patrauklios ES piliečiams,

Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT)

- ab) imtis pasaulio lyderio vaidmens siekiant skatinti tarptautinius veiksmus ir laikytis įsipareigojimų pagal TVT, atsižvelgiant į tai, kad pasaulis labai atsilieka siekdamas TVT, kaip buvo įsipareigojęs,
- ac) remti TVT „spragų“ darbo grupės iniciatyvą stebėti, kaip laikomasi pasaulio įsipareigojimų pagalbos, prekybos, atleidimo nuo skolų ir teisės gauti pagrindinius vaistus ir technologiją srityse,
- ad) paraginti nedelsiant surengti aukšto lygio JT konferenciją pasaulio finansų ir ekonomikos krizės ir jos padarinių vystymuisi tema, kurią organizuoti buvo susitarta 2008 m. įvykusioje Dohos vystymosi finansavimo konferencijoje,
- ae) siekti diskusijų pagal iniciatyvą „Verslas kviečia veikti“ ir įsipareigojimų finansuoti ir remti TVT, tačiau kartu ragina tai derinti su padidėjusia įmonių sektoriaus atskaitomybe,
- af) raginti kartu su visomis šiomis iniciatyvomis laikytis Paryžiaus deklaracijoje dėl pagalbos veiksmingumo nustatytų principų ir Akros veiksmų darbotvarkės, siekiant geriau teikti kokybiškesnę pagalbą,
- ag) pasinaudoti 64-ąja JTGA sesija, kuri yra puiki galimybė atsiskaityti už pažangą, padarytą siekiant tikslų, numatytų ES TVT įgyvendinimo veiksmų darbotvarkėje,
- ah) paraginti Komisiją atsiskaityti už pažangą, padarytą įgyvendinant TVT sutartis, ir skatinti kitus paramos teikėjus skirti daugiau tokios ilgalaikės lengviau numatomos paramos iš biudžeto,

Baigiamosios rekomendacijos

- ai) paraginti ES valstybes nares laikytis savo įsipareigojimo siekti veiksmingo daugiašalio bendradarbiavimo užtikrinant sistemingą ir greitą visų JT konvencijų ir sutarčių ratifikavimą,
- aj) paremti pirmiau minėtoje JTGA rezoliucijoje dėl Jungtinių Tautų ir Tarpparlamentinės Sąjungos bendradarbiavimo priimtą sprendimą į išankstinę JTGA 65-osios sesijos darbotvarkę įtraukti atskirą klausimą dėl Jungtinių Tautų Organizacijos, nacionalinių parlamentų ir Tarpparlamentinės Sąjungos bendradarbiavimo, su sąlyga, kad klausimo pavadinime taip pat būtų padaryta nuoroda į „regionines parlamentines asamblėjas“, ir skatinti diskusijas kaip parlamentų nariai, nacionaliniai parlamentai ir regioninės parlamentinės asamblėjos galėtų atlikti aktyvesnį vaidmenį Jungtinėse Tautose;

*

* *

2. paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Tarybai ir susipažinti – Komisijai.
-

2009 m. kovo 24, antradienis

Vieneri metai po Lisabonos sutarties: Afrikos ir ES partnerystės įgyvendinimas

P6_TA(2009)0151

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl „Vieneri metai po Lisabonos sutarties: Afrikos ir ES partnerystės įgyvendinimas“ (2008/2318(INI))

(2010/C 117 E/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į bendrą Afrikos ir ES strategiją (toliau – bendroji strategija) ir pirmąjį Afrikos ir ES strateginės partnerystės įgyvendinimo veiksmų planą (2008–2010), kurį 2007 m. gruodžio 8–9 d. Lisabonos susitikime patvirtino ES ir Afrikos valstybių ir vyriausybės vadovai,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Vieneri metai po Lisabonos aukščiausio lygio susitikimo: Afrikos ir ES partnerystės įgyvendinimas“ (COM(2008)0617),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos 2008 m. lapkričio 10 d. išvada „Vieneri metai po Lisabonos aukščiausio lygio susitikimo: Afrikos ir ES partnerystės įgyvendinimas“,
- atsižvelgdamas į bendros Afrikos ir ES strategijos ir jos pirmojo veiksmų plano (2008–2010) įgyvendinimo bendrąją pažangos ataskaitą, kurią 2008 m. lapkričio 21 d. Adis Abeboje (Etiopija) patvirtino Afrikos ir ES ministrų trejetas,
- atsižvelgdamas į Visos Afrikos Parlamento santykių su Europos Parlamentu *ad hoc* komiteto ir Europos Parlamento santykių su Visos Afrikos Parlamentu *ad hoc* delegacijos 2008 m. gruodžio 17 d. pastabas Afrikos Sąjungai (AS) ir ES pirmininkaujantioms valstybėms ir komisijoms dėl Visos Afrikos Parlamento ir Europos Parlamento vaidmens įgyvendinant bendrąją strategiją ir šį įgyvendinimą kontroliuojant,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl dabartinės Europos Sąjungos ir Afrikos santykių padėties ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. lapkričio 17 d. rezoliuciją dėl Afrikos vystymosi strategijos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės bei Europos bendrijos ir jos valstybių narių partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ⁽³⁾ (Kotonu susitarimas) ir iš dalies pakeistą Susitarimu dėl partnerystės susitarimo dalinio pakeitimo, pasirašytu 2005 m. birželio 25 d. ⁽⁴⁾ Liuksemburge,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 177 ir 181 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto nuomonę (A6-0079/2009),

⁽¹⁾ OL C 263 E, 2008 10 16, p. 633.

⁽²⁾ OL C 280 E, 2006 11 18, p. 475.

⁽³⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽⁴⁾ OL L 209, 2005 8 11, p. 27.

⁽⁵⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 41.

2009 m. kovo 24, antradienis

- A. kadangi skurdo mažinimo strategija ir toliau turėtų likti bendros strategijos pagrindu,
- B. kadangi pusė Afrikos gyventojų vis dar gyvena skurde ir kadangi Afrika yra vienintelis žemynas, nedarantis pažangos siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT), ypač skurdo mažinimo, vaikų mirtinumo, motinų sveikatos ir kovos su ŽIV (AIDS) ir maliarija,
- C. kadangi bendrojoje strategijoje planuojama bendradarbiauti „platesnėje nei vystymasis plotmėje“, „platesnėje nei Afrikos plotmėje“ ir „platesnėje nei institucijų plotmėje“, kuri apima daugiau Afrikos ir pasaulio masto klausimų negu praeityje – energetiką, klimato kaitą ir saugumą, ir įtraukia daugiau neinstitucinių veikėjų,
- D. kadangi pastaraisiais metais sukurta didžioji dalis bendros Afrikos ir ES strategijos institucinės sąrangos ir naujoviškų darbo metodų, tačiau nepavyko pasiekti tikros pažangos ją įgyvendinant,
- E. kadangi, nepaisant bendrojoje strategijoje visiškai pripažįstamo pamatinio Visos Afrikos Parlamento ir Europos Parlamento vaidmens persvarstant pažangą ir numatant politines partnerystės gaires, juos dar reikia prasmingai ir nuosekliai įtraukti rengiant, pritaikant bendrąją strategiją ir vykdant jos stebėseną,
- F. kadangi įgyvendinant bendrąją strategiją pilietinė visuomenė ir vietos valdžios institucijos, ypač Afrikos, kol kas dalyvauja negausiai,
- G. kadangi bendrajai strategijai įgyvendinti skirta labai mažai papildomų lėšų, o atitinkami finansavimo šaltiniai buvo visiškai patvirtinti dar prieš patvirtinant bendrąją strategiją,
- H. kadangi įtraukus Europos plėtros fondo (EPF) išlaidas į ES biudžeto sistemą, kaip ne kartą ragino Parlamentas, būtų galima pasiekti didesnę politikos nuoseklumą ir atlikti vystymo išlaidų parlamentinę priežiūrą,
- I. kadangi Afrikai tenkanti pasaulinės prekybos dalis mažėja ir Afrika atskiriama nuo globalizacijos teikiamų galimybių,
- J. kadangi dėl kapitalo išvežimo, ypač dėl neteisėto kapitalo išvežimo, Afrikos šalių ekonomika kiekvienais metais praranda milijardus eurų, o dėl „protų nutekėjimo“ mažėja intelektiniai žemyno gebėjimai, kurie reikalingi jo vystymuisi ateityje,
- K. kadangi Afrikoje maisto gamybos ir maisto saugumo, kaip politinių prioritetų, reikšmė mažėja, per pastarąjį dešimtmetį jiems skirta labai mažai lėšų ir tai gali turėti katastrofiškų padarinių, kaip parodė pastaroji maisto kainų krizė,
- L. kadangi Afrikai nepakankamai atstovaujama tarptautinėse organizacijose ir daugiašaliuose forumuose, kuriuose sprendžiama daugelis klausimų, susijusių su žemyno ateitimi,
- M. kadangi ilgalaikiai ES ir Afrikos santykiai igyja naują svarbą atsirandant netradiciniams donorams, dėl kurių darbotvarkės ir prioritetų kyla nauji pavojai ir sunkumai Afrikos žemyne,
- N. kadangi būtina rasti sinergijos būdų ir vengti bendrąją strategiją ir esamus partnerystės ryšius, pvz., Kotonu susitarimą, Europos ir Viduržemio jūros regiono strategiją ir Pietų Afrikos ir ES strateginę partnerystę, įgyvendinančių institucijų funkcijų dubliavimo,
- O. kadangi 2009 m. Kotonu susitikimo peržiūra siekiama patikslinti AKR ir AS santykius ateityje,
- P. kadangi apie bendrosios strategijos tikslus ir veiksmus žinoma taip mažai, jog tai kelia rūpestį, ir kadangi, daugiausia Afrikoje, visuomenės žinios apie Afrikos ir ES strateginę partnerystę ir jos laikymasis tiesiogiai susiję su tuo, ar bendroji strategija gali nedelsiant duoti apčiuopiamų rezultatų, galinčių pagerinti Afrikos gyventojų gyvenimo lygį,

2009 m. kovo 24, antradienis

- Q. kadangi palaikant partnerystę turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad nors „lygiateisė partnerystė“ reiškia, kad ES ir AS dalyvavimo diskusijoje ir politikos formavimo požiūriu yra lygūs partneriai, negalima pamiršti tikros padėties, kad abu žemynai ir jų institucijos nėra lygiaverčiai institucinės plėtros, sprendimų pajėgumų ir išteklių aspektais,

ES ir Afrikos bendradarbiavimo sistemos kūrimas

1. palankiai vertina tai, kad praėjus metams nuo bendrosios strategijos patvirtinimo pagaliau sukurti ir pradėjo veikti pagrindiniai jos įgyvendinimo institucinės sistemos elementai, įtvirtinti veiksmų plane, kuriame numatyti siektini rezultatai ir tvarkaraščiai, ir kad padaryta pažanga įgyvendinant bendrąją strategiją ir jos teminius partnerystės projektus; vis dėlto apgailestauja, kad baigiantis pirmiesiems įgyvendinimo metams vis dar nesuderinti kai kurių partnerystės darbo metodai ir iki šiol nenustatytos galutinės datos, tvarkaraščiai ir nepaskirstos biudžeto lėšos;
2. palankiai vertina tai, kad ES ir AS susitikimai niekada anksčiau nevykdavo taip dažnai, kaip pirmaisiais metais po to, kai buvo pasirašyta bendra Afrikos ir ES strategija;
3. ragina ES ir AS komisijas ir valstybes nares pirmumo tvarka užbaigti šią institucinę sistemą – sukurti parlamentinius, pilietinės visuomenės ir vietos valdžios institucijų elementus, kuriuos naudojant šis procesas turėtų būti skatinamas ir išlaikomas suteikiant jam skaidrumo ir demokratinio teisėtumo;
4. palankiai vertina ES įgyvendinimo grupių steigimą dalyvaujant suinteresuotoms valstybėms narėms ne tik todėl, kad bendros strategijos finansavimas didžiaja dalimi priklauso nuo valstybių narių indėlių, bet ir dėl to, kad tiesioginis valstybių narių dalyvavimas leistų didinti informuotumą apie veiksmus, numatytus veiksmų plane, jų tęstinumą ir tvarumą;
5. ragina bendrąją strategiją įgyvendinančias institucijas visą dėmesį skirti būtiniams rezultatams, nes pirmojo veiksmų plano trukmė nesiekia nė trejų metų (2008–2010);

Parlamentų vaidmuo

6. primena prašymą ES ir AS komisijoms imtis aktyvių veiksmų įtraukiant Europos Parlamentą ir Visos Afrikos Parlamentą į bendrosios strategijos įgyvendinimą, kontrolę ir jos politinių gairių nustatymą, kaip dera pagal jų – pagrindinių bendrosios strategijos institucinės sistemos elementų – statusą;
7. pabrėžia svarbų Europos Parlamento ir Afrikos parlamentų tarpparlamentinių darinių, tokių kaip AKR ir ES jungtinė parlamentinė asamblėja (JPA) bei Euromed parlamentinė asamblėja, vaidmenį skatinant taiką ir saugumą, gerą valdymą ir demokratiją bei jų svarbą užtikrinant veiksmingą bendradarbiavimą ir sprendžiant bendras problemas;
8. pažymi, kad 11-ajame Afrikos ir ES ministrų trejeto susitikime patvirtinta pirmoji metinė bendrosios strategijos ir jos pirmojo veiksmų plano įgyvendinimo pažangos ataskaita, prie kurios ES prisidėjo Komisijai priėmus minėtąjį komunikatą;
9. vis dėlto apgailestauja, kad ataskaita parengta nesikonsultuojant su Europos Parlamentu ar Visos Afrikos Parlamentu ir jiems neaptarus oficialaus įnašo;
10. siūlo, kad Visos Afrikos Parlamento ir Europos Parlamento pirmininkai nuolatos dalyvautų ir kalbėtų ES ir Afrikos aukščiausio lygio susitikimuose, pristatydami šių parlamentų išvadas įgyvendinant veiksmų planą ir pasiūlymus dėl būsimos bendrosios strategijos orientacijos;

2009 m. kovo 24, antradienis

11. ragina ministrų trejeto narius prieš pat ministrų trejeto susitikimą pavasarį pasikeisti nuomonėmis su Visos Afrikos Parlamento ir Europos Parlamento kompetentingų organų atstovais, kad jie galėtų pateikti siūlymus ir rekomendacijas dėl bendros metinės pažangos ataskaitos; siūlo diskusijas dėl parlamentų siūlymų ir rekomendacijų įtraukti į ministrų trejeto posėdžio darbotvarkę; tikisi, kad kitoje bendroje metinėje pažangos ataskaitoje, kurią ministrų trejetas priims kitą rudenį, bus nurodyta, kaip buvo atsižvelgta į šiuos siūlymus ir rekomendacijas; ragina Parlamento atstovus susitikti su ministrų trejetu per rudenį vyksiančius posėdžius;

12. mano, kad Visos Afrikos Parlamentas ir Europos Parlamentas atitinkamu lygmeniu turėtų dalyvauti bendrų ekspertų grupių darbe ir AS bei ES darbo grupėje;

13. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija pritarė 55 mln. eurų paramos iš 9-ojo EPF programai, skirtai AS institucijų gebėjimams stiprinti; dar kartą primygtinai reikalauja, kad dalis šio biudžeto būtų skirta Visos Afrikos Parlamento administraciniams ir veiklos pajėgumams stiprinti, ir prašo Komisiją parengti veiksmų planus, kaip naudoti šiuos biudžetus glaudžiai konsultuojantis su Visos Afrikos Parlamentu ir bendradarbiaujant su Europos Parlamentu;

14. rekomenduoja, kad biudžeto dalį, skirtą Visos Afrikos parlamentui, tiesiogiai administruotų pats Visos Afrikos parlamentas, kai tik jis įgis reikiamus administracinius įgūdžius ir įgyvendins reikalavimus, numatytus pagal EB finansinį reglamentą (ypač jo 56 straipsni) ⁽¹⁾, kad Komisija galėtų įgyvendinti biudžetą, taikydama netiesioginio centralizuoto valdymo būdą;

15. ragina ES ir AS komisijas supaprastinti procedūras, siekiant užtikrinti tiesioginį ir veiksmingą dialogą su parlamentais, atsižvelgiant į jų procedūrinius ypatumus, kad nebūtų nepriimtinių vėlavimų;

16. dar kartą ragina spręsti EPF įtraukimo į biudžetą klausimą ir prašo Komisiją informuoti apie tai Europos Parlamentą ir Visos Afrikos Parlamentą visais biudžeto formavimo procedūros etapais;

Pilietinė visuomenė ir nevalstybinio sektoriaus veikėjai

17. mano, jog norint, kad bendroji strategija tikrai būtų pagrįsta „plataus pobūdžio ir daug apimančia į žmones orientuota partneryste“, į ją turi būti praktiškai įtraukta pilietinė visuomenė ir vietos valdžios institucijos ir sudarytos sąlygos jiems veiksmingai dalyvauti įgyvendinimo organų darbe;

18. apgailestauja dėl to, kad nors veiksmų plane nurodyta, kad kiekviena iš Afrikos ir ES partnerysčių yra atviros patiems įvairiausiems veiksams, iš esmės minimi valstybių veiksmai; pabrėžia, kad parlamentai ir nevyriausybinės institucijos, pavyzdžiui, pilietinės visuomenės organizacijos, vietos valdžios institucijos ir kiti nevyriausybinių subjektai turėtų šiame procese imtis geresnių ir išsamesnių veiksmų;

19. palankiai vertina AS Ekonomikos, socialinių reikalų ir kultūros tarybą (ECOSOCC), kuri yra puiki priemonė Afrikos vyriausybių ir pilietinės visuomenės partnerystei kurti; tačiau yra susirūpinęs, kad Afrikos pilietinė visuomenė mažai dalyvauja įgyvendinant bendrąją strategiją, ir ragina, ypač Afrikos atstovus, nedelsiant imtis veiksmų, kad artimai bendradarbiaujant su suinteresuotosiomis šalimis būtų nustatytos Afrikos visuomenei atstovaujančių nevyriausybinių subjektų įvardijimo, klasifikavimo ir veiksmingo įtraukimo procedūros;

20. ragina Europos Komisiją parengti tinkamas priemones didinant Afrikos pilietinės visuomenės organizacijų pajėgumus, kuriais būtų siekiama didinti jų dalyvavimą įgyvendinant bendrą bendrąją strategiją;

⁽¹⁾ 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, 2002 9 16, p. 1).

2009 m. kovo 24, antradienis

Partnerystės

21. pažymi, kad bendrojoje strategijoje turėtų būti sprendžiami klausimai, kurie, nors oficialiai priklauso kitai institucinei sistemai, turi didelę įtaką Afrikos ateičiai ir lemia abiejų žemynų santykius, pvz., ekonominės partnerystės susitarimai (EPS) ir EPS regioninių grupių bei kitų esamų Afrikos regioninių grupių (tarp jų regioninių ekonominių bendrijų) santykiai, antroji Kotonu susitarimo redakcija, Europos ir Viduržemio jūros regiono strategija, ES ir Pietų Afrikos strateginė partnerystė, Afrikos santykiai su naujomis pasaulinėmis veikėjomis – Kinija ir Brazilija;

22. mano, kad tvari ekonominė, socialinė ir aplinkos plėtra gali vykti tik tose šalyse, kuriose užtikrinta taika, demokratija ir žmogaus teisės;

23. ragina Komisiją, Tarybą ir Afrikos subjektus užtikrinti nuoseklumą tarp šios strategijos ir kitų politikos, ypač prekybos, aplinkos, migracijos ir žemės ūkio politikos priemonių, kurios gali turėti neigiamą poveikį naujos strateginės partnerystės tarp ES ir Afrikos, nuoseklumui; pabrėžia, kad politinis ES ir Afrikos dialogas turėtų padėti spręsti šiuos klausimus;

24. pabrėžia, kad siekiant veiksmingai kovoti su skurdu (šis siekis turi būti svarbiausia bendrosios strategijos sudedamoji dalis) ES ir Afrikos strateginė partnerystė turi padėti skatinti tvarų ekonomikos ir socialinį vystymąsi, pritraukti užsienio investicijų, skatinti lygiateisę tarptautinę prekybą ir padėti sukurti sąlygas, kuriomis Afrikos šalys galėtų laipsniškai pradėti dalyvauti pasaulio ekonomikoje;

Taika ir saugumas

25. palankiai vertina pažangą, padarytą siekiant taikos ir saugumo partnerystės; pažymi AS ir ES politinį dialogą dėl krizės atvejais Afrikoje ir kitur; pabrėžia, kad pasitelkiant šį dialogą reikia spręsti daug taikos ir saugumo klausimų – nuo konfliktų prevencijos ir jų sprendimo iki pokonfliktinio atstatymo ir taikos kūrimo, taip pat reikia pradėti išsamų dialogą pareigos ginti principo įgyvendinimo klausimu;

26. ragina pirmenybę teikti Afrikos taikos ir saugumo sistemos įdiegimui; dar kartą pabrėžia, kad EPF nėra tinkama finansavimo priemonė norint ateityje papildyti Afrikos taikos priemonę; mano, kad EPF išlaidos turėtų atitikti Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Pagalbos vystymuisi komiteto (EBPO/PVK) taikomus oficialios pagalbos vystymuisi kriterijus; primena raginimą galutinai išspręsti Afrikos taikos priemonės finansavimo klausimą;

27. palankiai vertina 2008 m. rugsėjo mėn. JT Generalinio Sekretoriaus Ban Ki-Moono įsteigtą AS ir JT pasižymėjusių asmenų tarybą nustatyti, kaip tarptautinė bendruomenė galėtų paremti AS taikdarystės operacijas, kurioms suteikti JT įgaliojimai;

Valdymas ir žmogaus teisės

28. pažymi, kad valdymo koncepcija turėtų būti matas, kurį taikant būtų nustatoma, kaip veikia visuomenė, kaip joje užtikrinama teisė ir tvarka, žmogaus teisių laikymasis ir aktyvus jų propagavimas, kova su korupcija, gerovės kūrimas, skaidrus ir teisingas gerovės paskirstymas ir būtinosios sveikatos apsaugos ir socialinės paslaugos; pabrėžia, kad išorės subjektai valdymą turi vertinti ne vien pagal išorės primestus kriterijus, bet ir pagal bendras vertybes ir standartus, dėl kurių susitarė abi suinteresuotosios šalys;

29. pabrėžia tvarios demokratijos, apimančios gerą valdymą ir demokratinius rinkimus, svarbą, įskaitant paramą parlamentinių pajėgumų didinimui, pilietinės visuomenės ir vietos valdžios institucijų dalyvavimui politiniame dialoge;

30. pabrėžia, kad valdymas turi būti gerinamas iš abiejų pusių: jam teikiama pirmenybė ne tik Afrikoje, bet ir Europoje, kuri turėtų tobulinti pagalbos išpareigojimų ir geresnio donorų koordinavimo valdymą ir jų atskaitomybę siekiant geriau atsižvelgti į vadinamus „pagalbos našlaičius“; pabrėžia, kad šioje srityje svarbus vaidmuo tenka nacionaliniams ir žemynų parlamentams, nevalstybinėms organizacijoms ir vietos valdžios institucijoms;

2009 m. kovo 24, antradienis

31. ragina labiau remti vykdomas Afrikos iniciatyvas, pvz., Afrikos tarpusavio peržiūros mechanizmą (ATPM), kuriuo Afrikos šalys pastaruoju metu naudojosi daugiausia siekdamos pagerinti valdymą žemyne, ir kitas įvairias AS iniciuotas priemones, skirtas didinti Afrikos galimybėms savarankiškai valdyti šį procesą;

32. reiškia didelį susirūpinimą, kad Komisijos parengti kiekvienos AKR šalies valdymo modeliai, kuriais remiantis pagal 10-ąją EPF bus skirstoma 2 700 milijonų eurų papildomų vystymosi pagalbai skirtų lėšų, buvo rengiami neatsižvelgiant į dalyvaujamosios demokratijos principą; pažymi, kad papildomoms lėšoms gauti šalys naudos gavėjos buvo pasirenkamos laikantis tam tikrų kriterijų, kurių tik vienas tiesiogiai susijęs su Tūkstantmečio vystymosi tikslais; apgailestauja dėl to, kad Komisijos „valdymo modeliai“ iškreipia APRM procesą; ragina Europos Komisiją rengti konsultacijas su Europos Parlamentu ir Taryba ir informuoti apie padarytą pažangą bei šių fondų lėšų panaudojimą siekiant užtikrinti, kad jie būtų skiriami valdymo iniciatyvoms skatinti, AS valdymo darbotvarkei ir ATPM remti;

33. ragina pasinaudojant partneryste valdymo ir žmogaus teisių srityje užmegzti dialogą ir spręsti nebūdžiamumo už žmogaus teisių pažeidimų klausimą, taip pat atsižvelgti į gerą patirtį valstybių ar tarptautinės teisės lygmenimis, įskaitant Siera Leonėje ir Ruandoje įsteigtų tarptautinių baudžiamųjų teismų darbą;

Prekyba, ekonominė plėtra ir regioninė integracija

34. mano, kad, kalbant apie partnerystę prekybos ir regioninės integracijos klausimais, svarbiausia ekonominio augimo varomoji jėga yra didėjanti prekyba, jei prekybos politikos priemonės atitinka vystymosi tikslus; todėl džiaugiasi šios partnerystės tikslais remiant Afrikos regioninę integraciją ir didinant žemyno prekybos pajėgumus;

35. tikisi greitos Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) Dohos plėtos derybų raundo pabaigos, tačiau mano, kad ji iš esmės turi toliau likti „plėtos raundu“, teikiant pirmenybę Afrikos tautų integravimui į pasaulio ekonomiką, veiksmingai mažinant prekybą iškreipiančias žemės ūkio subsidijas ir atsisakant žemės ūkio eksporto subsidijų;

36. reiškia įsitikinimą, kad ES turėtų padėti Afrikos šalių žemės ūkiui iš esmės patenkinti savo poreikius ir skatinti teikti būtinas paslaugas ir plėtoti nepakankamai sustiprėjusias vietas pramonės šakas;

37. primygtinai teigia, kad su Afrikos valstybėmis pasirašomi galutiniai EPS turi būti svarbiausios vystymosi priemonės, kuriose būtų atsižvelgiama į įvairių naudos gavėjų skirtingus gebėjimus ir išsivystymo lygį;

38. pabrėžia, kad EPS turi skatinti Afrikos regioninę integraciją, o ne jai kenkti; remia AS pastangas stiprinti regionines ekonomines bendrijas, nes tai – pagrindiniai regioninės žemyno integracijos elementai;

39. primygtinai ragina Europos Komisiją ir valstybes nares laikytis įsipareigojimo iki 2010 m. kasmet suteikti bent 2 000 milijonų eurų tikros pagalbos prekybai, kurios didžiausia dalis turi būti skirta Afrikai; ragina laiku nustatyti ir suteikti pagalbos prekybai išteklių dalį; pabrėžia, kad šios lėšos turėtų būti papildomos ir neturėtų būti paprasčiausiai pakeistas finansavimas pagal EPF;

40. ragina partnerius spręsti platesnės pagalbos prekybai darbotvarkės klausimą, įskaitant infrastruktūros objektų vystymą, verslo plėtos ir geresnio reguliavimo skatinimą, įskaitant paprastesnes ir patogesnes vartotojams kilmės taisykles;

41. ragina partnerius taip pat atsižvelgti į ekonominius aspektus, kurie, nors ir nebūtinai susiję su prekyba, turi svarbių padarinių Afrikos šalių ekonomikai, pvz., būtinybę imtis veiksmų kapitalo nutekėjimui sustabdyti ir tarptautiniam mokesčių rojų reguliavimui skatinti;

42. ragina laikytis bendros strategijos pripažinti ir remti migrantų ir diasporų vaidmenį padedant jų gimtųjų šalių plėtrai, supaprastinant jų investavimą šiose šalyse ir mažinant pervedimų išlaidas;

2009 m. kovo 24, antradienis

Pagrindiniai vystymosi klausimai

43. primygtinai teigia, kad, kalbant apie partnerystę Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) srityje, šiuos tikslus bus sunku pasiekti net ir teikiant daugiau bei geresnės pagalbos, taigi ragina ES valstybes nares laikytis išpareigojimų, kuriuos jos neseniai patvirtino Dohos konferencijoje dėl vystymosi finansavimo ir Akros aukščiausiojo lygio forume pagalbos veiksmingumo klausimu, ypač dėl jų teikiamos pagalbos kiekio, politinio nuoseklumo, atsakomybės, skaidrumo ir pagalbos teikėjų darbo pasidalijimo;

44. pažymi, kad būtinosios sveikatos apsaugos paslaugos ir pradinis bei vidurinis lavinimas yra itin svarbūs rodikliai norint pasiekti TVT; todėl ragina Afrikos šalis užtikrinti, kad šios sritys būtų įtrauktos į jų skurdo mažinimo strategijų prioritetus; mano, kad partnerystė turėtų skatinti šią plėtrą, atsižvelgiant į Europos Komisijos išpareigojimą mažiausiai 20 proc. skirti Bendrijos pagalbos šiems sektoriams biudžetui; ragina Komisiją šį išpareigojimą taikyti ir EPF; primena, kad visos pastangos šiuo požiūriu turėtų apimti ir neįgalius asmenis; palankiai vertina šiomis sąlygomis pirmojo ekspertų grupės posėdžio rezultatus ir ragina suinteresuotus dalyvius užtikrinti, kad ateinančiais metais sieks didesnės pažangos;

45. ragina Europos Komisiją imtis skubių veiksmų įgyvendinant savo išpareigojimus sveikatos priežiūros srityje atsižvelgiant į 2009 m. Europos Audito Rūmų išvadas ir rekomendacijas „Dėl EB vystomosios paramos sveikatos paslaugoms Afrikos šalyse į pietus nuo Sacharos“; pabrėžia vis didesnę Europos Komisijos pagalbos sveikatos sektoriui reikšmę Afrikos šalyse į pietus nuo Sacharos, vykdamas dešimtojo EPF vidutinės trukmės peržiūrą ir remiant jos išpareigojimus siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų sveikatos srityje;

46. skatina ES ir AS valstybes nares didesnę dėmesį skirti Afrikos aprūpinimo maisto produktais saugumui ir savo poreikių patenkinimui ir remti veiksmus didinant Afrikos žemės ūkio gamybos, ypač vietos rinkoms, našumą ir konkurencingumą, ir kurti žaliąsias juostas aplink miestus;

47. ragina valstybes nares į savo diskusijas dėl ES ir Afrikos strategijos įtraukti klausimą dėl turto iš gamtinių išteklių teisingesnio paskirstymo; primygtinai teigia, kad nacionalinės pajamos iš gamtinių išteklių turėtų būti pirmumo tvarka teisingiau paskirstomos siekiant patenkinti pagrindinius jų gyventojų poreikius, ypač sveikatos, švietimo, gamtinių išteklių išsaugojimo ir aplinkos srityje, šitaip padedant siekti TVT;

48. reiškia susirūpinimą dėl to, kad pastarųjų metų rekordinį augimą Afrikoje pakeis sulėtėjusi pasaulio ekonomika, ir pabrėžia, kad žemyno plėtra gali atsilikti dešimtmečiais sumažėjus pagrindinių prekių kainoms, investicijų srautams, didėjant finansiniam nestabilumui ir mažėjant pervedimų skaičiui;

Kiti strategijos aspektai

49. primena, kad už klimato kaitą pirmiausia atsakingos išsivysčiusios šalys, o jos neigiamas poveikis didžiausias besivystančioms šalims; todėl primygtinai teigia, kad reikia skirti papildomų lėšų, nes tik taip bus galima užtikrinti, kad Afrikos valstybės nebūtų priverstos mokėti neproporcingai daug už prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos poveikio mažinimą; be to, pritaria bendrai ES ir Afrikos deklaracijai dėl klimato kaitos, pristatytai 2008 m. gruodžio mėn. konferencijoje Poznanėje, skirtai JT pagrindų konvencijai dėl klimato kaitos;

50. reikalauja, kad migracijos ir užimtumo partnerystės srityje būtų rastas sąžiningas ir įgyvendinamas protų nutekėjimo klausimo sprendimas – dėl šio reiškinio daug Afrikos tautų praranda daug gabių darbuotojų, ypač sveikatos apsaugos sektoriuje;

51. ragina taikyti naują ES „mėlynosios kortelės“ sistemą, kuri padėtų besivystančiose šalyse išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus sektoriuose, kuriuose šios šalys patiria darbo jėgos trūkumą, ypač sveikatos ir švietimo srityje;

52. ragina Komisiją siekti palaikant ES ir Afrikos partnerystę padėti Afrikos šalims taikyti lanksčias nuostatas, numatytas Dohos deklaracijoje dėl su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų (TRIPS) ir visuomenės sveikatos, siekiant lengviau aprūpinti Afrikos žemyną būtiniaisiais vaistais;

2009 m. kovo 24, antradienis

53. skatina abi šalis mokslo ir technologijų partnerystės srityje siekti mažinti skaitmeninę atskirtį stiprinant bendradarbiavimą ir užtikrinant technologijų, ypač telefonijos ir interneto, vystymąsi ir perkėlimą;

54. mano, kad bendroji strategija leis imtis konkrečių veiksmų gerinant Afrikos moterų, vaikų ir neįgalių asmenų padėtį, nes šios grupės besivystančiose šalyse patiria ypač daug sunkumų;

55. pabrėžia, kad norint, jog bendroji strategija apimtų platesnę nei Afrikos plotmę, o ES ir Afrika daugiau bendradarbiautų tarptautinėse organizacijose ir daugiašalėse derybose prekybos, žmogaus teisių ar klimato kaitos klausimais, ES ir Afrika turėtų siekti, kad tarptautinės institucijos, pvz., Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas ir PPO, taptų demokratiškesnės ir labiau atstovaujamos ir užtikrintų, kad Afrika pagaliau galėtų daryti įtaką, atitinkančią jos dydį ir statusą;

56. dar kartą prašo ES institucijas sukurti specialią finansinę priemonę bendrai strategijai įgyvendinti, centralizuojant esamus finansavimo šaltinius didesnio aiškumo, nuspėjamumo pagrindu; klausia, kiek ši bendra strategija padėtų siekti jos drąsių tikslų arba sukurti pridėtinę vertę nesiekiant naujo finansavimo arba esamo finansavimo perprogramavimo;

57. ragina ES ir Afrikos vyriausybes veiksmingiau ir sistemingiau informuoti žmones apie veiksmus ir rezultatus įgyvendinant bendrąją strategiją ir siekti plačiau ją nušviesti per žiniasklaidos priemones;

Žvilgsnis į ateitį

58. tikisi, kad Europos Parlamentas ir Visos Afrikos Parlamentas, remiantis 2007 m. gruodžio 8 ir 9 d. įvykusio ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikimo Lisabonoje patirtimi, bus prasmingai įtraukti į pasirėngimą 2010 m. vyksiančiam trečiajam Afrikos ir ES aukščiausiojo lygio susitikimui ir aktyviai jame dalyvaus;

59. ragina ES ir AS komisijas ir pirmininkaujančias valstybes nares pritarti anksčiau pateiktiems pasiūlymams, kuriais siekiama didinti parlamentinį dalyvavimą užtikrinant ir stebint bendros strategijos įgyvendinimą;

60. ketina Europos Parlamente parengti reikiamas visų jo organų koordinavimo ir sinergijos priemones, kad būtų remiamas bendrosios strategijos įgyvendinimas ir kontrolė; atsižvelgdamas į tai pakartoja ketinimą savo santykių su Visos Afrikos Parlamentu *ad hoc* delegaciją paversti visateise tarpparlamentine delegacija;

*

* *

61. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, AS ekonomikos, socialinių reikalų ir kultūros tarybai, AS Komisijai, AS vykdomajai tarybai, Visos Afrikos Parlamentui, AKR ministrų tarybai bei AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.

2009 m. kovo 24, antradienis

TVT sutartys

P6_TA(2009)0152

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl TVT sutarčių (2008/2128(INI))

(2010/C 117 E/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 18 d. Jungtinių Tautų Tūkstantmečio deklaraciją, kurią pateikdama tarptautinė bendruomenė įsipareigojo siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) ir iki 2015 m. pasaulyje dvigubai sumažinti skurdą, kuri buvo dar kartą patvirtinta kelete Jungtinių Tautų konferencijų, pvz., Monterėjaus konferencijoje dėl vystymosi finansavimo,
- atsižvelgdamas į įsipareigojimus, kuriuos valstybės narės prisiėmė per 2002 m. kovo 15-16 d. Barselonoje įvykusį Europos Vadovų Tarybos susitikimą,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. birželio 20 d. rezoliuciją dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų. Pusiau-
kelė ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 20 d. pasirašytą Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl Europos Sąjungos vystymo-
mosi politikos „Europos konsensusas“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. Komisijos TVT paketą,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Pažangos, siekiant Tūkstantmečio plėtros tikslų, paspartinimas –
plėtros finansavimas ir pagalbos veiksmingumas“ (COM(2005)0133),
- atsižvelgdamas į Komisijos metinę ataskaitą „Vykdant Europos pažadus dėl vystymosi finansavimo“
(COM(2007)0164),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „ES pagalba: daugiau, geriau ir greičiau“ (COM(2006)0087),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 23 d. rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų po 2002 m. Monterėjaus
vystymosi finansavimo konferencijos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į rezultatus ir galutinį dokumentą dėl tolesnių veiksmų po Tarptautinės konferencijos dėl
vystymosi finansavimo siekiant peržiūrėti Monterėjaus konsensuso įgyvendinimą (Doha, Kataras,
2008 m. lapkričio 29 d. – gruodžio 2 d.) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 22 d. rezoliuciją dėl tolesnių 2005 m. Paryžiaus deklaracijos dėl
pagalbos vystymuisi veiksmingumo įgyvendinimo priemonių ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 19 d. Komisijos dokumentą „TVT sutartis – ilgalaikės ir lengviau
numatomos biudžetinės paramos teikimo būdas“,
- atsižvelgdamas į naują Afrikos ir ES strateginę partnerystę,

⁽¹⁾ OL C 146E, 2008 6 12, p. 232.⁽²⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0420.⁽⁴⁾ A/Conf.212/L.1/Rev1, 2008 m. gruodžio 9 d.⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0237.

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl dabartinės Europos Sąjungos ir Afrikos santykių padėties ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 2 d. Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo ir 2008 m. rugsėjo 2–4 d. Akroje vykusio aukšto lygio forumo išvadas dėl tolesnių veiksmų priėmus šią deklaraciją,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 6 d. rezoliuciją dėl pagalbos veiksmingumo ir korupcijos besivystančiose šalyse ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl gimdyvių mirtingumo problemos prieš 2008 m. rugsėjo 25 d. vykiantį JT aukšto lygio renginį, skirtą Tūkstantmečio vystymosi tikslams ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos dokumentą „Pagalbos teikimo būdai. Bendrosios biudžetinės paramos planavimo, modeliavimo ir valdymo vadovas“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu susitarimo nuostatas, ypač 58 straipsnį (po 2005 m. peržiūros), kuriame išvardytos institucijos, atitinkančios finansavimo kriterijus,
- atsižvelgdamas į EBPO pažangiosios patirties patarimus, pateiktus dokumente „Paramos derinimas siekiant sustiprinti jos veiksmingumą“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 2/2005 apie Europos plėtros banko biudžetinę paramą AKR šalims: Komisijos vykdomas skyriaus „Viešųjų finansų reforma“ valdymas, su Komisijos atsakymais ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 10/2008, kurioje nagrinėjama EB parama vystymuisi, suteikta sveikatos priežiūros paslaugoms Afrikoje į pietus nuo Sacharos, ir į su ja susijusius Komisijos atsakymus,
- atsižvelgdamas į pranešimą „Bendrasis paramos biudžetui įvertinimas. Suvestinė ataskaita“, paskelbtą 2006 m. gegužės mėn. ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl naujų finansinių priemonių vystymuisi finansuoti ir Tūkstantmečio tikslų ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 13 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl neigalių asmenų teisių, kurią pasirašė Europos bendrija ir jos valstybės narės,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pranešimą (A6-0085/2009),

⁽¹⁾ OL C 263 E, 2008 10 16, p. 633.

⁽²⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 316.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0406.

⁽⁴⁾ 2007 m. sausio mėn. Komisijos AIDCO - DEV - RELEX išleistą anglų kalba.

⁽⁵⁾ Pagalbos vystymuisi komiteto informacinis dokumentas, 2 tomas, 2006 m.

⁽⁶⁾ OL C 249, 2005 10 7, p. 1.

⁽⁷⁾ IDD ir partneriai, 2006 m. gegužės mėn.

⁽⁸⁾ OL C 290 E, 2006 11 29, p. 396.

2009 m. kovo 24, antradienis

- A. kadangi prisidedama prie 2000 m. Tūkstantmečio vystymosi deklaracijos Europos Sąjunga įsipareigojo kartu su visa tarptautine bendruomene iki 2015 m. per pusę sumažinti didelį skurdą pasaulyje, didžiausią dėmesį skirdama aštuoniems TVT,
- B. kadangi, remiantis naujais skaičiavimais, maždaug 1,4 milijardo asmenų gyvena žemiau skurdo ribos – iš 1,25 JAV dolerio per dieną, ir šis skaičius sudaro daugiau negu vieną ketvirtadalį visų besivystančio pasaulio gyventojų,
- C. kadangi Komisija ir Sąjungos valstybės narės 2007 m. prisiėmė naujų įsipareigojimų, kuriais siekiama itin padėti įveikti atsilikimą įgyvendinant šiuos tikslus,
- D. kadangi dėl nepakankamos prieigos prie sveikatos priežiūros ir būtinausių paslaugų miršta milijonai asmenų ir ilgėja skurdo ciklas, nors galimybė naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir gauti pagrindinį išsilavinimą yra žmogaus teisė, kurios laikymąsi ir įgyvendinimą vyriausybės privalo užtikrinti,
- E. kadangi TVT sutartys gali būti viena iš priemonių, kuriomis siekiama spręsti uždavinius besivystančiose šalyse, kuriuos lėmė pasaulio maisto krizė, ypač žemės ūkio sektoriuje,
- F. kadangi nepaisant to, kad besivystančios šalys dėjo daug pastangų, dauguma jų neturi išteklių, reikalingų problemoms sveikatos ir švietimo srityje spręsti, todėl mano, kad būtina išorės pagalba,
- G. kadangi Europos Parlamentas tvirtina Europos plėtros fondo (EPF) biudžeto įgyvendinimą,
- H. kadangi Komisija, siekdama padidinti pagalbos veiksmingumą ir įgyvendinti tikslus, kuriuos ji sau išskėlė, ketina labai padidinti biudžetinę paramą dešimtojo EPF naudojimo laikotarpiu,
- I. kadangi besivystančiose šalyse mokytojai ir sveikatos priežiūros darbuotojai šiuo metu dirba labai prastomis sąlygomis ir norint pasiekti TVT reikia beveik dviejų milijonų mokytojų ir daugiau negu keturių milijonų sveikatos priežiūros darbuotojų, ir kad pagal TVT sutartis suteikus adekvačią biudžetinę paramą būtų galima juos įdarbinti ir apmokyti,
- J. kadangi nuolatinį sveikatos priežiūros darbuotojų ir mokytojų trūkumą dar labiau apsunkina turtingų šalių organizuojamas protų nutekėjimas,
- K. kadangi Sąjunga ketina ir toliau didinti išlaidas biudžetinės paramos srityje, visų pirma, labai padidindama biudžetinę paramą sektoriams – sveikatai ir švietimui, ypač Afrikos šalyse,
- L. kadangi sudarant TVT sutartis siekiama konkrečių rezultatų įgyvendinant TVT sveikatos ir pagrindinio išsilavinimo srityse, tačiau būtų galima sudaryti TVT sutartis siekiant tikslų kituose prioritetiniuose sektoriuose,
- M. kadangi, remiantis oficialia Parlamento pozicija pagalbos vystymuisi klausimu, kurią jis išreiškė savo anksčiau minėtoje 2006 m. vasario 16 d. rezoliucijoje dėl naujo mechanizmo vystymuisi finansuoti Tūkstantmečio tikslų kontekste: „(...) kiekybė turi didėti gerėjant kokybei, t. y. pagalbos veiksmingumas turi būti didinamas laikantis koordinavimo, papildomumo ir darnos principų, mažinant pagalbai skirtų finansinių operacijų įkainius, tobulinant pagalbos priemonių planavimą ir užtikrinant jų ilgalaikiškumą, spartinant pagalbos teikimą, dar labiau ją atsiejant, ieškant galimybių palengvinti skolų našta, skatinant gerą valdymą, kovojant su korupcija ir padedant pagalbą gaunančioms šalims panaudoti lėšas“,
- N. kadangi numatomas ilgalaikis pagalbos teikimas gali tiesiogiai ir veiksmingai padėti konkrečiai įgyvendinti skurdo panaikinimo strategijas, apibrėžtas TVT,

2009 m. kovo 24, antradienis

- O. kadangi nepaisant įsipareigojimų, kuriuos valstybės narės prisiėmė Monterėje (2002 m.), Gleneaglese (2005 m.), Paryžiuje (2005 m.) ir Akroje (2008 m.), teikti daugiau pagalbos vystymuisi ir gerinti jos kokybę, dauguma jų dar neteikia visos pagalbos, kurią įsipareigojo teikti, o jei ją suteikia, paaiškėja, kad dalis jos yra neadekvati,
- P. kadangi dėl pernelyg sudėtingų administracinių procedūrų 30 proc. atvejų Komisijos biudžetinė parama vėluoja,
- Q. kadangi biudžeto parama dėl to, kad dauguma jos skyrimui taikomų sąlygų yra metinės, yra nepakankamai numatoma, ir dėl šio nepakankamo numatomumo paramą gaunančios šalys kartais priverstos paramą išleisti anksčiau, negu ji faktiškai suteikiama, tvirtai nežinant, ar ji išvis bus suteikta,
- R. kadangi sunku numatyti Europos Sąjungos pagalbą vystymuisi net toms šalims, kuriose yra tam tikras teisinis tikrumas ir kurios turi stabilią taisyklių sistemą,
- S. kadangi Komisija yra didžiausia daugiašalė pagalbos vystymuisi teikėja ir viena didžiausių biudžetinės paramos teikėjų, ir kadangi ji vis dažniau teikia šios rūšies paramą, kuri pastaraisiais metais sudarė vieną penktadalį jos teikiamos paramos,
- T. kadangi nors biudžetinė parama jau yra viena iš priemonių, kuri gali būti panaudota siekiant pagerinti Sąjungos pagalbos teikimą, būtų dar geriau, jei biudžetinę paramą būtų lengviau numatyti ir jei ji būtų skiriama ilgesniam laikui,
- U. kadangi Komisijos teikiama dabartinė biudžetinė parama paprastai numatoma trejų metų, o kai kurių agentūrų atveju – vienerių metų laikotarpiui,
- V. kadangi pasiūlymas dėl TVT sutarčių neturi padarinių biudžetui ir kadangi TVT sutartis nėra nauja priemonė, o dabartinių priemonių įgyvendinimo būdas,
- W. kadangi tokio, koks yra dabar, Komisijos dokumento dėl TVT sutarčių statusas nėra aiškus,
- X. kadangi Komisija šiuo metu laikosi nuomonės, kad vietoj kasmetinio patikrinimo, ar valstybės donorės laikosi tradicinių sąlygų, būtų laikas įgyvendinti „sutarties“ principą, paremtą konkrečiais TVT įgyvendinimo rezultatais,
- Y. kadangi naudojant terminą „sutartis“ finansiškai įsipareigojama, taigi šalis donorė užtikrina didesnę numatomumą, o šalis paramos gavėja labiau įsipareigoja siekti konkrečių rezultatų,
- Z. kadangi Komisija numatė pirmąsias TVT sutartis sudaryti 6 metų laikotarpiui, t. y. iki dešimtojo EPF pabaigos,
- AA. kadangi Komisijos pasiūlymas sudaryti sutartis 6 metams lenkia dabartinę kitų pasaulinio lygmens rėmėjų praktiką,
- AB. kadangi Komisija paragino valstybes nares bendrai finansuoti TVT sutartis savanoriškai teikiant papildomą indėlį į EPF,
- AC. kadangi sudarant TVT sutartis, kurios yra remiantis Kotonu susitarime nustatytais kriterijais parengta bendros biudžetinės pramos priemonė, nereikia padaryti jokių pakeitimų, susijusių su sprendimais dėl dabartinių programų ir bendros biudžetinės paramos teikimo būdų skirtumų, kadangi dėl TVT sutarčių nereikia sukurti naujos finansinės priemonės ir jos grindžiamos Kotonu susitarime numatytomis nuostatomis biudžetinės paramos srityje, ir kadangi TVT sutartys atitinka neseniai pabaigtas rengti bendros biudžetinės paramos vidaus gaires,

2009 m. kovo 24, antradienis

- AD. kadangi į TVT sutarčių sudarymo kriterijus įeina Kotonu susitarimo 9 straipsnio dėl žmogaus teisių, demokratijos principų ir teisinės valstybės laikymasis,
- AE. kadangi veiksmingos biudžetinės paramos gavėjai turėtų turėti galimybes finansuoti savo konkrečias strategijas ir programas, skirtas gerinti prieigą prie veiksmingų viešųjų paslaugų sveikatos priežiūros ir švietimo sektoriuose,
- AF. kadangi Komisija nesilaikė savo išsipareigojimų parlamentų narius ir piliečių visuomenės organizacijų atstovus nuolat įtraukti į dialogą su besivystančių šalių vyriausybėmis ir kadangi dabar plačiai pripažįstama, kad norint, jog vystymasis būtų veiksmingas, reikia, kad jį visiškai valdytų besivystančių šalių vyriausybės, o taip pat parlamentai ir piliečių visuomenės organizacijos,
- AG. kadangi Komisija numatė, kad paramos skyrimo kriterijus atitinkančios šalys bus tos, kurių rezultatai makroekonomikos lygmeniu ir biudžetinės paramos panaudojimo biudžetinis valdymas bus patenkinami, ir kad tuo Komisija skiriasi nuo kitų biudžetinės paramos teikėjų, pvz. TVF ar Pasaulio banko, kurie paramą susieja su daugybe sąlygų, o tai prieštarauja nuosavybės pagal šalį gavėją principui,
- AH. kadangi daug šalių, kurioms reikalinga skubi didesnė ir veiksmingesnė pagalba, kad jos galėtų greičiau vykdyti pažangą siekdamas TVT neatitinka Komisijos nustatytų kriterijų, kad galėtų sudaryti TVT sutartis,
- AI. kadangi dabartinės formos TVT sutartys skirtos tik AKR šalims,
- AJ. kadangi Komisijos biudžetinei paramai labai trūksta skaidrumo ir neturtingos šalys negali vykdyti nuosavybės politikos, o finansavimo susitarimai retai viešai skelbiami,
- AK. kadangi pagrindinis pagalbos vystymuisi principas yra suteikti pagalbą tiems, kam jos labiausiai reikia ir ten, kur ji būtų naudingiausia,
- AL. kadangi, pvz., Burkina Faso niekas nežinojo apie vykstančias derybas dėl TVT sutarties tarp Burkina Faso ir Komisijos, o Komisijos delegacijos Burkina Faso tinklapyje šiuo metu nepateikta jokios informacijos šiuo klausimu,
- AM. kadangi priėmusi Europos konsensuą dėl vystymosi politikos, Sąjunga išsipareigojo taikyti strategiją, grindžiamą rezultatais ir veiksmingumo rodiklių taikymu,
- AN. kadangi Komisija ir toliau savo biudžetinę paramą turi sieti su šalių paramos gavėjų rezultatais moterų ir vyrų lygybės ir moterų teisių skatinimo srityje,
- AO. kadangi Komisija jau sudarė susitarimų biudžetinės paramos srityje su Burkina Fasu (2005–2008 m.), Etiopija (2003–2006 m.), Gana (2007–2009 m.), Kenija (2004–2006 m.), Madagaskaru (2005–2007 m.), Malaviu (2006–2008 m.), Maliu (2003–2007 m.), Mozambiku (2006–2008 m.), Tanzanija (2006–2008 m.), Uganda (2005–2007 m.) ir Zambija (2007–2008 m.),
- AP. kadangi yra maždaug 650 milijonų neįgalių asmenų, iš kurių 80 proc. – besivystančiose šalyse, o iš jų kas penktas gyvena žemiau didelio skurdo ribos; kadangi jie sudaro didžiausią atskirtą ir neturtą patiriančių asmenų grupę, patiria daugialypę diskriminaciją ir retai gali pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis ir mokytis,

2009 m. kovo 24, antradienis

- AQ. kadangi vadovaujantis anksčiau minėtos JT konvencijos dėl neįgalių asmenų teisių bendrosiomis pareigomis ir ypač jos 32 straipsniu, vykdydamos vystomąjį bendradarbiavimą ją pasirašiusios šalys privalo atsižvelgti į negalią,
- AR. kadangi iki 2015 m. TVT nebus galima pasiekti, jei nebus deramai atsižvelgta į neįgalių asmenų integraciją ir dalyvavimą,
- AS. kadangi 2008 m. lapkričio 22 d. Afrikos ir ES partnerystės susitarimo įgyvendinimo ataskaitoje, ypač jos 37 dalyje, pabrėžiama, kad, siekiant TVT, vykdyta akivaizdžiai per mažai veiklos, skirtos padėti neįgaliems asmenims,

Tūkstantmečio vystymosi tikslai. Vystomasis bendradarbiavimas

1. dar kartą pabrėžia, kad pagalba vystymuisi turi būtų grindžiama poreikiais ir rezultatais ir kad pagalbos vystymuisi politika turėtų būti formuojama bendradarbiaujant su šalimis gavėjomis;
2. dar kartą pabrėžia, kad, siekiant TVT, pagalbą teikiančios šalys turi laikytis visų savo išpareigojimų ir gerinti teikiamos pagalbos kokybę;
3. pabrėžia, kad būtina plėtoti naujas labiau numatomos ir pastovesnės pagalbos priemones;
4. primena Abudžos deklaracijos tikslą – 15 proc. nacionalinio biudžeto skirti sveikatos priežiūrai ir Pasaulinės švietimo kampanijos tikslą – 20 proc. nacionalinio biudžeto skirti švietimui;

Prioritetiniai sektoriai

5. ragina Komisiją ir toliau savo paramą sveikatos ir švietimo, ypač pagrindinių sveikatos priežiūros paslaugų bei pradinio mokymo, sektoriuose sieti su šiuose sektoriuose, ypač pagrindinių sveikatos priežiūros paslaugų ir pradinio mokymo, pasiektais rezultatais; taip pat ją ragina paaiškinti, kokia svarba bus teikiama šalies veiklai šiuose sektoriuose lyginant su kitais išsamesniais rodikliais ir kaip ji ketina įvertinti šiose srityse padarytą pažangą;

Paramos veiksmingumas. Stabilumas ir numatomumas

6. ragina Komisiją pagerinti biudžetinės paramos numatomumą: įgyvendinti TVT sutartis ir šiose sutartyse numatytus principus taikyti didesniai šalių skaičiui bei biudžetinei sektorių paramai;
7. primena Komisijai, kad būtina gerokai sumažinti nereikalingą delsimą dėl didžiulės administracinių procedūrų naštos;
8. ragina besivystančių šalių vyriausybes remiantis Abudžos deklaracijos rekomendacijomis iki 15 proc. padidinti jų nacionalinio biudžeto išlaidas sveikatos priežiūrai ir iki 20 proc. – nacionalinio biudžeto išlaidas švietimui, kaip rekomenduojama Pasaulinės švietimo kampanijos;

Biudžetinė parama

9. ragina Komisiją užtikrinti, kad biudžetinei paramai skiriamų išlaidų dydis būtų pakankamai didelis, visų pirma stengiantis gerokai padidinti biudžetinė paramą socialiniam AKR šalių sektoriui ir suteikti didesnę biudžetinę paramą kitų regionų sektoriams;

2009 m. kovo 24, antradienis

TVT sutartys

10. susidomėjęs pažymi, kad Komisijos pasiūlyme dėl TVT sutarčių užtikrinamas mažiausias garantuotas paramos kriterijus atitinkančioms šalims dydis (70 proc. visos išsipareigojimo sumos);
11. tačiau yra nusivylęs, kad dokumente dėl TVT sutarčių nenumatyta jokių sutarčių, kurios iš esmės numatytos dešimtojo EPF šešerių metų laikotarpiui, įgyvendinimo kalendoriaus ir todėl prašo Komisiją pateikti tikslių kalendorių;
12. pažymi, kad pagrindinis TVT sutarčių tikslas – padėti padidinti pagalbos veiksmingumą ir paspartinti šalių, kurioms labiausiai to reikia, pažangą siekiant TVT;
13. ragina Komisiją priimti komunikatą, kuriame būtų įteisinta TVT sutarties iniciatyva ir šią iniciatyvą taikyti taip pat ir ne AKR šalims, atitinkančioms paramos skyrimo kriterijus;

Parlamentai ir piliečių visuomenė. Paramos naudojimas. Skaidrumas

14. prašo Komisiją ir šalis paramos gavėjas užtikrinti parlamentų ir piliečių visuomenės, įskaitant neįgalių asmenų organizacijas, dalyvavimą visuose dialogo dėl biudžetinės paramos etapuose įskaitant TVT sutartyse nustatytų programų rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą;
15. pabrėžia, kad paramos teikėjai, užuot paramos gavėjams taikę vienašališkas sąlygas, turėtų stengtis skatinti tinkamą valdymą, demokratiją ir stabilumą šalyse gavėjose taikydami skaidrius kriterijus, nustatytus bendradarbiaujant su šiomis šalimis;
16. mano, kad skaidrumo labai kintamosios paramos dalies mokėjimo sąlygos turi būti grindžiamos rezultatais, nes tai paskatintų paramos teikėjus ir gavėjus išanalizuoti realų išleistų pinigų poveikį ir didintų viešųjų fondų naudojimo skaidrumą;
17. ragina Komisiją nuolat stebėti šių programų rezultatus ir juos perduoti Parlamentui;
18. rekomenduoja, kad Komisija vykdytų paramos teikėjų ir gavėjų dialogo stiprinimo veiklą, visų pirma, nustatytų realius poreikius ir sritis, kuriose reikia pagalbos;
19. ragina, kad AKR ir ES jungtinė parlamentinė asamblėja (JPA) atliktų aktyvesnį vaidmenį nustatant prioritetus, vykdamas derybas dėl TVT sutarčių, taip pat kitais proceso etapais;

Atrankos kriterijai. Kūrybingumas ir lankstumas

20. ragina Komisiją biudžetinę paramą susieti su sąlygomis, susijusiomis su rezultatais tinkamo valdymo ir skaidrumo, taip pat žmogaus teisių, ypač neturtingiausių ir didžiausią atskirtį patiriančių asmenų, kaip antai neįgalių asmenų, mažumų atstovų, moterų ir vaikų, gynimo ir pagarbos šioms teisėms srityse, ir užtikrinti, kad biudžetinė parama būtų panaudota tik tiems sektoriams, kurie nurodyti TVT sutartyje;
21. dar kartą pabrėžia, kad nacionalinės orientacinės programos turėtų būti rengiamos bendradarbiaujant su atitinkamų šalių parlamentais, JPA ir piliečių visuomene;
22. pažymi, kad pasiūlyme dėl TVT sutarčių nenurodyta, su kokiais šalimis bus sudarytos pirmosios TVT sutartys; pažymi, kad dabartinės formos TVT sutartys skirtos tik AKR šalims;

2009 m. kovo 24, antradienis

23. apgailestauja, kad Sąjungos biudžetinės paramos besivystančioms šalims politikai vis dažniau taikomos TVF nustatytos sąlygos, kad būtų galima gauti Sąjungos pagalbą vystymuisi; mano, kad toks paramos susiejimas su sąlygomis prieštarauja šalių gavėjų nuosavybės principui;
24. pabrėžia, kad svarbu kurti kitus biudžetinės paramos teikimo būdus šalims, kurios neatitinka TVT sutarčių sudarymo kriterijų, ir ypač šalims, kurių padėtis pažeidžiama; taip pat pabrėžia, kad akivaizdu, jog šalys, kurių, kurių padėtis labiausiai pažeidžiama, negali atitikti dabartinių sutarčių sudarymo kriterijų;
25. rekomenduoja, kad šalys, kurioms taikoma vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė, turėtų galimybę sudaryti TVT sutartis;
26. ragina Komisiją paaiškinti, ką ji numatė, kad siūlomos TVT sutartys būtų derinamos su kitais paramos teikimo būdais;
27. išpėja, kad yra pavojus, jog gali būti neapgalvotai ir per daug sudaroma TVT sutarčių, kurios būtų laikomos vieninteliu iš tiesų veiksmingu paramos teikimo būdu, todėl ragina Komisiją pasirinkti geriau kiekvienai atkirai situacijai pritaikytus paramos teikimo būdus;
28. ragina Komisiją stiprinti šalių paramos gavėjų parlamentų gebėjimus dalyvauti biudžeto procese bei parlamentų ir piliečių visuomenės gebėjimus dalyvauti formuojant nacionalinės politikos kryptis – teikti jiems daugiau finansinės paramos, pabrėžti, kad toks dalyvavimas būtinas vykdant politinį dialogą su šalimis paramos gavėjomis ir didžiausią dėmesį skirti viešųjų finansų valdymo rodikliams, nustatytiems siekiant padidinti vyriausybės atskaitomybę savo piliečiams;

Vertinimas. Veiksmingumo rodikliai

29. prašo Komisiją, bendradarbiaujant su šalimis partnerėmis, kiekvieną TVT sutartį susieti su veiksmingumo rodikliais siekiant įvertinti pažangą, padarytą įgyvendinant sutartį, remiantis šiais rodikliais taip pat turi būti vertinama neįgalių asmenų ir vaikų įtrauktis;

Lyčių aspektas

30. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija ir toliau būtina turėtų savo biudžetinę paramą sieti su šalių paramos gavėjų pasiekimais vyrų ir moterų lygybės ir moterų teisių skatinimo srityje ir ragina ją šioje srityje sustiprinti veiksmingumo rodiklius TVT sutartyse ir juos taikyti taip pat ir kitoms sritims: moterų teisėms ir neįgalių asmenų teisėms; ragina ją sustiprinti su lyčių aspektu susijusius biudžetinės paramos veiksmingumo rodiklius juos taikant ir šioms sritims: neįgalių asmenų, taip pat moterų teisėms, visų pirma, skatinimui visoms moterims suteikti galimybę gauti informaciją lytinės ir reprodukcinės sveikatos klausimais bei naudotis bendromis lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis, galimybės naudotis šeimos planavimo būdais gerinimui ir didesniai naudojimuisi jais, ilgalaikiam moterų švietimo ir emancipacijos skatinimui, taip pat kovai su diskriminacija ir lyčių lygybės stiprinimui;

*

* *

31. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, AKR Tarybai bei valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams.

2009 m. kovo 24, antradienis

Meno studijos Europos Sąjungoje

P6_TA(2009)0153

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl meno studijų Europos Sąjungoje (2008/2226(INI))

(2010/C 117 E/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 149 ir 151 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją 2006/962/EB dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1350/2008/EB dėl Europos kūrybiškumo ir naujovių metų (2009 m.) ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 24 ir 25 m. Tarybos išvadas dėl kultūros ir kūrybinio sektorių indėlio siekiant Lisabonos strategijos tikslų ir į 2008 m. gegužės 21 ir 22 d. išvadas,
  - atsižvelgdamas į Tarybos ir Komisijos darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimo 2008 m. pažangos bendros ataskaitos projektą – „Mokymasis visą gyvenimą – žinioms, kūrybiškumui ir inovacijoms skatinti“ ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 7 d. Parlamento rezoliuciją dėl socialinio menininkų statuso ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Europos kultūros globalizuotame pasaulyje darbotvarkės ⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl kultūros pramonės Europoje ⁽⁶⁾,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 20 d. Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) konvencijos dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo rekomendacijas,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą (A6-0093/2009),
- A. kadangi Europos Sąjunga, laikydamosi savo šūkio „Susivieniję įvairovėje“, turi pripažinti savo bendrą istoriją, ir tai ji gali padaryti remdamasi Europos meno istorija, nes ji yra iš esmės universalus pobūdžio,
- B. kadangi mokyklos turėtų vėl tapti pagrindine kultūros pažinimo demokratizavimo vieta,
- C. kadangi meninis bei kultūrinis švietimas, kuris apima ir mokymą paveikslėliais, yra pagrindinis valstybių narių švietimo sistemos elementas,

⁽¹⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

⁽²⁾ OL L 348, 2008 12 24, p. 115.

⁽³⁾ OL C 86, 2008 4 5, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 125 2008 5 22, p. 223.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0124.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0123.

2009 m. kovo 24, antradienis

- D. kadangi meninis ir kultūrinis švietimas yra pagrindinė vaikų ir jaunimo švietimo dalis, nes jis padeda ugdyti laisvą valią, jautrumą ir atvirumą kitiems; kadangi tai yra svarbus lygių galimybių aspektas ir būtina tikros kultūros pažinimo demokratizacijos sąlyga,
- E. kadangi siekiant išspręsti kultūros pažinimo demokratizacijos problemą, reikia visais lygmenimis ir visose amžiaus grupėse skatinti meno supratimą, pripažinti kolektyvinės ir mėgėjiškos meninės veiklos svarbą ir skatinti meno studijų prieinamumą,
- F. kadangi dėl ekonominių priežasčių valstybės narės, deja, dažnai yra priverstos bendroje švietimo politikoje skirti mažiau dėmesio menui,
- G. kadangi menų srityje meninis švietimas sudaro profesinio mokymo pagrindą ir skatina kūrybingumą ir fizinį bei protinį tobulėjimą šioje srityje, taip skatindamas artimesnį ir produktyvesnį švietimo, kultūros ir menų ryšį,
- H. kadangi meninio švietimo ir dizaino mokyklos bei centrai padeda plėtoti filosofijos kryptis, kurti naujus meninius stilius bei judėjimus ir suteikti galimybę pažinti kitus kultūrinius pasaulius, o tai gerina Europos Sąjungos įvaizdį pasaulyje,
- I. kadangi meninės ir kūrybinės srities profesionalų sėkmei didelę reikšmę turi mokymas,
- J. kadangi meno studijos, sutelktos į specialybės įgijimą ir karjeros plėtrą, reikalauja ne tik studentų talento, bet ir solidaus kultūrinio pagrindo, kurį suteikti gali tik daugiadalykis ir sisteminis mokymas; kadangi toks mokymas padidina įsidarbinimo šioje srityje galimybes, nes kartu suteikia bendrą išprusimą, tyrimų metodologijos žinių, verslo įgūdžių bei ekonomikos žinių ir kitų įvairių veiklos sričių, mūsų dienomis sąveikaujančių su menu, įgūdžių,
- K. kadangi Europos Sąjungos kūrybinių, kultūrinių ir meninių bendrovių ir įmonių ekonominis potencialas užimtumo srityje stipriai veikia meninės srities plėtrą,
- L. kadangi technologinė revoliucija sukėlė didesnę konkurenciją šalių viduje ir tarp šalių, todėl intelektiniai ir kūrybiniai gebėjimai užima išskirtinę vietą Lisabonos strategijoje,
- M. kadangi greiti ir nuolatiniai mūsų visuomenėje vykstantys pokyčiai reikalauja didelių žmonių prisitaikymo, lankstumo, kūrybingumo, novatoriškumo ir komunikacinių gebėjimų darbo srityje, o šios savybės turėtų būti skatinamos įvairių valstybių narių švietimo ir mokymo sistemų, suderintų su minėtosios programos „Švietimas ir mokymas 2010“ tikslais,
- N. kadangi reikia atsižvelgti į tai, kad skirtingų valstybių narių taikomi meninio švietimo modeliai labai skiriasi,
- O. kadangi dėl globalizacijos ir didelio asmenų judumo, taip pat dėl vienas po kito vykusių Europos Sąjungos plėtros etapų švietimas kultūros ir jos įvairovės klausimais tapo svarbiu veiksniu, siekiant išsaugoti tapatybę ir skatinti kultūrų ir religijų tarpusavio supratimą; kadangi Europos kultūrų dialogo metų tikslų informuoti apie kultūrą bei ją remti turėtų būti siekiama ir po 2008 metų,
1. mano, kad meninis švietimas turėtų būti privaloma visų mokymo lygių švietimo programų dalis, siekiant skatinti kultūros pažinimo demokratizavimą;

2009 m. kovo 24, antradienis

2. pabrėžia, kad svarbu mokyklų mokymo programose ir profesinio mokymo bei mokymosi visą gyvenimą tęstinių kursų programose visose amžiaus grupėse skatinti ir ugdyti kūrybiškumą, kaip mokymosi visą gyvenimą proceso dalį;
3. primena, kad vienas iš meninio ir kultūrinio švietimo tikslų yra prisidėti prie piliečių švietimo, ir kad vienas iš jo atliekamų vaidmenų yra stiprinti mūsų gebėjimą mąstyti ir prisidėti prie asmens tobulėjimo protine, emocine ir fizine prasmėmis;
4. pripažįsta Europos kūrybiškumo ir naujovių metais (2009 m.) menų atliekamą svarbų naujovių visuomenėje ir ekonomikoje skatinimo vaidmenį;
5. atkreipia Tarybos ir valstybių narių dėmesį į tai, kokią vaidmenį Europos kultūros ir jų įvairovė atlieka kaip integracijos veiksnys, ir į meninio bei kultūrinio švietimo Europos lygmeniu svarbą, įskaitant tradicinių kultūros vertybių saugojimą skirtinguose regionuose;
6. pažymi, kad kasdien vis daugiau menų srities studentų norėtų studijuoti kitoje valstybėje narėje, ir todėl skatina valstybes nares koordinuoti savo meninio lavinimo politikos kryptis Europos Sąjungos lygmeniu, keistis gerąja patirtimi ir didinti ir studentų, ir dėstytojų judumą šioje srityje;
7. siūlo didinti profesionalų judumą meno sektoriuje daugiau dėmesio skiriant kvalifikacijų pripažinimo klausimui; mano, kad tai turėtų būti daroma skatinant mokymo institucijas ir darbdavius vadovautis Europos kvalifikacijų sistema, kad būtų galima Europos lygmeniu lyginti kompetenciją ir kvalifikacijas;
8. primygtinai ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis atsižvelgiant į ryšį su darbu, Europos gyventojams, užsiimantiems menine ir kūrybine veikla, kurti judumo sistemas, ypatingą dėmesį skiriančias jaunų menininkų ir menų srities studentų judumui;
9. pripažindamas, kad tai priklauso valstybių narių kompetencijai, mano, kad meninio švietimo politikos kryptys turi būti koordinuojamos ES lygmeniu, ypač tai, kas susiję su:
  - skirtingoms visuomenės grupėms skirtų meno studijų pobūdžio, turinio ir trukmės apibūdinimu,
  - meninio švietimo, kūrybingumo ir novatoriškumo ryšiu,
  - meninio švietimo politikos veiksmingumu, žvelgiant iš jo socialinio ir ekonominio poveikio perspektyvos,
  - pusiausvyros tarp teorinių studijų ir praktinio jų pritaikymo, siekiant išvengti, kad meninis švietimas nebūtų abstraktus,
  - meninio švietimo metodų ir strategijų taikymu ir kūrimu laikantis informacinės visuomenės reikalavimų,
  - menų dėstytojų, įskaitant ne tik tradicinių meno krypties dėstytojus, bet ir naujų meno krypties „menininkus inžinierius“, rengimu;
10. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares:
  - pripažinti meninio švietimo ir kūrybingumo skatinimo svarbą atsižvelgiant į žiniomis grindžiamą ekonomiką pagal Lisabonos strategiją,

2009 m. kovo 24, antradienis

- apibrėžti meninio švietimo, kaip esminės pedagoginės priemonės, padedančios branginti kultūrą globalizuotame ir daugiakultūriame pasaulyje, vaidmenį,
  - nustatyti bendras meninio švietimo ir šios srities specializuotų programų mokytojų rengimo politikos vystymo strategijas,
  - pripažinti menininkų vaidmens visuomenėje svarbą ir būtinybę švietimo procese nustatyti specialias meninio švietimo kompetencijos sritis,
  - skatinti valstybių atstovus, dirbančius neseniai įsteigtoje Švietimo ir kultūros darbo grupėje, atsižvelgiant į kultūros atvirojo koordinavimo metodą aptarti menų vaidmenį įvairiuose švietimo kontekstuose (formaliojo, savišvietos ir neformaliojo) ir visomis švietimo pakopomis (nuo ikimokyklinio ugdymo iki profesinio mokymo ir aukštųjų meno studijų),
  - raginti valstybių atstovus atvirojo koordinavimo metodo kultūros pramonės darbo grupėse kaip pagrindinę temą aptarti profesinį mokymą ir tęstinį menininkų, vadybininkų, mokytojų, tarpininkų ir kitų profesionalų tobulinimąsi kultūros sektoriuje,
  - raginti atitinkamus suinteresuotuosius pilietinės visuomenės subjektus dalytis žiniomis ir profesine patirtimi, atsižvelgiant į su atvirojo koordinavimo metodu susijusį procesą,
  - tobulinti profesinio mokymo teikimą rengiant specialistus meno sektoriuje, pripažįstant visų trijų pakopų aukštąjį meninį išsilavinimą (bakaluro, magistro ir daktaro), kaip numatyta Bolonijos deklaracijoje, ir taip pagerinti menininkų judumą ES,
  - nustatyti specialią tvarką, kuri padėtų skatinti meninį švietimą remiantis daugiamete kultūros programa,
  - pripažinti kolektyvinės ir mėgėjiškos meninės veiklos svarbą,
11. pabrėžia, kad meno istorijos mokymas turi būti grindžiamas ir susitikimais su menininkais bei kultūrinių vietų lankymu, siekiant sukelti susidomėjimą ir suteikti peno mokinių apmąstymams;
12. pažymi, kad į mokymo programas įtraukiant meno aspektą yra svarbu naudoti naujas ryšių ir informacinių technologijų priemones bei internetą, kaip modernaus ir naujiems laikams pritaikyto mokymo kanalus;
13. šiuo atžvilgiu pabrėžia svarbų tokių projektų kaip „Europeana“ (skaitmeninė Europos biblioteka) indėlį;
14. rekomenduoja bendrai kurti meniniam ir kultūriniam švietimui skirtą Europos portalą bei įtraukti meninį švietimą į valstybių narių švietimo programas ir taip užtikrinti Europos kultūrinio modelio, ypač vertinamo tarptautiniu mastu, plėtojimą ir skatinimą;
15. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares vykdyti meninio švietimo įtraukimo į mokymo programas pažangos stebėseną; siūlo, ypač Komisijai, skatinti studijas, kurios suteiktų patikimą informaciją apie šio mokymo poveikį Europos Sąjungos studentų mokymosi ir kompetencijos lygiui;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-

2009 m. kovo 24, antradienis

Aktyvus dialogas su piliečiais Europos klausimu

P6_TA(2009)0154

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl aktyvaus dialogo su piliečiais Europos klausimu (2008/2224(INI))

(2010/C 117 E/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 22 d. pasirašytą bendrą Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaraciją „Europos komunikacinė partnerystė“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 2 d. Komisijos komunikatą „Diskutuokime apie Europą remdamiesi D plano (demokratija, dialogas, diskusijos) įgyvendinimo patirtimi“ (COM(2008)0158),
- atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 24 d. Komisijos komunikatą „Informuoti apie Europą naudojant vaizdo ir garso priemones“ (SEC(2008)0506),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos komunikatą „Informuoti apie Europą internetu dalyvaujant piliečiams“ (SEC(2007)1742),
- Atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 3 d. Komisijos darbo dokumentą „Pasiūlymas dėl tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos komunikacinės partnerystės (COM(2007)0569)“,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1904/2006/EB, įkuriantį 2007–2013 m. programą „Europa piliečiams“ aktyviam Europos pilietiškumui skatinti⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 1 d. Komisijos komunikatą „Baltoji knyga dėl Europos komunikacijos politikos“ (COM(2006)0035),
- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 13 d. Komisijos komunikatą „Komisijos indėlis svarstymo laikotarpiu ir jam pasibaigus: D planas (demokratija, dialogas ir diskusijos)“ (COM(2005)0494),
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. lapkričio 16 d. rezoliuciją dėl Baltosios knygos dėl Europos komunikacijos politikos⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos informacijos ir komunikacijos strategijos įgyvendinimo⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir į Konstitucinių reikalų komiteto, Užsienio reikalų komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Regionų plėtros komiteto, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto ir Peticijų komiteto nuomones (A6–0107/2009),

⁽¹⁾ OL C 13, 2009 1 20, p. 3.

⁽²⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 32.

⁽³⁾ OL C 314 E, 2006 12 21, p. 369.

⁽⁴⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 403.

2009 m. kovo 24, antradienis

- A. kadangi demokratinei ir skaidriai Europos Sąjungai bus reikalingas glaudesnis piliečių ir Europos institucijų, įskaitant Europos Parlamentą, bendradarbiavimas bei nuolatinių Europos, nacionalinio ir vietos lygio diskusijos dėl Europos,
- B. kadangi, Prancūzijai ir Nyderlandams atmetus Sutarties dėl Konstitucijos Europai projektą, 53,4 proc. Airijos piliečių referendume balsavo prieš Lisabonos sutarties ratifikavimą ir kadangi žmonės, netinkamai supratę Europos Sąjungos politines priemones arba Sutartis, labiau linkę joms nepritarti,
- C. kadangi iš 69-osios Eurobarometro apklausos rezultatų matyti, kad 52 proc. Sąjungos piliečių tvirtai įsitikinę, kad jų šalies narystė ES yra geras dalykas, ir tik 14 proc. mano priešingai,
- D. kadangi žinios apie Europos Sąjungą, jos politiką, tai, kaip ji veikia, taip pat teises, kurios užtikrinamos sutartimis, bus piliečių pasitikėjimo Europos institucijomis atkūrimo pagrindas,
- E. kadangi 2004 m. pirmą kartą buvo paskirtas Komisijos narys komunikacijos strategijos klausimais, nors tuo metu komunikacijos politika dar nebuvo patvirtinta dėl tinkamo teisinio pagrindo Sutartyse stokos,

Viešoji nuomonė

1. primena, kad iš apklausų matyti, jog mažiau išsilavinę ir mažesnes pajamas gaunantys Sąjungos piliečiai labiau linkę priešintis tolesnei Europos integracijai, o tai rodo, kad Europos idėja, nepaisant visų ankstesnių pastangų, daugiausia pasiekia gerai išsilavinusius ir pasiturinčius Europos visuomenės sluoksnius; mano, kad aktyvus Europos Sąjungos ir jos piliečių dialogas yra labai svarbus siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos projekto principus ir vertybes, bet pripažįsta, kad iki šiol jis nebuvo tikrai sėkmingas;
2. apgailestauja, kad nepaisant Komisijos pastangų ir gerų idėjų labai mažai pasiekta didinant Sąjungos piliečių žinių lygį ir domėjimąsi Europos klausimais, kaip, deja, parodė Airijos referendumas;
3. pabrėžia, kad nepaprastai svarbu sukurti ES ir tam tikromis savybėmis pasižyminčių regionų, taip pat ES ir tam tikrų socialinių grupių darnius tikslinio turinio komunikacijos ryšius;
4. pažymi, kad sprendžiant pagal naujausių apklausų rezultatus, didžioji dauguma europiečių pasisako už vieningai užsienio politikos srityje veikiančią Europos Sąjungą; atkreipia dėmesį į tai, kad Sąjungos piliečių prašymu į 2007 m. gruodžio 9 d. šešių „D plano“ piliečių projektų baigiamosios konferencijos dalyvių atvirą laišką ir rekomendacijas buvo įtrauktas atitinkamas pareiškimas; pabrėžia, kad vienoje iš 27 rekomendacijų, išdėstytų atviraime laiške, Europos Sąjungos prašoma didesnio veiksmingumo socialinės politikos ir socialinės sanglaudos politikos srityse, siekiant įveikti darbo užmokesčio skirtumus, remti lyčių lygybę ir apskritai skirti kuo daugiau dėmesio lygybės klausimams, kurių dažnai nepaisoma; teigia, kad taip pat svarbu panagrinėti veiksmus, kurių imamasi, ir palyginti, kuo tai skiriasi nuo žinios, kurią ES siekia perduoti savo piliečiams;
5. primena, kad per pastaruosius referendumus dėl Europos Sąjungos dauguma moterų balsavo „prieš“: 56 proc. Prancūzijoje (Eurobarometro 171 „Flash“ apklausa), 63 proc. Nyderlanduose (Eurobarometro 172 „Flash“ apklausa) ir 56 proc. Airijoje (Eurobarometro 245 „Flash“ apklausa); mano, kad balsuojama „prieš“, be kita ko, dėl to, kad ES institucijos per mažai prisideda prie įvairių sričių politikos, tiesiogiai susijusios su moterimis ir skatinančios nuolatinę vyrų ir moterų nelygybę, pvz., politikos profesinio ir šeiminio gyvenimo suderinimo klausimais ar pagalbos priklausomiems asmenims politikos, plėtojimo;

2009 m. kovo 24, antradienis

Konstituciniai ir tarpinstituciniai aspektai

6. pabrėžia, kad reikia baigti Lisabonos sutarties ratifikavimo procesą, nes dėl to padaugėtų skaidrumo ES ir piliečiai būtų labiau įtraukiami į sprendimų priėmimo procesus; primena, kokių naujų dalyvaujamosios demokratijos taikymo galimybių (ypač, pvz., piliečių iniciatyva) būtų suteikta Lisabonos sutartimi;
7. pabrėžia, kad siekiant Europos klausimais bendrauti su Sąjungos piliečiais reikia koordinuotų visų ES institucijų ir valstybių narių pastangų ir bendrų veiksmų; palankiai vertina ir atsižvelgia į pirmiau minėtą 2008 m. spalio 22 d. bendrą deklaraciją dėl Europos komunikacinės partnerystės, kurioje nustatomi aiškūs ES komunikacijos tobulinimo priemonės ir tikslai, keliami Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms, ir priemonės; mano, kad tai būtų toliau siekiantys tikslai, kadangi Parlamentas prašė sudaryti visų institucijų tarpinstitucinį susitarimą dėl ryšių politikos;
8. mano, kad ES institucijos turėtų pradėti papildomas diskusijas Europos klausimu ir nedelsdamos įgyvendinti pirmiau minėtoje bendroje deklaracijoje dėl Europos komunikacinės partnerystės, 2006 m. vasario 1 d. Komisijos komunikate ir 2007 m. spalio 3 d. Komisijos darbo dokumente pateiktas koncepcijas;
9. pritaria Komisijai, kad dalyvaujamoji demokratija gali sėkmingai papildyti atstovaujamoją demokratiją; tačiau pabrėžia, kad dalyvaujamojoje demokratijoje piliečių ne tik klausomasi, bet jiems suteikiamos ir tikros galimybės daryti įtaką Europos politikai; pabrėžia, kad norėdamos pasiekti šiuos tikslus, institucijos privalo būti žymiai atviresnės ir prisiimti poziciją, kuri leistų piliečiams ir pilietinėms organizacijoms veiksmingai dalyvauti visuose diskusijų ES reikalais etapuose; taip pat pažymi, kad viešoji prieiga prie institucijų rengiamų dokumentų turėtų būti teikiama kiek įmanoma didesniai žmonių skaičiui, tai būtina sąlyga norint daryti įtaką;
10. pabrėžia konsultavimosi kaip veiksmingos priemonės, kuri suteikia teises piliečiams ir leidžia jiems tiesiogiai prisidėti formuojant politiką Europos Sąjungos lygiu, svarbą ir vertę; ragina Komisiją imtis naujų veiksmų siekiant laiku pateikti informaciją apie būsimas Europos Sąjungos konsultacijas pasitelkus žinias-klaidą ir kitas reikiamas priemones nacionaliniu, regionų ar vietos lygmenimis, imtis priemonių, kad per konsultacijas EB teisės klausimu būtų išklaudyta kuo daugiau suinteresuotųjų šalių nuomonių ir labiau viešinti konsultacijas ES politikos ir iniciatyvų klausimais siekiant užtikrinti, kad visos suinteresuotosios šalys, ypač mažosios ir vidutinės įmonės bei vietos NVO, būtų įtraukiamos į diskusijas; pabrėžia pilietinės visuomenės atstovų, profesinių tinklų ir visų lygių – nuo tarptautinio iki vietos lygio, vartotojų svarbą, nes jie yra pagrindas, kurio teikiamomis galimybėmis galima keistis kompetentingomis nuomonėmis dėl ES politikos sričių, taigi taip būtų prisidedama prie pastangų gerinti EB teisės aktų kokybę; pripažįsta, kad esama su teisės aktų taikymu ir įgyvendinimu susijusių problemų, taigi ragina vartotojus ir verslininkus naudotis savo teisėmis ir pranešti ES institucijoms apie esamas problemas;
11. mano, kad ES institucijos ir valstybės narės turėtų koordinuoti savo komunikacines pastangas ir bendradarbiauti su pilietine visuomene, siekdamos pasinaudoti užsimezgiais ryšiais; pabrėžia, kad būtina koordinuoti institucijas ir naudinga užmegzti Komisijos ir Parlamento televizijos kanalų ryšius; ragina Komisiją pagerinti jos atstovybių valstybėse narėse ir Europos Parlamento informacijos biurų bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą; ragina Komisiją ir Europos Parlamento atstovybes valstybėse narėse gerinti bendradarbiavimą, kai jis susijęs su piliečių konsultacijomis, dalijimusi informacija, žiniomis ir idėjomis su piliečiais apie ES bei galimybių suteikimu balsavimo teisę turintiems asmenims susitikti su įvairiose šalyse išrinktais EP nariais ir ES pareigūnais;
12. dėkoja, kad Komisija remia Parlamento ir Europos politinių partijų vaidmenį, ir pripažįsta, kad reikia panaikinti valstybių narių ir Europos politikos atotrūkį, ypač per Europos rinkimų kampanijas;
13. ragina tris didžiausias institucijas numatyti surengti bendrą atvirą, Parlamento diskusijas papildančią diskusiją, kurios metu jos aptartų dėl klausimus, susijusių su vartotojais ir jų kasdieniniu gyvenimu, siekiant, kad jie labiau pasitikėtų vidaus rinka ir jiems užtikrinta apsauga; pabrėžia, kad Europos Parlamento jungtinės grupės visiškai atlieka savo piliečių tarpininko, kuris padeda palaikyti tikrąjį ryšį tarp politinio pasaulio ir pilietinės visuomenės, vaidmenį;

2009 m. kovo 24, antradienis

14. su pasitenkinimu pažymi, kad Komisija atsižvelgė į daugelį anksčiau Parlamento pateiktų idėjų, pvz., dėl Europos ir valstybių narių lygmens piliečių forumų, iškilnesnio pilietinės visuomenės organizacijų vaidmens ir naujoviško naujų žiniasklaidos priemonių naudojimo;

Priartėjant prie vietos žmonių

15. ragina Komisiją plėsti diskusijas visais lygmenimis pritaikant informaciją skirtingoms tikslinėms grupėms pagal jų socialinę kilmę; taigi siūlo suaktyvinti Europos Sąjungos ir jos piliečių dialogą teikiant visiems vienodą, pritaikytą informaciją ir rengiant diskusijas su informuotais piliečiais; mano, kad ES institucijos, rengdamos savo politiką, turėtų atsižvelgti į pagal D planą organizuotų vietos diskusijų išvadas, o priimdamos naujus teisės aktus jos taip pat turėtų atsižvelgti į su ES susijusius piliečių lūkesčius;

16. ragina valstybes nares pradėti veiksmingas ES komunikacines kompanijas visais lygmenimis – nacionaliniu, regionų ir vietos; Ragina Komisiją skleisti tokių akcijų metu nustatytą geriausią patirtį ir siūlo sukurti nuolatinę ES institucijų ir piliečių abipusės komunikacijos sistemą, pagal kurią ES dažnai organizuotų vietos ir regioninio masto kampanijas ir šiame procese talkintų regioninė žiniasklaida ir aktyviai dalyvautų pilietinė visuomenė, NVO, prekybos rūmai, profsąjungos ir kitos profesinės organizacijos;

17. pabrėžia, kad ES sanglaudos politika – tai pagrindinis Europos integracijos ir socialinio solidarumo pagrindas; todėl mano, kad piliečiams turėtų būti pranešama apie pastangas ir laimėjimus šioje Bendrijos politikos srityje pažymint, koks yra Bendrijos įnašas ir bendro ES projekto privalumai; pageidauja, kad vietos valdžios institucijos geriau vykdytų savo pareigą informuoti apie Europos Sąjungos gaunamą pagalbą; taip pat pabrėžia, kad labai svarbus išrinktų vietos ir regionų valdžios atstovų savanoriškumas plėtojant informavimą ir mokymą; taigi džiaugiasi tuo, kad parengta vietos ir regionų išrinktiems atstovams skirta programa „Erasmus“;

18. pabrėžia, kad pagal Bendrojo reglamento dėl 2007–2013 m. struktūrinių fondų 11 straipsnį partnerių integracija rengiant ir įgyvendinant veiksmų programas labai padeda skatinti ES sanglaudos politiką ir priartinti ją prie piliečių; pabrėžia, kad šie partneriai geriausiai gali nustatyti tikrąsias problemas, kurios visų pirma kelia rūpesčių piliečiams; taigi ragina Komisiją užtikrinti, kad partnerystės principo būtų tinkamai laikomasi nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis; pabrėžia, kad svarbu, jog nacionalinės ir regionų valdžios institucijos panaudotų esamas finansavimo iš Europos socialinio fondo galimybes, ypač susijusias su mokymu, siekiant pagerinti šių partnerių gebėjimus; pažymi, kad struktūriniams fondams tenka pagrindinis vaidmuo populiarinant pasienio regionų bendradarbiavimą įgyvendinant Bendrijos projektus ir programas, jie taip padeda plėtoti aktyvią pilietybę ir dalyvaujamąją demokratiją; ragina Komisiją ir toliau remti tokius projektus ir programas ir bendradarbiauti juos įgyvendinant;

19. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į artėjančius Europos Parlamento rinkimus, būtina vietos ir regionų lygmenimis informuoti piliečius, ypač jaunus ir tuos, kurie balsuoja pirmą kartą; apskritai pabrėžia, kad svarbu Europos Parlamento narius kartu su išrinktais vietos ir regionų valdžios atstovais įtraukti į konsultacijas su piliečiais regionuose procesą, kadangi jie išreiškia visuomenės nuomonę Europos Sąjungoje; pritaria Regionų komiteto pastangoms intensyviai konsultacijas regionų lygmeniu ir įtraukti į šį procesą regionų tinklus ir pagrindinius vietos ir regionų veikėjus siekiant skatinti diskusijas vietos lygmeniu kuo arčiau piliečių, kad būtų galima sužinoti jų nuomonę ir rūpesčius;

20. pabrėžia, kad būtina, kad Europos Parlamento nariai ir šios institucijos struktūros labiau būtų labiau įtraukti į komunikacijos su Europos Sąjungos piliečiais procesą, ir kad būtų keičiamas Europos Parlamento darbo organizavimas, kad, pvz., vietos lygiu galėtų vykti Europos Parlamento narių ir piliečių dialogas; pageidauja, kad vykstant politinių partijų kampanijoms Europos Parlamento nariai būtų glaudžiai įtraukti į Europos rinkimų kampaniją vietoje;

2009 m. kovo 24, antradienis

21. ragina Komisiją pradėti vietos lygio nedidelio masto ES komunikacines kompanijas vietoje ir įtraukti į jas vietos veikėjus, skatinti susitarimus, kuriais piliečiai būtų geriau informuojami apie imigrantų kilmės šalis, o imigrantai būtų informuojami apie savo, kaip Sąjungos piliečių, teises ir pareigas, ir kurie yra veiksmingiausias ir prasmingiausias būdas pasiekti šiuos bendravimo tikslus, bei taip pat toliau tęsti pastangas, dėtas Europos kultūrų dialogo metais (2008 m.);

Švietimas, žiniasklaida, informacijos bei ryšių technologijos ir aktyvus piliečių dalyvavimas

22. pabrėžia, kad siekiant stiprinti Europos vertybes svarbu kiekvienos valstybės narės mokyklose pradėti mokyti Europos politikos ir istorijos, o universitetuose kurti Europos studijų skyrius; ragina Komisiją teikti finansinę paramą šioms projektams remti; ragina valstybes nares propaguoti Europos integracijos istorijos ir ES veikimo kursą, siekiant padėti bendrą žinių apie Europą pagrindą;

23. pabrėžia ypatingą pilietinio švietimo kaip esminės aktyvios pilietybės varomosios jėgos vaidmenį; pabrėžia poreikį remti aktyvų pilietinio švietimo modelį, kuris teikia jauniems žmonėms galimybę tiesiogiai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir dirbti su politiniais atstovais vietiniu ir europiniu lygiu, su nevyriausybinėmis organizacijomis ir pilietinėmis iniciatyvomis; siūlo Komisijai remti bandomuosius projektus, kuriais toks pilietinio švietimo modelis skatinamas valstybėse narėse;

24. rekomenduoja labiau remti ir geriau organizuoti programas „Erasmus“, „Leonardo da Vinci“, „Grundtvig“ ir „Comenius“, kad paskatintų jose dalyvauti kuo didesnę skaičių žmonių, padidinti mažiau pasiturinčių žmonių dalyvavimą ir kad jie galėtų lengviau judėti ES; atkreipia dėmesį į faktą, kad būtent šios programos sulaukia labai teigiamų jaunų žmonių atsiliepimų ir svariai prisideda prie Europos integracijos sėkmės;

25. palankiai vertina pirmiau minėtą 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos komunikatą, kuriame nustatyti aiškūs tikslai, susiję su Europos tinklavietės pertvarkymu į „web 2.0“ tipo tinklavietę, skirtą paslaugoms teikti; ragina Komisiją baigti kurti naują tinklavietę 2009 m., mano, kad naujoje tinklavietėje turėtų būti piliečių forumas, kuriame jie galėtų keistis nuomonėmis ir dalyvauti internetinėse apklausoje, kuriose NVO, visuomeninės institucijos ir asmenys gali dalintis savo ES ryšių projektų įgyvendinimo patirtimi; ragina Komisiją šioje tinklavietėje kaupti ir skelbti pagal D planą vykdytos veiklos dalyvių patirtį;

26. palankiai vertina internetinio kanalo „EU Tube“, turinčio 1,7 mln. žiūrovų, idėją – tai neprilygstama priemonė, galinti padėti perteikti ES politiką interneto naudotojams; taip pat ragina Komisiją parengti veiksmingų interneto kampanijų gaires ir informuoti apie jas kitas ES institucijas;

27. ragina Komisiją geriau išnaudoti garso ir vaizdo medžiagą, gaunamą kanalu „Europe by Satellite“, ir užmegzti ryšius su vietos televizijos kanalais ir bendruomenių žiniasklaida, suinteresuota transliuoti šią medžiagą, nes taip su ja būtų supažindinama didesnė auditorija;

28. mano, kad tinklavietė „Europe Direct“ yra svarbi priemonė atsakant į piliečių klausimus elektroniniu paštu arba visoje ES veikiančiu nemokamu telefonu, taigi ši priemonė turėtų būti labiau viešinama;

29. mano, kad vartotojų apsaugos ir vidaus rinkos politikos sritys yra be galo svarbios informuojant vartotojus ir verslininkus apie Europą; ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų ir informuoti nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis apie bendros rinkos privalumus; ragina Komisiją ir valstybes nares populiarinti ir gerinti interaktyvų vartotojų, verslo ir institucijų bendravimą įvairiomis naujausių technologijų elektroninėmis priemonėmis ir prisidėti prie elektroninės prekybos skatinimo;

2009 m. kovo 24, antradienis

30. prašo Komisijos didinant žmogiškuosius ir finansinius išteklius dėti daugiau pastangų derinant vartotojų švietimo ir informacijos apie jų teises ir pareigas teikimo vartotojams politikos sritis; ragina valstybes nares Europos vartotojų centrų tinklui skirti daugiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių siekiant, kad ES vartotojų teisės būtų labiau žinomos bei taikomos ir ragina valstybes nares atsižvelgti į dabartinę pasaulinę finansų krizę ir vis didėjantį vartotojų išskolinimo lygį ir imtis priemonių, kad gerėtų vartotojų finansų srities žinios ypač žinios, susijusios su jų teisėmis ir pareigomis bei teisių, susijusių su santaupomis ir paskolomis, gynyimo galimybėmis;

31. ragina valstybes nares didinti žmogiškuosius ir finansinius išteklius, skirtus tinklui „SOLVIT“, kuriuo naudojantis galima nemokamai spręsti problemas, susijusias su netinkamu Bendrijos teisės aktų taikymu, arba kai jie netaikomi; prašo Komisijos paspartinti įvairių tarnybų, kurios teikia informaciją apie bendrą rinką ir konsultuoja bendros rinkos klausimais, racionalizavimo procesą; taigi, remia 2007 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikate „Bendroji rinka XXI a. Europai“ (COM(2007)0724) išdėstyta mintį, kad teikiant ES bendrosios rinkos pagalbos paslaugas vadovaujamosi integruoto metodo koncepcija ir kuriamas bendros duomenų įvesties tinklalapis; atkreipia dėmesį į Komisijos iniciatyvas mažinti administracinę naštą ir tobulinti reglamentavimą; ragina visų pirma remti mažąsias ir vidutinio dydžio įmones, kurios yra svarbus darbo vietų šaltinis Europoje;

32. pažymi, kad Europos savanorių metai būtų puiki proga Europos Sąjungos institucijoms pabendrauti su piliečiais; pabrėžia, kad Europos Sąjungoje yra daugiau kaip 100 milijonų savanorių; ragina Komisiją atlikti parengiamuosius darbus, kad 2011-ieji būtų paskelbti Europos savanorių metais, ir kuo greičiau pateikti pasiūlymą dėl šios srities teisės akto;

33. pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į piliečių nuomonę dėl Europos vaidmens pasaulyje, visų pirma atsižvelgiant į vis svarbesnį Europos Parlamento vaidmenį šiuo klausimu; todėl skatina Europos Parlamento ir Tarybos narius dalyvauti Komisijos narių „D plano“ vizituose, kadangi jie atlieka svarbų vaidmenį vystant ryšius su valstybių narių nacionaliniais parlamentais, pilietine visuomene, verslo ir profesinių sąjungų lyderiais ir vietos valdžios institucijomis;

34. džiaugiasi, kad išorės pasaulis vis labiau domisi Europos projektu ir kad ES ir jos piliečiai vis labiau suvokia naudą, gaunamą dalijantis savo viršnacionaline patirtimi su kitomis šalimis ir regionais ir, visų pirma, ES kaimynais; todėl ragina Komisiją, pasitelkus savo delegacijas trečiojoje šalyje, sukurti būdus, kaip pasiekti šių šalių piliečius ir informuoti juos apie galimybes Europos Sąjungoje, pvz., apie žiniasklaidą ir kitas kultūros formas, švietimą, kalbų mokymą ir judumą arba tokias mainų programas, kaip „Erasmus Mundus“;

35. pažymi, kad daugėjant trečiųjų šalių piliečių skaičiui ES ir atsirandant daugiakultūrėms visuomenėms, prie kurių jie taip pat prisidėjo, reikia dėti ypatingas pastangas siekiant integruoti imigrantus į ES, suteikiant jiems konkrečią prieigą prie informacijos apie tai, ką reiškia Sąjungos pilietybė, pvz., gerinant įvairių lygių (vietos, regioninio ir nacionalinio) vyriausybių ir nevyriausybinių veikėjų (pvz., darbdaviai, pilietinė visuomenė, migrantų asociacijos, žiniasklaida ir migrantus remiančios nevyriausybines organizacijas) bendradarbiavimą; mano, kad sėkmingai integruojant imigrantus bus toliau plėtojamas Europos daugiakultūris sąmoningumas, grindžiamas tolerancija, dialogu ir lygybe;

36. ragina Komisiją populiarinti programas ir kampanijas (tokias kaip „Pasaulis moterų akimis“), kurias vykdančios skatinama socialinė, politinė ir kultūrinė moterų veikla, atsižvelgiant į moterų vaidmenį palaikant kartų dialogą, siekiant visuomenės tvarumo ir gerovės; ragina geriau informuoti merginas ir moteris, ypač socialiniu ir geografiniu aspektais izoliuotuose regionuose, apie ES pilietybės koncepciją ir su ja susijusias teises; pabrėžia, kad vykdančios šias informavimo kampanijas turėtų būti siekiama aktyvesnio moterų dalyvavimo politiniame gyvenime ir sprendimų priėmimo procese; pabrėžia, kad būtina populiarinti priemones, skirtas skaitmeninei lyčių atskirčiai panaikinti, kad moterims būtų suteiktos galimybės tokiomis

2009 m. kovo 24, antradienis

pat sąlygomis dalyvauti dialoge apie Europą; džiaugiasi, kad Komisija pasirinko projektus, kuriuos pagal „D planą“ iš dalies finansuoja jos atstovybės, kad juose dalyvauja daug moterų organizacijų ir kad daug projektų skirta moterims; pabrėžia, kad būtina skatinti pilietes ir piliečius dalyvauti sprendžiant tokius klausimus kaip smurtas lyties pagrindu ar prekyba žmonėmis, kur būtinas visuomenės dalyvavimas siekiant, kad būtų greičiau sprendžiamos problemos; pripažįsta moterų gebėjimus spręsti problemas ir konfliktus ir reikalauja, kad Komisija įtrauktų daugiau moterų į specialios paskirties ir paprastas darbo grupes, kurios rūpinasi šeiminių gyvenimo, vaikų priežiūros, švietimo ir kitais klausimais;

*

* *

37. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Tarybai, Komisijai, Tarybai, Europos Bendrijų Teisingumo Teismui, Audito Rūmams, Regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos darbas 2008 m.

P6_TA(2009)0155

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos darbo 2008 m. (2008/2303(INI))

(2010/C 117 E/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ⁽¹⁾ (Kotonu susitarimas),
- atsižvelgdamas į AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos (JPA) darbo tvarkos taisykles, priimtas 2003 m. balandžio 3 d. ⁽²⁾, su paskutiniais Port Morsbyje (Papua Naujoji Gvinėja) 2008 m. lapkričio 28 d. padarytais pakeitimais ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 22 d. priimtą Jungtinės parlamentinės asamblėjos Kigalio (Ruanda) deklaraciją siekiant vystymuisi palankių ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 28 d. priimtą Jungtinės parlamentinės asamblėjos Port Morsbio deklaraciją dėl pasaulinių maisto ir finansų ir krizių ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. JPA priimtas rezoliucijas:
  - dėl struktūrinio prisitaikymo programų socialinių ir aplinkosauginių pasekmių ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL C 231, 2003 9 26, p. 68.

⁽³⁾ ACP-EU/100.291/08/fin.

⁽⁴⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 41.

⁽⁵⁾ OL C 58, 2008 3 1, p. 44.

⁽⁶⁾ OL C 61, 2009 3 16, p. 42.

⁽⁷⁾ OL C 271, 2008 10 25, p. 20.

2009 m. kovo 24, antradienis

- dėl AKR valstybėms aktualios Europos regioninės integracijos proceso patirties ⁽¹⁾,
  - dėl maisto pakankamumo užtikrinimo klausimų AKR valstybėse ir AKR ir ES bendradarbiavimo vaidmens ⁽²⁾,
  - dėl padėties Kenijoje ⁽³⁾,
  - dėl civilių gyventojų apsaugos užtikrinimo JT ir regioninių organizacijų taikos palaikymo operacijų metu ⁽⁴⁾,
  - dėl pagalbos veiksmingumo ir oficialios pagalbos vystymuisi ⁽⁵⁾,
  - dėl vaikų darbo socialinių padarinių ir strategijų, skirtų kovoti su vaikų darbu ⁽⁶⁾,
  - dėl padėties Mauritanijoje ⁽⁷⁾,
  - dėl padėties Zimbabvėje ⁽⁸⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 29 d. JPA Vindhuke (Namibija) priimtą Vindhuko komunikatą ⁽⁹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 1 d. JPA Port Viloje (Vanuatu) priimtą Port Vilos komunikatą ⁽¹⁰⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 25 d. JPA biuro deklaraciją dėl Prancūzijos pirmininkavimo ES ⁽¹¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 18 d. pasirašytą Europos konsensuą dėl humanitarinės pagalbos ⁽¹²⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pranešimą (A6-0081/2009),
- A. kadangi 2008 m. su tam tikrais AKR regionais ir šalimis pasirašyti EPS, o JPA 2008 m. kovo mėn. Liublianoje (Slovėnija) ir 2008 m. lapkričio mėn. Port Morsbyje vyko diskusijos derybų dėl EPS pažangos tema,
- B. kadangi pirmiau minėtame Reglamente (EB) Nr. 1905/2006 numatytos teminės programos, kurios taip pat taikomos AKR šalims, taip pat papildomų priemonių programa AKR šalims, kurios yra pasirašiusios Cukraus protokolą,
- C. kadangi už vystymąsi ir humanitarinę pagalbą atsakingas Komisijos narys 2007 m. birželio mėn. Vysbadene vykusios JPA sesijos metu įsipareigojo pateikti AKR šalių nacionalinės ir regioninės strategijos dokumentus (2008–2013 m.) parlamentų demokratinei priežiūrai ir teigiamai vertindamas tai, kad šis įsipareigojimas įvykdytas,

⁽¹⁾ OL C 271, 2008 10 25, p. 27.

⁽²⁾ OL C 271, 2008 10 25, p. 32.

⁽³⁾ OL C 271, 2008 10 25, p. 37.

⁽⁴⁾ OL C 61, 2009 3 16, p. 19.

⁽⁵⁾ OL C 61, 2009 3 16, p. 26.

⁽⁶⁾ OL C 61, 2009 3 16, p. 31.

⁽⁷⁾ OL C 61, 2009 3 16, p. 37.

⁽⁸⁾ OL C 61, 2009 3 16, p. 40.

⁽⁹⁾ APP 100.288.

⁽¹⁰⁾ APP 100.452.

⁽¹¹⁾ APP 100.448.

⁽¹²⁾ Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Europos Komisijos bendras pareiškimas „Europos konsensusas dėl humanitarinės pagalbos“ (OL C 25, 2008 1 30, p. 1).

2009 m. kovo 24, antradienis

- D. kadangi Kotonu susitarimo peržiūra, numatyta 2010 m., yra gera proga plėtoti regioninį JPA aspektą ir parlamentinę kontrolę AKR regionų lygmeniu bei stiprinti pačios JPA kaip institucijos vaidmenį ir veiklą,
- E. kadangi du regioniniai JPA posėdžiai, įvykę 2008 m. Namibijoje ir Vanuatu, buvo ypatingai sėkmingi – priimti minėtieji Vindhuko ir Port Vilos komunikatai,
- F. kadangi 2008 m. padėtis Zimbabvėje dar labiau pablogėjo nepaisant 2008 m. liepos mėn. įvykusių rinkimų; tačiau kadangi palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuris lėmė 16-osios JPA sesijos, įvykusios Port Morsbyje, metu priimti rezoliuciją dėl Zimbabvės,
- G. kadangi Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR) tebevyksta konfliktai ir nuolat šiurkščiai pažeidžiamos žmogaus teisės, todėl būtina teikti veiksmingą humanitarinę pagalbą, o tarptautinė bendruomenė turi daugiau padėti,
- H. kadangi veikia visos Afrikos parlamentas ir oficialiai pripažinti Europos Parlamento ir visos Afrikos parlamento ryšiai, o Europos Parlamento Pirmininkas, kalbėdamas 2008 m. spalio 28 d. įvykusios visos Afrikos parlamento sesijos metu išreiškė ketinimą kitos Parlamento kadencijos metu įsteigti tarp-parlamentinę delegaciją,
- I. kadangi 16-oji JPA sesija Port Morsbyje ir Tarptautinė konferencija vystymosi finansavimo tema Dohoje vyko beveik vienu metu ir todėl kai kuriems Europos Parlamento nariams teko padaryti sunkų pasirinkimą,
- J. kadangi ES pirmininkaujanti Slovėnija (2008 m. sausio mėn. – birželio mėn.) ir Papua Naujosios Gvinėjos vyriausybė atliko puikų darbą per pirmiau minėtas JPA sesijas, įvykusias Liublianoje ir Port Morsbyje,
- K. kadangi 2008 m. JPA biuras vyko į tiriamąsias keliones į:

— Seišelius ir

— Surinamą, Sent Vinsentą ir Sent Lusiją,

1. teigiamai vertina tai, kad JPA 2008 m. ir toliau sudarė sąlygas atviram, demokratiniam ir giliam dialogui dėl derybų dėl Europos Sąjungos ir AKR šalių EPS;
2. pabrėžia, kad JPA išreiškė nerimą dėl keleto derybų aspektų, susijusių tiek su forma, tiek su turiniu; primena, kad priėmus EPS su CARIFORUM (Karibų jūros regiono forumo) ir laikinuosius susitarimus su kai kuriomis kitų regionų šalimis, tebevyksta diskusijos;
3. teigiamai vertina naujo už prekybos klausimus atsakingo Komisijos nario teigiamą atsakymą (tiesiogiai sekusį po Komisijos pirmininko pareiškimų) į kelių AKR šalių ir regionų prašymą persvarstyti ginčijamus klausimus atsižvelgiant į Komisijos pirmininko pareiškimus;
4. pabrėžia, kad vykstant deryboms, taip pat įgyvendinant EPS būtina vykdyti griežtą parlamentinę kontrolę; apgailestauja, kad JPA darbui ir vaidmeniui iškilo grėsmė dėl būsimo naujo organo – Parlamento komiteto EPS klausimams, kurio ryšys su JPA nėra aiškus, kūrimo; ragina, kad Parlamento komitetas veiktų kaip JPA dalis siekiant išvengti daug kainuojančio ir sudėtingo posėdžių skaičiaus didėjimo ir pasinaudoti JPA regioninių posėdžių sistemos privalumais ir galiausiai JPA patirtimi bei skatinti visų EPS regionų bendrą sąveiką; atkreipia dėmesį į poreikį, kad šis komitetas būtų lankstus ir galėtų pritaikyti Europos Parlamento narių, dalyvaujančių vertinant EPS komitetuose, patirtį prekybos ir vystymosi klausimais;

2009 m. kovo 24, antradienis

5. ypač pabrėžia labai svarbų AKR nacionalinių parlamentų, nevalstybinių veikėjų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį stebint ir valdant EPS ir ragina Komisiją užtikrinti jų dalyvavimą vykstančių derybų procese, todėl turi būti aiški AKR šalių ir Sąjungos patvirtinta derybų eigos darbotvarkė, pagrįsta dalyvavimo principu;
6. pabrėžia, kad JPA susirūpinusi dėl dabartinės finansų krizės padarinių ir palankiai vertina tai, kad JPA priėmė pirmiau minėtą Port Morsbio deklaraciją dėl pasaulio finansų ir maisto krizės, ragina JPA nuolat šiuo klausimu diskutuoti;
7. palankiai vertina tai, kad už vystymąsi ir humanitarinę pagalbą atsakingas Komisijos narys minėtosios Kigalyje įvykusios JPA sesijos metu išpareigojo pateikti AKR šalių nacionalinės ir regioninės strategijos dokumentus (2008–2013 m.) parlamentų demokratinei priežiūrai ir kad kai kurie AKR šalių parlamentai jau atliko nemažą darbą analizuodami šiuos dokumentus;
8. naudodamasis proga primena, kad būtina glaudžiai įtraukti parlamentus į demokratijos procesą ir nacionalines vystymosi strategijas; pabrėžia, kad jie atlieka pagrindinį vaidmenį įgyvendinant, stebint ir kontroliuojant vystymosi politiką;
9. ragina AKR šalių parlamentus savo vyriausybės bei Komisijos reikalauti, kad su jais būtų konsultuojamasi nacionalinės ir regioninės strategijos dokumentų, kurie yra susiję su ES ir jų šalių bendradarbiavimu (2008–2013 m.), rengimo ir taikymo;
10. ragina Komisiją suteikti AKR šalių parlamentams visą informaciją ir pagalbą, susijusią su demokratijos kontrolės darbu, visų pirma padėti tobulinti jų gebėjimus;
11. palankiai vertina tai, kad Europos vystymosi fondas (EVF) būtų įtrauktas į ES biudžetą, siekiant sustiprinti vystomojo bendradarbiavimo politikos suderinamumą, skaidrumą ir veiksmingumą bei užtikrinti jos demokratinę kontrolę; pabrėžia, kad EVF įtraukimas į ES biudžetą taip pat yra tinkamas atsakas į nuolatines problemas, susijusias su EVF panaudojimu ir ratifikavimu;
12. ragina parlamentus vykdyti griežtą EVF parlamentinę kontrolę; pabrėžia, kad šiose diskusijose JPA užima išskirtinę padėtį ir ragina JPA bei AKR šalių parlamentus jose aktyviai dalyvauti, ypač 2010 m. persvarstant Kotonu susitarimą; primygtinai ragina, kad JPA dalyvautų visame su šiuo persvarstymu susijusiame derybų procese;
13. teigiamai vertina tai, kad JPA vis labiau įgauna parlamentinį, taigi ir politinį, pobūdį, kad jos nariai aktyviau dalyvauja diskusijose, kurios tapo kokybiškesnės, ir tai turi lemiamą reikšmę AKR ir ES partnerystei;
14. mano, kad JPA rezoliucijos dėl padėties Kenijoje ir Zimbabvėje aiškiai parodo, kad šis dialogas sustiprėjo;
15. ragina JPA toliau spręsti padėties Sudane, ypač Darfūre, problemą, visų pirma, įvertinti Sąjungos ir AKR šalių poziciją Tarptautinio baudžiamojo teismo kaltinimų atžvilgiu;
16. ragina JPA toliau spręsti padėties Somalyje problemą, kuri kelia grėsmę Somalio gyventojų gyvybei, regiono saugumui ir yra bendro nestabilumo šaltinis, nes jame vis daugėja įstatymų nesilaikymo, ekstremizmo ir piratavimo atvejų;
17. ragina JPA toliau diskutuoti apie susirūpinimą keliančią padėtį Zimbabvėje, kurioje 2008 m. liepos mėn. rinkimai nepadėjo atkurti demokratijos, o ekonominė padėtis kelia realų pavojų milijonų piliečių sveikatai ir gyvybei bei regiono stabilumui;

2009 m. kovo 24, antradienis

18. ragina JPA ir toliau informuoti tarptautinę bendruomenę apie konfliktus KDR, skatinti derybomis siekti krizės politinio sprendimo ir remti bet kokius siūlomus veiksmus derybomis rasti išeitį;
19. ragina JPA tęsti ir gilinti dialogą su visos Afrikos parlamentu ir regionų organizacijų parlamentais, nes regionų integracija labai svarbi siekiant taikos AKR šalyse ir jų vystymosi;
20. apgailestauja, kad rengiant bendrą ES ir Afrikos strategiją nebuvo pakankamai konsultuojamasi su JPA ir tikisi, kad JPA aktyviai dalyvaus šią strategiją įgyvendinant;
21. teigiamai vertina tai, kad nuo 2008 m. jau pradėti rengti regioniniai posėdžiai, numatyti Kotonu susitarime ir JPA darbo tvarkos taisyklėse; mano, kad šie posėdžiai iš tiesų sudaro galimybes keistis nuomonėmis regioniniais klausimais, įskaitant kelio konfliktams užkirtimą ir jų sprendimą, ir kad Europos politika padeda stiprinti regionų sanglaudą; pabrėžia, kad šie posėdžiai rengiami kaip tik reikiamu metu, kada vyksta derybos dėl EPS, kada jie sudaromi ir įgyvendinami ir kad jiems turi būti teikiamas prioritetas; sveikina dviejų labai sėkmingų posėdžių, įvykusių Namibijoje ir Vanuatu, organizatorius ir pritaria tam, kad kiti posėdžiai 2009 m. būtų surengti Karibų jūros ir Vakarų Afrikos regionuose;
22. ragina JPA sustiprinti Politinių reikalų komiteto vaidmenį, kad vykdant AKR ir ES partnerystę jis būtų tikru konfliktų prevencijos ir sprendimo forumu, ir šiuo tikslu rengti plačias diskusijas dėl kurioje nors šalyje susiklosčiusios nepaprastosios padėties; teigiamai vertina darbą civilių apsaugos srityje, atliktą per taikos palaikymo operacijas, ir ketinimą vykdyti veiklą AKR šalių valdymo srityje;
23. taip pat reiškia pritarimą JPA Politinių reikalų komiteto pranešimui dėl AKR šalims aktualios Europos regioninės integracijos proceso patirties, priimtam 2008 m. kovo mėn. Liublianoje, kuriame pabrėžiama pagrindinė integracijos nauda – taika ir saugumas, kelio galimiems konfliktams virsti ginkluotais konfliktais užkirtimas, klestėjimas, gerovė, demokratija ir pagarba žmogaus teisėms;
24. palankiai vertina tai, kad JPA Ekonominio vystymosi, finansų ir prekybos komitetas išreiškė norą pradėti vykdyti AKR regionų regioninės strategijos dokumentų tyrimą;
25. pabrėžia, kad JPA Socialinių reikalų ir aplinkos komitetas atliko svarbų vaidmenį vaikų darbo srityje ir kad jis ketina toliau vykdyti AKR šalių jaunimo socialinės padėties analizę;
26. reiškia pritarimą Socialinių reikalų ir aplinkos komiteto pranešimui dėl struktūrinio prisitaikymo programų socialinių ir aplinkosauginių pasekmių, priimtam Liublianoje, kuriame išreikšta nuomonė, kad tai, jog Pasaulio bankas ir Tarptautinis valiutos fondas skolinimui taiko ekonominės politikos sąlygas, lemia pražūtingus socialinius ir ekonominius padarinius AKR šalims, ir ši praktika turėtų būti pakeista konkrečioms šalims pritaikyta skolinimo politika, kurios pagrindinis tikslas – mažinti skurdą;
27. ragina JPA reikalauti, kad jai būtų sudarytos galimybės aktyviai dalyvauti Kotonu susitarimo peržiūros procese, kuris prasidės 2009 m., siekiant užtikrinti, kad ateityje būtų sustiprintas JPA vaidmuo ir veikla;
28. palankiai vertina tai, kad vis daugiau nevalstybinių veikėjų dalyvauja JPA sesijose – tai ypač atsispindi diskusijose, kurių rezultatas yra minėtoji 2008 m. lapkričio mėn. Port Morsbio deklaracija dėl pasaulinės finansų ir maisto krizės, taip pat ekonominių ir socialinių partnerių pranešime dėl EPS, pateiktame 2008 m. kovo mėn. Liublianoje vykusios JPA sesijos metu;
29. pageidauja, kad be metinės AKR ir ES JPA veiklos ataskaitos būtų vykdoma bendra AKR šalių sekretoriato ir Europos Parlamento diskusija JPA veiklos būdų, ypač dėl balsavimo atskiruose parlamento rūmuose, tokių pat sąlygų taikymo parlamento nariams bei bendrų tiriamųjų ir rinkimų stebėjimo misijų, tema;
30. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, AKR Tarybai, JPA biurui bei Slovėnijos ir Papua Naujosios Gvinėjos vyriausybėms ir parlamentams.

2009 m. kovo 24, antradienis

Pažangioji patirtis regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūtys

P6_TA(2009)0156

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pažangiosios patirties regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūčių (2008/2061(INI))

(2010/C 117 E/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į URBACT programą, kuri yra URBAN iniciatyvos dalis ir kuri padeda plėtoti daugiau nei 200 Europos Sąjungos miestų gerąją patirtį ir keitimąsi patirtimi,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 21 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl valdymo ir partnerystės nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis ir į regioninės politikos projektų pagrindą ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 158 ir 159 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonoje vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo pirmininkaujančios valstybės išvadas,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 19 d. Komisijos komunikatą „Penktoji ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaita. Augantys regionai, auganti Europa“ (COM(2008)0371),
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą „Žalioji knyga dėl teritorinės sanglaudos. Kaip teritorinę įvairovę paversti privalumu“ (COM(2008)0616),
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 8 d. Komisijos komunikatą „Regionų ekonominiai pokyčiai“ (COM(2006)0675),
- atsižvelgdamas į Struktūrinės ir sanglaudos politikos direktorato tyrimą „Pažangioji patirtis regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūtys“,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento Regioninės plėtros komiteto 2008 m. liepos 17 d. surengtą viešąjį klausymą,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Biudžeto komiteto nuomonę (A6–0095/2009),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0492.

⁽²⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

⁽³⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 1.

2009 m. kovo 24, antradienis

- A. kadangi Europos Sąjungos sanglaudos politika priskiriama prie svarbiausių politikos sričių ne tik dėl finansavimo, bet ypač todėl, kad ji yra svarbiausia Europos integracijos proceso gairė ir dėl jos reikšmės socialinei, ekonominei ir teritorinei Europos Sąjungos sanglaudai bei visai 268 regionų darniai plėtrai, mažinant plėtros skirtumus ir trūkumus bei gerinant visų ES piliečių gyvenimą,
- B. kadangi Europos Sąjungos regionai susiduria su labai panašiais iššūkiais, nors skiriasi jų poveikis regionams, turint mintyje jų gyventojų ir vietos ypatybes (pavyzdžiui, salų ir kalnų regionai): globalizacija ir su ja susijusia spartesne ekonomikos restruktūrizacija, atvirais prekybos santykiais, technologinės revoliucijos padariniais, klimato kaita, žinių ekonomikos vystymusi, demografiniais pokyčiais, gyventojų skaičiaus mažėjimu ir didėjančia imigracija,
- C. kadangi geriausių rezultatų, prisidedančių prie žinių pagrindų ir konkurencijos didinimo, vykdydami projektus pasiekiami tuomet, kai bendradarbiauja viešasis sektorius, verslo atstovai, švietimo sektorius ir vietos suinteresuoti veikėjai,
- D. kadangi iššūkiams įveikti negalima pasitelkti viso sanglaudos politikos potencialo, nes galimi pareiškėjai, norėdami panaudoti Europos Sąjungos struktūrines lėšas, susiduria su didelėmis kliūtimis, kaip antai:
- per didelė biurokratija;
  - pernelyg sudėtingos taisyklės, tam tikrais atvejais prieinamos tik internetu, dėl kurių daugelis galimų paramos gavėjų neturi galimybės gauti šių lėšų;
  - dažnas kai kurių valstybių narių tinkamumo kriterijų ir reikalingų dokumentų keitimas;
  - neskaidrios sprendimų priėmimo ir bendrojo finansavimo taisyklės bei mokėjimų atidėjimai;
  - valstybių narių lėta ir sudėtinga centrinė administracija bei paraiškų teikimo taisyklių taikymas, padidinantis biurokratizmą, kuris lėtina informacijos teikimą;
  - menki decentralizuotos administracijos gebėjimai ir skirtingi regionų administravimo modeliai valstybėse narėse, dėl kurių sunku palyginti duomenis ir keistis gerąja patirtimi;
  - menkos tarpregioninio koordinavimo galimybės;
  - nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimo schemų trūkumas,
- E. kadangi dauguma sanglaudos politikos klaidų atsiranda dėl esamų kliūčių,
- F. kadangi struktūrinės politikos įgyvendinimas stabdomas, be kita ko, dėl ypatingo procedūrų nelankstumo ir kadangi dėl to būtina tas procedūras supaprastinti ir aiškiai paskirstyti atsakomybę bei kompetencijas ES, valstybėms narėms ir regioninės bei vietos valdžios institucijoms,
1. pabrėžia, kad nors ir reikia atsižvelgti į plačiau skleidžiamos geriausios patirties teikiamą naudą geresnio komunikavimo ir didesnio ekonominio efektyvumo atžvilgiu, pastangos įdiegti šią patirtį ES regionų politikos srityje daugiausiai turėtų būti perduodamos vadovaujančioms institucijoms, nurodant joms sudaryti prielaidas prie struktūrinių lėšų taisyklės tam, kad keitimasis informacija ir patirtimi galėtų prisidėti prie daug geresnės projekto kokybės teikiant bendrų problemų sprendimus ir pasirenkant efektyvesnius tikslinius veiksmus;

2009 m. kovo 24, antradienis

2. pažymi poreikį supaprastinti Struktūrinio fondo projektų ir programų, ypač susijusių su valdymo ir kontrolės sistemomis, įgyvendinimo procedūras; taigi, siekiant įveikti dabartinę finansų krizę, pritaria pasiūlymui peržiūrėti Struktūrinių fondų paketą; nekantriai laukia kitų Komisijos pasiūlymų šiuo klausimu, kurie turėtų būti paskelbti ateinančiais mėnesiais;

Kliūčių panaikinimas

3. ragina Komisiją panaikinti išvardytas kliūtis, be kita ko:

- nustatyti ilgalaikius iš Europos Sąjungos struktūrinių lėšų bendrai finansuojamų projektų vertinimo kriterijus;
- naujoviškus projektus vertinti ne pagal kitiems projektams taikomus vertinimo kriterijus, o parengti specifinius, t. y. naujoviškiems projektams pritaikytus, vertinimo kriterijus, kuriais leidžiama didesnė klaidų tikimybė;
- sumažinti ilgiausią projekto dokumentų saugojimo trukmę Europos Komisijos tikrinimo reikmėms nuo šiuo metu galiojančių dešimties metų iki trejų metų;
- nustatyti specialias politikos priemones ir naujus kokybės rodiklius regionams, pasižymintiems konkrečiomis geografinėmis ypatybėmis, kaip antai kalnų, salų, negausiai apgyvendinti regionai, labiausiai nutolę ir pasienio regionai, ir kartu pritaikyti teritorinę politikos intervencijų skalę, siekiant skatinti Europos Sąjungos teritorinę sanglaudą;
- supaprastinti kontrolės sistemas ir įgyvendinti vienos kontrolės sistemą;
- pritaikyti viešosioms sutartims taikomus standartus, kad jie būtų supaprastinti ir suderinti;
- koordinuoti su valstybėmis narėmis išlaidų tinkamumo nustatymo taisykles;
- didesniu mastu teikti išmokas avansu naudos gavėjams;
- geriau koordinuoti veiksmus, vykdomus ir bendrai finansuojamus įgyvendinant sanglaudos politiką ir bendrosios žemės ūkio politikos II ramstį (kaimo teritorijų plėtrą);
- suteikti daugiau lankstumo techninės pagalbos programoms;
- diegti mechanizmus, remiančius bendradarbiavimą tinkle ir palengvinančius projektų grupės valdymą;
- palengvinti projektų sukurtą administracinę naštą, kad ši išliktų proporcinga projekto dydžiui;
- supaprastinti, paaiškinti ir paspartinti projektų rengimo patirtį ir labiau orientuoti ją į galutinį rezultatą;
- aktyviai raginti valstybes nares įvesti veiksmingą nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu vykdomo bendradarbiavimo ir atsakomybės pasidalijimo sistemą;
- palengvinti galimybę gauti lėšų glaudžiau bendradarbiaujant su nacionalinėmis vyriausybėmis, siekiant sutrumpinti procesą;
- parengti grafiką, raginantį imtis aktyvių veiksmų, siekiant pašalinti kliūtis ir pagerinti lėšų prieinamumą;

4. rekomenduoja, kad Komisija toliau dėtų pastangas ir parengtų suderintą, bendrai prieinamą metodą regionams keistis pažangiaja patirtimi, siekiant sudaryti sąlygas sanglaudos politikoje dalyvaujančioms šalims remtis kitų patirtimi;

2009 m. kovo 24, antradienis

5. aiškiai pažymi, kad dėl gerosios patirties nustatymo neturi atsirasti papildomos administracinės naštos pareiškėjams ir projektų vykdytojams;
6. reikalauja, kad struktūrinių fondų lėšų naudojimo srityje biurokratijos būtų kuo mažiau ir ji nebūtų bereikalingai didinama valstybei narei nustatant atskiras sąlygas;
7. kartoja, kad remia patirtį, kuria siekiama užtikrinti, kad visos valstybės narės pateiktų metines nacionalines deklaracijas, kuriose būtų apimamos pagal pasidalijamąjį valdymą naudojamos Bendrijos lėšos, ir ragina siekti, kad ši patirtis taptų norminė;

Bendrieji ir specifiniai geriausios praktikos nustatymo kriterijai

8. vertina iniciatyvoje „Regionų ekonominiai pokyčiai“ įtvirtintas pastangas kiekvienais metais gerąją patirtį įvertinti metiniu apdovanojimu REGIO STARS ir paskelbti viešai bei įkurti gerąją patirtį skirtą tinklalapį; atkreipia dėmesį į tai, kad vien tik interneto tinklavietės veiksmingumas yra ribotas;
9. kritikuoja Komisijos objektyvių pagrindų skaidrumo trūkumą ieškant geriausios praktikos pavyzdžių;
10. ragina Komisiją, atsižvelgdamas į tai, kad sąvoka „geriausia praktika“ vartojama įvairiapusiškai, o dažnai lygiagrečiai vartojamos ir sąvokos „geroji praktika“ ar „sėkmės istorija“, parengti aiškų sanglaudos politikai pritaiktą kriterijų sąrašą, kuriuo būtų galima geriausią praktiką atskirti nuo kitų projektų;
11. rekomenduoja Komisijai, nustatant geriausios praktikos pavyzdžius, atsižvelgti į šiuos aspektus:
  - projekto kokybė;
  - partnerystės principo užtikrinimas;
  - priemonės tvarumas;
  - teigiamas indėlis įtvirtinant lygias galimybes ir lyčių lygybės principus;
  - projekto naujoviškumas;
  - integruotas ES sektoriaus ir regionų politikos sričių įgyvendinimas;
  - lėšų panaudojimo veiksmingumas;
  - projekto trukmė iki jo įgyvendinimo pradžios;
  - laiko ir organizaciniu aspektu griežtas projekto įgyvendinimas;
  - reikšmingas postūmis regionui ar apskritai Europos Sąjungai;
  - įtaka užimtumui;
  - lengvatos MVI;
  - galimybė regionams užmegzti kontaktus ir bendradarbiauti;
  - projekto perkeliamumas, atsižvelgiant į galimybę įgyvendinti jį ir kituose Europos Sąjungos regionuose;
  - Europos Sąjungos politikos kryptį pridėtinė vertė;
  - teigiamas projekto poveikis piliečiams, regionams, valstybėms narėms ir visai bendruomenei;

2009 m. kovo 24, antradienis

12. pabrėžia, kad visi kriterijai, kuriais bus siekiama atkreipti dėmesį į gerą patirtį, privalo būti aiškiai išmatuojami ir patikimi, siekiant išvengti trinties, nepageidaujamo poveikio, subjektyvių vertinimų, galinčių pakenkti visai, tokiais kriterijais pagrįstai, projekto laipsniavimo procedūrai; todėl ragina Komisiją aiškiai apibūdinti tokių kriterijų turinį, ir tai, kaip jie turėtų būti įgyvendinti;

13. rekomenduoja, remdamasis daugybės projektų iš daugelio Europos Sąjungos regionų analize, tose sanglaudos politikos srityse, kurios ypač svarbios ir pavienių regionų, ir apskritai Europos Sąjungos plėtrai bei kurioms būdinga įgyvendinimo įvairovė, atsižvelgti į papildomus veiksnius vertinant geriausią praktiką;

14. Rekomenduoja „Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros ir (arba) naujovių“ srityje atsižvelgti į šiuos veiksnius:

- svarbi kokybinė investicija į mokslą ir tyrimus;
- pramonės, akademinio pasaulio ir mokslinių tyrimų institutų susiejimas, ypatingą dėmesį skiriant MVĮ, ir kuris būtų ir teritorinės plėtros paskata;
- mokslo ir tyrimų institutų susiejimas;
- ateities technologijų vystymas ir (arba) kūrimas ir (arba) praktinį jų taikymas;
- naujų technologijų taikymas tradiciniuose sektoriuose;
- taikymas verslo pasaulyje;
- sprendimai pagrindiniuose ES sektoriuose, pvz., aplinkosaugos ir energetikos;

15. rekomenduoja „Aplinkosaugos, kovos su klimato kaita ir tvarios energetikos politikos“ srityje atsižvelgti į šiuos veiksnius:

- ypač pažeidžiamų vietovių apsaugos priemonės, tinkamos konkrečiai vietai (pažeidžiamumas), ypač vandens telkiniams;
- mažėjančių žaliavų apsauga ir veiksmingas naudojimas;
- atsakingas žaliavų naudojimas;
- priemonės prieš energijos trūkumą;
- reikšmingas energijos naudojimo veiksmingumo padidinimas;
- reikšmingas energijos sunaudojimo mažinimas;
- atsinaujinančių energijos išteklių dalies didinimas;
- CO₂ išmetimą mažinančios priemonės;
- mažėjančių ar pažeidžiamų žaliavų tausojamą naudojimo metodai ir (arba) būdai;

2009 m. kovo 24, antradienis

16. rekomenduoja „Kokybiškų darbo vietų kūrimo“ srityje atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- darbo sąlygų gerinimas;
  - aukštos kokybės darbo vietų skaičiaus didinimas;
  - į ateitį orientuotų darbo vietų kūrimas;
  - vienodų galimybių patekti į darbo rinką abiem lytims užtikrinimas;
  - našumo didinimas;
  - konkurencingumo gerinimas;
  - nuotolinių darbo vietų kūrimas, pavyzdžiui e-verslas;
  - priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti geresnę darbo jėgos specializaciją;
  - modernių informavimo ir ryšių priemonių taikymas;
  - profesinio ir šeimyninio gyvenimo suderinimas;
  - pažeidžiamiausiems gyventojų sektoriams (jaunimui, moterims, neįgaliesiems, imigrantams, ilgalaikiams bedarbiams, vyresniems nei 45 metų bedarbiams, asmenims neturintiems išsilavinimo) skirtos priemonės;
  - indėlis į transporto, telekomunikacijų, švietimo, sveikatos apsaugos paslaugų prieinamumo ir finansavimo gerinimą;
17. rekomenduoja „Mokymosi visą gyvenimą“ srityje atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- mokymo standartų kokybės gerinimas ir pasiūlos didinimas, ypač atsižvelgiant į itin blogoje padėtyje esančių ar pažeidžiamų gyventojų grupių (jaunimo, moterų, neįgaliųjų, imigrantų, ilgalaikių bedarbių, vyresnių nei 45 metų bedarbių, asmenų neturinčių išsilavinimo) galimybes;
  - glaudus švietimo, mokymo ir darbo susiejimas;
  - kokybės ir kiekybės reikalavimus atitinkantys mokymo srities projektai;
  - modernių technologijų ir metodų diegimas ir naudojimas;
  - pasiruošimo mokytis skatinimas ir išlaikymas;
  - tęstinio mokymo skatinimas;
  - kalbų mokymasis visą gyvenimą;

2009 m. kovo 24, antradienis

18. rekomenduoja „Integruotosios miestų plėtros“ srityje atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- ilgalaikio vietinio viešojo transporto, pėsčiųjų, dviratininkų ir automobilių eismo integruota politika, siekiant veiksmingesnio įvairių viešojo ir privataus transporto būdų integravimo;
  - veiksmingas eismo valdymas;
  - miestų ekonominės plėtros skatinimas;
  - verslo investicijų didinimas, priemonės užimtumo skatinimui ir išlaikymui, ypač pabrėžiant jaunimo užimtumą ir verslumą, bei socialinio gyvenimo gerinimas;
  - nuosmukį patiriančių kaimyninių gyvenamųjų rajonų ir sričių, kuriose nebeplėtojamas pramonė, regeneracija ir integracija;
  - geresnė gyvenimo kokybė miesto zonose; pavyzdžiui, viešųjų paslaugų finansavimas ir prieinamumas;
  - žaliųjų bei rekreacinių zonų steigimas ir efektyvesnis vandens bei energijos vartojimas, ypač namų sektoriuje;
  - galimybės neįgaliesiems;
  - veiksmų, kuriais siekiama išlaikyti gyventojus, o ypač jaunimą, jų miestuose, kūrimas;
  - dėmesys aplinkai: miestų, priemiesčių ir šalia esančių kaimo vietovių aplinka;
  - besaikio žemės naudojimo mažinimas daugiau įsisavinant dykvietes ir vengiant padrikos miestų plėtros;
  - mieste esantys įrengimai ir transportas geriau prieinami ribotos judėsenos asmenims;
  - miestų ir kaimo vietovių sąveikos didinimas;
  - integruoto požiūrio taikymas;
19. rekomenduoja srityje „Demografiniai pokyčiai“ atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- bendra prieiga prie paslaugų;
  - didesnio kvalifikuotų darbuotojų pritraukimo priemonės;
  - aktyvesnis labiausiai pažeidžiamų sektorių įtraukimas gerinant švietimą ir mokymus;
  - lankstaus darbo laiko priemonės;
  - priemonės, padedančios dirbantiems tėvams suderinti asmeninį bei profesinį gyvenimą;
  - sklandaus migrantų integravimo priemonės;
  - dėmesys ypatingiems neįgalių ir vyresnių žmonių poreikiams;
  - įnašas į gyventojų skaičiaus išsaugojimą (vietovėse, patiriančiose gyventojų skaičiaus mažėjimo procesą);

2009 m. kovo 24, antradienis

20. rekomenduoja srityje „Tarptautinis bendradarbiavimas“ atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- tarptautinių ryšių plėtojimas kokybės ir kiekybės požiūriu;
  - nuolatinių tinklų sukūrimas ar ilgalaikio bendradarbiavimo užmezgimas;
  - skirtingų sistemų ir metodų derinimas;
  - naujų partnerių įtraukimas;
  - finansinės nepriklausomybės sukūrimas;
  - nuolatinis tarptautinis žinių perdavimas ir žinių mainai;
  - bendras regionų partnerių potencialo vystymas;
  - regionus partnerius jungianti infrastruktūra;
21. rekomenduoja srityje „Viešojo ir privatačio sektorių partnerystė“ atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- projektų įgyvendinimo kokybės gerinimas jų efektyvumo ir pelningumo požiūriu;
  - projekto įgyvendinimo spartinimas;
  - skaidrus rizikos paskirstymo mechanizmas;
  - projektų valdymo gerinimas;
  - aktyvesnis vietos ir regionų valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas viešosios ir privačiosios partnerystės srityje;
  - aiškios ir skaidrios elgesio taisyklės, susijusios su viešųjų įstaigų ir įmonių veikla;
22. ragina Komisiją nepamiršti poreikio skatinti geriausią patirtį atsižvelgiant į finansinius susitarimus, visų pirma į viešojo ir privatačio sektorių partnerystės susitarimus, ir į tuos susitarimus, kuriems skiriama Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo parama;
23. supranta, kad ypač sunku užtikrinti, jog projektas palaipsniui atitiktų minėtus kriterijus; taigi ragina Komisiją prieš taikant šiuos kriterijus išdėstyti juos pagal svarbą, nustatyti svarbiausius, kad būtų lengviau atrinkti dėmesio vertus projektus kaip geriausią patirtį; pabrėžia, kad būtina atvirai ir skaidriai taikyti tuos pačius geriausios patirties kriterijus, kurie sudarytų geresnio valdymo, įsisavinimo ir palyginimo sąlygas bei padėtų išvengti maišaties su kitomis panašiomis sąlygomis;
24. ragina Komisiją, atsižvelgiant į sąvokų „geriausia patirtis“, „geroji patirtis“ ir „sėkmės istorija“ vartojimą ateityje, aiškiai ir skaidriai suskirstyti ir klasifikuoti šių terminų kvalifikavimo kriterijus projekto aprašymo tikslu;

2009 m. kovo 24, antradienis

Geriausios patirties mainai

25. ragina Komisiją rengti ir koordinuoti geriausios patirties mainus regionuose bei sukurti viešą tinklavietę, kurioje šiuo tikslu būtų pateikta pagrindinė informacija apie projektus visomis Bendrijos kalbomis;
26. rekomenduoja Komisijai, išlaikant esamą administracinę sistemą, Regioninės politikos generaliniame direktorate sukurti atitinkamą centrą, kuris, siekdamas ilgalaikių, nuolatinių, patikimų ir sėkmingų geriausios patirties mainų sanglaudos politikos srityje bei bendradarbiaudamas su regionų tinklu, organizuotų geriausios patirties pavyzdžių vertinimą, rinkimą bei mainus ir būtų nuolatinis kontaktinis centras pasiūlos ir paklausos klausimais; kviečia Komisiją tarp visų savo tarnybų paskleisti šią geriausios patirties kultūrą;
27. esant šioms aplinkybėms siūlo išnagrinėti vertinimo mechanizmus ir atsižvelgti į išbandytus ir patikimus metodus, kurie jau buvo įgyvendinti; mano, kad reikėtų ypač pabrėžti bendradarbiavimą su vietos valdžios institucijų ir specialių agentūrų tinklu, kuris yra pagrindinis geriausios patirties vertinimo šaltinis;
28. primena, kad jei Europos Sąjunga teiks finansavimą ir gerąją patirtį, tuo pasinaudoti galės būtent nacionaliniai, regionų ir vietos atsakingieji asmenys; šiuo atžvilgiu džiaugiasi suradusi Erasmus programa išrinktiems vietos ir regionų atstovams;
29. rekomenduoja, kad Komisija naudotų Regionų komiteto turimas priemones, visų pirma Lisabonos strategijos stebėsenos platformą ir Subsidiarumo stebėsenos tinklą, siekiant keistis geriausia patirtimi tarp regionų ir valstybių narių, kad būtų galima atskirti ir kartu numatyti tikslus, vėliau – planavimo veiksmus, ir galiausiai imtis lyginamojo sanglaudos politikos rezultatų vertinimo;

*

* *

30. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Sanglaudos politikos papildymas kaimo plėtros priemonėmis ir suderinimas su jomis

P6_TA(2009)0157

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sanglaudos politikos papildymo kaimo plėtros priemonėmis ir suderinimo su jomis (2008/2100(INI))

(2010/C 117 E/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 158 ir 159 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo ⁽¹⁾ nuostatas, ir ypač į jo 9 straipsnį,

⁽¹⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą 2006/702/EB dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 20 d. Tarybos sprendimą 2006/144/EB dėl kaimo plėtros Bendrijos strateginių gairių (2007–2013 m. programavimo laikotarpis) ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teritorinę darbotvarkę ir pirmąją ES Teritorinės darbotvarkės įgyvendinimo veiksmų programą,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 6 d. Komisijos Žaliąją knygą „Dėl teritorinės sanglaudos. Kaip teritorinę įvairovę paversti privalumu“ (COM(2008)0616),
  - atsižvelgdamas į Europos teritorinio planavimo stebėjimo tinklo tyrimą „Teritorijos virsmai, teritoriniai Europos scenarijai“,
  - atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę (A6-0042/2009),
- A. kadangi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) yra nustaciusi kaimo vietovių apibrėžtį, į kurią įeina tokios ypatybės kaip mažas gyventojų tankis ir prieigos prie paslaugų trūkumas, ir kadangi šią apibrėžtį vartoja Komisija, nustatydamą ir apibrėždamą šių vietovių tikslus,
- B. kadangi Europos Sąjungos kaimo vietovės įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi ir kai kuriose valstybėse narėse šiose vietovėse augo gyventojų skaičius ir ekonomika, o kitose valstybėse narėse jose paprastai susiduriama su gyventojų išsikėlimu į miesto teritorijas ar jų gyventojai ieško galimybių persikvalifikuoti, taip sukeliant didžiulius iššūkius kaimo vietovėms,
- C. kadangi kaimo vietovės sudaro maždaug 80 proc. ES teritorijos,
- D. kadangi poreikiai tarpinėse kaimo vietovėse, kurių ekonominė struktūra panaši į prie jų prisiliejusių miestų ekonominę struktūrą, skiriasi nuo poreikių grynai kaimo vietovėse, kurios yra atokios ir izoliuotos,
- E. kadangi vienas iš Sąjungos siekių yra skatinti ekonominę ir socialinę pažangą bei aukštą užimtumo lygį ir pasiekti, kad vystymasis būtų darnus ir tvarus,
- F. kadangi skatinant ekonomikos vystymąsi, užimtumo galimybes mieste ir kaimo vietovėse bei užtikrinus vienodas galimybes naudotis viešosiomis paslaugomis, galima padidinti ES ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą,
- G. kadangi dėl 2007–2013 m. struktūrinės politikos reformos buvo pakeista fondų struktūra ir iš jų skiriamos paramos paskirstymo principai, o taip pat sukurtas naujas bendrąja žemės ūkio politika (BŽŪP) susijęs ir nuo sanglaudos politikos atskirtas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP),
- H. kadangi LEADER programos jau praeityje parodė, kad kaimo plėtra gali būti sėkmingai skatinama naudojant regioninės politikos priemones,

⁽¹⁾ OL L 277, 2005 10 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 291, 2006 10 21, p. 11.

⁽³⁾ OL L 55, 2006 2 25, p. 20.

2009 m. kovo 24, antradienis

- I. kadangi užtikrinimas, kad EŽŪFKP lėšomis ir struktūrinių fonų lėšomis bendrai finansuojami veiksmai papildytų vieni kitus, yra būtina EŽŪFKP sėkmės užtikrinimo sąlyga, t. y. tinkamas įvairių fondų, ypač Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Sanglaudos fondo ir Europos socialinio fondo (ESF) paramos derinimas,
- J. kadangi sukūrus EŽŪFKP ir atskyrus kaimo plėtros lėšas nuo sanglaudos politikos ir platesnės regioninės plėtros perspektyvos kai kurie tikslai (pvz., aplinkos apsauga, transportas ir švietimas) gali arba pasikartoti, arba paprasčiausiai jų gali būti nepaisoma,
- K. kadangi nuolatinis lėšų perkėlimas tarp Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir EŽŪFKP lemia planavimo neužtikrintumą ūkininkams ir kaimo plėtros projektų iniciatoriams;
- L. kadangi dėl biudžeto apribojimų esama pavojaus, kad ERPF teikiamos lėšos galėtų būti daugiausiai naudojamos ekonomikos konkurencingumui didžiausiuose miestuose ar dinamiškiausiuose regionuose skatinti, kai tuo tarpu EŽŪFKP lėšos daugiausiai yra skirtos gerinti žemės ūkio, kuris ir toliau yra kaimo vietovių variklis, konkurencingumą, ir didžiausias dėmesys skiriamas remti ne žemės ūkio veiklą ir MVĮ vystymą kaimo vietovėse, todėl reikia gerinti koordinavimą siekiant užtikrinti, kad neliktų nepadengtų sričių,
- M. kadangi MVĮ, ypač smulkaus verslo ir amatų įmonės, atlieka svarbiausią vaidmenį išsaugant socialinę ir ekonominę veiklą kaimo vietovėse ir užtikrinant jų stabilumą,
- N. kadangi kaimo plėtros politikos tikslai neturi prieštarauti Lisabonos tikslams, jei ši plėtra remiasi atitinkamu konkurencingumo mechanizmu (su palyginti mažais kaštais susietas augantis pelningumas), ypač vietos maisto perdirbimo pramonėje ir plėtojant MVĮ ir infrastruktūrą bei paslaugas, pvz., turizmą, švietimą, ar aplinkos apsaugą,
- O. kadangi reikia pripažinti, kad žemės ūkio politiką ir kaimo plėtros politiką sieja natūralus ryšys ir jos papildo viena kitą,
1. mano, kad tradiciniai kaimo vietoves atskirti nuo miesto vietovių naudojami kriterijai (mažesnis gyventojų tankis ir urbanizacijos lygis) ne visada pateikia visą esamos padėties vaizdą; todėl mano, kad reikėtų apsvarstyti galimybę panaudoti papildomus kriterijus ir ragina Komisiją atlikti tyrimą ir šioje srityje pateikti konkrečius pasiūlymus;
  2. mano, kad atsižvelgiant į tai, kad įvairiose valstybėse narėse yra didelių kaimo vietovių skirtumų ir kadangi šios vietovės sudaro iki 80 proc. visos ES teritorijos, siekiant jų vystymosi būtina nustatyti ir įgyvendinti pritaikytą ir integruotą požiūrį, kurio tikslas – išlyginti skirtumus ir skatinti kaimo ir miesto vietovių ekonomikos dinamiką; pabrėžia būtinybę atitinkamai veiklai paskirti reikalingas lėšas;
  3. atsižvelgdamas į tai primena, kad visi ES regionai, įskaitant kaimo ir atokias vietoves, siekdami labiau nedidinti teritorinės nepalankiausioje padėtyje esančių vietovių atskirties, turi iš esmės naudotis tomis pačiomis plėtros galimybėmis;
  4. pabrėžia, kad daugelis kaimo vietovių plėtros galimybių, ypač jaunimui ir moterims, mažėja dėl sunkumų, kylančių norint naudotis viešosiomis paslaugomis, darbo vietų stokos ir vadinamosios amžiaus grupių piramidės;
  5. pabrėžia, kad kai kuriose vietovėse nėra kuo pakeisti tam tikras žemės ūkio gamybos formas, kurias daugeliu atveju reikia bet kokia kaina išlaikyti dėl aplinkos ir regionų politikos priežasčių, ypač atokiose ir kalnuotose ūkininkavimo vietovėse, paveiktose dykumėjimo;

2009 m. kovo 24, antradienis

6. primena, kad Geteborgo Europos Vadovų Taryba, kurios susitikimas vyko 2001 m. birželio 15 ir 16 d., išplėtė Lisabonos tikslus įtraukdama tvarumo ir sanglaudos sąvokas ir kad kaimo plėtros politikos tikslas yra būtent tvarus žemės ūkis, kaimo veiklos, kuri nepriskiriama žemės ūkiui, išlaikymas, vietos plėtros galimybių didinimas, aplinkos apsauga, darnus teritorijų tvarkymas ir MVĮ plėtra;
7. yra įsitikinęs, kad siekiant tinkamo kaimo plėtros politikos įgyvendinimo būtina atsižvelgiant į ilgalaikę tvarią kaimo plėtrą, taip pat būtina atsižvelgti į regionų gamtinius išteklius ir ypatybes, įskaitant kaimo paveldo apsaugą, geresnį panaudojimą ir valdymą, ir ryšių bei sąveikos vystymą su miestais;
8. taip pat pabrėžia, kad svarbu įvertinti alternatyvios ekonominės veiklos sritis ir šių sričių teikiamas galimybes įvairinti gyventojų profesinę veiklą;
9. mano, kad ateities kaimo problemoms spręsti reikia darnios kaimo plėtros politikos, kuri apimtų visus socialinius ir ekonominius subjektus, įskaitant mažas ir labai mažas gamybos ir paslaugų sektoriaus įmones atsižvelgiant į jų vaidmenį vykstant integruotai vietos plėtrai;
10. mano, kad naujųjų valstybių narių atveju vykdant kaimo plėtros politiką turi būti siekiama pagerinti žemės ūkio veiksmingumą ir sumažinti kaimo ir miesto ekonominio vystymosi atotrūkį, be kita ko, palaikant ne žemės ūkiui priskiriamą veiklą, ir šio tikslo galima būtų pasiekti naudojantis struktūriniais fondais;
11. džiaugiasi siekiais, paskelbtais 2003 m. lapkričio mėn. Zalcburge vykusioje antrojoje Europos kaimo plėtros konferencijoje, tačiau apgailestauja, kad naujausioje finansinėje perspektyvoje buvo gerokai sumažintas finansavimas, skirtas antrajam BŽŪP ramsčiui, nes dėl to gali rasti prielaidų neveiksmingumui ir padidėti susiskaldymas tarp ūkininkų ir kitų kaimo vietovių gyventojų;
12. pabrėžia, kad, siekiant skatinti veiksmingiausią ir vaisingiausią visų prieinamų lėšų panaudojimą, būtina parengti nuoseklią ilgalaikę kaimo plėtros strategiją;
13. ragina valstybes nares ir regionines valdžios institucijas bendradarbiaujant su Komisija ir palaikant partnerystės ryšius su visomis kompetentingomis institucijomis ir piliečių visuomenei atstovaujančiais organais sukurti skaidrią ir ilgalaikę, tvarią nacionalinio ir regioninio lygio kaimo plėtros strategiją, kad būtų galima aiškiai nustatyti kaimo plėtros prioritetus ir tikslus bei užtikrinti paramos iš įvairių šaltinių pritaikymą, koordinavimą ir papildymą;
14. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines valdžios institucijas tiesiogiai įtraukti MVĮ, smulkiam verslui ir amatų įmonėms atstovaujančias organizacijas, kad būtų nustatyti šių įmonių prioritetai siekiant kuo geriau patenkinti tų įmonių poreikius ir lūkesčius;
15. pripažįsta, kad kaimo plėtros politika atlieka ypatingai svarbų vaidmenį nustatant ir sprendžiant specifines kaimo vietovių problemas ir mano, kad EŽŪFKP ir BŽŪP antrojo ramsčio įsteigimas yra bandymas laikytis lankstaus, strateginio, teminio ir integruoto požiūrio siekiant prisitaikyti prie įvairių situacijų ir ES kaimo vietovėms išskylančių problemų masto bei taip pat supaprastinti finansavimo procedūras ir užtikrinti, kad lėšos būtų skiriamos šioms vietovėms;
16. primena, kad valstybės narės buvo paragintos šiam programavimo laikotarpiui parengti du strateginius dokumentus: Nacionalinį strateginį planą kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Nacionalinę strateginę pamatinę programą regioninei politikai (struktūriniai fondai); primena, kad valstybių narių buvo prašyta naudotis sąveika ir sukurti skirtingų fondų koordinavimo sistemas; tačiau apgailestauja, kad šiame procese daugiausia dėmesio buvo skiriama atskirti įvairius fondus ir programas, o ne kurti bendrą jų sąveiką;

2009 m. kovo 24, antradienis

17. mano, kad kaimo plėtros politikos veiksmingumo galima pasiekti tik jei pagal EŽŪFKP įgyvendinamos priemonės ir regioninės plėtros politika yra koordinuojamos ir viena kitą papildo, nes tik tokiu atveju išvengiama finansavimo dubliavimo ir susidarančių atotrūkių; susirūpinęs pažymi apie nepakankamą dabartinių programavimo laikotarpiu skirtingose valstybėse narėse šių veiksmų koordinavimą; todėl ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl reformų, kurių tikslas – užtikrinti geresnę pagal sanglaudos politiką ir BŽŪP bendrai finansuojamų priemonių planavimo ir įgyvendinimo koordinavimą; pripažįsta, kad po 2013 m. reformuota BŽŪP ir ES struktūriniai fondai suteiks galimybę vėl įvertinti kaimo plėtros vystymosi ir žemės ūkio politikos bei sanglaudos politikų ryšius;

18. pripažįsta, kad pagrindinis kaimo plėtros politikos uždavinys – užtikrinti, kad kaimo gyventojai pasilikėtų kaimuose bei užtikrinti kaimo vietovių gyventojams deramą gyvenimo lygį;

19. mano, kad tokią strategiją, kai kaimo plėtra atskiriama nuo sanglaudos politikos ir sukuriamas EŽŪFKP, reikia labai atidžiai stebėti siekiant įvertinti jos realią įtaką kaimo vietovių plėtrai; pažymi, kad naujoji sistema buvo pradėta taikyti 2007 m. ir dėl to dar per anksti daryti išvadas dėl šios Bendrijos politikos ateities;

20. pabrėžia, kad vienas iš kaimo plėtros politikos prioritetų – siūlyti priemones, kurios padėtų kaimo gyventojams neatsisakyti žemės ūkio veiklos ir kurios, *inter alia*, padėtų stiprinti ūkių konkurencingumą, ekologinių produktų ir, pavyzdžiui tradicinių aukštos kokybės maisto produktų ir gėrimų gamybą;

21. susidomėjęs pažymi, kad BŽŪP antrojo ramsčio (kaimo plėtros politika) 3 ir 4 kryptys (LEADER), kurioms skiriamos lėšos sudaro 15 proc. visų EŽŪFKP išlaidų, susiję su ne žemės ūkio veikla, kuri daugiausiai skirta kaimo ūkio šakų įvairinimui; mano, kad dėl savo pobūdžio priemonės, finansuojamos šioms kryptims skiriamomis lėšomis, panašios į kai kuriuos struktūrinių fondų finansuojamus veiksmus, todėl gali kilti pavojus, kad politikos dubliuosis;

22. tačiau pabrėžia, kad pirmiausia reikia atsižvelgti į žemės ūkyje dirbančių gyventojų perspektyvas, kurioms ir ateityje turi būti skiriamas didžiausias dėmesys taikant priemones pagal kaimo plėtros politiką;

23. pabrėžia, kad svarbu remti jaunus ūkininkus, kad jie pasilikėtų kaime, net jei jų veikla nėra susijusi vien tik su žemės ūkio produkcijos gamyba, ir teikti jiems paskatas, kad jie plėtotų kitokią veiklą, pvz. kaimo turizmą, ir stiprinti kaime veikiančias MVĮ;

24. mano, kad pagrindinis kaimo plėtros politikos tikslas gali būti pasiektas tik jei šiai politikai bus skiriamas tinkamas lėšų kiekis, kuris būtų naudojamas pagal kaimo vietovėms nustatytus prioritetus, ir kad taikant moduliaciją surinktos lėšos visada turėtų būti perskirstomos aktyvioms žemės ūkio bendruomenėms;

25. mano, kad koordinuojant struktūrinę politiką ir kaimo plėtros priemones galima vykdyti projektus, turinčius didesnę Europos pridėtinę vertę; išvelgia tame galimybę ilgam sustiprinti kaimo vietoves, pvz., taikant infrastruktūros ir aplinkos pasaulos priemones;

26. ragina Komisiją pateikti tikslus duomenis ir prognozes dėl EŽŪFKP ir struktūrinių fondų naudojimo kaimo vietovėse ir apsvarstyti, ar galima kurti bendrą EŽŪFKP ir struktūrinių fondų sąveiką skiriant lėšas kaimo vietovėms;

27. ragina Komisiją apsvarstyti, ar regioninės politikos programos gali padėti ūkininkams gauti užtikrintas pajamas, pvz., vykdant veiklą aplinkos bei gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio valdymo srityse;

28. pažymi, kad pagrindiniais sanglaudos politikos iššūkiais išlieka tvari plėtra, vienam gyventojui tenkančių pajamų lygis, prieinamumas, prieiga prie viešųjų paslaugų ir prekių ir kaimo gyventojų skaičiaus mažėjimas, ir kad ekonominės veiklos rėmimas kaimo bendruomenėse yra geriausias būdas šiems tikslams pasiekti;

2009 m. kovo 24, antradienis

29. ragina Komisiją ir valstybes nares vykdant ES politiką nuolat atsižvelgi į kaimo vietoves ir tinkamai remti žmogiškojo kapitalo vystymo projektus, ypač pabrėžiant nežemės ūkio srities verslininkų kaimo vietovėse persikvalifikavimo ir profesinio tobulėjimo perspektyvas ir ypatingai dėmesį skiriant jaunoms moterims, siekiant skatinti užimtumą ir darbo vietų kūrimą;
30. pabrėžia, kad plėtojant kaimo vietoves reikia skirti didesnę dėmesį ir paramą gamtos ir dirbamos žemės kraštovaizdžio išsaugojimui, ekologiniam turizmui, atsinaujinančios energijos gamybai bei naudojimui ir vietinėms iniciatyvoms, kaip antai kokybiškų vietos maisto produktų tiekimo programoms ir vietos ūkininkų prekybai;
31. pažymi MVĮ vaidmenį kaimo plėtrai ir jų indėlį į regioninę ir vietinę sanglaudą; ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines ir vietos valdžios institucijas daugiau dėmesio skirti konkurencingumo stiprinimui, taip pat teikti pagalbą kitiems gamybos sektoriams ir skatinti verslo dvasią kaimo vietovėse, ypač panaikinant administracines, teisines ir planavimo kliūtis, ir suteikiant tinkamą IT infrastruktūrą bei skatinant pradėti naują verslą bei pasiūlyti daugiau paramos ne žemės ūkio veiklai, skatinant ekonominę įvairovę šiose vietovėse;
32. dar kartą atkreipia Tarybos, Komisijos, valstybių narių ir vietos valdžios institucijų dėmesį į didžiulius uždavinius, kurie iškyla dėl tikėtino keleto milijonų mažų įmonių išnykimo kaimo vietovėse, kuris padarys labai didelį poveikį užimtumui, taigi ir kaimo vietovių stabilumui; ragina imtis visų įmanomų priemonių visais lygmenimis, glaudžiai bendradarbiaujant su ekonominiais ir socialiniais partneriais;
33. pripažįsta, kad su kaimo plėtros politikos įgyvendinimu susiję sunkumai kyla dėl trikdžių tarp sektorių politikos ir sanglaudos politikos ir kiekvienai jų būdingos ekonominės ir socialinės plotmės, įvairių organizacinių kompetencijos paskirstymo modelių bei valstybių narių lygio veiksmų koordinacijos; todėl dar kartą pabrėžia būtinybę sukurti EŽŪFKP ir Struktūrinių ir Sanglaudos fondų sąveiką ir ragina Komisiją padėti nacionalinėms, regioninėms ir vietos valdžios institucijoms tinkamai suprasti šių finansinių priemonių suteikiamas galimybes; ragina valstybes nares užtikrinti, kad tarp valdymo institucijų vyktų dialogas, nes tai sukurtų sąveiką tarp įvairių fondų teikiamos pagalbos ir padidintų jų veiksmingumą;
34. mano, kad kaimo plėtros finansavimo reformai būtina, kad Komisija iš pradžių atliktų išsamius visų sektorių politikos sričių, darančių įtaką kaimo vietovėms, visų pirma BŽŪP ir regioninės politikos, sanglaudos požiūriu vertinimo tyrimus ir kad būtų nustatyti įvairūs geriausios patirties pavyzdžiai, tinkantys visai kaimo plėtros politikai;
35. ragina Tarybą sušaukti atitinkamų ministrų, atsakingų už žemės ūkį ir regioninę plėtrą bendrą neformalų susitikimą, kuriame būtų apsižeista nuomonėmis dėl geriausių kaimo plėtros ir sanglaudos politikos priemonių koordinavimo būdų, ir į šį renginį pakviesti ES konsultacines institucijas (Regionų komitetą, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą) bei regioninių ir vietos valdžios institucijų atstovus;
36. prašo Komisijos iki 2011 m. atliekant BŽŪP būklės patikrą sukurti aukšto lygio darbo grupę, kuri teiktų pasiūlymus, kaip po 2013 m. užtikrinti kaimo ekonomikos ir visų kaimo vietovių gyventojų ateitį;
37. ragina Komisiją įdiegti arba sustiprinti tikrą valdymą arba partnerystės susitarimus visais lygmenimis, tiesiogiai dalyvaujant visiems veikėjams, įskaitant MVĮ ir smulkųjį verslą, taip pat ekonominius ir socialinius partnerius, siekiant nustatyti prioritetinius veiksmus, geriausiai pritaikytus kaimo vietovių plėtros poreikiams;
38. pažymi, kad kaimo plėtros procesą reikia derinti su priemiesčių interesais ir glaudžiai koordinuoti su miesto plėtros rėmimu ir pabrėžia, kad kaimo plėtros politikos ir miesto plėtros politikos sąveika nėra pakankama ir veiksminga;

2009 m. kovo 24, antradienis

39. pripažįsta, kai kaimo bendruomenės turi potencialo daryti teigiamą poveikį aplinkai išpareigodamos vykdyti aplinkai nekenkiančią veiklą ir vystydamos alternatyvius energijos šaltinius, pvz., biodegalus, ypač atsižvelgiant į keturis naujus uždavinius kaimo plėtros srityje, iškeltus atliekant BŽŪP būklės patikrą, tarp kurių yra biologinė įvairovė ir energija iš atsinaujinančių išteklių;

40. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Kova su moterų lyties organų žalojimu ES

P6_TA(2009)0161

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kovos su moterų lyties organų žalojimu ES (2008/2071(INI))

(2010/C 117 E/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1948 m. priimtos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 2, 3 ir 5 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1966 m. priimto Jungtinių Tautų tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2, 3 ir 26 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1979 m. priimtos Konvencijos dėl moterų visų formų diskriminacijos panaikinimo 5 straipsnio a dalį,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1989 m. lapkričio 20 d. priimtos Vaiko teisių konvencijos 2 straipsnio 1 dalį, 19 straipsnio 1 dalį, 24 straipsnio 3 dalį, 34 ir 39 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1989 m. priimtą Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį arba baudimą,
- atsižvelgdamas į 1990 m. Afrikos vaiko teisių ir gerovės chartiją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto 1992 m. priimtos rekomendacijos Nr. 19 1 straipsnį, 2 straipsnio f dalį, 5 straipsnį, 10 straipsnio c dalį, 12 ir 16 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1993 m. birželio mėn. Pasaulinės konferencijos žmogaus teisių klausimais metu priimtas Vienos deklaraciją ir veiksmų programą,
- atsižvelgdamas į 1993 m. gruodžio mėn. priimtą Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos deklaraciją dėl smurto prieš moteris panaikinimo – pirmojo tarptautinio dokumento, skirto žmogaus teisėms ir susijusio vien tik su smurtu prieš moteris,
- atsižvelgdamas į 1994 m. rugsėjo 13 d. Kaire vykusios Jungtinių Tautų tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais metu priimtas deklaraciją ir veiksmų programą,

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo 15 d. Pekine vykusios Pasaulinės konferencijos moterų klausimais priimtas deklaraciją ir veiksmų programą,
- atsižvelgdamas į savo 1995 m. birželio 15 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų ketvirtosios pasaulinės konferencijos moterų klausimais „Kova už lygybę, vystymąsi ir taiką“ ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 1997 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl moterų teisių pažeidimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Moterų padėties komiteto 1999 m. kovo 12 d. priimtos Konvencijos dėl moterų visų formų diskriminacijos panaikinimo papildomą protokolą,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos moterų ir vyrų lygių galimybių patariamąjį komitetą 1999 m. balandžio 12 d. rezoliuciją dėl moterų lyties organų žalojimo (MLOŽ),
- atsižvelgdamas į savo 1999 m. balandžio 16 d. poziciją dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, patvirtinančio Bendrijos veiksmų programą (programa „Daphne“) dėl prevencinių priemonių kovai su smurtu prieš vaikus, jaunimą ir moteris ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2000 m. gegužės 18 d. rezoliuciją dėl tolesnės veiklos, susijusios su Pekino veiksmų programa ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2000 m. birželio 15 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos neeilinės sesijos pavadinimu „Moterys 2000 m.: lyčių lygybė, vystymasis ir taika XXI amžiuje“, kuri vyko 2000 m. birželio 5–9 d., rezultatų ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. pasirašytą AKR ir ES partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimas) ir prie jo pridėtą finansinį protokolą,
- atsižvelgdamas į tai, kad Taryba, Europos Parlamentas ir Komisija 2000 m. gruodžio 7 d. kartu iškilmingai paskelbė Pagrindinių teisių chartiją Nicoje vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo metu,
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 14 d. sprendimą įtraukti MLOŽ į 2001 m. biudžeto straipsnį B5-802, skirtą programai „Daphne“,
- atsižvelgdamas į 2001 m. gegužės 22 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliuciją 1247 (2001) dėl MLOŽ,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos 2001 m. gegužės 3 d. pranešimą dėl MLOŽ,
- atsižvelgdamas į savo 2001 m. rugsėjo 20 d. rezoliuciją dėl moterų lyties organų žalojimo ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2003 m. balandžio 22 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto rezoliuciją 2003/28, pagal kurią vasario 6-oji paskelbta Tarptautine visiško nepakantumo moterų lyties organų žalojimui diena,
- atsižvelgdamas į 2003 m. priimto ir 2005 m. lapkričio 25 d. įsigaliojusio Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartijos papildomo protokolo, dar vadinamo Maputo protokolu, 2, 5, 6 ir 19 straipsnius,

⁽¹⁾ OL C 166, 1995 7 3, p. 92.

⁽²⁾ OL C 115, 1997 4 14, p. 172.

⁽³⁾ OL C 219, 1999 7 30, p. 497.

⁽⁴⁾ OL C 59, 2001 2 23, p. 258.

⁽⁵⁾ OL C 67, 2001 3 1, p. 289.

⁽⁶⁾ OL C 77 E, 2002 3 28, p. 126.

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į Europos Parlamento narės Cristianos Muscardini 2007 m. kovo 27 d. pateiktą peticiją 298/2007,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl ES vaiko teisių strategijos kūrimo ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į ES sutarties 6 ir 7 straipsnius dėl pagarbos žmogaus teisėms (bendrieji principai) ir EB sutarties 12 ir 13 straipsnius (nediskriminavimas),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A6-0054/2009),
- A. kadangi, Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, 100–140 mln. moterų ir mergaičių pasaulyje yra patyrusios lyties organų žalojimą ir kadangi, PSO ir Jungtinių Tautų gyventojų fondo duomenimis, kasmet maždaug 2–3 mln. moterų gresia pavojus tapti šios sunkiai žalojančios praktikos aukomis,
- B. kadangi kasmet 180 000 į Europą imigravusių moterų sužalojami lyties organai arba kyla pavojus, kad jie bus sužaloti,
- C. kadangi, PSO duomenimis, ši praktika yra paplitusi bent 28 Afrikos šalyse, keliose Azijos šalyse ir Artimuosiuose Rytuose,
- D. kadangi smurtas prieš moteris, įskaitant lytinių organų žalojimą, kyla dėl lyčių nelygybės ir neproporcingai galios santykiams, dominavimu ir kontrole grindžiamos visuomenės sandaros, kuriai esant visuomenės ir šeimos daromas spaudimas yra pagrindinės teisės, t. y. teisės į asmens neliečiamybę, negerbimo priežastis,
- E. kadangi smurtinis mergaičių lyties organų žalojimas turi būti griežtai pasmerktas ir kadangi jis yra akivaizdus tarptautinės ir nacionalinės teisės aktų, kuriais ginami vaikai ir jų teisės, pažeidimas,
- F. kadangi PSO išskyrė keturis MLOŽ tipus nuo klitoridektomijos (dalinis arba visiškas klitorio pašalinimas) ir ekcizijos (klitorio ir mažųjų lytinių lūpų pašalinimas), kurie sudaro apie 85 proc. MLOŽ atvejų, iki kraštutinių jo formų – infibuliacijos (visiškas klitorio, mažųjų lytinių lūpų bei vidinės didžiųjų lytinių lūpų pusės pašalinimas ir išorinių lytinių organų užsiuvimas paliekant tik siaurą makšties angelę) ir introcizijos (klitorio arba mažųjų lytinių lūpų pradūrimas, pervėrimas arba prapjovimas),
- G. kadangi bet koks moterų lytinių organų žalojimas, nesvarbu, kokio masto, yra smurtas prieš moteris ir jų pagrindinių teisių, t. y. teisės į asmens neliečiamybę ir fizinę bei psichikos sveikatą, taip pat seksualinės ir reprodukcinės sveikatos pažeidimas; kadangi šis pažeidimas jokia būdu negali būti pateisinamas pagarba skirtingoms kultūrinėms tradicijoms arba iniciacijos ceremonijomis,
- H. kadangi Europoje apie 500 000 moterų patyrė lytinių organų žalojimą ir kadangi apipjaustymas visų pirma įprastas imigrantų ir pabėgėlių šeimose, šiuo tikslu mergaitės net parsijuosiamos į kilmės šalį,
- I. kadangi MLOŽ padaro rimtą ir nepataisomą žalą jį patiriančių moterų ir mergaičių fizinei ir psichinei sveikatai trumpesniu ar ilgesniu laikotarpiu, todėl laikomas prieš jų asmenį ir neliečiamybę nukreiptu smurto aktu, o kai kuriais atvejais jo poveikis gali būti mirtinas; kadangi naudojant primityvius instrumentus ir nenaudojant antiseptinių apsaugos priemonių daromas žalingas šalutinis poveikis, todėl lytiniai santykiai ir gimdymas gali būti skausmingi, gali būti negrįžtamai pažeisti organai ir gali kilti komplikacijų (pavyzdžiui, kraujavimas, šokas, infekcijos, AIDS, stabligė, nepiktybiniai augliai), įskaitant nėštumo ir gimdymo komplikacijas,

⁽¹⁾ OL C 41 E, 2009 2 19, p. 24.

2009 m. kovo 24, antradienis

- J. kadangi moterų lyties organų žalojimas, kuris įtvirtintas daugelyje tarptautinių susitarimų kaip moterų ir mergaičių teisių pažeidimas, draudžiamas pagal valstybių narių baudžiamąją teisę ir pažeidžia Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos principus,
- K. kadangi savo 2008 m. sausio 16 d. rezoliucijoje valstybės narės raginamos priimti specialias su MLOŽ susijusias nuostatas, pagal kurias visus asmenis, kurie užsiima tokia praktika vaikų atžvilgiu, būtų galima patraukti baudžiamojon atsakomybėn,
- L. kadangi susitarime dėl bet kokios formos moterų diskriminacijos panaikinimo reikalaujama, kad susitarimo šalys imtųsi tinkamų priemonių, kad būtų pakeisti ir panaikinti moteris diskriminuojantys galiojantys įstatymai, papročiai ir praktika, kad pasikeistų socialiniai ir kultūriniai vyrų ir moterų elgesio įpročiai ir būtų pašalinti prietariai bei nutraukta įprasta ir kitokia praktika, grindžiama įsivaizdavimu, kad viena lytis prastesnė arba pranašesnė už kitą, ir stereotipiniu vyrų ir moterų vaidmenų pasidalijimu,
- M. kadangi 1989 m. priimtoje Vaiko teisių konvencijoje nustatoma, kad susitariančios šalys privalo gerbti konvencijoje įtvirtintas vaiko teises ir užtikrinti, kad būtų gerbiamos visų vaikų, gyvenančių jų teritorijoje, teisės, nediskriminuojant ir neatsižvelgiant į jų lytį, šalys taip pat privalo imtis visų veiksmingų ir tinkamų priemonių, kad būtų panaikinti tradiciniai papročiai, kenksmingi vaikų sveikatai,
- N. kadangi Afrikos vaiko teisių ir gerovės chartijoje ją pasirašiusioms valstybėms rekomenduojama atsaisyti kultūrinės ir socialinės praktikos, kuri pažeidžia vaiko gerovę, orumą, normalų augimą ir vystymąsi,
- O. kadangi Vienos deklaracijos 18 straipsnyje ir veiksmų programoje, kurios buvo priimtos 1993 m. birželio mėn., teigiama, kad moterų ir mergaičių teisės yra neatimama, neatskiriama ir nedaloma visuotinių žmogaus teisių dalis,
- P. kadangi Jungtinių Tautų 1993 m. deklaracijos dėl smurto prieš moteris panaikinimo 2 straipsnyje aiškiai nurodomas MLOŽ ir kita moteris žalojanti tradicinė praktika,
- Q. kadangi šios deklaracijos 4 straipsnyje numatyta, kad valstybės turėtų pasmerkti smurtą prieš moteris ir neturėtų remtis papročiais, tradicijomis arba religiniais samprotavimais kaip priežastimi, kad būtų išvengta prievolės jį nutraukti,
- R. kadangi 1994 m. Kaire vykusios Jungtinių Tautų tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais metu priimtoje veiksmų programoje vyriausybės raginamos nutraukti MLOŽ ten, kur jis bebūtų vykdomas, ir remti nevyriausybinės organizacijas ir religines institucijas, kurios kovoja už tokios praktikos panaikinimą,
- S. kadangi Pekine vykusios Jungtinių Tautų ketvirtosios konferencijos metu priimtoje veiksmų programoje vyriausybės raginamos sugriežtinti įstatymus, pertvarkyti institucijas ir skatinti priimti taisykles ir vykdyti veiklą, kuriomis būtų siekiama panaikinti moterų diskriminavimą, kuris be kitų formų pasireiškia MLOŽ,
- T. kadangi AKR ir ES partnerystės susitarimas (Kotonu susitarimas) grindžiamas panašiais universaliais principais ir jame yra nuostatų, pagal kurias draudžiama žaloti moterų lytinius organus (9 straipsnis dėl esminių susitarimo elementų, 25 straipsnis dėl socialinio vystymosi ir 31 straipsnis dėl lyčių klausimų),
- U. kadangi Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos 2001 m. gegužės 3 d. pranešime raginama uždrausti MLOŽ ir pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 3 straipsnį jis laikomas tolygiu nežmoniškam ir žeminančiam elgesiui; kadangi pranešime nurodoma, kad kultūros ir tradicijos gali būti ginamos tik jeigu gerbiamos pagrindinės teisės ir kad reikia uždrausti į kankinimą panašią praktiką,

2009 m. kovo 24, antradienis

- V. kadangi pagal Europos bendrąją imigracijos ir prieglobsčio politiką Taryba ir Komisija pripažįsta, kad MLOŽ yra žmogaus teisių pažeidimas; kadangi vis daugiau tėvų savo prieglobsčio prašymus grindžia tuo, jog dėl atsisakymo sutikti, kad būtų žalojami jų dukters lyties organai, jiems savo kilmės šalyje gali grėsti pavojus,
- W. kadangi tėvams suteikus prieglobsčio prašytojų statusą, deja, negalima užtikrinti, kad jų dukteriai nebe-grės lyties organų žalojimo pavojus, nes kai kuriais atvejais jis atliekamas jau šeimai įsikūrus ES priimančiojoje šalyje,
- X. kadangi Europos Komisijos narių B. Ferrero-Waldner ir L. Michelio 2008 m. vasario 5 d. paskelbtame pareiškime išreiškiamas aiškus nepritiriamas MLOŽ, kuris apibūdinamas kaip nepriimtina praktika, nesvarbu, ar jis vykdomas ES ar ES nepriklausančiose šalyse, ir pabrėžiama, kad moterų teisių pažeidimai jokia būdu negali būti pateisinami reliatyviu požiūriu į kultūrą arba pagarba tradicijoms,
- Y. kadangi nacionaliniai jaunimo ir šeimos centrai gali laiku pasiūlyti pagalbą šeimoms, kad būtų imamasi prevencijos priemonių siekiant panaikinti MLOŽ,
1. griežtai smerkia MLOŽ, kaip pagrindinių žmogaus teisių pažeidimą ir žiaurų smurto aktą prieš moterų bei mergaičių neliečiamybę ir asmenybę, ir laiko jį rimtu nusikaltimu visuomenei;
  2. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti bendrą strategiją ir veiksmų planus, pagal kuriuos būtų siekiama teisinėmis, administracinėmis, prevencinėmis, ugdomosiomis ir socialinėmis priemonėmis, ypač plačiai skleidžiant informaciją apie esamus apsaugos mechanizmus, kuriais gali pasinaudoti pažeidžiamos grupės, visiškai panaikinti MLOŽ praktiką Europos Sąjungoje, ir suteikti esamoms bei potencialioms šios praktikos aukoms veiksmingą apsaugą;
  3. pabrėžia, kad reikia atskirai išnagrinėti kiekvieną tėvų prieglobsčio prašymą, grindžiamą tuo, jog dėl atsisakymo sutikti, kad būtų žalojami jų dukters lyties organai, jiems savo kilmės šalyje gali grėsti pavojus, ir užtikrinti, kad šie prašymai būtų paremti rimtais įrodymais, kurie apimtų prašymo kokybę, prieglobsčio prašytojo asmenybę bei patikimumą ir tai, ar prašymo motyvai yra tikri;
  4. reikalauja, kad moterys ir mergaitės, kurioms buvo suteiktas prieglobstis ES dėl to, kad joms grėsė lyties organų žalojimas, turėtų prevenciniu būdu sveikatos priežiūros institucijose ir (arba) kreipusios į gydytojus reguliariai tikrintis savo sveikatą, taip siekiant apsaugoti jas nuo pavojaus, kad vėliau MLOŽ joms bus atliktas ES; mano, kad taikant šią priemonę šios moterys ir mergaitės jokia būdu nebūtų diskriminuojamos, o taip būtų galima užtikrinti, kad MLOŽ būtų uždraustas ES;
  5. ragina siekti, kad ši išsami strategija būtų papildyta švietimo programomis ir būtų organizuojamos nacionalinės bei tarptautinės sąmoningumo ugdymo kampanijos;
  6. remia Europolo pradėtą iniciatyvą surengti Europos policijos pajėgų susitikimą siekiant aktyviau kovoti su MLOŽ ir imti spręsti klausimus, susijusius su nedideliu pateikiamų skundų skaičiumi ir su sunkumais ieškant įrodymų ir liudininkų, taip pat veiksmingai patraukti baudžiamojon atsakomybėn pažeidėjus; šiuo tikslu ragina valstybes nares nagrinėti galimas papildomas priemones, kurias taikant būtų galima apsaugoti pagalbos ieškančias aukas;
  7. atkreipia dėmesį į tai, kad minėtame Maputu protokole išvardytos priemonės, skirtos kenksmingai praktikai, pavyzdžiui, MLOŽ, panaikinti, apima: visuomenės sąmoningumo ugdymą per informavimą, formalų ir neformalų švietimą, kampanijų rengimą, visų formų MLOŽ draudimą, taip pat atliekamą medicinos personalo, įstatymų ir sankcijų taikymą, nukentėjusių moterų rėmimą, teikiant joms sveikatos priežiūros paslaugas, teisinę ir psichologinę pagalbą, mokant ir saugant moteris, kurios yra potencialios žalingos praktikos arba kitų formų smurto, išnaudojimo arba netolerancijos aukos;

2009 m. kovo 24, antradienis

8. ragina valstybes nares nustatyti, kiek moterų jų teritorijoje kenčia nuo MLOŽ ir kiek moterų kyla MLOŽ pavojus, atsižvelgiant į tai, kad daugelyje šalių dar nėra šios srities duomenų ir suderintos duomenų rinkimo sistemos;
9. rekomenduoja sudaryti šio reiškinio stebėjimo ir MLOŽ duomenų banko tikslu naudojamą „Europos sveikatos apsaugos protokolą“, kuris būtų naudingas renkant statistinius duomenis ir toliau informuojant susijusias imigrantų bendruomenes;
10. ragina valstybes nares surinkti mokslinių duomenų, kurie galėtų padėti Pasaulio sveikatos organizacijai vykdyti pagalbos projektus siekiant Europoje ir visuose kituose žemynuose įveikti MLOŽ;
11. ragina Komisiją į savo derybas dėl bendradarbiavimo ir susitarimus su susijusiomis šalimis įtraukti sąlygą dėl MLOŽ panaikinimo;
12. ragina sudaryti įvairių lygių pažangiausios patirties pavyzdžių rinkinį ir atlikti poveikio analizę (jei įmanoma, remiantis vykdant programą „Daphne III“ finansuotais projektais ir gautais rezultatais) ir pasirūpinti šių duomenų plataus masto sklaida, taip pat pataria atliekant šiuos darbus pasinaudoti praktine ir teorine specialistų patirtimi;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad nacionaliniai centrai ir institucijos atlieka svarbų vaidmenį identifikuodami aukas ir imdamiesi prevencinių priemonių prieš MLOŽ praktiką;
14. ragina sutvirtinti esamus Europos tinklus, siekiančius kad būtų užkirstas kelias žalingai tradicinei praktikai, pavyzdžiui, organizuojant parengiamuosius kursus nevyriausybinėms organizacijoms, regioninėms pelno nesiekiančioms organizacijoms ir šio sektoriaus darbuotojams vietoje, taip pat skatinti kurti tokius tinklus;
15. palankiai vertina svarbų daugelio tarptautinių ir nacionalinių nevyriausybinių organizacijų, tyrimų institutų, Europos tinklo, skirto Europoje panaikinti moterų lytinių organų žalą, indėlį, taip pat indėlį aktyvių žmonių, kurie finansuojami Jungtinių Tautų agentūrų ir pagal programą „Daphne“, rengia įvairius projektus, padedančius ugdyti sąmoningumą, atlikti MLOŽ prevenciją ir panaikinti šį reiškinį; mano, kad, siekiant sėkmingai panaikinti MLOŽ ir keistis informacija bei patirtimi, labai svarbu kurti nevyriausybinių organizacijų ir organizacijų, susibūrusių pavienių bendruomenių pagrindu, tinklus nacionaliniu, regionų ir tarptautiniu lygmenimis;
16. atkreipia dėmesį į tai, kad Tarybos direktyvos 2004/83/EB ⁽¹⁾ dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, ir jų statuso 10 straipsnyje nurodoma, jog gali būti atsižvelgiama į su lytimi susijusius aspektus, tačiau jie savaime nereiškia 10 straipsnio taikymo;
17. skatina į kovą su MLOŽ įtraukti Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrą ir Europos lyčių lygybės institutą, kurie galėtų atlikti šį uždavinį pagal atitinkamus daugiamečius ir (arba) metinius darbų planus bei atlikti pagrindinį vaidmenį kovojant su MLOŽ; mano, kad šios agentūros galėtų vykdyti prioritetinius mokslinius tyrimus ir (arba) sąmoningumo ugdymo kampanijas ir taip padėti geriau suprasti MLOŽ reiškinį Europos lygmeniu;
18. mano, kad atitinkamose šalyse reikia organizuoti dialogų forumus, reformuoti tradicinius teisės aktus, aptarti MLOŽ temą mokyklose ir skatinti bendradarbiauti su asmenimis, kurie nebuvo apipjaustyti;
19. ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares bendradarbiauti derinant galiojančius teisės aktus dėl žmogaus teisių, asmens neliečiamybės, sąžinės laisvės ir teisės į sveikatą ir, jeigu paaiškėtų, kad galiojantys teisės aktai netinkami, siūlyti naujus specialius teisės aktus šia tema;

(1) OL L 304, 2004 9 30, p. 12.

2009 m. kovo 24, antradienis

20. ragina valstybes nares taikyti galiojančius su MLOŽ susijusius įstatymus arba teisės aktuose numatyti bausmes už sunkius kūno sužalojimus, patirtus dėl MLOŽ, jeigu jie padaromi Europos Sąjungoje, ir skatinti prevenciją bei kovą su MLOŽ tinkamai supažindinant susijusius specialistus (įskaitant socialinius darbuotojus, mokytojus, policijos pareigūnus ir sveikatos priežiūros specialistus), kad jie galėtų atpažinti MLOŽ atvejus, ir imtis visų priemonių siekiant kiek įmanoma labiau suderinti 27 valstybėse narėse galiojančius įstatymus;

21. ragina valstybes nares įpareigoti bendrosios praktikos gydytojus, ligoninių gydytojus ir kitą sveikatos priežiūros personalą pranešti sveikatos apsaugos institucijomis ir (arba) policijai apie MLOŽ;

22. ragina valstybes nares priimti specialius teisės aktus dėl MLOŽ arba taikant galiojančius teisės aktus traukti baudžiamojon atsakomybėn visus asmenis, kurie žaloja lytinius organus;

23. ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares pasmerkti šią praktiką, persekioti ir bausti už ją taikant išsamią strategiją, pagal kurią būtų atsižvelgiama ir į teisinius, sveikatos ir socialinius aspektus, susijusius su gyventojų migrantų integracija; ypač ragina į atitinkamas direktyvas dėl imigracijos lyties organų žalojimą įtraukti kaip nusikaltimą ir numatyti atitinkamas sankcijas tiems, kurie pripažįstami kaltais dėl šio nusikaltimo, jeigu jis buvo padarytas Europos Sąjungoje;

24. ragina sukurti nuolatinius techninio derinimo ir informavimo centrus siekiant suburti valstybes nares ir susieti jas su Afrikos institucijomis; šias grupes turėtų sudaryti MLOŽ srities specialistai ir didžiausių Europos ir Afrikos moterų organizacijų atstovai;

25. ragina tvirtai atmesti klitorio pradūrimą ir visų formų medicinos pagalbą, kurie siūlomi kaip kompromisinė išeitis, kai bandoma suderinti apipjaustymą ir pagarbą tapatybę saugojančioms tradicijoms, nes priešingu atveju tai tik reikštų, kad ES teritorijoje pateisinamas ir pripažįstamas MLOŽ; pakartoja, kad visiškai ir primygtinai smerkia MLOŽ, nes jam pateisinti nėra jokių socialinių, ekonominių, etninių, su sveikata susijusių ar kitų priežasčių;

26. ragina, kad MLOŽ būtų panaikintas pasitelkiant paramos moterims ir šeimoms, kurios laikosi MLOŽ skatinančių tradicijų, ir jų integracijos politiką taip, kad nesusilpninant įstatymų poveikio ir nepažeidžiant pagrindinių žmogaus teisių bei teisės pačioms tvarkyti seksualinį gyvenimą moterys būtų apsaugomos nuo visų formų išnaudojimo ir smurto;

27. teigia, kad daugelio gyventojų grupių pateikiamos priežastys siekiant išlaikyti tradicinę praktiką, žalojančią moterų ir mergaičių sveikatą, visiškai nepagrįstos;

28. ragina valstybes nares:

— bet kokį MLOŽ laikyti nusikaltimu, nesvarbu, ar buvo gautas moters sutikimas, ar ne, taip pat bausti asmenis, kurie padeda kitiems asmenimis, juos kursto, jiems pataria arba padeda koku nors būdu žaloti moterų arba mergaičių kūną,

— traukti baudžiamojon atsakomybėn, teisti ir bausti kiekvieną asmenį, kuris padarė MLOŽ nusikaltimą, netgi jei nusikaltimas įvykdytas už jų ribų (eksteritorialumo principas),

— priimti teisėkūros priemones, pagal kurias teisėjams ir prokurorams būtų suteikiama galimybė imtis apsaugos ir prevencinių priemonių, jeigu jie sužinotų apie atvejus, kad yra pavojus, jog moterys ar mergaitės gali būti sužalotos;

2009 m. kovo 24, antradienis

29. ragina valstybes nares vykdant viešąsias programas ir teikiant socialines paslaugas įgyvendinti prevencinę socialinių priemonių, skirtų nepilnamečių apsaugai, strategiją, pagal kurią nebūtų stigmatizuojamos imigrantų bendruomenės, būtų siekiama panaikinti šią praktiką (šviečiant, mokant pažeidžiamas gyventojų grupes ir ugdant jų sąmoningumą), o ją patyrusioms aukoms būtų teikiama parama (psichologinė ir medicininė pagalba, įskaitant, jei įmanoma, nemokamą atkuriamąjį gydymą); be to, ragina valstybes nares pagalvoti, kad grasinimas arba pavojus, jog bus sužaloti mergaičių lyties organai, gali būti priežastis, pateisinanti valdžios institucijų įsikišimą, kaip numatoma vaikų apsaugos taisyklėse;

30. ragina valstybes nares parengti vadovus ir gaires su medicina susijusių profesijų atstovams, mokytojams ir socialiniams darbuotojams, kad tėvai pagarbiai ir, jei reikia, padedami vertėjų žodžiu būtų informuojami ir šviečiami apie didelius MLOŽ pavojus ir tai, kad ši praktika valstybėse narėse laikoma nusikaltime, taip pat ragina valstybes nares bendradarbiauti su tinklais ir nevyriausybinėmis organizacijomis, kurie, palaikydami glaudžius ryšius su šeimomis ir bendruomenėmis, dirba šviečiamąjį, sąmoningumo ugdymo ir tarpininkavimo darbą MLOŽ klausimu, taip pat ragina valstybes nares finansuoti šių tinklų ir organizacijų veiklą;

31. ragina valstybes nares teikti tikslią ir suprantamą informaciją neraštingiems gyventojams, visų pirma per valstybių narių konsulatus, kai gyventojams išduodama viza; mano, kad priimančios šalies migracijos tarnybos turėtų informuoti atvykėlius apie teisinio draudimo priežastis, kad šeimos suprastų, jog draudžiant tradicinį aktą nesikišama į kultūrą, bet teisiškai ginamos moterys ir mergaitės; mano, kad šeimos turėtų būti informuojamos apie pasekmes pagal baudžiamąją teisę, kurios gali apimti įkalinimą, jeigu būtų įrodytas žalojimo faktas;

32. ragina pagerinti teisinę moterų ir mergaičių padėtį šalyse, kuriose vyksta MLOŽ, siekiant stiprinti moterų pasitikėjimą savimi, nepriklausomą iniciatyvumą ir atsakomybę;

33. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis

P6_TA(2009)0162

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl daugiakalbystės – Europos turto ir bendro rūpesčio (2008/2225(INI))

(2010/C 117 E/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ES sutarties 149 ir 151 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 22 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2003 m. UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvenciją,
- atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 18 d. Komisijos komunikatą „Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis“ (COM(2008)0566) ir į prie šio komunikato pridėjimus Komisijos tarnybų darbo dokumentus (SEC(2008)2443, SEC(2008)2444 ir SEC(2008)2445),
- atsižvelgdamas į 2007 m. balandžio 13 d. Komisijos komunikatą „Kalbų mokėjimui skirtos Europos apklausos programa“, (COM(2007)0184),

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 15 d. Komisijos darbinį dokumentą „Veiksmų plano „Kalbų mokymosi ir kalbų įvairovės skatinimas“ įgyvendinimo ataskaita“ (COM(2007)0554) ir į prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SEC(2007)1222),
  - atsižvelgdamas į Europos Parlamento 2008 m. balandžio 10 d. rezoliuciją dėl Europos kultūros globalizuotame pasaulyje darbotvarkės ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2006 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 27 d. rezoliuciją dėl daugiakalbystės ir kalbų mokymosi skatinimo Europos Sąjungoje. Europos kalbų mokėjimo indikatorius ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Europos Parlamento 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos regioninių ir rečiau vartojamų kalbų (ES mažumų kalbų) atsižvelgiant į plėtrą ir kultūrinę įvairovę ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1934/2000/EB „2001 m. – Europos kalbų metai“ ⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 15–16 d. Barcelonos Europos Vadovų Tarybos išvadas,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 21–22 d. Švietimo, jaunimo ir kultūros reikalų tarybos išvadas, ypač į susijusias su daugiakalbyste,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 20 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadų dėl kultūrų įvairovės ir dialogo skatinimo Europos Sąjungos ir jos valstybių narių išorės santykių srityje ⁽⁶⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 18–19 d. Regionų komiteto išsakytą nuomonę dėl daugiakalbystės ⁽⁷⁾ ir į 2008 m. rugsėjo 18 d. Europos ekonominio ir socialinio komiteto išsakytą nuomonę dėl daugiakalbystės,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą bei į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A6-0092/2009),
- A. kadangi kalbų ir kultūrų įvairovė dėl didėjančio žiniasklaidos prieinamumo, judumo, migracijos ir plintančios globalizacijos daro didelį poveikį Europos Sąjungos piliečių kasdieniniam gyvenimui,
- B. kadangi manoma, kad visiems Europos Sąjungos piliečiams itin svarbu įgyti įvairius kalbinius gebėjimus, nes jie suteikia jiems galimybę visapusiškai pasinaudoti ekonomine, socialine ir kultūrine laisvo judėjimo Europos Sąjungos viduje ir jos ryšių su trečiosiomis šalimis nauda,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0124.

⁽²⁾ OL C 314 E, 2006 12 21, p. 207.

⁽³⁾ OL C 296 E, 2006 12 6, p. 271.

⁽⁴⁾ OL C 76 E, 2004 3 25, p. 374.

⁽⁵⁾ OL L 232, 2000 9 14, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 320, 2008 12 16, p. 10.

⁽⁷⁾ OL C 257, 2008 10 9, p. 30.

2009 m. kovo 24, antradienis

- C. kadangi daugiakalbystės svarba didėja ne tik atsižvelgiant į valstybių narių ryšius, bet ir į mūsų daugia-kultūrių visuomenių sambūvį bei bendrąsias Europos Sąjungos politines priemones,
- D. kadangi būtina, jog daugiakalbystės vertinimas būtų atliekamas remiantis pripažintomis priemonėmis, pavyzdžiui, Europos Tarybos sukurta bendra Europos kalbų mokėjimo orientacine sistema ir pan.,
- E. kadangi kai kurios Europos kalbos yra pagrindinė ryšių su trečiosiomis šalimis, taip pat su įvairiomis pasaulio regionų tautomis palaikymo priemonė,
- F. kadangi daugiakalbystė Pagrindinių teisių chartijos 21 ir 22 straipsniuose pripažįstama kaip piliečių teisė ir kadangi daugiakalbystės tikslas turėtų būti įvairovės ir tolerancijos skatinimas, kad būtų išvengta galimų aktyvių ir pasyvių konfliktų, kylančių valstybėse narėse tarp skirtingų kalbinių bendruomenių,
1. džiaugiasi, kad Komisija pateikė komunikatą dėl daugiakalbystės ir tuo, kad Taryba skyrė jam tinkamą dėmesį;
  2. dar kartą patvirtina savo ilgalaikę poziciją daugiakalbystės ir kultūrų įvairovės klausimais;
  3. primygtinai reikalauja, kad būtų pripažįstama oficialiųjų ES kalbų lygybė visose visuomeninės veiklos srityse;
  4. mano, kad Europos kalbų įvairovė labai praturtina kultūrą ir kad būtų neteisinga Europos Sąjungoje orientuotis į vieną pagrindinę kalbą;
  5. pabrėžia, kad itin svarbus ES institucijų vaidmuo siekiant užtikrinti kalbų lygybės principą atsižvelgiant į valstybių narių santykius, Europos institucijas ir ES piliečių santykius su nacionalinėmis valdžios institucijomis bei tarptautinėmis institucijomis ir įstaigomis;
  6. primena, kad daugiakalbystės svarba apima ne tik ekonominius ir socialinius aspektus ir kad atsižvelgiant į piliečių gyvenimą ir ilgalaikę ES plėtrą taip pat reikėtų skirti dėmesį kūrybai kultūros ir mokslo srityse bei jos sklaidai, taip pat atkreipia dėmesį į literatūrinio ir techninio vertimo svarbą; taip pat reikia nepamiršti, kokį svarbų vaidmenį atlieka kalba formuojant ir stiprinant savitumą;
  7. pabrėžia, kad daugiakalbystė – daugelio sričių klausimas, kuris daro didelį poveikį Europos piliečių gyvenimui; todėl ragina valstybes nares integruoti daugiakalbystę ne tik į švietimo, bet ir į kitas politikos sritis, pvz., į mokymosi visą gyvenimą, socialinės įtraukties, užimtumo, žiniasklaidos ir mokslinių tyrimų sritis;
  8. pabrėžia, kad ypač svarbu kurti specializuotas pagalbines vertimo programas ir daugiakalbių terminologijos bazių tinklus;
  9. primena, kad informacijos ir ryšių technologijos turėtų visų pirma būti naudojamos daugiakalbybei skatinti, ir todėl pabrėžia tinkamo tarptautinio standarto (ISO 10646) naudojimo svarbą, nes tokiu būdu sudaromos galimybės naudoti visų kalbų abėcėles Europos ir valstybių narių administracinėse sistemose ir žiniasklaidoje;
  10. siūlo paskelbti Europos vertėjų dieną arba kasmet rugsėjo 26 d. švenčiant Europos kalbų dieną atsižvelgti į vertėjų raštu bei vertėjų žodžiu profesijas ir pabrėžti jų svarbą;
  11. tvirtina, kad ypač svarbu išsaugoti daugiakalbystę tose šalyse arba regionuose, kuriuose vartojamos dvi ar daugiau oficialiųjų kalbų;

2009 m. kovo 24, antradienis

12. pabrėžia, kaip svarbu valstybėse narėse, kuriose kalbama keliomis oficialiosiomis kalbomis, užtikrinti visišką šių kalbų vartotojų tarpusavio supratimą, ypač vyresnio amžiaus žmonėms, taip pat teisėsaugos, sveikatos apsaugos, valdymo ir įdarbinimo sektoriuose;
13. ragina pareigūnus, darbe bendraujančius su kitų valstybių narių piliečiais, išmokti antrą Europos Sąjungos kalbą;
14. mano, kad siekiant asmeninio ir profesinio vystymosi reikia ir derėtų sudaryti galimybes suaugusiems mokytis užsienio kalbų– rengti profesines ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi programas;
15. pabrėžia esminį poreikį skirti ypatingą dėmesį ir paramą mokyklose mokiniams, kurie negali gauti išsilavinimo gimtąja kalba, ir šiltai priima Komisijos pasiūlymą siekti kad mokiniai būtų mokomi gimtosios kalbos ir dar dviejų užsienio kalbų;
16. apgailestauja, kad Komisija dar ne pradėjo vykdyti kalbų įvairovės ir kalbų mokymosi daugiametės programos ir neįsteigė Europos kalbų įvairovės ir kalbų mokymosi agentūros, kaip reikalaujama pirmiau minėtoje, balsų dauguma priimtoje Europos Parlamento 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliucijoje;
17. taip pat pabrėžia gero priimančios šalies oficialios kalbos mokėjimo svarbą siekiant visišką imigrantų ir jų šeimų integracijos ir pažymi, kad šalių vyriausybės turi veiksmingai skatinti specialius kalbų kursus, ypač moterims ir vyresnio amžiaus žmonėms; ragina valstybes narses su imigrantais elgtis atsakingai ir suteikti jiems reikiamų priemonių išmokti priimančios šalies kalbą, susipažinti su jos kultūra, taip pat sudaryti jiems galimybes išlaikyti savo kalbą ir skatinti tai daryti;
18. todėl primena, kad atsižvelgiant į tai būtina užtikrinti mokymo kokybę, įskaitant tinkamą mokytojų mokymą;
19. pabrėžia, kad reikia tinkamai vertinti kalbų mokymo svarbą, ypač šalies, kurioje vaikai lanko mokyklą, valstybinės kalbos mokymą, ikimokyklinėse įstaigose;
20. mano, kad vaikai savo pačių naudai turi mokėti šalies, kurioje jie gyvena, kalbą, kad mokydami ir vėliau įgydami išsilavinimą nebūtų diskriminuojami ir galėtų lygiomis teisėmis dalyvauti bet kokioje veikloje;
21. siūlo valstybėms narėms ištirti galimybę keisti mokymo darbuotojais įvairiais švietimo sistemos lygmenimis, kad įvairių mokyklinių dalykų būtų mokoma įvairiomis kalbomis, ir mano, kad šia galimybe pirmiausia reikėtų naudotis pasienio regionuose, taip gerinant darbuotojų judumą ir piliečių kalbų mokėjimą;
22. mano, kad būtina skatinti judumą ir kalbų mokytojų bei studentų mainus; pabrėžia, kad kalbų mokytojų Europos Sąjungoje mainai sudarytų galimybes užtikrinti veiksmingą daugumos šių specialistų ryšį su kalbų, kurių moko, natūralia aplinka;
23. ragina Komisiją ir valstybes narses skatinti mokytojų judumą profesiniais tikslais ir skirtingų šalių mokyklų bendradarbiavimą vykdant technologijų ir kultūros požiūriu naujoviškus mokymo projektus;
24. skatina ir remia gimtųjų tautinių mažumų, vietinių ir užsienio kalbų kaip neįvaldomo dalyko įtraukimą į mokyklos programą ir (arba) vartojimą kaip bendruomenei atvirą užklasinę priemonę;
25. ragina Tarybą kasmet parengti ataskaitą apie daugiakalbystės padėtį valstybių narių formalus ir neformalus, viešojo ir privataus švietimo, profesinio rengimo ir suaugusiųjų mokymo sistemose kreipiant ypatingą dėmesį į nacionalinių, regioninių ir mažumų kalbų paplitimo bei imigracijos santykį;

2009 m. kovo 24, antradienis

26. pakartoja savo anksčiau prisiimtą įsipareigojimą skatinti kalbų, įskaitant regionines ir tautinių mažumų kalbas, mokymąsi, daugiakalbystę ir kalbinę įvairovę Europos Sąjungoje, kadangi tai kultūros vertybė, kurią reikia saugoti ir puoselėti; mano, kad daugiakalbystė būtina norint veiksmingai bendrauti, tai taip pat būdas palengvinti žmonių tarpusavio supratimą, taigi, įvairovės ir tautinių mažumų pripažinimą;
27. rekomenduoja į valstybių narių akademinę programą įtraukti pasirenkamą trečiosios užsienio kalbos mokymą ir pradėti jos mokytis jau mokykloje;
28. pabrėžia, kad svarbu mokytis kaimyninių valstybių kalbų, nes tai būdas palengvinti bendravimą, padidinti tarpusavio supratimą Europos Sąjungoje ir sustiprinti Bendriją;
29. rekomenduoja remti kaimyninių valstybių ir regionų kalbų mokymąsi, ypač pasienio regionuose;
30. pakartoja, kaip svarbu skatinti ir padėti kurti naujoviškus pedagoginius kalbų mokymo modelius ir koncepcijas, kad būtų skatinama įgyti kalbų mokėjimo įgūdžių ir didėtų piliečių sąmoningumas ir motyvacija;
31. siūlo užtikrinti, kad kiekviename švietimo etape, nepaisant geografinės aplinkos, būtų kvalifikuotų užsienio kalbų mokytojų;
32. pataria išklausti Europos gyvų kalbų mokytojų federacijų ir asociacijų nuomonę taikytinų programų ir metodikos klausimu;
33. dar kartą pabrėžia skaitymo ir kūrybinio rašymo skatinimo politikos svarbą siekiant minėtųjų tikslų;
34. pritaria Komisijos planams pasitelkiant žiniasklaidą ir naujas technologijas parengti informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas, kurių metu būtų propaguojama kalbų mokymo nauda; ragina Komisiją padaryti išvadas remiantis surinkta informacija apie migrantų vaikų kalbų mokymąsi ir kilmės šalies kalbos bei kultūros mokymą priimančioje valstybėje narėje;
35. pataria ir skatina naudoti informacijos ir ryšių technologijas kaip priemones, būtinas kalbų mokymui;
36. primena savo politinį prioritetą – siekti, kad kalbų įgūdžių būtų įgyjama mokantis kitų ES kalbų, iš kurių viena turėtų būti kaimyninės šalies kalba, o kita – tarptautinė *lingua franca*; mano, kad taip piliečiai įgytų kompetenciją ir kvalifikaciją, reikalingą norint dalyvauti demokratinės visuomenės veikloje, taigi būtų daugiau aktyvaus pilietiškumo, didėtų gebėjimas įsidarbinti, būtų įgyjama daugiau žinių apie kitas kultūras;
37. taip pat siūlo užtikrinti pakankamą daugiakalbystės lygį žiniasklaidoje ir parenkant interneto turinį, ypač taikant Europos ir kitų su Europos Sąjunga susijusių svetainių bei portalų, kurie privalo visapusiškai laikytis Europos daugiakalbystės principo bent jau 23 oficialiųjų Europos Sąjungos kalbų atžvilgiu, kalbų strategiją;
38. pažymi, kad naudojant televizijos programų subtitrus būtų lengvinamas ES kalbų mokymasis ir praktika, taip pat būtų skatinamas geresnis garso ir vaizdo įrašų gamybos kultūrinio konteksto supratimas;
39. skatina ES išnaudoti Europos kalbų teikiamas galimybes palaikant ryšius su užsienio šalimis ir ragina puoselėti šį turtą užmezgant kultūrinį, ekonominį ir socialinį dialogą su kitomis pasaulio šalimis siekiant sustiprinti ES vaidmenį ir suteikti jam daugiau vertės tarptautinėje arenoje bei padėti trečiosioms šalims, kaip numatyta ES propaguojamoje vystymosi politikoje;

2009 m. kovo 24, antradienis

40. siūlo, kad Taryba kartu su pilietine visuomene surengtų pirmąją Europos konferenciją kalbų įvairovės klausimu siekdama išsamiai aptarti šią temą remiantis Jungtinių Tautų vietinių kalbų ekspertų grupės rekomendacija, pateikta 2008 m. gegužės mėnesį vykusios Nuolatinio forumo vietinių tautų klausimais septintosios sesijos priimtame pranešime (septintosios sesijos pranešimas (E/2008/43));
41. mano, kad mokymosi visą gyvenimą srityje reikėtų teikti pakankamą paramą visų piliečių, nesvarbu, koks jų amžius, kalbos įgūdžiams vystyti ir tobulinti nuolat suteikiant jiems atitinkamas kalbų mokymo arba kitas lengvesnio bendravimo galimybes, įskaitant kalbų mokymąsi nuo mažens, kad būtų didinama jų socialinė įtrauktis, užimtumo galimybės ir gerovė;
42. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti naudoti priemones, kurias taikant būtų užtikrinamos galimybės žmonėms, kurių padėtis nepalanki, tautinėms mažumoms priklausantiems asmenims ir migrantams mokytis priimančios šalies ir (arba) regiono kalbos (-ų), siekiant socialinės integracijos ir kovojant su socialine atskirtimi; pabrėžia, kad migrantams būtina naudoti pagrindinę kalbą vystant kalbos įgūdžius; atitinkamai ragina valstybes nares skatinti pagrindinės kalbos vartojimą ir valstybinės kalbos (-ų) mokymąsi;
43. ragina labiau remti Europos kalbų, kurios yra viena vertingiausių Europos projekto dalių, vartojimą tarptautiniu mastu, nes jos – svarbus ES ir trečiųjų šalių kalbinių, istorinių ir kultūrinių ryšių aspektas siekiant šiose šalyse skatinti demokratines vertybes;
44. supranta, kad Europos žmonėms, ypač mažosioms ir vidutinėms, būtina teikti veiksmingą paramą siekiant mokytis kalbų ir jas vartoti, kad būtų skatinamas jų patekimas į pasaulinę rinką, ypač į naujas rinkas;
45. pabrėžia vartotojų teisę informaciją apie jų gyvenamosios vietos rinkoje parduodamą produktą gauti tos vietovės oficialiomis kalbomis;
46. ypač atkreipia dėmesį į galimą grėsmę dėl nepakankamo skirtingų kultūrų žmonių bendravimo ir į socialinių daugiakalbių ir vienakalbių žmonių atotrūkį; atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje valstybių narių nepakankamas kalbų mokėjimas išlieka rimta kliūtis socialinei kitų tautybių darbuotojų integracijai į visuomenę ir darbo rinką; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių siekiant sumažinti atotrūkį tarp daugiakalbių žmonių, kurie turi daugiau galimybių ES, ir vienakalbių žmonių, kuriems daugelis šių galimybių neprieinamos;
47. mano, kad reikėtų teikti paramą, taip pat Europos Sąjungoje, trečiųjų šalių kalbų mokymuisi;
48. siekia, kad per trumpiausią galimą laikotarpį kalbinių gebėjimų rodikliai būtų pradėti taikyti visoms oficialioms ES kalboms, įskaitant ir kitas kalbas, kuriomis kalbama Europos Sąjungoje;
49. mano, kad renkant duomenis reikėtų patikrinti ir keturis kalbinius gebėjimus: rašytinio teksto supratimą, supratimą iš klausos, gebėjimus rašyti ir kalbėti;
50. ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų stiprinant valstybių narių bendradarbiavimą taikant atviro koordinavimo metodą, siekiant sudaryti palankias sąlygas keistis patirtimi ir gerąja praktika daugiakalbystės srityje, atsižvelgiant į ekonominę naudą, pvz., daugiakalbėse bendrovėse;
51. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-

2009 m. kovo 24, antradienis

Žalioji knyga apie teritorinę sanglaudą ir diskusijų apie būsimą sanglaudos politikos reformą eiga

P6_TA(2009)0163

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Žaliosios knygos apie teritorinę sanglaudą ir diskusijų dėl būsimos sanglaudos politikos reformos eigos (2008/2174(INI))

(2010/C 117 E/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 19 d. Komisijos penktąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą „Augantys regionai, auganti Europa“ (COM(2008)0371) (Penktoji pažangos ataskaita),
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 6 d. Komisijos žaliąją knygą dėl teritorinės sanglaudos „Kaip teritorinę įvairovę paversti privalumu“ (COM(2008)0616) (Žalioji knyga),
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 14 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Regionai 2020 m. Būsimų iššūkių ES regionams vertinimas“ (SEC(2008)2868),
- atsižvelgdamas į EB sutarties 158 ir 159 straipsnius ir į 299 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 30 d. Komisijos ketvirtąją ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitą (COM(2007)0273),
- atsižvelgdamas į „ES teritorinę darbotvarkę: konkurencingesnės įvairių regionų Europos link“ (Teritorinė darbotvarkė) ir į Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartiją (Leipcigo chartija), taip pat į pirmąją Europos Sąjungos teritorinės darbotvarkės įgyvendinimo veiksmų programą,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 21 d. rezolucijas dėl ketvirtosios ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitos ⁽¹⁾ ir dėl tolesnės veiklos, susijusios su teritorine darbotvarkė ir Leipcigo chartija. Europos teritorijų vystymo ir teritorinės sanglaudos veiksmų programa ⁽²⁾, taip pat į savo 2008 m. spalio 21 m. rezoliuciją dėl valdymo ir partnerystės nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis ir regioninės politikos projektų pagrindo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos teritorinio planavimo stebėjimo tinklo (angl. ESPON) pranešimą „Teritorijos virsmi, Europos teritorinio planavimo scenarijai“ ir į Europos Parlamento pranešimą „Regionų skirtumai ir sanglauda: ateities strategijos“ (ESPON pranešimas),
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 30–31 d. Paryžiuje vykusios konferencijos teritorinės sanglaudos ir būsimosios sanglaudos politikos klausimais išvadas,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. rugsėjo 28 d. rezoliuciją dėl teritorinės sanglaudos vaidmens regioninėje plėtroje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą (A6–0083/2009),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0068.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0069.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0492.

⁽⁴⁾ OL C 227, 2006 9 21, p. 509.

2009 m. kovo 24, antradienis

- A. kadangi dar ne visos valstybės narės ratifikavo Lisabonos sutartį, pagal kurią teritorinė, kaip ir ekonominė bei socialinė sanglauda, minima tarp svarbiausių Europos Sąjungos tikslų,
- B. kadangi teritorinės sanglaudos sąvoka nuo pat pradžių buvo besąlygiškai svarbi sanglaudos politikos dalis ir jos vystymo pagrindas; kadangi paskelbus Lisabonos sutartį ir Žaliąją knygą ši sąvoka tapo matomesnė ir aiškesnė,
- C. kadangi ES sanglaudos politika, kurios tikslas – skatinti vis įvairesnių regionų konvergenciją ir jų augimą bei užimtumą juose, lieka svarbiausiu Europos integracijos proceso ramsčiu ir viena iš sėkmingiausių ES politikos sričių; kadangi ES sanglaudos politika yra akivaizdžiausia, tikroviškiausia ir kiekybiškai įvertinama Europos solidarumo ir lygybės išraiška ir kadangi teritorinė sanglauda – neatskiriama ES sanglaudos politikos dalis – grindžiama tais pačiais principais,
- D. kadangi, nors išties pažengta konvergencijos Europos Sąjungoje srityje, naujausiose sanglaudos ataskaitose pažymima vis didesnė ES regionų teritorinio atotrūkio tendencija, pvz., jų pasiekiamumo požiūriu: pirmiausia tai susiję su regionais, kuriuose susiklosčiusios struktūrinio požiūriu nepalankios sąlygos, tačiau tai aktualu ir tarpregioniu bei ES teritorijų lygmenimis, be to, tai gali paskatinti erdvinės segregacijos reiškinį ir nevienodą ES regionų klestėjimą,
- E. kadangi vykdant ES sanglaudos politiką pavyko sukurti reikšmingą sąveiką su kitomis ES politikos sritimis, užtikrinti didesnę jų poveikį šioje srityje ir naudą Sąjungos piliečiams, ir kadangi, pvz., sanglaudos politikos ir mokslinių tyrimų bei naujovių arba Lisabonos strategijos sąveika, taip pat sąveika tarpvalstybinio lygmeniu davė apčiuopiamų teigiamų rezultatų, kuriuos būtina patvirtinti ir paaikškinti,

Diskusijų dėl būsimosios ES sanglaudos politikos eiga

1. pritaria viešų konsultacijų dėl būsimosios ES sanglaudos politikos išvadoms, išdėstytoms penktojoje ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitoje; teigiamai vertina didžiulį skirtingų suinteresuotųjų šalių, kurioms aktuali regionų politika, pirmiausia – vietos ir regioninių valdžios institucijų, susidomėjimą šiomis diskusijomis;
2. palankiai vertina tai, kad šios išvados didžiąja dalimi atitinka požiūrį, išdėstytą Parlamento rezoliucijoje dėl ketvirtosios pažangos ataskaitos; primena, kad ši rezoliucija – pirmasis Parlamento indėlis į šias viešąsias diskusijas;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad rezoliucijoje dėl ketvirtosios ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitos pateiktos šios rekomendacijos: pirma, turėtų būti atsisakyta bet kokių pakartotinės nacionalizacijos siekių ir išipareigota vykdyti bendrą lanksčią ES politiką, kurią būtų galima suderinti su tinkamiausio masto veiksmais ir kurią vykdant būtų galima optimaliai spręsti bendruosius uždavinius, pvz., susijusius su globalizacija, klimato kaite, demografiniais pokyčiais (įskaitant senėjimą, migraciją ir gyventojų skaičiaus mažėjimą), skurdu ir energijos tiekimu; antra, svarbu tvirtai tikėti, kad ES sanglaudos politika turi aprėpti visus ES regionus, įskaitant tuos, kuriems būdingi specifiniai geografiniai ypatumai, o ją vykdant kiekvienam turi būti užtikrinta pridėtinė vertė; trečia, būtina nustatyti prioritetines išlaidas ES struktūrinei politikai ir veiksams vykdyti bei apdairiai remti lėšų atidėjimą; ketvirta, norint užtikrinti optimalų augimą ir plėtrą šioje srityje, būtina skirtingų sektorių politikos sąveika ir visapimantis požiūris jų atžvilgiu;
4. yra įsitikinęs, kad teritorinė sanglauda yra pagrindinis ekonominės ir socialinės sanglaudos skatinimo ir pagal ES sanglaudos politiką numatytų tikslų siekio ramstis; pabrėžia, kad teritorinė sanglauda padeda veiksmingai užpildyti skirtingų valstybių narių ir regionų išsivystymo spragas, taip pat išsivystymo spragas pačiose valstybėse narėse ir regionuose; todėl mano, kad į būsimąją ES regionų politiką turėtų būti įtrauktos diskusijų dėl Žaliosios knygos išvados;

2009 m. kovo 24, antradienis

Žaliosios knygos dėl teritorinės sanglaudos vertinimas

5. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija, reaguodama į ankstesnius Parlamento raginimus, priėmė Žaliąją knygą dėl teritorinės sanglaudos; nors dar neratifikuota Lisabonos sutartis, visapusiškai pritaria sprendimui toliau analizuoti teritorinės sanglaudos, kuri ilgą laiką buvo pagrindinis visų diskusijų regioninės politikos klausimais aspektas, sąvoką;

6. vis dėlto mano, kad Žalioji knyga parengta nepakankamai ambicingai, kadangi joje nėra nei konkrečios teritorinės sanglaudos, nei jos tikslo apibrėžties, taigi faktiškai nesistengiama labiau išsiginčyti į šią naują sąvoką, o tai būtina norint veiksmingai mažinti regionų skirtumus; be to, apgailestauja, kad Žaliojoje knygoje nepaaiškinama, kaip ketinama įtraukti teritorinę sanglaudą į šiuo metu vykdomą sanglaudos politiką arba kokiomis metodinėmis priemonėmis ar ištekliais rengiamasi naudotis siekiant paversti teritorinės sanglaudos principų sistemą veiksmingomis priemonėmis, kurios būtų praktiškai pritaikytos per kitą programavimo laikotarpį;

7. teigiamai vertina Žaliojoje knygoje pateiktą analizę, kurioje nurodomos trys esminės sąvokos, itin aktualios teritorinės sanglaudos plėtrai, t. y. koncentracija, ryšiai ir bendradarbiavimas; mano, kad šios sąvokos gali būti svarbios ieškant sprendimo, susijusio su kai kuriomis pagrindinėmis kliūtėmis, dėl kurių trikdoma harmoninga, subalansuota ir tvari Europos Sąjungos plėtra, pvz., su neigiamu ekonominės veiklos koncentracijos, ypač kai kurių valstybių ir regionų sostinėse, poveikiu, su nevienoda prieiga prie rinkų ir paslaugų, kurią lemia nuotolis ar koncentracija, su nepakankamai išvystyta infrastruktūra ir su susiskaidymu, kurį lemia sienos tarp valstybių narių ir regionų;

8. mano, kad Žaliojoje knygoje nepakankamai atsižvelgta į įsipareigojimus, kurie prisiimti pagal Teritorinę darbotvarkę ir Leipcigo chartiją ir kuriuos vykdančios formuojama strateginė su teritorine sanglauda susijusios veiklos vizija, ypač kai tai susiję su policentriškumo principu arba su nauja miesto ir kaimo partneryste; mano, kad diskutuojant teritorinės sanglaudos klausimais šiems siekiams turi būti skiriama ypač daug dėmesio;

9. palankiai vertina tai, kad, kaip nurodoma Žaliojoje knygoje, pradėtos viešos konsultacijos teritorinės sanglaudos klausimais; mano, kad bet kokios viešos konsultacijos sėkmę tiesiogiai lemia kuo aktyvesnis įvairių suinteresuotųjų šalių ir pilietinės visuomenės dalyvavimas; ragina kompetentingas nacionalines, regionines ir vietos valdžios institucijas nedelsiant išplatinti aktualią informaciją, kad visuomenė sužinotų apie šios naujos sąvokos svarbą;

10. mano, kad plėtojant teritorinę sanglaudą bei stiprinant ekonominę ir socialinę sanglaudą svarbiausia koordinuoti visų sektorių Bendrijos politiką, darančią didelį poveikį teritorijoms; todėl apgailestauja, kad Žaliojoje knygoje pateikta šio klausimo analizė ribota, nes joje tik išvardijamos minėtosios ES politikos sritys ir nesiūloma būdų jų sąveikai gerinti ar bent metodų, kuriuos taikant būtų galima įvertinti šių sričių politikos poveikį teritorijoms;

11. pritaria, kad į Žaliąją knygą ar į viešas diskusijas neturėtų būti įtraukta informacija apie galimą teritorinės sanglaudos poveikį biudžetui ir finansams; mano, kad kol aiškiai neapibrėžta pati sąvoka ir kol jos neįsisavino visos suinteresuotosios šalys, ši analizė būtų skubota; vis dėlto laikosi nuomonės, kad bet kokia diskusija šiuo klausimu neatskiriama nuo viso derybų dėl būsimosios ES sanglaudos politikos ir jos planavimo proceso; ragina remtis šios diskusijos išvadomis numatant ateinančią finansinę perspektyvą;

12. mano, kad tvirta ir gerai finansuojama ES regionų politika yra būtina sąlyga, siekiant spręsti tolesnės plėtros klausimus ir pasiekti socialinę, ekonominę ir teritorinę išsiplėtusios Europos Sąjungos sanglaudą;

2009 m. kovo 24, antradienis

Teritorinės sanglaudos sąvokos analizė

13. pritaria Žaliojoje knygoje išdėstyti pozicijai, kad skatinant lygių galimybių principu grindžiamą teritorinę sanglaudą būtų užtikrinta visos Europos Sąjungos policentrinė plėtra ir tolygus bei tvarus specifinių teritorijų, kurioms būdingi skirtingi ypatumai, plėtra išsaugant jų įvairovę; taip pat pritaria požiūriui, kad teritorinė sanglauda turėtų užtikrinti piliečiams galimybes visapusiškai naudotis jų regionų privalumais ir pajėgumais; pabrėžia, kad teritorinė sanglauda yra horizontali sąvoka, kuria grindžiamas Europos Sąjungos vystymasis; tvirtai įsitikinęs, kad teritorinė sanglauda – veiksmingas būdas atotrūkiui tarp Europos Sąjungos regionų ir jų viduje panaikinti bei apsaugoti nuo asimetriško vystymosi ateityje; pažymi, kad teritorinė sanglauda aprėpia ir sausumos, ir jūros aspektus;

14. laikosi nuomonės, kad teritorinės sanglaudos sąvoka aiški: remiantis ja, užtikrinama reali ekonominės ir socialinės sanglaudos pridėtinė vertė ir numatoma, kaip spręsti vis didesnes ES regionų problemas; pabrėžia, kad trys sanglaudos sudedamosios dalys (ekonominė, socialinė ir teritorinė) turėtų papildyti ir stiprinti viena kitą, tačiau išsaugoti savo individualią paskirtį, kuri numatyta bendroje visaapimančioje sąvokoje; todėl mano, kad šie tikslai neturėtų būti skirstomi hierarchiškai, be to, neturėtų būti leidžiamasi į jokių su jais susijusių kompromisus; pabrėžia, kad teritorinė sanglauda turėtų būti įtraukta į esamą sistemą nesuskaidant ES sanglaudos politikos sektoriams;

15. palankiai vertina ESPON atlikto mokslinio būsimų Europos teritorijos plėtros scenarijų iki 2030 m. tyrimo išvadas; tyrime pateikiama konkrečių duomenų, kuriais grindžiama politinė diskusija dėl ES ir nacionalinės politikos kryptių formavimo siekiant sukurti tinkamas priemones naujiems uždaviniams, pvz., susijusiems su demografiniais pokyčiais, miestų aglomeracijomis, migracijos kryptimis ir klimato kaita bei turintiems didelį poveikį vietos ar regionų lygmeniu, spręsti ir optimalioms jų piliečių kokybiško gyvenimo sąlygoms užtikrinti;

16. pabrėžia, kad vienas iš svarbiausių teritorinės sanglaudos tikslų – užtikrinti, kad vienos specifinės teritorijos pažanga ir augimas turėtų būti naudingas visam regionui ir už Europos Sąjungos ribų; todėl mano, kad mokslinių tyrimų ir naujovių pažangos centrai bei jų susivienijimai yra vienas iš būdų ekonominei sėkmei, mokslo atradimams ir technologijų naujovėms skatinti, darbo vietoms kurti ir regioninei plėtrai užtikrinti; ragina skatinti šių centrų, universitetų, verslo organizacijų ir individualių įmonių, įskaitant smulkiausias įmones, bendradarbiavimą ir žinių mainus; ragina Komisiją pateikti poveikio vertinimą, kuriame būtų išanalizuotas pažangos centrų ir jų susivienijimų veiklos poveikis aplinkinėms teritorijoms;

17. pabrėžia, kad teritorinės sanglaudos sąvoka aprėpia ir sanglaudą teritorijų viduje, ir, siekdamas mažinti spaudimą sostinėms bei skatinti antraeilį miestų plėtrą, siūlo teikti pirmenybę bet kokiai politikai, kurią vykdant būtų visapusiškai skatinama teritorijų policentrinė plėtra; pažymi, kad taip galėtų būti kovojama su neigiamu koncentracijos poveikiu miestams (pvz., su grūstimis, tarša, socialine atskirtimi, skurdu) arba jo skatinama nevaržoma urbanizacija, kuri neigiamai atsiliepia juose gyvenančių piliečių gyvenimo kokybei; mano, kad šiuo požiūriu nereikėtų pamiršti paramos kaimo vietovėms ir svarbaus kaimo vietovėse esančių mažų ir vidutinio dydžio miestų vaidmens;

18. pabrėžia didžiulį vidaus rinkos indėlį į ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą; pabrėžia, kad tvariai ekonominei ir socialinei plėtrai labai svarbios viešosios paslaugos ir kad būtina užtikrinti socialiniu ir regioniniu požiūriais nešališką prieigą prie visuotinio intereso, ypač prie švietimo ir sveikatos priežiūros, paslaugų; todėl pažymi, kad siekis užtikrinti nešališką prieigą aprėpia ne tik geografinio atstumo, bet ir galimybės gauti šias paslaugas bei jomis pasinaudoti, problema; atsižvelgdamas į subsidiarumo principą ir į ES konkurencijos teisės nuostatas, laikosi nuomonės, kad atsakomybę už visuotinio intereso paslaugų apibrėžtį, jų organizavimą, finansavimą ir stebėseną turėtų prisiimti nacionalinės, regioninės ir vietos institucijos; tačiau mano, kad nešališkos prieigos prie paslaugų užtikrinimo piliečiams klausimo svarstymas turėtų būti įtrauktas į diskusiją dėl teritorinės sanglaudos;

2009 m. kovo 24, antradienis

19. pažymi, kad Žaliojoje knygoje pabrėžiami didžiuliai trijų geografinių tipų regionų, t. y. kalnuotų regionų, salų regionų ir mažai apgyvendintų regionų, vystymosi uždaviniai; nenorėtų sumenkinti svarbaus teritorinės sanglaudos vaidmens sprendžiant šių regionų problemas, tačiau mano, kad teritorinė sanglaudos politika neturėtų būti išskirtinė politika geografinių nepatogumų turinčių regionų problemoms spręsti; visa dėlto laikosi nuomonės, kad ypač daug dėmesio turėtų būti kreipiama į tai, kaip atsverti šiuos nepatogumus ir padėti šiems regionams išnaudoti turimą potencialą, paversti jį privalumais ir konkrečiomis galimybėmis bei skatinti plėtrą, kuri gyvybiškai svarbi visai Europos Sąjungai;

20. taip pat pažymi, kad kiti regionai susiduria su ypatingais ekonominės ir socialinės plėtros, pasiekiamumo ir konkurencingumo politikos uždaviniais; šie uždaviniai aktualūs EB sutarties 299 straipsnio 2 dalyje išvardytiems atokiausiems regionams, pasienio, periferijos, pakrančių regionams, taip pat regionams, kurių gyventojų skaičius mažėja; atkreipia ypatingą dėmesį į tai, kad specifinė atokumo ypatybė turėtų būti laikoma ypatingu geografiniu bruožu, taigi šių regionų atžvilgiu turi būti numatyta ypatinga politika; pažymi, kad mažos Europos Sąjungos salos – Kipras ir Malta – vystymosi proceso metu susiduria su ypatingomis problemomis;

21. mano, kad, užuot apribojus teritorinę sanglaudą iki ES regioninės politikos poveikio Europos Sąjungos teritorijai, būtina skirti dėmesio teritoriniam kitų sektorių Bendrijos politikos, kuri daro stiprų poveikį teritorijoms, aspektui; pabrėžia, kad skatinant teritorinę sanglaudą svarbu gerinti skirtingų Bendrijos politikos sričių sąveiką ir, savo ruožtu, koordinuoti bei didinti jų poveikį teritorijoms; tačiau pažymi, kad visos Bendrijos politikos sritys visada liks autonomiškos ir kad šio proceso metu nesiekama skirtingų politikos sričių subordinacijos;

Rekomendacijos, susijusios su teritorine sanglauda ateityje

22. tikisi, kad po viešųjų konsultacijų bus patvirtinta aiški ir pakankamai lanksti teritorinės sanglaudos apibrėžtis, dėl kurios bendrai susitars visos suinteresuotosios šalys, kuri bus joms priimtina ir suprantama; tikisi, kad patvirtinus apibrėžtį sąvoka taps aiškesnė ir skaidresnė; todėl atkreipia dėmesį į ES pirmininkavusios Prancūzijos pateiktą apibrėžties pasiūlymą; vis dėlto mano, kad skatinant teritorinę sanglaudą turi būti atsižvelgta į visose srityse taikomą subsidiarumo principą; taip pat mano, kad, siekiant geriau apibrėžti ir suvokti teritorinę sanglaudą, turėtų būti apibrėžtos bendros teritorijos, kaimo vietovės ir kalnuotos teritorijos sąvokos;

23. mano, jog ateityje apibrėžiant teritorinę sanglaudą turėtų būti atsižvelgta į keletą svarbiausių elementų, įskaitant tai, kad teritorinė sanglauda yra daugiau negu ekonominė ir socialinė sanglauda ir kad atsižvelgiant į jos horizontalų pobūdį bei visaapimančią požiūrį turėtų būti imamasi veiksmų visose teritorijose nepaisant sienų; yra įsitikinęs, kad teritorinės sanglaudos siekis – įvertinti, kaip ES sanglauda ir kitų sektorių politika galėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į specifinių geografinių regionų, kuriems būdingi skirtingi ypatumai, padėti, ir atitinkamai mažinti valstybių narių ir regionų skirtumus bei užtikrinti harmoningą ir tvarią šių vietovių plėtrą; pabrėžia, kad ateityje nustatant bet kokią apibrėžtį turėtų būti aiškiai pažymima, jog siekiant skatinti teritorinę sanglaudą ir užtikrinti Sąjungos piliečiams vienodas galimybes, t. y. vienodas kokybiško gyvenimo sąlygas, ypač daug dėmesio turi būti skiriama geram valdymui, taip pat ir viešų, privačių ir pilietinės visuomenės partnerysčių požiūriu;

24. primygtinai ragina Komisiją pasibaigus konsultacijų procesui tęsti darbą, susijusį su Baltosios knygos dėl teritorinės sanglaudos paskelbimu; yra įsitikinęs, kad Baltoji knyga būtų gera priemonė teritorinei sanglaudai, bendram požiūriui į teritorinę sanglaudą ir jos pridėtinei vertei vykdant sanglaudos politiką aiškiai apibrėžti, ir tikisi, kad joje bus pateikta konkrečių nuostatų ir pasiūlyta politikos veiksmų, skirtų vis didesnėms ES regionų problemoms sklandžiau spręsti; tai turėtų būti numatyta teisės aktų dėl struktūrinių fondų po 2013 m. pakete ir susijusioje finansinėje programoje; laikosi nuomonės, kad į šią Baltąją knygą turėtų būti įtrauktas pradinis pareiškimas dėl galimo teritorinės sanglaudos poveikio biudžetui ir finansams;

25. palankiai vertina paskelbtą Komisijos ataskaitą „Regionai 2020 m.“; ragina Komisiją įtraukti šio darbo dokumento išvadas ir analizes į savo Baltąją knygą dėl teritorinės sanglaudos, ypač apibūdinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą;

2009 m. kovo 24, antradienis

26. mano, kad būtina toliau plėtoti koncentracijos, ryšių ir bendradarbiavimo sąvokas, kuriomis grindžiama Žaliojoje knygoje pateikta teritorinės sanglaudos analizė, ir paversti jas konkrečiomis politikos kryptimis; ragina Komisiją paaiškinti, kaip ketinama šias sąvokas įtraukti į teisės aktų sistemą po 2013 m.;

27. ragina per ateinančią programavimo laikotarpį dėti visas pastangas siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo; neabejoja šio tikslo Europos pridėtine verte, taip pat ir dėl to, kad planuojant ir įgyvendinant susijusias tarpvalstybinio, tarptautinio ir regionų bendradarbiavimo programas tiesiogiai dalyvauja regioninės ir vietos valdžios institucijos; tačiau mano, kad siekiant šio tikslo neturėtų būti trukdoma siekti kitų dviejų tikslų; šiuo pagrindu pabrėžia ir integruotos jūrų baseinų plėtros svarbą, tarpvalstybinį Europos kaimynystės politikos aspektą bei susijusias veiksmų programas, o tai ypač svarbu ES plėtrai ateityje;

28. laikosi nuomonės, kad teritorinė sanglauda turėtų būti plėtojama kaip horizontalus principas, kuriuo grindžiama visos ES politikos sritys ir veiksmas; yra įsitikinęs, kad tvarios plėtros ir aplinkos apsaugos principų raida – tai pavyzdys, kaip įtraukti teritorinę sanglaudą į būsimą visų susijusių sričių ES politikos formavimo procesą, kadangi teritorinė sanglauda turi būti įtraukta į visų su sanglauda susijusių sričių politiką; vis dėlto mano, kad dėl teritorinės sanglaudos horizontalaus aspekto ji neturėtų būti ribotai vertinama tik kaip apibendrinta abstrakti vertybių sistema; ragina Europos Sąjungą imtis visų būtinų iniciatyvų ir parengti su teritorine sanglauda susijusius teisėkūros bei politikos pasiūlymus;

29. primena, kad į kiekvieną ES sanglaudos politikos įgyvendinimo ir vertinimo etapą svarbu įtraukti lyties aspektą, lygių galimybių, neigalių ir vyresnio amžiaus piliečių ypatingų reikmių klausimus;

30. pabrėžia, kad, siekiant atsižvelgti į įvairių teritorijų specifiką ir geriau parengti bei įgyvendinti atitinkamą susijusią politiką, būtina nustatyti papildomus kokybinius teritorinės sanglaudos rodiklius; todėl ragina Komisiją nevelnuojant atlikti būtinus tyrimus ir rasti galimybių nustatyti naujus patikimus rodiklius ir numatyti būdą jiems įtraukti į regionų skirtumų vertinimo sistemą;

31. pažymi, kad bendras vidaus produktas (BVP) buvo vienintelis kriterijus nustatant, ar regionai gali pretenduoti į struktūrinį finansavimą pagal pirmąjį tikslą (konvergencija), tačiau regionams, kurie atitinka regionų konkurencingumo ir užimtumo tikslus, jau gali būti taikomi ir kiti rodikliai; pabrėžia savo susirūpinimą tuo, kad nepaneigiamai pažangią šalių konvergenciją dažnai slepia vis didesni regionų skirtumai, taip pat skirtumai jų viduje, ir šiuo pagrindu primygtinai pabrėžia būtinybę išsamiai svarstyti BVP, kaip pagrindinio kriterijaus suteikiant galimybę naudotis struktūrinių fondų lėšomis, pagrįstumą;

32. mano, kad Teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros II lygio (angl. NUTS II) regionų vidaus skirtumų problemą galima geriau vertinti NUTS III lygmeniu; todėl ragina Komisiją įvertinti, koku mastu ateityje būtų galima spręsti NUTS II teritorijų vidaus skirtumų problemą nustatant ir NUTS III teritorijas, kurioms reikalinga pagalba; pabrėžia, jog teritorinės sanglaudos požiūriu svarbu, kad valstybės narės, rengdamos ir įgyvendindamos struktūrinių fondų programas, nustatytų konkrečiam teritoriniam vienetui aktualius atitinkamo lygmens veiksmus; šiuo tikslu prieš prasidedant kiekvienam programavimo laikotarpiui rekomenduoja atlikti visos ES teritorijos erdvinę analizę;

33. yra įsitikinęs, kad norint geriau koordinuoti ES sektorių politikos poveikį teritorijoms, būtina geriau suvokti ir vertinti šį poveikį; todėl ragina Komisiją įvertinti šių sričių politikos poveikį teritorijoms ir įtraukti teritorinius aspektus į esamas poveikio vertinimo priemones, pvz., į strateginį aplinkos vertinimą; taip pat ragina Komisiją nurodyti konkrečius būdus šių teritorijų ir sektorių politikos sąveikai užtikrinti ir įvertinti Lisabonos ir Geteborgo strategijų indėlių į teritorinę sanglaudą;

2009 m. kovo 24, antradienis

34. pakartoja savo seną raginimą sukurti visapusišką ES regionų, turinčių specifinių geografinių ypatumų, plėtros strategiją, kurią įgyvendinus jie galėtų optimaliau spręsti aktualias problemas ir uždavinius; yra įsitikinęs, kad ES strategijoje turėtų būti ypač daug dėmesio skirta teritoriniam sanglaudos politikos aspektui ir išnagrinėta, kaip ES politika galėtų būti pritaikyta atsižvelgiant į specifines šių teritorijų reikmes ir privalumus; pabrėžia, kad šios strategijos įgyvendinimas yra esminė šių teritorijų ekonominės ir socialinės plėtros prielaida; laikosi nuomonės, kad, siekiant sėkmingai įgyvendinti ES strategiją šioje srityje, labai svarbu nustatyti naujus rodiklius, kuriais remiantis būtų galima išsamiau apibūdinti padėtį ir aktualias problemas;

35. tačiau pabrėžia, kad tobulinant papildomus rodiklius ir atliekant teritorijų vertinimus neturėtų padidėti biurokratinė našta ar vėluoti naujų sričių politikos ir veiksmų, skirtų teritorinei sanglaudai remti, įgyvendinimas; pabrėžia tiesioginių rezultatų įtraukus teritorinę sanglaudą į kitą struktūrinių fondų programų rinkinį būtinybę;

36. primena svarbų mažų ir vidutinio dydžio įmonių (MVI), taip pat labai smulkių ir amatininkų įmonių vaidmenį skatinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir pažymi, kad šios įmonės svarbios skatinant konkurencingumą ir užimtumą regionuose; todėl ragina Komisiją atlikti specialią struktūrinių fondų ir ES politikos veiksmingumo ir poveikio regioninėms MVI, taip pat administracinių ir finansinių sunkumų, su kuriais susiduria šios MVI, analizę;

37. be to, ragina Komisiją, valstybes nares ir regionus aktyviai vykdyti politiką, pagal kurią būtų remiamos įmonių naujovės ir jų konkurencingumas, sudarytos abišalio įmonių, viešojo sektoriaus, mokyklų ir universitetų bendradarbiavimo sąlygos ir užtikrinta, kad MVI atstovaujanti organizacijos tiesiogiai dalyvautų apibrėžiant teritorinę politiką;

38. primygtinai ragina valstybes nares dėti visas pastangas siekiant pirmosios Europos Sąjungos teritorinės darbotvarkės įgyvendinimo veiksmų programos 4 antraštės tikslų: kaupti žinias apie teritorinę sanglaudą, tvarų erdvinį planavimą ir statybų perspektyvas bei analizuoti poveikį; pripažįsta, kad šio proceso metu pagrindinį vaidmenį atliko ESPON;

39. pažymi, kad klimato kaita labai atsilieps teritorinei sanglaudai; ragina Komisiją atlikti neigiamo klimato kaitos poveikio skirtingiems regionams analizę atsižvelgiant į tai, kad poveikis įvairiuose Europos Sąjungos regionuose greičiausiai bus nevienodas; mano, kad plėtojant teritorinę sanglaudą turėtų būti tinkamai atsižvelgta į kovos su klimato kaita tikslus ir skatinama tvari plėtra ES teritorijose; vis dėlto pripažįsta, kad daugeliu atžvilgių kovos su klimato kaita problema turėtų būti sprendžiama vykdant ir kitų sričių ES politiką;

40. su dideliu susidomėjimu pažymi, kad pirmą kartą penktojoje pažangos ataskaitoje pateikiama ypatinga nuoroda į vadinamuosius tarpinius regionus, t. y. regionus, kurių pozicionuojami tarp konvergencijos ir konkurencingumo bei užimtumo regionų; pripažįsta, kad būtina atskirai spręsti klausimus dėl regionų, skirstomų į tuos, kuriems laipsniškai pradeda teikti parama, ir į tuos, kuriems laipsniškai nutraukiama parama; ragina Komisiją atsižvelgti į teritorinės sanglaudos siekius ir nustatyti lankstesnę laipsniškai teikiamos pereinamojo laikotarpio pagalbos teikimo regionams, kurių BVP netrukus viršys 75 proc. ribą, sistemą bei suteikti jiems aiškesnį statusą ir užtikrinti saugesnę plėtrą; mano, kad pereinamojo laikotarpio pagalbos sistema turėtų būti taikoma ir Sanglaudos fondo lėšų nebegaušančioms valstybėms;

41. mano, kad, vadovaujantis visaapimančiu požiūriu, sėkmės tikimybė didesnė, jeigu rengiant ir įgyvendinant kiekvienos teritorijos plėtros strategiją nuo pat pradžių dalyvauja regionų ir vietos vadžios institucijos, suinteresuotosios šalys, įskaitant ekonominius, socialinius ir kitus partnerius, galinčius pateikti bendrą apžvalgą ir paaiškinti konkrečios teritorijos reikmes ir specifiką, kaip nurodyta 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo⁽¹⁾, 11 straipsnyje; ragina Komisiją parengti gaires, skirtas padėti valstybėms narėms, regioninėms ir vietos valdžios institucijoms kuo veiksmingiau vadovautis visaapimančiu požiūriu ir steigti veiksmingas partnerystes būsimoms susijusių teritorijų plėtros strategijoms kurti;

⁽¹⁾ OL L 210, 2006 7 31, p 25.

2009 m. kovo 24, antradienis

42. pripažįsta, kad skatinant teritorinę sanglaudą turėtų būti gerinama sanglaudos politikos kontrolė; pritaria požiūriui, kad skirtingos problemos turėtų būti sprendžiamos skirtingu teritoriniu mastu, taigi visų šalių, kurios susijusios su regionų ir vietos plėtra ES, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, patikimų partnerystės steigimas yra teritorinės sanglaudos formavimo proceso prielaida; ragina Komisiją ir valstybes nares dėti visas pastangas šiam teritorijų valdymui įvairiais lygmenimis plėtoti; mano, kad skatinant teritorinę sanglaudą ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama tinkamo teritorinio lygmens, t. y. lygmens, kuriuo sprendžiamas su kiekviena politikos sritimi ar priemone susijęs klausimas piliečiui kuo artimesniu būdu, nustatymui;

43. pabrėžia, kad ES politikos, tiksliau, sanglaudos politikos dėka dažnai centralizuota valdymo sistema virto vis labiau integruota įvairių lygmenų sistema; ragina suinteresuotąsias šalis, viešąsias valdžios institucijas ir piliečius sukurti oficialią teritorijų valdymo sistemą, kuri būtų grindžiama daugiasektoriniu teritoriniu visaapimančiu požiūriu „iš apačios į viršų“, ir nuosekliai bei veiksmingai atsižvelgti į visas piliečių ar vartotojų reikmes su šia reikme susijusioje srityje; šiuo pagrindu primena sėkmingą Bendrijos iniciatyvų, pvz., miestuose įgyvendintų iniciatyvų URBAN I ir URBAN II bei kaimo vietovėse įgyvendintos iniciatyvos LEADER, patirtį;

44. primena, kad struktūrinės politikos įgyvendinimo problemos iš dalies susijusios su pernelyg nelankščiomis ir sudėtingomis procedūromis, taigi turėtų būti svarstoma galimybė supaprastinti šias procedūras ir aiškiai paskirstyti atsakomybę bei kompetenciją Europos Sąjungos, valstybių narių ir regioninių bei vietos valdžios institucijų lygmenimis; mano, kad teritorijų valdymas labai priklausys nuo to, ar bus nustatytos šios aiškios taisyklės; pakartoja savo raginimą Komisijai nedelsiant pateikti konkrečių pasiūlymų šiuo klausimu;

45. atsižvelgdamas į tai, kad teritorinė sanglauda vis svarbesnė ne tik regionų, bei ir kitų sektorių ES politikai, rekomenduoja ilgą laiką galiojusią neformalią Tarybos teritorinės sanglaudos ir erdvinio planavimo tvarką pakeisti oficialiais ministrų posėdžiais, kuriuose dalyvautų už Europos Sąjungos regionų politiką atsakingi ministrai; yra įsitikinęs, kad šis Tarybos institucinis pokytis užtikrintų geresnę informacijos srautą ir sparčią teritorinės sanglaudos politikos plėtrą;

46. ragina valstybes nares nuo šiol pradėti svarstyti, kaip būtų galima geriau konsoliduoti ir įgyvendinti teritorinės sanglaudos požiūrį savo nacionalinėse programose bei įtraukti jį į savo nacionalinę politiką; todėl mano, kad į jų regioninį planavimą jau turėtų būti įtraukti pagrindiniai policentrinės plėtros ir miesto bei kaimo partnerystės, taip pat visiško programos „Natura 2000“ įgyvendinimo principai;

*

* * *

47. paveda Pirmininkui perduoti šia rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2009 m. kovo 24, antradienis

Miestų aspektas vykdant sanglaudos politiką

P6_TA(2009)0164

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl miestų aspekto vykdant sanglaudos politiką naujuoju programavimo laikotarpiu (2008/2130(INI))

(2010/C 117 E/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 158 ir 159 straipsnius,
- atsižvelgdamas į pirmąją ES teritorinės darbotvarkės įgyvendinimo veiksmų programą (Pirmoji veiksmų programa), priimtą 2007 m. lapkričio 23–24 d. Ponta Delgadoje (Azorų salos) vykusiame neformaliame ministrų, atsakingų už erdvinį planavimą ir miestų plėtrą, susitikime,
- atsižvelgdamas į „ES teritorinę darbotvarkę: konkurencingesnės įvairių regionų Europos link“ (Teritorinė darbotvarkė) ir Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartiją (Leipcigo chartija), kurios abi priimtose 2007 m. gegužės 24–25 d. Leipcige vykusiame neformaliame ministrų, atsakingų už erdvinį planavimą ir miestų plėtrą, susitikime,
- atsižvelgdamas į Bristolio susitarimą, priimtą 2005 m. gruodžio 6–7 d. Bristolyje vykusiame neformaliame Ministrų tarybos susitikime dėl darnių bendruomenių,
- atsižvelgdamas į Miestų *acquis*, priimtą 2004 m. lapkričio 29 d. Roterdame vykusiame neformaliame Ministrų, atsakingų už teritorinę sanglaudą, tarybos susitikime,
- atsižvelgdamas į 2003 m. Naująją Atėnų chartiją, paskelbtą 2003 m. lapkričio 20 d. Lisabonoje vykusios Europos miestų projektuotų tarybos susitikime, ir joje numatytą Europos miestų ateities viziją,
- atsižvelgdamas į Lilio veiksmų programą, priimtą 2000 m. lapkričio 3 d. Lilyje vykusiame neformaliame Ministrų, atsakingų už užsienio reikalus, tarybos susitikime,
- atsižvelgdamas į Europos erdvinės plėtros perspektyvą (ESDP), priimtą 1999 m. gegužės 11 d. Potsdame vykusiame neformaliame Ministrų, atsakingų už erdvinį planavimą, tarybos susitikime,
- atsižvelgdamas į Europos miestų tvarios plėtros chartiją, patvirtintą 1994 m. gegužės 27 d. Olborge, Danijoje, vykusioje Europos miestų tvarios plėtros konferencijoje,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą „Žalioji knyga dėl teritorinės sanglaudos. Kaip teritorinę įvairovę paversti privalumu“ (COM(2008)0616),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 19 d. Komisijos komunikatą „Penktoji ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaita. Augantys regionai, auganti Europa“ (COM(2008) 0371),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 14 d. Komisijos komunikatą „Derybų dėl sanglaudos politikos strategijų ir programų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu rezultatai“ (COM(2008)0301),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 30 d. Komisijos komunikatą „Ketvirtoji ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaita“ (COM(2007)0273),

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 24 d. priimtas Komisijos gaires dėl „Miestų aspekto Bendrijos politikoje 2007–2013 m. laikotarpiu“,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės mėn. priimtą Komisijos darbo dokumentą dėl „Nacionalinių strategijų kryptių planų ir veiksmų programų teritorinio ir miestų aspekto (2007–2013 m.). Pirmasis vertinimas“,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 13 d. Komisijos komunikatą „Sanglaudos politika ir miestai – miestų ir aglomeracijų įnašas į ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą regionuose“ (COM(2006)0385),
  - atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą 2006/702/EB dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. liepos 5 d. Komisijos komunikatą „Sanglaudos politika ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti – Bendrijos strateginės gairės 2007–2013“ (COM(2005)0299),
  - atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 14 d. Komisijos komunikatą „Struktūrinių fondų programavimas 2000–2006 m. Pirminis miestų iniciatyvos vertinimas“ (COM(2002)0308),
  - atsižvelgdamas į 1997 m. gegužės 6 d. Komisijos komunikatą „Miestų plėtros darbotvarkės Europos Sąjungoje link“ (COM(1997)0197),
  - atsižvelgdamas į 2006 m. Europos erdvinio planavimo stebėjimo tinklo (ESPON) programos rezultatus ir priimtą 2013 m. ESPON programą,
  - atsižvelgdamas į bandomųjų miestų projektų (1989–1999 m.) rezultatus, Bendrijos iniciatyvas URBAN I (1994–1999 m.) ir URBAN II (2000–2006 m.),
  - atsižvelgdamas į informaciją iš Miestų audito duomenų bazės, kurioje pateikiama 358 Europos miestų statistika apie 330 rodiklių,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl tolesnės veiklos, susijusios su teritorine darbotvarka ir Leipcigo chartija. Europos teritorijų vystymo ir teritorinės sanglaudos veiksmų programa ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl būsto ir regioninės politikos ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 13 d. rezoliuciją dėl miestų dimensijos plėtros kontekste ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą (A6–0031/2009),
- A. kadangi pripažįstama, kad nors už miestų klausimus ir yra atsakinga nacionalinė, regioninė ir vietos valdžia, miestų teritorijos vis vien atlieka pagrindinį vaidmenį veiksmingai įgyvendinant Lisabonos ir Geteborgo strategijas, taigi yra laikomos itin svarbia sanglaudos politikos, už kurią yra atsakingos ES institucijos, sudedamąja dalimi,

⁽¹⁾ OL L 291, 2006 10 21, p. 11.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0069.

⁽³⁾ OL C 76 E, 2008 3 27, p. 124.

⁽⁴⁾ OL C 233 E, 2006 9 28, p. 127.

2009 m. kovo 24, antradienis

- B. kadangi Leipcigo chartijoje išdėstyti ES tikslai yra užtikrinti integruotą požiūrį į miestų plėtros politikos įgyvendinimą siekiant sukurti aukštos kokybės miestų teritorijas, modernizuoti transporto, energetikos, komunalinių paslaugų ir informacijos tinklus ir skatinti mokymąsi visą gyvenimą, švietimą bei naujoves, ypač skurdžiuose vidiniuose miestų rajonuose ir teritorijose,
- C. manydamas, kad, viena vertus, lankstaus, pritaikomo ir dinamiško Leipcigo chartijos įgyvendinimo tvarkaraščio parengimo procesas, kuris yra būtina išankstinė sąlyga norint patenkinti ypač skirtingus įvairių Europos miestų poreikius ir kurią jau pradėjo pirmininkaujanti Prancūzija, ir, kita vertus, vėlesnis kiekvienos valstybės narės integruotos miestų plėtros planų parengimas gali pasirodyti labai naudingi siekiant pateikti informaciją apie įvairių padėčių ir suteikti galimybes įgyvendinti iniciatyvas, kurioms nustatyti aiškūs tikslai,
- D. kadangi reikia skirti miestus ir miestų teritorijas,
- E. kadangi, nors 80 procentų iš 492 mln. ES gyventojų gyvena miestuose, Europos Sąjungai visgi būdingas policentrinis vystymasis, vis dėlto valstybėse narėse yra reikšmingų gyventojų pasiskirstymo miestų, priemiesčių ir kaimų teritorijose skirtumų ir jose yra problemų, susijusių su nepakankamu atstovavimu miestų gyventojų interesams ir poreikiams struktūrinių fondų veiklos programose,
- F. kadangi miestų teritorijose sukuriama 70–80 procentų Europos Sąjungos BVP ir miestai laikomi naujovių centrais bei regioninės, nacionalinės ir ES plėtros centrais,
- G. kadangi vis dėlto, miestuose sunaudojama daugiau kaip 75 proc. pasaulio energijos ir išmetama 80 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų dėl energijos gamybos, eismo, pramonės ir šildymo,
- H. kadangi dėl vidaus migracijos į sostines ir kitus didelius miestus dar labiau išryškėjo urbanizacijos tendencija ir kadangi dėl to augantis gyventojų skaičius yra didžiulė našta miestams, kurie plečiasi, nes jie turi patenkinti padidėjusius poreikius, susijusius su atliekų tvarkymu, būstu, švietimu ir užimtumu, ir kadangi ši urbanizacijos tendencija, kuri ir toliau didėja, sukelia didelių problemų kaimo vietovėms, nes jose netenkama žmogiškojo kapitalo, darbo jėgos, vartotojų ir studentų,
- I. kadangi dėl neseniai įvykusios precedento neturėjusios ES plėtros gerokai padaugėjo regioninių skirtumų ir prisijungė daug silpnėjančių miestų,
- J. kadangi nepaisant to, kad valstybės narės turi skirtingą politinę, institucinę ir konstitucinę sandarą, ES miestų teritorijoms būdingi bendri sunkumai, kuriuos reikėtų įveikti, ir bendros galimybės, kurias reikėtų išnaudoti, o tai parodo, jog reikia bendradarbiauti tarpusavyje ir dalytis gerąja patirtimi, kad Europos miestai galėtų konkuruoti pasauliniu lygmeniu,
- K. kadangi įgyvendinant ES erdvinę plėtrą susiduriama su ekonominio restruktūrizavimo, didelių svyravimų darbo rinkoje, neprieinamo viešojo transporto ir perkrautų transporto tinklų, ribotos tinkamos naudoti teritorijos, blogėjančios dėl miestų plėtros, mažėjančio gyventojų skaičiaus ir gyventojų senėjimo, kaimo vietovių ir mažų miestų tuštėjimo dėl gyventojų išvykimo į didelius miestus, augančios migracijos, socialinės atskirties, didelio ir vis didėjančio nusikalstamumo, „getų kūrimosi“ tam tikruose miestų rajonuose, prastos kokybės būstų, gyvenimo kokybės prastėjimo vargingose teritorijose, per mažo parkų ir poilsio zonų skaičiaus, aplinkos taršos, vandens ir atliekų bei nuosėdų valdymo kontrolės ir saugaus energijos tiekimo ir veiksmingo jos naudojimo problemomis,
- L. kadangi koordinuotas valdymas, o ypač elektroninis valdymas su visomis svarbiomis suinteresuotosiomis šalimis, galėtų padėti sumažinti esamų problemų skaičių ir sąlygoti tai, kad miestų plėtra būtų nagrinėjama integruotu būdu – bendradarbiaujant su priemiesčio teritorijomis, besiribojančias su kaimo vietovėmis, ir atsižvelgiant į jas ir taikant šiuolaikinius miestų planavimo metodus, pavyzdžiui, pažangųjį augimą, naujų miestų planavimą ir sumaniąją urbanistiką,

2009 m. kovo 24, antradienis

M. kadangi miestų plėtros veikla yra ypač palanki prisijungti mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), o sanglaudos politika vis dažniau siekiama skatinti miestų konkurencinį pranašumą,

N. kadangi MVI, ypač mažosios įmonės ir mikroįmonės, amatininkai ir prekeiviai yra itin svarbūs siekiant išlaikyti veiklą miestų centruose ir ypač socialinę pusiausvyrą gyvenamuosiuose rajonuose, ir kadangi dėl miestų politikos transporto reglamentavimo, verslo veiklos, nekilnojamojo turto ir būsto kainų augimo srityse dažnai išnykdavo ekonominė veikla ir mažėdavo žmonėms skirtų paslaugų arba, atvirkščiai, taip įvykdavo dėl nuoseklios politikos nebuvimo,

O. kadangi reikėtų ir toliau stiprinti miestų teritorijų ir kaimo vietovių partnerystę, nes miestų teritorijos gali atlikti labai svarbų vaidmenį darnaus ir integruoto nutolusių vietovių vystymosi procese siekiant teritorinės sanglaudos ir harmoningos regionų plėtros,

1. pabrėžia, kokia svarbi yra tvari miestų plėtra ir miestų teritorijų įnašas į regioninę plėtrą, ir ragina Komisiją reguliariai vertinti, matuoti, lyginti ir aptarti ES politikos krypčių poveikį miestų teritorijų ekonominei, socialinei, sveikatos, transporto, aplinkos ir saugumo padėčiai;

2. apgailestauja, kad valstybės narės yra raginamos, bet ne įpareigojamos, skatinti tvarią miestų plėtrą kaip strateginį prioritetą; taigi reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurios valstybės narės nepakankamai atsižvelgia į miestų aspektą įgyvendindamos sanglaudos politiką, ir ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiaujant su regionine ir vietos valdžia analizuoti ir vertinti pagrindinės iniciatyvos „URBAN“ įtraukimo poveikį ir reguliariai stebėti bei tirti ES fondų naudojimą miestų teritorijose;

3. atkreipia dėmesį į teigiamą Bendrijos iniciatyvos „URBAN“ patirtį partnerystės, integruoto požiūrio ir metodo „iš apačios į viršų“ klausimais, nes naudojantis šia patirtimi buvo labai prisidėta prie remiamų projektų veiksmingumo ir tinkamumo; ragina atsižvelgti į šią patirtį teikiant struktūrinių fondų paramą miestams ir numatyti taikyti panašius mechanizmus plačiai teikiant finansavimą tvariai miestų plėtrai, kad kuo daugiau miestų galėtų tuo pasinaudoti;

4. išreiškia nuomonę, kad nederėtų ir būtų net problemiška nustatyti bendros „miesto teritorijos“ ir, apskritai, termino „miestas“ apibrėžties, nes tai padarius nebūtų deramai atsižvelgiama į įvairių padėčių valstybėse narėse ir regionuose, ir todėl laikosi nuomonės, kad valstybėms narėms turėtų būti paliekama nustatyti privalomą miestų teritorijų apibrėžtį ir jas pavadinti remiantis subsidiarumo principu ir bendrais europiniais rodikliais;

5. ragina valstybes nares imtis visų reikiamų priemonių ir paremti savo sostines bei kitus didelius miestus, kurie siekia išspręsti naujas dėl urbanizacijos ir išaugusio gyventojų skaičiaus atsiradusias problemas, susijusias su atliekų tvarkymu, būstu, užimtumu ir švietimu; kalbėdamas apie bendresnius dalykus mano, kad demografiniai svyravimai ir miestų teritorijoms, ir kaimo vietovėms sukelia problemų, susijusių su darbo rinka, taip pat su darbą praradusių darbuotojų švietimu ir perkvalifikavimu bei mažėjančiu gyventojų skaičiumi kaimo vietovėse;

6. mano, kad tokiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad akivaizdu, jog įvairaus pobūdžio valstybių narių konstituciniai mechanizmai nederą su suderintais metodais, nepaisant veiksmingo skirtingų lygmenų valdymo, būtų naudinga, kad valstybės narės, jei reikia, vykdydamos viešas konsultacijas apibrėžtų miesto aspektą taip, kaip pačios jį suvokia, kad būtų stiprinamas vidinis derinimas ir gerinami ryšiai su Komisija;

2009 m. kovo 24, antradienis

7. pabrėžia, kad valstybės narės turi galimybę pavesti miestams struktūrinių fondų, skirtų įgyvendinti veiksmus, kuriais skatinama tvari miestų plėtra, valdymą; mano, kad įgaliojimų perdavimas suteiktų dvigubos pridėtinės vertės: viena vertus, miestams prisiėmus atsakomybę už visus veiksmus pradedant planavimu ir baigiant įgyvendinimu būtų veiksmingiau skatinamas regionų ir visos Europos augimas ir duodamas griežtesnis atkirtis vietos problemoms, kita vertus, tokiu būdu būtų itin stiprinami administraciniai vietos valdymo pajėgumai; vis dėlto apgailestauja, kad iki šiol nebuvo visiškai pasinaudota įgaliojimų perdavimo galimybe, galbūt teikiant savivaldos institucijoms visuotines dotacijas pagal veiklos programas, finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), ir yra įsitikinęs, kad kito programavimo laikotarpiu daugiasluoksni valdymo sistemos kontekste miestų teritorijoms turėtų būti numatytas aiškus tarpininkių vaidmuo, ir mano, kad miestų aspektas ir įgaliojimų perdavimas turėtų būti privalomas regioninėje politikoje; reikėtų stengtis, kad dėl įgaliojimų perdavimo nebūtų suskaldyta regionų politika, būtent todėl būtų tikslinga atsargiai nustatyti įgaliojimų perdavimo tvarką;

8. pabrėžia integruoto požiūrio į miestų plėtros planavimą svarbą; siūlo, kad bet kokia valstybinė pagalba miestų plėtrai turėtų būti remiama integruotos miestų plėtros projektais; ragina įtraukti integruotą požiūrį į privalomų sąlygų, kuriomis remiantis suteikiamos struktūrinių fondų lėšos ir Europos investicijų banko paskolos sąrašą, kiek įmanoma anksčiau, tačiau ne vėliau negu iki kito programavimo laikotarpio; ragina Komisiją parengti gaires, apimančias rekomendacijas ir gerosios patirties pavyzdžius, susijusius su integruotos miestų plėtros projektais, ir sudaryti sąlygas nacionalinėms, regioninėms ir vietos valdžios institucijoms dalytis gerąja patirtimi;

9. ragina valstybes nares įgyvendinant nacionalines bendrąsias strategijas ir veiklos programas pirmenybę teikti projektų, kurie skirti tvarios miestų plėtros planams, finansavimui;

10. rekomenduoja, kad tvarios miestų plėtros planus sudarytų bent kai kurie iš šių dalykų: atliekų tvarkymo planas, triukšmo žemėlapiai ir veiksmų planai, vietos oro ir aplinkos taršos programos, demografinio augimo perspektyvos, naujų miesto gyvenamųjų rajonų poreikis, dykvielių ir apleistų pastatų panaudojimas, nuosmukį patiriančių gyvenamųjų rajonų ir rajonų, kuriuose nebeliko pramonės, atgaivinimas, viešosios paslaugos ir galimybė jomis naudotis, miestų struktūra ir želdynų dalis, neįgaliesiems skirta infrastruktūra, kultūros, istorijos ir gamtos paveldo puoselėjimas, vandens ir energijos poreikių įvertinimas ir veiksmingas jų naudojimas, galimybė naudotis viešuoju transportu, veiksmingas eismo valdymas, pažeidžiamų grupių (migrantų, mažumų, žemos kvalifikacijos asmenų, neįgaliųjų, moterų ir kt.) įtrauktis, galimybė įsigyti tinkamą gyventi būstą palankia kaina ir kovos su nusikalstamumu planai;

11. mano, kad tik tada, kai bus pakankamai tvarios miestų plėtros išteklių, bus galima veiksmingai parengti integruotos miestų plėtros projektus, ir todėl rekomenduoja tam tikriems veiksams sutelkti turimus išteklius; siūlo nustatyti minimalias struktūrinių fondų išlaidas per programavimo laikotarpį vienam gyventojui, kurių mažiausias dydis turi būti nustatytas taip, kad šios sumos skyrimas nebūtų nepakeliama našta regionui;

12. nustato, kad reikia skubiai sustiprinti administracinius vertikalios ir horizontalios miestų valdymo pajėgumus, ir atkreipia valstybių narių dėmesį į tai, kad būtinai reikia priimti integruotą požiūrį miestų plėtros politikai įgyvendinti (kuriame sprendžiami esminiai su kasdieniu piliečių gyvenimu susiję klausimai, pvz., transportas, viešosios paslaugos, gyvenimo kokybė, užimtumas ir vietos ekonominė veikla, saugumas ir kt.), įtraukiant į šią veiklą nacionalines vyriausybes kartu su regionine ir vietos valdžia ir visomis kitomis tiesiogiai susijusiomis suinteresuotosiomis viešojo ir privačiojo sektorių šalimis remiantis partnerystės principu;

13. pripažįsta, kad miestų valdžiai sunku suderinti Europos socialinio fondo (ESF) teikiamą finansavimą vykdant ekonominę ir socialinę plėtrą su ERPF teikiamu finansavimu planuojant investicijas į fizinę infrastruktūrą; mano, kad reikėtų persvarstyti principą „viena programa – vienas fondas“ ir kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų geriau išnaudoti ERPF ir ESF finansavimo sąveiką ir stiprinti integruotą finansavimą; ragina Komisiją tolimesnėje ateityje išnagrinėti galimybę sujungti abu fondus, jei taip būtų galima užtikrinti procedūrų supaprastinimą;

2009 m. kovo 24, antradienis

14. palaiko mintį taikyti atnaujinamųjų programos „JESSICA“ fondų principą ir panaudoti jo miesto teritorijų ekonominio augimo galimybes ir mano, kad reikia, jog per kitą programavimo laikotarpį visa regioninė politika būtų žymiai labiau remiama iš atnaujinamųjų fondų, iš kurių teikiami kreditai, o ne vien dotacijomis, kaip yra dabar;
15. pažymi, kad privatusis sektorius turi potencialo miestų plėtrai, ir mano, kad reikia sistemingai numatyti ir skatinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės naudojimą, kad siekiant spręsti didžiulias ekonomines ir socialines miestų teritorijų problemas būtų sukurtos naujoviškos finansavimo programos ir projektai, ypač infrastruktūros kūrimo ir būsto; pažymi, kad ši strategija remiasi aiškiais ir skaidriomis etikos taisyklėmis, ypač susijusiomis su viešųjų valdžios institucijų, kurios turi vadovaudamosi subsidiarumo principu priimti strateginius sprendimus ir pasirinkti paslaugų teikimo būdus, rengti technines sąlygas ir išlaikyti tam tikro lygio kontrolę, veiklą;
16. pabrėžia miestų aspektų įgyvendinimo ir administravimo veiksnius ir reikalauja, kad būtų toliau stengiamasi supaprastinti sanglaudos politikos vykdymo taisykles ir bendrai sumažinti per didelę biurokratiją valdant ir kontroliuojant fondus ir atskirus projektus;
17. pažymi, kad, be sanglaudos politikos, yra kitų Bendrijos politikos krypčių, pagal kurias taip pat teikiama finansinė pagalba miestų teritorijoms, ir todėl ragina Komisiją sukurti ir pasiūlyti konkrečių politikos pokyčių, kurie padėtų sutelkti visus ES išteklius, skiriamus miestų teritorijoms siekiant užtikrinti, kad integruotas požiūris bus faktiškai įgyvendintas, visada atsižvelgiant į sanglaudos politiką;
18. mano, kad valstybių narių valdymo struktūros prastai pritaikytos horizontaliam bendradarbiavimui skatinti, ir aktyviai ragina Komisiją paskatinti taikyti tarpsektorinio valdymo struktūros principą;
19. ragina, kad finansiniai, žmoniškieji ir organizaciniai ištekliai būtų naudojami veiksmingiau siekiant miestelių ir miestų sukurtiems tinklams tvarios miestų plėtros srityje kurti ir stiprinti, nes jie yra svarbūs teritoriniam bendradarbiavimui; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad būtina turėti infrastruktūrą, kuri galėtų padėti išsaugoti savitumus (pvz., istorinius), prisidėtų prie modernizacijos (pvz., inovacijų centrai), ekonomikos augimo (pvz., MVI) ir sezoninės veiklos, ir ragina Komisiją iniciatyva „Regionai už ekonominius pokyčius“ sustiprinti miestų vietovių padėtį;
20. pažymi, kad norint tinkamai įgyvendinti regioninės plėtros politiką ir tvaraus teritorijų vystymosi strategiją reikia turėti suderintų miestų teritorijoms ir priemiesčiams skirtų ir todėl darančių poveikį tikram regionų sanglaudos plėtojimui priemonių ir pakartoja, kad kaimo plėtros politika daro svarbų teritorinį poveikį ir kad miestų ir kaimo plėtros politikos sritys nepakankamai integruojamos; pabrėžia, kad reikia siekti tikros šių politikos krypčių sinergijos, kurios rezultatas būtų realios plėtros galimybės, ir skatinti vietovių patrauklumą ir konkurencingumą; ragina valstybes nares ir regionus pasinaudoti miesto ir kaimo partnerystės priemone, kad būtų pasiektas darnios erdvinės plėtros tikslas;
21. ragina Komisiją toliau tobulinti ir reguliariai atnaujinti miestų auditą ir kartu teikti informaciją apie visų valstybių narių miesto ir kaimo atotrūkį, kad turėtų aiškų padėties vaizdą ir galėtų nustatyti konkrečius subalansuotos miestų ir kaimų plėtros poreikius;
22. rekomenduoja, kad Komisija ir valstybės narės įsteigtų aukšto lygio Europos miestų plėtros grupę ir kad miestų plėtros politikai Sąjungos lygmeniu būtų taikomas atvirasis koordinavimo metodas;
23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2009 m. kovo 24, antradienis

Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimas 2007–2013 m.

P6_TA(2009)0165

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimo 2007–2013 m. Derybų dėl nacionalinių sanglaudos strategijų ir veiklos programų rezultatai (2008/2183(INI))

(2010/C 117 E/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutartį, ypač į jos 2 straipsnį ir 3 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 14 d. Komisijos komunikatą dėl derybų dėl sanglaudos politikos strategijų ir programų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu rezultatų (COM(2008)0301),
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo ⁽¹⁾ (toliau – bendrasis reglamentas dėl ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo),
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą 2006/702/EB dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių ⁽²⁾ (toliau – Strateginės sanglaudos politikos gairės),
- atsižvelgdamas į derybų dėl sanglaudos politikos strategijų ir programų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu rezultatus – valstybių narių duomenų suvestines,
- atsižvelgdamas į Ketvirtąją ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitą (COM(2007)0273) (toliau – Ketvirtoji sanglaudos ataskaita),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, tam tikras finansų valdymo nuostatas (COM(2008)0803),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo nuostatas dėl investicijų į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos naudojimą būstuose tinkamumo finansuoti (COM(2008)0838),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1081/2006 dėl Europos socialinio fondo, į jį įtraukiant naujus iš ESF tinkamų finansuoti išlaidų tipus (COM(2008)0813),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 21 d. rezoliuciją dėl valdymo ir partnerystės nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis ir regioninės politikos projektų pagrindo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A6–0108/2009),

⁽¹⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.⁽²⁾ OL L 291, 2006 10 21, p. 11.⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0492.

2009 m. kovo 24, antradienis

- A. kadangi Komisija paskelbė pirmiau paminėtą komunikatą, pagrįstą derybų su valstybėmis narėmis dėl nacionalinių bendrųjų strategijų ir veiklos programų rezultatais,
- B. kadangi pagal Sutarties 158 straipsnį, siekdama stiprinti savo ekonominę ir socialinę sanglaudą, Bendrija siekia mažinti įvairių regionų plėtros lygio skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų ar salų, įskaitant kaimo vietovių, atsilikimą,
- C. kadangi po pastarųjų dviejų Europos Sąjungos plėtros etapų labai padidėjo regionų plėtros lygio skirtumai Bendrijoje, į kuriuos reikia tinkamai reaguoti, kad būtų skatinama darni, subalansuota ir tvari plėtra,
- D. kadangi neseniai parengtuose pranešimuose dėl sanglaudos pabrėžiama, kad teritoriniai ES regionų skirtumai ir skirtumai subregionų lygmeniu, taip pat skirtumai, kuriems būdingi tokie reiškiniai kaip teritorinė atskirtis, yra linę stiprėti, ir dėl to randasi tam tikros atskirties zonos ir nuolat nyksta kai kurios atokios, daugiausiai žemės ūkio paskirties teritorijos,
- E. kadangi 2006 m. spalio mėn. Taryba priėmė minėtąsias strategines sanglaudos politikos gaires kaip orientacinę sistemą valstybėms narėms nacionalinėms bendrosioms strategijoms ir veiklos programoms 2007–2013 m. laikotarpiu rengti,
- F. kadangi strateginėse sanglaudos politikos gairėse nustatyti trys prioritetai yra susiję su siekiu padaryti Europą ir jos regionus patrauklesnius investuoti ir dirbti, gerinti žinias ir didinti inovacijas, skatinančias augti ekonomiką ir kurti daugiau bei geresnių darbo vietų,
- G. kadangi perkėlus šiuos prioritetus į veiklos programas, regionai turėtų sugebėti spręsti globalizacijos, struktūrinių, demografinių pokyčių ir klimato kaitos keliamus iššūkius ir stiprinti tvarų vystymąsi,
- H. kadangi esama didelių skirtumų tarp būdų, kuriais valstybės narės įgyvendino minėtuosius prioritetus savo veiklos programose, atsižvelgdamos į tai, koks regiono plėtros, sanglaudos ar regionų konkurencingumo bei užimtumo tikslas taikytinas tam tikram regionui,
- I. kadangi bendrajame reglamente dėl ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo buvo reikalaujama, kad valstybės narės, įstojusios į Sąjungą iki 2004 m. gegužės 1 d., 60 % visų išlaidų konvergencijos tikslui siekti ir 75 % išlaidų regionų konkurencingumo bei užimtumo tikslui siekti skirtų prioritetams, susijusiems su Lisabonos strategija, ir kadangi valstybėms narėms, įstojusioms į Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau, buvo rekomenduojama laikytis to paties principo,
- J. kadangi tvarumas, bet kokios rūšies diskriminacijos prevencija, geras valdymas ir partnerystės principo taikymas, kartu su tinkamais instituciniais ir administraciniais pajėgumais, yra svarbiausi siekiant sėkmingai įgyvendinti sanglaudos politiką,
- K. kadangi sanglaudos politika turi būti pakankamai reikšminga ir lanksti, kad galėtų svariai prisidėti prie Sąjungos pastangų neutralizuoti dabartinės pasaulio ekonominės krizės poveikį,
  - 1. pripažįsta visų valstybių narių pastangas įtraukiant strateginėse sanglaudos politikos gairėse nustatytus tris prioritetus, atitinkančius Lisabonos strategijos tikslus, į savo veiklos programas;
  - 2. susirūpinęs pažymi, kad daugelyje valstybių narių naujas programavimo laikotarpis pradėtas pakankamai lėtai, o tai trukdo veiksmingai naudoti finansavimą; vis dėlto tvirtai tiki, kad derybų ir veiksmų programų tvirtinimo metu priimtų įpareigojimų bus laikomasi regionų ir visos Sąjungos naudai;

2009 m. kovo 24, antradienis

Regionų plėtros lygio skirtumų švelninimas

3. atkreipia dėmesį į valstybių narių pasiryžimą spręsti specifinius teritorinius klausimus, kylančius dėl jų geografinės padėties ir ekonominės bei institucinės plėtros, rengiant strategijas, skirtas mažinti pusiausvyros regionuose ir tarp regionų sutrikimus; taigi atkreipia dėmesį į valstybių narių pasiūlytas priemones, skirtas konkrečioms specifinės geografinės padėties regionų, pvz., kalnuotų regionų, salų, tolimiausių regionų ir atokių pasienio miestų, regionų, kuriuose mažėja gyventojų, ir pasienio regionų, problemoms spręsti; pabrėžia, kad ekonominė ir aplinkai nekenksminga plėtra, taip pat regionų plėtros lygių skirtumų mažinimas išlieka pagrindiniais ES regioninės politikos tikslais;

4. apgailestauja, kad kai kuriomis nacionalinėmis strategijomis ir veiklos programomis nepakankamai taikomi ir dokumentais grindžiami tvarumo, lygių galimybių ir nediskriminavimo bei partnerystės principai; kritikuoja, kad Komisija vis tiek patvirtino veiklos programas, nors jose ir buvo trūkumų ir nereikalavo, kad valstybės narės ar regionai juos ištaisytų;

5. pabrėžia, kad, kaip parodė ankstesnė patirtis, už valstybių konvergencijos reiškinio gali slypėti vis didėjantys regionų skirtumai ir skirtumai pačiuose regionuose; be to, pažymi, kad šių regionų ir vietos skirtumų galima pastebėti tam tikrose srityse, pavyzdžiui užimtumo, produktyvumo, pajamų, švietimo lygio, sugebėjimo diegti naujoves srityse; pabrėžia teritorinio sanglaudos aspekto svarbą bandant įveikti šiuos sunkumus;

Sanglaudos politika siekiant Lisabonos darbotvarkės tikslų

6. vertina nacionalinių institucijų dedamas pastangas siekiant užtikrinti, kad su Lisabonos darbotvarkės susijusioms išlaidoms konvergencijos tikslo regionuose vidutiniškai skiriama 65 % lėšų, regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslo regionuose – 82 % lėšų, o tai iš tiesų daugiau, negu prašyta iš pradžių;

7. įsitikinęs, kad reikia daug daugiau investuoti į šią sritį; mano, kad, atsižvelgiant į struktūrinių fondų įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūrą, šiems tikslams įgyvendinti būtina parengti griežtesnes ES gaires ir skirti daugiau finansinių išteklių, ir ypač, kad bent 5 proc. struktūrinių fondų lėšų būtų skirta energijos vartojimo efektyvumo ankstesnės statybos pastatuose didinti; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją įgyvendinti 2008 m. spalio 9 ir 10 d. Konkurencingumo tarybos išvadas dėl energijos vartojimo efektyvumo; pabrėžia atsinaujinančios energijos išteklių svarbą ir ES regionams teikiamą vystymosi potencialą kuriant darbo vietas ir skatinant darnų vystymąsi vietos lygmeniu;

8. ragina regionus siekti Lisabonos tikslų nuodugniai ir veiksmingai įgyvendinant savo veiklos programas; taip pat ragina Komisiją atidžiai stebėti jų įgyvendinimą, kad būtų užtikrintas tikslų perkėlimas į praktiką, ir informuoti Parlamentą apie pasitaikančias problemas;

9. mano, kad transeuropiniams energijos tinklams, kurie yra labai svarbūs baigiant kurti energijos vidaus rinką, skirta per mažai lėšų;

10. atkreipia dėmesį į svarbų mažųjų įmonių ir mikroįmonių, ypač amatų įmonių, vaidmenį siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos dėl jų didelės įtakos augimui ir užimtumui; todėl ragina vykdyti aktyvią politiką, kuria būtų remiamos įvairios naujovės šiose įmonėse, taip pat primygtinai ragina Komisiją sudaryti įmonėms, viešajam sektoriui, mokykloms ir universitetams galimybes visapusiškai bendradarbiauti, siekiant pagal Lisabonos strategiją kurti regionuose naujovių diegimo grupes;

Globalizacijos ir struktūrinių pokyčių klausimų sprendimas

11. teigiamai vertina tai, kad visos valstybės narės skyrė didelę savo visų finansinių asignavimų dalį investicijoms į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą bei inovacijas, kurdamos žiniomis grindžiamą paslaugų ekonomiką ir skatindamos verslumą bei paramos verslui paslaugas, taip pat padėdamos bendrovėms ir darbuotojams prisitaikyti prie naujų sąlygų; pažymi, kad daugumoje Sąjungos konvergencijos regionų didelė problema tebėra susisiekimio užtikrinimas, nes juose per menkai išvystyta transporto infrastruktūra;

2009 m. kovo 24, antradienis

12. mano, kad pramonės politika turi būti remiama iš struktūrinių fondų lėšų siekiant padidinti valstybių narių ir Sąjungos konkurencingumą; todėl remia sanglaudos politikos prioritetą, kuris padės vystyti verslo, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių potencialą;

Demografiniai pokyčiai ir įtraukesnės darbo rinkos

13. džiaugiasi valstybių narių pastangomis, kuriomis siekiama teikti pirmenybę investicijoms, skirtoms didinti darbuotojų aktyvumą ir užtikrinti lygias galimybes, ir kartu įgyvendinti ESF ir programos PROGRESS (2007–2013 m.) remiamas priemones, kurios skirtos padėti pašalinti moterų diskriminaciją ir pagerinti jų padėtį darbo rinkoje; teigiamai vertina valstybių narių ESF remiamose programose pateiktas priemones, kuriomis siekiama tobulinti įgūdžius, kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi; pabrėžia, kad gilėjant ekonominei krizei Europoje, svarbu ir būtina ir toliau dėti pastangas, skirtas užimtumui remti, ypač atkreipiant dėmesį į neįgalių bei senyvo amžiaus žmonių poreikius kiekvienu sanglaudos politikos vykdymo ir vertinimo etapu;

14. remia vykdamas Komisijos sanglaudos politiką įgyvendintą partnerystės principą ir ragina Komisiją įtraukti moterų vietas ir nacionalines organizacijas į derybas dėl šio principo ir į jo įgyvendinimo procesą;

Tvaraus vystymosi, klimato kaitos ir energetikos uždavinių sprendimas

15. mano, kad priemonės, skirtos apsaugoti aplinką, kovoti su klimato kaita ir skatinti energijos naudojimo efektyvumą, turėtų būti įtrauktos į visas veiklos programas, ir vertina valstybių narių indėlį į šių klausimų sprendimą skiriant jiems apie trečdalį viso sanglaudos politikos biudžeto; tačiau mano, kad specialūs asignavimai kovai su klimato kaita ir energijos efektyvumo skatinimui yra nepakankami realiems poreikiams tenkinti;

16. mano, kad konkurencingumo polių vystymas naudojant struktūrinių fondų lėšas yra labai svarbus, nes tokiu būdu sudaroma daug galimybių kurti gerai mokamas darbo vietas ir skatinti augimą, taip pat sumažinti didelėms aglomeracijoms daromą spaudimą; palankiai vertina tai, kad tęsiama URBAN programa, nes miesto vietovių atgaivinimas ir pasenusios miestų infrastruktūros gerinimas yra būtini;

17. pabrėžia, kad struktūrinių fondų reglamentuose teigiama, kad valstybės narės ir Komisija užtikrina, jog moterų ir vyrų lygybė bei lyčių integracijos aspektai būtų skatinami įvairiais fondų paramos įgyvendinimo etapais;

18. ragina valstybes nares pranešti piliečiams, vietos valdžios institucijoms, NVO ir moterų organizacijoms apie visas finansavimo galimybes, ypač dėl informacijos apie specialias programas, galimybę gauti dalį finansavimo iš struktūrinių fondų, finansavimo tvarką, kompensavimo tvarką ir apie tai, kur galima rasti kvietimus teikti pasiūlymus, kurie bus pateikiami pagal naują 2007–2013 m. programavimo laikotarpį;

19. ragina valstybes nares užtikrinti, kad per didelės administracinės kliūtys neatgrasintų NVO nuo projektų, ypač skirtų remti moterims ekonomiškai nepalankiuose regionuose, imigrantėms, moterims, priklausančioms tautinėms mažumoms, neįgaliosioms, priklausomoms asmenis prižiūrinčioms moterims ir moterims, kurios yra smurto ar kankinimų aukos;

20. pažymi, kad labai skiriasi būdas, kuriuo 15 senųjų ir 12 naujųjų ES valstybių narių skiria lėšas aplinkos apsaugai, ir pripažįsta, jog naujosios valstybės narės turėtų skirti žymiai daugiau išteklių, kad pasiektų ES aplinkos apsaugos, klimato ir biologinės įvairovės tikslus, nustatytus Bendrijos *acquis*;

2009 m. kovo 24, antradienis

21. pabrėžia, kad svarbu stiprinti bendradarbiavimo ir veiksmingo turimų lėšų panaudojimo pajėgumus pasitelkiant visas galimas priemones, įskaitant keitimąsi pažangiausia patirtimi, informacijos kampanijas, bendruosius veiksmus, keitimąsi naujomis technologijomis ir partnerystės užmezgimą, kadangi tai padėtų veiksmingai įgyvendinti šiuo metu vykdomas bendradarbiavimo programas, o naujosioms valstybėms narėms –geriau įsisavinti lėšas;

22. mano, kad ekonominės krizės laikotarpiu valstybės narės turėtų pasinaudoti aplinkos apsaugos ir darbo vietų kūrimo sinergijų siekiu, numatytu Bendrijos sanglaudos politikos strateginėse gairėse, ir skirti daugiau išteklių projektams, kuriais skatinama ekologinė ekonomika, aplinkai nekenksmingų darbo vietų kūrimas ir aplinkai nekenksmingų naujovių diegimas;

Intensyvesnis daugiapakopis valdymas ir partnerystė

23. mano, kad daugiapakopis valdymas ir partnerystės principas yra esminiai veiklos programų teisinio pagrįstumo, skaidrumo ir veiksmingumo elementai jų programavimo etapu, ypač įgyvendinimo proceso metu; todėl džiaugiasi pastangomis, dedamomis visų valstybių narių, atsižvelgiant į savo konkrečią institucinę sąrangą ir tradicijas, sustiprinti partnerystės principą savo dabartinio laikotarpio programose, laikantis bendrojo reglamento dėl ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo 11 straipsnio; ypač naujosioms valstybėms narėms, kurios neturi daug patirties kurti veiksmingas partnerystes, rekomenduoja sistemingai pabrėžti partnerystės ir skaidrumo principą įgyvendinant veiklos programas;

24. ragina valstybes nares nevilkinti baigtų projektų išlaidų kompensavimo ir pažymi, kad dėl minėtosios problemos susidaręs nemokumas užkerta kelią finansavimo gavėjams (daugiausia vietos valdžios institucijoms ir NVO) toliau tęsti savo veiklą pasirinktoje veiklos srityje;

25. pažymi, kad struktūrinės politikos įgyvendinimas vilkinamas iš dalies dėl ypatingo procedūrų nelankstumo ir todėl šias procedūras reikėtų paprastinti – Europos Sąjungai, valstybėms narėms ir regionų bei vietos valdžios institucijoms aiškiai paskirstyti atsakomybę ir kompetenciją;

26. ragina valstybes nares jau nacionalinių strateginių kryptų planų rengimo etapu glaudžiai bendradarbiauti su regionų ir vietos valdžia, kad būtų garantuojama, jog nacionalinės strategijos bus įgyvendinamos geriausiu būdu, ir būtų visiškai įgyvendinti daugiapakopio valdymo tikslai;

27. pabrėžia, kad būtina skatinti privatus ir viešojo sektorių bendradarbiavimą užmezgant viešojo ir privataus sektoriaus partnerystes, siekiant sudaryti galimybes įgyvendinti daugelį pagrindinių projektų, skirtų investicijų rezultatams gerinti;

28. pažymi, kad turi būti pateiktas struktūrinių fondų programų ir kaimo plėtros programų koordinavimo ir papildomumo vertinimas; atkreipia dėmesį į tai, kad remiantis šios srities patirtimi matyti, jog abiejų programų sinergija nepakankamai išnaudojama;

Institucinių gebėjimų stiprinimas

29. vertina gerėjantį institucinių ir administracinių gebėjimų stiprinimo svarbos veiksmingam viešosios politikos įgyvendinimui ir ES lėšų valdymui suvokimą; ragina kuo labiau stengtis visuose konvergencijos regionuose stiprinti institucinius gebėjimus ir didinti valstybinės valdžios institucijų profesionalumą;

2009 m. kovo 24, antradienis

30. pabrėžia, kad taip pat būtina taikyti sanglaudos politiką kaimo vietovėse, kadangi teritorinė sanglauda gali būti pasiekta tik plėtojant miestų ir kaimo vietovių pusiausvyrą;

Sėkmingai vykdomos politikos integravimas į visas sritis, žinių tobulinimas ir gerosios patirties sklaida

31. ypač vertina tai, kad naujosios valstybės narės įtraukė Bendrijos iniciatyvų URBAN ir EQUAL rezultatus į 2007–2013 m. laikotarpio veiklos programas; pritaria valstybių narių pastangoms taikyti integruotus planus tvariai miestų plėtrai, nes miestai ir didmiesčiai yra pramonės centrai, atsakingi už ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą; be to, mano, kad reikėtų panaudoti visą Europos teritorinio bendradarbiavimo programų potencialą, taip pat JESSICA, JASPERS, JEREMIE ir JASMINE priemones spartinant plėtrą ir skatinant augimą;

32. ragina valstybes nares vykdant visus struktūrinių fondų projektus atsižvelgti į poveikį moterims ir lyčių aspektui;

Išvados

33. mano, kad negalima vertinti būdo, kurį valstybės narės, nusprendusios įgyvendinti strateginėse sanglaudos politikos gairėse nustatytą struktūrą, pasirinko rengdamos savo nacionalines bendrąsias strategijas ir veiklos programas; palankiai vertina tai, kad visos valstybės narės visais etapais itin stengėsi siekdamos įgyvendinti sanglaudos politikos prioritetus, atsižvelgdamos į savo konkrečius poreikius ir apribojimus;

34. mano, kad lėšų paskirstymo skaidrumas ir administravimo sistemos supaprastinimas, tokiu būdu sudarant sąlygas galimiems struktūrinių fondų lėšų gavėjams gauti informacijos, yra pagrindinės sąlygos norint pasiekti bendruosius sanglaudos politikos tikslus;

35. ragina valstybes nares tobulinti procedūras, kurias jos taiko užtikrindamos, kad įgyvendinant sanglaudos politiką būtų taikomas iki galo užbaigtas integruotas požiūris, taip užtikrinant, kad bus tinkamai atsižvelgta į visus konkrečios veiklos programos aspektus;

36. ragina Komisiją dėti pastangas užtikrinant, kad valstybės narės įdiegtų veiksmingas kontrolės sistemas, leidžiančias finansinėmis priemonėmis patikimai tvarkyti Bendrijos išlaidas;

37. pažymi, kad dėl dabartinės pasaulio ekonominės krizės visose valstybėse narėse susidarė naujos aplinkybės, kurios reikalauja iš naujo įvertinti ir galbūt persvarstyti investicijų prioritetus; džiaugiasi minėtais Komisijos pasiūlymais iš dalies keisti reglamentus, siekiant patenkinti Sąjungos poreikius šiomis išskirtinėmis aplinkybėmis, ir dar kartą pabrėžia savo požiūrį, kad sanglaudos politika atlieka pagrindinį vaidmenį atkuriant ekonomiką visoje Sąjungos teritorijoje; todėl atmeta bet kokius bandymus renacionalizuoti šią politikos sritį;

*

* *

38. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2009 m. kovo 24, antradienis

Europos mikrokreditų plėtojimo iniciatyva augimui ir užimtumui remti

P6_TA(2009)0166

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos mikrokreditų plėtojimo iniciatyvos siekiant remti augimą ir užimtumą (2008/2122(INI))

(2010/C 117 E/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos komunikatą dėl Europos mikrokreditų plėtojimo iniciatyvos augimui ir užimtumui remti (COM(2007)0708),
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 11 d. rezoliuciją dėl finansinių paslaugų politikos (2005–2010 m.): baltoji knyga ⁽¹⁾, ypač jos 35 dalis,
- atsižvelgdamas į 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendaciją 2003/361/EB dėl labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. liepos 20 d. Komisijos komunikatą „Bendri veiksmai augimui ir užimtumui skatinti: Bendrijos Lisabonos programa“ (COM(2005)0330),
- atsižvelgdamas į 2005 m. liepos 5 d. Komisijos komunikatą „Sanglaudos politika ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti: Bendrijos strateginės gairės 2007–2013 m.“ (COM(2005)0299),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Valstybių narių ir regionų išipareigojimui, įgyvendinant Lisabonos strategiją, skirtą ekonomikos augimui skatinti ir darbo vietoms kurti, panaudojant Europos Sąjungos sanglaudos politikos priemones 2007–2013 m.“ (COM(2007)0798),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Pasiūlymas dėl Bendrijos Lisabonos programos 2008–2010 m.“ (COM(2007)0804),
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1639/2006/EB dėl Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos įsteigimo (2007–2013 m.) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 25 d. Komisijos komunikatą „Visų pirma galvokime apie mažuosius“ – Europos iniciatyva „Small Business Act“ (COM(2008)0394),
- atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (nauja redakcija) ⁽⁴⁾ ir 2008 m. spalio 1 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios direktyvų 2006/48/EB ir 2006/49/EB nuostatas dėl centrinių įstaigų kontroliuojamų bankų, tam tikrų nuosavų lėšų straipsnių, didelių pozicijų, priežiūros priemonių ir krizių valdymo (COM(2008)0602),

⁽¹⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 392.⁽²⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.⁽³⁾ OL L 310, 2006 11 9, p. 15.⁽⁴⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

2009 m. kovo 24, antradienis

- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 8 d. pareiškimą dėl mikrokredito ⁽⁶⁾,
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 192 straipsnio 2 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklų 39 ir 45 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą bei Biudžeto komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Teisės reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A6-0041/2009),
- A. kadangi pagal dabar taikomą Komisijos apibrėžtį 25 000 eurų (ar mažesnė) paskola laikoma mikrokreditu ir Rekomendacijoje 2003/361/EB numatyta, kad mikroįmonė yra įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 asmenų ir kurios metinė apyvarta arba metinė balanso suma neviršija 2 000 000 eurų; kadangi šios apibrėžtys netinka visoms nacionalinėms rinkoms ir pagal jas negalima aiškiai nustatyti skirtumo tarp mikrokreditų ir mikropaskolų mikroįmonėms, mikrokreditų nebankiniams skolininkams bei mikrokreditų bankinėms mikroįmonėms,
- B. kadangi sunki prieiga prie tinkamų finansavimo formų dažnai nurodoma kaip labai svarbi verslo kliūtis ir kadangi Europos Sąjungoje egzistuoja didelė potenciali mikrokreditų paklausa, kuri šiuo metu nėra patenkinama,
- C. kadangi Komisija neatsižvelgė į 2007 m. liepos 11 d. Parlamento rezoliucijoje išdėstyto reikalavimo parengti mikrokreditų finansavimo veiksmų planą, koordinuoti įvairias politikos priemones ir pasinaudoti geriausia praktika Europos Sąjungoje ir trečiojoje šalyse,
- D. kadangi 2008 m. antrus metus iš eilės Parlamentas patvirtino asignavimus finansuoti bandomąjį projektą pavadinimu „Palankesnės aplinkos mikrokreditams Europoje skatinimas“ ir kadangi, nors pirmiau minėtame 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos komunikate šie asignavimai nenurodomi, jie gali būti panaudoti konkrečiam tikslui formuoti nuosavą kapitalą, kuris galėtų būti pradinis kapitalas,

⁽¹⁾ OL L 309, 2005 11 25, p. 15.

⁽²⁾ OL L 379, 2006 12 28, p. 5.

⁽³⁾ OL L 337, 2007 12 21, p. 35.

⁽⁴⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0199.

2009 m. kovo 24, antradienis

- E. kadangi mikrokreditas nuo įprasto kredito skiriasi keletu ypatybių, įskaitant tai, kad jis suteikiamas mažoms ir vidutinėms įmonėms, kadangi įmonės, siekiančios gauti įprastą kreditą, paprastai kreipiasi į įvairių tipų finansines institucijas; kadangi reikėtų turėti mintyje, kaip svarbu siekti galutinio tikslo – įtraukti visus piliečius į formalią finansinę sistemą,
- F. kadangi mikrokredito tvarkymo sąnaudos yra didesnės dėl to, jog paskola yra nedidelė, nėra (pakanamo) įkeisto turto, o aptarnavimo sąnaudos aukštos,
- G. kadangi mikrokreditų verslas turi inovacinių ir subjektyvių elementų, kaip antai: keliami alternatyvūs turto įkeitimo reikalavimai arba nereikalaujama įkeisti turto, netradiciškai vertinamas kreditingumas, o dažnai kreditas suteikiamas ne tik pelno siekiančiai įmonei, bet taip pat siekiant sanglaudos tikslų bandant (iš naujo) integruoti socialiai nuskriaustus žmones į visuomenę,
- H. kadangi mikrokreditai pagal apibrėžtį yra maži, tačiau dėl trumpo mokėjimo termino yra galimybė juos „pakartotinai panaudoti“ (išmokėjus paskolą, vėl ją suteikti) – taip sustiprinamas jų poveikis, nepamirštant to, kad vienas iš tikslų – vėl integruoti jų gavėjus į tradicinę bankininkystės sistemą,
- I. kadangi mikrokreditus gali teikti (arba palengvinti prieigą prie lėšų) įvairūs tiekėjai, pvz., neformalus finansinių paslaugų tiekėjai (reglamentuotas asmens lėšų skolinimas asmeniui), organizacijos, kurių nariai yra jų savininkai (pvz., kredito sąjungos), nevyriausybines organizacijos, tarpusavio paramos ir taupymo draugijos, savivaldybių įsteigtos finansinės institucijos, garantijas suteikiantys bankai ir garantiniai fondai ir taupomieji, kooperatiniai ir komerciniai bankai, ir kadangi šių įvairių tiekėjų bendradarbiavimas galėtų būti naudingas,
- J. kadangi reikia pripažinti, jog visoje Europos Sąjungoje egzistuoja unikali finansinių paslaugų tiekėjų sistema, kaip antai kredito sąjungos, kurios yra nebankinės finansinės institucijos, surenkančios narių indėlius, kurie vėliau naudojami mikropaskoloms, ir šie unikalūs dariniai neturėtų būti *a priori* išskirti iš atitinkamų mikrokreditų finansavimo programų,
- K. kadangi kilus dabartinei finansinei krizei ir dėl jos galimų padarinių visai ekonomikai paaiškėjo kompleksinių finansinių produktų trūkumai ir poreikis surasti būdų, kaip padidinti efektyvumą ir visais galimais būdais teikti finansavimą, kai dėl grynųjų pinigų trūkumo verslui sumažėja galimybė gauti kapitalo, ypač regionuose, kurių padėtis ekonominiu ir socialiniu požiūriais nepalanki; kadangi krizė taip pat parodė, kokios svarbios institucijos, kurios pagrindinį dėmesį savo veikloje skiria vietinei plėtrai ir kurios artimai susijusios su vietos problemomis ir visiems ekonomikos veikėjams teikia visapusiškas bankų paslaugas,
- L. kadangi turėtų būti skatinama verslininkystė,
- M. kadangi turėtų būti dedamos visos pastangos, kad būtų įmanoma iki minimumo sumažinti mikroįmonių reguliavimo našta, ir Komisija raginama imtis atitinkamų veiksmų,
- N. kadangi palūkanų normų ribos gali atbaidyti skolintojus nuo mikrokreditų teikimo, jei dėl šių apribojimų jie negalės padengti skolinimo sąnaudų,
- O. kadangi mikrokreditų teikimas turėtų būti svarbus pataisytos Lisabonos strategijos aspektas,
- P. kadangi esama daug atvejų, kai asmenys, norintys pasinaudoti ES sanglaudos politikos fondais ir pradėti mažą šeimos verslą, gali susidurti su sunkumais siekdami gauti reikalaujamą bendrą finansavimą,
- Q. kadangi socialiai nuskriausti žmonės – (ilgalaikiai) bedarbiai, gyvenantys iš pašalpų, imigrantai, etninės mažumos (pvz., romai), nelegaliai dirbantys, žmonės, gyvenantys skurdžiose kaimo vietovėse, moterys – norintys įkurti mikroįmonę, turėtų būti ES mikrokreditų iniciatyvos dėmesio centre,

2009 m. kovo 24, antradienis

- R. kadangi, nors reikia kiek įmanoma skatinti privačią iniciatyvą, mikrokreditų versle nepavyks apsieiti be valstybės įsikišimo,
  - S. kadangi egzistuoja keletas ES iniciatyvų, pagal kurias remiamas mikrokreditų teikimas, ir būtų naudingas organizuotas ir labiau orientuotas požiūris jungiant tokias sistemas į vieną bendrą sistemą,
  - T. kadangi galimybė gauti verslo paramos paslaugas (pvz., mokymą, rengimą ir gebėjimų ugdymą) mikroįmonių steigėjams labai svarbi, ir mokymai mikrokreditų gavėjams turėtų būti privalomi, ir kadangi vartotojo finansinis švietimas ir atsakingas skolinimas turėtų būti svarbios visų mikrofinansų institucijų (MFI) politikos dalys,
  - U. kadangi potencialiems mikrokreditų gavėjams turėtų būti suteikta galimybė gauti tinkamą teisinę pagalbą, *inter alia* jiems turėtų būti paaiškintos sudaromos kredito sutarties, įmonės steigimo, skolų išieškojimo, intelektinės ir pramoninės nuosavybės įsigijimo ir kitokios sąlygos, ypač kai suinteresuota mikroįmonė planuoja ar rengiasi pradėti verslą kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje,
  - V. kadangi prieiga prie potencialių kredito gavėjų su kreditu susijusių duomenų palengvintų mikrokredito suteikimą,
  - W. kadangi turėtų būti skatinami tyrimai ir keitimasis geriausia praktika mikrokreditų srityje, pvz., ieškant novatoriškų mikrokreditų suteikimo, apsaugos ir rizikos mažinimo metodų, nustatant, koku mastu ir su kokiomis tikslinėmis grupėmis toks požiūris galėtų būti taikomas ES,
  - X. kadangi reikėtų nustatyti tarpininkų vaidmenį, siekiant išvengti piktnaudžiavimo, taip pat skolininkams ieškoti alternatyvių būdų atgauti pasitikėjimą (pavyzdžiui, per tarpusavio paramos grupes),
  - Y. kadangi reikėtų parengti ES nebankinių MFI priemonę, o Komisija turėtų sukurti mikrokreditų paramos mechanizmą, kuris išliktų neutralus šioms mikrokreditų tiekėjams,
  - Z. kadangi įstatymai dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos neturėtų užkirsti kelio gauti mikrokreditą žmonėms, kurie neturi nuolatinės gyvenamosios vietos ar asmens tapatybės dokumentų,
  - AA. kadangi EB konkurencijos taisyklės turėtų būti pritaikytos taip, kad sumažėtų kliūčių suteikti mikrokreditą,
  - AB. kadangi taikant EB viešųjų pirkimų taisykles mikrokreditų gavėjai turėtų būti remiami,
1. prašo Komisijos pateikti Parlamentui pasiūlymą ar pasiūlymus, remiantis EB sutarties 44 straipsniu, 47 straipsnio 2 dalimi arba 95 straipsniu, dėl teisės akto projekto, apimančio aptartus klausimus, atsižvelgiant į pridėdamas išsamias rekomendacijas;
  2. patvirtina, kad rekomendacijose nepažeidžiamas subsidiarumo principas ir pagrindinės piliečių teisės;
  3. mano, kad, jei reikia, su prašomu pateikti pasiūlymu (-ais) susijusios išlaidos turėtų būti finansuojamos ES biudžeto lėšomis;
  4. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir pridėdamas išsamias rekomendacijas Komisijai, Tarybai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
-

2009 m. kovo 24, antradienis

PRIEDAS

REZOLIUCIJOS PRIEDAS. IŠSAMIOS REKOMENDACIJOS DĖL PRAŠOMO(-Ų) PATEIKTI PASIŪLYMO(-Ų) TURINIO**1. 1 rekomendacija: dėl informuotumo apie mikro kreditus didinimo**

Europos Parlamentas mano, kad numatomame(-uose) priimti teisės akte(-uose) turėtų būti reglamentuojami toliau nurodyti dalykai.

- a) Komisija turėtų pradėti diegti mikro kredito koncepciją finansinių institucijų teisės aktuose ir pateikiant atitinkamus statistinius duomenis. Mikro kreditų statistika turėtų remtis vienu gyventojui tenkančia BVP dalimi valstybėse narėse ir atskirti vieno asmens ar šeimos įmones nuo įmonių, kuriose įdarbinami ne šeimos nariai, kad būtų galima taikyti pozityvią pirmųjų diskriminaciją.
- b) Komisija turėtų paraginti valstybes nares standartizuoti statistinių duomenų apie mikro kreditus pateikimą, įskaitant duomenų, suskaidytų pagal lytį, amžių ir etninę kilmę, rinkimą ir analizavimą.
- c) Komisija turėtų parengti informavimo strategiją, kurioje būtų skatinamas savarankiškas darbas (kaip alternatyva būti įdarbintam), ypač siekiant, kad nepalankioje padėtyje esančios grupės išvengtų nedarbo.
- d) Komisija turėtų paraginti valstybes nares taikyti mokesčių lengvatas privatiems dalyviams, ištraukusiems į mikro kreditų verslą.
- e) Komisija turėtų paraginti valstybes nares apriboti vartojimo paskoloms taikomų palūkanų normų ribų taikymą; tačiau valstybėms narėms turėtų būti leista laisvai taikyti mechanizmą, kuriuo būtų užkertamas kelias ypatingai aukštomis palūkanų normoms.
- f) Komisija turėtų išnagrinėti (atsižvelgdama į pastarąją krizę) tiesioginių mikro kreditų pranašumus ir trūkumus ir juos palyginti su vertybiniais popieriais grindžiamomis kreditavimo priemonėmis.
- g) Komisija turėtų pareikalauti, kad valstybės narės konkrečiai išanalizuotų mikro kreditų teikimą ir jį įtrauktų į pateikiamas metines nacionalinių reformų programų ataskaitas, atsižvelgiant į integruotąsias ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gaires ir pataisytą Lisabonos strategiją. Komisija turėtų tiksliai išdėstyti savo nuomonę dėl mikro kreditų savo metinėje pažangos ataskaitoje.

2. 2 rekomendacija: dėl ES finansavimo

Europos Parlamentas mano, kad numatomas(-i) priimti teisės aktas(-ai) turėtų reglamentuoti šiuos veiksnius:

- a) Komisija turėtų numatyti (Bendrą) finansavimą projektų, kuriems skiriamas toks finansavimas ir kurie specialiai nukreipti į visų asmenų ir įmonių, neturinčių tiesioginės prieigos prie kredito (pvz., romų bendruomenė, imigrantai, žmonės, gyvenantys skurdžiose kaimo vietovėse ar turintys nepatikimą darbą, ir moterys, kurie valstybių narių teisės aktuose paprastai apibrėžiami kaip socialiai nuskriaustos grupės), prieigą prie mikro kreditų:
  - i) nacionalinio arba ES fondo garantijų suteikimas mikro kreditų teikėjams;
  - ii) verslo paramos paslaugų, kurios suteikiamos mikro kreditų gavėjams, laikymas papildomomis paslaugomis; jos būtų suteikiamos mikro kreditų teikėjams arba trečiųjų šalių, tai taip pat turėtų apimti privalomus mokymus mikro kreditų gavėjams ir reguliarių rezultatų vertinimą, numatant galimybę, kad tokie mokymai galėtų būti finansuojami iš struktūrinių fondų;
  - iii) tyrimai ir keitimasis geriausia praktika, kaip naudoti mikro kreditus, pvz., reikalavimų, alternatyvių užstato reikalavimams, suradimas, netradicinių kreditingumo nustatymo metodų taikymas, vertinimo sistemų ir tarpininkų vaidmens nustatymas;
  - iv) tinklalapio, kur potencialūs mikro kreditų gavėjai galėtų pristatyti savo projektus tiems, kurie būtų pasirengę juos paremti ir paskolinti pinigų, sukūrimas; bei
  - v) duomenų bazės ES mastu sukūrimas, kurioje būtų teigiama ir neigiama su kreditais susijusi informacija apie mikro kreditų gavėjus.

2009 m. kovo 24, antradienis

- b) Siekiant išvengti kartojimosi Komisija turėtų:
- i) paskirti vienintelį koordinacinį subjektą, kuriame būtų sukoncentruota visa ES finansavimo veikla, susijusi su mikrokreditais; ir
  - ii) (bendrai) finansuoti projektus tik jei neprarandama teisė į socialinę apsaugą (pvz., nedarbingumo pašalpą, pajamų rėmimo schemą) remiantis verslo paslaugų teikėjo analize, kuris turėtų atsižvelgti į verslo laimėjimus ir nacionalinį minimalų gyvenimo lygį.

3. 3 rekomendacija: dėl suderintos bankinių ir nebankinių MFI sistemos ES lygmeniu

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti reglamentuojami toliau nurodyti dalykai.

Komisija turėtų pasiūlyti teisės aktus dėl bankinių ir nebankinių MFI sistemos ES lygmeniu sukūrimo. Nebankinių MFI sistema turėtų apimti:

- a) aiškia mikrokreditų teikėjų apibrėžtį, jei tik jie nepriima indėlių ir todėl nėra apibūdinami kaip finansinės institucijos, veikiančios remiantis kapitalui keliamų reikalavimų Direktyva 2006/48/EB;
- b) sugebėjimą tvarkyti tik kreditų veiklą;
- c) sugebėjimą skolinti toliau; ir
- d) suderintas, rizikos vertinimu paremtas taisykles, reglamentuojančias leidimus, registraciją, ataskaitų pateikimą ir tinkamą kontrolę.

4. 4 rekomendacija: dėl Direktyvos 2005/60/EB

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti reglamentuojami toliau nurodyti dalykai.

Komisija, peržiūrodama Direktyvą 2005/60/EB, turėtų užtikrinti, kad šios direktyvos nuostatos netaptų kliūtimis, užkertančiomis kelią gauti mikrokreditą žmonėms, kurie neturi nuolatinės gyvenamosios vietos ar asmens tapatybės dokumentų; t. y. Komisija turėtų leisti specialias išimtis iš nuostatų, reglamentuojančių išsamius tyrimus apie kliento situaciją.

5. 5 rekomendacija: dėl EB konkurencijos taisyklių

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti reglamentuojami toliau nurodyti dalykai.

- a) Komisija, peržiūrodama *de minimis* taisykles, turėtų numatyti:
  - i) *de minimis* ribų diferenciaciją valstybėse narėse, kiek tai susiję su finansine parama mikrokreditų teikėjams;
  - ii) suteiktos *de minimis* pagalbos diskriminacijos panaikinimą, kai ji suteikiama įmonėms žemės ūkio sektoriuje, jei pagalba suteikta mikrokreditų gavėjams; bei
  - iii) administracinės naštos sumažinimą, jei pagalba suteikiama mikrokreditų gavėjams.
- b) Komisija turėtų tiksliai apibrėžti, kad mikrokreditų teikėjų vaidmuo ir, jei taikytina, valstybės parama tokioms institucijoms suderinama su EB konkurencijos taisyklėmis.
- c) Komisija turėtų taikyti taisykles, pagal kurias prekėms ir paslaugoms, teikiamoms mikrokreditų gavėjų, viešųjų pirkimų procedūrose būtų taikomas lengvatinis statusas.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Biudžeto išteklių skirstymo priemonė

P6_TA(2009)0173

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl VGBS-VGV metodo, kaip biudžeto išteklių skirstymo priemonės (2008/2053(INI))

(2010/C 117 E/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A6-0104/2009),
- A. kadangi veikla grindžiamą valdymą (VGV), veikla grindžiamą biudžeto sudarymą (VGBS) ir strateginio planavimo ir programavimo (SPP) ciklą ES institucijos įtvirtino 2000 m. priėmus Baltąją knygą dėl reformos (vadinamosios N. Kinnocko reformos), siekdamas labiau į rezultatus orientuoto Komisijos ir apskritai ES programų valdymo,
- B. kadangi praktiškai šios koncepcijos buvo įdiegtos per R. Prodžio vadovaujamos Komisijos kadenciją, įgyvendinant jos 5 metų strateginius tikslus 2000–2005 m. laikotarpiu, apimant su ištekliais susijusį metinį SPP ciklą ir atitinkamą VGV–VGBS ciklą,
- C. kadangi galiausiai šiais veiksmais buvo neabejotinai siekiama užtikrinti, kad riboti iš mokesčių mokėtojų surinkti ištekliai būtų kuo racionaliau panaudojami siekiant nustatytų politinių prioritetų, t. y. labiau susiejant politiką su išteklių skirstymo procesu, o tai reikė, kad ES institucijos, siekdamos šio nebiurokratinio ir veiksmingo būdo, turės įdiegti tam tikrus mechanizmus,
- D. kadangi reforma kartu buvo siekiama veiksmingesnio valdymo ir įgyvendinimo, didesnės veiksmų laisvės ir aiškesnio asmeninės atskaitomybės ir atsakomybės apibrėžimo,
- E. kadangi suprantama, jog biudžeto valdymo institucija didžiausią reikšmę teikė kuo racialesniam ribotų išteklių panaudojimui, o dabar mano, kad atėjo laikas įvertinti ligšiolinį procesą ir suteikti naują postūmį tolesniems tobulinimams, kuriais būtų sukurtos kokybiškos, į rezultatus orientuotos ES institucijų sistemos,
- F. kadangi jau įvyko nemenkų teigiamų pokyčių bendro požiūrio ir mąstysenos šiais klausimais srityje, tačiau tuo pat metu vis dar iš tikrųjų galima dar labiau patobulinti esamų išteklių valdymą,

Bendrosios aplinkybės

1. mano, kad VGV–VGBS įgyvendinimas kol kas buvo sėkmingas ir nulėmė svarbius kultūrinius pokyčius Komisijoje, taip pat padėjo aiškiau apibrėžti asmeninę atsakomybę ir atskaitomybę, valdymas tapo veiksmingesnis, labiau orientuotas į rezultatus ir skaidresnis;
2. pažymi, kad dėl sudėtingų taisyklių ir nepatogių procedūrų plitimo Komisijos biurokratizavimo pavojus išlieka realus; todėl ragina toliau tobulinti procedūras ir valdymą Komisijoje visais lygmenimis;
3. mano, kad Komisijos penkerių metų strateginiai tikslai, t. y. jos bendro programavimo politinis pagrindas, taip pat jų kasmetinis perkėlimas į Metinę politikos strategiją (MPS) turėtų būti kur kas labiau susieti su Daugiamete finansine programa (DFP), siekiant suderinti jų laikotarpius ir sujungti juos į vieną nuoseklią strategiją su atitinkamais ištekliais, taigi mano, kad DFP laikotarpis turėtų būti penkeri metai;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

4. laikosi nuomonės, kad šiuo metu ES programų kontrolė ir teisėtumas yra išsamiai tikrinami, tačiau, deja, toks pat dėmesys nėra skiriamas faktiniams rezultatams, pasiektiems pasirinktu laikotarpiu; mano, kad daug daugiau dėmesio pasiektiems rezultatams reiktų skirti vertinant bendrus metinius Komisijos darbo rezultatus, taip pat ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu;

Atsakomybė

5. pabrėžia, kad aiškus atsakomybės nustatymas ir padalijimas yra labai svarbus siekiant ES politikos tikslų ir gero kainos ir kokybės santykio biudžete; pabrėžia, kad politinė atsakomybė priskirtina Komisijos nariams; taip pat pabrėžia, kad Parlamento atžvilgiu jie taip pat visapusiškai atsako už patikimą ir veiksmingą savo atitinkamų departamentų bei visos Komisijos valdymą; pabrėžia, kad geri institucijų santykiai, grįsti abipusiu pasitikėjimu ir atvirumu, yra būtina sėkmės sąlyga;

6. mano, jog ypač svarbu tai, kad Komisija, kaip už įgyvendinimą atsakinga vykdomoji institucija, turėtų pakankamai priemonių ir veiksmų laisvės, tačiau taip pat ji turėtų labai aiškiai atsiskaityti už pasiektus tikslus ir už paskirtų finansinių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimą; žvelgdama iš biudžeto valdymo institucijos pozicijų, ji nemano, kad labai svarbu yra tai, kaip tikslai buvo pasiekti ir kaip dirbo Komisijos vidaus tarnybos; todėl pritaria atitinkamai didesnės laisvės suteikimui šiuo atžvilgiu; ragina Komisiją analizuoti dabartinių VGBS-SPP ciklą, siekiant užtikrinti jo tinkamumą šiuo požiūriu, ir pateikti atitinkamų pasiūlymų dėl pakeitimų;

7. mano, kad Komisija turėtų nustatyti aiškius kiekybinius ir kokybinius rodiklius, siekdama įvertinti tai, kaip siekiama politinių ir administracinių tikslų, taip pat turėtų padaryti juos palyginamus laiko požiūriu;

8. primena, kad tam tikras valdymo ir administracinės atsakomybės lygmuo, kaip apibrėžta Tarnybos nuostatuose ir remiantis Finansiniame reglamente įtvirtintu patikimo finansų valdymo principu, taip pat priklauso nuo Komisijos generalinių direktoratų generalinių direktorių (deleguotų pareigūnų, suteikiančių įgaliojimus), kurie atsako už ekonomišką, veiksmingą ir, žinoma, teisiškai teisingą programų bei politikos įgyvendinimą;

9. mano, kad daugelyje sričių aiškios atsakomybės grandinės, kuri neturėtų per daug lygių ir nebūtų pernelyg biurokratiška, nebuvimo problema dažnai vis dar lemia tai, kad Komisijoje nepasidalijama konkrečių klausimų; pageidauja šiuo atžvilgiu aiškių rekomendacijų dėl programų (biudžeto) įgyvendinimo bei VGV-VGBS įtakos šiam klausimui;

10. šiuo atžvilgiu pritaria tolesnėms pastangoms aiškiau nustatyti atskirų subjektų atsakomybę ir padidinti atsakomybės jausmą organizacijos viduje; taip pat šiuo atžvilgiu mano, kad veiksmingas VGV-VGBS, kaip vadinamojo raktą į sėkmę, o ne administracinės naštos, panaudojimas ir integravimas gali būti ypač svarbus; ragina Komisiją tęsti šį procesą ir pateikti atitinkamų pasiūlymų, kaip jį paspartinti;

Grįžtamasis ryšys

11. mano, kad rezultatų bei paskirtų išteklių praktinis pristatymas bei metinėse veiklos ataskaitose (MVA) naudojama rezultatų ir paskirtų išteklių suvestinė vis dar nėra pakankami, palyginti su tuo, kiek laiko truko vykdyti administracines užduotis, skirtas pristatyti tikslams ir prašomiems ištekliams pasirengimo etapais, t. y. MPS, metiniuose valdymo planuose ir veiklos ataskaitose; dėl to mano, kad būtinas tolesnis tobulinimas, Komisijos kolektyvinėms tarnyboms noriai priisiimant atsakomybę už šį procesą;

12. pabrėžia didelį poreikį gauti patobulintas, lengvai naudojamas ataskaitas, kad Parlamentas galėtų vykdyti savo biudžeto, teisėkūros ir audito funkcijas; mano kad glaustesnė atitinkamų metinių veiklos ataskaitų bei suvestinės ataskaitos versija turėtų būti prieinama Parlamentui bei Tarybai metinės biudžeto procedūros metu;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

13. rimtu trūkumu laiko tai, kad iki šiol MPS ir lygiagrečioje biudžeto informacijoje, įtraukiamoje į preliminarus biudžeto projektą (PBP), pateikiami nauji prioritetai, nenurodant jokių vadinamųjų neigiamų prioritetų; dėl to viso ciklo metu vis daugėja prioritetų ir nėra priimamas politinis sprendimas, kad, atsižvelgiant į ribotus iš mokesčių mokėtojų lėšų suformuotus išteklius, tam tikrų klausimų reikia atsisakyti, kad daugiau dėmesio būtų skiriama svarbiausiems prioritetams; pabrėžia, kad tai prieštarauja pagrindiniams reformos principams; su susirūpinimu pastebi, kad taikant griežtas DFP ribas paliekama labai mažai veiksmų laisvės;

14. atkreipia dėmesį į pasiūlymus labiau suderinti metinius valdymo planus ir veiklos ataskaitas, skelbiamas kartu su PBP, taip, kad administracinė SPP proceso našta sumažėtų, tuo pat metu išlaikant ryšį tarp tikslų ir nustatomų rezultatų; mano, kad reikia reformuoti metinį valdymo planą ir prašo Komisijos veikti greitai;

15. todėl vis dar nėra įsitikinęs, kad SPP–VGV procese pakankamai atsižvelgiama į sukauptą patirtį bei ankstesnius rezultatus ir į tai, kaip jie atsispindi sistemoje ateinančiais metais; pažymi, kad tai taip pat susiję su tuo, kaip atsižvelgiama į daugybę Komisijos atliktų tyrimų bei vertinimų ir kokią įtaką jie daro išteklių paskirstymo procesui (o jie turėtų jam daryti įtaką); taigi siūlo aiškiau reikalauti, kad vertinant būtų atsižvelgiama į programų patikrinimus ir biudžeto procesą; be to, siūlo į MVA įtraukti skyrių apie sukauptą patirtį;

16. mano, kad SPP–VGV ciklas taip pat turėtų apimti su pasiektais politiniais tikslais susijusių pavojų vertinimą;

17. mano, jog norint pagerinti ES programų veikimą, reikia geriau išnaudoti dabartinius valdymo ir biudžeto ciklus rengiant naują biudžetą; techniniu požiūriu tai reiškia, kad dabartinės procedūros (2010 m. biudžetas) metu metinės veiklos ataskaitos ir jų suvestinės už 2008 m., kuriose pateikiami duomenys apie tikslų įgyvendinimą ar neįgyvendinimą, turi būti laiku prieinamos ir dažniau naudojamos teikiant visus Komisijos 2009 m. pasiūlymus; pabrėžia savo pageidavimą, kad ankstesnių prioritetų ir tikslų įgyvendinimo pažanga turėtų vadinamąsias sistemines pasekmes; kritikuoja tai, kad kasmet per mažai dėmesio skiriama tam, kas pasiekta juos įgyvendinant ir kokios įtakos tai turėtų turėti kitais metais;

18. džiaugiasi tam tikrais teigiamais pokyčiais veiklos ataskaitose, kurioms parengiamas PBP, siekiant pagrįsti prašomus išteklius; tačiau yra nusivylęs, kad informacija kartais yra nepakankamai kokybiška, kad skatintų didinti biudžetą, taip pat apgailestauja, kad iki šiol biudžeto valdymo institucija nemanė, jog reikia skatinti tuos, kurie dirba gerai, o tiems departamentams, kurių rezultatai prasti, suteikti tiek pat lėšų ar net jų sumažinti;

Komisija

19. mano, kad ilgalaikiai tikslai ir planai, t. y. DFP ir penkerių metų strateginiai tikslai bei MPS, taip pat turi būti geriau paaiškinti ir susieti su atskirų GD ir tarnybų darbu, taip motyvuojant jų darbuotojus ir leidžiant jiems jaustis šių organizacijų dalimi bei svarbiais dalyviais siekiant jų svarbiausių tikslų; taigi prašo Komisijos savo metiniuose valdymo planuose ir metinėse veiklos ataskaitose teigiamus ir neigiamus prioritetus aiškiau sieti su bendrais daugiamečiais ir strateginiais tikslais;

20. taip pat mano, kad, deja, nėra jokių tikrų pastangų, kaip įvertinti šių strateginių tikslų įgyvendinimo pažangą; mano, kad, pavyzdžiui, būtų galima atlikti strateginių tikslų įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūrą, o kiekvienas GD galėtų prisidėti prie šio proceso, nurodydamas, kokių veiksmų imtasi, kokie ištekliai panaudoti ir kaip tai padėjo siekti bendrųjų tikslų; pabrėžia, kad norint tai praktiškai įgyvendinti, taip pat reikia atsižvelgiant į tą strateginį kontekstą apibrėžti tikslus ir rodiklius, kuriais remiamasi vertinant darbo rezultatus, jei tai įmanoma;

21. pabrėžia, kad toks dalyvavimas galiausiai yra būdas atsakingai valdyti išteklius veiklos lygmeniu ir kad jis taip pat labai svarbus skatinant padalinius ieškoti veiksmingų darbo metodų, kai tai įmanoma taupyti, bendradarbiauti su kitais departamentais ir t. t.;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

22. mano, kad VGV–VGBS reikia plėtoti taip, kad būtų užtikrinamas didesnis skaidrumas bei atsakomybės tarp centrinių ir decentralizuotų funkcijų Komisijoje padalijimo pagrindimas; taip pat svarbu pateikti aiškias gaires dėl žmogiškųjų ir kitų išteklių, skirtų administracinei paramai ir koordinavimo funkcijoms, įskaitant patį VGV–VGBS ciklą, kiekio ir kainos, taip pat padedant pasiekti pusiausvyrą tarp centralizacijos ir decentralizacijos;

Baigiamosios pastabos

23. prašo Komisijos geriau integruoti ir supaprastinti SPP–VGV ciklą, kad būtų galima atsižvelgti į faktinius politikos ir veiklos įgyvendinimo rezultatus skirstant žmogiškuosius ir finansinius išteklius; pabrėžia, kad tai turėtų leisti nustatyti ir galimus vadinamuosius neigiamus prioritetus;

24. mano, kad reikėtų labiau apsvarstyti, ar nevertėtų Metinės politikos strategijos padaryti procedūra, kurios pagalba būtų sistemingai atsižvelgiama į ankstesnių metų rezultatus ir taip prisidėti mažinant Komisijai tenkančią administracinę našą;

25. pabrėžia, kad pagrindinių SPP–VGV dokumentų, kaip antai Komisijos metinės veiklos ataskaitos ir suvestinės ataskaitos, turinio pateikimas taip pat turėtų būti supaprastintas ir patobulintas, kad jie geriau atitiktų biudžeto valdymo ir įvykdymo patvirtinimo institucijos poreikius;

26. yra įsitikinęs, kad dėl to neturėtų padidėti administracinis darbo krūvis; todėl prašo Komisijos atlikti išsamią SPP–VGV ciklo administracinių išlaidų analizę, siekiant nustatyti administravimo supaprastinimo galimybes, taip pat atidžiai stebėti žmoniškųjų išteklių skirstymo, visų pirma programavimo ir biudžeto sudarymo veiklai, tinkamumą;

27. prašo Komisijos atsiskaityti Parlamentui už tokios analizės rezultatus kitoje patikrinimo ataskaitoje, tai pat atsiskaityti už įvykdytus veiksmus ir pažangą atsižvelgiant į šioje rezoliucijoje pateiktus prašymus prieš pirmąjį 2010 m. biudžeto svarstymą Parlamente;

28. mano, kad reikėtų labiau pabrėžti poreikį nustatyti kokybės kriterijus, kuriuos turėtų atitikti informacija apie veiklą;

29. taip pat prašo Komisijos informuoti Parlamentą apie veiksmus, kurių imtasi vertinant ir gerinant organizacinę našumą ir veiksmingumą, visų pirma paskirstant administracinės paramos ir koordinavimo funkcijas tarp centrinio ir vykdomojo lygmenų Komisijoje;

30. pabrėžia kad MVA, MPS ir Komisijos PBP turėtų būti aiškiau susieti ir kad programavimo veiklos ir biudžeto sudarymo veiklos suderinimas turėtų būti skatinamas remiantis daugiamete perspektyva, stipriau susiejant DFP, Komisijos strateginį planą ir MPS;

31. mano, kad atlikus šiuos patobulinimus VGV–VGBS taptų veiksminga priemone, naudojama biudžetą skiriant pagal rezultatus, ir ugdytų atsakomybės ir atskaitomybės kultūrą Komisijoje;

32. mano, kad Europos Parlamentas turėtų persvarstyti tai, kaip jis naudoja SPP–VGV dokumentų informaciją apie veiklą siekdamas tvirtesnio dialogo su Komisija;

*

* *

33. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

2007–2013 m. finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra

P6_TA(2009)0174

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2007–2013 m. finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūros (2008/2055(INI))

(2010/C 117 E/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutartį, ypač į jos 268–280 straipsnius,
- atsižvelgdamas tebevykstantį Lisabonos sutarties ratifikavimo procesą,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą (TIS) dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. birželio 8 d. rezoliuciją dėl išsiplėtusios Europos Sąjungos 2007–2013 m. politinių iššūkių ir biudžeto lėšų ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos darbo dokumentą „Pertvarkykime biudžetą ir pakeiskime Europą“ (SEC(2008)2739),
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 12 d. Komisijos surengtos konferencijos „Pertvarkykime biudžetą ir pakeiskime Europą“ rezultatus,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto (visi skirsniai) ⁽³⁾ ir 2008 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl 2009 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto (visi skirsniai) ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. kovo 29 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos nuosavųjų išteklių ateities ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo daugiametės finansinės programos atžvilgiu ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 4 d. pozicijos dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama greito reagavimo į sparčiai didėjančias maisto kainas besivystančiose šalyse priemonė ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl ketvirtosios ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitos ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.⁽²⁾ OL C 124 E, 2006 5 25, p. 373.⁽³⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 454.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0622.⁽⁵⁾ OL C 27 E, 2008 1 31, p. 214.⁽⁶⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 263.⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0576.⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0068.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl BŽŪP būklės patikrinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybų 2005 m. gruodžio 15–16 d., 2007 m. birželio 21–22 d. ir 2008 m. gruodžio 11–12 d. išvadas,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų atsaką į Komisijos komunikatą „Pertvarkykime biudžetą ir pakeiskime Europą“ (SEC(2007)1188),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Biudžeto kontrolės komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Regioninės plėtros komiteto ir Žemės ūkio komiteto nuomones (A6–0110/2009),
- A. kadangi po intensyvių derybų Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, remdamiesi 2005 m. birželio 8 d. Europos Parlamento derybine pozicija, pritarė 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo (2006 m. gegužės 17 d. TIS), pagrįstam išsamia poreikių analize siekiant nustatyti politinius prioritetus ir 2005 m. valstybių narių pasiektu susitarimu,
- B. kadangi 2006 m. gegužės 17 d. TIS nustatoma, kad iki 2009 m. pabaigos Komisija parengs ataskaitą apie TIS veikimą, be to, Komisija raginama atlikti išsamią plataus masto peržiūrą, apimančią visus ES išlaidų, įskaitant bendrąją žemės ūkio politiką, ir išteklių, įskaitant grąžinamąją išmoką Jungtinei Karalystei, aspektus ir 2008–2009 m. pateikti ataskaitą,
- C. kadangi Komisija 2007 m. rugsėjo mėn. pradėjo plataus masto viešąsias konsultacijas, prie kurių prisidėjo daugiau kaip 300 suinteresuotųjų šalių, ir 2008 m. lapkričio 12 d. surengė konferenciją „Pertvarkykime biudžetą ir pakeiskime Europą“, kuri žymėjo pirmąją persvarstymo proceso etapą,
- D. kadangi vėliausiai 2009 m. rudenį Komisija ketina parengti komunikatą, kuriame bus išdėstytos pagrindinės gairės, kuriomis remiantis turėtų būti planuojama kita finansinė programa, ir turėtų pateikti ataskaitą apie 2006 m. gegužės 17 d. TIS veikimą (antrasis proceso etapas), o pasiūlymus dėl kitos daugiametės finansinės programos (DFP) ir TIS 2010 m. pateiks kita Komisija (trečiasis etapas),
- E. kadangi Lisabonos sutarties ratifikavimo procesas dar nebaigtas,
- F. kadangi Lisabonos sutarties finansinėse nuostatose numatyta, kad DFP bus teisiškai privaloma pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir kad ji nustatoma ne mažiau kaip penkerių metų laikotarpiui,
- G. kadangi Lisabonos sutartyje numatyta išplėsti Europos Sąjungos kompetencijos sritis ir tai gali turėti įtakos daugeliui naujų politikos sričių, kurioms gali prireikti atitinkamo teisinio pagrindo ir finansavimo,
- H. kadangi institucijos turėtų užtikrinti, kad kitos finansinės programos darbotvarkėje būtų atsižvelgiama į demokratinį teisėtumą ir, kiek įmanoma, Komisijos bei Parlamento įgaliojimų trukmės suderinimą, turint mintyje, kad dabartinė DFP gali būti patikslinta ir pratęsta iki 2015–2016 m.,
- I. kadangi naujos Komisijos paskyrimas ir tuo tikslu įvyksiantys klausymai turėtų suteikti galimybę naujai išrinktam Parlamentui apklausti naujus Komisijos narius apie jų atitinkamų politikos sričių prioritetus ir biudžetą, kurio jų manymu reikės šiam tikslui, ir juos įvertinti,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0093.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

J. kadangi tebevykdomų teisėkūros programų laikotarpio vidurio vertinimas, kuris turi būti užbaigtas 2010–2011 m., turėtų tapti svarbiu būsimo tebevykdomų programų ir ateities prioritetų vertinimo pagrindu ir į jį turėtų būti deramai atsižvelgiama dabartinės finansinės programos patikslinimo ir pratęsimo iki 2015–2016 m. pabaigos kontekste,

1. primena, kad šis Parlamentas labai prisidėjo prie 2007–2013 m. DFP ir 2006 m. gegužės 17 d. TIS sudarymo, tuo pačiu sudarydamas sąlygas Bendrijos teisės aktų tęstinumui parengiant daug daugiamečių programų; mano, kad dauguma rekomendacijų, išdėstytų Europos Parlamento pranešime, vis dar galioja, nes jos buvo paremtos „iš apačios į viršų“ metodu, pagal kurį uždaviniai ir pažadai siejami su jiems pasiekti reikalingomis biudžeto lėšomis; šiomis aplinkybėmis mano, kad kai kuriuos bendruosius principus ir buvusią patirtimi grindžiamas gaires reikėtų perduoti naujam Parlamentui;

Trijų etapų metodas

2. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą surengti plataus masto viešąsias konsultacijas, kuriomis siekiama rasti naujų idėjų ir krypčių; tačiau primena, kad pagal institucines prerogatyvas, kurios nustatytos kiekvienai institucijai, Europos Parlamentui yra suteikta teisė remiantis jo paties suplanuotomis konsultacijomis ir klausymais ieškoti kitų sprendimų ir kitokios mąstysenos;

3. mano, kad per pastaruosius dvejus metus nuo dabartinio DFP (2007–2013 m.) ir 2006 m. gegužės 17 d. TIS įsigaliojimo pasiekta tam tikros pažangos pagal tris ramsčius, kuriuos Parlamentas nustatė savo 2006 m. gegužės 17 d. rezoliucijoje dėl Tarpinstitucinio susitarimo sudarymo ⁽¹⁾: politinių prioritetų ir finansinių poreikių derinimą, biudžeto struktūros modernizavimą, ir ES biudžeto vykdymo kokybės gerinimą; vis dėlto pažymi, kad vis dar galima padaryti patobulinimų, pvz., įvykdyti tuometinio patikrinimo pareiškimo reikalavimus, supaprastinti taisykles ir pagerinti jau numatytų, bet neišnaudotų lėšų naudojimą;

4. primena, kad žino apie tai, jog galutiniame susitarime išspręsti ne visi klausimai dėl trūkumų, pvz., regioninių ir nacionalinių valdymo deklaracijų įvedimas; pažymi, kad iškilo poreikis skirti papildomų lėšų ES politiniams prioritetams finansuoti, ypač programai „Galileo“, Europos inovacijų ir technologijų institutui ir maisto priemonei, ir kad sprendimas rastas taikant dabartinės 2006 m. gegužės 17 d. TIS priemones; pažymi, kad Taryba pati nesugebėjo įgyvendinti Europos Vadovų Tarybos susitarimo iš ES biudžeto skirti 5 000 000 000 EUR ekonomikos atgaivinimo ir rėmimo programai; mano, kad būtini tolesni dabartinių MFP ir TIS pakeitimai, grindžiami tinkama ir reiklia peržiūra;

5. atkreipia dėmesį, kad reikėtų atskirti tam tikrų pagal dabartinę DFP įgyvendinamų programų peržiūrą, atsižvelgiant į teisės aktų laikotarpio vidurio vertinimą, kuris bus atliktas 2010–2011 m., esamus iššūkius, kilusius dėl nepakankamo 4 ir 1a išlaidų kategorijų finansavimo ir naujus uždavinius, kaip antai energetika ir klimato kaita, pilietybė, laisvė, saugumas ir teisingumas, kova su organizuotu tarpvalstybiniu nusikalstamumu, Bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir kitos politikos kryptys, susijusios su naujomis Lisabonos sutartimi suteikiamomis kompetencijos sritimis, ir rengiamą naują DFP; pabrėžia, kad atsižvelgiant į DFP pratęsimo galimybę nuodugni laikotarpio vidurio peržiūra yra dar svarbesnė išankstinė sąlyga;

6. pažymi, kad dabartinės aplinkybės ir nežinia, susijusi su Lisabonos sutarties ratifikavimo procesu, taip pat su dabartinio Parlamento kadencijos pabaiga, Europos rinkimų rezultatais ir naujos Komisijos sudarymu esant dabartinei ekonomikos padėčiai, ateinančius kelis mėnesius nesuteiks galimybės vadovautis kruopščiai suformuotomis nuomonėmis dėl reiklios peržiūros; tačiau pabrėžia, kad reikli peržiūra turėtų būti skubus naujojo Parlamento ir naujosios Komisijos prioritetas;

⁽¹⁾ OL C 297 E, 2006 12 7, p. 182.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

7. todėl laikosi nuomonės, kad realistinė laikotarpio vidurio peržiūra turėtų būti vykdoma trimis etapais:
- a) i) sprendžiami deficitų ir likučių klausimai vykdant metines biudžeto procedūras, jei įmanoma, suteikiant daugiau lankstumo, o prireikus panaudojant ir likusią maržos dalį, neviršijančią viršutinės nuosavųjų išteklių ribos,
  - ii) nagrinėjamas laikotarpio vidurio vertinimas,
  - b) i) parengiami dabartinės DFP galimi pakeitimai ir pratęsimas iki 2015–2016 m., siekiant sklandžiai pereiti prie penkeriems metams sudaromos DFP sistemos, pagal kurią kiekvienos kadencijos Parlamento ir Komisija per savo atitinkamą kadencijos laikotarpį tampa atsakingi už kiekvieną DFP,
  - ii) dabartinių programų galimi pakeitimai ir pratęsimas, kaip numatyta teisės aktuose (2010–2011 m.), atsižvelgiant į galimą DFP pratęsimą, kaip kelis kartus ragino Parlamentas,
  - c) parengiama kita DFP laikotarpiui nuo 2016–2017 m.; už šį peržiūros proceso etapą bus atsakingas 2014 m. išrinktas Parlamentas;

Bendrieji principai

8. primena, kad nuosavųjų išteklių viršutinė riba lygi 1,31 % ES BNP išsipareigojimams ir 1,24 % ES BNP mokėjimams; taip pat primena, kad kiekvienais metais lieka didelės maržos, neviršijančios viršutinės ribos, nustatytos finansinėje programoje, būtent mokėjimams (8 300 000 000 EUR 2007 m., 13 000 000 000 EUR 2008 m., 7 800 000 000 EUR 2009 m.); be to, primena dideles maržas tarp numatytos pagal DFP viršutinės ribos ir viršutinės ES nuosavųjų išteklių ribos ⁽¹⁾ (36 600 000 000 EUR 2010 m., 44 200 000 000 EUR 2011 m., 45 000 000 000 EUR 2012 m. ir 50 600 000 000 EUR 2013 m.) ⁽²⁾;

9. patvirtina savo minėtoje 2007 m. kovo 29 d. rezoliucijoje išreikštą nuomonę, kurioje pažymėjo, kad „pajamų pertvarkos ir išlaidų persvarstymo politinis ryšys neišvengiamas ir visiškai pateisinamas“; mano, kad šie du procesai turėtų būti vykdomi lygiagrečiai ir turėtų susilieti į visuotinę bendrą reformą siekiant sukurti naują ES finansavimą ir išlaidų sistemą vėliausiai DFP, prasidedančią 2016–2017 m., todėl parengiamuosius darbus, įskaitant ratifikavimą, reikėtų užbaigti iš anksto; ragina apsvarstyti sistemą, pagal kurią gaunama nauda ir prievolės būtų bendrai geriau subalansuotos tarp valstybių narių;

10. mano, kad dabartinė pasaulinė ekonomikos krizė neturi paveikti bendro ES išteklių dydžio, net jei nuolatinis valstybių narių BNP augimas sustotų; todėl yra įsitikinęs, kad daugiausia ES išlaidų reikėtų skirti politikos kryptims, suteikiančioms Europai akivaizdžią papildomą naudą, visiškai vadovaujantis subsidiarumo, proporcingumo ir solidarumo principais, primena, kad krizės metu šią papildomą naudą galima geriausiai įvertinti remiantis pagrindiniu Europos tautų solidarumo principu;

11. pažymi, kad patikimas finansų valdymas, valstybių narių pagerintas valdymas ir politinių prioritetų bei finansinių poreikių derinimas turėtų išlikti prioritetas kelerius ateinančius metus ir kad šio tikslo reikėtų siekti iš anksto nustatant teigiamus ir neigiamus prioritetus, o ne patiems nustatant viršutines ribas, todėl mano, kad DFP turėtų būti lankstesnė; pabrėžia, kad iššūkiai, su kuriais susiduria ES (maisto, energijos ir finansų sektorių krizės), yra retai istorijoje matyto dydžio; mano, kad siekiant tikro Europos atsako į šias krizes reikia tarptautinių teisėkūros ir biudžeto priemonių;

⁽¹⁾ 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas 2000/597/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 253, 2000 10 7, p. 42).

⁽²⁾ 1,24 % nuosavųjų išteklių viršutinė riba, palyginti su DFP viršutine riba, remiantis 2009 m. numatomomis 27 valstybių narių ES BNP.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

12. mano, kad, kadangi Europos Sąjungos politikos prioritetai nuolat kinta, veikiami globalizacijos, demografinių pokyčių, technologijų plėtros, būtinybės užtikrinti saugius ir įvairius energijos tiekimo šaltinius ir klimato kaitos, ypač svarbu dar kartą įvertinti ES išlaidas ir jas optimizuoti, norint pasiekti kuo didesnės papildomos naudos ir ES veiksmų efektyvumo;

13. yra įsitikinęs, kad neabejotinai būtina didinti lankstumą išlaidų kategorijų viduje ir perkelti lėšas iš vienos kategorijos į kitą, kad ES veikimo gebėjimų pakaktų ne tik sėkmingai įveikti naujus uždavinius, bet ir supaprastinti institucijų sprendimų priėmimo procesą; tikisi, kad Komisija savo būsimuose pasiūlymuose, remdamasi 2006 m. gegužės 17 d. TIS deklaracija Nr. 1, šiuo klausimu ims reikiamų iniciatyvų;

14. primena, kad TIS 21 punkte nurodoma, kad „Komisijos pasiūlymu finansinė struktūra, atsiradus iš anksto nenumatytoms aplinkybėms, gali būti pataisyta prisilaikant nuosavų išteklių didžiausios sumos“; dar kartą kritikuoja neracionalų Tarybos, kuri nuolatos priešinasi šios pataisymo galimybės naudojimui, elgesį;

15. kartoja, kad norėtų matyti, kaip valstybės narės ir Komisija realiai ir sparčiai gerina įvairių ES politikos sričių ir ypač sanglaudos politikos įgyvendinimo procesą; tvirtai tiki, kad 2008 m. lapkričio mėn. valstybių narių vardu Komisijos ir Tarybos priimtas bendras įsipareigojimas padės supaprastinti procedūras (ypač susijusias su valdymo kontrolės sistemomis) siekiant paspartinti mokėjimus, ir turės teigiamos įtakos būsimiems biudžetams; jei dabartinė padėtis nepasikeis, yra pasirengęs imtis politinių ir administracinių priemonių; siūlo, kad procedūrų supaprastinimas taptų ir kitų sričių, pvz., mokslinių tyrimų bei naujovių ir MVĮ politikos, prioritetu;

16. pabrėžia, kad veiksmingas ES išlaidų valdymas turėtų būti pripažintas didelės prioritetinės svarbos klausimu; taip pat pabrėžia, jog itin svarbu užtikrinti, kad lėšų asignavimai būtų pagrįsti objektyviais kriterijais ir kad būtų atliekamas nuoseklus jų panaudojimo vertinimas; mano, kad, atsižvelgiant į tai, turėtų būti skatinama stipri ir veiksminga viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė;

17. apgailestauja dėl lėtos diskusijų dėl ES biudžeto finansavimo sistemos reformos, kuri dėl ekonomikos krizės tapo dar aktualesnė, pažangos; ypač apgailestauja dėl to, kad nepasinaudota galimybe įsteigti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo teisių aukcionų sistemą, nei pradėti išsamias politines diskusijas dėl ES sprendimais sukurtų naujų viešųjų lėšų paskirstymo; ragina šias diskusijas pradėti esamos DFP vidurio peržiūros metu;

18. pažymi, kad į didelę dalį Europos Sąjungos tikslų valstybės narės atsižvelgė rengdamos savo nacionalinius biudžetus; ragina, kad tuo būdu planuojamos panaudoti biudžeto lėšos būtų registruojamos ir skelbiamos kiekvienoje valstybėje narėje, kad būtų galima lengviau nustatyti, kokias pastangas deda kiekviena iš jų, ir įvertinti ES biudžeto lėšas, kurias reikia skirti sritims, kuriose valstybių narių dedamos pastangos turi būti skatinamos ar papildomos;

Konkrečios pastabos

19. yra pasiryžęs rasti tinkamą finansavimą naujoms ar papildomoms politikos strategijoms, kurių gali atsirasti, jei įsigaliojotų Lisabonos sutartis (kaip antai energetikos ir kosmoso politikos strategijoms, moksliniams tyrimams pagal 1a išlaidų kategoriją; teismų bendradarbiavimui pagal 3b išlaidų kategoriją; jaunimui, sportui, informavimo ir komunikacijos politikai, visuomenės sveikatai pagal 3b išlaidų kategoriją; humanitarinei pagalbai, Europos išorės veiksmų tarnybai pagal 4 išlaidų kategoriją);

20. primena, kad 1a, 3 ir 4 išlaidų kategorijos vis dar nepakankamai finansuojamos pagal dabartinę DFP; pažymi, kad papildomos politikos kryptys neturėtų keisti dabartinės DFP pagrindinių kategorijų pusiausvyros ar kelti pavojaus dabartiniams prioritetams; be to, pažymi, kad jei valstybės narės ir toliau reikalautų taikyti „1 proc. metodą“, biudžete nebus jokių priemonių finansuoti naujus prioritetus, o tai turėtų būti nepriimtina Tarybai ir visiškai nepriimtina Parlamentui;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

21. mano, kad atliekant trumpalaikę peržiūrą Europos Sąjungai reikėtų suteikti priemones savo politinėms ambicijoms energijos tiekimo saugumo ir kovos su klimato kaita srityse įgyvendinti, nepaisant to, ar įsigalios Lisabonos sutartis, ar ne; yra pasirengęs ištirti galimybę sukurti specialų fondą šiuo tikslu; pabrėžia, kad tai turėtų būti taip pat ir kitos DFP prioritetas, geriausiai, bendru susitarimu dėl klimato kaitos politikos finansavimo būdo; svarsto galimybę ilgalaikėje perspektyvoje sukurti naują kategoriją, į kurią būtų įtrauktos visos įtakos biudžetui turinčios politikos sritys, susijusios su klimato kaita;
22. pabrėžia, kad šiuo požiūriu reikia politikos nuoseklumo ir pažymi, kad klimato kaitos atžvilgiu reikia įvertinti visas pagrindines programas, įskaitant žemės ūkį, sanglaudos programas, transporto ir energijos tinklų ir vystymosi programas;
23. kartoja, kad yra pasirengęs pradėti derybas su Taryba dėl Komisijos pasiūlymų finansuoti energetikos ir tinklų projektus (plačiajuosčio ryšio), įgyvendinant ES ekonomikos atkūrimo planą;
24. pažymi, kad dabartinis ekonomikos sulėtėjimas neturėtų tapti pretekstu atidėti investicijas į ekologiškas technologijas, bet atvirkščiai, turėtų būti laikomas galimybe jas padidinti;
25. atkakliai laikosi nuomonės, kad iki 2010 m. reikia padidinti išlaidas moksliniams tyrimams ir naujovėms iki 3 proc. ES BNP; ES BNP; pažymi, kad moksliniai tyrimai, mokslinė infrastruktūra, technologijų plėtra ir naujovės itin svarbūs Lisabonos strategijai ir yra pagrindiniai augimo, naujų darbo vietų kūrimo, tvaraus vystymosi ir ES konkurencingumo veiksniai;
26. pabrėžia, kad švietimo vaidmuo svarbus ne tik siekiant Lisabonos tikslų ir derinant gebėjimus prie naujų iššūkių ir galimybių, kylančių dėl finansų ir ekonomikos krizės ir klimato kaitos, – švietimo, kultūros ir jaunimo programos gali priartinti Europą prie jos piliečių ir skatinant kultūrų įvairovę ir tarpusavio supratimą;
27. primena, kad 4 išlaidų kategorija „ES kaip pasaulinė partnerė“ tebėra nuolatos nepakankamai finansuojama; prašo Komisijos pateikti pasiūlymus dėl: ilgalaikio finansavimo, skirto padėti siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų; įsipareigojimų, priimtų pagal tarptautinį susitarimą dėl klimato kaitos, nepriklausomą nuo vystomosios pagalbos; konfliktų prevencijos ir žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių skatinimo; patikimos kaimynystės politikos; ir dėl BUSP / ESGP (kurioms būtų taikomos tinkamos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros), kad būtų vengiama besikartojančių ir nesibaigiančių derybų su Taryba vykdant metines biudžeto procedūras; pabrėžia, kad nauji poreikiai turėtų būti finansuojami papildomomis lėšomis;
28. primena 2005 m. valstybių narių priimtus įsipareigojimus siekiant tikslo 0,7 proc. ES BNP skirti oficialiai vystomajai pagalbai 2015 m.; mano, kad parama iš ES biudžeto gali būti naudinga paskata, kuri galėtų padėti valstybėms narėms siekti šio tikslo; pakartoja savo siekį integruoti Europos plėtros fondą į bendrąjį biudžetą siekiant didesnio skaidrumo vykdant šio fondo sprendimų priėmimo procedūras, kuriose dalyvauja ir kurias kontroliuoja Parlamentas;
29. siekiant skaidrumo, ragina 2009 m. išrinktą Parlamentą įtraukti šiuo metu biudžetui nepriklausančias lėšas į įprastą biudžeto struktūrą;

*

* * *

30. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Cariforum ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0175

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Cariforum valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo

(2010/C 117 E/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl Kankūne vykusios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) penktosios ministrų konferencijos ⁽¹⁾, į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾, į savo 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasirengimo šeštajai PPO ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾, į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾, į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾ ir į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾, į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtos darbotvarkės sustabdymo ⁽⁷⁾, savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾, į savo 2007 m. liepos 12 d. rezoliuciją dėl TRIPS ir galimybės išigyti vaistų ⁽⁹⁾, į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽¹⁰⁾ ir į savo 2008 m. birželio 5 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2002 m. rugsėjo 26 d. rezoliuciją dėl savo rekomendacijos Komisijai dėl derybų dėl ekonominės partnerystės susitarimų su Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno baseino valstybių grupės (AKR) šalimis ir regionais ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. vasario 5 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į Karibų jūros regiono valstybių forumo Cariforum valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių ekonominės partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į bendrą deklaraciją dėl ekonominės partnerystės susitarimo pasirašymo,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdžių, vykusių 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. ir 2008 m. gegužės mėn., išvadas,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 591.

⁽¹⁰⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

⁽¹²⁾ OL C 273 E, 2003 11 14, p. 305.

⁽¹³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0051.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
  - atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (angl. GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
  - atsižvelgdamas į ministrų deklaraciją, kuri patvirtinta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje vykusiame ketvirtajame PPO ministrų konferencijos posėdyje,
  - atsižvelgdamas į ministrų deklaraciją, kuri patvirtinta 2005 m. gruodžio 18 d. Honkonge vykusiame šeštajame PPO ministrų konferencijos posėdyje,
  - atsižvelgdamas į pagalbos prekybai klausimus nagrinėjančios darbo grupės ataskaitą ir į rekomendacijas, kurias 2006 m. spalio 10 d. patvirtino PPO Generalinė taryba,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. paskelbtą Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją, kurioje išvardyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT) – tarptautinės visuomenės bendrai nustatyti kovos su skurdu kriterijai,
  - atsižvelgdamas į Gleneagleso pranešimą, kurį 2005 m. liepos 8 d. paskelbė G8,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi ankstesni ES ir AKR šalių prekybos santykiai, kurių pagrindu pastarosios šalys, neatsižvelgdamos į abipusiškumo principą, naudojosi lengvatine prieiga prie ES rinkų, nuo 2008 m. sausio 1 d. nebeatitiko PPO taisyklių,
- B. kadangi ekonominės partnerystės susitarimai turi atitikti PPO reikalavimus ir kadangi pagal juos siekiama remti regionų integraciją ir skatinti laipsnišką AKR šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, taigi remiantis šiais susitarimais puoselėjama tausi socialinė ir ekonominė plėtra ir prisidedama prie bendro siekio kovoti su skurdu AKR šalyse,
- C. kadangi ekonominės partnerystės susitarimais turėtų būti naudojamosi ilgalaikiams santykiams kurti, kai remiantis prekyba remiama plėtra,
- D. kadangi dabartinės finansų ir ekonominė krizės sąlygomis prekybos politika kaip niekada svarbi besivystančioms šalims,
- E. kadangi į susitarimus įtraukti sudėtingi ir visa apimantys įsipareigojimai gali daryti didžiulę įtaką šaliai ir regionui,
- F. kadangi ekonominės partnerystės susitarimai neišvengiamai turės įtaką Cariforum valstybių ir prekybos partnerių ateities susitarimų taikymo sričiai ir turiniui bei regiono pozicijai derybų metu,
- G. kadangi kiekviena Cariforum valstybė vadovaujasi atskiru liberalizavimo tvarkaraščiu ir kadangi atskirų šalių tvarkaraščiai daugiau ar mažiau sutampa, taigi bėgant laikui jie virsta viso regiono tvarkaraščiu; kadangi Karibų baseino bendrija (Caricom) siekia sukurti bendrą rinką iki 2015 m.,
- H. kadangi pagal ekonominę partnerystės susitarimą nustatytų prekybos taisyklių absoliutus poveikis gali būti gerokai didesnis negu poveikis panaikinus tarifus,
- I. kadangi tobulinant prekybos taisykles turėtų būti didinama su prekyba susijusi pagalba,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- J. kadangi ES pagalbos prekybai strategijos tikslas – skatinti besivystančių šalių gebėjimą naudotis naujomis prekybos galimybėmis,
- K. kadangi susitarimo 139 straipsnio 2 dalies paskutiniame sakinyje pažymima, kad nė vienas šio susitarimo teiginys neturėtų būti traktuojamas kaip siekis silpninti šalių ir Cariforum valstybių signatarių pajėgumą užtikrinti geresnę prieigą prie vaistų,
- L. kadangi į ekonominės partnerystės susitarimą įtraukta deklaracija dėl vystomojo bendradarbiavimo, tačiau nenumatoma teisiškai privalomų finansavimo išsipareigojimų,
1. pabrėžia, kad EPS gali būti laikomi pakankamais, jei juos vykdant bus pasiekiami šių tikslų: skiriama parama AKR šalių tvariam vystymuisi, jos skatinamos dalyvauti pasaulinėje prekyboje, intensyvinamas regionalizavimas, skatinama Europos Sąjungos ir AKR šalių prekyba ir AKR šalių ekonomikos įvairinimas;
  2. primena, kad, vadovaujantis ekonominės partnerystės susitarimu, turi būti remiama Cariforum valstybių vystymosi siekiai, politika ir prioritetai, ir tai daroma ne tik numatant atitinkamą šio susitarimo struktūrą ir turinį, bet ir tinkamą būdą bei metodą jam įgyvendinti;
  3. pažymi, kad, vadovaujantis ekonominės partnerystės susitarimu, turėtų būti prisidedama prie TVT siekio;
  4. ragina Komisiją paaiškinti savo poziciją dėl deklaruojamo ES tikslo silpninti šalių, kurios maži mokesčiai, įtaką; atsižvelgdamas į tai primena, kad aštuonias iš 14 Cariforum valstybių, pasirašančių ekonominės partnerystės susitarimą, EBPO įtraukė į šalių, kuriose maži mokesčiai, sąrašą ir kad ekonominės partnerystės susitarime su Cariforum valstybėmis yra nuostatos dėl visų gyventojų einamųjų sąskaitų liberalizavimo (122 straipsnis), investuotojų kapitalo sąskaitų liberalizavimo (123 straipsnis) ir beveik neribotos finansų paslaugų teikimo tarptautinės veiklos, įskaitant patikos paslaugų teikimo veiklą ir išvestines finansų priemones, kuriomis prekiaujama ne biržoje (103 straipsnio B-6 dalis);
  5. pabrėžia, kad pagrindinis EB ir Cariforum EPS tikslas – siekiant vystymosi tikslų, mažinant skurdą ir laikantis pagrindinių žmogaus teisių prisidėti prie TVT įgyvendinimo;
  6. ragina Komisiją dėti visas pastangas stengiantis vėl pradėti derybas dėl DPD ir užtikrinti, kad susitarimai dėl liberalizavimo toliau skatintų skurdžių šalių vystymąsi;
  7. yra įsitikinęs, kad išsamūs EPS turėtų papildyti susitarimą dėl Dohos plėtros darbotvarkės (DPD), o ne būti alternatyva AKR šalims;
  8. pabrėžia prekybos regiono viduje svarbą ir glaudesnių regioninių prekybos santykių poreikį siekiant užtikrinti regione tvarų augimą; pabrėžia, kad svarbus įvairių regiono subjektų bendradarbiavimas ir suderinamumas;
  9. susirūpinęs, kad nepaisant Komisijos derybų dėl EPS įgaliojimų, kuriuos Taryba patvirtino 2002 m. birželio 17 d. ir kuriuose nurodoma, kad derybose reikėtų atsižvelgti į konkrečius Bendrijos atokiausių regionų interesus ir atitinkamai EPS galėtų būti numatyta konkreti nuostata dėl tam tikrų priemonių siekiant paremti šių regionų produktus, kad jie greitai laiku galėtų būti integruoti į tarpregioninę prekybą remiantis PPO nuostatomis, nebuvo pakankamai atsižvelgta į atokiausių regionų interesus daugeliu aspektų, apie kuriuos Komisijai pranešė regionų tarybos, ir todėl atokiausi regionai greitai nebuvo įtraukti į tarpregioninę prekybą;
  10. ragina toliau mažinti tarifus, taikomus tarp besivystančių šalių ir regionų grupių ir šiuo metu sudarančius 15–25 proc. prekybos vertės, toliau skatinti Pietų regionų tarpusavio prekybą, ekonominę augimą ir regionų integraciją;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

11. primena, kad tikros regionų rinkos kūrimas yra esminis sėkmingo ekonominės partnerystės susitarimo įgyvendinimo pagrindas ir kad regionų integracija bei bendradarbiavimas ypač svarbūs Cariforum valstybių socialinei ir ekonominei plėtrai;
12. pabrėžia, kad įgyvendinant susitarimą turi būti tinkamai atsižvelgta į Cariforum valstybių integracijos procesus, įskaitant Caricom bendros rinkos ir ekonomikos tikslus ir siekius, kaip nurodyta persvarstytoje Chaguaramaso sutartyje;
13. primena, kad Cariforum valstybės, kurios yra Caricom narės, išsipareigojusios spręsti specialių sričių klausimus, dėl kurių iki galo nesusitarta bendros rinkos ir ekonomikos pagrindu, arba šiose srityse nėra viskas iki galo įgyvendinta, įskaitant finansų ir kitas paslaugas, investicijų, konkurencijos, viešųjų pirkimų, el. prekybos, intelektinės nuosavybės, laisvo prekių judėjimo ir aplinkos klausimus; ragina, įgyvendinant nuostatas šiose specialiose srityse, tinkamai atsižvelgti į bendrą rinką ir ekonomiką, kaip numatyta EB ir Cariforum EPS 4 straipsnio 3 dalyje;
14. ragina atitinkamas šalis teikti aiškią ir skaidrią informaciją apie ekonominę ir politinę padėtį šiose šalyse bei jų vystymąsi, siekiant gerinti bendradarbiavimą su ES;
15. ragina Komisiją išaiškinti, kaip faktiškai AKR regione paskirstomos padidintame prekybos pagalbos biudžete prioritetinėms išlaidoms skirtos lėšos;
16. primygtinai teigia, kad, vadovaujantis su pagalbos veiksmingumu susijusiais Paryžiaus principais, parama, be kita ko, turi priklausyti nuo poreikio, ir todėl ragina AKR pasiūlyti, kokių reikia papildomų su EPS susijusių lėšų, ypač susijusių su reglamentavimo sistemomis, apsaugos priemonėmis, prekybos palengvinimu, parama siekiant atitikti tarptautinius sanitarijos, fitosanitarijos ir intelektinės nuosavybės standartus ir su EPS stebėsenos priemonės sukūrimu;
17. primena, kad 2007 m. spalio mėn. patvirtinta ES pagalbos prekybai strategija, pagal kurią išsipareigojama iki 2010 m. kasmet 2 milijardų (2 000 000 000) eurų padidinti bendrą ES su prekyba susijusių pagalbą (po 1 milijardą eurų skirtų Bendrija ir valstybės narės); primygtinai reikalauja skirti Cariforum šalims deramą ir teisingą dalį;
18. ragina Komisiją paaiškinti, kaip lėšos paskirstomos regione, ragina ES valstybes nares numatyti papildomą finansavimą laikotarpiui po to, kai bus įvykdyti 2008–2013 m. biudžeto išsipareigojimai;
19. ragina iš anksto nustatyti ir teikti teisingą pagalbos prekybai išteklių dalį; pabrėžia, jog Komisija ir ES valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šios lėšos turėtų būti laikomos papildomais ištekliais, o ne tiesiog būti skiriamos keičiant Europos plėtros fondo (EPF) finansavimo paketą, kad jos būtų skiriamos atsižvelgiant į Cariforum valstybių prioritetus ir išmokamos laiku, reguliariai bei vadovaujantis nacionalinių ir regioninių strateginės plėtros planų vykdymo tvarkaraščiais, taip pat kiek įmanoma skirstomos per Europos regioninės plėtros fondą; rekomenduoja Komisijai ir Cariforum valstybėms veiksmingai pasinaudoti šiomis lėšomis siekiant kompensuoti galimus muitų gauto pelno nuostolius ir tenkinti konkurencingumo ir vystymosi skatinimo poreikius;
20. ragina Komisiją patikslinti, kokių dar lėšų ketinama skirti, neskaitant finansavimo iš 10-ojo Europos plėtros fondo; ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų sparčiai, adekvačiai ir veiksmingai taikomos visos vystomojo bendradarbiavimo nuostatos, įskaitant jų finansavimą;
21. pažymi, kad Bahamuose, Antigvoje ir Barbadosė dėl prekybos liberalizavimo gana greitai netenkama muitų pajamų; pripažįsta, kad, turint mintyje didžiąją dalį kitų Cariforum šalių į ES eksportuojamų prekių, nebesudaroma prekybos kliūčių arba didžioji liberalizacijos dalis bus įvykdyta 10–15 įgyvendinimo grafiko metais;
22. pabrėžia, kad, jei būtina, siekiant, jog gerokai padidėtų prekių eksportas, panaikinus muitus ir kvotas (muitų ir kvotų panaikinimo iniciatyva) reikia kartu iš esmės pakeisti kilmės taisyklės; taigi teigiamai vertina neseniai paskelbtus Komisijos pareiškimus apie tai, kad kilmės taisyklės gali būti pagerintos pagal 10 straipsnį, vadovaujantis kumuliacijos principu;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

23. ragina Komisiją nuolat atsiskaityti Parlamentui apie pateikiamų paraiškų dėl patentų skaičiaus ir bylinėjimosi atvejų skaičių pagal Patentinės kooperacijos sutartį; ragina Komisiją reguliariai teikti ataskaitas apie susitarime numatytus technologijų perkėlimo išpareigojimus; ragina Komisiją nesiekti suderinti intelektinės nuosavybės teisių standartų, kurie neatitiktų Cariforum valstybių išsivystymo lygio; pabrėžia, kad svarbu padėti Cariforum šalims stebėti antikonkurencinius veiksmus vaistų sektoriuje;
24. ragina derybų dėl bet kurio išsamaus EPS dalyvių visiškai atsižvelgti į gamtos išteklių valdymo skaidrumo svarbą ir nurodyti, kokia pažangiąja patirtimi AKR šalims būtina vadovautis siekiant didžiausios naudos iš šių išteklių;
25. ragina Komisiją užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimo siekiant trikdyti teisėtą generinių medikamentų tiekėjų konkurenciją ir (arba) sudaryti kliūtis vyriausybiniams pirkėjams įsigyti generinių prekių;
26. supranta, kad reikia parengti skyrių dėl dvišalių prekybos apsaugos priemonių; ragina abi susitarimo šalis be reikalo nenaudoti šių apsaugos priemonių;
27. sutinka su tuo, kad į išsamų EPS būtų įtrauktas skyrius dėl vystomojo bendradarbiavimo, skirtas bendradarbiavimui, susijusiam su prekyba prekėmis, su pasiūla susijusiam konkurencingumui, verslo skatinimo infrastruktūrai, prekybai paslaugomis, su prekyba susijusiems klausimams, institucijų pajėgumo didinimui ir fiskaliniams pokyčiais; ragina abi derybų šalis atsižvelgti į savo išpareigojimą baigti derybas dėl konkurencijos ir viešųjų pirkimų tik tada, kai bus užtikrinti derami pajėgumai;
28. pabrėžia, kad EPS derėtų atsižvelgti į ypatingus abiejų susitarimo šalių mažų ir vidutinių įmonių interesus;
29. ragina Europos Sąjungą taikyti palankiausio režimo principą visoms AKR šalių paregionių grupėms;
30. sutinka su tuo, kad Cariforum ir kitos paregionių grupės selektyviai taikytų palankiausią režimą Europos Sąjungai;
31. atsižvelgiant į EPS 5 straipsnio nuostatas dėl ypatingų ir diferencijuotų sąlygų ir siekiant įgyvendinti skurdo mažinimo tikslą, tinkami EPS vystymosi rodikliai turėtų turėti trejopą pagrindinę paskirtį – jais remiantis turėtų būti galima: paskatinti Cariforum šalis įgyvendinti EPS išpareigojimus arba nustatyti joms išimtis; stebėti EPS įgyvendinimo poveikį tvariam vystymuisi ir skurdo mažinimui; stebėti, kaip vykdomi EB išpareigojimai, ypač kaip skiriama pažadėta finansinė pagalba ir techninė parama ir ar veiksmingai ji teikiama;
32. pabrėžia, kad įgyvendinant EPS reikalingi vystymosi rodikliai, naudotini numatomiems ekonominiams ir socialiniams rezultatams (pvz., skurdo sumažinimui, geresnėms gyvenimo sąlygoms ir ekonomikos atvėrimui) įvertinti;
33. atkreipia dėmesį į didelį valstybinių išlaidų žemės ūkio subsidijoms ir finansinės bei techninės paramos dydžio skirtumą;
34. pabrėžia, kad dėl to AKR šalių ūkininkų padėtis blogesnė, nes mažėja jų konkurencingumas tiek valstybės viduje, tiek užsienyje, kadangi jų produktai, palyginti su subsidijuojamais ES ir JAV produktais, yra realiai brangesni;
35. dėl šios priežasties pritaria, kad būtų numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimtis, ypač susijusios su žemės ūkio prekėmis ir su kai kuriomis apdorotomis žemės ūkio prekėmis, kadangi jos labiausiai susijusios su būtinybe apsaugoti jaunas šių šalių pramonės šakas arba jautresius produktus;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

36. ragina taikyti tinkamas ir skaidrias priežiūros sistemas, kurios turėtų konkrečių paskirtį ir darytų konkretų poveikį, siekiant, kad EPS poveikis būtų stebimas aktyviau dalyvaujant pačioms AKR šalims ir konsultuojantis su įvairiais suinteresuotais subjektais;
37. prašo Komisijos pritarti siekiui parengti nepriklausomą stebėsenos priemonę, kuri būtų taikoma Cariforum valstybėse ir pagal kurią būtų numatyti reikalingi išteklių analizei, skirtai nustatyti, ar pavyksta pažangiai siekti pagal ekonominės partnerystės susitarimą nustatytų tikslų, atlikti;
38. mano, kad svarbu, jog įgyvendinant ekonominės partnerystės susitarimus būtų parengta tinkama stebėsenos sistema, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas ir kurią taikant būtų įtraukiami Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto nariai bei tinkamai derinamas Tarptautinės prekybos komiteto vadovaujamasis vaidmuo ir bendras prekybos ir vystymosi politikos nuoseklumas; mano, kad šis Parlamento komitetas turėtų veikti lanksčiai ir aktyviai derinti darbą su AKR ir ES jungtine parlamentine asamblėja;
39. pabrėžia esminį Cariforum valstybių parlamentų ir nevalstybinių subjektų vaidmenį kontroliuojant ir valdant EPS; atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant jų veiksmingo dalyvavimo būtina aiški ir atvira ES ir Cariforum valstybių darbotvarkė;
40. ragina Europos Vadovų Tarybą prieš ratifikuojant Cariforum valstybių ir Europos Sąjungos valstybių narių EPS konsultuotis su Europos Sąjungos atokiausių regionų, įeinančių į Karibų jūros regioną (Martinikos, Gvadelupos ir Prancūzijos Gvianos), regioninėmis tarybomis;
41. palankiai vertina pirmiau minėtą bendrą deklaraciją ir tai, kad ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams nuo pasirašymo datos numatoma išsamiai persvarstyti susitarimą privaloma tvarka ir, siekiant nustatyti susitarimo poveikį, įskaitant įgyvendinimo sąnaudas ir pasekmes, vėliau jį persvarstyti kas penkerius metus; pažymi, kad šalys išsipareigojo iš dalies pakeisti jo nuostatas ir taikyti jį taip, kaip būtina; ragina, kad persvarstant EPS dalyvautų Europos Parlamentas ir Cariforum valstybių parlamentai;
42. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir AKR šalių vyriausybės ir parlamentams, AKR ir ES Ministrų Tarybai bei AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.

EB ir Dramblio Kaulo Kranto tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0176

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Dramblio Kaulo Kranto, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo

(2010/C 117 E/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (angl. GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų Tūkstantmečio deklaraciją, kurioje nustatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT) – tarptautinės bendruomenės bendrai nustatyti skurdo naikinimo kriterijai,
- atsižvelgdamas į ketvirtosios PPO ministrų konferencijos deklaraciją, priimtą 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje,
- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl penktosios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ministrų konferencijos Kankūne ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Gleniglso pranešimą, kurį 2005 m. liepos 8 d. paskelbė G8,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasiruošimo šeštajai Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 18 d. ministrų deklaraciją, kuri buvo priimta per Honkonge vykusią šeštąją Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferenciją,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo vertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos krypčių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtros darbotvarkės (DPD) sustabdymo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į pagalbos prekybos srityje darbo grupės pranešimą ir rekomendacijas, kuriuos PPO generalinė taryba priėmė 2006 m. spalio 10 d.,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. ⁽⁸⁾ ir 2007 m. gruodžio 12 d. ⁽⁹⁾ rezolucijas dėl ekonominės partnerystės susitarimų,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos (BRIST) 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. ir 2008 m. gegužės ir 2008 m. birželio mėn. išvadas,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 5 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į laikinąjį Dramblio Kaulo Kranto ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių ekonominės partnerystės susitarimą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį ir 103 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi iki 2007 m. gruodžio 31 d. ankstesni Europos Sąjungos ir AKR šalių prekybos santykiai, dėl kurių pastarosios šalys naudojosi lengvatinę prieiga prie ES rinkų nesivadovaudamos abipusiškumo principu, neatitiko PPO taisyklių,
- B. kadangi EPS yra PPO taisyklės atitinkantys susitarimai, kuriais siekiama remti regioninę integraciją ir skatinti laipsnišką AKR šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, taip sudarant sąlygas jų tvariam socialiniam ir ekonominiam vystymuisi ir prisidedant prie bendrų pastangų naikinti skurdą ir kurti gerovę AKR šalyse,
- C. kadangi vadinamieji laikinieji ekonominės partnerystės susitarimai (LEPS) yra iš esmės PPO taisyklės atitinkantys susitarimai, apimantys esminius išpareigojimus dėl prekybos prekėmis, pagal kuriuos siekiama užtikrinti nenutrūkstamą AKR šalių prekybą su Europos Sąjunga, ir jie turėtų būti taikomi kaip laikinas sprendimas laukiant derybų dėl išsamaus EPS su Vakarų Afrikos regionu pabaigos,
- D. kadangi LEPS įtvirtintas prekybos taisyklės turėtų papildyti didesnę su prekyba susijusi parama, pvz., administravimo gebėjimų ugdymas ir gero valdymo skatinimo priemonės,
- E. kadangi, organizacijos *Transparency International* duomenimis, Dramblio Kaulo Krantas pagal 2008 m. korupcijos suvokimo indeksą užima 151-ą vietą iš 163 šalių,
- F. kadangi pagal ES prekybos pagalbos strategiją siekiama užtikrinti besivystančių šalių pajėgumą pasinaudoti naujomis prekybos galimybėmis,
- G. kadangi derybose dėl EPS kai kurios AKR valstybės, norėdamos užtikrinti, kad visi eksportuotojai turėtų tokias sąlygas, kaip palankiausio režimo prekybos partneriai, siekė didžiausio palankumo režimo išlygos, pagal kurią prekių importui būtų nustatytas normalus, nediskriminuojamas tarifas,
- H. kadangi tarp ES ir AKR šalių ekonomikos mažai konkurencijos, nes didžiąją ES eksporto dalį sudaro prekės, kurių AKR šalys negamina, tačiau kurių joms reikia tiesiogiai vartoti arba naudoti vietos pramonės tikslais; kadangi taip nėra žemės ūkio prekių atveju, nes ES eksporto subsidijos sudaro didelę kliūtį AKR žemės ūkio, gyvulininkystės ir pieno sektorių gamintojams, dėl šių subsidijų suardomos bei dažnai sužlugdomos ir vietos, ir regioninės rinkos, taigi ES turėtų nedelsdama nustoti taikyti visokių rūšių eksporto subsidijas,
- I. kadangi Europos Bendrija ir AKR šalys susitarė dėl naujų lankstesnių ir patobulintų kilmės taisyklių, kurios, jei bus tinkamai ir atsižvelgiant į šių šalių sumažėjusius pajėgumus įgyvendintos, bus labai naudingos AKR šalims,
1. pabrėžia, kad EPS gali būti laikomi patenkinamais tik tada, jei juos taikant pasiekiami trys tikslai: AKR šalims suteikiamos priemonės tvariai vystytis, skatinamas jų dalyvavimas pasaulinėje prekyboje ir stiprinamas regionalizacijos procesas;
  2. pabrėžia, kad pagrindinis šio susitarimo tikslas – remiantis prekyba, vystymuisi, skurdo mažinimu ir pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms prisidėti prie Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo;

(1) Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

3. primena, kad laikinieji susitarimai atitinka PPO taisykles ir gali būti laikomi pirmuoju proceso etapu, tačiau jie neturėtų automatiškai tapti išsamiais EPS;
4. rekomenduoja laikytis lankstaus ir pragmatinio požiūrio tebevykstančiose derybose dėl išsamaus EPS; turėdamas tai mintyje, ragina Komisiją visų pirma atsižvelgti į Dramblio Kaulo Kranto prašymą, susijusį su susitarime numatytais vystymosi aspektais; atsižvelgdamas į tai, pritaria 2008 m. gegužės mėn. BRIST išvadoms;
5. ragina Komisiją atsižvelgti į visus Dramblio Kaulo Kranto prašymus iš naujo derėtis dėl visų ginčytinų klausimų, kuriuos jis norėtų pakeisti arba panaikinti;
6. ragina Komisiją atidžiai stebėti su susitarimu susijusius ekonominius pokyčius; atsižvelgdamas į tai, pritaria Komisijos ketinimui dar kartą apsvarstyti visus susitarimo aspektus derantis dėl išsamaus EPS; pabrėžia, kad, siekiant nustatyti susitarimo socialinį ir ekonominį poveikį, įskaitant įgyvendinimo sąnaudas ir pasekmes, į galutinį EPS reikėtų įtraukti persvarstymo sąlygą ir nuostatą dėl poveikio vertinimo, kuri reikėtų atlikti per 3–5 metus po susitarimo pasirašymo; ragina, kad Parlamentas dalyvautų persvarstant susitarimą;
7. primena, kad EPS turi atitikti PPO taisykles, kuriose nereikalaujama paslaugų, intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir vad. Singapūro klausimų liberalizavimo išipareigojimų bei reguliavimo išipareigojimų, tačiau tai nedraudžiama;
8. ragina nustatyti paslaugų reglamentavimo sistemą pereinamuoju laikotarpiu nuo laikinojo prie galutinio EPS; ragina imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kiek įmanoma, kad būtų teikiamos visuotinės paslaugos, įskaitant būtiniausias viešąsias paslaugas; šiomis aplinkybėmis pakartoja savo nuomonę, išdėstytą 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliucijoje dėl prekybos paslaugomis ⁽¹⁾;
9. mano, kad į išsamų EPS turėtų būti įtrauktas skyrius dėl politinio dialogo ir dėl žmogaus teisių apsaugos;
10. tikisi, kad Dramblio Kaulo Krante kuo greičiau dirbs atskaitinga demokratiniu būdu išrinkta vyriausybė; taigi pritaria visai parengiamajai veiklai, kurią atliko Nepriklausoma rinkimų komisija (NRK), tačiau ragina NRK kuo greičiau viešai paskelbti naujus realius rinkimų terminus; mano, kad Parlamento parama galutiniam ES ir Dramblio Kaulo Kranto EPS turėtų būti grindžiama tuo, ar įvyko rinkimai ir ar į valdžią atėjo demokratiniu būdu išrinkta vyriausybė; prašo kuo greičiau kreiptis į jį dėl konsultacijos;
11. giria susitarimą pasirašiusias šalis už tai, kad jos padeda siekti pažangos reformuojant muitų sistemas Vakarų Afrikos regione, visų pirma turint mintyje Dramblio Kaulo Kranto poziciją Vakarų Afrikos regione – tai viena pažangiausių ir turtingiausių regiono šalių ir, tuo pat metu, regiono lyderė prekybos ir ekonominės raidos srityse;
12. pritaria muitų sąjungos kūrimui Vakarų Afrikos regione, visų pirma turint mintyje naudą, kurią Dramblio Kaulo Krantas gautų suderinus nuostatas Vakarų Afrikos regione – tai padėtų sukurti didesnę rinką, suaktyvinti prekybą ir suteiktų daugiau galimybių užtikrinti masto ekonomiją;
13. primena, kad prekyba su kitomis regiono šalimis sudaro nedidelę Dramblio Kaulo Kranto prekybos dalį, ir pabrėžia, kad, norint regione užtikrinti tvarų augimą, reikia plėsti regiono šalių prekybos ryšius; dėl šios priežasties ragina Komisiją deramai atsižvelgti į regiono organizacijos – Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (angl. ECOWAS) – politiką;

(1) Priimti tekstai, P6_TA(2008)0407.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

14. pabrėžia, kad galimas būsimasis regioninis EPS su Vakarų Afrikos valstybėmis jokių būdu neturėtų kelti grėsmės šių valstybių sanglaudai bei regioninei integracijai ar ją silpninti;

15. mano, kad pagal galutinį ekonominės partnerystės susitarimą turėtų būti skatinamas apdorotų medžiagų eksportas, taikant paprastesnes ir patobulintas kilmės šalies taisykles, ypač svarbiausiuose sektoriuose, pvz., tekstilės, žuvininkystės ir žemės ūkio sektoriuose;

16. ragina Europos Sąjungą Dramblio Kaulo Krantui, įskaitant privatų sektorių ir pilietinę visuomenę, teikti didesnę tinkamą techninę ir administracinę paramą, siekiant palengvinti šalies ekonomikos prisitaikymą, susijusį su laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo pasirašymu;

17. primena, kad 2007 m. spalio mėn. buvo priimta ES pagalbos prekybai strategija, pagal kurią ES įsipareigojo iki 2010 m. kasmet didinti bendrą ES su prekyba susijusią pagalbą iki 2 000 000 000 eurų (1 milijardą eurų skiria Bendrija, 1 milijardą eurų – valstybės narės); primygtinai reikalauja Dramblio Kaulo Krantui skirti tinkamą ir teisingą dalį; ragina iš anksto nustatyti ir skirti tinkamą pagalbos prekybai lėšų dalį; pabrėžia, kad šios lėšos turėtų būti papildomi ištekliai, o ne tiesiog pakeistos paskirties finansavimas iš Europos plėtros fondo (EPF), kad jos būtų skiriamos atsižvelgiant į Dramblio Kaulo Kranto prioritetus ir išmokamos laiku, reguliariai ir atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių strateginės plėtros planų vykdymo tvarkaraščius; nepritaria tam, kad būtų nustatytos bet kokios su EPS ratifikavimu susijusios sąlygos dėl Europos pagalbos skyrimo, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad prieiga prie 10-ojo EPF lėšų būtų atsietama nuo derybų rezultatų ir tempo;

18. pabrėžia skaidraus gamtos išteklių valdymo svarbą, kadangi jie lemia vystymąsi; ragina derybų dėl galutinio EPS dalyvius visiškai atsižvelgti į tokią sistemą ir nurodyti, kokia pažangią patirtimi Dramblio Kaulo Krantui būtina vadovautis siekiant iš šių išteklių didžiausios naudos; šiame kontekste primena savo nuomonę, išdėstytą 2007 m. kovo 13 d. rezoliucijoje dėl įmonių socialinės atsakomybės⁽¹⁾ ir ragina Komisiją užtikrinti, kad ES įsisteigusios tarptautinės įmonės, turinčios gamybos padalinių Dramblio Kaulo Krante, laikytųsi pagrindinių TDO standartų, socialinių ir aplinkosaugos paktų bei tarptautinių susitarimų, kad būtų pasiekta pasaulinė ekonominio augimo ir aukštesnių socialinių ir aplinkosaugos standartų pusiausvyra;

19. ragina Dramblio Kaulo Kranto valdžios institucijas skatinti mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ) ir užtikrinti jų apsaugą, turint mintyje šio laikinojo susitarimo pasirašymą; palankiai vertina LEPS, kadangi pagal jį MVĮ suteikiama 15 metų prisitaikyti prie pokyčių;

20. mano, kad, norint užtikrinti peržiūrėtos prekybos sistemos naudingumą, itin svarbu plėtoti regiono žmogiškuosius išteklius, ir ragina rengti iniciatyvas, kurios leistų Dramblio Kaulo Krante išlaikyti kvalifikuotus išsilavinusius darbuotojus ir pritraukti naujų tokių darbuotojų;

21. reiškia tolesnę paramą išsamiam Europos bendrijos ir Dramblio Kaulo Kranto LPS; mano, kad turi būti deramasi šiais svarbiausiais klausimais:

- i) svarbių vietinių „jaunų“ pramonės šakų apsaugos taisyklės vystymosi tikslais;
- ii) svarbi derybų intelektinės nuosavybės teisių klausimais, įskaitant ne tik vakarietiškas technologijas, bet taip pat bioįvairovę ir tradicines žinias, sritis; be to, derybose dėl intelektinės nuosavybės teisių nederėtų siekti reikalavimų, griežtesnių už PPO taisykles ir nereikalauti TRIPS+ įsipareigojimų ir Vakarų Afrikos šalių, kurios yra PPO narės arba jai nepriklauso;

iii) žmogaus teisių išlyga;

⁽¹⁾ OL C 301 E, 2007 12 13, p. 45.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- iv) bioįvairovės ir Gvinėjos įlankos tropinio miško apsaugos išlyga, kuri sustiprintų FLEGT mechanizmą;
  - v) pagrįstais atvejais leisti mokesčių rinkimą vystymosi tikslais; derybos intelektinės nuosavybės teisių klausimais, įskaitant ne tik vakarietiškas technologijas, bet ir tradicines žinias;
  - vi) viešojo pirkimo skaidrumas, užtikrinant tokį atvirumo ES tiekėjams lygį, kuris atitiktų Dramblio Kaulo Kranto poreikius;
  - vii) darbuotojų vizos, kurios Dramblio Kaulo Kranto piliečiams turi būti išduodamos ne trumpesniai kaip 24 mėnesių laikotarpiui, kad jie galėtų dirbti priežiūros darbuotojų ir panašų darbą;
22. apgailestauja dėl to, kad daugelis produktų, įskaitant cementą, degalus ir transporto priemones, kurių importas mažesnėmis kainomis galėtų būti labai svarbus vietos verslininkams ir jaunoms pramonės šakoms tolimesnėje vertės kūrimo grandinėje, nebuvo įtraukta į liberalizavimo procesą;
23. primygtinai reikalauja, kad į išsamų EPS būtų įtrauktos nuostatos dėl svarbiausių gero valdymo, skaidrumo ir pagarbos žmogaus teisėms standartų;
24. mano, kad išsamus EPS Dramblio Kaulo Kranto piliečiams bus visapusiškai naudingas tik tuo atveju, jei šioje šalyje dirbs atskaitinga demokratinis būdu išrinkta vyriausybė; reiškia viltį, kad tuo metu Dramblio Kaulo Krante dirbs tokia vyriausybė;
25. mano, kad svarbu, jog įgyvendinant ekonominės partnerystės susitarimus būtų parengta tinkama stebėsenos sistema, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas ir kurią taikant būtų įtraukiami Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto nariai bei tinkamai derinamas Tarptautinės prekybos komiteto vadovaujamasis vaidmuo ir bendras prekybos ir vystymosi politikos nuoseklumas; mano, kad šis Parlamento komitetas turėtų veikti lanksčiai ir aktyviai derinti darbą su AKR ir ES jungtine parlamentine asamblėja; mano, kad šią stebėseną reikėtų pradėti priėmus kiekvieną laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą;
26. ragina Tarybą ir Komisiją laiku informuoti Parlamentą vykstant pereinamųjų derybų procesui;
27. ragina Komisiją pateikti įgyvendinamų alternatyvų valstybėms, kurios nepasirengusios pasirašyti galutinio EPS, kad būtų užtikrinta jų prieiga prie rinkos;
28. ypač pabrėžia didelę AKR parlamentų ir nevalstybinių veikėjų reikšmę ekonominės partnerystės susitarimų priežiūros ir valdymo srityje ir prašo Komisijos skatinti jų dalyvavimą vykstančiose derybose; pažymi, kad tam reikia aiškios ES ir AKR šalių darbotvarkės, paremtos dalyvavimo strategija;
29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams, AKR ir ES Ministrų Tarybai bei AKR ir ES Jungtinei parlamentinei asamblėjai.
-

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Ganos tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0177

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo

(2010/C 117 E/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl Kankune vykusios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) penktosios ministrų konferencijos ⁽¹⁾, į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾, į savo 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasirengimo šeštajai PPO ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾, į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾, į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾, į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos krypties kūrimas siekiant padidinti prekybos indelį mažinant skurdą ⁽⁶⁾, į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtros darbotvarkės sustabdymo ⁽⁷⁾, į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾, į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁹⁾ ir į savo 2008 m. birželio 5 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į laikiną Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos (BRIST) 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn., 2008 m. gegužės mėn. ir 2008 m. lapkričio mėn. išvadas,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 18 d. ministrų deklaraciją, kuri buvo priimta per Honkonge vykusią šeštąją Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferenciją,
- atsižvelgdamas į pagalbos prekybos srityje darbo grupės pranešimą ir rekomendacijas, kuriuos PPO Generalinė taryba priėmė 2006 m. spalio 10 d.,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją, kurioje buvo nustatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT), visos tarptautinės bendruomenės iškelti kaip skurdo naikinimo kriterijai,
  - atsižvelgdamas į Gleniglo (angl. *Gleneagles*) pranešimą, kurį 2005 m. liepos 8 d. priėmė Didysis aštuonetas,
  - atsižvelgdamas į ministrų deklaraciją, kuri patvirtinta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje vykusio ketvirtojo PPO ministrų konferencijos posėdžio metu,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį ir į 103 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi iki 2007 m. gruodžio 31 d. ankstesni Europos Sąjungos ir AKR šalių prekybos santykiai, dėl kurių pastarosios šalys naudojosi lengvatinę prieigą prie ES rinkų nesivadovaudamos abipusiškumo principu, neatitiko PPO taisyklių,
- B. kadangi ekonominės partnerystės susitarimai atitinka PPO reikalavimus ir pagal juos siekiama remti regionų integraciją ir skatinti laipsnišką AKR šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, taip puoselėjant šių šalių tausią socialinę ir ekonominę plėtrą ir prisidedant prie bendro siekio kovoti su skurdu AKR šalyse,
- C. kadangi pagal PPO taisykles nereikalaujama, kad EPS šalys vykdytų liberalizaciją paslaugų, investicijų, viešųjų pirkimų, intelektinės nuosavybės teisių, konkurencijos, prekybos lengvinimo, duomenų apsaugos, kapitalo judėjimo ar mokesčių valdymo srityse, ir kadangi derybos šiais klausimais turėtų vykti tik tuo atveju, jei abi šalys to siekia; kadangi skelbiamų EPS tikslų, t. y. skatinti plėtrą ir mažinti skurdą, reikia siekti vykdant laipsnišką ir tinkamai suplanuotą prekybos liberalizaciją, grindžiamą plėtos gairėmis, kuri gali būti svarbi skatinant rinkos įvairovę, ekonomikos augimą ir vystymąsi,
- D. kadangi 2008 m. gegužės 26–27 d. vykusios Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos susitikimo išvadose buvo pabrėžta būtinybė taikyti lanksčius veiksmus ir kartu užtikrinti atitinkamą pažangą, taip pat Komisija buvo raginama naudoti visus PPO reikalavimus atitinkančius lankstumo ir asimetrijos veiksmus siekiant, kad būtų atsižvelgta į skirtingus AKR šalių ir regionų poreikius ir išsivystymo lygi,
- E. kadangi taikant ankstesnes prekybos lengvatų sistemas nepavyko iš esmės pagerinti ekonominės padėties šiose šalyse,
- F. kadangi laikinieji ekonominės partnerystės susitarimai – tai susitarimai dėl prekybos prekėmis, pagal kuriuos siekiama užtikrinti nenutrūkstamą AKR šalių prekybą su Europos Sąjunga, ir jie turėtų būti taikomi kaip laikinas sprendimas, kol vyksta derybos dėl išsamaus EPS su Vakarų Afrikos regionu sudarymo,
- G. kadangi bendras pagal EPS nustatytų prekybos taisyklių poveikis gali būti gerokai didesnis negu poveikis panaikinus tarifus,
- H. kadangi pagal Kotonu sutarties 37 straipsnio 6 dalį AKR šalys turi teisę išnagrinėti EPS alternatyvas,
- I. kadangi laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas – tai žingsnis link **išsamaus** ekonominės partnerystės sudarymo,
- J. kadangi ES siūlo AKR šalims patekimą į ES rinkas visiškai be muitų ir be kvotų taikant pereinamuosius laikotarpius ryžiams (iki 2010 m.) ir cukrui (iki 2015 m.),
- K. kadangi įvairių AKR valstybių, taip pat AKR ir Europos Sąjungos pajėgumai labai skirtingi,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- L. kadangi tarp ES ir AKR šalių ekonomikos mažai konkurencijos, nes didžiąją ES eksporto dalį sudaro prekės, kurių AKR šalys negamina, tačiau kurių joms reikia, kad būtų tiesiogiai vartojamos arba naudojamos vietos pramonės tikslais,
- M. kadangi esama finansinė ir ekonominė krizė reiškia, kad besivystančiam pasauliui, siekiančiam visiškai pasinaudoti tarptautinės prekybos galimybėmis, kaip niekada bus svarbi prekybos politika,
- N. kadangi siekiant užtikrinti, kad visiems eksportuotojams būtų taikomos tokios pat sąlygos kaip daugiausia lengvatų gaunančiam eksportuotojui, didžiausio palankumo statuso (DPS) nuostata, pagal kurią nustatomas normalus, nediskriminuojamasis prekių importo tarifas, įtraukiama į EPS tekstus,
- O. kadangi Europos Bendrija ir AKR šalys derėjosi dėl naujų geresnių kilmės taisyklių, ir šios taisyklės, jei bus taikomos tinkamai ir pakankamai atsižvelgiant į šalių sumažėjusius pajėgumus, galėtų teikti AKR šalims daug naudos,
- P. kadangi ES pagalbos prekybai strategijos tikslas – remti besivystančių šalių sugebėjimą pasinaudoti naujomis prekybos galimybėmis,
- Q. kadangi išsamus ekonominės partnerystės susitarimas neišvengiamai lemia AKR šalių ir kitų prekybos partnerių būsimų susitarimų taikymo sritį ir turinį bei regiono poziciją derybų metu,
- R. kadangi prekybos tarp regionų požiūriu Europos Sąjungos ir Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (VAVEB) prekybos balansas yra lygus,
- S. kadangi Gana yra VAVEB, kurią sudaro 15 valstybių, narė; kadangi regiono atskirų valstybių dydis ir BVP lygis labai skiriasi,
- T. kadangi 12 iš 15 VAVEB valstybių laikomos mažiausiai išsivysčiusiomis valstybėmis (MIV),
- U. kadangi Gana, Dramblio Kaulo Krantas ir Nigerija nelaikomos mažiausiai išsivysčiusiomis valstybėmis; kadangi pripažįsta, kad gali iškilti sunkumų dėl vyriausybių išteklių ir VAVEB regiono šalių grupės pajėgumų skirtumų, susijusių su tuo, kad dauguma VAVEB narių priskiriamos MIV,
1. dar kartą patvirtina savo požiūrį, kad deramai parengus ekonominės partnerystės susitarimą atsirastų galimybė atgaivinti AKR ir ES prekybos santykius, skatinti AKR šalių ekonomikos įvairinimą ir regionų integraciją bei mažinti skurdą AKR šalyse;
  2. pripažįsta, kad sudarytas laikinasis Europos bendrijos ir AKR valstybių partnerystės susitarimas buvo naudingas eksportuotojams, kadangi 2007 m. gruodžio 31 d. nustojus galioti Kotonu susitarimu nustatytam preferencinių tarifų tvarkos taikymui buvo išplėstos eksporto į Europos Sąjungą galimybės, taigi, suteikus visišką prieigą prie rinkos ir patobulinus kilmės taisykles, buvo išsaugotos ir iš esmės išplėstos Ganos eksporto į ES galimybės;
  3. pritaria tam, kad Europos bendrija, siekdama remti AKR ir ES prekybos liberalizaciją, siūlo suteikti AKR šalims daugumos produktų bekvotę ir bemuitę prieigą prie Europos Sąjungos rinkos;
  4. pabrėžia, kad būsimasis EPS su Gana jokių būdu neturėtų kelti grėsmės regioninei Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (ECOWAS) integracijai ar silpninti jos sanglaudos;
  5. primena, kad laikinieji susitarimai atitinka PPO taisykles ir gali būti laikomi pirmuoju proceso etapu, tačiau jie neturėtų automatiškai tapti galutiniais EPS;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

6. primena, kad pagal PPO taisyklės nereikalaujama ir nedraudžiama sudaryti susitarimus dėl paslaugų ir vadinamųjų Singapūro klausimų;
7. pripažįsta, kad pagal laikinąjį EPS nustatomi pereinamieji laikotarpiai, taikomi mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), kad jos galėtų prisitaikyti prie pokyčių, kuriuos paskatins šis susitarimas, ir ragina susijusių valstybių valdžios institucijas derantis dėl išsamaus EPS toliau remti MVĮ interesus;
8. ragina AKR šalis tęsti liberalizacijos procesą ir skatina plėsti tokias reformas ir taikyti jas ne tik prekybai prekėmis, siekiant liberalizuoti prekybą paslaugomis;
9. ragina Komisiją nedaryti nederamo spaudimo Ganai prisiimti liberalizavimo įsipareigojimus viešųjų paslaugų ir vadinamųjų Singapūro klausimų srityse;
10. siekdamas, kad pereinamasis ekonomikos laikotarpis pasirašius laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą būtų sklandesnis, ragina Europos Sąjungą didinti atitinkamą pagalbą AKR šalių valdžios institucijoms ir privačiam sektoriui;
11. ragina Komisiją ir valstybes nares aiškiau informuoti, kaip AKR regione iš tiesų paskirstomos įsipareigotų prioritetinių išlaidų lėšos, susijusios su padidintu pagalboms prekybai biudžetu;
12. primena, kad 2007 m. spalio mėn. priimta ES prekybos pagalbos strategija, kurioje numatytas įsipareigojimas iki 2010 m. padidinti bendrą su prekyba susijusią ES paramą iki 2 milijardų (2 000 000 000) eurų per metus (po 1 milijardą eurų skirtų Bendrijai ir dar 1 milijardą skirtų valstybės narėms); primygtinai reikalauja Vakarų Afrikos regionui skirti tinkamą ir teisingą dalį;
13. ragina kuo greičiau nustatyti ir paskirti pagalbos prekybai išteklių dalį; pabrėžia, kad šios lėšos turėtų būti papildomi ištekliai, o ne tiesiog pakeistos paskirties Europos plėtros fondo (EPF) finansavimas, kad jos būtų skiriamos atsižvelgiant į Ganos prioritetus ir išmokamos laiku, pagal iš anksto numatytus terminus bei pagal nacionalinių ir regioninių strateginės plėtros planų vykdymo tvarkaraščius; nepritaria tam, kad teikiant Europos pagalbą būtų nustatytos bet kokios su EPS susijusios sąlygos, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad prieiga prie 10-ojo EPF lėšų būtų atsieta nuo derybų rezultatų ir tempo;
14. ragina susijusias šalis siekiant geriau bendradarbiauti su Europos Sąjunga suteikti aiškią ir skaidrią informaciją apie savo ekonominę ir politinę padėtį bei vystymąsi;
15. pabrėžia skaidraus gamtos išteklių valdymo svarbą, kadangi jie lemia vystymąsi; ragina derybų dėl išsamaus EPS dalyvius visiškai atsižvelgti į tokią sistemą ir nurodyti, kokia pažangiąja patirtimi Ganai būtina vadovautis siekiant iš šių išteklių didžiausios naudos; atsižvelgdamas į tai, dar kartą patvirtina savo 2007 m. kovo 13 d. rezoliucijoje dėl įmonių socialinės atsakomybės: naujosios partnerystės⁽¹⁾ išreikštą požiūrį ir ragina Komisiją užtikrinti, kad ES įsisteigusios tarptautinės įmonės, turinčios gamybinių patalpų AKR šalyse, tvirtai laikytųsi Tarptautinės darbo organizacijos standartų, socialinių ir su aplinka susijusių įsipareigojimų bei tarptautinių susitarimų, siekdamas, kad visame pasaulyje būtų išlaikyta ekonomikos augimo ir griežtesnių socialinių bei aplinkosaugos standartų pusiausvyra;
16. pabrėžia prekybos pačiame regione svarbą ir būtinybę plėtoti regioninės prekybos ryšius siekiant užtikrinti tvarų augimą regione; pabrėžia, kad svarbu, jog skirtingi regioniniai subjektai bendradarbiautų ir atitiktų vienas kitą;
17. skatina toliau mažinti tarifus, taikomus tarp besivystančių šalių ir regionų grupių, šiuo metu sudarančių 15–25 proc. prekybinės vertės, siekiant toliau skatinti pietų regionų tarpusavio prekybą, ekonominę plėtrą ir regionų integraciją;

(1) OL C 301 E, 2007 12 13, p. 45.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

18. pritaria Vakarų Afrikos grupės muitų sąjungos kūrimui ir pastangoms kurti pinigų sąjungą, visų pirma turint mintyje naudą įmonėms, kurią jos gaus suderinus Vakarų Afrikos regioną – tai padėtų sukurti didesnę rinką, padidintų prekybą ir suteiktų daugiau galimybių užtikrinti masto ekonomiją;

19. ragina taikyti tinkamas ir skaidrias priežiūros sistemas, kurios turėtų konkrečių paskirtį ir darytų konkretų poveikį siekiant, kad EPS poveikis būtų stebimas aktyviau dalyvaujant AKR ir konsultuojantis su įvairiomis suinteresuotomis šalimis; pabrėžia, kad reikia išsamiai persvarstyti laikinąjį EPS ne vėliau kaip po penkerių metų nuo jo pasirašymo dienos, atsižvelgus į jo socialinį ir ekonominį poveikį, įskaitant įgyvendinimo išlaidas ir pasekmes, ir leidžiant daryti susitarimo nuostatų pakeitimus bei priderinti jo taikymą;

20. primygtinai teigia, kad, vadovaujantis su pagalbos veiksmingumu susijusiais Paryžiaus principais, parama, be kita ko, turi priklausyti nuo poreikio, ir todėl ragina AKR patikslinti, kokiam tikslui reikia papildomų su EPS susijusių lėšų, ypač šiose srityse: norminio pagrindo, apsaugos priemonių, prekybos palengvinimo, paramos siekiant atitikti tarptautinius sanitarijos, fitosanitarijos ir intelektinės nuosavybės standartus bei EPS stebėsenos priemonės sukūrimo;

21. ragina Komisiją dėti visas pastangas stengiantis vėl pradėti derybas dėl Dohos plėtros darbotvarkės (DPD) ir užtikrinti, kad susitarimai dėl liberalizavimo skatintų skurdžių šalių vystymąsi;

22. yra įsitikinęs, kad išsamūs EPS turėtų papildyti susitarimus dėl DPD, o ne būti alternatyva AKR šalims;

23. atsižvelgia į poreikį parengti skyrių dėl dvišalių prekybos apsaugos priemonių; ragina abi šalis be reikalo netaikyti šių apsaugos priemonių; ragina Komisiją atsižvelgiant į vykstančias derybas dėl išsamaus EPS sudarymo sutikti persvarstyti laikinojo EPS apsaugos priemones siekiant užtikrinti tinkamą, skaidrų ir spartų naudojimą, laikantis sąlygos, kad būtų laikomasi jų taikymo kriterijų;

24. pabrėžia, kad esama didelių viešųjų subsidijų ir paramos žemės ūkiui skirtumų: ES per metus šiam tikslui išleidžia 55 milijardus eurų, JAV – 55 000 milijardus dolerių, o Gana nuo 1980 m. nebeskyrė subsidijų savo ūkininkams ar žemės ūkio produktų gamintojams;

25. mano, kad, nepaisant lengvatinės Ganos žemės ūkio produktų galimybės patekti į ES rinką, taikant EPS negalima paskatinti Ganos žemės ūkio gamybos vystymosi, jei techninėmis ir finansinėmis investicijomis nebus padidinti ir modernizuoti gamybos pajėgumai;

26. pabrėžia, kad dėl to AKR šalių ūkininkų padėtis blogesnė, nes mažėja jų konkurencingumas tiek šalies viduje, tiek užsienyje todėl, kad jų produktai iš tikrųjų yra brangesni už subsidijuojamus ES ir JAV produktus;

27. taigi pritaria, kad būtų numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimtys, ypač taikomos žemės ūkio prekėms ir kai kurioms apdorotoms žemės ūkio prekėms, kadangi jos labiausiai susijusios su būtinybe apsaugoti jaunas šių šalių pramonės šakas arba jautresius produktus;

28. pažymi, kad Ganai suteiktos tarifų išimtys, taikomos vištienai ir kitai mėsei, pomidorams, svogūnams, cukrui, tabakui ar alui;

29. pabrėžia, kad pagal išsamų EPS susitarimą turėtų būti skatinamas apdorotų medžiagų eksportas, taikant paprastesnes ir patobulintas kilmės taisykles, ypač svarbiausiose, pvz., žemės ūkio, sektoriuose;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

30. pripažįsta, kad į laikinąjį EPS jau įtrauktas skirsnis dėl vystomojo bendradarbiavimo (2 antraštinė dalis), kuris aprėpia vystomąjį bendradarbiavimą, mokesčių reguliavimą, pasiūla grindžiamą konkurencinumą, verslo skatinimo infrastruktūrą ir kurių reikia iki galo įgyvendinti; pabrėžia, kad išsamaus regioninio susitarimo skyriuose dėl paslaugų reikia skubiai nustatyti su investicijomis ir prekyba susijusias taisykles, ir ragina abi šalis atsižvelgti į savo išpareigojimą baigti derybas dėl konkurencijos ir viešųjų pirkimų tik tada, kai bus užtikrinti adekvatūs pajėgumai;
31. pabrėžia, kad į bet kokių išsamų ekonominės partnerystės susitarimą turi būti įtrauktos gero valdymo, skaidrios politinės veiklos ir žmogaus teisių nuostatos;
32. pažymi, kad EPS turėtų padėti siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT);
33. ragina derybų šalis įtraukti įpareigojančius susitarimus dėl investicijų, konkurencijos ir viešųjų pirkimų, kurie į Ganą pritrauktų verslą ir investicijas, ir pabrėžia, kad, jei šios taisyklės bus taikomos visiems, jos bus naudingos ir vartotojams, ir vietos viešojo administravimo institucijoms;
34. pabrėžia, kad svarbus nevalstybinių veikėjų ir kitų suinteresuotųjų šalių indėlis į VAVEB regioną ir EPS poveikio analizė, kurie padės sukurti tikrą partnerystę, reikalingą EPS stebėsenai;
35. prašo užtikrinti skubią ratifikavimo procedūrą, kad šalys partnerės be nereikalingos gaisaties galėtų turėti naudos iš laikinojo EPS;
36. rekomenduoja laikytis lankstaus, gerai pritaikyto ir pragmatinio požiūrio tebevykstančiose derybose dėl išsamaus EPS; turėdamas tai mintyje, ragina Komisiją ypač atsižvelgti į Ganos prašymą, susijusį su susitarime numatytais vystymosi aspektais; atsižvelgdamas į tai, pritaria 2008 m. gegužės mėn. BRIST išvadoms;
37. ragina derybų šalis, kaip planuota, baigti derybas 2009 m.; ragina šalis imtis visų priemonių siekiant, kaip planuota, iki 2009 m. pabaigos baigti rengti AKR šalių ir Europos Sąjungos išsamų EPS;
38. pabrėžia, kad išsamiam EPS turėtų būti įrašyta persvarstymo sąlyga ir reikalavimas dėl visuotinio poveikio vertinimo, kuris turėtų būti atliekamas praėjus 3–5 metams nuo susitarimo pasirašymo; reikalauja, kad kiekvieną kartą persvarstant susitarimą dalyvautų Europos ir Ganos parlamentai;
39. ypač pabrėžia didelę AKR parlamentų ir nevalstybinių veikėjų reikšmę ekonominės partnerystės susitarimų priežiūros ir valdymo srityje ir prašo Komisijos užtikrinti jų dalyvavimą vykstančiose derybose; laikosi nuomonės, kad siekiant šio tikslo reikia numatyti aiškia, dalyvavimo požiūriu pagrįstą ES ir AKR šalių darbotvarkę;
40. mano, kad svarbu, jog įgyvendinant ekonominės partnerystės susitarimus būtų parengta tinkama stebėsenos sistema, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas ir kurią taikant būtų įtraukiami Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto nariai bei tinkamai derinamas Tarptautinės prekybos komiteto vadovaujamasis vaidmuo ir bendras prekybos ir vystymosi politikos nuoseklumas; mano, kad šis Parlamento komitetas turėtų veikti lanksčiai ir aktyviai derinti darbą su AKR ir ES jungtine parlamentine asamblėja; mano, kad šią stebėseną reikėtų pradėti po kiekvieno laikino EPS susitarimo;
41. primygtinai reikalauja, kad Parlamentui būtų teikiama išsami informacija apie pereinamąjį derybų procesą ir kad jis šiame procese dalyvautų;
42. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams, AKR ir ES Ministrų Tarybai bei AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0178

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ramiojo vandenyno valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos, kitos šalies, laikinojo partnerystės susitarimo

(2010/C 117 E/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl penktosios Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijos Kankūne ⁽¹⁾, 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾, 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasirengimo šeštajai Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾, 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾, 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾, 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾, į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtos darbotvarkės sustabdymo ⁽⁷⁾, į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾, į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁹⁾ ir į savo 2008 m. birželio 5 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į Ramiojo vandenyno valstybių ir Europos bendrijos laikinąjį partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės narių ir Europos Bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos (BRIST) 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. ir 2008 m. gegužės mėn. susitikimų išvadas,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į ministrų deklaraciją, kuri patvirtinta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje vykusiame ketvirtajame PPO ministrų konferencijos posėdyje,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 18 d. ministrų deklaraciją, kuri buvo priimta per Honkonge vykusią šeštąją Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferenciją,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Prekybos pagalbos darbo grupės pranešimą ir rekomendacijas, kuriuos PPO Generalinė taryba priėmė 2006 m. spalio 10 d.,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją, kurioje nustatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT) – tarptautinės bendruomenės bendrai priimti skurdo naikinimo kriterijai,
  - atsižvelgdamas į Gleneagles komunikatą, kurį G8 paskelbė 2005 m. liepos 8 d.,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį, ją siejant su 103 straipsnio 2 dalimi,
- A. kadangi nuo 2008 m. sausio 1 d. Europos Sąjungos ir AKR šalių ankstesnieji prekybos santykiai, kai AKR šalims suteikiama lengvatinė galimybė patekti į ES rinkas nesivadovaujant abipusiškumo principu, neatitinka PPO taisyklių,
- B. kadangi EPS atitinka PPO reikalavimus ir pagal juos siekiama remti regionų integraciją ir skatinti laipsnišką AKR šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, taip puoselėjant šių šalių tautišką socialinę ir ekonominę plėtrą ir prisidedant prie bendro siekio kovoti su skurdu AKR šalyse,
- C. kadangi EPS turėtų padėti plėtoti ilgalaikius santykius, siekiant, kad prekyba skatintų vystymąsi,
- D. kadangi laikinieji Ekonominės partnerystės susitarimai (LEPS) – tai susitarimai dėl prekybos prekėmis, kuriais siekiama pašalinti AKR šalių prekybos su ES trikdžius,
- E. kadangi dėl dabartinės finansų ir ekonomikos krizės prekybos politika pasaulio plėtrai svarbesnė nei kada nors anksčiau,
- F. kadangi LEPS pagrindinis dėmesys skiriamas prekybai prekėmis ir tam, kad šie susitarimai atitiktų PPO reikalavimus,
- G. kadangi pagal PPO taisykles EPS šalys neprivalo ar joms draudžiama laikytis liberalizavimo įsipareigojimų paslaugų srityje,
- H. kadangi į susitarimus įtraukti įsipareigojimai gali daryti labai didelį poveikį šalims ir regionams,
- I. kadangi iš 14 ir dar 1 (Rytų Timoras) AKR ir Ramiojo vandenyno šalių tik Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžio Salų Respublika parafavo LEPS,
- J. kadangi LEPS gali turėti įtakos Papua Naujosios Gvinėjos, Fidžio Salų Respublikos ir kitų prekybos partnerių ateityje sudaromų susitarimų sritims ir turiniui bei regiono pozicijai derybose,
- K. kadangi tarp Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių yra nedidelė konkurencija, nes ES eksportuojamos prekės yra tokios, kurių Ramiojo vandenyno valstybės negamina, bet kurios kaip sudeamosios dalys joms reikalingos vietos pramonėje arba tiesiogiai vartoti,
- L. kadangi, turint mintyje dabartinę politinę padėtį ir tai, kad Fidžyje valdo karinė vyriausybė, galutiniai EPS turėtų būti grindžiami patvirtintu veiksnių planu surengti demokratiniai rinkimai; tam pritaria visos Fidžio politinės grupės,
- M. kadangi Taryba ragina nedelsiant visiškai atkurti demokratiją ir kuo greičiau sugrąžinti civilinę valdžią,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- N. kadangi AKR šalims priklausančių Ramiojo vandenyno šalių grupę sudaro 14 plačiai išsibarsčiusių salų valstybių ir Rytų Timoras, o bendras jų gyventojų skaičius – mažiau nei 8 milijonai; kadangi labiau nei kurio nors kito regiono, Ramiojo vandenyno valstybės skiriasi dydžiu ir ypatybėmis, pavyzdžiui, didžiausia regiono šalis Papua Naujoji Gvinėja tris tūkstančius kartų didesnė už mažiausiąją – Niuję,
- O. kadangi žuvininkystė ir su ja susijusi veikla ir pramonė turi didžiausią potencialą siekiant ateityje padidinti eksportą,
- P. kadangi priėmus naujas prekybos taisykles, turėtų padidėti su prekyba susijusi parama,
- Q. kadangi ES pagalbos prekybai strategijos tikslas – remti besivystančių šalių gebėjimą pasinaudoti naujomis prekybos galimybėmis,
- R. kadangi Europos Sąjunga ir AKR valstybės derėjosi dėl naujų, lankstesnių ir geresnių kilmės taisyklių, ir, jas tinkamai taikydamos ir pakankamai atsižvelgdamos į sumažėjusius šalių pajėgumus, AKR valstybės galėtų turėti daug naudos,
- S. kadangi pagal vykstančių derybų dėl galutinio Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių EPS tvarkaraštį susitarimas turėtų būti sudarytas iki 2009 m. pabaigos,
1. pabrėžia, kad šie susitarimai gali būti laikomi patenkinamais tik tada, jei juos taikant pasiekiami trys tikslai: AKR šalims suteikiamos priemonės tvariai vystytis, skatinamas jų dalyvavimas pasaulinėje prekyboje ir stiprinamas regionalizacijos procesas;
  2. pabrėžia, kad pagrindinis šio susitarimo tikslas – siekiant vystymosi tikslų, prisidėti prie skurdo mažinimo, pagrindinių žmogaus teisių prisidėti prie TVT įgyvendinimo gerbimo, ir pasiekti šiuos tikslus: suteikti paramą AKR šalims tvariai vystytis, skatinti jų dalyvavimą pasaulinėje prekyboje, stiprinti regionalizacijos procesą, pagyvinti Europos Sąjungos ir AKR šalių prekybą ir skatinti AKR šalių ekonomikos įvairinimą;
  3. pabrėžia, kad siekiant išvengti galimų neigiamų pasekmių, susijusių su Ramiojo vandenyno regiono valstybių rinkos atvėrimu, Europos Sąjunga turėtų teikti paramą ir siekti, kad šios valstybės pajustų realią tokios paramos naudą, kad būtų skatinama ekonominė ir socialinė plėtra, pavyzdžiui, taikant lengvatinius prekybos tarifus;
  4. yra įsitikinęs, kad, remiantis šiais EPS, turėtų būti skatinamas ekonomikos augimas, regionų integracija, ekonomikos įvairinimas ir skurdo mažinimas;
  5. ragina derybų šalis, kaip planuota, baigti derybas 2009 m.; ragina šalis imtis visų priemonių siekiant, kaip planuota, iki 2009 m. pabaigos baigti rengti AKR šalių ir Europos Sąjungos išsamų EPS;
  6. pabrėžia, kad svarbu ir naudinga pasiekti Europos Sąjungos ir AKR partnerių susitarimų, atitinkančių PPO reikalavimus, nes jei nebūtų sudaryti minėtieji susitarimai, prekybiniai santykiai ir jų vystymasis būtų dideliu mastu sužlugdyti; kadangi 2007 m. gruodžio 31 d. nustojus galioti Kotonu susitarimu nustatyta preferencinių tarifų tvarkai buvo pasiūlyta daugiau galimybių eksportuoti prekes į Europos Sąjungą, padidėjo prekyba;
  7. palankiai vertina tai, kad Europos Sąjunga, siekdama remti AKR ir Europos Sąjungos savitarpio prekybos liberalizavimą, siūlo AKR šalims visiškai bekvotę ir bemuitę prieigą prie Europos Sąjungos rinkos; ši prieiga galiotų daugumai prekių;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

8. pabrėžia, kad pasirašyti laikinąjį EPS būtina, nes tai – žingsnis link tvaraus viso šio regiono augimo, ir pabrėžia nuolatinių derybų siekiant išsamaus susitarimo, kuriuo būtų skatinama didesnė prekyba, investicijos ir regionų integracija, svarbą;
9. atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis laikinuoju ekonominės partnerystės susitarimu, nustatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį mažos ir vidutinio dydžio įmonės (MVI) galėtų prisitaikyti prie susitarimo pagrindu nustatytų pokyčių, ir ragina susijusių Ramiojo vandenyno valstybių valdžios institucijas toliau remti MVI interesus derantis dėl išsamaus EPS;
10. ragina Komisiją Ramiojo vandenyno valstybėms nedaryti spaudimo priimti išpareigojimus liberalizuoti paslaugų rinkas ir spręsti vadinamuosius Singapūro klausimus;
11. ragina AKR šalis tęsti liberalizaciją ir skatina plėsti tokias reformas ir taikyti jas ne tik prekybai prekėmis, bet ir labiau liberalizuoti prekybą paslaugomis;
12. prašo tuo atveju, jei bus deramasi dėl paslaugų, nustatyti tvirtą reglamentavimo sistemą siekiant užtikrinti visuotinės svarbos paslaugų teikimą ir į derybas neįtraukti pagrindinių viešųjų paslaugų;
13. siekdamas, kad pereinamasis ekonomikos laikotarpis pasirašius LEPS būtų sklandesnis, ragina Europos Sąjungą didinti atitinkamą pagalbą AKR šalių valdžios institucijoms ir privačiajam sektoriui;
14. ragina susijusias šalis teikti aiškią ir skaidrią informaciją apie ekonominę ir politinę padėtį šiose šalyse bei jų vystymąsi, siekiant gerinti bendradarbiavimą su Komisija;
15. ragina derybų dėl bet kurio išsamaus EPS dalyvius visiškai atsižvelgti į gamtos išteklių valdymo skaidrumo svarbą ir nurodyti, kokia pažangiaja patirtimi tiesiogiai susijusioms šalims būtina vadovautis siekiant iš šių išteklių didžiausios naudos;
16. pabrėžia prekybos pačiame regione svarbą ir būtinybę plėtoti regioninės prekybos ryšius siekiant užtikrinti tvarų augimą regione; pažymi, kad svarbus skirtingų regioninių vienetų bendradarbiavimas ir darna;
17. skatina toliau mažinti tarifus, taikomus tarp besivystančių šalių ir regionų grupių, šiuo metu sudarančius 15–25 proc. prekybinės vertės, toliau skatinti pietų regionų tarpusavio prekybą, ekonominę plėtrą ir regionų integraciją;
18. ragina Komisiją dėti visas pastangas stengiantis vėl pradėti derybas dėl Dohos plėtos darbotvarkės (DPD) ir užtikrinti, kad susitarimai dėl liberalizavimo skatintų skurdžių šalių vystymąsi;
19. yra įsitikinęs, kad išsamūs EPS turėtų papildyti susitarimus dėl DPD, o ne būti alternatyva AKR šalims;
20. atsižvelgia į poreikį parengti skyrių dėl dvišalių prekybos apsaugos priemonių; ragina abi šalis be reikalo nenustatyti pernelyg daug apsaugos priemonių ir ragina Komisiją atsižvelgiant į vykstančias derybas dėl išsamaus EPS sudarymo sutikti persvarstyti laikinojo EPS apsaugos priemones siekiant užtikrinti tinkamą, skaidrų ir spartų naudojimą, laikantis sąlygos, kad būtų laikomasi jų taikymo kriterijų;
21. pritaria, kad būtų numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimty, ypač susijusios su žemės ūkiu prekėmis ir su kai kuriomis apdorotomis žemės ūkiu prekėmis, kadangi jos labiausiai susijusios su būtinybe apsaugoti jaunas šių šalių pramonės šakas arba jautrius produktus;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

22. prašo užtikrinti skubią ratifikavimo procedūrą, kad šalys partnerės be nereikalingos gaisaties galėtų turėti naudos iš LEPS;
23. primena, kad nors laikinasis susitarimas gali būti laikomas pirmuoju proceso veiksmu, teisiniu požiūriu tai nepriklausomas tarptautinis susitarimas, po kurio vėliau nebūtinai bus priimtas EPS arba visos šalys, pasirašiusios LEPS, nebūtinai pasirašys išsamų EPS;
24. ragina Komisiją užtikrinti, kad būsimosios derybos būtų vedamos lanksčiai, kaip nurodyta Tarybos 2008 m. gegužės ir 2008 m. lapkričio mėn. išvadose;
25. ragina Komisiją atsižvelgti į Ramiojo vandenyno valstybių prašymus dar kartą derėtis dėl kai kurių ginčijamų laikino EPS klausimų, kuriuos jos norėtų pakeisti ar panaikinti;
26. pažymi, kad Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžio Salų Respublika iki šiol yra vienintelės Ramiojo vandenyno regiono valstybės, pasirašiusios šį susitarimą; visos kitos Ramiojo vandenyno regiono valstybės dėl nedidelio savo prekybos su Europos Sąjunga masto nusprenė jo nepasirašyti;
27. primena, kad tikra regionų rinka laikoma esminiu sėkmingo ekonominės partnerystės susitarimų įgyvendinimo pagrindu ir kad regionų integracija ir bendradarbiavimas labai svarbūs siekiant socialinės ir ekonominės Ramiojo vandenyno valstybių plėtros;
28. pažymi, kad būtina užtikrinti, jog LEPS nesumažintų politinių interesų siekio ir nepakenktų visuomenės nuomonei dėl Ramiojo vandenyno regiono ekonominės integracijos;
29. todėl pabrėžia, kad įgyvendinant LEPS ir derantis dėl EPS svarbu atkreipti tinkamą dėmesį į Ramiojo vandenyno regiono integracijos procesus;
30. rekomenduoja laikytis lankstaus, asimetriško ir pragmatinio požiūrio tebevykstančiose derybose dėl išsamaus EPS; turėdamas tai mintyje, ragina Komisiją visų pirma atsižvelgti į Ramiojo vandenyno regiono valstybių prašymus, susijusius su susitarime numatytais vystymosi aspektais; atsižvelgdamas į tai, pritaria 2008 m. gegužės mėn. BRIST išvadoms;
31. pažymi, kad susitarimas gali turėti poveikį Ramiojo vandenyno valstybių ir jų artimiausių ir didžiausių prekybos partnerių Australijos ir Naujosios Zelandijos santykiams ir kad būtina užtikrinti, jog dabartinio susitarimo sąlygos netaptų kliūtimi ateityje sudaryti prekybos susitarimus su šiomis šalimis;
32. sutinka su nuomone, kad į išsamų ekonominės partnerystės susitarimą būtų įtrauktas skirsnis dėl vystomojo bendradarbiavimo, pagal kurį būtų skatinama bendradarbiauti prekybos prekėmis, su pasiūla susijusio konkurencingumo, verslo skatinimo infrastruktūros, prekybos paslaugomis, su prekyba susijusių klausimų, institucijų kompetencijos ugdymo ir mokesčių reguliavimo srityse; ragina abi šalis laikytis išpa-reigojimo baigti derybas dėl konkurencijos ir viešųjų pirkimų tik tuomet, kai bus užtikrinti tinkami pajė-gumai;
33. primena, kad EPS privalo padėti pasiekti Ramiojo vandenyno valstybių vystymosi tikslus, politiką ir nustatyti prioritetus, turint mintyje ne tik jo struktūrą ir turinį, bet ir įgyvendinimo metodus bei pobūdį;
34. pabrėžia, kad remiantis EPS turėtų būti prisidedama prie TVT įgyvendinimo;
35. pripažįsta, kad Europos Sąjunga pasirinktinai taiko palankiausio režimo valstybių (PRV) principą visoms AKR pareigionių grupėms;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

36. primena, kad 2007 m. spalio mėn. buvo priimta ES pagalbos prekybai strategija; ES įsipareigojo iki 2010 m. kasmet padidinti bendrą su ES prekyba susijusią pagalbą iki 2 milijardų (2 000 000 000) EUR (po 1 milijardą eurų skiria Bendrija ir valstybės narės); primygtinai reikalauja Ramiojo vandenyno regionui skirti tinkamą ir teisingą dalį;
37. ragina kuo greičiau nustatyti ir paskirti prekybos tikslams skirtą pagalbos dalį; pabrėžia, kad šios lėšos būtų papildomi šaltiniai, o ne perskirstytos Europos plėtros fondo lėšos, kad jos būtų naudojamos prioritetinėse Papua Naujosios Gvinėjos ir Fidžio Salų Respublikos srityse, ir kad išmokos būtų mokamos laiku, pagal nustatytą grafiką ir atitiktų nacionalinius ir regioninius strateginio vystymosi planus; primena, kad pagal EPS turi būti numatyta remti Ramiojo vandenyno valstybių vystymosi tikslus, politiką ir prioritetus, turint mintyje ne tik šio susitarimo struktūrą ir turinį, bet ir jo įgyvendinimo būdą ir principus;
38. atsižvelgdamas į tai, kad 2007 m. rugsėjo mėn. Taryba, pasirašydama sutartį dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (angl. TRIPS) ir prieiga prie vaistų, prisiėmė įsipareigojimus, ragina Komisiją vedant derybas dėl EPS kol kas nesiderėti dėl TRIPS nuostatų, susijusių su vaistais, ir dėl nuostatų, kurios turėtų tiesioginį poveikį visuomenės sveikatai ir prieigai prie vaistų, nereikalauti laikytis Patentinės kooperacijos sutarties ir Patentų teisės sutarties ar jas priimti, taip pat nereikalauti įtraukti Direktyvos 2004/48/EB⁽¹⁾ sąlygų bei netaikyti, pavyzdžiui, neoriginalių duomenų bazių apsaugos EPS;
39. toliau remia visapusišką Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno regiono EPS; sutinka, kad turi būti deramasi šiais svarbiausiais klausimais, įskaitant derybas svarbiausiais intelektinės nuosavybės teisių klausimais, kurie apima ne tik vakarietiškos technologijos produktus, bet taip pat bioįvairovę ir įprastas žinias;
40. ragina taikyti tinkamas ir skaidrias ekonominės partnerystės susitarimų poveikio stebėsenos priemones, kurių funkcijos ir poveikis būtų aiškūs, taip pat numatyti aktyvesnę AKR valstybių dalyvavimą ir išsamiai konsultuotis su suinteresuotomis šalimis;
41. mano, kad įgyvendinant EPS svarbu nustatyti tinkamą stebėsenos sistemą, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas, kuris, siekiant užtikrinti Tarptautinės prekybos komiteto vadovaujančio vaidmens ir prekybos ir vystymosi politikos nuoseklumo pusiausvyrą, būtų sudaromas iš Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto narių; šis Parlamento komitetas lanksčiai dirbtų ir aktyviai koordinuotų savo veiksmus su AKR ir ES Jungtine parlamentine asamblėja; mano, kad ši stebėsenos sistema turėtų būti pradėta taikyti kiekvieną kartą priėmus laikinąjį EPS;
42. ypač pabrėžia AKR parlamentų ir nevalstybinių veikėjų dalyvavimą ekonominės partnerystės susitarimų priežiūros ir valdymo srityje ir prašo Komisijos skatinti jų dalyvavimą vykstančiose derybose; tam reikia aiškios ES ir AKR šalių darbotvarkės, paremtos dalyvavimo strategija;
43. pabrėžia, kad, siekiant nustatyti susitarimo socialinį ir ekonominį poveikį, įskaitant įgyvendinimo sąnaudas ir pasekmes, į galutinį EPS reikėtų įtraukti persvarstymo sąlygą ir bendrą pasaulinio poveikio įvertinimą, kurį reikėtų atlikti praėjus 3–5 metams po susitarimo pasirašymo; reikalauja, kad persvarstant susitarimą, dalyvautų Europos Parlamentas ir Ramiojo vandenyno valstybių parlamentai;
44. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams, AKR ir ES Ministrų tarybai bei AKR ir ES Jungtinei parlamentinei asamblėjai.

(¹) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157 2004 4 30, p. 45).

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir PAVB EPS valstybių laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0179

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos bendrijos ir jos valstybių narių, vienos šalies, ir Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) EPS valstybių, kitos šalies, laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo

(2010/C 117 E/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl penktosios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ministrų konferencijos Kankūne ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasiruošimo šeštajai Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtros darbotvarkės sustabdymo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 5 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) EPS valstybių laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno baseino (AKR) valstybių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimas),

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. ir 2008 m. gegužės mėn. Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos (BRIST) išvadas,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
  - atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
  - atsižvelgdamas į ketvirtosios PPO ministrų konferencijos deklaraciją, priimtą 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį ir susijusią 103 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi nuo 2008 m. sausio 1 d. Europos Sąjungos ir AKR šalių grupės ankstesnieji prekybos santykiai, kai AKR šalims suteikiama lengvatinė galimybė patekti į ES rinkas nesilaikant abipusiškumo principo, nebeatitinka PPO taisyklių,
- B. kadangi EPS yra su PPO taisyklėmis suderinami susitarimai, kurių tikslas – remti regionų integraciją ir skatinti laipsnišką AKR šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, tokiu būdu skatinant jų tvarų socialinį ir ekonominį vystymąsi ir prisidedant prie bendrų pastangų panaikinti skurdą AKR šalyse,
- C. kadangi kilus dabartinei finansų ir ekonomikos krizei prekybos politika bus svarbesnė besivystančiam pasauliui nei iki šiol,
- D. kadangi ankstesnės prekybos lengvatų sistemos nebuvo veiksmingos siekiant labai pagerinti ekonominę padėtį minėtose šalyse,
- E. kadangi laikinieji EPS – susitarimai dėl prekybos prekėmis, kuriais siekiama užkirsti kelią AKR šalių prekybos su Europos bendrija trukdžiams ir kadangi šiuose susitarimuose esama tam tikrų ginčytinų nuostatų,
- F. kadangi ES AKR šalims siūlo sudaryti sąlygas patekti į ES rinkas visiškai atsakius muitų ir kvotų, o ryžiams (iki 2010 m.) ir cukrui (iki 2015 m.) taikyti pereinamuosius laikotarpius,
- G. kadangi pagal tinkamai parengtą tvarką liberalizavus prekybą, būtų galima skatinti rinkos įvairovę, ekonomikos augimą ir vystymąsi,
- H. kadangi derybų dėl EPS metu tam tikros AKR šalys, norėdamos, kad būtų užtikrinama, jog visi eksportuotojai būtų traktuojami taip pat kaip ir palankiausią statusą turintys partneriai, siekė, kad joms būtų taikoma didžiausio palankumo statuso (DPS) sąlyga, pagal kurią nustatomi įprasti, nediskriminuojamieji prekių importo tarifai,
- I. kadangi ekonominė konkurencija tarp ES ir AKR šalių silpna, nes didžiąją dalį ES eksporto sudaro prekės, kurių AKR šalys negamina, tačiau šios prekės joms reikalingos arba tiesiogiai naudoti, arba vietos pramonei; kadangi taip nėra žemės ūkio prekių atveju, nes ES eksporto subsidijos sudaro didelę kliūtį AKR žemės ūkio, gyvulininkystės ir pieno sektorių gamintojams, dėl šių subsidijų suardomos bei dažnai sužlugdomos ir vietos, ir regioninės rinkos, taigi ES turėtų nedelsdama nustoti taikyti visokių rūšių eksporto subsidijas,
- J. kadangi Europos bendrija ir PAVB šalys derasi dėl naujų tobulesnių kilmės taisyklių, ypač susijusių su tekstilės ir drabužių pramone, žuvininkyste ir tam tikrais žemės ūkio produktais, kurios, jei būtų tinkamai ir atsižvelgiant į šių šalių sumažėjusius pajėgumus įgyvendintos, galėtų būti labai naudingos PAVB šalims, ir kadangi turi būti pabrėžiama, kad norint EPS skatinti regioninį susitelkimą ir investicijas, reikia nustatyti paprastesnes tobulesnes kilmės taisykles siekiant sudaryti AKR šalių įmonėms sąlygas plėtoti apdorotų medžiagų eksportą ir pasinaudoti pagal EPS teikiamomis naujomis rinkos galimybėmis,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

1. dar kartą pabrėžia, kad laikosi nuomonės, jog EPS turėtų būti sudaromi atsižvelgiant į AKR šalių poreikius ir jais turi būti siekiama atgaivinti AKR ir ES prekybos ryšius, skatinti AKR šalių plėtrą ir ekonominę įvairovę bei regionų integraciją, taip pat skatinama mažinti skurdą, gerbti pagrindines žmogaus teises, taigi, visais aspektais prisidėti prie Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) siekimo;
2. pabrėžia, kad siekdama užtikrinti apsaugą nuo galimų neigiamų pasekmių, atsirandančių atvėrus PAVB regiono ekonomiką, Europos Sąjunga privalo teikti paramą, kad būtų gauta tikrosios naudos iš lengvatinės prekybos ir kad būtų sudaromos ekonominio ir socialinio vystymosi sąlygos;
3. pripažįsta, kad parafuotas LEPS buvo naudingas eksportuotojams, kadangi 2007 m. gruodžio 31 d. nustojus galioti Kotonu susitarimu nustatytam preferencinių tarifų tvarkos taikymui buvo išlaikyta eksporto iš Europos Sąjungą *status quo* ir tokiu būdu užkirstas kelias žalai, kurią galėjo patirti AKR šalių eksportuotojai, jei jie būtų buvę priversti vykdyti veiklą pagal mažiau palankias sistemas;
4. palankiai vertina tai, kad Europos bendrija siūlo, kad AKR šalys tiktų savo produktus Europos Sąjungos rinkai ir joms nebūtų taikomi muitai ir kvotos, siekiant liberalizuoti prekybą tarp AKR šalių ir Europos Sąjungos;
5. palankiai vertina BRIST 2008 m. gegužės, birželio ir lapkričio mėnesių išvadas, kuriose pabrėžiama, kad reikia remti vykstantį regionų integracijos procesą ir skatinti vystymąsi, ir ragina Komisiją vedant derybas gerbti šį įpareigojimą; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad svarbu neleisti iširti Pietų Afrikos muitų sąjungai;
6. pažymi, kad LEPS pasirašymas yra būtinas žingsnis siekiant tvaraus atskirų regionų, taip pat bendros šių regionų visumos, augimo ir pabrėžia, kad svarbu tęsti derybas siekiant sudaryti išsamų susitarimą, kuris paskatintų plėtoti prekybą, didinti investicijas ir stiprinti regioninę integraciją;
7. ragina Europos Sąjungą teikti daugiau taip pat tinkamos pagalbos AKR šalių valdžios institucijoms ir privačiam sektoriui, kad lengvėtų pereinamasis ekonomikos laikotarpis po LEPS pasirašymo;
8. mano, kad dabartiniame laikinajame susitarime visai neskiriama dėmesio suverenumo maisto požiūriu ir teisės į maistą klausimams ir neremiamos žemės ūkio ir prekybos politikos priemonės, kuriomis siekiama reguliuoti rinką ir apsaugoti tvarų šeimų ūkininkavimą; pažymi, kad šie klausimai turi tapti vienu iš svarbiausių derybų klausimų, siekiant užtikrinti prekybos politikos ir visų ES politikos sričių nuoseklumą suverenumo maisto požiūriu ir teisės gauti maisto srityse;
9. ragina Komisiją ir valstybes nares išaiškinti, kaip iš tiesų AKR regione paskirstomos didesniame prekybos pagalbos biudžete prioritetinėms išlaidoms skirtos lėšos; primena, kad 2007 m. spalio mėn. priimta ES prekybos pagalbos strategija, kurioje numatytas įsipareigojimas iki 2010 m. padidinti bendrą su prekyba susijusią ES paramą iki 2 mlrd. EUR (2 000 000 000) per metus (po 1 mlrd. EUR skirtų Bendrija ir valstybės narėms); primygtinai reikalauja PAVB regionui skirti tinkamą ir teisingą dalį;
10. ragina kuo greičiau nustatyti ir paskirti pagalbos prekybai išteklių dalį; pabrėžia, kad šios lėšos turėtų būti papildomai skirti ištekliams, o ne tik pakeistos paskirties Europos plėtros fondo (EPF) lėšos, šios lėšos turi būti naudojamas atsižvelgiant į PAVB valstybių prioritetus, be to, jos turi būti išmokamos laiku, laikantis nuspėjamumo principo ir pagal nustatytus nacionalinių ir regionų strateginių plėtros planų tvarkaraščius; nepitaria tam, kad teikiant Europos pagalbą būtų nustatytos kokios nors su EPS susijusios sąlygos ir ragina Komisiją užtikrinti, kad prieiga prie 10-ojo EPF lėšų būtų atsietą nuo derybų rezultatų ir tempo;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

11. ragina derybų dalyvius, derantis dėl bet kokio išsamaus EPS, visiškai atsižvelgti į gamtos išteklių valdymo skaidrumo svarbą ir nurodyti, kokia pažangiaja patirtimi AKR šalys privalo vadovautis siekiant didžiausios šių išteklių naudos;
12. ragina Komisiją užtikrinti, kad ES įsikūrusios tarptautinės bendrovės, kurių gamyklos yra AKR šalyse, laikytųsi pagrindinių Tarptautinės darbo organizacijos standartų, socialinių ir aplinkos apsaugos paktų ir tarptautinių susitarimų, kad būtų pasiekta pasaulinė ekonominio augimo ir aukštesnių socialinių ir aplinkosaugos standartų pusiausvyra;
13. pabrėžia prekybos regiono viduje svarbą ir būtinybę plėtoti regionų prekybos ryšius siekiant užtikrinti tvarų regiono augimą; pabrėžia, kad svarbu, jog skirtingi regionai bendradarbiautų ir siektų darnos; ragina Komisiją nepakenkti regionų dimensijai;
14. mano, kad įgyvendinant ekonominės partnerystės susitarimus turėtų būti nustatyta tinkama stebėsenos sistema, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas, į kurią būtų įtraukta Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto narių, tačiau turi būti siekiama tinkamos pastangų išlaikyti pagrindinį Tarptautinės prekybos komiteto vaidmenį ir pastangų užtikrinti bendrą prekybos ir vystymosi politikos sričių darną pusiausvyros; šis Parlamento komitetas turėtų veikti lanksčiai ir glaudžiai bendradarbiauti su AKR ir ES jungtine parlamentine asamblėja (JPA), kad jų veikla derėtų; laikosi nuomonės, kad stebėseną turi būti pradėdama vykdyti pasirašius kiekvieną LEPS;
15. ragina Komisiją dėti visas pastangas stengiantis atnaujinti DPD derybas ir užtikrinti, kad susitarimai dėl liberalizavimo ir toliau skatintų skurdžių šalių vystymąsi;
16. yra įsitikinęs, kad išsamiais EPS Dohos plėtros darbotvarkė turi būti papildoma, o ne keičiama;
17. pritaria, jog reikia ir svarbu įtraukti skyrių dėl prekybos apsaugos taikant abipuses apsaugos priemones; ragina abi šalis pernelyg nepiktnaudžiauti šiomis apsaugos priemonėmis; ragina Komisiją atsižvelgiant į vykstančias derybas dėl išsamaus EPS sudarymo sutikti persvarstyti laikinojo EPS apsaugos priemones siekiant užtikrinti tinkamą, skaidrų ir spartų naudojimą, laikantis sąlygos, kad būtų laikomasi jų taikymo kriterijų;
18. pritaria tam, kad numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimtytys, ypač susijusios su žemės ūkio prekėmis ir su tam tikromis apdorotomis žemės ūkio prekėmis, atsižvelgiant į būtinybę apsaugoti šių šalių naujai įsteigtas pramonės įmones ar svarbius produktus;
19. ragina Komisiją, kad ji sprendama pagrindines dideles Angolos, Namibijos ir Pietų Afrikos problemas, susijusias su tokiais klausimais kaip didžiausio palankumo statuso (DPS) sąlyga, eksporto muitai ir senesniai pradėtų vystyti pramonės šakų apsauga, veiktų lanksčiai;
20. ragina derybų šalis laikytis lankstaus, asimetrinio ir pragmatinio požiūrio tebevykstančiose derybose dėl galutinio EPS, kuris patenkintų abiejų šalių poreikius, nenustatant nerealistiško terminų, ir suteikti PAVB šalims galimybę iš naujo derėtis dėl visų ginčytinų nuostatų, kurias jos norėtų pakeisti arba panaikinti;
21. su pritarimu pažymi per 2009 m. kovo mėn. Swakopmunde Namibijoje vykusias technines derybas ir teigiamai vertina Komisijos pasirengimą persvarstyti ginčytinus klausimus prieš laikinojo EPS pasirašymą; ragina išspręsti atvirus klausimus, pvz., palankiausio režimo išlygą, šalių teisinį apibrėžimą, likusius priegios prie žemės ūkio produktų rinkos klausimus, tokiu būdu, kuris leistų visiems PAVB EPS grupės nariams pasirašyti laikinąjį EPS;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

22. pripažįsta, kad į ES ir PAVB LEPS šalimis reikia įtraukti skyrių dėl bendradarbiavimo vystymosi tikslais, kuris apimtų prekybos prekėmis bendradarbiavimą, su pasiūla susijusį konkurencingumą, infrastruktūrą verslui skatinti, prekybą paslaugomis, su prekyba susijusias problemas, institucijų pajėgumų didinimą ir fiskalinį reguliavimą; ragina abi šalis laikytis jų sutarto išpareigojimo baigti derybas dėl konkurencijos ir viešųjų pirkimų tik tuomet, kai bus išugdyta tinkamų pajėgumų; ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su PAVB šalimis, kad būtų pasiekti bendradarbiavimo vystymosi tikslais skyriuje nurodyti tikslai;
23. pabrėžia, kad į bet kokią išsamų EPS turi būti įtrauktos nuostatos dėl visiems priimtinos gero valdymo apibrėžties, politinių pareigų skaidrumo ir žmogaus teisių, pagal Kotonu susitarimo 11b, 96 ir 97 straipsnius, taip pat konkrečios nuostatos dėl labiausiai pažeidžiamų gyventojų grupių, pvz., vietos ūkininkų ir moterų;
24. atkreipia dėmesį į tai, kad šiuo metu ES ir PAVB derybos siekiant pereiti nuo laikinojo prie galutinio EPS vyksta remiantis prielaida, kad susitarimas bus pasirašytas iki 2009 m. pabaigos; ragina Komisiją netaikyti nereikalingo spaudimo PAVB šalims, verčiant jas prisiimti liberalizacijos ir reglamentavimo išpareigojimus paslaugų srityje, taip pat išpareigojimus vadinamaisiais Singapūro klausimais;
25. ragina, jei bus deramasi dėl paslaugų, nustatyti tvirtą reglamentavimo sistemą siekiant užtikrinti visuotinės svarbos paslaugų teikimą;
26. remia abiejų šalių pastangas užtikrinti aktyvų Pietų Afrikos dalyvavimą derybų procese; pripažįsta, kad Pietų Afrikos dalyvavimas yra itin svarbus siekiant skatinti ekonominę darną ir regionų integraciją ir toliau plėtoti regiono ir Europos Sąjungos santykius prekybos ir investicijų klausimais; ragina Komisiją išsaugoti ir plėtoti šiuos ryšius derantis dėl išsamaus ir visa apimančio EPS;
27. atkreipia dėmesį į Pietų Afrikos vystymosi bendrijos regiono ketinimą dalyvauti kuriant naują laisvosios prekybos zoną kartu su Rytų Afrikos bendrijos regionu ir Rytų ir Pietų Afrikos bendrąja rinka (COMESA); ragina Komisiją stebėti tolesnius įvykius, kad būtų užtikrintas išsamaus EPS suderinamumas;
28. teigiamai vertina tai, kad į PAVB ir ES LEPS įtraukta nuostata dėl persvarstymo, kuria patvirtinama, kad šis susitarimas išsamiai persvarstomas praėjus ne daugiau kaip penkeriems metams po šio susitarimo pasirašymo datos ir vėliau kas penkeri metai, atliekant ir prekybos išpareigojimų įgyvendinimo sąnaudų ir pasekmių analizę; atsižvelgiant į PPO taisykles ir procedūras ir jų laikantis, prireikus, būtina iš dalies keisti susitarimo nuostatas ir koreguoti jų taikymą;
29. ragina derybų šalis baigti derybas dėl išsamaus EPS, kaip planuota, 2009 m.;
30. reikalauja, kad Parlamentas būtų visapusiškai informuojamas ir dalyvautų pereinamųjų derybų procese; norėtų, kad tai būtų pasiekta plėtojant aktyvų neoficialų trišalį Tarybos, Komisijos ir Parlamento bendravimą; prašo Tarybos kuo greičiau persiųsti šį klausimą Europos Parlamentui;
31. visų pirma, pabrėžia, kad AKR parlamentai ir nevalstybinių veikėjai atlieka labai svarbų vaidmenį EPS priežiūros ir valdymo srityje ir prašo Komisijos užtikrinti jų dalyvavimą vykstančiose derybose; tam reikia aiškios ES ir AKR šalių darbotvarkės, grindžiamos dalyvavimo strategija;
32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių ir AKR šalių vyriausybės ir parlamentams, AKR ir ES ministrų tarybai bei AKR ir ES Jungtinei parlamentinei asamblėjai.
-

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0180

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl laikinojo susitarimo, kuriuo nustatomas Rytų ir Pietų Afrikos valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas

(2010/C 117 E/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl Kankune vykusios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) penktosios ministrų konferencijos ⁽¹⁾, į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾, į savo 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasirengimo šeštajai PPO ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾, į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾, į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾, į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾, į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtos darbotvarkės sustabdymo ⁽⁷⁾, į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾, į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁹⁾ ir į savo 2008 m. birželio 5 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į laikinąjį Komorų, Madagaskaro, Mauricijaus, Seišelių, Zimbabvės, Zambijos ir Europos bendrijos ekonominės partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdžių, vykusių 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. ir 2008 m. gegužės mėn., išvadas,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į ministrų deklaraciją, kuri patvirtinta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje vykusios ketvirtosios PPO ministrų konferencijos metu,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 18 d. ministrų deklaraciją, kuri buvo priimta per Honkonge vykusią šeštąją PPO ministrų konferenciją,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į pagalbos prekybos srityje darbo grupės pranešimą ir rekomendacijas, kuriuos PPO Generalinė taryba priėmė 2006 m. spalio 10 d.,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų Tūkstantmečio deklaraciją, kurioje Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT) nurodomi kaip tarptautinės bendruomenės bendrai nustatyti skurdo panaikinimo kriterijai,
  - atsižvelgdamas į Gleniglso pranešimą, kurį 2005 m. liepos 8 d. priėmė Didysis aštuonetas,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį, siejant ją su 103 straipsnio 2 dalimi,
- A. kadangi iki 2007 m. gruodžio 31 d. ankstesni Europos Sąjungos ir AKR šalių prekybos santykiai, dėl kurių pastarosios šalys naudojosi lengvatine prieiga prie ES rinkų nesivadovaudamos abipusiškumo principu, neatitiko PPO taisyklių,
- B. kadangi ekonominės partnerystės susitarimai turi atitikti PPO reikalavimus ir kadangi pagal juos siekiama remti regionų integraciją ir skatinti laipsnišką AKR šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, taigi remiantis šiais susitarimais puoselėjama tarsi socialinė ir ekonominė plėtra ir prisidedama prie bendro siekio kovoti su skurdu ir ligomis AKR šalyse,
- C. kadangi dabartinės finansų ir ekonominės krizės sąlygomis sąžininga ir palanki vystymuisi prekybos politika kaip niekad svarbi besivystančioms šalims,
- D. kadangi taikant ankstesnes prekybos lengvatų sistemas nepavyko iš esmės pagerinti ekonominės padėties šiose šalyse,
- E. kadangi Laikinieji ekonominės partnerystės susitarimai (LEPS) – tai susitarimai dėl prekybos prekėmis, kuriais siekiama išvengti AKR prekybos su Europos Sąjunga nutraukimo,
- F. kadangi LEPS yra visiškai nepriklausomi, PPO principus atitinkantys tarptautiniai susitarimai ir jie gali būti laikomi pirmuoju žingsniu siekiant ekonominės partnerystės susitarimų,
- G. kadangi Europos Sąjunga nuo pat pirmųjų metų siūlo AKR šalims šimtaprocentinę bekvotę ir bemuitę prieigą prie ES rinkų, išskyrus ryžių rinką (2010 m.) ir cukraus rinką (2015 m.),
- H. kadangi AKR šalių ir Europos Sąjungos valstybių pajėgumai labai nevienodi,
- I. kadangi ES ir AKR šalys konkuruoja tik ribotu mastu, nes didžiąją dalį ES eksporto sudaro prekės, kurių AKR šalys pačios negamina, tačiau šios prekės joms reikalingos arba tiesiogiai vartoti, arba kaip gamybos priemonės vietos pramonėje,
- J. kadangi tinkamai suplanuotas prekybos liberalizavimas gali skatinti rinkos įvairovę, ekonominį augimą ir plėtrą,
- K. kadangi kai kurios AKR šalys, derėdamosi dėl ekonominės partnerystės susitarimo, siekė į šį susitarimą įtraukti didžiausio palankumo statuso (DPS) sąlygą ir taip užtikrinti, kad visi eksportuotojai būtų traktuojami taip, kaip palankiausiai vertinamas eksportuotojas,
- L. kadangi su AKR šalimis buvo susiderėta dėl naujų patobulintų kilmės taisyklių, kurios, jas tinkamai įgyvendinus ir tinkamai atsižvelgus į mažesnius šių šalių pajėgumus, gali būti minėtosioms šalims labai naudingos,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- M. kadangi tobulinant prekybos taisykles turėtų būti labiau remiama su prekyba susijusi pagalba,
- N. kadangi ES pagalbos prekybai strategijos tikslas – remti besivystančių šalių sugebėjimą pasinaudoti naujomis prekybos galimybėmis,
- O. kadangi išsamus ekonominės partnerystės susitarimas neišvengiamai lemia AKR šalių ir kitų prekybos partnerių susitarimų ateityje taikymo sritį ir turinį bei regiono poziciją derybų metu,
- P. kadangi AKR šalių Rytų ir Pietų Afrikos valstybių grupę (RPA) sudaro valstybės, kurių padėtis šiame regione labai nevienoda tiek jų dydžio, tiek bendro vidaus produkto (BVP) požiūriu,
- Q. kadangi RPA Rytų ir Pietų Afrikos šalių grupę sudaro penkios valstybės, kurių bendras gyventojų skaičius yra 33,5 mln. ir kiekvienos iš šių šalių dydis ir ypatybės skiriasi, ir didžiausioji iš jų, Madagaskaras, turi 250 kartų daugiau gyventojų negu mažiausioji, Seišeliai,
- R. kadangi Rytų ir Pietų Afrikos regiono šalys, pasidalijusios į Rytų Afrikos bendriją ir į Rytų ir Pietų Afriką, gali susivienyti, jei tik nuspręs tai padaryti,
1. dar kartą patvirtina savo požiūrį, kad deramai parengus ekonominės partnerystės susitarimą ir kartu vykdant veiksmingą vystymosi politiką atsirastų galimybė atgaivinti AKR ir ES prekybos santykius, skatinti AKR šalių ekonomikos plėtrą ir įvairinimą ir regionų integraciją bei mažinti skurdą AKR šalyse;
  2. pabrėžia, kad EPS gali būti laikomi patenkinamais tik tada, jei juos taikant pasiekiami trys tikslai: AKR šalims suteikiamos priemonės tvariai vystytis, skatinamas jų dalyvavimas pasaulinėje prekyboje ir stiprinamas regionalizacijos procesas;
  3. pabrėžia, kad pagrindinis šio susitarimo tikslas – remiantis plėtros tikslais, skurdo mažinimu ir pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms prisidėti prie Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo;
  4. pripažįsta, kad pasirašytas laikinasis Sąjungos ir atitinkamų valstybių ekonominės partnerystės susitarimas buvo naudingas eksportuotojams, kadangi 2007 m. gruodžio 31 d. nustojus galioti Kotonu susitarimu nustatytam preferencinių tarifų tvarkos taikymui buvo išsaugotas eksporto į Europos Sąjungą *status quo*, taigi Rytų ir Pietų Afrikos valstybių galimybės eksportuoti į ES buvo išsaugotos ir padidėjo ir dėl visapusiškos rinkos, ir dėl patobulintų kilmės šalies taisyklių;
  5. pabrėžia, kad svarbu pasiekti ES ir AKR partnerių susitarimų, atitinkančių PPO reikalavimus, nes jei nebus sudaryti minėtieji susitarimai, prekybiniai santykiai ir AKR partnerių vystymasis bus dideliu mastu sužlugdyti;
  6. palankiai vertina tai, kad Europos bendrija, siekdama remti AKR ir Europos Sąjungos savitarpio prekybos liberalizavimą, siūlo AKR šalims visiškai bekvotė ir bemuitę prieigą prie Europos Sąjungos rinkos; ši prieiga galiojanti jų prekėms;
  7. pažymi, kad LEPS pasirašymas yra būtinas žingsnis siekiant tvaraus regionų, būtent šių regionų visumos, augimo, ir pabrėžia, kad svarbu tęsti derybas siekiant sudaryti išsamų susitarimą, kuris paskatintų plėtoti prekybą, didinti investicijas ir stiprinti regioninę integraciją;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

8. ragina Komisiją užtikrinti, kad, jei Rytų ir Pietų Afrikos regionas pageidautų, jis galėtų iš naujo derėtis dėl ginčytinų klausimų, kuriuos norėtų pakeisti ar panaikinti;
9. palankiai vertina tai, kad, remiantis LEPS, nustatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) galėtų prisitaikyti prie susitarimo pagrindu nustatytų pokyčių, ir ragina susijusių valstybių valdžios institucijas toliau remti MVĮ interesus derantis dėl išsamaus EPS;
10. pabrėžia, kad yra didelis atotrūkis tarp ES ir Rytų ir Pietų Afrikos šalių ekonomikų, kurio niekada nepavyks pašalinti, net ir iš dalies, tik laisvosios prekybos politikos priemonėmis;
11. ragina AKR šalis tęsti liberalizaciją ir skatina plėsti tokias reformas ir taikyti jas ne tik prekybai prekėmis, siekiant liberalizuoti taip pat prekybą paslaugomis;
12. siekdamas, kad pereinamasis ekonomikos laikotarpis pasirašius LEPS būtų sklandesnis, ragina Europos Sąjungą didinti atitinkamą pagalbą AKR šalių valdžios institucijoms ir privačiam sektoriui ir užtikrinti, kad būtų imtasi priemonių siekiant apsaugoti pažeidžiamų gyventojų grupes (vyresnio amžiaus asmenis, asmenis su negalia, vienišas motinas) pereinamuoju ekonomikos laikotarpiu;
13. ragina Komisiją ir valstybes nares aiškiau informuoti, kaip AKR regione iš tiesų paskirstomos įsipareigotų prioritetinių išlaidų lėšos, susijusios su padidintu pagalbos prekybai biudžetu;
14. ragina kuo greičiau nustatyti ir paskirti prekybos tikslams skirtą pagalbą dalį;
15. primena, kad 2007 m. spalio mėn. priimta ES prekybos pagalbos strategija, kurioje numatytas įsipareigojimas iki 2010 m. padidinti bendrą su prekyba susijusią ES paramą iki 2 mlrd. EUR per metus (po 1 mlrd. EUR skirtų Bendrija ir valstybės narėms); primygtinai reikalauja Vakarų Afrikos regionui skirti tinkamą ir teisingą dalį;
16. ragina susijusias šalis siekiant geriau bendradarbiauti su Sąjunga suteikti aiškia ir skaidrią informaciją apie savo ekonominę ir politinę padėtį bei vystymąsi;
17. ragina derybų dėl bet kurio išsamaus EPS dalyviams visiškai atsižvelgti į gamtos išteklių valdymo skaidrumo svarbą ir nurodyti, kokia pažangiąja patirtimi AKR šalims būtina vadovautis siekiant iš šių išteklių didžiausios naudos, įskaitant kovą su galimu pinigų plovimu;
18. pabrėžia regioninės prekybos svarbą ir būtinybę skatinti regionų prekybos ryšius siekiant užtikrinti tvarų augimą regione; pažymi, kad svarbus skirtingų regioninių vienetų bendradarbiavimas ir darna; ragina užtikrinti, kad jokie Sąjungos ir Rytų bei Pietų Afrikos regiono valstybių susitarimai neprieštarautų vieni kitiems ir netrukdytų regioninei integracijai visame šiame regione;
19. ragina taikyti tinkamas ir skaidrias ekonominės partnerystės susitarimų poveikio stebėsenos priemones, kurių funkcijos ir poveikis būtų aiškūs, taip pat numatyti aktyvesnę AKR valstybių dalyvavimą ir išsamiai konsultuotis su suinteresuotomis šalimis, įskaitant konsultaciją su pilietine visuomene; pabrėžia, kad ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams po ekonominės partnerystės susitarimo su Rytų ir Pietų Afrikos valstybėmis pasirašymo datos numatoma išsamiai persvarstyti susitarimą privaloma tvarka ir siekiant nustatyti susitarimo socialinį ir ekonominį poveikį, įskaitant įgyvendinimo sąnaudas ir pasekmes, kad galima būtų iš dalies pakeisti šio susitarimo nuostatas ir koreguoti jų taikymą;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

20. mano, kad įgyvendinant EPS svarbu nustatyti tinkamą stebėsenos sistemą, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas, kuris, siekiant užtikrinti Tarptautinės prekybos komiteto vadovaujančio vaidmens ir prekybos ir vystymosi politikos nuoseklumo pusiausvyrą, būtų sudaromas iš Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto narių; mano, kad šis Parlamento komitetas turėtų veikti lanksčiai ir aktyviai derinti darbą su AKR ir ES jungtine parlamentine asamblėja; mano, kad ši stebėsenos sistema turėtų būti pradėta taikyti kiekvieną kartą sudarius EPS;
21. ypač pažymi didelę AKR nacionalinių parlamentų ir nevalstybinių veikėjų reikšmę prižiūrint ir valdant ekonominės partnerystės susitarimus ir ragina Komisiją skatinti jų dalyvavimą vykstančiose derybose, o tam reikia aiškios ES ir AKR šalių derybų, grindžiamų dalyvavimu, darbotvarkės;
22. primygtinai teigia, kad, vadovaujantis su pagalbos veiksmingumu susijusiais Paryžiaus principais, parama, be kita ko, turi priklausyti nuo poreikio, ir todėl ragina AKR, jei reikia, gavus tinkamą ES paramą, pateikti išsamių, skaičiavimais pagrįstų pasiūlymų, kiek ir kokiam tikslui reikia papildomų su EPS susijusių lėšų, visų pirma šiose srityse: reglamentavimo sistemos, apsaugos priemonių, prekybos palengvinimo, paramos siekiant atitikti tarptautinius sanitarijos, fitosanitarijos ir intelektinės nuosavybės standartus bei EPS stebėsenos priemonės sukūrimo;
23. ir toliau pritaria Europos bendrijos ir Rytų ir Pietų Afrikos valstybių išsamiam ekonominės partnerystės susitarimui, įskaitant derybas svarbiausiais intelektinės nuosavybės teisių klausimais, įskaitant ne tik vakarietiškas technologijas, bet ir biologinę įvairovę ir tradicines žinias;
24. ragina Komisiją dėti visas pastangas siekiant vėl pradėti derybas dėl Dohos plėtros darbotvarkės ir užtikrinti, kad, remiantis prekybos liberalizavimo susitarimais, būtų toliau skatinamas skurstančių šalių vystymasis;
25. yra įsitikinęs, kad ekonominės partnerystės susitarimai turėtų papildyti Dohos plėtros darbotvarkę, o ne ją keisti;
26. pritaria, jog reikia įtraukti skyrių dėl prekybos apsaugos taikant abipuses apsaugos priemones; ragina Komisiją besitęsiančių derybų dėl išsamaus EPS sudarymo metu pritarii apsaugos priemonių, kurios numatytos laikinajame EPS, persvarstymui, siekiant užtikrinti tinkamą, skaidrų ir greitą šių priemonių taikymą, jei laikomasi jų taikymo kriterijų;
27. mano, kad pagal išsamų ekonominės partnerystės susitarimą turėtų būti skatinamas apdorotų medžiagų eksportas, taikant paprastesnes ir patobulintas kilmės taisykles, ypač svarbiausiuose sektoriuose, pvz., tekstilės ir žemės ūkio sektoriuose;
28. pritaria, kad būtų numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimtys, ypač taikomos žemės ūkio prekėms ir kai kurioms apdorotoms žemės ūkio prekėms, kadangi jos labiausiai susijusios su būtinybe apsaugoti jaunas šių šalių pramonės šakas arba jautrius produktus, ir primena ES įsipareigojimą atsižvelgiant į Dohos derybų vystymosi klausimais raundą panaikinti subsidijas žemės ūkio eksportui;
29. atkreipia dėmesį į tai, kad šiuo metu ES ir Rytų ir Pietų Afrikos regiono derybos siekiant pereiti nuo laikinojo prie išsamaus EPS vyksta remiantis prielaida, kad susitarimas bus pasirašytas iki 2009 m. pabaigos; ragina Komisiją nedaryti pernelyg didelio spaudimo Rytų ir Pietų Afrikos regionui imtis liberalizavimo ir šiuo klausimu atsižvelgti į Rytų ir Pietų Afrikos Parlamento nuomones;
30. mano, kad turėtų būti atskirtos komercinės ir viešosios paslaugos; pabrėžia būtinybę išsaugoti viešąsias paslaugas, kurios susijusios su pagrindiniais žmonių poreikiais arba kurios atlieka svarbų vaidmenį išsaugant kultūrinę įvairovę, ir jų neįtraukti į derybas;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

31. atkreipia dėmesį į tai, kad į išsamų ekonominės partnerystės susitarimą bus įtrauktas skirsnis dėl bendradarbiavimo prekybos prekėmis srityje, dėl konkurencingumo, susijusio su pasiūla, dėl verslo mainų infrastruktūros, prekybos paslaugomis, su prekyba susijusių klausimų, institucijų kompetencijos ugdymo ir dėl mokesčių reguliavimo; ragina abi šalis atsižvelgti į savo įsipareigojimą baigti derybas dėl konkurencijos ir viešųjų pirkimų atsižvelgiant į Rytų ir Pietų Afrikos šalių pajėgumus;
32. pabrėžia, kad į bet kokią išsamų ekonominės partnerystės susitarimą turi būti įtrauktos gero valdymo, skaidrios politinės veiklos ir žmogaus teisių nuostatos, atsižvelgiant į Kotonu susitarimo 11b, 96 ir 97 straipsnius;
33. ragina Komisiją derėtis dėl ginčytinų klausimų, pvz., susitarime numatyta prekybos aprėptis, didžiausio palankumo statuso (DDS) sąlyga, eksporto mokesčiai, apsaugos priemonės ir kilmės šalies taisyklės, atsižvelgiant į siekį sudaryti tokį regioninį ekonominės partnerystės susitarimą, kuris atitiktų ES ir jos piliečių interesus ir būtų parama ES ir AKR šalių tvariai plėtrai;
34. pabrėžia išsamaus ekonominės partnerystės susitarimo svarbą derinant AKR šalių ir Europos bendrijos prekybos susitarimus ir remiant regionų savitarpio ryšius;
35. išreiškia didžiulį susirūpinimą dėl dabartinės žmogaus teisių, demokratinės ir ekonominės padėties Zimbabvėje, kuri kelia didžiulę grėsmę šios šalies piliečiams ir dėl kurios labai apsunkinamas Sąjungos ir Zimbabvės bendradarbiavimas šiuo metu ir ateityje;
36. palankiai vertina tai, kad sukurta Rytų ir Pietų Afrikos šalių grupės muitų sąjunga ir kad dedamos pastangos pinigų sąjungai sukurti, ypač todėl, kad tai būtų naudinga įmonėms, nes suderinus taisykles Rytų ir Pietų Afrikos regione būtų užtikrinta didesnė rinka, padidinta prekyba ir būtų sudaryta daugiau galimybių kurti masto ekonomiką;
37. ragina besiderančias šalis įtraukti įpareigojančias procedūras, susijusias su investicijomis, konkurencija ir viešaisiais pirkimais, kurių dėka didėtų susidomėjimas verslo ir investicijų galimybėmis Rytų ir Pietų Afrikos šalyse; šios taisyklės skirtos visiems, taigi, vadovaujantis jomis, būtų lengviau pritraukti verslo atstovus ir investicijas, o tai naudinga ir vartotojams, ir vietos valdžiai;
38. siekdamas užtikrinti, kad šalys partnerės nedelsdamos pasinaudotų laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo pranašumais, ragina kuo skubiau baigti ratifikavimo procedūrą;
39. ragina šalis baigti derybas dėl išsamaus Rytų ir Pietų Afrikos šalių ir Europos Bendrijos EPS, jei abi derybų šalys aiškiai pripažino abipusę šio susitarimo naudą;
40. primygtinai reikalauja, kad Parlamentas būtų visiškai informuojamas ir dalyvautų pereinamuoju derybų proceso laikotarpiu; norėtų, kad tai būtų pasiekta vykdant aktyvų neoficialų trišalį dialogą su Taryba ir Komisija; ragina, kad Taryba kuo greičiau įtrauktų Parlamentą;
41. pripažįsta Čagosos salyno žmonių, kurie buvo prievarta iškeldinti iš savo salų ir šiuo metu skurdžiai gyvena Mauricijaus ir Seišelių salose, keblią padėtį, ir mano, kad ES turėtų mėginti rasti sprendimą Čagosos gyventojų klausimais ir sudaryti jiems galimybes grįžti į savo teisėtas gimtąsias salas;
42. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams, AKR ir ES ministrų tarybai bei AKR ir ES Jungtinei parlamentinei asamblėjai.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Rytų Afrikos bendrijos valstybių partnerių ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0181

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl susitarimo, kuriuo nustatomas Europos bendrijos bei jos valstybių narių, vienos šalies, ir Rytų Afrikos bendrijos valstybių partnerių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas

(2010/C 117 E/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl penktosios Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijos Kankūne ⁽¹⁾, 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾, 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasirengimo šeštajai Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾, 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾, 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾, 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾, į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtos darbotvarkės (DPD) sustabdymo ⁽⁷⁾, į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾, į savo 2007 m. liepos 12 d. rezoliuciją dėl TRIPS ir galimybės įsigyti vaistų ⁽⁹⁾, į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽¹⁰⁾ ir į savo 2008 m. birželio 5 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Rytų Afrikos bendrijos valstybių partnerių ekonominės partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno baseino valstybių grupės (AKR) ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimas),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. ir 2008 m. gegužės mėn. susitikimų išvadas,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į ketvirtosios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ministrų konferencijos deklaraciją, priimtą 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 18 d. ministrų deklaraciją, kuri buvo priimta per Honkonge vykusią šeštąją PPO ministrų konferenciją,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 591.

⁽¹⁰⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Pagalbos prekybai darbo grupės pranešimą ir rekomendacijas, kuriuos PPO Generalinė taryba priėmė 2006 m. spalio 10 d.,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų Tūkstantmečio deklaraciją, kurioje Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT) nurodomi kaip tarptautinės bendruomenės bendrai priimti skurdo panaikinimo kriterijai,
  - atsižvelgdamas į Gleniglso komunikatą, kurį G8 priėmė 2005 m. liepos 8 d.,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį, kartu su 103 straipsnio 2 dalimi,
- A. kadangi ekonominės partnerystės susitarimai (EPS) turėtų būti suderinami su PPO taisyklėmis susitarimai ir juos vykdant turėtų būti siekiama remti regionų integraciją ir skatinti laipsnišką Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno regionų (AKR) šalių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką, tokiu būdu skatinant jų tvarų socialinį ir ekonominį vystymąsi ir prisidedant prie bendrų pastangų panaikinti skurdą AKR šalyse,
- B. kadangi pagal PPO taisykles ekonominės partnerystės susitarimus sudariusios šalys neprivalo prisiimti liberalizavimo įsipareigojimų paslaugų srityse,
- C. kadangi ekonominės partnerystės susitarimai turėtų būti naudojami ilgalaikiams santykiams kurti ir vykdant prekybą plėtrai remti,
- D. kadangi dabartinė finansų ir ekonomikos krizė reiškia, kad sąžiningos prekybos politika pagrįsti santykiai kaip niekada svarbūs besivystančioms šalims,
- E. kadangi laikinajame ekonominės partnerystės susitarime pagrindinis dėmesys skiriamas prekybai prekėmis ir suderinimui su PPO reikalavimais,
- F. kadangi laikinieji ekonominės partnerystės susitarimai turės lemiamą poveikį būsimai Rytų Afrikos bendrijos (RAB) valstybių ir jų prekybos partnerių Rytų ir Pietų Afrikoje ekonominei, socialinei ir aplinkos apsaugos raidai ir politikai,
- G. kadangi RAB valstybės partnerės 2005 m. sukūrė muitų sąjungą ir iki 2010 m. siekia sukurti bendrą rinką, o iki 2012 m. pinigų sąjungą ir politinę Rytų Afrikos valstybių federaciją,
- H. kadangi laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas gali turėti įtakos būsimų RAB valstybių ir kitų prekybos partnerių susitarimų apimčiai ir turiniui bei regiono pozicijai derybų metu,
- I. kadangi Europos Sąjunga ir AKR šalys konkuruoja tik ribotu mastu, nes ES eksportą sudaro prekės, kurių AKR šalys pačios negamina, tačiau šios prekės joms reikalingos arba tiesiogiai vartoti, arba kaip gamybos priemonės vietos pramonėje; kadangi tai negalioja prekybai žemės ūkio produktais, nes AKR šalių gamintojai žemės ūkio, gyvulininkystės ir pieno sektoriuose turi kovoti su didelėmis kliūtimis dėl ES subsidijų eksportui, kurios daro žalą griauna vietos ir regiono rinkoms ir dažnai jas griauna, todėl ES turėtų nedelsiant palaiapsniui panaikinti visas subsidijų eksportui rūšis,
- J. kadangi RAB valstybės partnerės pareiškė, kad jos norėtų surengti pakartotines derybas dėl kai kurių laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo punktų,
- K. kadangi pagal joki liberalizavimo tvarkaraštį iki 2015 m. iš šalių nereikalaujama pradėti muitų tarifų panaikinimo proceso; kadangi RAB šalims partnerėms suteikiamas 24 metų trukmės laikotarpis pagal laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą numatytam liberalizavimo procesui užbaigti,
- L. kadangi kartu su prekybiniais įsipareigojimais turėtų būti padidinta su prekyba susijusi parama,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- M. kadangi ES pagalbos prekybai strategijos tikslas – remti besivystančių šalių sugebėjimą pasinaudoti naujomis prekybos galimybėmis, kompensuoti prisitaikymo išlaidas ir galimą neigiamą prekybos liberalizavimo poveikį,
- N. kadangi nė viena galimo išsamaus ekonominės partnerystės susitarimo nuostata neturėtų pakenkti RAB valstybių partnerių galimybei užtikrinti geresnę prieigą prie vaistų,
1. yra įsitikinęs, kad, remiantis laikiniais ekonominės partnerystės susitarimais, turi būti prisidedama siekiant atgaivinti AKR šalių ir Europos Sąjungos prekybinius santykius, skatinant ekonomikos augimą, regionų integraciją, ekonomikos įvairinimą ir skurdo mažinimą bei įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus (TVT); taigi primygtinai ragina užtikrinti, kad šie susitarimai būtų įgyvendinami lanksčiai, atsižvelgiant į ribotus RAB valstybių partnerių pajėgumus;
  2. pabrėžia, kad šie susitarimai gali būti laikomi patenkinamais tik tada, jei juos taikant pasiekiami trys tikslai: AKR šalims suteikiama tvaraus vystymosi parama, skatinamas jų dalyvavimas pasaulinėje prekyboje ir stiprinamas regionalizacijos procesas; pabrėžia, kad siekdama užtikrinti apsaugą nuo neigiamų pasekmių, atsirandančių atvėrus RAB valstybių partnerių ekonomiką, Europos Sąjunga privalo teikti paramą, kad būtų suteikta realios naudos pasinaudojant prekybos lengvatomis ir kad būtų sudarytos ekonominio ir socialinio vystymosi sąlygos;
  3. dar kartą patvirtina savo požiūrį, kad deramai parengus ekonominės partnerystės susitarimą atsirastų galimybė atgaivinti AKR ir ES prekybos santykius, skatinti AKR šalių ekonomikos įvairinimą ir regionų integraciją bei mažinti skurdą AKR šalyse;
  4. ragina besiderančias šalis, kaip planuota, baigti derybas 2009 m.; ragina šalis imtis visų priemonių siekiant, kaip planuota, iki 2009 m. pabaigos baigti rengti išsamų AKR šalių ir Europos Sąjungos ekonominės partnerystės susitarimą;
  5. pripažįsta, kad pasirašytas laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas buvo naudingas eksportuotojams, kadangi po to, kai 2007 m. gruodžio 31 d. nustojo galioti Kotonu susitarimu nustatyta preferencinių tarifų tvarka, dėl minėtojo susitarimo padidėjo jų galimybės eksportuoti į Europos Sąjungą, taigi AKR šalių eksportuotojai išvengė nuostolių, kurių jie būtų patyrę, jei būtų turėję veikti ne tokios palankios prekybos sistemos sąlygomis;
  6. teigiamai vertina tai, kad Europos Sąjunga siūlo AKR valstybėms galimybę daugumą produktų į Europos Sąjungos rinką teikti visiškai be muitų ir kvotų;
  7. pabrėžia, kad laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas 7 tai susitarimas dėl prekybos prekėmis, kuriuo siekiama išsaugoti RAB valstybių partnerių galimybes eksportuoti į Europos Sąjungą ir iš esmės padidinti šias galimybes visiškai atveriant rinką ir taikant geresnes kilmės šalies taisykles;
  8. pažymi, kad LEPS pasirašymas yra būtinas žingsnis siekiant tvaraus viso šio regiono augimo, ir pabrėžia, kad svarbu tęsti derybas siekiant išsamaus susitarimo, kuriuo būtų skatinama didesnės apimties prekyba, investicijos ir regionų integracija;
  9. primena, kad ekonominės partnerystės susitarimai turi atitikti PPO taisykles, pagal kurias nereikalaujama ir nedraudžiama numatyti liberalizavimo išpareigojimų arba reguliavimo išpareigojimų paslaugų, intelektinės nuosavybės apsaugos ir vadinamųjų Singapūro klausimų srityse;
  10. ragina, kad laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą pakeičiant išsamiu ekonominės partnerystės susitarimu būtų nustatyta reglamentavimo sistema paslaugų srityje; ragina imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad, jei įmanoma, būtų ištrauktos nuostatos dėl universaliųjų paslaugų, įskaitant pagrindines viešąsias paslaugas; atsižvelgdamas į tai, patvirtina savo 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliucijoje dėl prekybos paslaugomis ⁽¹⁾ pateiktą nuomonę;

(1) Priimti tekstai, P6_TA(2008)0407.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

11. primena, kad veikianti regiono rinka yra pagrindinė prielaida sėkmingai įgyvendinti laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą ir kad regionų integracija ir bendradarbiavimas itin svarbūs siekiant užtikrinti socialinį ir ekonominį RAB valstybių partnerių vystymąsi;
12. prašo užtikrinti, kad jokie Europos Sąjungos ir Rytų bei Pietų Afrikos regiono valstybių susitarimai neprieštarautų vieni kitiems ir netrukdytų regioninei integracijai visame šiame regione;
13. pripažįsta, kad laikinajame ekonominės partnerystės susitarime reikia nustatyti pereinamuosius laikotarpius mažoms ir vidutinėms įmonėms (VMĮ), kad jos galėtų prisitaikyti prie pokyčių, kuriuos paskatins šis susitarimas, ir ragina RAB valstybių partnerių valdžios institucijas derantis dėl išsamaus ekonominės partnerystės susitarimo toliau ginti mažų ir vidutinių įmonių interesus;
14. ragina Europos Sąjungą teikti didesnę ir tinkamą paramą ir AKR šalių valdžios institucijoms, ir privačiam sektoriui, siekiant užtikrinti, kad ekonominiu aspektu pereinamasis laikotarpis pasirašius laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą būtų sklandesnis;
15. taigi pritaria, kad būtų numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimtys, ypač susijusios su žemės ūkio prekėmis ir su kai kuriomis apdorotomis žemės ūkio prekėmis, jei šios išimtys iš esmės pagrindžiamos būtinybe apsaugoti besivystančią šių šalių pramonę arba jautrius produktus;
16. ragina Komisiją aiškiau informuoti, kaip AKR regione iš tiesų paskirstomos lėšos, kurios kaip prioritetinės išlaidos numatytos pagal padidintą pagalbos prekybai biudžetą;
17. ragina susijusias šalis teikti aiškią ir skaidrią informaciją apie ekonominę ir politinę padėtį šiose šalyse ir jų vystymąsi, siekiant gerinti bendradarbiavimą su Komisija;
18. sutinka su nuomone, kad į išsamų ekonominės partnerystės susitarimą būtų įtrauktas skirsnis dėl vystomojo bendradarbiavimo, pagal kurį būtų skatinama bendradarbiauti prekybos prekėmis, su pasiūla susijusio konkurencingumo, verslo skatinimo infrastruktūros, prekybos paslaugomis, su prekyba susijusių klausimų, institucijų pajėgumų didinimo ir mokesčių reguliavimo srityse; ragina abi šalis laikytis jų sutarto įsipareigojimo baigti derybas dėl konkurencijos ir viešųjų pirkimų tik tuomet, kai bus sukurti tinkami pajėgumai;
19. primena, kad pagal ekonominės partnerystės susitarimą turi būti numatyta remti RAB valstybių partnerių vystymosi tikslus, politiką ir prioritetus, turint mintyje ne tik šio susitarimo struktūrą ir turinį, bet ir jo įgyvendinimo būdą ir principus;
20. primena, kad 2007 m. spalio mėn. buvo priimta ES pagalbos prekybai strategija, pagal kurią ES įsipareigojo iki 2010 m. kasmet padidinti bendrą su ES prekyba susijusią pagalbą iki 2 milijardų (2 000 000 000) eurų (po 1 milijardą eurų skirtų Bendrija ir valstybės narėms); primygtinai reikalauja užtikrinti, kad RAB valstybės partnerės gautų tinkamą ir teisingą dalį;
21. ragina kuo greičiau nustatyti ir paskirti pagalbos prekybai išteklių dalį; pabrėžia, kad šios lėšos turėtų būti papildomi ištekliai, o ne tiesiog pakeistos paskirties Europos plėtros fondo (EPF) finansavimas; šių lėšų panaudojimas turėtų atitikti RAB valstybių prioritetus ir jos turėtų būti išmokamos laiku, laikantis nuspėjamumo principo ir pagal nacionalinius ir regioninius strateginius plėtros planus nustatytą tvarkaraščį; nepitaria tam, kad teikiant Europos pagalbą būtų nustatytos bet kokios su ekonominės partnerystės susitarimais susijusios sąlygos ir ragina Komisiją užtikrinti, kad prieiga prie 10-ojo EPF lėšų būtų atsieta nuo derybų rezultatų ir tempo;
22. ragina Komisiją paaiškinti, kaip regione iš tiesų paskirstomos lėšos, taip pat ragina valstybes nares greta 2008t2013 m. biudžetinių įsipareigojimų numatyti papildomą finansavimą;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

23. ragina Komisiją, atsižvelgiant į Tarybos 2007 m. rugsėjo mėn. priimtus įsipareigojimus dėl su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų (TRIPS susitarimas ir prieiga prie vaistų), nesiderėti siekiant į išsamų ekonominės partnerystės susitarimą įtraukti TRIPS+ susitarimo nuostatų, susijusių su farmaciniais produktais ir turinčių įtakos visuomenės sveikatai bei galimybei įsigyti vaistų, nereikalauti prisiimti ir laikytis Patentinės kooperacijos sutarties ir Patentų teisės sutarties nuostatų, atsisakyti reikalavimo įtraukti Direktyvoje 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo numatytas sąlygas ir neįtraukti į išsamų ekonominės partnerystės susitarimą tokių taisyklių, kaip neoriginalios duomenų bazės apsauga;
24. ragina derybų dėl bet kurio išsamaus ekonominės partnerystės susitarimo dalyvių visiškai atsižvelgti į gamtos išteklių valdymo skaidrumo svarbą ir apibrėžti pažangią patirtį, kuria remiantis būtų užtikrinta, kad AKR šalys turėtų kuo daugiau naudos iš minėtųjų išteklių;
25. pabrėžia, kad į bet kokią išsamų ekonominės partnerystės susitarimą turi būti įtrauktos gero valdymo, skaidrios politinės veiklos ir žmogaus teisių nuostatos;
26. pabrėžia prekybos pačiame regione svarbą ir būtinybę plėtoti regioninės prekybos ryšius siekiant užtikrinti tvarų augimą regione; pabrėžia, kad svarbus įvairių regiono subjektų bendradarbiavimas ir sudešinamumas;
27. skatina toliau mažinti besivystančių šalių ir regionų grupių tarpusavio tarifus, kurie šiuo metu sudaro 15–25 proc. prekybinės vertės, siekiant skatinti pietinių regionų tarpusavio prekybą, ekonominę plėtrą ir regionų integraciją;
28. ragina Komisiją dėti visas pastangas stengiantis vėl pradėti derybas dėl Dohos plėtos darbotvarkės (DPD) ir užtikrinti, kad vykdant susitarimus dėl liberalizavimo būtų skatinamas skurdžių šalių vystymasis;
29. yra įsitikinęs, kad išsamūs ekonominės partnerystės susitarimai turėtų papildyti susitarimus dėl DPD, o ne būti alternatyva AKR šalims;
30. atsižvelgia į poreikį parengti skyrių, kuriame būtų numatytos dvišalės prekybos apsaugos priemonės; ragina abi šalis be reikalo nesinaudoti šiomis apsaugos priemonėmis; ragina Komisiją besitęsiančių derybų dėl išsamaus EPS sudarymo metu pritarti apsaugos priemonių, kurios numatytos laikinajame EPS, persvars-tymui, siekiant užtikrinti tinkamą, skaidrų ir greitą šių priemonių taikymą, jei laikomasi jų taikymo kriterijų;
31. prašo užtikrinti skubią ratifikavimo procedūrą, kad šalys partnerės be nereikalingos gaisaties galėtų turėti naudą iš laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo;
32. primena, kad nors laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas gali būti vertinamas kaip pirmasis ekonominės partnerystės proceso etapas, teisiniu požiūriu tai reiškia, kad po to reikės sudaryti ir išsamų ekonominės partnerystės susitarimą;
33. pabrėžia, kad galimas Parlamento pritarimas laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo sudarymui neturi lemiamos įtakos Parlamento pozicijai svarstant klausimą, ar duoti pritarimą galimo išsamaus ekonominės partnerystės susitarimo sudarymui, kadangi kalbama apie dviejų skirtingų tarptautinių susitarimų sudarymo procedūrą;
34. primena, kad RAB yra vienintelis regionas, kurio visos valstybės sudarė laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą ir pritarė vienodiems liberalizavimo tvarkaraščiams; atkreipia dėmesį į tai, kad turi būti nuolat vertinama, kaip laikomasi šių tvarkaraščių, ir tikrinama, ar juos įgyvendinant nesukuriama pernelyg didelės naštos;
35. pabrėžia, kad laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas tikriausiai turės poveikio šio regiono šalių ir jų svarbiausių prekybos partnerių santykiams ir kad turi būti užtikrinama, jog pagal dabartinio susitarimo nuostatas būtų sudarytos palankesnės sąlygos būsimiems prekybos susitarimams;
36. ragina Komisiją apsvaistyti Rytų Afrikos bendrijos valstybių prašymus derantis dėl išsamaus ekonominės partnerystės susitarimo iš naujo aptarti kai kuriuos ginčytinus laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo punktus, kuriuos jos norėtų pakeisti arba panaikinti;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

37. ragina AKR šalis toliau dalyvauti liberalizavimo procese ir vykdyti šias reformas ne tik prekybos prekėmis srityje, bet ir siekti liberalizuoti prekybą paslaugomis;
38. pabrėžia, kad remiantis ekonominės partnerystės susitarimais turėtų būti prisidedama prie Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) įgyvendinimo;
39. pažymi, kad vykstant deryboms dėl ekonominės partnerystės susitarimo kai kurios AKR valstybės, siekdamos, kad visi eksportuotojai būtų traktuojami kaip prekybos partneriai, kuriems taikomas didžiausio palankumo režimas, siūlo į EPS įtraukti išlygą dėl didžiausio palankumo statuso, pagal kurią būtų nustatomi normalūs ir nediskriminuojamieji importuojamų prekių tarifai;
40. palankiai vertina tai, kad derybų metu Europos Sąjunga su AKR šalimis susitarė dėl naujų, geresnių ir lankstesnių kilmės taisyklių, kurios gali būti AKR šalims labai naudingos, jei bus tinkamai jų laikomasi ir deramai atsižvelgiama į mažesnius šių šalių pajėgumus;
41. pabrėžia, kad dėl iškasenų arba medienos produktų eksporto neturi kilti pavojaus trapijai ekologinės sistemos pusiausvyrai, kuri itin svarbi Afrikos žemynui, ir kad atlyginimo už RAB valstybių partnerių teikiamas ekologines paslaugas sistema turi būti įtraukta į ekonominės partnerystės susitarimą;
42. mano, jog svarbu, kad įgyvendinant ekonominės partnerystės susitarimus turėtų būti nustatyta tinkama stebėsenos sistema, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas, kuriame, siekiant užtikrinti deramą vadovaujamo Tarptautinės prekybos komiteto vaidmens ir bendro vystymosi politikos nuoseklumo pusiausvyrą, dalyvautų Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto nariai; šis Parlamento komitetas turi būti lankstus ir savo veiksmus aktyviai derinti su AKR ir Europos Sąjungos jungtine parlamentine asamblėja; mano, kad ši stebėseną turėtų būti pradėdama vykdyti patvirtinus kiekvieną laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą;
43. ypač pažymi nepaprastai svarbų AKR nacionalinių parlamentų ir nevalstybinių veikėjų vaidmenį ekonominės partnerystės susitarimų priežiūros bei valdymo srityje ir prašo Komisiją užtikrinti, kad jie dalyvautų vykstančiose derybose; atsižvelgiant į tai, reikalinga aiški ES ir AKR šalių darbotvarkė, kuri būtų pagrįsta dalyvavimo strategija;
44. ragina taikyti tinkamas ir skaidrias ekonominės partnerystės susitarimų poveikio stebėsenos priemones, kurių funkcijos ir poveikis būtų aiškūs, taip pat numatyti aktyvesnę AKR valstybių dalyvavimą ir išsamiai konsultuotis su suinteresuotomis šalimis;
45. palankiai vertina tai, kad į laikinąjį ekonominės partnerystės susitarimą įtraukta peržiūros nuostata, pagal kurią patvirtinama, kad ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams po pasirašymo datos numatoma išsamiai persvarstyti susitarimą ir vėliau jį persvarstyti kas penkerius metus, kartu atliekant prekybos įsipareigojimų vykdymo sąnaudų ir pasekmių analizę; jei būtina, reikia atlikti susitarimo nuostatų ir jų taikymo pakeitimus, atsižvelgiant į PPO taisykles ir procedūrą ir jomis vadovaujantis;
46. ragina Tarybą konsultuotis su Parlamentu prieš priimant sprendimą dėl laikino tarptautinių susitarimų taikymo, kai reikalaujama laikytis pritarimo procedūros (kaip numatoma ekonominės partnerystės susitarimų atveju), atsižvelgiant į tai, kad Parlamentas gali vėliau nepritari tarptautiniam susitarimui, kadangi tokiu atveju turėtų būti nustota laikinai taikyti atitinkamą susitarimą;
47. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams, AKR ir ES Ministrų Tarybai bei AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Centrinės Afrikos tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas

P6_TA(2009)0182

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tarpinio Europos bendrijos bei jos valstybių narių, vienos šalies, ir Centrinės Afrikos, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo

(2010/C 117 E/24)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl Kankune vykusios Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) penktosios ministrų konferencijos ⁽¹⁾, į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po 2004 m. rugpjūčio 1 d. PPO Generalinės tarybos sprendimo ⁽²⁾, į savo 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl pasirengimo šeštajai PPO ministrų konferencijai Honkonge ⁽³⁾, į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) poveikio vystymuisi ⁽⁴⁾, į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽⁵⁾, į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl prekybos ir skurdo: prekybos politikos kryptių kūrimas siekiant padidinti prekybos indėlį mažinant skurdą ⁽⁶⁾, į savo 2006 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos plėtos darbotvarkės sustabdymo ⁽⁷⁾, į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁸⁾, į savo 2007 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl ekonominės partnerystės susitarimų ⁽⁹⁾ ir į savo 2008 m. birželio 5 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d., iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 552/97, (EB) Nr. 1933/2006 ir Komisijos reglamentus (EB) Nr. 964/2007 ir (EB) Nr. 1100/2006 ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į tarpinį Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės narių ir Europos Bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
- atsižvelgdamas į Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos (BRIST) 2006 m. balandžio mėn., 2006 m. spalio mėn., 2007 m. gegužės mėn., 2007 m. spalio mėn., 2007 m. lapkričio mėn. bei 2008 m. gegužės mėn. posėdžių išvadas,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Ekonominės partnerystės susitarimai“ (COM(2007)0635),
- atsižvelgdamas į Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), ypač į jo XXIV straipsnį,
- atsižvelgdamas į ministrų deklaracijas, patvirtintas 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje vykusio ketvirtojo PPO ministrų konferencijos posėdžio ir 2005 m. gruodžio 18 d. Honkonge vykusio šeštojo PPO ministrų konferencijos posėdžio metu,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 15 d. Europos Sąjungos Tarybos patvirtintą bendrąją pagalbos prekybai strategiją,

⁽¹⁾ OL C 77 E, 2004 3 26, p. 393.

⁽²⁾ OL C 92 E, 2006 4 20, p. 397.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 126.

⁽⁴⁾ OL C 292 E, 2006 12 1, p. 121.

⁽⁵⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽⁶⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 261.

⁽⁷⁾ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 244.

⁽⁸⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 301.

⁽⁹⁾ OL C 323 E, 2008 12 18, p. 361.

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0252.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Pagalbos prekybai darbo grupės pranešimą ir rekomendacijas, kurias PPO Generalinė Taryba patvirtino 2006 m. spalio 10 d.,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją, kurioje buvo nustatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai (TVT), visos tarptautinės bendruomenės iškelti kaip priemonė, skirta skurdui panaikinti,
  - atsižvelgdamas į su viešąja vystymosi pagalba susijusius Bendrijos išsipareigojimus, priištus pagal vadinamąjį Monterėjaus konsensuą, kurį 2002 m. kovo 22 d. tarptautinės vystymosi finansavimo konferencijos metu patvirtino Jungtinės Tautos, pagal Gleneagleso pranešimą, kurį 2005 m. liepos 8 d. priėmė G8 grupė, pagal 2008 m. gegužės 27 d. Adis Abeboje priištą Tarybos ir valstybių narių atstovų, susirinkusių EPS taryboje, išvada bei pagal 2008 m. gruodžio 2 d. antrosios tarptautinės vystymosi finansavimo konferencijos metu Jungtinių Tautų priimtą Dohos konferencijos deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į Akros veiksmų programą, kurią 2008 m. rugsėjo 4 d. patvirtino valstybės, dalyvaujančios trečiajame aukšto lygio forume vystymosi pagalbos veiksmingumo klausimais,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį, siejant ją su 103 straipsnio 2 dalimi,
- A. kadangi iki 2007 m. pabaigos nepavykus pasiekti regioninio susitarimo su visomis Centrinės Afrikos valstybėmis Europos bendrija ir Kamerūnas 2007 m. gruodžio 17 d. parafavo tarpinį ekonominės partnerystės susitarimą; kadangi šis susitarimas pasirašytas 2009 m. sausio 15 d. Jaundėje,
- B. kadangi pagrindiniai šio susitarimo, kaip ir kitų EPS, tikslai turėtų būti tvari ekonominė ir socialinė plėtra ir skurdo pašalinimas, taip pat parama regionų integracijai ir didesnė AKR valstybių ekonomikos integraciją į pasaulio ekonomiką,
- C. kadangi Komisija tęsia tuo pačiu metu vykstančias derybas dėl susitarimo su visomis Centrinės Afrikos valstybėmis,
- D. kadangi reikia atsižvelgti į aštuonių Centrinės Afrikos valstybių, iš kurių šešios yra salų valstybės arba anklavai ir penkios priklauso mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir gali laisvai patekti į ES rinką pagal iniciatyvą „Viskas, išskyrus ginklus“, ekonominius ir socialinius skirtumus,
- E. kadangi atveriant šias valstybes ES eksportui būtina teikti pagalbą vystymuisi ir ženklia techninę pagalbą,
- F. kadangi Komisija ir Europos Sąjungos valstybės narės 2007 m. spalio mėn. išsipareigojo kasmet skirti papildomai 1 milijardą (1 000 000 000) EUR pagal Pagalbos prekybai iniciatyvą, siekdamas paremti EPS pasirašiusių ir jo nepasirašiusių besivystančių šalių pastangas didinti savo prekybinius pajėgumus, ir kadangi Centrinės Afrikos regionas turėtų gauti teisingą ir nešališką šių lėšų dalį,
- G. kadangi ekonominė konkurencija tarp ES ir Kamerūno yra ribota, nes didžiąją dalį ES eksporto sudaro prekės, kurių Kamerūnas negamina, tačiau šios prekės jam reikalingos arba tiesiogiai naudoti, arba šalies pramonei; kadangi tai negalioja prekybai žemės ūkio produktais, nes AKR šalių gamintojai žemės ūkio, gyvulininkystės ir pieno sektoriuose turi kovoti su didelėmis kliūtimis dėl ES subsidijų eksportui, kurios daro žalą vietos ir regiono rinkoms ir dažnai jas griaua, todėl ES turėtų nedelsiant palaipsniui panaikinti visas subsidijų eksportui rūšis; kadangi galimas ES eksporto į Kamerūną padidėjimas po tarpinio EPS (TEPS) pasirašymo turėtų netrukdyti vietos gamybai ir naujoms pramonės šakoms, nes EPS turėtų prisidėti prie AKR šalių ekonomikos įvairinimo,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

1. pabrėžia, kad šie susitarimai gali būti laikomi patenkinamais tik tada, jei juos taikant pasiekiami šie tikslai: AKR šalims suteikiama tvaraus vystymosi parama, skatinamas jų dalyvavimas pasaulinėje prekyboje, stiprinamas regionalizacijos procesas, skatinami prekybos mainai tarp Europos Sąjungos ir AKR šalių; skatinamas AKR šalių ekonomikos įvairinimas;
2. ypatingai pabrėžia šių susitarimų pradinę paskirtį: vystymąsi, skurdo mažinimą ir paramą TVT įgyvendinimui;
3. mano, kad šie tikslai įgyvendinami tikslingai apsaugant AKR šalis nuo galimų neigiamų EPS įgyvendinimo pasekmių, teikiant paramą, kurią gaudamos jos gali iš tiesų pasinaudoti prekybos lengvatų nauda, bei remiant jų ekonominę ir socialinę vystymąsi; ragina Komisiją ir valstybes nares teikti didesnę ir adekvačią paramą siekiant palengvinti ekonomikos perėjimą LEPS parafavimo;
4. ragina derybų šalis, kaip planuota, baigti derybas 2009 m; ragina šalis imtis visų galimų priemonių siekiant, kaip planuota, iki 2009 m. pabaigos baigti rengti AKR šalių ir Europos Sąjungos išsamų EPS;
5. pripažįsta, kad pagal PPO taisykles reikėjo sudaryti susitarimą iki 2007 m. gruodžio 31 d.; vis dėlto pabrėžia, kad Komisija vertė sudaryti išsamius EPS iki minėtosios datos, kai apsiribojus susitarimu vien dėl prekių būtų buvę galima įvykdyti Europos bendrijos įsipareigojimus PPO;
6. mano, kad reikalavimas liberalizuoti 80 proc. prekybos apimties yra GATT XXIV straipsnio interpretacija, kurią siūlant nepakankamai atsižvelgiama į tai, kad Sąjunga derasi su kai kuriomis neturtingiausiomis pasaulio šalimis, kurių išsivystymo lygis ir jautrūs sektoriai skiriasi;
7. pripažįsta, kad pasirašytas laikinasis Europos Sąjungos ir AKR valstybių ekonominės partnerystės susitarimas buvo naudingas eksportuotojams, kadangi 2007 m. gruodžio 31 d. nustojus galioti Kotonu susitarimu nustatytam preferencinių tarifų tvarkos taikymui buvo išplėstos eksporto į Europos Sąjungą galimybės, taigi AKR eksportuotojai išvengė nuostolių, kurių jie būtų patyrę, jei būtų turėję veikti remdamiesi ne tokiomis palankiomis prekybos sistemomis;
8. palankiai vertina tai, kad Europos Sąjunga, siekdama remti AKR ir Europos Sąjungos savitarpio prekybos liberalizavimą, siūlo AKR šalims visiškai bekvotė ir bemuitę prieigą prie Europos Sąjungos rinkos; ši prieiga galiojūt daugumai prekių;
9. pabrėžia, kad patvirtinus susitarimą reikėtų didelių pastangų ir didelės ES paramos ir techninės pagalbos, siekiant gerokai pakelti Kamerūno ekonomikos lygį;
10. mano, kad, nepaisant lengvatinės Kamerūno žemės ūkio produktų galimybės patekti į ES rinką, taikant EPS negalima paskatinti Kamerūno žemės ūkio gamybos vystymosi, jei techninėmis ir finansinėmis investicijomis nebus padidinti ir modernizuoti gamybos pajėgumai;
11. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl didelio valstybės išlaidų žemės ūkio subsidijoms ir paramai lygio skirtumų Europos Sąjungos ir AKR ekonomikoje AKR šalių ūkininkų padėtis blogesnė, nes mažėja jų konkurencingumas ir šalies viduje, ir užsienyje, nes jų produktai iš tikrųjų yra brangesni;
12. taigi pritaria, kad būtų numatytos suderintos tai pačiai prekių grupei taikomų muitų išimtys, ypač susijusios su žemės ūkio prekėmis ir su kai kuriomis apdorotomis žemės ūkio prekėmis, kadangi labiausiai reikia apsaugoti jaunas šių šalių pramonės šakas arba „jautrius“ produktus;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

13. mano, kad siekiant užtikrinti Kamerūno ir viso regiono apsirūpinimą maistu, būtina įgyvendinti ilgalaikės paramos vietos žemės ūkiui politiką, įskaitant prekybos politikos priemones, kuriomis sudaromos rinkos reguliavimo ir tvaraus šeimos žemės ūkio galimybės; mano, kad nereikėtų riboti valstybės intervencijos galimybių šioje srityje; pažymi, kad šie aspektai turėtų tapti vienu iš svarbiausių derybų klausimų siekiant užtikrinti prekybos politikos ir visų ES politikos sričių nuoseklumą nepriklausomumo maisto požiūriu ir teisės į maistą srityse;

14. ragina derybų dėl bet kurio išsamaus EPS dalyvių visiškai atsižvelgti į gamtos išteklių valdymo skaidrumo svarbą ir nurodyti, kokia pažangiaja patirtimi tiesiogiai susijusioms šalims būtina vadovautis siekiant iš šių išteklių didžiausios naudos;

15. ragina Komisiją aiškiau informuoti, kaip AKR regione iš tiesų paskirstomos lėšos, kurios kaip prioritetinės išlaidos numatytos pagal padidintą pagalbos prekybai biudžetą;

16. ragina kuo greičiau nustatyti ir paskirti prekybos tikslams skirtą pagalbos dalį; pabrėžia, kad šios lėšos turėtų būti papildomi ištekliai, o ne tiesiog pakeistos paskirties Europos plėtros fondo finansavimas; šių lėšų panaudojimas turėtų atitikti Centrinės Afrikos regiono prioritetus ir jos turėtų būti išmokamos laiku, laikantis nuspėjamumo principo ir pagal nacionalinius ir regioninius strateginius plėtros planus nustatytų tvarkaraščių; nepritaria tam, kad būtų nustatytos bet kokios su EPS pasirašymu susijusios sąlygos dėl Europos pagalbos skyrimo ir ragina Komisiją užtikrinti, kad prieiga prie 10-ojo EPF lėšų būtų atsieta nuo derybų rezultatų ir tempo;

17. mano, kad reikėtų laikytis ES išsipareigojimų ir išmokų grafiko, kaip susitarta pagal orientacines regionines ir nacionalines programas, nes šios lėšos būtinai turi būti teikiamos vykstant AKR šalių liberalizacijos procesui;

18. primena daugkartinius Parlamento prašymus įtraukti EPF į Sąjungos biudžetą; smerkia tai, kad EPF naudojamas kaip pagrindinis EPS regioninio fondo finansavimo šaltinis, nors numatomas papildomas finansavimas; pabrėžia, kad pagal nacionalinę orientacinę programą Kamerūnui ir regioninę orientacinę programą skiriamų lėšų nepakanka tam, kad būtų galima pakelti Kamerūno ekonomikos lygį, o tai turėtų būti atlikta pasirašius EPS;

19. pabrėžia, kad teikiant ES finansavimą turėtų būti kartu padedama pakelti AKR ekonomikos lygį ir kompensuoti su muštais susijusių pajamų praradimą; prašo Komisijos kuo anksčiau pranešti EPS bendro fiskalinio poveikio apskaičiavimo metodus;

20. primygtinai teigia, kad, vadovaujantis su pagalbos veiksmingumu susijusiais Paryžiaus deklaracijos principais, parama, be kita ko, turi priklausyti nuo poreikio, ir todėl ragina AKR šalis patikslinti, kokiam tikslui reikia papildomų su EPS susijusių lėšų, ypač šiose srityse: norminio pagrindo, apsaugos priemonių, prekybos palengvinimo, paramos siekiant atitikti tarptautinius sanitarijos, fitosanitarijos ir intelektinės nuosavybės standartus bei EPS stebėsenos priemonės sukūrimo;

21. siekiant gerinti bendradarbiavimą su Komisija, ragina susijusias šalis teikti aiškią ir skaidrią informaciją apie jų ekonominę ir politinę padėtį bei vystymąsi;

22. pabrėžia prekybos pačiame regione svarbą ir būtinybę plėtoti regioninės prekybos ryšius siekiant užtikrinti tvarų augimą regione; pažymi, kad svarbus skirtingų regioninių vienetų bendradarbiavimas ir suderinamumas;

23. skatina toliau mažinti tarifus, taikomus tarp besivystančių šalių ir regionų grupių, šiuo metu sudarančius 15–25 proc. prekybinės vertės, siekiant toliau skatinti pietų regionų tarpusavio prekybą, ekonominę plėtrą ir regionų integraciją;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

24. mano, kad būsiamasis EPS su Centrinės Afrikos valstybėmis jokia būdu neturėtų kelti grėsmės šių valstybių regioninei integracijai ar ją silpninti;
25. ragina Komisiją dėti visas pastangas stengiantis vėl pradėti derybas dėl Dohos plėtros darbotvarkės (DPD) ir užtikrinti, kad susitarimai dėl liberalizavimo skatintų skurdžių šalių vystymąsi;
26. yra įsitikinęs, kad išsamūs EPS turėtų papildyti susitarimus dėl DPD, o ne būti alternatyva AKR šalims;
27. mano, kad dėl neaiškumų, susijusių su Dohos raundo derybomis ir su ginčo dėl bananų sprendimu PPO, būtinas ypatingas Europos Sąjungos dėmesys ir prioritetiniai veiksmai siekiant užtikrinti bananų sektoriaus ateitį Kamerūne ir visame Centrinės Afrikos regione;
28. teigiamai vertina susitarime numatytas apsaugos priemones, bet pabrėžia, kad jų įgyvendinimui numatyta sistema sudėtinga, be to, dėl jos galėtų būti apribotos galimybės jas įgyvendinti; ragina Komisiją besitęsiančių derybų dėl išsamaus EPS sudarymo metu pritarti apsaugos priemonių, kurios numatytos laikinajame EPS, persvarstymui, siekiant užtikrinti tinkamą, skaidrų ir greitą šių priemonių taikymą, jei laikomasi jų taikymo kriterijų;
29. pabrėžia, jog būtinas nacionalinių parlamentų, Europos Parlamento ir pilietinės visuomenės atliekamas bendras EPS poveikio įvertinimas, vykdomas po jo įgyvendinimo; prašo, kad esant reikalui būtų galima peržiūrėti liberalizavimo grafiką;
30. prašo, kad būtų remiama didžiausią pridėtinę vertę turinčių perdirbtų produktų gamyba ir eksportas, ypač supaprastinant kilmės taisykles ir suteikiant joms daugiau lankstumo, o jas nustatant derėtų atsižvelgti į pramonės išsivystymo skirtumus tarp ES ir AKR šalių bei tarp pastarųjų;
31. atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis laikinuoju ekonominės partnerystės susitarimu, nustatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį mažos ir vidutinio dydžio įmonės (MVI) galėtų prisitaikyti prie susitarimo pagrindu nustatytų pokyčių, ir ragina susijusių valstybių valdžios institucijas toliau remti MVI interesus derantis dėl išsamaus EPS;
32. siekdamas, kad pereinamasis ekonomikos laikotarpis pasirašius LEPS būtų sklandesnis, ragina Europos Sąjungą didinti atitinkamą pagalbą AKR šalių valdžios institucijoms ir privačiajam sektoriui;
33. pabrėžia, kad LEPS su Kamerūnu nuostatos neturėtų būti paprasčiausiai perkeltos į regioninį EPS; primena, kad Kamerūnas neatspindi aštuonių regiono valstybių, kurių su liberalizavimo grafikai, pereinamaisiais laikotarpiais ir pažeidžiamų produktų sąrašais susiję prioritetai ir poreikiai nėra tokie patys, įvairovės; prašo, kad regioninis EPS būtų pakankamai lankstaus pobūdžio siekiant atsižvelgti į šias ypatybes;
34. mano, kad dabartinis Centrinės Afrikos regiono pasiūlymas 20 metų laikotarpiu liberalizuoti 71 proc. prekybos, taikant 5 metų parengiamąjį laikotarpį, neatitinka PPO reikalavimų, pagal kuriuos numatyta 80 proc. 15 metų laikotarpiu;
35. rekomenduoja laikytis lankstaus, asimetrinio ir pragmatinio požiūrio tebevykstančiose derybose dėl galutinio EPS; turėdamas tai mintyje, ragina Komisiją ypač atsižvelgti į Centrinės Afrikos regiono prašymą, susijusį su susitarime numatytais vystymosi aspektais; atsižvelgdamas į tai, pritaria 2008 m. gegužės mėn. BRIST išvadoms;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

36. ragina Komisiją besąlygiškai ir lanksčiai reaguoti į AKR valstybių prašymus peržiūrėti į LEPS įtrauktus ginčijamus klausimus, kaip antai „iš esmės visos prekybos prekėmis“ apibrėžtį, didžiausio palankumo režimo statuso sąlygą, išpareigojimus, susijusius su eksporto mokesčių panaikinimu, *status quo* sąlyga ir abišalėmis bei specialiomis apsaugos priemonėmis;
37. prašo, kad, jei Centrinės Afrikos valstybės, kurios nėra mažiausiai išsivysčiusios šalys, nenorėtų pasirašyti EPS, Komisija apsvarstytų visas galimas alternatyvas, siekdama sukurti šiose valstybėse naują prekybos sistemą, kuri atitiktų PPO taisykles;
38. primena, kad EPS turėtų atitikti PPO taisykles, pagal kurias nereikalaujama ir nedraudžiama išpareigoti dėl paslaugų liberalizacijos ar vadinamųjų Singapūro klausimų;
39. prašo Komisijos neįtraukti į EPS nuostatų dėl intelektinės nuosavybės, dėl kurių kyla kliūčių pagrindiniams vaistams išgyti; ragina Europos Sąjungą išnaudoti EPS sistemą padedant AKR šalims įgyvendinti lankstumo priemones, numatytas Dohos deklaracijoje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS) ir visuomenės sveikatos;
40. reikalauja, kad EPS būtų įrašyti plačiau išdėstyti skyriai dėl vystymosi siekiant įgyvendinti TVT ir propaguoti bei stiprinti pagrindines socialines ir žmogaus teises;
41. pabrėžia, kad į bet koki išsamų EPS turi būti įtrauktos nuostatos dėl gero valdymo, politinių pareigų skaidrumo ir žmogaus teisių;
42. reikalauja, kad Parlamentas būtų nuolat informuojamas apie EPS derybų procesą ir aktyviai jame dalyvautų; be to, primena apie Parlamento priežiūros ir išankstinio išpėjimo vaidmenį, taip pat apie Parlamento narių norą paskatinti platesnį ES institucijų, AKR šalių atstovų ir pilietinės visuomenės dialogą;
43. rekomenduoja, kad, prieš suteikiant Parlamento pritarimą, jo darbotvarkėje, išsaugant tam tikrą lankstumą, būtų atsižvelgta į AKR šalių parlamentų nuomones dėl EPS derybų rezultatų;
44. ragina taikyti tinkamas ir skaidrias priežiūros sistemas, kurios turėtų konkrečią paskirtį ir darytų konkretų poveikį siekiant, kad EPS poveikis būtų stebimas aktyviau dalyvaujant AKR ir konsultuojantis su įvairiomis suinteresuotomis šalimis;
45. ypač pabrėžia didelę AKR parlamentų ir nevalstybinių veikėjų reikšmę EPS priežiūros ir valdymo srityje ir prašo Europos Komisijos užtikrinti jų dalyvavimą vykstančiose derybose; mano, kad todėl AKR šalys ir Europos Sąjunga turi susitarti dėl aiškios tolesnių derybų, grindžiamų dalyvavimu, darbotvarkės;
46. mano, kad svarbu, jog įgyvendinant EPS būtų parengta tinkama stebėsenos sistema, kurią koordinuotų atitinkamas Parlamento komitetas ir kurią taikant būtų įtraukiami Tarptautinės prekybos komiteto ir Vystymosi komiteto nariai bei tinkamai derinamas Tarptautinės prekybos komiteto vadovaujamas vaidmuo ir bendras prekybos ir vystymosi politikos nuoseklumas; mano, kad šis Parlamento komitetas turėtų veikti lanksčiai ir aktyviai derinti veiklą su AKR ir ES jungtine parlamentine asamblėja; mano, kad šią stebėseną reikėtų pradėti po kiekvieno laikino EPS;
47. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių ir AKR šalių vyriausybėms ir parlamentams, AKR ir ES ministrų tarybai bei AKR ir ES Jungtinei parlamentinei asamblėjai.
-

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EIB ir ERPB 2007 m. metinės ataskaitos

P6_TA(2009)0185

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2007 m. Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko metinių ataskaitų (2008/2155(INI))

(2010/C 117 E/25)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos investicijų banko (EIB) 2007 m. metinę ataskaitą,
- atsižvelgdamas į Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) 2007 m. metinę ataskaitą,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 9, 266 ir 267 straipsnius ir į EIB statuto 11 protokolą,
- atsižvelgdamas į 1990 m. gegužės 29 d. susitarimą dėl ERPB įsteigimo,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 230 ir 232 straipsnius dėl Teisingumo Teismo veiklos,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 248 straipsnį, kuriame apibrėžiamas Audito Rūmų vaidmuo,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimą 2006/1016/EB, suteikiantį Europos investicijų bankui Bendrijos garantiją paskolų ir paskolų garantijų, suteiktų projektams ne Bendrijoje, nuostoliams atlyginti ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimą dėl Sprendimo Nr. 2006/1016/EB teisinio pagrindo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 4 d. Tarybos sprendimą 2008/847/EB dėl Centrinės Azijos šalių atitikties reikalavimams pagal Sprendimą 2006/1016/EB, suteikiantį Europos investicijų bankui Bendrijos garantiją paskolų ir paskolų garantijų, suteiktų projektams ne Bendrijoje, nuostoliams atlyginti ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 1997 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimą 97/135/EB numatantį, kad Europos bendrija turi įsigyti papildomų akcijų, nusprendus padvigubinti Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko kapitalą ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. atliktą ERPB kapitalo išteklių apžvalgą, kuri apima 2006–2010 m.,
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos Bendrijų skolinimosi ir skolinimo 2007 m. (COM(2008)0590),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. balandžio 22 d. rezoliuciją dėl Europos investicijų banko 2006 m. metinės ataskaitos ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL L 414, 2006 12 30, p. 95.

⁽²⁾ Byla C-155/07, Europos Parlamentas prieš Europos Sąjungos Tarybą, dar nepaskelbta Europos Teismo ataskaitose.

⁽³⁾ OL L 301, 2008 11 12, p. 13.

⁽⁴⁾ OL L 52, 1997 2 22, p. 15.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0132.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2007 m. vasario 15 d. rezoliuciją dėl Europos investicijų banko 2005 m. metinės ataskaitos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2003 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko veiklos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Parlamentinės asamblėjos 2008 m. birželio 24 d. rezoliuciją dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko: pagrindinis partneris pereinamojo laikotarpio šalyse,
- atsižvelgdamas į Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ⁽³⁾ (Kotonu susitarimas),
- atsižvelgdamas į Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos: „Europos konsensusas“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos išvadą dėl Vakarų Balkanų investicijų sistemos: esamų regionui skirtų finansavimo priemonių darnumo didinimas siekiant sudaryti sąlygas ekonomikos augimui ir stabilumui,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 21 d. Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, iš dalies keičiančio 2006 m. spalio 24 d. reglamentą (EB) Nr. 1638/2006, išdėstantį bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę (COM(2008)0308),
- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų Teisingumo Teismo 2003 m. liepos 10 d. sprendimą dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) kompetencijos atlikti tyrimą Europos investicijų banke ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų, EIB ir Komisijos trišalį susitarimą dėl kontrolės būdų, numatytų EB sutarties 248 straipsnio 3 dalyje, kuriuos taiko Audito Rūmai, ir kuris buvo atnaujintas 2007 m. liepos mėnesį,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos, EIB ir ERPB sudarytą trišalį susitarimo memorandumą dėl bendradarbiavimo su Rytų Europos šalimis, Pietų Kaukazu Rusijoje ir Vidurio Azijos šalimis,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 27 d. Europos Komisijos ir EIB pasirašytą susitarimo memorandumą dėl tolesnio Europos Sąjungos išorės skolinimo politikos koordinavimo,
- atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 16 d. EIB, Komisijos ir atitinkamų nacionalinių institucijų memorandumą, susijusį su dalyvavimu Europos viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės ekspertų centruose,
- atsižvelgdamas į 2008–2010 m. EIB Banko veiklos planą, kurį 2007 m. lapkričio 20 d. patvirtino direktorių taryba,
- atsižvelgdamas į EIB konsultacijas su visuomene dėl jo 2008 m. pareiškimo dėl aplinkos apsaugos ir socialinių principų bei standartų,

⁽¹⁾ OL C 287 E, 2007 11 29, p. 544.

⁽²⁾ OL C 38 E, 2004 2 12, p. 313.

⁽³⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽⁴⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

⁽⁵⁾ Byla C-15/00, Europos Bendrijų Komisija prieš Europos investicijų banką (2003 m., Rink. p. I-7281).

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į ERPB aplinkos apsaugos ir socialinę politiką, kurią 2008 m. gegužės 12 d. patvirtino direktorių taryba,
  - atsižvelgdamas į ERPB energetikos veiklos politiką, kurią 2006 m. liepos 11 d. patvirtino direktorių taryba,
  - atsižvelgdamas į EIB energetikos apžvalgą, kurią 2006 m. sausio 31 d. patvirtino direktorių taryba,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 5 d. EIB trumpą pranešimą dėl sustiprinto EIB indėlio į ES energetikos politiką, kuriai 2007 m. birželio mėn. pritarė Valdytojų taryba,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 11–12 d. Briuselyje vykusiam Europos Vadovų Tarybos susitikimui pirmininkavusios valstybės išvadas ekonominiais ir finansiniais klausimais,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės mėn. EIB paskelbtą pranešimą „2007–2008 m. konsultacijos su MVĮ. Duomenys ir išvados“ ir tolesnį EIB grupės paramos EU MVĮ modernizavimą ir stiprinimą,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. kovo 18 d. EIB pareiškimą dėl aplinkos apsaugos ir socialinių principų ir standartų,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 7 d. ir 2008 m. gruodžio 2 d. Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos išvadas dėl EIB vaidmens teikiant paramą MVĮ,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 29 d. Komisijos komunikatą „Įveikti finansinę krizę. Europos veiksmų programa“ (COM(2008)0706),
  - atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 26 d. Komisijos komunikatą „Europos ekonomikos atkūrimo planas“ (COM(2008)0800),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Biudžeto kontrolės komiteto nuomonę (A6–0135/2009),
- A. kadangi EIB buvo įkurtas 1957 m. Romos sutartimi ir jo akcininkės valstybės narės valdo 165 milijardų vertės turtą,
- B. kadangi EIB vykdė savo veiklą už Bendrijos ribų, nuo 1963 m. remdamas Bendrijos užsienio politiką,
- C. kadangi ERPB buvo įkurtas 1991 m. ir jo akcininkėmis yra 61 pasaulio šalis, Europos bendrija ir EIB ir kurios kartu valdo 20 milijardų EUR,
- D. kadangi valstybės narės, Europos Komisija ir EIB kartu valdo 63 proc. ERPB akcijų,
- E. kadangi numatytas EIB uždavinys – naudojantis kapitalo rinka ir savo ištekliais prisidėti prie darnios ir stabilios vidaus rinkos plėtos įgyvendinant Bendrijos interesus,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- F. kadangi dėl šiuo metu kilusio su finansais susijusio sąmyšio, kai įmonėms trūksta likvidumo ir joms nesuteikiami kreditai, EIB turėtų atlikti svarbų vaidmenį rengiant Europos ir valstybių narių ekonomikos atgaivinimo planus,
- G. kadangi numatytas ERPB tikslas – prisidėti prie ekonomikos pažangos ir rekonstrukcijos ir paremti perėjimą prie atviros, į rinką orientuotos ekonomikos ir skatinti privačių asmenų bei verslo iniciatyvą Vidurio ir Rytų Europos šalyse, kurios laikosi daugiapartinės demokratijos, pliuralizmo ir rinkos ekonomikos principų ir taiko juos praktikoje,
- H. kadangi turėtų būti pabrėžiamas EIB, kaip aukšto AAA reitingo obligacijų, skirtų tarptautinėms kapitalo rinkoms, emitento vaidmuo bei jam teikiama didesnė reikšmė,
- I. kadangi vadovaujantis susitarimo, pagal kurį įkuriamas ERPB, 11 straipsniu jis privalo bent 60 proc. savo investicijų panaudoti privačiame sektoriuje,
- J. kadangi susitarime, kuriuo įkuriamas ERPB, nurodoma, kad Valdytojų taryba mažiausiai kas penkis metus privalo peržiūrėti ERPB kapitalo išteklius, o kita peržiūra numatyta 2010 m.,
- K. kadangi valdymo komitetas, kurį sudaro devyni ekspertai, ir kuris buvo įsteigtas 2008 m. spalio 1 d. ir prižiūri bei administruoja EIB vidutinės trukmės išorės skolinimo vertinimą, kaip nurodyta Sprendime Nr. 2006/1016/EB,
- L. kadangi šis tarpinis vertinimas turėtų būti vykdomas glaudžiai bendradarbiaujant su Parlamentu ir remiantis Sprendimu 2006/1016/EB,
- M. kadangi pagal Sprendimą 2006/1016/EB dėl EIB paskolų suteikimo projektams ne Bendrijoje įgaliojimų 2007–2013 m. numatoma skirti paskolų už 25,8 mlrd. EUR šiems regionams: narystės siekiančioms šalims, įskaitant Kroatiją ir Turkiją – 8,7 mlrd. EUR; Viduržemio jūros regiono šalims – 8,7 mlrd. EUR; Rytų Europai, Pietų Kaukazui ir Rusijos Federacijai – 3,7 mlrd. EUR; Lotynų Amerikai – 2,8 mlrd. EUR; Azijai – 1 mlrd. EUR; ir Pietų Afrikos Respublikai – 0,9 mlrd. EUR,
- N. kadangi 2007 m. EIB suteiktų paskolų, skirtų plėtoti ES politikos tikslus, suma sudarė 47,8 mlrd. EUR, iš kurių 41,4 mlrd. EUR buvo skirta Europos Sąjungos šalims ir EFTA šalims, o 6,4 mlrd. EUR – šalims partnerėms ir šalims kandidatėms,
- O. kadangi 2007 m. EIB skolinimo veikla už ES ribų pagal geografinius regionus pasiskirstė taip: Azija ir Lotynų Amerika – 925 mln. EUR, Rytų Europa, Pietų Kaukazas ir Rusija – 230 mln. EUR, Viduržemio jūros regiono šalys – 1 438 mln. EUR, narystės siekiančios šalys – 2 870 mln. EUR, AKR šalys – 756 mln. EUR, Pietų Afrika – 113 mln. EUR,
- P. kadangi 2007 m. ERPB veiklos mastas – 5,6 mlrd. EUR. Ši suma skirta 353 projektams, įgyvendinamiems 29 veiklos šalyse: Vidurio Europos šalyse, Baltijos valstybėse ⁽¹⁾, Pietryčių Europos šalyse ⁽²⁾, vakarinėje NVS dalyje ir Kaukaze esančiose šalyse ⁽³⁾, Rusijoje ir Vidurio Azijos šalyse ⁽⁴⁾,
- Q. kadangi ERPB investicijos Rusijoje 2007 m. išaugo ir siekė 2,3 mlrd. EUR, kai bendras investicijų portfelis Rusijoje sudarė 5,7 mlrd. EUR, ir apėmė 83 projektus bei, palyginti su 38 proc. 2006 m., sudarė 42 proc. ERPB metinių išpareigojimų,
- R. kadangi ERPB kapitalo investicijos išaugo nuo 1 mlrd. EUR 2006 m. iki 1,7 mlrd. EUR 2007 m. ir ERPB metinės veiklos akcinio kapitalo dalis išaugo nuo 20 proc. 2006 m. iki 30 proc. 2007 m.,

⁽¹⁾ Kroatijai, Čekijos Respublikai, Estijai, Vengrijai, Latvijai, Lietuvai, Lenkijai, Slovakijai ir Slovėnijai.

⁽²⁾ Albanijai, Bosnijai ir Hercegovinai, Bulgarijai, Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai, Juodkalnijai, Rumunijai ir Serbijai.

⁽³⁾ Armėnijai, Azerbaidžanui, Baltarusijai, Gruzijai, Moldovai ir Ukrainai.

⁽⁴⁾ Kazachstanui, Kirgizijai, Mongolijai, Tadžikistanui, Turkmėnistanui ir Uzbekistanui.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- S. kadangi 2008 m. spalio 28 d. ERPB Valdytojų taryba nusprendė pritarti tam, kad Turkija taptų ERPB investicijų gavėja; kadangi ERPB iki 2010 m. pabaigos ten tikisi investuoti 450 mln. EUR,
- T. kadangi EIB Turkijoje finansuoja projektus nuo 1965 m. ir visuose pagrindiniuose šios šalies ekonomikos sektoriuose jau investavo apie 10 mlrd. EUR,
- U. kadangi pagal Kotonu susitarimą EIB be skolinimo iš savo nuosavų išteklių taip pat vykdo ir finansinę veiklą AKR šalyse, naudodamas su rizika susijusias investicijų priemones, ir tam lėšas suteikia Europos plėtros fondas,
- V. kadangi įgyvendinant EIB strategiją turėtų būti prisidedama prie bendro tikslo plėtoti ir stiprinti demokratiją ir teisinę valstybę bei laikytis tarptautinių aplinkos apsaugos susitarimų, kuriuos sudarė Europos bendrija arba valstybės narės,
- W. kadangi Komisija, valstybės narės, Europos kaimynystės politikos (EKP) partnerės šalys, tarptautinės finansinės institucijos ir Europos regioninės ir dvišalės finansų institucijos šiuo metu bendradarbiauja pagal Kaimynystės investicijų priemonę (KIP), pagal kurią suteikiamas papildomas finansavimas infrastruktūros projektams, daugiausiai skirtiems energetikos, transporto ir aplinkos apsaugos sritims EKP šalyse,
- X. kadangi EIB grupė ir toliau aktyviai remia MVI, suteikdama paskolas, o per Europos investicijų fondą – rizikos kapitalą ir paskolų garantijas,

EIB tikslai ir veikla

1. teigiamai vertina 2007 m. EIP metinę ataskaitą, ypač jo finansinę veiklą Europos Sąjungoje, orientuojantis į šešias prioritetines politikos sritis: ekonomikos ir socialinės sanglaudos užtikrinimą; 2010 m. naujovių iniciatyvos įgyvendinimą; transeuropinių transporto tinklų ir jų prieigos vystymą; paramą mažosioms ir vidutinėms įmonėms; aplinkos apsaugą ir jos gerinimą; ir saugios, tvarios ir konkurencingos energijos užtikrinimą; taip pat teigiamai vertina EIB išorės skolinimo įgaliojimų įgyvendinimą trečiojoje šalyse;
2. pritaria EIB tikslui spręsti, inter alia, klimato kaitos problemą vykdant finansavimo veiklą Europos Sąjungoje; todėl primena, kad reikia toliau rengti finansavimo kriterijus, kurie atitiktų aplinkos apsaugos standartus, laikantis strateginių Europos Sąjungos tikslų sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; ragina EIB teikiant su energetika susijusias paskolas sutelkti dėmesį į energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančią energiją ir mokslinius tyrimus bei šių dviejų sričių vystymosi investicijas; be to, ragina EIB parengti ir viešai paskelbti finansuojamų projektų poveikio klimatui vertinimo metodiką bei numatyti vertinimo kriterijus, kuriais vadovaudamasis EIB galėtų atmesti projektus, kuriuos vykdant būtų daromas neigiamas poveikis aplinkai;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad EIB – vienintelė Sutartimi grindžiama finansų institucija ir kad didžioji jo veiklos dalis apima projektus valstybėse narėse, taip pat jis atlieka vis svarbesnį vaidmenį trečiojoje šalyse, kaip numatyta Sprendime 2006/1016/EB;
4. pažymi, kad vykdydamas veiklą trečiojoje šalyse EIB iki šiol įgyvendino Tarybos nustatytus politikos tikslus; mano, kad EIB paskolų teikimo veikla, vykdoma jo kompetencijai priklausančiose srityse, turi atitikti padėtį šalyse; turi būti užtikrinti supaprastinti įvairių ES veikėjų metodai ir priemonių taikymas; turi būti užtikrintas lankstus Europos Sąjungos reagavimas į labai skirtingas aplinkybes įvairiose šalyse; užtikrinamas veiklos atitikimas Tūkstantmečio tikslams ir EIB atskaitomybė visuomenei ir Parlamentui už panaudotų lėšų, kurias suteikia ES, naudojimą ir veiksmingumą;
5. pabrėžia savo įsitikinimą, kad investicijos į viešąjį transportą yra svarbus Europos ekonomikos atkūrimo plano aspektas; todėl įsitikinęs, kad EIB pajėgus būti pagrindiniu veikėju, kuris aplinkos apsaugos požiūriu iš esmės pakeistų Europos transporto sektorius; taigi ragina EIB iš esmės padidinti savo paramą, skirtą geležinkelių, viešajam miesto ir įvairiarūšiam transportui bei transporto valdymui;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

6. laikosi nuomonės, kad vykdant EIB veiklą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į Europos Sąjungos nustatytus tikslus ir įsipareigojimus, prisiimtus laikantis Jungtinių Tautų susitarimų, pvz., Kioto protokolo; todėl ragina EIB Parlamentui pateikti metinę ataskaitą, kurioje būtų nurodoma, kaip vykdant banko veiklą besivystančiose šalyse įgyvendinami ES ir JT tikslai;

7. su pasitenkinimu pažymi, kad pastaraisiais metais EIB savo tolesnėse priemonėse sistemingai atsižvelgė į Parlamento rekomendacijas; rekomenduoja, kad šios tolesnės priemonės būtų paskelbtos visuomenei EIB metinėje ataskaitoje;

8. ragina EIB geriau stebėti savo suteikiamų pasaulinių paskolų MVĮ remti pobūdį ir paskirtį bei užtikrinti, kad jų suteikimo procesas būtų skaidrus;

9. EIB priežiūra:

a) primena, kad EIB, kurio užduotys yra politiškai apibrėžtos, nėra kontroliuojamas taikant tradicinę riziką ribojančią priežiūros sistemą; mano, kad EIB veiklos metodų kontrolė vis dėlto būtina;

b) siūlo stiprinti EIB tikrinimo komitetą (Audito komitetą), be trijų komiteto narių ir trijų stebėtojų numatant dar du narius, kurie dirba nacionalinėse priežiūros institucijose;

c) teigiamai vertina techninį EIB bendradarbiavimą su nacionaline priežiūros institucija Liuksemburge, tačiau ragina stiprinti šį bendradarbiavimą;

d) ragina Komisiją ir valstybes nares numatyti platesnės EIB finansinės veiklos priežiūros tvarkos peržiūros galimybes, ši priežiūra galėtų būtų vykdoma taikant būsimą Europos riziką ribojančią priežiūros sistemą, siekiant apžvelgti EIB finansinės padėties kokybę, užtikrinti tikslų jo rezultatų vertinimą ir rūpintis, kad būtų laikomasi gero profesinio elgesio taisyklių;

10. teigiamai vertina tai, kad 2007 m. buvo parengta ir paskelbta EIB sektorių, pvz., energetikos, transporto, vandens sektorių, veiklos politika, ir pripažįsta, jog tai svarbus žingsnis siekiant didinti skaidrumą suteikiant EIB paskolas;

11. teigiamai vertina EIB informacijos atskleidimo politikos persvarstymą siekiant atsižvelgti į atitinkamas Orhuso reglamento nuostatas⁽¹⁾; džiaugiasi tuo, kad buvo paskelbta EIB 2007 m. veiklos įvertinimo apžvalgos ataskaita, ir ragina EIB ir toliau plėtoti Veiklos vertinimo skyriaus veiklą;

12. džiaugiasi, kad iš naujo svarstomas EIB pareiškimas dėl aplinkos apsaugos ir socialinių principų ir standartų; mano, kad EIB turėtų skirti pakankamai išteklių peržiūrėto pareiškimo įgyvendinimui ir parengti jo taikymo ataskaitą;

13. pabrėžia, kad Europos investicijų bankas (EIB) turėtų vykdyti sukčiavimo ir korupcijos netolerancijos politiką, ir atsižvelgdamas į tai džiaugiasi, kad persvarstoma jo kovos su sukčiavimu ir korupcija, pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu politika; vis dėlto išreiškia savo susirūpinimą dėl to, kad ši politika atrodo esanti iš esmės tik pasyvaus pobūdžio; dar kartą ragina EIB, rengiant šią politiką ir susijusias priemones, kuriomis būtų siekiama šių tikslų:

a) įmonėms, kurias EIB ir kiti daugiašaliai plėtros bankai pripažino kaltomis dėl korupcijos, nustatyti administracinį tam tikrų teisių atėmimo mechanizmą;

⁽¹⁾ 2006 m. rugšėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančias sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- b) vykdyti vidaus informatorių apsaugos politiką ir
- c) sustiprinti savo tiriamąją funkciją ir prevencinį bei detektyvinių jos aspektą;

14. džiaugiasi, kad esama ad hoc etikos komiteto (jis daugiausia nagrinėja pasibaigus darbiniam santykiams kylančias problemas) ir nepriklausomo atitikties užtikrinimo pareigūno (angl. compliance officer); vis dėlto prašo informuoti jį apie pastarojo statusą ir konkrečias pareigas;

15. džiaugiasi, kad EIB 2007 m. spalio mėn. Vašingtone pasirašė deklaraciją dėl įmonių valdymo besiformuojančiose rinkose metodo; pažymi, kad šią vadinamąją metodo deklaraciją taip pat pasirašė vystymosi finansavimo institucijos ir kad pagal ją įmonių valdymas tampa svarbiausiu veiklos, kurią vykdyt skatinamas tvarus vystymasis sparčiai besivystančios ekonomikos šalyse, aspektu;

16. džiaugiasi tuo, kad EIB valdymo komitetas pritarė EIB skundų nagrinėjimo tvarkai; tačiau dar kartą ragina EIB persvarstyti vidaus skundų teikimo mechanizmą ir parengti naujas skundų teikimo mechanizmo gaires, kurios būtų taikomos visoms EIB finansuojamoms operacijoms;

17. atkreipia dėmesį į teigiamą išorės audito nuomonę ir Audito komiteto metinės ataskaitos išvadas; dar kartą, atsižvelgdamas į dabartinę finansų ir ekonomikos krizę, ragina EIB taikyti tas pačias rizikos ribojimo taisykles kaip kredito įstaigos ir vykdyti tikrą rizikos ribojimo kontrolę;

ERPB tikslai ir veikla

18. pritaria 2007 m. ERPB metinei ataskaitai, ypač atsižvelgdamas į tai, kad ERPB investicinė veikla buvo orientuota į šalis, kurios yra pradinėje ar vidutinėje pokyčių stadijoje, ir pritaria jo veiklos pažangai finansuojant projektus, kurie vykdomi pagal Tvarios energetikos iniciatyvą, kurią vykdyt ES energetikos projektams turėtų būti teikiama pirmenybė;

19. atkreipia dėmesį į tai, kad ERPB visų pirma veikia trečiojoje šalyse, tačiau jo tam tikra veikla išlieka svarbi ir valstybėse narėse;

20. taip pat pažymi, kad regioninis ir tarptautinis ERPB veiklos kontekstas dabar labai skiriasi nuo buvusiojo 1991 metais ir, kad ERPB turi vykdyti savo įgaliojimus šioje naujoje aplinkoje, nes bankas turi reaguoti į pasikeitusias rinkos sąlygas ir veiklą perkelti toliau į Pietus ir Rytus;

21. taip pat pripažįsta, kad veiklos aplinka tampa vis sudėtingesnė, nes sudėtingėja verslo sąlygos, kadangi vietinių partnerių patirtis mažėja ir vis dažniau susirūpinimą kelia intergralumo klausimai;

22. mano, kad ERPB privalo stiprinti savo techninę pagalbą ir konsultavimo veiklą siekdamas propaguoti gero valdymo standartus ir užtikrinti, kad ES kaimyninėse šalyse projektai būtų tinkamai valdomi vietos lygmeniu;

23. pritaria pažangai, kurią padarė ERPB 2008 m. integruodamas lyčių aspektą; ragina abu bankus intensyviai lyčių lygybės aspekto integravimą į institucinę struktūrą ir vykdyt išorės politiką;

EIB, ERPB ir kitų tarptautinių, regioninių ir nacionalinių finansinių institucijų bendradarbiavimas

24. pažymi, kad EIB ir ERPB vis dažniau finansuoja veiklą tuose pačiuose geografiniuose ES nepriklausančiuose regionuose, pvz., Rytų Europoje, Pietų Kaukaze, Rusijoje, Vakarų Balkanuose, be to, netolimoje ateityje finansuos veiklą Turkijoje;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

25. atkreipia dėmesį, kad šalyse, kuriose vykdoma bendra veikla, šiuo metu EIB ir ERPB taiko tris bendradarbiavimo būdus: Rytų Europoje vadovaujamosi susitarimo memorandumu, pagal kurį ERPB tenka vadovaujamasis vaidmuo ir paprastai atliekamos bendros investicijos; Vakarų Balkanuose pereinama nuo konkurencijos ar lygiagrečios veiklos prie bendradarbiavimo sujungiant lėšas; ir galiausiai, kaip bendradarbiavimo Turkijoje atvejais, vadovaujamosi susitarimu, pagal kurį apibrėžiamos atskiros ir bendros kompetencijos sritys, o vadovaujamas bankas nustatomas kiekvienu konkrečiu atveju;

26. pažymi, kad šių dviejų bankų tikslai, kompetencija ir veiklos būdai skiriasi, o skolinimo veiklos negalima aiškiai padalinti tik į viešąjį ir privatųjį sektorius; atkreipia dėmesį į tai, kad esama vis daugiau bendrų sričių, kuriose šie bankai vykdo veiklą, pvz., finansuoja MVĮ, su energetika ir klimato kaita susijusius bei viešojo ir privataus sektoriaus partnerysčių projektus; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia stiprinti bendradarbiavimą;

27. mano, kad EIB ir ERPB neturėtų konkuruoti šalyse, kuriose vykdo bendrą veiklą, o priešingai turėtų papildyti vienas kito veiklą remdamiesi savo ypatingais privalumais, ir taip būtų išvengiama klientų išlaidų dubliavimosi;

28. todėl tam, kad būtų užtikrintas labiau struktūrizuotas EIB ir ERPB bendradarbiavimas šalyse, kuriose jie vykdo bendrą veiklą, rekomenduoja, kad:

- a) abu bankai geriau pasidalytų darbo funkcijas ir labiau specializuotųsi, kad galėtų labiau išnaudoti atitinkamus savo gebėjimus ir pranašumus;
- b) EIB turėtų specializuotis finansuoti stambias privačias ir viešąsias infrastruktūras bei projektus, įskaitant bendras privačiojo ir viešojo sektoriaus investicijas bei ES įmonių tiesiogines užsienio investicijas; ERPB turėtų specializuotis mažesnių investicijų, institucijų steigimo, privatizacijos, prekybos lengvinimo, finansinių rinkų ir tiesioginių kapitalo investicijų, skirtų įmonių valdymo standartams propaguoti, srityse;
- c) turėtų būti nustatytos projektų, sektorių ir produktų rūšys, kurios galėtų dominti abu bankus ir dėl kurių būtų galima plėtoti bendrus žinių ir išteklių fondus, pvz., MVĮ finansavimo, ir didinti investicijas, padedančias kovoti su klimato kaita, pvz., investicijos į atsinaujinančius energijos išteklius ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetamų teršalų kiekio mažinimą; šiose bendrų interesų srityse būtina numatyti pragmatinį ir konkrečiam atvejui pritaikytą veiklos metodą, kiekvienam bendro finansavimo projektui skirti vadovaujančią instituciją siekiant išvengti dubliavimosi ir iš anksto abipusiškai pripažinti procedūras; šiomis aplinkybėmis vykdamas remiamus projektus būtina atsižvelgti į ES standartus, pvz., kovos su klimato kaita ar arba socialinių teisių srityje, nepriklausomai nuo to, ar EIB ar ERPB yra vadovaujanti institucija;
- d) valdymo grandinės ir apatinių organizacinės struktūros lygmenimis turi būti nustatytas aiškus abiejų institucijų bendradarbiavimo mechanizmas;
- e) abu bankai, atsižvelgdami į bendruosius reikalavimus, turėtų pateikti konkretų pasiūlymą dėl darnesnio bendradarbiavimo, kuris būtų naudingas jų akcininkams, suinteresuotosioms ir paramą gaunantioms šalims;
- f) abu bankai Komisijai turėtų reguliariai teikti tarpusavio bendradarbiavimo ataskaitą;
- g) Komisija Parlamentui ir Tarybai kasmet teikia ataskaitas, kuriose vertinamas EIB ir ERPB finansavimo operacijų poveikis, veiksmingumas ir atitinkamas jų indėlis siekiant ES užsienio politikos tikslų, taip pat tarpusavio bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas su kitomis finansinėmis institucijomis; taip pat
- h) Europos Parlamente kasmet turėtų būti rengiami svarstymai, kuriuose dalyvautų abiejų bankų prezidentai ir Komisijos narys, atsakingas už ekonomiką ir pinigų reikalus;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

29. rekomenduoja, kad ateityje EIB akcininkai svarstyty galimybę valdyti daugiau ERPB akcijų, pavyzdžiui, jei didinamas kapitalas ar jei ERPB akcininkas planuotų atsisakyti savo banko akcijų; mano, kad ilgesniu laikotarpiu tai užtikrintų didesnę šių dviejų bankų politikos nuoseklumą ir specializaciją veiklos ir geografiniu požiūriais;

30. mano, kad būtina vengti bet kokio Europos sąjungos išorės pagalbos priemonių dubliavimosi; ragina glaudžiau bendradarbiauti su regioninėmis ir nacionalinėmis plėtros institucijomis arba agentūromis Europos Sąjungoje siekiant veiksmingai finansuoti ir išvengti veiklos dubliavimosi bei užtikrinti geresnę ES indėlio apčiuopiamumą; pritaria abipusio procedūrų perdavimo ir pripažinimo galimybei šioje srityje;

31. primena, koks svarbus susitarimas, nurodytas Europos konsensuse, pagal jį reikėtų stiprinti EIB ir kitų finansinių institucijų remiamų programų bei Bendrijos finansuojamų programų sąveiką, siekiant užtikrinti maksimalų poveikį paramą gaunančiose šalyse; pabrėžia, kad tokiu atveju reikia, jog visų pirma būtų atsižvelgiama į paramos gavėjo interesus;

32. pripažįsta, kad EIB ir ERPB turi kartu dirbti su kitomis tarptautinėmis ar regioninėmis finansų institucijomis, tokiomis kaip: Pasaulio bankas, Azijos plėtros bankas ir Afrikos plėtros bankas, siekiant geresnių rezultatų regionuose, esančiuose toli už Europos Sąjungos ribų, ir siekiant išvengti nepageidaujamo finansavimo veiklos dubliavimosi; tačiau mano, kad EIB turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį propaguodamas Europos Sąjungos aplinkosaugos, socialinius ir vystymosi tikslus daugiašaliuose plėtros bankuose ir institucijose;

33. pažymi, kad daugiašaliai plėtros bankai ir institucijos daro teigiamą įtaką besivystančiam pasaulyje; mano, kad būtina toliau analizuoti šį poveikį ir svarstyti tolesnę veiklą atsižvelgiant į Europos plėtros fondo tikslus ir veiklą; siūlo, kad žemės nuosavybės įsigijimo finansavimas, jei jis atitinka aplinkosaugos ir socialiniais tikslais susijusias sąlygas, galėtų būti pripažintas tinkama investicija pagal EIB išorės skolinimo įgaliojimus, nes ypač Afrikos šalyse tai būtų pagrindiniu vidaus vystymosi faktoriumi;

Pasaulinės finansų suirutė ir poveikis EIB ir ERPB

34. pabrėžia, kad pagal Komisijos pateiktą Europos ekonomikos atgaivinimo planą EIB skiriamas svarbus vaidmuo, ypač atsižvelgiant į didesnę MVĮ, energijai iš atsinaujinančiųjų išteklių ir ekologiškam transportui skirtą finansavimą; pritaria sprendimui 2009 m. ir 2010 m. maždaug 30 proc. (15 mlrd. EUR) padidinti EIB teikiamų paskolų mastą ir sprendimui padidinti EIB pasirašytąjį kapitalą maždaug 67 mlrd. EUR, kad jis siektų 232 mlrd. EUR, atsižvelgiant į Lisabonos strategiją; vis dėlto ragina valstybes nares toliau didinti EIB kapitalą taip, kad būtų užtikrinama, jog jo skolinimo pajėgumai atitiktų pramonės ir verslo atstovų vidutinio laikotarpio finansinius poreikius siekiant remti, jei reikia, ekologiškas ir perspektyvias darbo vietas; pabrėžia, kad šios papildomos lėšos turėtų padėti pasiekti ilgalaikių rezultatų; mano, kad didesnėms pareigoms atlikti reikia atitinkamų žmoniškųjų ir finansinių išteklių, padidinti EIB operacijų skaidrumą ir su jomis susijusią atskaitomybę;

35. ragina teikiant finansavimą MVĮ skatinti komercinių bankų ir EIB grupės rizikos pasidalijimo susitarimus; vis dėlto ragina budriai stebėti, kaip komerciniai bankai naudoja EIB paskolas, ir ragina parengti elgesio kodeksą, susijusį su komercinių bankų ir EIB santykiais; Pažymi, kad būtina atnaujinti EIB tarpininkaujančių bankų sąrašą;

36. mano, kad EIB ir Komisija turėtų paspartinti projektų įgyvendinimą labiausiai nuo krizės nukentėjusiose valstybėse narėse ir sektoriuose; atsižvelgdamas į tai, mano, kad svarbu mobilizuoti patirtį, įgytą vykdamas tokias technines pagalbos programas, kaip antai: JASPERS, JEREMIE, JESSICA ir JASMINE, siekiant paspartinti struktūrinės pagalbos paskirstymą;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

37. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos Sąjunga paprašė, jog EIB, reaguodamas į finansų krizę, greičiau teiktų paramą viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektams; ragina EIB ir ERPB tokius projektus vykdyti tik tais atvejais, kai su jais susijusias išlaidas galima padengti ir kai jie duoda tikros naudos; atsižvelgdamas į tai mano, kad reikia tobulinti informacijos atskleidimo, projekto rentabilumo ir įperkamo vertinimo praktiką;

38. ragina valstybes nares visapusiškai pasinaudoti rizikos kapitalo, visuotinių paskolų, mikrokredivo instrumentais, kurie siūlomi pagal EIB programas ir priemones;

39. atkreipia dėmesį į tai, kad EIB skolinimosi ir skolinimo veikla Europos Sąjungoje ir už jos ribų palaipsniui plėtėsi ir šiandien yra pagrindinė skolinimosi ir skolinimo priemonė ES lygmeniu; taip pat pažymi, kad būta didelės EIB išleistų obligacijų paklausos, įskaitant Azijoje; todėl ragina EIB ir jo valdytojus iki galo išnaudoti šį skolinimosi potencialą ir toliau leisti obligacijas, ypač euru grindžiamas obligacijas, pasaulio rinkoje, kad EIB kaip bankas, kurio veikla grindžiama viešąja politika, galėtų padėti siekti ilgalaikių tikslų ir sušvelninti ekonominį nuosmukį Europos Sąjungoje ir jos kaimyninėse šalyse;

40. primygtinai ragina Komisiją ir EIB kartu ištirti, kaip naudojant naujoviškas finansų priemones realioje ekonomikoje būtų galima įveikti kreditų krizę;

41. pritaria ERPB sprendimui 2009 m. maždaug 20 proc. didinti banko operacijų mastą, kad jos sudarytų maždaug 7 mlrd. EUR, siekiant sušvelninti esamą finansinę ir ekonominę krizę, ir pabrėžia, kad pusė milijardo eurų papildomų išlaidų 2009 m. numatyta Vidurio ir Rytų Europoje;

42. pabrėžia, kad šiuo laikotarpiu, kai ypač apribotos paskolų teikimo sąlygos, šie du bankai įgauna ypatingos svarbos tiek Europos Sąjungoje, tiek už jos ribų; ragina abu bankus vykdyti savo įsipareigojimus trečiosioms šalims net ir sunkiu ekonominiu laikotarpiu;

43. siūlo, kad, atlikus išsamų krizės poveikio realiajai ekonomikai tyrimą, EIB turėtų būti raginamas padidinti savo paramą naujoms valstybėms narėms; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad norint vėl stabilizuoti šių šalių ekonomiką itin svarbu į procesą įtraukti privatųjį sektorių; pritaria aktyvesnei ERPB veiklai naujose valstybėse narėse ir neseniai parengtam ERPB, EIB, Europos investicijų fondo ir Pasaulio banko grupės planui „Bendras tarptautinių finansų institucijų veiksmų planas siekiant paremti bankų sistemą ir paskolų teikimą realiosios ekonomikos reikmėms Centrinėje ir Rytų Europoje“, kad būtų galima paremti bankų sistemą ir realiąją ekonomiką Centrinėje ir Rytų Europoje; vis dėlto siūlo deramu laiku iš naujo svarstyti sąvoką „pereinamojo laikotarpio šalis“ ir įvertinti ERPB pasitraukimą iš Europos Sąjungos;

44. su pasitenkinimu pažymi, kad finansinės suirutės poveikis EIB ir ERPB yra ribotas, nors ERPB dėl akcijų kritimo rinkoje patyrė pirmą per dešimt metų nuostolį;

Teisingumo Teismo sprendimo padariniai EIB išorės skolinimo įgaliojimams

45. pritaria 2008 m. lapkričio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimui dėl Sprendimo 2006/1016/EB teisinio pagrindo;

46. rekomenduoja, kad priėmus minėtąjį sprendimą, būtų kuo skubiau sudarytas Parlamento, Tarybos ir Komisijos susitarimas siekiant užtikrinti, kad, viena vertus, būtų visapusiškai atsižvelgiama į Parlamento prerogatyvas ir, kita vertus, dėl to nukentėtų EIB išorės finansinė veikla; pabrėžia, kad šis greitai sudarytas susitarimas – tai laikinas sprendimas (nurodoma tiksli pabaigos data), kol 2010 m. bus atliktas tarpinis vertinimas;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

47. mano, kad svarbiausia priimti sprendimą, kuris pakeistų Sprendimą 2006/1016/EB, remiantis Teisingumo Teismo sprendimu, ir pripažįsta, kad vykdomas tarpinis EIB išorės skolinimo veiklos bei bendradarbiavimo tvarkos vertinimas, kuris turi būti baigtas 2010 metais, turi būti galimybė tikrai esminėms plačioms diskusijoms Sąjungos tikslų ir EIB skiriamų išteklių tema; šiose diskusijose turėtų dalyvauti Parlamentas, kaip vienas iš teisės aktų leidėjų; ragina Komisiją, kad ji po to, kai bus atliktas tarpinis vertinimas, rengdama naują pasiūlymą dėl sprendimo dėl EIB išorės skolinimo įgaliojimų visapusiškai atsižvelgtų į šioje rezoliucijoje pateikiamas rekomendacijas;

48. todėl rekomenduoja, kad Valdymo komitetas savo darbą baigtų 2010 metų pradžioje, ir ragina, kad tuomet komiteto pirmininkas kaip galima skubiau savo darbo išvadas pateiktų Parlamentui ir Tarybai; laukia Valdymo komiteto išvadų ir prašo, kad komitetas atsižvelgtų į šioje ir ankstesnėse Parlamento rezoliucijose pateikiamas rekomendacijas; prašo, kad Valdymo komitetas reguliariai informuotų apie savo veiklos pažangą;

*

* *

49. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos investicijų bankui, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Automobilių pramonės ateitis

P6_TA(2009)0186

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl automobilių pramonės ateities

(2010/C 117 E/26)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2000 m. kovo 23 ir 24 d. Lisabonos Europos Vadovų Tarybos pirmininkavimo išvadas,
- atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 2 d. Pirmininko Barroso pranešimą Europos Vadovų Tarybai „Dirbti kartu augimo ir darbo vietų labui. Nauja Lisabonos strategijos pradžia“ (COM(2005)0024),
- atsižvelgdamas į CARS 21 aukšto lygio grupės 2005 m. gruodžio 12 d. galutinės ataskaitos išvadas ir CARS 21 laikotarpio vidurio apžvalgos aukšto lygio konferencijos 2008 m. spalio 29 d. išvadas,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 15 d. rezoliuciją „CARS 21 – konkurencinga automobilių pramonės reglamentavimo sistema“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 15 d. ir 16 d. Europos Vadovų Tarybos pirmininkavimo išvadas,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 29 d. Komisijos komunikatą „Įveikti finansinę krizę. Europos veiksmų programa“ (COM(2008)0706);

⁽¹⁾ OL C 41 E, 2009 2 19, p. 1.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 26 d. Komisijos komunikatą „Europos ekonomikos atkūrimo planas“ (COM(2008)0800),
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 17 d. pirmuoju svarstymu patvirtintą poziciją siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2008, nustatantį naujų lengvųjų automobilių išmetamųjų teršalų normas pagal Bendrijos integruotą principą mažinti lengvųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekį⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. vasario 4 d. Tarybos ir Komisijos pareiškimus dėl finansų krizės poveikio automobilių pramonei,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. kovo 5 ir 6 d. Konkurencingumo tarybos išvadas dėl automobilių pramonės,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. vasario 25 d. Komisijos komunikatą „Kovos su Europos automobilių pramonės krize veiksmai“ (COM(2009)0104),
  - atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 16 d. Briuselyje vykusio Europos pramonės ministrų posėdžio dėl padėties automobilių pramonės sektoriuje, kuriame dalyvavo ir Komisijos pirmininko pavaduotojas G. Verheugen, išvadas,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 29 d. Europos automobilių gamintojų asociacijos paskelbtus duomenis apie 2008 m. pardavimus,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Europa patiria išskirtinę ir gilią finansų ir ekonomikos krizę ir didelį nedarbo lygį, kai visuose susijusiose pramonės sektoriuose iš darbo atleidžiami tūkstančiai darbuotojų,
- B. kadangi šiuo metu Europos finansų rinka neveikia tinkamai, visų pirma, turint mintyje jos paskolų teikimo veiklą,
- C. kadangi Europos automobilių pramonė ir jos tiekimo grandinės pramonė, kurios yra pagrindinis Europos ekonomikos sektorius, palankiai veikiantis visą ekonomiką užimtumo, naujovių ir konkurencijos aspektais, ir jos tiekimo grandinės pramonės šakos yra itin paveiktos dabartinės krizės,
- D. kadangi Europos Sąjungos automobilių sektoriaus struktūriniai pajėgumai yra per dideli ir manoma, kad 2009 m. toliau labai mažės transporto priemonių paklausa, taigi, ir transporto priemonių gamyba, ir neišvengiamai bus daromas poveikis Europos Sąjungos užimtumui ir investicijų dydžiams,
- E. kadangi Europos automobilių sektorius – didžiausias privatus investuotojas į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą ir Europos lengvųjų automobilių ir komercinių transporto priemonių gamintojai, atsižvelgus į reguliavimo ir rinkos reikalavimus, turi išlaikyti dideles investicijas, ypač siekdami užtikrinti perėjimą prie mažai teršalų išmetančių transporto priemonių,
- F. kadangi 2008 m. gruodžio mėn. priimtas teisės aktų paketas dėl atsinaujinančių energijos šaltinių ir klimato kaitos vaidins svarbų vaidmenį skatinant ekologines investicijas, skirtas taupyti energiją automobilių pramonėje,
- G. kadangi Europos automobilių pramonės sektorius tiesiogiai ir netiesiogiai įdarbinęs 12 milijonų darbuotojų, arba 6 % visų Europos Sąjungos darbuotojų, ir šiandien kyla grėsmė netekti milijonų šių darbo vietų, o šiose darbo vietose dirba aukštos kvalifikacijos darbuotojai, kurių nereikėtų prarasti,

(¹) Priimti tekstai, P6_TA(2008)0614.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- H. kadangi automobilių sektoriuje yra daug galimybių kurti darbo vietas taikant ekologiškesnes technologijas,
- I. kadangi Europos automobilių pramonė itin svarbi ES ekonomikai dėl jos didelio poveikio kitiems sektoriams ir pramonės šakoms, ypač užtikrinant šimtų tūkstančių mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) veiklą,
- J. kadangi kai kurios valstybės narės pradėjo priimti nacionalines priemones, siekdamas paremti automobilių pramonę,
- K. kadangi pagrindinė atsakomybė už krizės sureguliovimą tenka pramonei;
- L. kadangi šiandien Dohos derybų raundo metu ir siekdama sudaryti laisvosios prekybos susitarimą su Pietų Korėja Komisija veda derybas dėl tolesnio prekybos liberalizavimo,
1. pripažįsta, kad dėl dabartinės ekonomikos ir finansų krizės automobilių pramonei daromas didelis spaudimas, kuris ypač pastebimas dėl sumažėjusios motorinių transporto priemonių paklausos, taip pat dėl per didelių gamybos pajėgumų, sunkumų gaunant kreditų finansavimui ir struktūrinių problemų, kurių buvo dar prieš prasidedant krizei;
  2. pabrėžia, kad krizė yra Europos lygio; todėl atkreipia dėmesį į nuoseklių ir darnių ES valstybių narių ir Europos automobilių pramonės iniciatyvų svarbą ir ragina parengti tikrą Europos veiksmų programą, kurioje būtų numatyti konkretūs veiksmai, kaip ES ir valstybės narės galėtų imtis reikiamų ryžtingų priemonių;
  3. su vis didesniu susirūpinimu pažymi, kad kai kurios valstybių narių nacionaliniu lygmeniu priimtoms trumpalaikės priemonės gali iškraipyti bendros rinkos konkurenciją ir padaryti ilgalaikę žalą konkurencin-gumui, ir ragina valstybes nares užtikrinti, jog tolesnės priemonės būtų nuoseklios, veiksmingos ir koor-dinuotos;
  4. atsižvelgdamas į tai, pritaria laikinosios valstybės pagalbos priemonių vertinimo sistemos, numatytos Europos ekonomikos atgaivinimo plane, parengimui;
  5. palankiai vertina Komisijos pastangas pateikti veiksmingą politinį atsaką į įmonės „General Motors Europe“ ir jos tiekėjų patiriamus sunkumus derinant atitinkamų valstybių narių dedamas pastangas, įskaitant 2009 m. kovo 13 d. ministrų susitikimo surengimą ir intelektualinės nuosavybės teisių klausimo nešališko ir sąžiningo sprendimo paieškas;
  6. ragina Tarybą ir Komisiją pagreitinti, supaprastinti ir padidinti automobilių pramonei, visų pirma Europos investicijų banko (EIB) teikiamą finansinę paramą ir leisti taikyti valstybės garantijas paskoloms su mažomis palūkanomis; ragina Tarybą ir Komisiją paprašyti supaprastinti paskolų prašymų administra-cines procedūras; mano, kad finansinė parama, ypač teikiant paskolas, turėtų paskatinti naujų transporto priemonių paklausą, taigi, būtų prisidedama prie ekonominio augimo, aplinkosaugos ir saugumo keliuose;
  7. primygtinai ragina, kad EIB atkreiptų pakankamą dėmesį į su automobilių sektoriumi susijusias MVI, siekiant išlaikyti galimybę gauti paskolą ir ragina valstybes nares padidinti EIB skolinimo pajėgumus, kad jie atitiktų automobilių pramonės vidutinės trukmės laikotarpio finansinius poreikius;
  8. primygtinai ragina, kad visomis finansinėmis ar fiskalinėmis priemonėmis, įskaitant atidavimo į metalo laužą sistemas, būtų remiama ir spartinama būtina technologinė sektoriaus transformacija, ypač variklių energetinio veiksmingumo srityje bei išmetamų dujų kiekio mažinimo srityje, visapusiškai laikantis neseniai patvirtintų teisės aktų;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

9. dar kartą pabrėžia, kad taikant ES ir nacionalinę politiką turi būti prisidedama siekiant išspręsti automobilių pramonės ir jos tiekimo grandinės pramonės restruktūrizavimo ir pertvarkymo problemas, kurios kyla dėl labai konkurencingos verslo aplinkos, ir todėl ragina pramonę parengti nuoseklią verslo strategiją ir socialiniu požiūriu atsakingai ir artimai bendradarbiaujant su profesinėmis sąjungomis įgyvendinti šias prisitaikymo priemones;
10. pabrėžia, kad profesines sąjungas reikia pilnai įtraukti į vykstančias diskusijas ir prašo Komisijos remti tikrą šios pramonės Europos socialinį dialogą, ypač dabartinės krizės sąlygomis;
11. prašo Komisijos užtikrinti, kad būtų geriausiai panaudojamos turimos Europos fondų (Sanglaudos fondo, Struktūrinio fondo, Socialinio fondo ar Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo) remiant darbo vietas subalansuoto Lisabonos prioritetų įgyvendinimo apimtyje ir palengvinti, pagerinti ir paspartinti galimybę naudotis tokiais fondais; manoma, kad šių fondų lėšomis turėtų būti prisidedama prie darbuotojų mokymo ir perkvalifikavimo ankstyvame etape, jei ir kai reikia taikyti darbo laiko apribojimus;
12. dar kartą pabrėžia, kad automobilių pramonei reikia nuolatinių investicijų į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programas, kurios parengia geriausius sprendimus, susijusius su kokybe, sauga ir aplinkosaugos veiksmingumu, siekiant užtikrinti tvarias konkurencijos sąlygas, ir todėl ragina Komisiją, atsižvelgus į tai, palengvinti, pagerinti ir pagreitinti ES paramos priemonių, skirtų moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bei naujovėms, pvz., septintosios bendrosios programos, taikymą;
13. ragina Komisiją parengti gaires ir rekomendacijas siekiant parengti priemones, kurias taikant būtų skatinama koordinuotai atnaujinti esamas transporto priemones, pvz., parengti atidavimo į metalo laužą sistemas ir kitas rinkos skatinimo priemones, kurios greitai darytų teigiamą poveikį naujų motorinių transporto priemonių paklausai ir stiprintų automobilių išperkamosios nuomos rinką; ragina Komisiją stebėti šiuo tikslu jau taikomas nacionalines priemones siekiant užkirsti kelią vidaus rinkos iškraipymams;
14. pabrėžia, kad reikia išsamesnio dialogo ir nuolat vykstančių diskusijų su trečiosiomis šalimis bei pagrindiniais ES prekybos partneriais automobilių sektoriaus ateities tema, ir todėl ragina Komisiją atidžiai stebėti raidą ES nepriklausančiose šalyse, visų pirma Jungtinėse Valstijose ir Azijoje, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas tarptautiniu mastu, susilaikyti nuo protekcionistinių ir diskriminuojamųjų priemonių taikymo pasaulinėje automobilių rinkoje;
15. ragina Komisiją užtikrinti kad prieš sudarydamos laisvosios prekybos susitarimą Europos Sąjunga ir Pietų Korėja susitartų dėl darnių ir sąžiningų sąlygų;
16. palankiai vertina CARS 21 iniciatyvą, kurią įgyvendinant nustatoma ilgalaikė Europos lygio pramonės politika; ragina Komisiją nuolatos įgyvendinti, stebėti ir peržiūrėti šį ilgalaikės strategijos planą siekiant užtikrinti būsimą Europos pramonės konkurencingumą ir jos tvarų užimtumą;
17. ragina Komisiją iki galo taikyti geresnio reguliavimo principus ir todėl atlikti išsamų naujų Bendrijos teisės aktų poveikio automobilių sektoriui vertinimą, atsižvelgus į CARS 21 rekomendacijas, bei suteikti automobilių sektoriui daugiau teisinio aiškumo ir nuspėjamumo;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Baltoji knyga dėl ieškinių atlyginti žalą, patirtą dėl EB antimonopolinių taisyklių pažeidimo

P6_TA(2009)0187

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Baltosios knygos dėl ieškinių atlyginti žalą, patirtą dėl EB antimonopolinių taisyklių pažeidimo (2008/2154(INI))

(2010/C 117 E/27)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 2 d. Komisijos baltąją knygą dėl ieškinių atlyginti žalą, patirtą dėl EB antimonopolinių taisyklių pažeidimo (COM(2008)0165),
  - atsižvelgdamas į savo 2007 balandžio 25 d. rezoliuciją dėl Žaliosios knygos apie ieškinius dėl žalos, patirtos pažeidus EB antimonopolines taisykles ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 13 d. Komisijos komunikatą „2007–2013 m. ES vartotojų politikos strategija. Vartotojų teisių stiprinimas, gerovės didinimas ir veiksminga jų apsauga“ (COM(2007)0099),
  - atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentą (EB) 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo ⁽²⁾, į 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 773/2004 dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje pagal EB sutarties 81 ir 82 straipsnius tvarkos ⁽³⁾ ir į 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į Komisijos pranešimą dėl atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo kartelių bylose ⁽⁵⁾ bei į 2008 m. birželio 30 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 622/2008 ⁽⁶⁾ susitarimo procedūros tvarkos kartelių bylose atžvilgiu,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A6-0123/2009),
- A. kadangi konkurencijos politika didina Europos Sąjungos ekonominį pajėgumą ir labai prisideda prie Lisabonos strategijos tikslų siekimo,
- B. kadangi Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, siekdamas užtikrinti veiksmingą Sutarties 81 straipsnio galiojimą, priėmė sprendimą, kad atskiri asmenys ir įmonės gali iškelti bylą dėl žalos, kuri atsirado dėl EB konkurencijos pažeidimo, atlyginimo,
- C. kadangi ieškiniai atlyginti žalą sudaro tik vieną veiksmingos teisės aktų vykdymo privačiame sektoriuje sistemos dalį ir kadangi alternatyvūs ginčų sprendimo mechanizmai atitinkamomis aplinkybėmis yra gera kolektyvinio žalos mechanizmo atlyginimo alternatyva ir siūlo teisingą ir greitą ginčo sprendimą ne teismine tvarka, ir todėl turėtų būti skatinami,

⁽¹⁾ OL C 74 E, 2008 3 20, p. 653.

⁽²⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 1.

⁽³⁾ OL L 123, 2004 4 27, p. 18.

⁽⁴⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 298, 2006 12 8, p. 17.

⁽⁶⁾ OL L 171, 2008 7 1, p. 3.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- D. kadangi Baltojoje knygoje svarstomi klausimai yra susiję su įvairiomis nukentėjusiųjų kategorijomis, su įvairaus pobūdžio EB sutarties 81 ir 82 straipsnių pažeidimais bei su visais ūkio sektoriais,
- E. kadangi visi pasiūlymai nustatyti kolektyvinio žalos, patirtos dėl EB konkurencijos taisyklių pažeidimų, atlyginimo mechanizmai turėtų papildyti, alternatyvius apsaugos būdus (pvz., atstovaujamuosius ieškinius ir vadinamąsias bandomąsias bylas), kurių jau esama kai kuriose valstybėse narėse, o ne juos pakeisti,
- F. kadangi privatinės teisės ieškiniais dėl žalos atlyginimo turi būti siekiama kompensuoti visą nukentėjusiojo patirtą žalą ir kadangi turi būti laikomasi deliktinės atsakomybės principų, pagal kuriuos draudžiamas neteisėtas praturtėjimas bei daugkartinis žalos atlyginimas ir vengiama priteisti baudinius nuostolius,
- G. kadangi Komisijos ir valstybių narių konkurencijos institucijų užtikrinamas konkurencijos teisės vykdymas patenka į viešosios teisės taikymo sritį ir kadangi nacionaliniuose teismuose pareiškiami palyginti mažai privačių ieškinių dėl žalos atlyginimo, nors keletas valstybių narių ėmėsi arba imsis priemonių, kad privatiems asmenims būtų palengvintas bylų dėl žalos atlyginimo iškelimas EB konkurencijos taisyklių pažeidimo atveju,
- H. kadangi privačių asmenų ieškiniai dėl žalos atlyginimo turėtų papildyti ir paremti konkurencijos institucijų vykdomą konkurencijos teisės vykdymą, bet ne jį pakeisti, ir kadangi turi būti padidinti žmogiškieji ir finansiniai konkurencijos institucijų pajėgumai, kad galima būtų veiksmingiau kovoti su EB konkurencijos taisyklių pažeidimais,
- I. kadangi neatsižvelgiant į tai, kaip išsprendžiamas ginčas, itin svarbu, kad būtų numatytos procedūros ir apsaugos priemonės siekiant garantuoti, jog visoms šalims būtų sudarytos vienodos sąlygos, taip pat užtikrinti, kad sistema nebūtų piktnaudžiuojama, kaip yra atsitikę su kitomis teisinėmis sistemomis, ypač JAV,
- J. kadangi Komisija, pateikdama pasiūlymą, susijusį ne tik su išskirtine Bendrijos kompetencijos sritimi, turi atsižvelgti į subsidiarumo ir proporcingumo principus,
1. teigiamai vertina minėtą Baltąją knygą ir pabrėžia, kad pagal EB konkurencijos taisykles ir ypač siekiant jų veiksmingo vykdymo reikalaujama, kad nukentėjusieji nuo EB konkurencijos taisyklių pažeidimų turėtų teisę reikalauti atlyginti patirtą žalą;
  2. pažymi, kad Komisija iki šiol nenurodė savo siūlomų priemonių teisinio pagrindo ir kad būtina tęsti svarstymus dėl planuojamo įsikišimo į nacionalinę nesutartinių nuostolių atlyginimo teiseną ir į nacionalinę procesinę teisę teisinio pagrindo;
  3. mano, kad kai kurios kliūtys, trukdančios veiksmingai atlyginti žalą nukentėjusiesiems nuo EB konkurencijos taisyklių pažeidimų, pvz., masinė ir išskaidyta žala, informacijos asimetrija ir kitos problemos, kylančios nagrinėjant ieškinius dėl žalos atlyginimo, atsiranda ne tik su EB konkurencijos teise susijusiose bylose, bet ir kitose srityse, pvz., atsakomybės už produktus ir kituose su vartotojais susijusiuose ieškiniuose;
  4. primena, kad individualius vartotojus, tačiau taip pat mažas įmones, ypač tas, kurių patirta žala išskaidyta ir palyginti nedidelės vertės, dažnai nuo individualių ieškinių žalai atlyginti iškelimo sulaiko su tuo susijusios išlaidos, bylos vilkinimas, neaiškumas, rizika ir našta; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad taikant kolektyvinio žalos atlyginimo nuostatus sudaromos sąlygos sujungti kelis individualius ieškinius dėl žalos dėl EB konkurencijos taisyklių pažeidimų atlyginimo ir didinamos jų galimybės kreiptis į teismą, taigi, tai svarbi atgrasomoji priemonė; todėl pritaria Komisijos pasiūlymams numatyti mechanizmus, kuriuos taikant būtų geresnės kolektyvinio žalos atlyginimo galimybės, taip pat būtų išvengta per daug bylinėjimosi;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

5. pažymi, kad Komisijos Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinis direktoratas 2008 m. pabaigoje paskelbė dviejų tyrimų dėl kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmų valstybėse narėse ir galimų kliūčių vidaus rinkoje, kurios atsiranda dėl skirtingų valstybių narių teisės aktų, rezultatus; be to, pažymi, kad Komisija paskelbė Žaliąją knygą dėl Bendrijos veikimo galimybių vartotojų apsaugos teisės srityje ir ketina paskelbti dar vieną dokumentą šiuo klausimu 2009 m.; pabrėžia, kad Europos lygmens priemonės neturi lemti nepagrįsto ar nereikalingo valstybių narių procesinės teisės suskaidymo ir kad todėl reikėtų atidžiai išnagrinėti, ar ir koku mastu, reikėtų pasirinkti horizontalųjį arba integruotąjį požiūrį, kad būtų palengvintas ginčų sprendimas ne teismine tvarka ir bylų dėl žalos atlyginimo nagrinėjimas; todėl ragina Komisiją išnagrinėti visus galimus teisinius pagrindus ir tai, kaip veikti toliau pagal horizontalųjį arba integruotąjį metodą, nors nebūtinai naudojant tik vieną horizontaliąją priemonę, ir kol kas nesiūlyti kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmų nuo EB konkurencijos taisyklių pažeidimų nukentėjusioms šalims, prieš tai neleidus Parlamentui dalyvauti priimant tokį mechanizmą pagal bendro sprendimo procedūrą;

6. pažymi, kad ieškiniai atlyginti žalą, patirtą dėl EB konkurencijos taisyklių pažeidimų, kiek įmanoma, turėtų būti nagrinėjami nuosekliai su kitais iš nesutartinės atsakomybės kylančiais ieškiniiais, mano, kad horizontalusis arba integruotasis požiūris galėtų apimti procesines taisykles, kurios būdingos kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmams įvairiose teisės srityje, ir pabrėžia, kad dėl šio požiūrio neturi būti atidedami arba stabdomi pasiūlymai ir priemonės, pripažinti būtinais visiškai EB konkurencijos teisės įgyvendinimui; be to, atkreipia dėmesį į pažangesnę žalos atlyginimo už konkurencijos teisės pažeidimus taikant civilinę atsakomybę analizę ir pažangesnę konkurencijos institucijų, įskaitant Europos konkurencijos tinklą, struktūrą, ir pažymi, kad bent jau kai kuriais aspektais tai pateisina sparčią raidą, atsižvelgiant į tai, kad keletas numatytų priemonių galėtų būti taikomos ir ne konkurencijos sektoriuje; mano, kad atsižvelgiant į painiavą ir sunkumus, su kuriais susiduria nukentėjusieji nuo EB konkurencijos taisyklių pažeidimų, jau dabar būtų galima pasiūlyti tokias atskiriems sektoriams taikomas priemones;

7. pažymi, kad atsakovai pageidautų, jog ginčo sprendimas būtų randamas „kartą ir visiems laikams“ siekiant sumažinti netikrumą ir išvengti perdėto ekonominio poveikio, kuris galėtų daryti įtaką darbuotojams, tiekėjams, subrangovams ir kitoms nesusijusioms šalims; ragina masiniams ieškiniams pradėti taikyti ginčų sprendimo procedūrą, kurią gali inicijuoti šalis prieš kreipdamosi į teismą arba kurią gali liepti taikyti teismas, kuriame iškelta byla: mano, kad tokios ginčo sprendimo procedūros tikslas – išspręsti ginčą neteismine tvarka siekiant, kad teismas patvirtintų susitarimą dėl ginčo sprendimo, kuris būtų paskelbtas privalomu visiems ginčo sprendimo procese dalyvavusiems nukentėjusiesiems; pabrėžia, kad dėl tokios procedūros neturėtų būti pernelyg ištęsimas teismo procesas arba priimamas nesąžiningas sprendimas dėl žalos atlyginimo; ragina Komisiją ieškoti būdų, kaip suteikti daugiau tikrumo, pavyzdžiui, įvertinti, ar iš būsimųjų ieškovų paprastai turėtų būti tikimasi, kad jie pasitenkins masinio ginčo sprendimo procedūros išdava;

8. mano, kad tiesioginiai arba netiesioginiai pirkėjai, pareiškiantys savarankiškus arba susijusius reikalavimus, turėtų turėti galimybę pasinaudoti individualiais, kolektyviniais arba atstovaujamaisiais ieškiniiais, kuriuos taip pat būtų galima pateikti kaip „bandomąją“ bylą, tačiau siekiant išvengti atvejų, kai viena šalis tuo pačiu pagrindu pareiškia daug ieškinių, šaliai pasirinkus vieną ieškinį, turėtų būti neleidžiama tuo pačiu metu arba vėliau dalyvauti kitame ieškinyje tuo pačiu pagrindu; mano, kad tuo atveju, kai skirtingos šalys pareiškia atskirus ieškinius, reikėtų stengtis, kad šie ieškiniai būtų sujungti arba nagrinėjami vienas po kito;

9. mano, kad siekiant išvengti pernelyg dažno bylinėjimosi, pagal 1998 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/27/EB dėl draudimų ginant vartotojų interesus⁽¹⁾ 3 straipsnį valstybės narės turėtų suteikti teisę iškelti atstovaujamuosius ieškinius valstybės institucijoms, pvz., ombudsmenui, arba kompetentingoms organizacijoms, pvz., vartotojų asociacijoms, ir kad *ad hoc* įgaliojimas pirmiausia turėtų būti taikomas prekybos organizacijoms, kurios ruošia įmonių ieškinius dėl žalos atlyginimo;

(1) OL L 166, 1998 6 11, p. 51.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

10. reikalauja, kad kolektyviniuose ieškiniuose būtų leidžiama dalyvauti tik aiškiai nustatytai asmenų grupei ir kad šios grupės narių tapatybė kolektyvinio ieškinio atveju ir atstovaujamuosius ieškinius pareiškusių iš anksto paskirtų arba laikinai įgaliotų kompetentingų organizacijų tapatybė būtų nustatyta per aiškiai apibrėžtą laikotarpį ir nepagrįstai nevilkinant proceso, bet kartu laikantis galiojančių teisės aktų, kuriuose numatyta vėlesnė data; pabrėžia, kad turėtų būti atlyginta tik iš tikrųjų patirta žala; reikalauja, kad sėkmingo ieškinio atveju patvirtintas žalos atlyginimas būtų skirtas nustatytų asmenų grupei ar jų paskirtam asmeniui ir kompetentinga organizacija galėtų gauti kompensaciją tik už tas išlaidas, kurias ji patyrė dėl ieškinio pateikimo, ir negalėtų tiesioginiu ar netiesioginiu būdu gauti atlyginimo už patirtą žalą;

11. pabrėžia, kad sėkmingo savarankiško ieškinio atveju neatmestinas tolesnis administracinis EB konkurencijos taisyklių pažeidimo nagrinėjimas; taip pat pakartoja, kad, norint paskatinti įmones kuo greičiau ir efektyviau atlyginti žalą nukentėjusiems nuo neteisėtos veiklos, konkurencijos institucijų prašoma skiriant baudą įmonei atsakovei atsižvelgti į jos sumokėtą arba ketinamą sumokėti kompensaciją; tačiau pažymi, kad tai neturėtų trukdyti nukentėjusiajam pasinaudoti teise prašyti visos patirtos žalos atlyginimo arba apriboti būtinybės išlaikyti atgrasomąjį baudų poveikį, ir dėl to įmonės neturėtų ilgai likti nežinioje dėl ginčo išsprendimo pabaigos, ragina Tarybą ir Komisiją į Reglamentą (EB) Nr. 1/2003 aiškiai įtraukti baudų skyrimo principus ir toliau juos tobulinti bei apibrėžti siekiant, kad jie atitiktų bendruosius teisės principus;

12. teigia, kad pirmiausia turėtų būti preliminarai įvertintos konkrečios kolektyvinio ieškinio aplinkybės, ir pabrėžia, kad kolektyvinį ieškinį dėl žalos atlyginimo pateikusių asmenų padėtis negali būti geresnė arba blogesnė už individualių ieškovų padėtį; ragina kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizmų atveju taikyti principą, kad ieškinį pareiškusi šalis privalo pateikti ieškinio įrodymų, jei taikytinuose nacionaliniuose įstatymuose nenumatyta įrodinėjimo naštos palengvinimų arba lengvesnės prieigos prie atsakovo turimos informacijos ir įrodymų;

13. reikalauja, kad Komisija EB konkurencijos taisyklių pažeidimo aukoms atliekant administracinį tyrimą užtikrintų galimybę susipažinti su informacija, kuri būtina nagrinėjant ieškinį dėl žalos atlyginimo, ir pabrėžia, kad EB sutarties 255 straipsnyje ir Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 apibrėžta teisė susipažinti su institucijų dokumentais; šios gali neleisti su jais susipažinti tik šiame reglamente, ypač jo 4 straipsnyje, išdėstytomis sąlygomis; taigi mano, kad Komisija privalo atitinkamai aiškinti Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 arba pasiūlyti jį keisti; pabrėžia, kad institucijoms suteikiant prieigą prie dokumentų ypač didelis dėmesys turi būti skiriamas atsakovo arba trečiųjų šalių verslo ir įmonės paslapčių apsaugai, ir pažymi, kad reikia parengti atleidimo nuo baudų paraiškų tvarkymo gaires;

14. mano, kad nacionalinį teismo neturėtų saistyti kitos valstybės narės nacionalinės konkurencijos tarnybos sprendimas, nepažeidžiant taisyklių, pagal kurias privalomais laikomi sprendimai dėl to paties pažeidimo, kuriuos priėmė Europos konkurencijos tinklo (EKT) narys taikydamas Sutarties 81 ir 82 straipsnius; pažymi, kad mokymo ir mainų programos turėtų skatinti sprendimų konvergenciją, kad konkurencijos institucijų sprendimų pripažinimas taptų norma;

15. pabrėžia, kad reikalavimo atlyginti žalą sąlyga turi būti tyčinė veika ir kad EB konkurencijos taisyklių pažeidimas turi būti įvykdytas bent dėl aplaidumo, nebent nacionalinėje teisėje būtų numatyta kaltės prielaida arba paneigiama prielaida EB konkurencijos teisės pažeidimo atveju, užtikrinanti nuoseklų EB konkurencijos taisyklių taikymą;

16. džiaugiasi, kad atlyginimu siekiama kompensuoti žalą ir negautą pelną, įskaitant permokas ir palūkanas, ir reikalauja, kad ši žalos sąvoka būtų privaloma kolektyviniuose teisės gynimo mechanizmuose Bendrijos lygmeniu;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

17. džiaugiasi Komisijos darbu, susijusiu su neprivalomų gairių, skirtų žalos sumos apskaičiavimui, rengimu, kuris galėtų naudingai apimti gaires, susijusias su informacija, kuri reikalinga apskaičiavimui, ir tokių apskaičiavimų taikymu alternatyvių ginčų sprendimo mechanizmuose, kai tai įmanoma;
18. pažymi, kad verta išplėtoti bendrą požiūrį į perkėlimą ir pritaria išlaidų perkėlimo argumento priimtinumui ir pabrėžia, kad argumentą iš esmės turi pagrįsti tas asmuo, kuris jį pateikia, o teismai atskirais atvejais siekdami priimti teisingus sprendimus gali pasinaudoti patikrintomis nacionalinėmis taisyklėmis, susijusiomis su priežastiniu ir atsakomybės ryšiu; mano, kad turėtų būti pasiūlytos gairės, nustatančios, kiek netiesioginis pirkėjas, ypač paskutinis netiesioginis pirkėjas, gali remtis paneigiama prielaida, kad visas neteisėtas atkainis tiekimo grandine buvo perkeltas netiesioginiam pirkėjui;
19. džiaugiasi, kad tęstinio arba kartotinio konkurencijos pažeidimo atveju senaties terminas turi prasidėti nutraukus pažeidimą ar nuo to momento, kai nuo pažeidimo nukentėjusi šalis gali pagrįstai žinoti apie pažeidimą, priklausomai nuo to, kuris momentas yra vėlesnis; pabrėžia, kad taisyklės dėl senaties termino taip pat užtikrina teisinį aiškumą ir todėl nepateikus viešojo arba privataus ieškinio turi galioti penkių metų senaties terminas; taip pat teigiamai vertina tai, kad senaties termino trukmė savarankiškų ieškinių atveju turi būti nustatoma pagal nacionalinę teisę ir reikalauja, kad tai galiotų ir paskesniems ieškiniams; pažymi, kad tai neturi daryti įtakos valstybių narių įstatymams, reglamentuojantys senaties termino sustabdymą arba nutraukimą;
20. džiaugiasi, kad valstybės narės turi priimti sprendimą dėl savo išlaidų apmokėjimo taisyklių; mano, kad valstybės narės turi teisę vertinti, ar reikia užtikrinti, kad ieškovo ir atsakovo išteklių asimetrija procesiniuose veiksmuose neatgrasytų nuo pagrįstų ieškinių dėl žalos atlyginimo teikimo, ir teigia, kad teisė į teisingumą turi būti subalansuota naudojant stiprias priemones, skirtas užkirsti kelią piktnaudžiavimui atliekant, *inter alia*, lengvabūdiškus, įkyrius arba šantažuojančius veiksmus;
21. pažymi, kad atleidimo nuo baudų programa labai prisidedama prie konkurencijos pažeidimų nustatymo ir taip sudaromos sąlygos pateikti privačius ieškinius dėl žalos atlyginimo, ir ragina nustatyti kriterijus, kad būtų išsaugotas atleidimo nuo baudų programos taikymo patrauklumas; pabrėžia, kad nepaisant atleidimo nuo baudų programos taikymo svarbos, visiškas susivienijusių liudytojų atleidimas nuo solidariosios atsakomybės prieštarauja sistemai, ir todėl kategoriškai atmeta tokį atleidimą kaip žalingą daugeliui nukentėjusiųjų nuo EB konkurencijos taisyklių pažeidimų;
22. ragina Komisiją, siekiant ne apriboti, bet skatinti nukentėjusiuosius pasinaudoti teise kelti bylą dėl žalos atlyginimo, visų pirma nepalikti neišspręstų kartelių ir konkurencijos bylų ir visas reikšmingas bylas užbaigti ir priimti aiškų sprendimą;
23. tvirtina, kad Parlamentas turi pagal bendro sprendimo procedūrą dalyvauti bet kokioje teisėkūros iniciatyvoje, susijusioje su kolektyviniu žalos atlyginimu;
24. ragina prieš teikiant kiekvieną teisėkūros pasiūlymą atlikti nepriklausomą sąnaudų ir naudos analizę;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Bendrijos lygmens socialiniams partneriams.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimas

P6_TA(2009)0189

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimo (2008/2135(INI))

(2010/C 117 E/28)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 7 d. Indijos ir ES strateginės partnerystės bendrąjį veiksmų planą, ypač į jo skirsnį apie prekybos ir investicijų plėtrą ir į jo pataisytą redakciją,
- atsižvelgdamas į 2003 m. lapkričio 29 d. 4-ojo ES ir Indijos verslo atstovų aukščiausiojo lygio susitikimo bendrąjį pranešimą, ypač į ES ir Indijos bendrą iniciatyvą dėl prekybos ir investicijų skatinimo,
- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 18–20 d. Haidarabade vykusio ES ir Indijos 9-ojo apskritojo stalo susitikimo išvadas,
- atsižvelgdamas į ES ir Indijos aukšto lygio prekybos grupės ataskaitą, pateiktą 2006 m. spalio 13 d. Helsinkyje vykusiame 7-ajame ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui,
- atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 29 d. Marselyje vykusio 9-ojo ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimo bendrąjį pranešimą,
- atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 30 d. Paryžiuje vykusio 9-ojo ES ir Indijos verslo atstovų aukščiausiojo lygio susitikimo bendrąjį pranešimą,
- atsižvelgdamas į Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) 2005 m. lapkričio 29 d. priimtą sprendimą dėl Susitarimo dėl intelektualinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS), ir visuomenės sveikatos,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. gruodžio 1 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl patentų, susijusių su farmacinių produktų, eksportuojamų į šalis, turinčias problemų visuomenės sveikatos srityje, gamyba, privalomojo licencijavimo⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 29 d. susitarimo memorandumą dėl dvišalio bendradarbiavimo tarp Patentų, projektų ir prekės ženklų generalinio kontrolieriaus tarnybos ir Europos patentų tarnybos,
- atsižvelgdamas į Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas dėl tarptautinio verslo įmonių ir į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) trišalę deklaraciją dėl principų, susijusių su tarptautinio verslo įmonėmis ir socialine politika,
- atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 22 d. Komisijos komunikatą „Augimo ir užimtumo partnerystės įgyvendinimas. paversti Europą įmonių socialinės atsakomybės pavyzdžiu“ (COM(2006)0136),
- atsižvelgdamas į EBPO pateiktus 2008/2007 m. užimtumo statistikos duomenis,
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą „Ypatingas dėmesys vaikų klausimui ES vykdant išorės veiksmus“ (COM(2008)0055),

⁽¹⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 79.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2004 m. Indijos ir JAV susitarimą „Kitas žingsnis į strateginę partnerystę“ ir susitarimą civilinių branduolinių technologijų srityje, kurį per 2006 m. kovo 2 d. valstybinį vizitą į Indiją pasirašė JAV prezidentas George'as W. Bushas,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo vertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje vykusioje ketvirtojoje PPO ministrų konferencijoje priimtą ministrų deklaraciją, ypač į jos 44 straipsnio dalį dėl specialaus ir diferencinio traktavimo (SDT) priemonių,
- atsižvelgdamas į 2006 m. balandžio 6 d. Naujajame Delyje vykusį ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimą dėl energetikos,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 20 d. surengtą trečiąją ES ir Indijos energetikos grupės susitikimą,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. rugsėjo 29 d. rezoliuciją dėl ES ir Indijos santykių Strateginė partnerystė ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į studiją apie žmogaus teises ir demokratijos nuostatas ES tarptautiniuose susitarimuose, kurią užsakė Europos Parlamento Žmogaus teisių pakomitetas ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 4 d. Komisijos komunikatą „Globalioji Europa: konkuravimas pasaulyje. ES augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis“ (COM(2006)0567),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 19 d. Komisijos paskelbtą 2007 m. prie ES išorės sienų muitinių konfiskuotų suklastotų prekių ataskaitą,
- atsižvelgdamas į galimo ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimo (LPS) kokybinę analizę, kurią atliko Sasekso regioninės integracijos analizės centras,
- atsižvelgdamas į galimo ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimo ekonominio poveikio analizę, kurią 2007 m. kovo 15 d. užsakė Perspektyvinių tyrimų ir tarptautinės informacijos centras (pranc. *Centre d'études prospectives et d'informations internationales*, toliau – CEPII) ir Europos iniciatyvų ir tyrimų Viduržemio jūros regione centras (pranc. *Centre d'initiatives et de recherches européennes en Méditerranée*, toliau – CIREM),
- atsižvelgdamas į globalios analizės ataskaitą ir tarpinės ataskaitos dėl Europos Sąjungos ir Indijos Respublikos laisvosios prekybos susitarimo prekybos tvarumo poveikio vertinimo projektą, kurį parengė konsultacinė bendrovė ECORYS,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. rugsėjo 28 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos ekonominių ir prekybos santykių su Indija ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 12 d. rezoliuciją dėl TRIPS ir galimybės įsigyti vaistų ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir demokratijos nuostatos Europos Sąjungos susitarimuose ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. vasario 1 d. rezoliuciją dėl dalių žmogaus teisių padėties Indijoje ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁽²⁾ OL C 227 E, 2006 9 21, p. 589.

⁽³⁾ DGExP/B/PolDep/Study/2005/06.

⁽⁴⁾ OL C 306 E, 2006 12 15, p. 400.

⁽⁵⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 591.

⁽⁶⁾ OL C 290 E, 2006 11 29, p. 107.

⁽⁷⁾ OL C 250 E, 2007 10 25, p. 87.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 22 d. rezoliuciją dėl pasaulinės Europos – išorinių konkurencingumo aspektų ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl prekybos paslaugomis ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. liepos 10 d. rezoliuciją dėl numanomo masinių kapaviečių buvimo Indijos administruojamoje Kašmyro dalyje ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 24 d. rezoliuciją dėl pasirengimo ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimui (Marselis, 2008 m. rugsėjo 29 d.) ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į Indijos strateginį dokumentą (2007–2013 m.),
  - atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento delegacijos (ją sudarė Tarptautinės prekybos komiteto nariai) vizitą į Naująjį Delį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto bei Vystymosi komiteto nuomones (A6–0131/2009),
- A. kadangi Europos Sąjunga turėtų ir toliau teikti pirmenybę taisyklėmis grindžiamos daugiašalės prekybos sistemai, sukurtai PPO, o ši sistema labai perspektyvi sąžiningos ir nešališkos tarptautinės prekybos požiūriu, nes joje nustatytos atitinkamos taisyklės ir užtikrinamas jų laikymasis,
- B. kadangi sėkmingas ir proporcingas Dohos plėtros darbotvarkės (DPD) sudarymas yra ypač svarbus ir Europos Sąjungai, ir Indijai, ir kadangi laisvosios prekybos susitarimas netrukdo sudaryti dvišalių PPO+ susitarimų, kurie gali papildyti daugiašales taisykles,
- C. kadangi politiniai santykiai su Indija grindžiami 2004 m. strategine partneryste, 2005 m. bendru veiksmų planu, patvirtintu per ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimą 2005 m. rugsėjo mėn. ir peržiūrėtu 9-ajame ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikime Marselyje, taip pat 1994 m. bendradarbiavimo susitarimu; kadangi laisvosios prekybos susitarimas turėtų remtis bendradarbiavimu, numatytu Bendradarbiavimo susitarimo 24 straipsnyje, ir turėtų būti pagal jį išplėstas,
- D. kadangi Europos Sąjunga yra didžiausias Indijos tiesioginių užsienio investicijų šaltinis, 2007 m. investavusi 10 900 000 000 eurų; o 2007 m. Europos Sąjungos investicijos sudarė 65 procentus visų tiesioginių užsienio investicijų srautų Indijoje; ir kadangi Indijos tiesioginės užsienio investicijos Europos Sąjungoje padidėjo nuo 500 milijonų eurų 2006 m. iki 9 500 milijonų eurų 2007 m.,
- E. kadangi Indija 2000 m. buvo 17-oji pagal svarbą Europos Sąjungos prekybos partnerė, o 2007 m. – 9-oji; kadangi 2000–2006 m. ES prekyba prekėmis su Indija išaugo maždaug 80 procentų,
- F. kadangi Indijos prekybos ir reguliavimo aplinka ir toliau išlieka gana griežta; kadangi 2008 m. Pasaulio bankas skyrė Indijai 122 vietą (tarp 178 kitų šalių) pagal palankumo verslui sąlygas,
- G. kadangi, kaip nurodyta 2007–2008 m. Jungtinių Tautų vystymo programos žmogaus socialinės raidos ataskaitoje, Indija užima 128 vietą pagal žmogaus socialinės raidos indeksą (tarp 177 šalių), 35 procentai Indijos gyventojų gyvena, turėdami mažiau nei 1 dolerį per dieną, o 80 procentų gyventojų – mažiau nei 2 dolerius per dieną; kadangi pagal besivystančių šalių žmonių skurdo indeksą Indija užima 62-ą vietą tarp 108 besivystančių šalių, kurių indeksas apskaičiuotas; ir kadangi Indija yra viena iš šalių, kurioje labiausiai paplitęs vaikų darbas,

⁽¹⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 128.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0407.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0366.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0455.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- H. kadangi dėl ekonominio Indijos valstijų netolygumo ir todėl neteisingo turtų ir nacionalinių pajamų paskirstymo reikia priimti papildomas ekonomikos politikos nuostatas, įskaitant mokesčių derinimą ir vargingiausių valstijų gebėjimų stiprinimo pastangas, suteikiant valstijoms galimybių naudoti lėšas,
- I. kadangi Indija yra vienintelė didžiausia naudos gavėja pagal bendrųjų lengvatų sistemos (BLS) programą; kadangi 2007 m. Europos Sąjungos lengvatinis importas iš Indijos sudarė 11 300 milijonų eurų, palyginti su 9 700 milijonais eurų 2006 m.,
- J. kadangi abi šalys dar kartą patvirtino savo išpareigojimus mažinti muitų tarifus ir toliau liberalizuoti įmonių steigimąsi ir prekybą paslaugomis,
- K. kadangi pateikimas į rinką turi būti reglamentuojamas skaidriomis ir tinkamomis taisyklėmis ir standartais, siekiant užtikrinti, kad prekybos liberalizavimas būtų naudingas,
- L. kadangi patekimą į rinką varžo tokios netarifinės prekybos kliūtys (NPK) kaip sveikatos ir saugos reikalavimai arba techninės kliūtys, kiekybiniai ribojimai, atitikties procedūros, prekybos apsaugos mechanizmai, muitinės procedūros, vidaus mokesčiai ir nesugebėjimas priimti tarptautinių normų ir standartų,
- M. kadangi reikėtų deramai atsižvelgti į intelektinės nuosavybės teisių (INT), įskaitant patentų, prekės arba paslaugų ženklų, autorių teisių ir gretutinių teisių, geografinių nuorodų (įskaitant kilmės ženklus), pramoninio dizaino ir integruotos vietos topografijos pripažinimo, tinkamos bei veiksmingos apsaugos, įgyvendinimo ir vykdymo aspektus,
- N. kadangi Indija yra viena iš šalių, iš kurių valstybių narių muitinės konfiskavo daugiausia suklastotų vaistų (30 procentų iš bendro skaičiaus); kadangi nenorminiai ir suklastoti vaistai skatina atsparumą vaistams ir dėl to didėja sergamumas bei mirtingumas,
- O. kadangi Bendradarbiavimo susitarimo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos principams; kadangi tai sudaro esminę susitarimo dalį,
- P. kadangi pagal 2008 m. pasaulinį bado indeksą Indija užima 66 vietą tarp 88 besivystančių ir pereinamojo laikotarpio šalių; ir kadangi iš Indijos bado indekso matyti, kad nė viena valstija nepatenka į teritorijų, kuriose mažas alkis arba vidutinis alkis, kategorijas; dvylika valstijų patenka į nerimą keliančios padėties teritorijų kategoriją; o keturios valstijos – Pendžabas (Punjab), Kerala (Kerala), Harjana (Haryana) ir Asamas (Assam) – patenka į pavojingos padėties teritorijų kategoriją,
- Q. kadangi laisvosios prekybos susitarimas turėtų apimti išpareigojimus dėl socialinių bei aplinkos apsaugos standartų ir tvariosios plėtros, taip pat veiksmingą tarptautiniu mastu socialinėje ir aplinkos srityje nustatytų standartų įgyvendinimą kaip būtina sąlygą padoriam darbui skatinti, šalies viduje veiksmingai įgyvendinant pagrindinius Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) darbo standartus,
- R. kadangi Indija nepasirašė branduolinio ginklo neplatavimo sutarties; kadangi Branduolinių medžiagų tiekėjų grupė panaikino Indijos branduolinės prekybos embargą ir JAV Kongresas patvirtino JAV ir Indijos branduolinio bendradarbiavimo sutartį,
- S. kadangi 9-ajame ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikime Marselyje pasirašytas Horizontalusis aviacijos susitarimas ir Indija buvo vienuoliktą transporto vykstančio tarp ES ir ne ES šalių keleivių atžvilgiu; kadangi Europos Sąjunga ir Indija patvirtino peržiūrėtą Bendrąjį veiksmų planą ir įtraukė į 2005 m. strateginę partnerystę naujas sritis ir kadangi Indijoje įkurtas Europos verslo ir technologijų centras,

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Bendrieji klausimai

1. mano, kad LPS turėtų atitikti PPO taisykles ir išsipareigojimus; mano, kad sėkmingas DPD ir toliau lieka Europos Sąjungos ir Indijos prekybos prioritetas, o derybos su Indija dėl laisvosios prekybos susitarimo tokiu būdu prisidės prie daugiašalių taisyklių papildymo;
2. primena, kad ES ir Indijos strateginė partnerystė yra grindžiama bendraisiais principais ir vertybėmis, kurios atsispindi 1994 m. EB ir Indijos bendradarbiavimo susitarime ir 2005 m. bendrųjų veiksmų plane; konkurencija pagrįstas naujasis laisvosios prekybos susitarimas turėtų papildyti 1994 m. bendradarbiavimo susitarimą, su kuriuo jis turėtų būti teisiškai ir instituciškai susijęs;
3. pritaria 9-ojo ES ir Indijos aukščiausiojo lygio susitikimo ir peržiūrėto Bendrojo veiksmų plano rezultatams; skatina besiderančias šalis konsultuotis su svarbiausiomis suinteresuotomis šalimis; primena Europos Sąjungos ir Indijos išsipareigojimą paspartinti derybas dėl laisvosios prekybos susitarimo ir daryti esminę bei veiksmingą pažangą siekiant greitai sudaryti didelio užmojo ir proporcingos, įvairialypės prekybos ir investavimo susitarimą; yra nusivylęs lėta derybų eiga; ragina abi šalis iki 2010 metų sudaryti kompleksiską, ambicingą ir subalansuotą laisvosios prekybos susitarimą;
4. ragina Indijos federalinės ir vietos valdžios institucijas suderinti savo politikos kryptis ir procedūras, siekiant kiek įmanoma padidinti būsimą naudą;
5. remdamasis abiejų valstybių ekonomikos papildomumu, pabrėžia ES ir Indijos prekybos ir ES bei Indijos investicijų potencialą ir augimą ateityje, taip pat didžiules galimybes, kurias teikia LPS; ES ir Indijos LPS laiko abipusiškai naudingą veiksmų planu, bet rekomenduoja atlikti esamų sektoriui būdingų sunkumų vertinimą; be to, pabrėžia, kad LPS turėtų užtikrinti, kad prekybos didėjimas būtų naudingas kuo didesniai žmonių ir padėtų Indijai siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT), taip pat užkirsti kelią aplinkos nykimui;
6. ragina šalis taip pat aptarti galimus LPS nepatogumus ir būdus, kuriais dėl greito rinkų atvėrimo gali būti daromas neigiamas poveikis žmonių vystymuisi ir lyčių lygybei;
7. prašo Komisijos įtraukti didelio masto tvarios plėtros skyrių kaip esminę LPS dalį, kuriai būtų taikomas standartinis ginčų sprendimo mechanizmas;

Prekyba prekėmis

8. palankiai vertina daugelio laisvosios prekybos modelių rezultatus, iš kurių matyti, kad laikantis LPS padidėtų bendras ES ir Indijos eksportas ir importas; pabrėžia, kad esant vidutiniam augimo tempui dvišalės prekybos apimtis iki 2010 m. turėtų viršyti 70 700 milijonų eurų ir iki 2015 m. – 160 600 milijonų eurų;
9. atkreipia dėmesį kad vidutiniai Indijos taikomi tarifai sumažėjo tiek, kad juos galima lyginti su kitų Azijos šalių tarifais, ypač Indijos vidutinis taikomas tarifas, kuris dabar yra 14,5 procento, palyginti su ES 4,1 procento vidurkiu;
10. mano, kad svarbu, jog LPS patvirtintų Susitarimo dėl techninių prekybos kliūčių ir Susitarimo dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių nuostatas; ragina Komisiją šiuo požiūriu atkreipti dėmesį į tokius neišspręstus klausimus kaip gyvūnų gerovė;
11. atkreipia dėmesį, kad Indija yra susirūpinusi dėl mikrobiologinių standartų nepakankamo suderinimo ES, Reglamento dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) išvadų, brangių pažymėjimų dėl vaistų eksportavimo į ES išdavimo ir brangių atitikties procedūrų dėl EB ženklo, ir pabrėžia, kad šiuos klausimus būtina išspręsti LPS; ragina abi šalis užtikrinti, kad reguliavimas ir netarifinės prekybos kliūtys būtų tvarkomi taip, kad nebūtų varžoma visa prekyba; ragina ES ir Indiją artimiau bendradarbiauti skirtingose darbo grupėse siekiant skaidresnės techninių taisyklių ir standartų sistemos; ragina Komisiją teikti techninę pagalbą Indijos gamintojams, kurie stengiasi pasiekti ES standartus, ypač sveikatos, aplinkos ir socialinių aspektų požiūriu, taip kuriant abipusiškai naudingą padėtį;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

12. pripažįsta, kad Indijos standartų sistema vis dar kuriama; ragina Indijos standartų biurą ir Centrinę vaistų standartų kontrolės organizaciją suderinti savo standartus su tarptautiniais standartais ir didinti standartų rengimo skaidrumą, tobulinant testavimo ir sertifikavimo procedūras; yra susirūpinęs dėl higienos ir augalų sanitarijos priemonių ir standartų įgyvendinimo bei stebėjimo; ragina Komisiją suteikti atitinkamą paramą pajėgumo ir kvalifikuotų žmogiškų išteklių Indijos reguliavimo institucijose stiprinimui;

13. pabrėžia, kad LPS apima privalomąjį ginčų sprendimo mechanizmą „valstybė valstybei“, nuostatas dėl tarpininkavimo, susijusio su NPK, antidempingo ir kompensacinio maito priemonių ir bendrojo išimties straipsnio, grindžiamo Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (angl. GATT) XX ir XXI straipsniais;

Prekyba paslaugomis. Steigimasis

14. pripažįsta, kad paslaugų sektorius yra greičiausiai augantis Indijos ekonomikos sektorius; pažymi, kad Indija turi aktyvių interesų dėl Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (angl. GATS) 1 ir 4 būdų liberalizavimo; Europos Sąjunga norėtų užbaigti daugelio 3 būdo paslaugų patekimo į rinką ir nacionalinio vertinimo liberalizavimą;

15. nurodo, kad paslaugų liberalizavimas jokiu būdu neturi trukdyti turėti teisę reglamentuoti paslaugas, įskaitant viešąsias paslaugas;

16. pažymi, kad, pasak Indijos prekybos ir pramonės federacijos, dvišalė prekyba paslaugomis iki 2015 m., kai bus įgyvendintas LPS dėl paslaugų, turėtų viršyti 246 800 milijonų eurų;

17. pažymi, kad ES ir Indijos prekyba paslaugomis palyginti neproporcinga; ES eksportuoja 1,5 procento paslaugų į Indiją, o Indija į ES eksportuoja 9,2 procento viso savo eksporto;

18. ragina Indiją rengti tinkamus duomenų apsaugos teisės aktus, kurie Indijai suteiktų galimybių pasiekti šalies, kurioje apsaugos lygis pakankamas, būklę ir sudarytų sąlygas asmens duomenis perduoti iš Europos Sąjungos laikantis ES teisės aktų;

19. pažymi, kad Indijos telekomunikacijų paslaugų rinka yra penkta pagal dydį pasaulyje ir kad telekomunikacijų rinka per paskutinius penkerius metus kasmet išaugdavo apie 25 procentus; pritaria užsienio nuosavybės ribojimų mažinimui telekomunikacijų srityje, bet apgailestauja, kad vis dar išlieka vidaus politikos suvaržymų; todėl ragina sumažinti paslaugų teikėjų licencijavimo ribojimus ir pašalinti politikos netikrumą dėl tarifų bei tarpusavyje susijusios tvarkos; pabrėžia poreikį pakeisti senus sektorių reglamentuojančius teisės aktus naujais perspektyvias teisės aktais, kurie apimtų su kibernetika susijusius teisės aktus ir naują licencijavimą; mano, kad telekomunikacijų ir informacinių technologijų sektoriai yra pagrindinės Indijos ekonomikos varomosios jėgos ir kad Indija turi tapti telekomunikacijų gamybos centru, sudarant palankesnes sąlygas Specialiosioms ekonominėms zonoms, kurios būdingos telekomunikacijoms; pabrėžia didžiules gamybos sektoriaus galimybes;

20. kalbant apie palydovų sektorių, ragina Indiją pradėti dialogą su ES bendrovėmis ir atverti joms savo rinką, siekiant:

a) geriau remti nacionalinius vystymosi tikslus ir tenkinti didėjančią televizijos transliavimo tiesiogiai į namus ir plačiajuosčio ryšio paslaugų vidaus pasiūlą; ir

b) spręsti judriojo palydovinio ryšio paslaugų saugumo klausimą naujomis techninėmis priemonėmis, kurios suteikia nacionalinėms valdžios institucijoms galimybę vykdyti tinkamesnę judriojo palydovinio ryšio kontrolę;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

21. pritaria Indijos įsipareigojimui leisti užsienio advokatų kontoroms veikti Indijoje, nes toks atvirumas bus labai naudingas Indijos ekonomikai ir teisininko profesijai, taip pat Europos advokatų kontoroms, turinčioms tarptautinės teisės patirtį, ir jų klientams; ragina Komisiją kartu su Indijos valdžios institucijomis iširti teisės paslaugų liberalizavimo galimybę ir taikymo sritį LPS;

22. pažymi, kad numatyti LPS siekiai nebus visiškai įgyvendinti, jeigu nebus priimti 4 būde apibrėžti įsipareigojimai; pabrėžia, kad labai naudingi profesinės kvalifikacijos akreditavimas nacionaliniu bei ES mastu ir susitarimai dėl abipusio pripažinimo ir licencijavimo reikalavimų ES ir Indijoje specialistų teikiamoms paslaugoms, kuriuos galima nesunkiai įtraukti į LPS; vis dėlto prašo išsamios atskirų valstybių narių analizės;

23. ragina Indiją palapsniui liberalizuoti bankų ir draudimo sektorius;

24. ragina Indiją užtikrinti, kad pagal būsimą persvarstytą pašto įstatymo projektą nebūtų sumažintos dabartinės patekimo į rinką galimybės skubių siuntų gabenimo paslaugų teikėjams ir ragina Komisiją stengtis, kad Indija visiškai įsipareigotų dėl skubių siuntų gabenimo paslaugų ir dėl skubių siuntų krovinių važiuoklių paslaugų oro uostose saviteikos, siekiant išsaugoti patekimo į rinką galimybes ir ateityje;

25. prašo Indiją būti atviresnę ir valstybių narių piliečiams, verslininkams ir politikams teikti daugkartines vizas mažiausiai vieneriems metams;

Investicijos

26. ragina Komisiją į LPS įtraukti skyrių dėl investicijų, kuriame būtų nuostatos, numatančios vieno informacijos teikimo investuotojams punkto sistemą;

27. pritaria Europos verslo ir technologijų centro Naujajame Delyje įsteigimui, kuriuo siekiama stiprinti Indijos ir valstybių narių į verslo klientus orientuotą bei technologinį bendradarbiavimą;

28. primena, jog siekiant naudingų investicijų, reikia tinkamai sukurtų principų ir taisyklių; į tai atsižvelgdamas patvirtina savo 2007 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės: naujosios partnerystės ⁽¹⁾; todėl ragina Komisiją LPS propaguoti taisykles, skirtas tarptautinėms susitarimo bendrovėms, siekiant užtikrinti, kad investuotojai laikytųsi pagrindinių TDO standartų, socialinių ir aplinkos įsipareigojimų bei tarptautinių susitarimų ir taip būtų pasiekta ekonomikos augimo ir aukštesnių socialinių bei aplinkos standartų pusiausvyra;

29. primena, kad nors laisvosios prekybos susitarimo skyriai dėl investicijų paprastai lydimi įsipareigojimų liberalizuoti kapitalo judėjimą ir atsisakyti kapitalo kontrolės, tokias išlygas reikia vertinti labai atsargiai, atsižvelgiant į kapitalo kontrolės – ypač besivystančių šalių – svarbą mažinant finansinės krizės poveikį; primygtinai ragina ES tarptautinių forumų metu skatinti didesnę kolektyvinę Indijoje įsikūrusių užsienio bendrovių atsakomybę ir tuo pat metu ragina susitarti su Indijos vyriausybe dėl veiksmingos darbuotojų teisių šalies ir užsienio bendrovėse, įsikūrusiose Indijoje, stebėjimo sistemos sukūrimo;

30. ragina Komisiją į laisvosios prekybos susitarimą įtraukti skyrių dėl investicijų, kuris būtų svarbi susitarimo dalis ir taip padėtų sudaryti sąlygas daug sklandesniam investavimui į vieni kitų rinkas, skatinat investicinius sandorius, juos apsaugant ir tiriant betarpiškas galimybes; siūlo, kad tokioje investavimo sutartyje galėtų būti numatyta sukurti abiejų šalių ekonomikos vieno informacijos teikimo investuotojams punkto sistemą, kurioje būtų jiems aiškinami investavimo taisyklių ir praktikos skirtumai bei teikiama informacija visų teisinių aspektų klausimais;

⁽¹⁾ OL C 301 E, 2007 12 13, p. 45.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Viešieji pirkimai

31. pažymi, kad Indija nepageidauja į laisvosios prekybos susitarimą įtraukti viešųjų pirkimų klausimo; ragina Komisiją derėtis dėl veiksmingų ir skaidrių viešųjų pirkimų sistemų; ragina Indiją taikyti skaidrias ir sąžiningas procedūras sudarant viešąsias sutartis ir Europos įmonėms sudaryti galimybes naudotis viešųjų pirkimų sistemomis;

Prekyba ir konkurencija

32. ragina įgyvendinti naująjį Indijos konkurencijos įstatymą; mano, kad ES į laisvosios prekybos susitarimą turėtų įtraukti Sutarties 81 ir 82 straipsnius, kad užtikrintų konkurencijos politikos įsipareigojimų vykdymą;

Intelektinė nuosavybė, pramonės ir prekybos politika

33. pritaria Indijos ryžtingiems įsipareigojimams laikytis griežtos intelektinės nuosavybės teisių apsaugos sistemos reikalavimų ir pasinaudoti TRIPS numatytais lankstumo nuostatomis, kad įvykdytų visuomenės sveikatos įsipareigojimus, visų pirma dėl galimybės įsigyti vaistų; skatina griežtai įgyvendinti ir vykdyti šios sistemos nuostatas; ragina Komisiją ir susijusias Indijos valdžios institucijas koordinuoti veiksmus siekiant veiksmingai kovoti su klastojimu, ypač su vaistų klastojimu;

34. ragina Europos Sąjungą ir Indiją užtikrinti, kad pagal LPS priimti įsipareigojimai nesudarytų kliūčių įsigyti pagrindinių vaistų, kol Indijoje ši pramonės šaka plėtojasi nuo nepatentuotų vaistų į pramonės šaką, pagrįsta moksliniais tyrimais;

35. ragina Europos Sąjungą ir Indiją finansuoti ir remti priemones bei iniciatyvas, pavyzdžiui, premijų fondus, patentų susivienijimus ir kitas priemones, siekiant remti galimybę įsigyti vaistų ir skatinti vaistų naujoves, ypač vaistų nuo neįdomių ligų;

Prekyba ir tvarus vystymasis

36. pripažįsta, kad pagrindinis plėtros skyrius yra esminė LPS dalis, kuriai taikomas standartinis ginčų sprendimo mechanizmas;

37. ragina Europos Sąjungą ir Indiją užtikrinti, kad prekyba ir tiesioginės užsienio investicijos nebūtų skatinamos mažinant aplinkos apsaugos standartus arba pagrindiniuose darbo ir sveikatos bei saugos darbe standartuose ir įstatymuose numatytus reikalavimus;

38. prašo ratifikuoti pagrindines TDO konvencijas ir veiksmingai jas taikyti;

39. yra susirūpinęs dėl vaikų darbo Indijoje, nes jie labai dažnai išnaudojami ir dirba nesaugiomis bei sveikatai kenksmingomis sąlygomis; prašo, kad Komisija aptartų šį klausimą per derybas dėl LPS ir paprašytų Indijos vyriausybės dėti kuo daugiau pastangų pagrindinėms priežastims pašalinti ir taip panaikinti šį reiškinį;

40. pripažįsta naują Indijos vaikų darbo teisę, kuri pradėta taikyti 2006 m. ir pagal kurią jaunesniems kaip 14 m. vaikams draudžiama dirbti tarnais namų ūkiuose arba maisto produktų kioskuose, ir ragina Europos Sąjungą toliau skatinti Indiją ratifikuoti TDO konvenciją Nr. 182 dėl nepriimtino vaikų darbo uždraudimo, Konvenciją Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus bei Konvenciją Nr. 98 dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas, nes tai būtų teigiamas žingsnis siekiant galimo vaikų darbo panaikinimo;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

41. pabrėžia, kad Europos Sąjunga turėtų daryti spaudimą Indijos vyriausybei, kad ji spręstų priverstino darbo už skolas problemą, su kuria susiduria milijonai Indijos žmonių, ypač dalitų ir adivasių bendruomenės. manoma, kad šis klausimas nėra tinkamai sprendžiamas dėl administracinės ir politinės valios trūkumo;

42. ragina ES į Europos Sąjungos ir Indijos LPS įtraukti nuostatą, pagal kurią būtų užtikrinama, kad ES bendrovės, naudodamosi specialiosiomis ekonominėmis zonomis, privalo gerbti pagrindines darbo teises ir kitas darbo teises, grindžiamas TDO konvencijomis, kurias ratifikavo Indija;

43. pabrėžia, kad žmogaus teisės ir demokratijos išlygos sudarytų esminę LPS dalį; yra susirūpinęs dėl to, kad Indijoje nuolat persekiojamos religinės mažumos ir žmogaus teisių gynėjai, taip pat dėl dabartinės žmogaus teisių ir saugumo padėties Indijos administruojamoje Kašmyro dalyje;

44. ragina Komisiją, Tarybą ir Indiją užtikrinti kad LPS nebūtų žalingas nepalankioje padėtyje atsidūrusių asmenų grupėms, pvz., dalitams ir adivasiams, ir kad galima laisvosios prekybos susitarimo teikiama nauda pasiektų visus visuomenės narius;

45. pritaria Europos Sąjungos ir Indijos prisiimtiems išsipareigojimams bendradarbiauti civilinių branduolinių tyrimų srityje; pažymi, kad Indija nepasirašė neplatavimo sutarties (NS) ir Branduolinių medžiagų tiekėjų grupė pateikė jai atsisakymo dokumentą; ragina Indiją pasirašyti NS;

Europos Parlamento vaidmuo

46. tikisi, kad Komisija ir Taryba pateiks LPS Parlamento pritarimui pagal EB sutarties 300 straipsnio 3 dalies 2 pastraipą;

47. prašo Komisijos ir Tarybos patvirtinti Indijos išsipareigojimą derėtis dėl ES laisvosios prekybos susitarimo su nauja Indijos vyriausybe po būsimų visuotinių rinkimų;

Kitos nuostatos

48. pažymi, kad Indijoje sparčiai didėja infliacija; pripažįsta, kad Indija, norėdama išlikti konkurencinga ir vis svarbesnė prekybos su ES partnerė, privalės daug investuoti į infrastruktūrą ir labai padidinti energijos gamybos pajėgumus; palankiai vertina vyriausybės planą per ateinančius 5 metus šiai sričiai skirti 500 milijardų JAV dolerių ir ragina privačias ir valstybines įstaigas visapusiškai bendradarbiauti įgyvendinant šį didžiulį projektą;

49. pritaria Indijos Ministro pirmininko atidarytai naujai Srinagaro geležinkelio linijai, kuri sujungia Baramullą ir Qazigundą ir suteikia tūkstančius naujų darbo vietų; tiki, kad šio pobūdžio ekonominės iniciatyvos padidins Kašmyro gyventojų taikios ir klestinčios ateities galimybes;

50. palankiai vertina Indijos pažangą tampant ne tik vystomosios pagalbos gavėja, bet ir teikėja;

51. palankiai vertina pažangą bendradarbiaujant mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityse, įskaitant ES finansuojamą pagrindų programą; taip pat palankiai vertina tai, kad daug studentų iš Indijos mokosi Europos universitetuose pagal programą Erasmus Mundus;

52. pažymi, kad jei Indijos ir Europos Sąjungos ekonominiai ryšiai bus paremti visuotine ES vertybių sistema, jie turėtų tapti pavyzdžiu kitoms šalims;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

53. pritaria tam, kad buvo pradėti specialieji veiksmai, skirti ES ir Indijos kultūriniam bendradarbiavimui 2007–2009 m. laikotarpiu, ypač švietimo, studentų mainų, mokymų ir kultūrų dialogo srityse;
54. reiškia susirūpinimą dėl pasaulyje vis didėjančių prekių kainų ir jų poveikio skurdžiausiems gyventojams, įskaitant Indijos gyventojus, nes dėl to kyla stabilaus augimo sunkumų ir didėja skirtumai pasaulio mastu; ragina Europos Sąjungą ir Indiją koordinuoti visapusę strategiją, skirtą bendrai spręsti šią problemą;
55. džiaugiasi tuo, kad Indija padarė didelę pažangą visuotinio pradinio lavinimo, skurdo mažinimo ir galimybių vartoti saugų geriamąjį vandenį didinimo srityse, tačiau pabrėžia, kad Indija vis dar atsilieka siekdama daugelio su sveikata susijusių TVT, pavyzdžiui, kūdikių mirtingumo mažinimo, motinų sveikatos gerinimo, vaikų mitybos gerinimo srityse ir susirgimų maliarija, tuberkulioze bei ŽIV/AIDS skaičiaus mažinimo srityse; yra susirūpinęs, kad dalitai ir adivasiai (vietinės gentys ir gyventojai) mažiausiai jaučia pažangą siekiant TVT ir toliau yra diskriminuojami apgyvendinimo, švietimo, užimtumo srityse bei dėl galimybių naudotis sveikatos priežiūros ir kitomis paslaugomis;
56. pastebi, kad, nepaisant tvaraus ekonomikos augimo, vis dar egzistuoja dideli skirtumai, o daugiau nei 800 mln. žmonių gyvena už mažiau kaip 2 JAV dolerius per dieną; yra ypač susirūpinęs dėl mažai teisių turinčių gyventojų, ypač moterų, vaikų, paribio grupių ir diskriminacijos aukų, pavyzdžiui, dalitų ir adivasių, bei kaimo gyventojų, padėties; pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog pagal LPS nebūtų ribojami įgaliojimai, kurių Indijos vyriausybei reikia kovojant su skurdu ir nelygybe; ragina Komisiją ir Tarybą dirbti kartu su Indijos vyriausybe, siekiant gerinti šių gyventojų grupių padėtį ir išnagrinėti bendradarbiavimą ateityje atsižvelgiant į jų indėlį siekiant panaikinti diskriminaciją lyties bei kastos pagrindu, ir atsižvelgti į minėtą Parlamento rezoliuciją dėl dalitų žmogaus teisių padėties Indijoje;
57. pabrėžia, kad didėjantis aplinkos niokojimas Indijoje virsta vis didesne problema, kuri turės neįsivaizduojamas ekonomines, socialines ir ekologines pasekmes, visų pirma daugumai skurdžiai gyvenančių Indijos gyventojų, taip pat pabrėžia, kad labai svarbu tęsti ES ir Indijos bendradarbiavimą šioje srityje;
58. džiaugiasi poveikiu, kurį ekonomikos augimas turėjo tam tikriems Indijos regionams, ir ragina Komisiją remti mokslinius tyrimus, svarbiausius veikimo būdus ir pagrindines nacionalinės ir regionų politikos priemones, kurios skatina tokį poveikį, siekiant palengvinti mokymąsi regionuose ir pažangiosios patirties sklaidą;
59. pritaria Indijos įsipareigojimui padidinti su sveikata susijusias valdžios sektoriaus išlaidas ir palaiko šį siekį tam, kad būtų užtikrintas atitinkamas veiksmingos sveikatos priežiūros prieinamumas, ypač kaimo zonoje;
60. mano, kad ES turi atkreipti ypatingą dėmesį į Indijos VMĮ sektorių, taigi siūlo stiprinti MVĮ pagal Europos Sąjungos ir Indijos vystomojo bendradarbiavimo programas taikant priemones, skirtas piliečių pasiūlytiems ir į rinką orientuotiems vietos projektams finansuoti;
61. džiaugiasi dėl to, kad visoje Indijoje pradėjo populiarėti mikrokreditai ir kad buvo pripažinta, jog tai veiksmingas būdas skatinti vystymąsi vietos lygmeniu;

*

* *

62. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Indijos vyriausybėms ir parlamentams.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Subrangos įmonių socialinė atsakomybė gamybos proceso metu

P6_TA(2009)0190

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl subrangos įmonių socialinės atsakomybės gamybos proceso metu (2008/2249(INI))

(2010/C 117 E/29)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 31 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 39, 49, 50 ir 137 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1994 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyvą 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kurioje numatomos sankcijos nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams (COM(2007)0249),
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. spalio 26 d. rezoliuciją dėl Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo taikymo ⁽³⁾ ir į savo 2007 m. liepos 11 d. rezoliuciją dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į EBPO gaires tarptautinėms įmonėms,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) trišalę principų deklaraciją, susijusią su daugia-nacionalinėmis įmonėmis ir socialine politika,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl socialinio globalizacijos aspekto ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės: naujosios partnerystės ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl deramo darbo visiems skatinimo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl kovos su nedeklaruojamu darbu stiprinimo ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. liepos 11 d. rezoliuciją dėl darbo teisės modernizavimo siekiant spręsti XXI amžiaus problemas ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL L 254, 1994 9 30, p. 64.

⁽²⁾ OL L 80, 2002 3 23, p. 29.

⁽³⁾ OL C 313 E, 2006 12 20, p. 452.

⁽⁴⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 411.

⁽⁵⁾ OL C 280 E, 2006 11 18, p. 65.

⁽⁶⁾ OL C 301E, 2007 12 13, p. 45.

⁽⁷⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 321.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0466.

⁽⁹⁾ OL C 175 E, 2008 7 10, p. 401.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2004 m. spalio 12 d. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-60/03 *Wolff & Müller* ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į tyrimo „Atsakomybė sudarant subrangos sutartis Europos statybų sektoriuje“, kurį atliko Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas, rezultatus,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A6-0065/2009),
- A. kadangi subranga gali būti laikoma neatskiriama ekonominės veiklos dalimi,
- B. kadangi per paskutiniuosius 25 praėjusio šimtmečio metus dėl labai padidėjusios ekonominės veiklos ženkliai padidėjo užimtumo lygis daugelyje Europos Sąjungos šalių ir kadangi šis augimas buvo naudingas didelėms ir mažoms įmonėms, taip pat išplito verslininkystė,
- C. kadangi dėl globalizacijos ir jos pagrindu padidėjusios konkurencijos įmonės turi keisti savo veiklos organizavimo būdus, įskaitant tam tikrų nepagrindinių darbų perleidimą subrangovams, tinklų sukūrimą ir dažnesnį naudojimąsi subrangovų paslaugomis,
- D. kadangi motininės įmonės ir jų dukterinės įmonės bei rangovai ir subrangovai susiję daugeliu įvairiausių saitų, sunku aiškiai suprasti įvairias struktūras, veiksmus ir strategijas, taip pat kuris iš gamybos grandinės dalyvių yra atsakingas,
- E. kadangi dėl šių pokyčių kyla rimtų padarinių darbo santykių srityje, kartais sunku nustatyti, kurios teisės srities aktus reikėtų taikyti, siekiant apibrėžti gamybos grandinės dalyvių santykius ir kadangi dėl to atlygio nustatymo ir darbo paskirstymo jau nebereglamentuoja atitinkamą pramonės sritį reglamentuojantys teisės aktai,
- F. kadangi gamybos procesas kai kuriose pramonės šakose šiandien įgavo suskaidyto gamybos proceso, kuris pailgėjo ir išsiplėtė, pavidalą, – proceso, sudarančio logistikos grandinę (horizontaliąją ir vertikaliją) ir ekonominio bei gamybinio pobūdžio vertės grandinę, kai tam tikros srities darbus ar užduotis dažnai perduodama atlikti mažoms įmonėms arba savarankiškai dirbantiems asmenims, ir kadangi bendrovės finansinėje atskaitomybėje tai atsispindi tiesiogines darbo sąnaudas pakeičiant išlaidomis subrangai, paslaugoms ar tiekėjams, kurios grindžiamos sąskaitomis ir komercinėmis paslaugų sutartimis,
- G. kadangi subrangovai dažnai verčiami tarpusavyje konkuruoti ir kadangi dėl to ir konkursą skelbiančio užsakovo, ir subrangovo darbuotojai patiria įtampą, susijusią su jų darbo sąlygomis,
- H. kadangi Parlamentas jau anksčiau atkreipė dėmesį į problemas, susijusias su neteisėtai savarankiškai dirbančiais asmenimis, ir kadangi ši problema aktuali ir subrangovams,
- I. kadangi subranga ir darbų perleidimas teisiškai nepriklausomoms įmonėms neužtikrina nepriklausomybės ir vertės grandinės žemesniajame lygmenyje esančios bendrovės, išskyrus specialiuju sričių subrangovus, vykdančius moderniuju technologijų srities ar kitą sudėtingą veiklą, dažnai negali veikti vienos sąlygomis su pagrindiniais rangovais,
- J. kadangi, nors subranga turi daug teigiamų aspektų ir dėl jos padidėjo gamybos pajėgumas, ji taip pat lėmė kai kuriuos darbuotojų ekonominės ir socialinės pusiausvyros sutrikimus ir gali tapti darbo sąlygų pablogėjimo priežastimi, o tai kelia nerimą,

⁽¹⁾ Byla C-60/03 *Wolff & Müller*, 2004, Rink. I-9553.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- K. kadangi tai, kad tarpininkai, įdarbinimo agentūros arba laikinos darbo agentūros (pvz., tokios įmonės, kurios kartais vadinamos „pašto dėžutės“ įmonėmis) gali organizuoti subrangovų paslaugas, ir kadangi daugeliu atvejų sudaroma tik viena sutartis arba darbuotojai samdomi tik tam tikru konkrečiu tikslu; kadangi šie veiklos būdai atkreipia dėmesį į faktą, kad statybų pramonė ir kiti sektoriai sparčiai keičiasi ir juose darbo santykiai dažnai yra nesaugūs,
- L. kadangi tarpvalstybiniu lygmeniu problemos, susijusios su nesaugia darbuotojų padėtimi, dar labiau padidėja, jei darbuotojai, pvz., siunčiami dirbti į dar kitą valstybę narę,
- M. kadangi buvo iš naujo apibrėžti darbo santykiai statybų sektoriuje ir tuo pat metu sumažinta pagrindinio rangovo tiesioginė socialinė atsakomybė, kadangi darbus dažnai atlieka subrangovai arba įdarbinimo agentūros ir pigi bei dažnai ne kvalifikuota darbo jėga tapo neatskiriama žemesnio lygio subrangos dalimi,
- N. kadangi kai kurie sektoriai, ypač statybų sektorius, dėl dažnai sudėtingų subrangos grandinių tapo lengvai pažeidžiami piktnaudžiavimų atžvilgiu,
- O. kadangi pagrindinis vienodo atlyginimo už lygiavertį darbą toje pačioje vietoje principas turi būti taikomas visiems darbuotojams, neatsižvelgiant į jų padėtį ir jų sutarčių pobūdį, ir kadangi šis principas turi būti įgyvendinamas,
1. ragina valdžios institucijas ir suinteresuotas šalis padaryti visa, kas įmanoma, kad darbuotojai būtų geriau informuojami apie jų teises, apibrėžtas įvairiuose dokumentuose (pvz., darbo teisėje, kolektyvinėse sutartyse, elgesio taisyklėse), pagal kurias reglamentuojami darbo santykiai ir darbo sąlygos įmonėse, kuriose jie dirba, taip pat sutarčių sąlygos subrangos grandinėse;
  2. ragina Komisiją skleisti informaciją apie pažangiąją patirtį, priimtas gaires ir standartus bei socialinės atsakomybės praktiką įmonėse, nesvarbu, ar tos įmonės yra rangovai, ar subrangovai;
  3. dar kartą ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl deramo darbo darbotvarkės taikymo subrangos pagrindu dirbančių įmonių darbuotojams ir ypač dėl pagrindinių darbo standartų laikymosi, socialinių teisių, darbuotojų mokymo ir vienodų sąlygų;
  4. pabrėžia, kad siekiant pagerinti gamybos ir darbo vietų kokybę svarbu, jog gamybos proceso subrangos įmonės naudotų naujas technologijas;
  5. ragina nacionalines valdžios institucijas priimti ar toliau rengti teises nuostatas, kuriomis vadovaujantis įmonės, jei nustatyta, kad jos pažeidė darbo teisės aktus, kolektyvines sutartis ar elgesio taisykles, netektų teisės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose;
  6. palankiai vertina tai, kad priimta tarptautinė teisinė sistema, grindžiama atskirų tarptautinių įmonių ir pasaulinių profesinių sąjungų federacijų susitarimu, kuri sukurta tam, kad įvairiose šalyse apsaugotų tarptautinių įmonių, jų subrangovų ir filialų darbo standartus ir apibrėžtų samdomo darbuotojo statusą bei užtikrintų socialinę apsaugą, neatsižvelgiant į konkrečias įdarbinimo sąlygas;
  7. atkreipia dėmesį į teismo sprendimą byloje *Wolff & Müller*, kurioje Teisingumo Teismas nustatė, kad Vokietijos nacionalinė atsakomybės sistemos nuostatomis neprieštarauja Bendrijos teisei ir kad jomis siekiama užtikrinti ir užsienį pasiųstų dirbti darbuotojų apsaugą;
  8. atkreipia dėmesį į viešųjų konsultacijų dėl Komisijos žaliosios knygos „Darbo teisės modernizavimas įgyvendinant 21-ojo amžiaus uždavinius“ (COM(2006)0708) rezultatus; atsižvelgdamas į tai, pritaria Komisijos ketinimui imtis reikiamų priemonių siekiant išaiškinti subrangos procese dalyvaujančių šalių teises ir pareigas, kad darbuotojai galėtų veiksmingai naudotis savo teisėmis;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

9. palankiai vertina tai, kad aštuonios valstybės narės (Austrija, Belgija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Italija, Nyderlandai ir Ispanija) sureagavo į problemas, susijusias su subrangovų kaip darbdavių išipareigojimais, sukurdamos nacionalinės atsakomybės sistemas; ragina kitas valstybes nares apsvarstyti galimybę pradėti taikyti panašias sistemas; tačiau pabrėžia tai, kad dėl skirtingų valstybių narių sistemų tarpvalstybinės subrangos atveju yra itin sudėtinga laikytis taisyklių;
10. pabrėžia, kad Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo tyrime siaura atsakomybės taikymo sritis, pvz., apribota tik vienu grandinės elementu, minima kaip viena iš neveiksmingo taisyklių įgyvendinimo priežasčių;
11. pabrėžia ypatingus sunkumus, su kuriais susiduria mažos įmonės; ragina politikos formuotojus parengti atitinkamas priemones, kad mažos įmonės būtų geriau informuojamos;
12. primena visoms suinteresuotoms šalims, kad savo 2006 m. spalio 26 d. rezoliucijoje dėl darbuotojų komandiravimo Parlamentas ragino Komisiją nustatyti solidarią generalinių arba pagrindinių įmonių atsakomybę, kad būtų galima išvengti piktnaudžiavimo, susijusio su subranga ir darbų perleidimu kitose valstybėse dirbantiems darbuotojams, ir visoms įmonėms sukurti skaidrią ir konkurencingą vidaus rinką;
13. pakartoja savo pranešimą, pagal kurį ragino Komisiją parengti aiškią Bendrijos teisės priemonę, reglamentuojančią solidarią įmonių atsakomybę Bendrijos lygmeniu, tuo pat metu atsižvelgiant į įvairias valstybių narių teisės sistemas ir subsidiarumo bei proporcingumo principus;
14. ragina Komisiją pradėti vykdyti Bendrijos priemones, pagal kurią nustatoma atsakomybė grandinėje, pridėtinės vertės ir ekonominio pagrįstumo poveikio vertinimą siekiant didinti subrangos procesų skaidrumą ir užtikrinti geresnę Bendrijos ir nacionalinių teisės aktų taikymą; pabrėžia, kad toks tyrimas turėtų apimti visus sektorius;
15. yra įsitikinęs, kad Bendrijos priemonės, pagal kurią nustatoma atsakomybė grandinėje, būtų naudinga ne tik darbuotojams, bet ir valstybių narių valdžios institucijoms, darbdaviams ir ypač MVĮ kovojant su šešėline ekonomika, kadangi nustačius aiškias ir skaidrias Bendrijos taisykles, įtartini ūkio subjektai pasitrauktų iš rinkos, todėl pagerėtų vidaus rinkos veikla;
16. pažymi, kad visos priemonės, skirtos informuoti darbuotojus apie jų teises ir remti juos naudojantis šiomis teisėmis, itin padeda didinti įmonių socialinę atsakomybę; ragina valstybes nares iš esmės užtikrinti, kad darbuotojai būtų informuojami apie savo teises, taip pat mano, kad socialiniams partneriams šiuo klausimu tenka ypač didelė atsakomybė;
17. ragina Komisiją suintensyvinti pastangas skatinant platesnio masto ir geresnę administravimo institucijų, inspekcijų, vykdomųjų vyriausybinių agentūrų, socialinio draudimo ir mokesčių institucijų bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą; be to, ragina valstybes nares įvesti griežtesnes patikrinimo procedūras ir skatinti glaudesnius nacionalinių darbo inspekcijų tarpusavio santykius, taip siekiant jų geresnio bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo; ragina Komisiją parengti darbo inspekcijų kokybės standartus ir atlikti galimų priemonių, kuriomis būtų siekiama sukurti Bendrijos darbo inspekcijų tinklą, ekonominio pagrįstumo tyrimą;
18. pabrėžia, kad reikia taikyti paskatas įmonėms, kad jos pakankamai ir sąžiningai stengtųsi siekti panaikinti darbo teisės pažeidimus, kurių padaro subrangovai, pvz., siektų taikyti sertifikavimo sistemas ir elgesio kodeksus, praneštų valdžios institucijoms ir nutrauktų subrangos sutartį su tuo subrangovu, kuris verčiasi nelegalia veikla, nenorėdamas, kad pagal solidarios atsakomybės principą tektų kartu atsakyti už tą pažeidimą;
19. ragina pramonės sektoriaus socialinius partnerius imtis iniciatyvos skatinti kooperacinę subrangą tam tikroms vienkartinėms užduotims atlikti ir siekiant apriboti subrangos paplitimą ir palankiai vertina tai, kad papildant būtinas nuostatas plėtojamos bendrosios sutartys, kuriose apibrėžiama socialinė atsakomybė ir atsakomybė grandinėje;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

20. išpėja, kad elgesio taisyklių, darbo teisės aktų, valstybės valdžios institucijų priimtų standartų ir gairių bei galiojančių kolektyvinių sutarčių nuostatos gali prieštarauti viena kitai, iš dalies sutapti arba dubliuotis; todėl pabrėžia, kad įmonės visų pirma privalo griežtai laikytis elgesio taisyklių, standartų ir gairių, kurios parengtos viršvalstybinių organizacijų (EBPO, TDO) arba nacionaliniu ar sektorių lygmenimis;
21. primena visoms suinteresuotoms šalims, ypač darbdaviams, apie jų pareigą informuoti darbuotojus, konsultuotis su jais ir leisti jiems dalyvauti įmonės veikloje, kaip tai nurodyta Bendrijos ir nacionaliniuose teisės aktuose;
22. siūlo nacionalinio lygmens teisės aktuose užtikrinti gamybos proceso subrangos įmonių darbuotojų galimybę derinti šeiminių gyvenimą ir darbą bei veiksmingai įgyvendinti direktyvas dėl motinystės ir vaiko priežiūros atostogų;
23. ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų veiksmingai taikoma Direktyva 96/71/EB ir prireikus pradėti pažeidimų nagrinėjimo procedūrą; be to, ragina Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama pagerinti komandiruočių darbuotojų prieigą prie informacijos, stiprinti valstybių narių veiksmų koordinavimą ir administracinį bendradarbiavimą, įskaitant priemones, būtinas siekiant patikslinti valstybių narių ryšių palaikymo tarnybų vaidmenį ir išspręsti įgyvendinimo tarpvalstybiniu lygmeniu problemas, dėl kurių nepavyksta veiksmingai taikyti Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo;
24. pabrėžia, kad galima būtų imtis veiksmingesnių kovos su galimomis neigiamomis subrangos pasekmėmis socialinėje srityje priemonių, skatinant aktyvesnį darbdavių organizacijų ir profesinių sąjungų socialinį dialogą;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Maisto produktų kainos Europoje

P6_TA(2009)0191

**2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl maisto produktų kainų Europoje
(2008/2175(INI))**

(2010/C 117 E/30)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 33 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą „Maisto produktų kainos Europoje“ (COM(2008)0821),
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 20 d. atliktą Parlamento tyrimą pavadinimu „Gamintojo kainų ir vartotojų mokamų kainų skirtumas“,
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 28 d. atliktą Europos Komisijos tyrimą „Europos maisto pramonės konkurencingumo ekonominis ir teisinis įvertinimas“,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Spręsti kylančių maisto produktų kainų klausimą. Nurodymai dėl ES veiksmų“ (COM(2008)0321),

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 19 d. pareiškimą dėl tyrimo dėl Europos Sąjungoje veikiančių stambių prekybos centrų piktnaudžiavimo savo galiomis ir teisinių apsaugos nuo tokio piktnaudžiavimo priemonių ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. balandžio 7 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę pavadinimu „Didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų sektorius: tendencijos ir poveikis ūkininkams ir vartotojams“ ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 1997 m. sausio 22 d. Europos Komisijos žaliąją knygą dėl vertikalųjų EB konkurencijos politikos apribojimų (COM(1996)0721),
  - atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl maisto produktų kainų augimo ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) būklės patikrinimo rezultatus,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A6-0094/2009),
- A. kadangi pastaruoju metu Europos Sąjungoje ir pasaulyje susiduriama su dideliu maisto produktų kainų svyravimu, o kartais ir su labai pakilusiomis kainomis, ir kadangi žemės ūkio sektorius patiria dvejopą poveikį: vieniems šis kainų kilimas pelningas, o kiti – daugiausia gyvulininkystės ūkiai ir maisto perdirbimo bendrovės – patiria gerokai daugiau išlaidų,
- B. kadangi išaugus gamybos priemonių, pvz., trąšų ir augalų apsaugos priemonių, kainoms labai padidėjo žemės ūkio gamybos sąnaudos ir kadangi, nors šiuo metu nuolat stipriai mažėja žemės ūkio produktų kainos, tokiu pat mastu ir tuo pat metu nemažėja jų gamybos sąnaudos,
- C. kadangi žemės ūkio produktų kainų kritimas ir nemažėjančios šių produktų gamybos sąnaudos lemia nepastovią ūkininkų finansinę padėtį, taigi daugelis jų nutraukia gamybą, nes ji nepelninga,
- D. kadangi įvairiose valstybėse narėse pastebėta, kad stambūs gamintojai nustato labai skirtingas tų pačių produktų kainas,
- E. kadangi Europos Sąjungoje nustatytas didžiulis gamintojo ir vartotojų kainų skirtumas ir kai kuriais atvejais šio skirtumo neįmanoma pateisinti su produkto perdirbimu, platinimu ir pardavimu susijusiomis išlaidomis,
- F. kadangi norint atlikti kainų ir jų raidos analizę, būtina atsižvelgti į visą tiekimo grandinę; kadangi maisto produktų sektorius susiskaidęs, o daugybę tarpininkų apimanti tiekimo grandinė itin sudėtinga,
- G. kadangi pastaraisiais metais kai kurios stambios perdirbimo įmonės padidino savo dalį rinkoje,
- H. kadangi pastaraisiais metais gerokai pakito maisto produktų tiekimo grandinės konkurencingumo struktūra ir padidėjo koncentracija tarp maisto produktų gamintojų, didmenininkų ir mažmenininkų,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0054.

⁽²⁾ OJ C 255, 14.10.2005, p. 44.

⁽³⁾ OL C 263E, 2008 10 16, p. 621.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- I. kadangi, remiantis Europos Sąjungos sukauptais įrodymais, didieji prekybos centrai naudojami savo perkamąja galia nustatydami tiekėjams neleistinai mažas kainas ir taikydami jų atžvilgiu nesąžiningas sąlygas; kadangi stambieji Europos Sąjungos mažmenininkai vis labiau kontroliuoja ūkininkų ir kitų tiekėjų galimybes pasiekti vartotojus,
- J. kadangi vartojimo kainos Europos Sąjungos vidutiniškai penkiskart viršija supirkimo kainas; kadangi prieš 50 metų Europos Sąjungos ūkininkai gaudavo maždaug pusę mažmeninės maisto prekės kainos, tačiau šiandien ši dalis gerokai mažesnė, nors perdirbama gerokai daugiau maisto produktų,
- K. kadangi, nors BŽŪP skirtas finansavimas daugelį metų padėjo užtikrinti nedideles vartotojų kainas, pastebima, kad, nepaisant žemės ūkio sektoriuje kritusių kainų, vartotojų kainos lieka aukštos arba nemažėja,
- L. kadangi strategiškai svarbu užtikrinti, kad ES visapusiškai apsirūpintų savo maisto produktais; kadangi todėl būtina dėti pastangas siekiant stiprinti ES pirminės produkcijos gamintojų – mūsų maisto tiekėjų – pozicijas,
- M. kadangi dėl nelygiaverčių derybinių žemės ūkio produktų gamintojų ir kitų tiekimo grandinės dalyvių pozicijų nuolat patiriamas didelis spaudimas, susijęs su žemės ūkio sektoriaus gamintojų maržomis,
1. mano, kad remiantis EB sutartimi, ES viešasis interesas aprėpia siekį išsaugoti adekvačias gamintojo ir vartotojų kainas bei užtikrinti sąžiningą konkurenciją, ypač išsigyjant strateginių prekių, pvz., žemės ūkio ir maisto produktų;
  2. yra įsitikinęs, kad, nors konkurencija užtikrina vartotojams konkurencingas maisto produktų kainas, ūkininkams taip pat turi būti užtikrintos stabilios pajamos nustatant kainas, kurios padengtų jų gamybos sąnaudas ir tinkamai atlygintų už jų darbą, be to, tai būtina siekiant užtikrinti saugų kokybiškų maisto produktų tiekimą;
  3. mano, kad kainų perkėlimo priemonę, taip pat gamintojo ir vartojimo kainų atotrūkį, veikia daugybė veiksnių; tarp šių veiksnių gali paminėti tiekimo grandinės dalyvių, pvz., gamintojų, didmenininkų ir mažmenininkų, rinkodaros strategiją, su žemės ūkiu nesusijusių išlaidų dalį (pvz., už energiją ir darbo jėgą), teisinį ir norminį pagrindą, tai, kad produktai genda, produktų perdirbimo, rinkodaros ir pardavimo apimtį arba vartotojų prioritetus perkant;
  4. mano, kad tarp veiksnių, kurių įtaka kainų perkėlimo priemonei ir vartojimo bei gamintojo kainų atotrūkiui didžiausia, lemiamą vaidmenį atlieka vis didesnė visos maisto produktų tiekimo grandinės koncentracija, produktų perdirbimo apimtis ir su kitomis išorės sąnaudomis susijęs kainų kilimas, taip pat spekuliacija žemės ūkio prekėmis; todėl pakartoja, kad svarbų vaidmenį atlieka rinkos reguliavimo priemonės, kurios dabartinėmis sąlygomis būtinesnės negu bet kada;
  5. pritaria Komisijai, kad didžiulės įtakos maisto produktų kainų kilimui turi pasiūlos ir paklausos tendencijos ir maisto produktų tiekimo grandinės veikimo trūkumai; vis dėlto pabrėžia, kad svarbų vaidmenį atliko spekuliacija finansų rinkose, dėl kurios iškraipyta kainodaros sistema;
  6. ragina Komisiją atsižvelgti į ankstesnį biudžeto procedūros metu pateiktą Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pasiūlymą ir kuo skubiau pradėti gamybos maržos ir platinimo grandinės tyrimą bei parengti atitinkamą studiją, kaip numatyta 2009 m. biudžete; mano, kad tai būtų pirmas žingsnis siekiant užtikrinti didesnę platinimo grandinės skaidrumą;
  7. apgailestauja, kad laipsniškai naikamos žemės ūkio produktų rinkai skirtos ES intervencinės priemonės, kadangi taip iš esmės skatinamas didžiulis kainų svyravimas; mano, kad būtina numatyti naujas rinkos reguliavimo priemones siekiant užtikrinti didesnę gamintojų pajamų pastovumą ir vartotojams priimtinas kainas;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

8. laikosi nuomonės, kad, remiantis BŽŪP, būtinos rinkos reguliavimo priemonės žemės ūkio sektoriui ir žemės ūkio ir maisto produktų rinkai stabilizuoti, tvariai ES žemės ūkio produktų gamybai ir tinkamoms kainoms išsaugoti bei išvengti didelių pardavimo kainų svyravimų ir gamybos veiksnių nepastovumo;

9. mano, kad Komisijos atliktas Europos Sąjungos ir JAV gamybos našumo palyginimas naudingas, tačiau Europos Sąjungoje nustatant idealų maisto produktų sektoriaus (visų pirma, žemės ūkio produktų gamybos ir perdirbimo) našumo mastą negalima juo remtis kaip vieninteliu pagrindu; pabrėžia, kad Europos Sąjungos ir JAV žemės ūkis ir maisto pramonė labai skiriasi ne tik produktų ir apimamų sektorių, bet ir esamų sąlygų bei galiojančių taisyklių požiūriais;

10. mano, kad pirmenybė turi būti teikiama siekui skatinti konkurencingumą ir naujovių diegimą pirminiame žemės ūkio sektoriuje, kadangi taip pirminės produkcijos gamintojams būtų suteikta daugiau galimybių įvairiau dirbti ir sumažėtų jų priklausomybė nuo kitų gamybos ir platinimo grandinės veikėjų;

11. mano, kad žemės ūkio produktų pasiūlos koncentracija steigiant gamintojų organizacijas, kooperatyvus arba panašias įstaigas padėtų kitaip išdėlioti galios svertus maisto produktų tiekimo grandinėje, stiprinti derybines ūkininkų pozicijas, suteikti jų produktams didesnę pridėtinę vertę ir rinkodaros požiūriu priartėti prie vartotojų;

Netobula maisto produktų rinka

12. atsižvelgdamas į žemės ūkio produktų pasiūlos ir vartojimo paklausos kainų neelastingumą, atkreipia dėmesį į tai, kad didelė įtaka rinkoje ypač veikia žemės ūkio ir maisto produktų sektorių;

13. reiškia susirūpinimą dėl tam tikros rinkodaros taktikos, pvz., dėl produktų pardavimo už kainą, kuri gerokai mažesnė už produkto gamybos sąnaudas, siekiant į prekybos centrus pritraukti daugiau pirkėjų; pritaria, kad būtų uždraustas maisto produktų pardavimas mažesnėmis už sąnaudas kainomis, ir remia atitinkamas priemonės jau pradėjusias taikyti valstybes nares; norėtų, kad ES būtų aktyviau imamasi veiksmų prieš šias agresyvios kainodaros priemones ir kitą antikonkurencinę veiklą, pvz., prieš produktų susiejimą arba kitokį piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi rinkoje;

14. mano, kad už sąnaudas mažesnes kainas, kurios savaime nenaudingos jokiai įmonei, gali trumpą laiką taikyti tik stambios įvairių veiklų vykdančios įmonės, kurių vienintelis tikslas – išstumti konkurentus iš rinkos; mano, kad ilgai šis praktika nenaudinga nei vartotojams, nei visai rinkai;

15. taip pat reiškia susirūpinimą dėl kitų atvejų, kai prekybininkai naudojami savo įtaka rinkoje, įskaitant ilgus atsiskaitymo terminus, įtraukimo į prekybos sąrašą mokesčius, mokesčius, kuriuos gamintojai moka siekdami būti tikri, kad mažmenininkai parduos jų gaminamas prekes, grasinimus išbraukti iš prekybos sąrašo, nuolaidų jau parduotoms prekėms taikymą atgaline data, nepagrįstas rinkliavas mažmenininkų reklamos išlaidoms padengti arba primygtinius reikalavimus dėl išimtinio tiekimo;

16. pabrėžia, kad kai kuriose valstybėse narėse vienoda ir rinkos pirkimų, ir pardavimų koncentracija, taigi dar labiau skatinamas iškreipiantis poveikis rinkai;

17. atsižvelgdamas į BŽŪP reformą, ypač į atsają nuo gamybos apimčių, pabrėžia, kad ūkininkų sprendimai dėl to, ką gaminti, vis labiau veikiami rinkos signalų, kurių neturi trikdyti pernelyg didelė mažmeninės prekybos koncentracija; yra įsitikinęs, kad skatinat ES maisto produktų importą gali mažėti žemės ūkio produktų supirkimo kainos;

18. atkreipia dėmesį į tai, kad mažmenininkai, siekdami didinti pelną, gali naudotis tokiais prekės ženklais, kaip „Sąžininga prekyba“ (angl. „Fair Trade“); todėl, siekdamas pažaboti šią praktiką ir užtikrinti šių prekės ženklų naudojimo kontrolę, ragina parengti sąžiningos prekybos rėmimo ir vystymo Europos Sąjungoje strategiją;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

19. pripažįsta, kad dėl rinkos koncentracijos įvairiose maisto produktų tiekimo grandinės dalyse gali mažėti maisto produktų kainos, tačiau būtina užtikrinti vidutinės trukmės ir ilgalaikę priežiūrą, kad tai nepažeistų laisvos konkurencijos, kad dėl to iš rinkos nebūtų išstumti smulkūs gamintojai ir kad nebūtų apribotas vartotojų pasirinkimas;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis maisto produktų sektoriaus mažųjų ir vidutinio dydžio įmonių (MVĮ) itin pažeidžiamos, ypač jeigu jos labai priklauso nuo vienos didelės įmonės; pažymi, kad stambios maisto produktų tiekimo grandinės įmonės dažnai naudojasi padėtimi, kai keletas tiekėjų tarp savęs varžydami siūlo kuo mažesnę kainą, todėl mažos įmonės, norėdamos likti versle, mažina sąnaudas ir gauna mažesnę pelną, taigi mažiau mokama ūkininkams, MVĮ naudojami blogesnėmis priemonėmis prieš rinkos sąlygomis ir turi mažiau galimybių platinti produkciją, įdarbinama mažiau personalo, o vartotojams siūlomos prastesnės kokybės prekės;

21. reiškia susirūpinimą dėl to, kad finansų rinkose pastebima vis didesnė spekuliacija maistu; ragina Komisiją pradėti tyrimą šiuo klausimu; laukia Žemės ūkio ir maisto pramonės konkurencingumo aukščiausio lygio grupės išvadų ir ragina šią grupę siūlyti veiksmingas priemones pusiausvyrai rinkoje atkurti;

22. ir toliau atsargiai vertina Komisijos išvadas, kad spekuliacijos finansų rinkoje neturėjo esminio poveikio kainodaros procesui; mano, kad Komisija turėtų įgyvendinti iniciatyvas, skirtas atidesnei pagrindinių žemės ūkio produktų rinkų stebėsenai ateityje užtikrinti;

23. mano, kad Komisija šiuo metu apsiriboja vienašališku turimų duomenų vertinimu, kadangi neatsižvelgiama į galimą spekuliacinių investicijų poveikį rinkoms ateityje, pvz.:

- į padidėjusiais kainas galutiniams pirkėjams (gamintojams ir vartotojams), kurias lemia tai, kad skatinami klaidingi lūkesčiai kainų tendencijų požiūriu;
- į naujai įsteigtoms ir mažoms žemės ūkio maisto produktų gamintojų įmonėms sudaromas kliūtis ir dar didesnę jų netikrumą, o taip gali būti apribota jų prieiga prie rinkos ir trukdoma skatinti konkurenciją kai kuriose rinkose;
- į netolygų (socialiniu ir geografiniu požiūriais) pelno, gauto pardavus žemės ūkio produktus, paskirstymą, kadangi dėl to nukenčia ūkininkai ir gamintojai, tačiau pasipelno tarpininkai ir spekuliantai;

24. kitaip negu nurodoma Komisijos vertinime, pabrėžia, jog šiuo metu dar svarbiau svarstyti naujas būsimųjų rinkų reglamentavimo nuostatas, nes esama požymių, kad dėl spekuliacijos jau kyla pagrindinių maisto produktų kainodaros problemų ir todėl su šiomis problemomis susiduria nuo šių produktų priklausanti rinkos ir gamintojų įmonės;

25. mano, kad per penkerius pastaruosius metus pagerėjo Komisijos vykdoma kartelių priežiūra, kadangi pradėti taikyti geresni konkurencijos teisės aktai ir geriau įgyvendinami galiojantys teisės aktai; mano, kad svarbus tokių priemonių, kaip atleidimas nuo baudų ir švelnesnių baudų taikymas, susitarimo procedūra ir teismo medicinos informacinės technologijos, vaidmuo; tačiau laikosi nuomonės, kad būtina toliau tobulinti jų turinį ir įgyvendinimą valstybės narėse;

26. atkreipia už konkurenciją atsakingos Komisijos narės dėmesį į Parlamento pirmiau minėtą pareiškimą dėl Europos Sąjungoje veikiančių stambių prekybos centrų piktnaudžiavimo savo įtaka ir teisinių apsaugos nuo šio piktnaudžiavimo priemonių tyrimo; reiškia nusivylimą, kad Komisija neatsižvelgė į šiame pareiškime išdėstytus raginimus; taigi ragina atlikti rinkos koncentracijos ir kartelinių susitarimų sudarymo mažmeninės prekybos sektoriuje tyrimą ir neteisėtų veiksmų atveju pritaikyti atitinkamas sankcijas;

27. ragina Komisiją savo metinėse ataskaitose analizuoti gamintojo ir vartotojų kainų atotrūkį, kainų skirtumus valstybės narėse ir įvairių žemės ūkio produktų kainų skirtumus;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

28. atkreipia dėmesį į tai, kad stambios įmonės naudojami akivaizdžiai gerai žinomi ekonominiai privalumai (masto ir apimties ekonomija), dėl kurių mažėja sąnaudos ir todėl mažėja kainos; vis dėlto pabrėžia, kad įgyvendinant maisto produktų tiekimo grandinės gerinimo politiką turėtų būti skatinama kurti operatyvines sistemas (pvz., grupes, tinklus ir sektorių organizacijas), su kurių pagalba žemės ūkio sektorius pasinaudotų šiais privalumais ir kad įmonės vėlesniais etapais pajėgtų atlaikyti spaudimą dėl pelno maržos;

29. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl to, kad labiausiai paplitusios veiklos, kurią vykdančios daromas neigiamas poveikis konkurencijai maisto produktų tiekimo grandinėje, tyrime, įtrauktame į pirmiau minėtą Komisijos komunikatą dėl maisto produktų kainų Europoje, nepaminėtas piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, kuris būdingas ne tik mažmeninei, bet tam tikru mastu ir didmeninei prekybai; mano, kad didelę rinkos dalį kontroliuojančių įmonių vykdoma antikoncepcinė veikla, pvz., išimtinės sutartys, privalomas produktų susiejimas ir kt., labai trukdo sąžiningai konkurencijai maisto produktų tiekimo grandinėje;

Europos Sąjungos vaidmuo

Veiksmai rinkos pusiausvyrai atkurti

30. pritaria Komisijos sprendimui parengti veiksmingą ES rinkos stebėsenos sistemą, kurią taikant visoje tiekimo grandinėje būtų galima registruoti kainų tendencijas ir gamybos priemonių sąnaudas; yra įsitikinęs, kad remiantis šia sistema turėtų būti užtikrintas skaidrumas ir sudarytos galimybės palyginti keliose valstybėse parduodamas panašias prekes; mano, kad ši sistema turi būti rengiama glaudžiai bendradarbiaujant su Eurostatu ir nacionalinėmis statistikos tarnybomis, o eksploatuojama palaikant glaudžius ryšius su Europos vartotojų centrų tinklu; atkreipia dėmesį į principą, kad papildomų sąnaudų ir naštos dydis neturi viršyti priimtinių ribų;

31. ragina Komisiją sukurti Bendrijos teisinę sistemą, pagal kurią, be kita ko, būtų numatyta išsamiai persvarstyti 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose⁽¹⁾ ir siekiama užtikrinti įvairių maisto tiekimo grandinės veikėjų santykių pusiausvyrą, užkirsti kelią piktnaudžiavimui bei skatinamas tolygesnis pelno maržų paskirstymas;

32. ragina nacionalines ir ES konkurencijos tarnybas tirti ir vertinti vartotojų kainas visoje Europos Sąjungoje, užtikrinti, kad būtų paisoma konkurencijos taisyklių, ir apibrėžti įvairių vertės grandinės veikėjų atsakomybę; pabrėžia, kad sumažėjusios kainos iš karto turi būti pritaikytos vartotojui, o padidėjusios kainos – kuo skubiau pritaikytos gamintojui;

33. pabrėžia, kad skaidresnė kainų struktūra gali būti užtikrinta sukūrus ES lygmens duomenų bazę, kuri būtų lengvai prieinama piliečiams ir kurioje būtų skelbiamos referencinės produktų ir gamybos priemonių kainos, taip pat informacija apie elektros energijos, darbo užmokesčio, nuomos išlaidas, muitus ir mokesčius visoje Europos Sąjungoje; ragina Komisiją parengti šios elektroninės sistemos planą, kuris būtų grindžiamas esamais nacionaliniais modeliais, pvz., Prancūzijoje veikiančių kainų stebėjimo institucijų veikla (pranc. „observatoires des prix“); be to, mano, kad bendradarbiaujant su JT maisto ir žemės ūkio organizacija (angl. FAO) būtina įkurti tarptautinę žemės ūkio produktų, gamybos priemonių ir maisto produktų kainų observatoriją, skirtą šiems duomenims atidžiau stebėti tarptautiniu lygmeniu;

34. ragina įvairius gamybos ir platinimo grandinės veikėjus bendradarbiauti nustatant pažangiąją patirtį ar kuriant pažangos vertinimo lenteles, kad būtų galima užtikrinti skaidrumą žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje;

35. ragina valstybių narių institucijas ir Komisiją išsamiai ištirti ir išanalizuoti kainų perkėlimą, taip pat supirkimo ir galutinėms vartotojų kainoms taikomas maržas bei pateikti analizę, kurioje būtų išnagrinėta prekybos centrų padėtis ir skaičius, jų apyvarta ir konkrečios logistikos išlaidos bei elektros energijos sąnaudos; ragina valstybių narių institucijas ir Komisiją ištirti, ar atsižvelgiant į mažmeninės prekybos rinkos raidą vis dar tinkami dominuojančios padėties rinkoje nustatymo kriterijai; ragina Komisiją įsteigti darbo grupę, kuri nagrinėtų maisto produktų tiekimo grandinės problemas ir bendradarbiautų su nacionalinėmis konkurencijos tarnybomis;

⁽¹⁾ OL L 200, 2000 8 8, p. 35.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

36. konstatuoja, kad viena iš gamintojų ir vartotojų kainų atotrūkio priežasčių yra sutrikusi maisto produktų tiekimo grandinės pusiausvyra ir kad nežiūrint į tai Europos Sąjungoje trūksta priemonių gamintojų organizacijoms (kooperatyvams ir kt.) remti pasiūlos koncentraciją; ragina Komisiją parengti priemones ne tik BŽŪP, bet ir kitose ES politikos srityse, užtikrinančias paramą minėtoms organizacijoms, kadangi taip būtų pagerintas rinkos organizavimas ir sustiprintos derybinės gamintojų pozicijos visų kitų maisto produktų tiekimo grandinės veikėjų atžvilgiu;

37. siūlo nacionalinėms konkurencijos tarnyboms, kurios, vadovaudamosi Bendrijos teisės aktais, atlieka svarbų vaidmenį stebėdamos konkurencijos procesus visais maisto produktų tiekimo grandinės etapais, labiau bendradarbiauti koordinuojant Komisijai, taikyti atvirą koordinavimo metodą stebint gamybos sąnaudas ir prekybą siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą;

38. mano, jog atsižvelgiant į tai, kad mažmeninei prekybai turi įtakos nacionaliniai teisiniai, ekonominiai, politiniai ir kultūriniai faktoriai, Europos konkurencijos tinklui būtų naudinga aktyviau keisti informacija ir galbūt atidžiau koordinuoti valstybių narių taikomas priemones siekiant iširti ES lygmeniu veikiančių įmonių antikonkurencinę veiklą;

39. ragina įgyvendinant Lisabonos strategiją remti nacionalines programas, pagal kurias numatyta riboti ar atsisakyti nepagrįsto mažmeninės prekybos sektoriaus reguliavimo, dėl kurio varžoma konkurencija ir vartotojų sąskaita sutrikdytas sklandus maisto produktų tiekimo grandinės veikimas;

40. mano, kad nacionaliniu ir ES lygmenimis turėtų būti įgyvendinta atleidimo nuo baudų ir švelnesnių baudų taikymo programa siekiant, kad kompetentingoms konkurencijos institucijoms būtų pasiekama daugiau informacijos apie antikonkurencinę veiklą maisto produktų tiekimo grandinėje;

41. atkreipia dėmesį į tai, kad be Bendrijos konkurencijos taisyklių įgyvendinama ir kitokia ES lygmens politika su mažmenine prekyba susijusiai veiklai reguliuoti, be kita ko, Bendrijos bendros rinkos taisyklės ir Bendrijos vartotojų apsaugos teisės aktai; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti kuo geresnę vartotojų kainų lygį, visos šios politikos priemonės turėtų būti siejamos ir centralizuotai koordinuojamos ES lygmeniu;

42. pabrėžia, kad į dabartinę maisto krizę turėtų būti reaguojama ir tarptautiniu lygmeniu; ragina sukurti FAO pavaldų tarptautinį tinklą ir užtikrinti pasaulyje pakankamai maisto atsargų;

43. ragina Komisiją derėtis dėl Pasaulio prekybos organizacijos susitarimo, pagal kurį žemės ūkio sektoriaus dalyviams būtų suteikta pakankama veiksmų laisvė konkuruoti su trečiosiomis šalimis; mano, kad norint apsaugoti ir išlaikyti ES gamybos standartus, į minėtąjį susitarimą gyvybiškai svarbu įtraukti neprekybinius klausimus;

44. ragina ES lygmeniu numatyti krizines kai kurių pagrindinių maisto produktų atsargas ir jas sandėliuoti, kaip tai daroma su naftos produktais;

45. ragina pradėti taikyti kovos su spekuliacija žemės ūkio produktais finansų rinkose priemones ir su šiais produktais susijusias finansines priemones; pritaria Komisijos ketinimui iširti, kokių priemonių gali būti imamasi siekiant sumažinti kainų svyravimus žemės ūkio produktų rinkoje;

46. ragina parengti priemones smulkių žemės ūkio produktų gamintojų bendradarbiavimui remti, kad jie pajėgtų konkuruoti su stambiais gamintojais, perdirbėjais ir mažmenininkais; mano, kad valstybės narės ir Europos Sąjunga turi užtikrinti įvairių rūšių prekybą ir vengti visiško maisto rinkos liberalizavimo, kadangi taip būtų paskatinta tolesnė koncentracija; ragina Komisiją pradėti rengti žaliąją knygą gamintojų organizacijų rėmimo, veiksmingų tiekimo grandinės principų ir stambių mažmenininkų įtakos rinkoje klausimais;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

47. ragina Komisiją atidžiau stebėti, ar importuojant maisto produktus laikomasi ES higienos ir aplinkos apsaugos standartų, kad importuoti produktai nekeltų didesnio pavojaus ES vartotojams;
48. mano, kad būtina skatinti didesnę žemės ūkio produktų pasiūlos koncentraciją ir remti įvairaus teisinio statuso asociacijas siekiant užtikrinti įtakos maisto produktų tiekimo grandinei pusiausvyrą ir ūkininkų produktų pridėtinę vertę bei stiprinti jų pozicijas derantis su prekybininkais;
49. ragina atkurti Europos maisto gamintojų konsultacinę tarnybą, kuri patartų ūkininkams ir gamintojų organizacijoms produktų platinimo, mažmeninės rinkos ir galimybių gaminti specifinius produktus klausimais;
50. ragina sukurti specialią vartotojams ir žemės ūkio produktų gamintojams skirtą telefono liniją, kuria paskambinę jie galėtų pranešti apie piktnaudžiavimo atvejus ir gauti informacijos apie visoje Europos Sąjungoje parduodamus panašius produktus bei jų kainas; mano, kad ši linija turėtų būti įsteigta ir veikti prie Europos vartotojų centrų;
51. palankiai vertina vartotojų rinkos pažangos lentelės taikymą, kaip priemonę, skirtą geriau stebėti vidaus rinką ir išsamiau informuoti vartotojus;
52. reiškia susirūpinimą dėl tarpininkų įtakos galutinei vartotojų kainai; ragina Komisiją atlikti tiekimo grandinės analizę, kad būtų aiškesnis atskirų tiekimo grandinės veikėjų vaidmuo formuojant kainas;

Gamintojo ir vartotojo suartinimas

53. pritaria, kad būtų vykdoma politika, skirta įvairiapusiškesniems ir labiau tiesioginiams gamintojų ir vartotojų ryšiams skatinti, pvz., neseniai priimta Europos vaisių tiekimo mokykloms programa, kadangi taip gamintojas atliktų svarbesnį vaidmenį rinkoje, o vartotojams būtų užtikrintas geresnis ir įvairesnis prekių pasirinkimas; viena iš šių politikos priemonių galėtų būti galimybių gamintojui tiesiogiai pasirūpinti savo prekių rinkodara sudarymas ir jų skatinimas;
54. ragina Komisiją imtis veiksmų, skirtų gamintojų organizacijų, pvz., kooperatyvų, susijungimams ir bendradarbiavimui skatinti, taip išvengiant biurokratinės naštos ir kitų kliūčių, kad gamintojų organizacijos didėtų ir galėtų prisitaikyti prie globalizuotos rinkos diktuojamų tiekimo sąlygų;
55. mano, kad, siekiant užtikrinti pasitikėjimą sistema, svarbiausia – geriau ir išsamiau informuoti vartotoją, taigi turėtų būti dedamos visos pastangos vartotojui šviesti ir teisingai bei nešališkai informuoti;
56. ragina informuojant vartotojus ypač daug dėmesio skirti ES gamintojų pastangoms vadovautis Bendrijos taisyklėmis aplinkos apsaugos, maisto saugos ir gyvūnų gerovės srityse;
57. pabrėžia, kad vartotojų apsaugos politika apima ne tik kainų, bet ir maisto produktų įvairovės bei kokybės klausimus; atsižvelgdamas į tai siūlo Komisijai ištirti, kokiomis veiklos sąlygomis maisto produktų tiekimo grandinėje, ypač mažmeninės prekybos sektoriuje, pastebimas produktų kokybės ir įvairovės pablogėjimas;
58. atkreipia dėmesį į pridėtinę vietos mažmeninės prekybos parduotuvių, kurios prisideda mažindamos gamintojo ir vartotojo atotrūkį, sukurdamas darbo vietas ir stiprindamos socialinius ryšius bei taip gerindamos gyvenimo kaimo vietovėse kokybę, vertę;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

59. mano, kad būtina kuo labiau skatinti naudoti naujas technologijas ir internetą; pabrėžia, kad, siekiant išsamiau informuoti apie vietą, kur siūlomas įvairesnis prekių asortimentas, apie įvairių produktų kainas ir jų pobūdį, galėtų būti naudojamos naujos technologijos; yra įsitikinęs, kad taip būtų geriau patenkintas nišos poreikis, o vartotojams pasiūlytas didesnis pasirinkimas; pritaria, kad, siekiant su šiuolaikinių technologijų ir interneto pagalba palengvinti gamintojams prieigą prie rinkos, būtų naudojamos lėšos, skirtos ES kaimo plėtrai, konkurencingumui ir sanglaudai skatinti;

60. ragina imtis priemonių ir labiau skatinti „vietos maisto“ koncepciją, ypač priemonių, skirtų prekybai remti, vartotojams informuoti apie ypatingas atitinkamų produktų savybes ir jų naudą sveikatai bei finansinius pranašumus, taip pat tradicinėms rinkoms ir tradiciniams pardavimo būdams skatinti, kai gamintojai tiesiogiai bendrauja su vartotojais;

61. ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares labiau remti ekologiško maisto sektorių; be to, ragina įgyvendinti ambicingą finansinių paskatų politiką ir skatinti šios rūšies žemės ūkio gamybą bei sudaryti vartotojams galimybę įsigyti itin kokybiškų produktų už prieinamą kainą;

62. ragina stiprinti gamintojų bendradarbiavimą pasitelkiant tradicines gamintojų organizacijas arba taikant naujus bendradarbiavimo ūkininkų vykdomos su rinkodara susijusios veiklos srityje būdus;

63. ragina labiau skatinti žemės ūkio produktų diferenciaciją ir suvokti tai kaip rinkodaros koncepciją, pagal kurią paliekama erdvės nustatyti skirtingas kainas atsižvelgiant į kokybę;

64. reiškia susirūpinimą dėl to, kad, palyginti su kitais daug svarbesniais veiksniais, pvz., su nepakankama konkurencija, oligopolija arba monopolija, pirmiausia minėtame Komisijos komunikate dėl maisto produktų kainų Europoje neproporcingai neigiamai vertinamos su gerai žinomu prekės ženklu arba gaminių diferenciacija susijusios stipriosios derybinės maisto gamintojų pozicijos mažmenininkų sąskaita; mano, kad gerai žinomo prekės ženklo sukūrimas arba produktų diferenciacija yra teisėta veikla ir kad nesąžiningu laikytinas tik piktnaudžiavimas dėl šių veiksmų atsiradusia padėtimi;

65. ragina stiprinti ir racionalizuoti ES politiką siekiant apsaugoti skirtingas įvairių žemės ūkio produktų kilmės ir geografinės nuorodas bei kitus liudijimus; todėl palankiai vertina diskusiją, kuri pradėta 2008 m. spalio 15 d. paskelbus Žaliąją knygą dėl žemės ūkio produktų kokybės: produktų standartai, ūkininkavimo reikalavimai ir kokybės užtikrinimo programos (COM(2008)0641);

66. laikosi nuomonės, kad turėtų būti išsamiau išnagrinėta galimybė naudoti specialų, esamais modeliais grindžiamą ES žemės ūkio produktų ženklą; mano, kad taikant šį ženklą turėtų būti užtikrinta atitiktis pagal ES gamybos standartus, pvz., vadovaujamas sąžiningu požiūriu į rinkos dalyvius visoje gamybos ir platinimo grandinėje; be to, mano, kad šis ženklas būtų paskata vartotojams pirkti daugiau ES pagamintų produktų, vadinasi, taip būtų remiami ES gamintojai;

67. ragina Komisiją įvertinti sąnaudas, kurias gamintojai patiria laikydamiesi Bendrijos visapusiškos atitikties taisyklių, ir atsižvelgiant į tai, kad šios taisyklės griežtesnės už importuotiems gaminiams taikomas normas, nustatyti, kaip šios taisyklės skiriasi įvairiose valstybėse narėse;

*

* *

68. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Ispanijoje vykdomos ekstensyvios urbanizacijos įtaka Europos piliečių asmens teisėms, aplinkai ir ES teisės taikymui, remiantis gautomis peticijomis

P6_TA(2009)0192

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ispanijoje vykdomos ekstensyvios urbanizacijos įtakos Europos piliečių asmens teisėms, aplinkai ir ES teisės taikymui, remiantis gautomis peticijomis (2008/2248(INI))

(2010/C 117 E/31)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į gautas peticijas, susijusias su šio rezoliucijos dalyku, ypač į peticiją Nr. 0609/03,
  - atsižvelgdamas į teisę teikti peticijas, įtvirtintą EB sutarties 194 straipsnyje,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 192 straipsnio 1 dalį,
  - atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A6-0082/2009),
- A. kadangi peticijų procesu Europos piliečiams ir gyventojams suteikiamos priemonės, leidžiančios gauti žalos atlyginimą už jų skriaudas neteismine tvarka, kai šios nerimą keliančios problemos yra susijusios su Europos Sąjungos veiklos sritimis,
- B. kadangi Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Sąjunga yra grindžiama laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei teisinės valstybės principais, t. y. principais, kurie valstybėms narėms yra bendri“,
- C. kadangi ES sutarties 6 straipsnio 2 dalyje Sąjunga įsipareigoja gerbti svarbiausias Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (EŽTK) numatytas teises,
- D. kadangi kiekvienas EŽTK pasirašiusios šalies pilietis ar gyventojas, manantis, kad jo žmogaus teisės buvo pažeistos, turėtų kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą Strasbūre, tačiau prieš pateikdamas šiam Teismui bet kokią ieškinį, turi išbandyti visas vidaus priemones, kaip nustatyta EŽTK 35 straipsnyje,
- E. kadangi ES sutarties 7 straipsnyje numatytos procedūros, pagal kurias Sąjunga gali reaguoti į 6 straipsnio 1 dalyje nurodytų principų pažeidimus ir ieškoti sprendimų,
- F. kadangi ES sutarties 7 straipsniu Parlamentui taip pat suteikiama teisė pateikti pagrįstą pasiūlymą Tarybai siekiant apibrėžti klausimą, ar šiuo atveju esama aiškaus pavojaus, kad valstybė narė gali rimtai pažeisti vertybes, kuriomis pagrįsta Sąjunga,
- G. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje garantuojama privataus ir šeimos gyvenimo, įskaitant piliečių privačius būstus, apsauga; kadangi EŽTK 8 straipsnyje pripažįstamos tos pačios teisės ir išaiškinama, kad „valstybės institucijos neturi teisės apriboti naudojimosi šiomis teisėmis, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus ir kai tai būtina demokratinėje visuomenėje valstybės saugumo, visuomenės apsaugos ar šalies ekonominės gerovės interesams siekiant užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams, taip pat būtina žmonių sveikatai ar moralei arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti“; kadangi Parlamentas, Taryba ir Komisija įsipareigojo gerbti chartiją vykdydami visą savo veiklą,

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- H. kadangi teisė į privačią nuosavybę pripažįstama pagrindine Europos piliečių teise Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje, kuriame numatoma, kad „kiekvienas turi teisę valdyti teisėtai įgytą nuosavybę, ja naudotis, disponuoti ir palikti ją paveldėtojams“, kad „nuosavybė negali būti atimta, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina visuomenės poreikiams ir tik įstatymo nustatytais atvejais bei sąlygomis laiku ir teisingai už ją atlyginant“, ir kad „nuosavybės naudojimą gali reglamentuoti įstatymai, kiek tai būtina atsižvelgiant į bendruosius interesus“;
- I. kadangi EB sutarties 18 straipsnyje nurodoma, kad „kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis šioje Sutartyje ir jai įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų“;
- J. kadangi pagal 295 straipsnį EB sutartis „jokiu būdu nepažeidžia valstybių narių normų, reglamentuojančių nuosavybės sistemą“; kadangi, remiantis Teisingumo Teismo praktika, šia nuostata tik pripažįstama valstybių narių galia nustatyti normas, kuriomis reglamentuojama nuosavybės sistema; kadangi Teisingumo Teismo praktika patvirtino, kad valstybių narių kompetencija šioje srityje visada turi būti taikoma atsižvelgiant į pagrindinius Bendrijos teisės principus, pavyzdžiui, laisvo asmens, paslaugų, prekių ir kapitalo judėjimo principą (žr. 1976 m. birželio 22 d. Sprendimą *Terrapin prieš Terranova*, byla C-119/75, 1976 m. Rink. p. 1039),
- K. kadangi vis dėlto Teisingumo Teismas nuolat teigia, kad nors nuosavybės teisė priklauso bendriesiems Bendrijos teisės principams, ji nėra absoliuti teisė ir turi būti vertinama atsižvelgiant į jos socialinę funkciją, ir kadangi dėl to naudojimas šia teise gali būti apribotas, jeigu tokie apribojimai iš tikrųjų atitinka Bendrijos siekiamus bendrojo intereso tikslus ir nėra neproporcingas bei neleistinas kišimasis, kenkiantis pačiai užtikrinamų teisių esmei (žr. 2002 m. gruodžio 10 d. Sprendimą *British American Tobacco (Investments) ir Imperial Tobacco*, byla C-491/01, 2002 m. Rink. p. I-11453),
- L. kadangi, nepaisant šios teisminės praktikos, Teisingumo Teismas nuolat teigia, kad kai nacionalinės nuostatos nepateka į Bendrijos teisės taikymo sritį, Bendrija neturi jurisdikcijos tokių nuostatų suderinamumui su pagrindinėmis teisėmis, kurių laikymąsi Teismas užtikrina, įvertinti (žr., pvz., 2005 m. spalio 6 d. nutartį *Vajnai*, byla C-328/04, 2005 m. Rink. p. I-8577, 12 ir 13 dalys),
- M. kadangi EŽTK papildomo protokolo 1 straipsnio pirmoje dalyje skelbiama, kad „kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę netrukdomas naudotis savo nuosavybe“ ir kad „iš nieko negali būti atimta jo nuosavybė, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra būtina visuomenės interesams ir tik įstatymo nustatytais sąlygomis bei vadovaujantis bendraisiais tarptautinės teisės principais“; kadangi šio straipsnio antroje dalyje teigiama, kad „tačiau ankstesnės nuostatos jokiu būdu neriboja valstybės teisės taikyti tokius įstatymus, kokius, jos manymu, jai reikalingi, kad ji galėtų kontroliuoti nuosavybės naudojimą atsižvelgdama į bendrąjį interesą arba kad garantuotų mokesčių, kitų rinkliavų ar baudų mokėjimą“, ir kadangi ratifikuojant minėtąjį protokolą Ispanija išreiškė abejonę dėl 1 straipsnio, atsižvelgdama į Ispanijos konstitucijos 33 straipsnį, kuriame nustatyta, kad: „Pripažįstama privačios nuosavybės teisė ir paveldėjimo teisė. 2. Šių teisių socialinė funkcija apibrėžia jų turinio ribas, kaip nustatyta įstatymuose. 3. Nė iš vieno asmens neatimama jo nuosavybė arba teisės, išskyrus tuos atvejus, kai tai pateisinama nauda visuomenei ar socialiniais interesais, ir mainais į tinkamą kompensaciją, kaip nustatyta įstatymuose.“;
- N. kadangi Parlamentą mano, kad įpareigojimas perleisti teisėtai įsigytą privačią nuosavybę be tinkamo teismo proceso ir tinkamos kompensacijos bei prievolė mokėti primestas išlaidas už neprašytą ir dažnai nereikalingą infrastruktūros plėtotę yra pagrindinių asmens teisių pažeidimas pagal EŽTK ir atsižvelgiant į Europos žmogaus teisių teismo praktiką (žr., pvz., *Aka prieš Turkiją* ⁽¹⁾),

(1) 1998 m. rugsėjo 23 d. sprendimas; taip pat žr. 2007 m. birželio 21 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl faktų nustatymo misijos, kurią Peticijų komitetas siuntė į Andalūzijos, Valensijos ir Madrido regionus, rezultatų (OL C 146 E, 2008 6 12, p. 340).

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- O. kadangi 2008 m. Ispanijos valdžios institucijos išleido nurodymus dėl 1988 m. Pakrančių įstatymo taikymo, o šis įstatymas daugelį metų nebuvo vykdomas ir per tą laiką padaryta didelė žala Ispanijos pakrančių teritorijoms; kadangi net dabartiniuose nurodymuose nepateikta aiškių įgyvendinimo priemonių, kurių turėtų laikytis suinteresuotosios vietos ir regiono valdžios institucijos, ir kadangi iš daugelio naujų gautų peticijų galima spręsti apie nurodymų galiojimo atgaline data turinį ir savavališką asmenų teisėtai įgytos nuosavybės griovimą, jų teisių į tokią nuosavybę ir jų kompetencijos perduoti savo teises paveldėjimo būdu naikinimą,
- P. kadangi, atsižvelgiant į tikrąją demarkacijos liniją, suinteresuotosiems šalims susidarė įspūdis, kad ji buvo nustatyta savavališkai užsienio savininkų nenaudai, pavyzdžiui, Formenteros saloje,
- Q. kadangi Pakrančių įstatymas daro neproporcingą poveikį privačios nuosavybės turėtojams, kurių teisės turėtų būti visapusiškai gerbiamos, ir kartu daro nepakankamą poveikį tikriesiems pakrančių naikinimo kaltininkams, kurie daugeliu atvejų atsakingi už pernelyg didelę miestų plėtrą pakrantėse, įskaitant kurortus, ir kurie tikrai turėjo žinoti, kad jų nuolatinė veikla prieštaravo minėto įstatymo nuostatomis,
- R. kadangi per dabartinę Parlamento kadenciją Peticijų komitetas, reaguodamas į tai, kad gaunama labai daug peticijų, atliko išsamius tyrimus, tris kartus pranešė apie piktnaudžiavimo teisėtomis Europos piliečių teisėmis į teisėtai Ispanijoje įgytą turtą mastą ir, be to, detaliam aprašė rūpesčius dėl tvaraus vystymosi, aplinkos apsaugos, vandens kokybės ir tiekimo, viešųjų pirkimų procedūrų, susijusių su miestų plėtros sutartimis, ir dėl to, kad daugelio Ispanijos vietos ir regiono valdžios institucijų miestų plėtros procedūrų kontrolė yra nepakankama⁽¹⁾, – tai klausimai, dėl kurių šiuo metu vyksta teisinių procesų ir Ispanijoje, ir Teisingumo Teisme,
- S. kadangi esama daug tokių atvejų, kai visos institucijos – centrinės, autonominės ir vietos – yra atsakingos už tai, kad įgyvendino netvaraus vystymosi sistemą su ypač rimtomis aplinkos bei socialinėmis ir ekonominėmis pasekmėmis, pavyzdžių,
- T. kadangi Parlamentas gavo daug peticijų iš pavienių asmenų ir įvairių asociacijų, atstovaujančių ES piliečiams, kuriose išreikšti skundai dėl įvairių urbanistinės veiklos aspektų, ir pastebėjo, kad daugelis pateiktose peticijose išdėstytų problemų dėl miestų plėtros nesuję su Bendrijos teisės pažeidimu, taigi kaip nurodyta pranešimuose EB narėms, tos problemos turėtų būti sprendžiamos atitinkamos valstybės narės teisinėmis priemonėmis,
- U. kadangi vis daugėja įrodymų, kad Ispanijos teisminės institucijos pradeda reaguoti į problemas, kurių kelia pernelyg didelė miestų plėtra daugelyje pakrančių zonų, ypač atlikdamos tyrimus ir pateikdamos kaltinimus tam tikriems korumpuotiems vietos pareigūnams, kurie savo veiksmais prisidėjo prie neturintiesio precedento ir nereguliuojamos miestų plėtros, kuri pažeidžia ES piliečių teises ir kartu daro nepataisomą žalą daugelio Ispanijos regionų biologinei įvairovei ir aplinkos vientisumui; kadangi Parlamentas vis dėlto pastebi, kad, reaguojant į kaltinimus, procedūros tebėra nepaprastai lėtos ir daugeliu šių atvejų nesugebama priversti vykdyti priimtus nuosprendžius taip, kad tai visiškai patenkintų tokių pažeidimų aukas, ir kadangi tai sustiprino daugelio su tuo susijusių ES piliečių ne išspanų įspūdį, kad Ispanijos teisėsauga yra neveikli ir (arba) šališka, kadangi vis dėlto pažymėtina, kad išnaudojus valstybės teisės gynimo priemones, galima kreiptis į Europos žmogaus teisių teisumą,

(¹) Žr. minėtąją 2007 m. birželio 21 d. rezoliuciją ir 2005 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl įtariamo piktnaudžiavimo Valensijos žemės įstatymu arba Ley reguladora de la actividad urbanística (LRAU – urbanistinės veiklos įstatymas) ir jo poveikio Europos piliečiams (peticijos 609/2003, 732/2003, 985/2002, 1112/2002, 107/2004 ir kitos) (OL C 286 E, 2006 11 23, p. 225).

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- V. kadangi tokia plačiai paplitusi veikla, kurią palaiko neatsakingos vietos ir regioninės valdžios institucijos neadekvačiais ir kartais nepateisinamais teisės aktais, kurie daugeliu atvejų prieštarauja kai kurių Europos teisės aktų tikslams, daugiausia kenkia Ispanijos įvaizdžiui ir jos platesniems ekonominiams ir politiniams interesams Europoje, kaip ir netinkamas miestų plėtros ir aplinkos teisės aktų, galiojančių Ispanijos autonominėse bendruomenėse, taikymas kai kuriuose miestų plėtros procesuose ir keli pagarsėję su šiuo piktnaudžiovimu susiję korupcijos atvejai,
- W. kadangi regionų ombudsmenai dažnai veikia labai sunkiomis sąlygomis, kad apgintų ES piliečių interesus bylose, susijusiose su piktnaudžiovimais miestų plėtra, nors kartais kai kuriose autonominėse bendruomenėse regioninės valdžios institucijos nekreipia dėmesio į jų pastangas,
- X. kadangi Ispanijos konstitucijos 33 straipsnyje minimos asmens teisės į nuosavybę ir kadangi šis straipsnis skirtingai aiškinamas, ypač kai kalbama apie nuosavybės teikimo visuomeninėms reikmėms ir asmens teisių į savo teisėtai įgytus namus ir būstus santykį, kadangi nėra priimta sprendimų dėl žemės įstatymų taikymo Valensijos regione,
- Y. kadangi Ispanijos konstitucijos 47 straipsnyje nustatyta, kad visi ispanai turi teisę į padorų ir tinkamą būstą, ir siekiant, kad ši teisė galiotų, valstybės institucijos įpareigojamos skatinti tinkamų sąlygų sudarymą ir nustatyti atitinkamas taisykles, kuriomis būtų kontroliuojamas žemės naudojimas atsižvelgiant į bendrus interesus, kad būtų užkirstas kelias spekuliacijai,
- Z. kadangi Ispanijos nacionalinė vyriausybė įpareigota taikyti EB sutartį ir ginti bei užtikrinti Europos teisės besąlygišką taikymą savo teritorijoje, nepaisant politinių valdžios institucijų vidaus struktūros, kaip nustatyta Ispanijos Karalystės konstitucijoje,
- AA. kadangi Komisija, veikdama pagal įgaliojimus, jai suteiktus EB sutarties 226 straipsniu, Teisingumo Teisme pradėjo teismo procesą prieš Ispaniją byloje, susijusioje su pernelyg dažniais su miestų plėtra susijusiais piktnaudžiovimais, kurių esama Ispanijoje ir kurie tiesiogiai susiję su Valensijos valdžios institucijų vykdomu Viešųjų pirkimų direktyvos ⁽¹⁾ įgyvendinimu,
- AB. kadangi Komisija Peticijų komiteto prašymu inicijavo daugiau kaip 250 miestų plėtros projektų, kurie sulaukė neigiamų kompetentingų vandentvarkos ir upių baseinų specialistų išvadų, taigi gali būti, kad jie pažeidžia Vandens pagrindų direktyvą ⁽²⁾, Andalūzijoje, Kastilijoje-La Manchoje, Mursijoje ir Valensijoje, tyrimą,
- AC. kadangi dauguma šių miestų plėtros projektų atskirti nuo konsoliduotųjų miesto teritorijų ir jiems reikia didelių išlaidų pagrindinėms paslaugoms, pvz., elektros energijos bei vandens tiekimui ir kelių infrastruktūrai; kadangi investicijoms į šiuos projektus dažnai naudojamos ES lėšos,
- AD. kadangi daugeliu dokumentais patvirtintų piktnaudžiovimo miestų plėtra Ispanijoje atvejų Komisijai nepavyko veikti pakankamai griežtai ne tik reikalaujant laikytis aplinkos teisės atsargumo principo, bet ir atsainiai aiškinant kompetentingų vietos arba regionų valdžios institucijų veiksmus, kurie turi privalomų teisinių pasekmių, pavyzdžiui, vietos savivaldos institucijos atliekamą kompleksinio miesto plėtros plano „preliminarų patvirtinimą“,

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 114).

⁽²⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- AE. kadangi Strateginio poveikio aplinkai vertinimo direktyvos ⁽¹⁾, kurios 3 straipsnis aiškiai apima turizmą ir miestų plėtrą, tikslas – užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą ir padėti į rengiamus ir priimamus planus bei programas integruoti aplinkos apsaugos klausimus, kad būtų skatinama tvari plėtra; kadangi Vandens pagrindų direktyva įpareigoja valstybes nares užkirsti kelią savo vandenų kokybės blogėjimui ir skatinti tvarų savo gėlo vandens išteklių naudojimą,
- AF. kadangi paskesni Peticijų komiteto faktų nustatymo vizitai parodė, kad atrodo, jog šiuos tikslus kai kurios vietos ir regioninės valdžios institucijos (ne tik pakrantės regionuose) dažnai neteisingai supranta siūlydamos pernelyg didelės miestų plėtros programas arba pritardamos joms; kadangi dauguma peticijose užginčytų miestų plėtros planų siejama su kaimo žemės perklasifikavimu į miestų plėtrai planuojamą žemę – siekiant didelės naudos miestų plėtros tarpininkams ir vykdytojams; kadangi taip pat yra daug saugomos žemės arba žemės, kuri turėtų būti saugoma dėl jos pažeidžiamos biologinės įvairovės, išbraukimo iš sąrašų ir perkvalifikavimo arba visiško neįtraukimo į sąrašus pavyzdžių, būtent siekiant suteikti galimybių urbanizuoti šią žemę,
- AG. kadangi tokias aplinkybes apsunkina piktnaudžiavimas, kurį patiria tūkstančiai ES piliečių, kurie galiausiai dėl miestų plėtros tarpininkų planų ne tik praranda savo teisėtai įgytą turtą, bet ir priverčiami mokėti nepageidaujамų bei dažnai nereikalingų ir nepateisinamų infrastruktūros projektų primestas išlaidas, tiesiogiai pažeidžiant jų nuosavybės teises, ir tokio piktnaudžiavimo galutinis rezultatas – daugelio šeimų finansinė ir emocinė katastrofa,
- AH. kadangi daug tūkstančių Europos piliečių įvairiomis aplinkybėmis nusipirko nuosavybę Ispanijoje sąžiningai veikdami kartu su vietos teisininkais, miestų projektuotojais ir architektais tik tam, kad vėliau suprastų, jog jie tapo nesąžiningų vietos valdžios įstaigų piktnaudžiavimo miestų plėtra aukomis ir dėl to jų nuosavybei gresia nugriovimas, nes nustatoma, kad jų namai neteisėtai pastatyti ir dėl to yra beverčiai ir sunkiai parduodami,
- AI. kadangi nekilnojamojo turto tarpininkai valstybėse narėse, pvz., Jungtinėje Karalystėje, ir kiti paslaugų, susijusių su nekilnojamojo turto rinka Ispanijoje, teikėjai toliau pardavinėja nuosavybę naujose gyvenvietėse, net kai jie tikrai žino, jog labai tikėtina, kad šie projektai bus neužbaigti, o namai nepastatyti,
- AJ. kadangi paskutinį dešimtmetį Viduržemio jūros salos gamta ir Ispanijos pakrančių rajonai patyrė plataus masto naikinimą, nes šie regionai buvo prisotinti cemento ir betono tiek, kad tai pakenkė ne tik pažeidžiamai pakrantės aplinkai – kurios didžioji dalis formaliai saugoma pagal Buveinių ⁽²⁾ / *Natura 2000* ir Paukščių ⁽³⁾ direktyvas, pvz., gyvenvietės nacionaliniame parke „Cabo de Gata“ (Almerija) ir Mursijoje – bet ir daugelio sričių socialinei bei kultūrinei veiklai, o tai yra didelė tragiška ir nepataisoma netektis kalbant ne tik apie jų kultūrinę identitetą bei paveldą, bet ir jų aplinkos vientisumą, ir visa tai vyksta visų pirma dėl gobšaus ir spekuliacinio vietos valdžios institucijų ir statybos pramonės atstovų, kuriems šiuo atžvilgiu pavyko gauti didžiulio pelno iš savo veiklos, kurio didžioji dalis eksportuota, elgesio ⁽⁴⁾,
- AK. kadangi toks augimo modelis turi neigiamų pasekmių ir turizmo sektoriui, nes naikinant teritorines vertybes ir skatinant pernelyg didelę miestų plėtrą žlugdomas kokybiškas turizmas,
- AL. kadangi toks augimas, naikindamas archeologinius klodus, kultūrinės svarbos statinius bei vietas ir natūralią aplinką bei kraštovaizdį, niokoja kultūros vertybes ir Ispanijos kultūros įvairovei itin svarbias su tapatybe susijusias vertybes bei skirtingus tapatybės bruožus,

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

⁽²⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽³⁾ 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyva 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 103, 1979 4 25, p. 1).

⁽⁴⁾ Atkreipkite dėmesį į naujausius pranešimus, kuriuos paskelbė Ispanijos bankas, „Greanpeace“ ir „Transparency International“.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

AM. kadangi statybos pramonė, gavusi daug pelno sparčios ekonominės plėtros metais, tapo finansų rinkų žlugimo, kurį iš dalies išprovokavo pačios spekuliaciniais rizikingais sumanymais, pirmąja auka; kadangi tai paliečia ne tik pačias bendroves, kurios dabar patiria bankrotą, bet ir tūkstančius statybos pramonėje dirbančių darbuotojų, kurie dabar netenka darbo dėl nenuoseklios miestų plėtros politikos, kuri buvo vykdoma ir dėl kurios dabar jie taip pat tampa aukomis,

1. ragina Ispanijos vyriausybę ir šiuos regionus kruopščiai peržiūrėti ir persvarstyti visus teisės aktus, pažeidžiančius asmeninės nuosavybės savininkų teises, kad daugiau nebebūtų pažeidžiami EB sutartyje, Pagrindinių teisių chartijoje, EŽTK ir atitinkamose ES direktyvose, taip pat ir kitose konvencijose, kurių šalis yra ES, įtvirtintos teisės ir įpareigojimai;

2. ragina Ispanijos valdžios institucijas panaikinti visas teises sąvokas, skatinančias spekuliaciją, pavyzdžiui tokias kaip miestų plėtros tarpininkas;

3. mano, kad kompetentingos regioninės valdžios institucijos turėtų nutraukti ir persvarstyti visus naujus miestų plėtros planus, kuriuose neatsižvelgiama į griežtus aplinkos tvarumo bei socialinės atsakomybės kriterijus ir kurie neužtikrina pagarbos teisėtai įgyto turto teisėtai nuosavybei, ir sustabdyti bei atšaukti visus esamus plėtros projektus, kuriuose negerbiami arba netaikomi ES teisėje nustatyti kriterijai, ypač susiję su miestų plėtros sutarčių sudarymu ir atitikimu nuostatomis, susijusioms su vandeniu ir aplinka;

4. prašo Ispanijos valdžios institucijų užtikrinti, kad jokiam administraciniam aktui, kuriuo pilietis būtų įpareigotas atsisakyti teisėtai įgytos privačios nuosavybės, nebūtų teisinio pagrindo įstatyme, patvirtintame po pirmiau šios nuosavybės pastatymo datos, nes tai iš tiesų pažeistų administracinių aktų netaikymo atgaline data principą, kuris yra bendrasis Bendrijos teisės principas (žr. 1985 m. sausio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Gesamthochschule Duisburg*, byla 234/83, 1985 m. Rink. p. 333), ir atimtų iš piliečių teisinio tikrumo, pasitikėjimo ir teisėtų lūkesčių apsaugos pagal ES teisę garantijas;

5. ragina Ispanijos valdžios institucijas plėtoti skaidrumo kultūrą, informuojant piliečius apie žemės valdymą ir skatinant veiksmingas piliečių informavimo bei dalyvavimo priemones;

6. ragina Ispanijos vyriausybę surengti viešas diskusijas, dalyvaujant visoms valdžios institucijoms, kuriose, sudarius darbo komitetą, būtų rimtai apsvarstyta miestų plėtra Ispanijoje ir būtų imtasi teisiųjų priemonių prieš spekuliaciją ir netvarų vystymąsi;

7. ragina kompetentingas nacionalines ir regionines valdžios institucijas sukurti veikiančius teisinius ir administracinius mechanizmus, kurie apimtų regionų ombudsmenus, kuriems būtų suteikti įgaliojimai nustatyti būdus, kuriais būtų galima paspartinti žalos atlyginimą ir kompensavimą piktnaudžiavimo miestų plėtra aukoms, nukentėjusioms dėl galiojančių teisės aktų nuostatų taikymo;

8. ragina su statybomis ir miestų plėtra susijusias finansines ir komercines ištaigas dirbti kartu su politinės valdžios institucijomis siekiant išspręsti problemas, kylančias dėl plataus masto miestų plėtros, kuri palietė daug Europos piliečių, nusprendusių pasinaudoti EB sutarties nuostatų teikiamais privalumais ir pasinaudojo savo 44 straipsnyje nustatytais teisėmis įsikurti ES valstybėje narėje, kuri nėra jų kilmės šalis;

9. ragina kompetentingas nacionalines, regiono ir vietos valdžios institucijas užtikrinti sąžiningą ES piliečių, kurių namai liko nepabaigti statyti dėl prasto institucijų ir statybos bendrovių planavimo ir koordinavimo, nagrinėjamų bylų išsprendimą;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

10. nurodo, kad jeigu nukentėjusiosios šalys negaus jas tenkinančio sprendimo Ispanijos teismuose, jos turės kreiptis į Europos žmogaus teisių teisumą, kadangi tvirtinami pagrindinės nuosavybės teisės pažeidimai nepriklauso Teisingumo Teismo jurisdikcijai;
11. ragina ES institucijas teikti patarimų ir paramos, jeigu to prašytų Ispanijos valdžios institucijos, kad joms būtų suteiktos priemonės, kuriomis būtų galima veiksmingai įveikti pragaištingą didžiulės miestų plėtros poveikį piliečių gyvenimui per palyginti trumpą, bet pakankamą laikotarpį;
12. kartu ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų griežtai taikoma Bendrijos teisė ir siekiama su šia rezoliucija susijusiose direktyvose nustatytų tikslų, kad būtų galima užtikrinti jų laikymąsi;
13. reiškia gilų susirūpinimą ir nerimą, kad teisinės ir teisminės Ispanijos institucijos patyrė sunkumų spręsdamos didžiulės miestų plėtros poveikio žmonių gyvenimui klausimą, kaip parodė tūkstančiai nusiskundimų, kuriuos gavo Parlamentas ir jo atsakingas komitetas šiuo klausimu;
14. mano, kad nerimą kelia tai, jog peticijų teikėjams labai trūksta pasitikėjimo Ispanijos teismų sistema kaip veiksminga žalos atlyginimo ir teisingumo priemonė;
15. reiškia susirūpinimą, kad direktyvos dėl pinigų plovimo ⁽¹⁾ nebuvo tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę – dėl to dabar vyksta byla dėl Sutarties pažeidimo, tai sumažino skaidrumą ir galimybes imtis neteisėtus finansinio kapitalo apyvartos, įskaitant investicijas į tam tikrus plataus masto miesto plėtros projektus, teisinio persekiojimo;
16. mano, kad asmenims, kurie sąžiningai Ispanijoje nusipirko nuosavybę ir kurių sandoris paskelbtas neteisėtu, turėtų priklausyti teisė gauti tinkamą kompensaciją per Ispanijos teismus;
17. mano, kad jei privatus asmenys, kurie įgijo Ispanijoje nuosavybę žinodami, kad šis sandoris gali būti neteisėtas, gali būti įpareigoti apmokėti rizikavimo išlaidas, be to, pagal analogiją tai reiktų *a fortiori* taikyti šios srities specialistams; mano, kad todėl projektų vadovai, kurie sudarė sutartis, nors turėjo žinoti apie jų neteisėtumą, neturėtų gauti teisės į kompensaciją už planus, kurių atsisakyta, nes jie neatitinka nacionalinės ir Europos teisės reikalavimų, ir neturėtų turėti teisės į mokėjimų savivaldos institucijoms susigrąžinimą, jeigu šie mokėjimai įvykdyti žinant apie galimą sudarytos sutarties neteisėtumą;
18. vis dėlto mano, kad aiškumo, tikslumo ir tikrumo nebuvimas galiojančiuose teisės aktuose numatytų asmens nuosavybės teisių atžvilgiu ir deramo bei nuoseklaus aplinkos teisės taikymo stoka – pagrindinė daugelio su urbanizacija susijusių problemų priežastis ir kad tai, kartu su tam tikru aplaidumu teisminiame procese, ne tik apsunkino problemas, bet ir sukūrė būdingą korupcijos formą, kurios pagrindinės aukos yra ES piliečiai; tačiau ir Ispanijos valstybė dėl jos buvo priversta patirti nemažų nuostolių;
19. pritaria Valensijos autonominės bendruomenės ombudsmenės (isp. Síndica de Greuges) – ombudsmeno institucija pelnytai įgijo piliečių pagrindinių teisių gynėjo reputaciją – išvadoms, kuriose pažymima, kad savininkų teisės galėjo būti pažeistos miestų plėtros vykdytojams jas nuvertinus arba vienašališkai primetus kartais per dideles miestų plėtros išlaidas savininkams;

⁽¹⁾ 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui (OL L 309, 2005 11 25, p. 15). 2006 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos direktyva 2006/70/EB, nustatanti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB įgyvendinimo priemones, susijusias su politikoje dalyvaujančių asmenų apibrėžimu, ir supaprastinto deramo klientų tikrinimo procedūroms taikomus techninius kriterijus bei išimtis, suteikiamas dėl to, kad finansine veikla verčiamasi retai arba labai ribotai (OL L 214, 2006 8 4, p. 29).

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

20. mano, kad nuo pat miestų plėtros proceso pradžios būtina užtikrinti informacijos prieinamumą ir piliečių dalyvavimą, ir kad piliečiams reikia teikti aiškia, paprastą ir suprantamą informaciją aplinkos klausimais;

21. be to, mano, kad „visuomeninės svarbos“ apibrėžtis nepateikiama nei galiojančiuose miestų plėtros teisės aktuose, nei kompetentingų valdžios institucijų, todėl ja prisidengiama tvirtinant aplinkos požiūriu netvarius projektus, o kartais ir siekiant išvengti neigiamų poveikio aplinkai vertinimų ir Hidrografijos konfederacijos ataskaitų;

22. pripažįsta ir palaiko Ispanijos valdžios institucijų pastangas saugoti pakrančių aplinką ir, kur įmanoma, atkurti pakrančių aplinką taip, kad būtų sudarytos sąlygos biologinei įvairovei ir vietinių rūšių atkūrimui; šiomis konkrečiomis aplinkybėmis ragina jas nedelsiant persvarstyti Pakrančių įstatymą ir, jei reikia, jį iš dalies pakeisti, siekiant apsaugoti teisėtų namų savininkų teises ir tuos, kurie turi nedidelius žemės sklypus pakrančių teritorijose, kurie nedaro neigiamos įtakos aplinkai; pabrėžia, kad tokia apsauga neturėtų būti suteikta statyboms, planuojamoms spekuliacijos tikslais ir vykdomoms nesilaikant taikomų ES aplinkos apsaugos direktyvų; įsipareigoja peržiūrėti šiuo klausimu gautas peticijas, atsižvelgdamas į kompetentingų Ispanijos valdžios institucijų atsakymus;

23. išreiškia susirūpinimą dėl Marbeljos savivaldos institucijų Andalūzijoje miesto planavimo padėties, kur tūkstančius neteisėtai pastatytų namų, turbūt pažeidžiant ES teisės aktus dėl aplinkos apsaugos ir visuomenės dalyvavimo, vandens politikos ir viešųjų pirkimų, rengiamasi įteisinti nauju bendru miesto planu, o tai atims iš namų pirkėjams, nuosavybės turėtojū ir apskritai piliečių teisinį tikrumą ir apsaugos priemones;

24. palankiai vertina ir visiškai palaiko regionų ombudsmenų (isp. *síndics de greuges*) bei jų darbuotojų veiklą, taip pat ir atkaklesnius prokurorus (isp. *fiscales*), kurie deda milžiniškas pastangas siekdami, kad atitinkamos institucijos vėl pradėtų laikytis tinkamų su šiais klausimais susijusių procedūrų;

25. be to, giria peticijų teikėjų, jų asociacijų ir vietos bendruomenių asociacijas, kuriose dalyvauja tūkstančiai Ispanijos ir ne Ispanijos piliečių ir kurios atkreipė Parlamento dėmesį į šias problemas ir padėjo užtikrinti savo kaimynų ir visų tų, kuriuos slegia ši sudėtinga problema, pagrindines teises;

26. primena, kad Poveikio aplinkai vertinimo direktyva⁽¹⁾ ir Strateginio poveikio aplinkai vertinimo direktyva⁽²⁾ įpareigoja tartis su suinteresuotaisiais asmenimis tuo etapu, kai kuriami ir sudaromi planai, o ne – kaip tai dažnai atsitinka atvejais, į kuriuos atkreipiamas Parlamento Peticijų komiteto dėmesys – po to, kai planams *de facto* pritaria vietos savivaldos institucija; atsižvelgdamas į šias aplinkybes primena, kad atliekant bet kokį esminį esamų planų keitimą privalu laikytis šios procedūros ir kad planai turi būti galiojantys ir neturi būti statistiniu požiūriu netikslūs arba pasenę;

27. be to, primena, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006⁽³⁾ 91 straipsnį Komisija įgaliojama nutraukti mokėjimą iš struktūrinių fondų, o pagal 92 straipsnį – sustabdyti tokį finansavimą atitinkamai valstybei narei arba regionui ir koreguoti finansuojamų projektų finansavimą, jeigu nustatoma, kad valstybė narė arba regionas ne visiškai laikėsi taisyklių, kuriomis turi būti vadovujamasi taikant atitinkamus ES teisės aktus;

⁽¹⁾ 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, 1985 7 5, p. 40).

⁽²⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

⁽³⁾ 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 210, 2006 7 31, p. 25).

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

28. be to, primena, kad Parlamentas, kaip biudžeto valdymo institucija, taip pat gali nuspręsti perduoti sanglaudos politikai atidėtas lėšas į rezervą, jeigu mano, kad to reikia siekiant įtikinti valstybę narę nebe-
pažeidinėti tų taisyklių ir principų, kurių ji yra įpareigota laikytis pagal Sutartį arba dėl ES teisės taikymo, tol,
kol problema bus išspręsta;
29. dar kartą pabrėžia į ankstesnes rezoliucijas įtrauktas išvadas abejodamas dėl kai kurių vietos valdžios
institucijų taikomų miestų plėtros atstovų skyrimo metodų ir dažnai miestų projektuotojams ir nekilnoja-
mojo turto projektų vadovams suteikiamų pernelyg didelių įgaliojimų, nes dėl to nukenčia vietos bendruo-
menės ir piliečiai, kurių namai yra tose vietovėse;
30. dar kartą ragina vietos valdžios institucijas konsultuotis su savo piliečiais ir įtraukti juos į miestų
plėtros projektus siekiant skatinti sąžiningą, skaidrią ir tvarią miestų plėtrą, kai ji reikalinga ir naudinga
vietos bendruomenėms, o ne tik projekto vadovams, nekilnojamojo turto agentams ir kitiems suinteresuo-
tiesiems subjektams;
31. ragina už miestų plėtrą atsakingas valdžios institucijas išplėsti konsultavimosi su savininkais dėl
miestų plėtros metodus ir visada reikalauti jų gavimo patvirtinimo, kai keičiama jų nuosavybės klasifikacija,
ir siūlo vietos valdžios institucijoms tiesiogiai ir asmeniškai konsultuotis su savininkais gavus skundų dėl
teritorijų planavimo ar perklasifikavimo;
32. griežtai smerkia neteisėtą praktiką, kuria kai kurių projektų vadovai gudraudami pažeidžia teisėtą ES
piliečių nuosavybės teisę, kišdamiesi į žemės registravimo bei kadastro pranešimų procedūrą, ir ragina vietos
valdžios institucijas sukurti tinkamas teisinės apsaugos priemones, kad būtų galima pasipriešinti tokiai
praktikai;
33. dar kartą patvirtina, kad tais atvejais, kai už turto netekimą mokama kompensacija, ji turėtų būti
tinkamo dydžio ir laikantis Teisingumo Teismo ir Europos žmogaus teisių teismo teisės aktų ir praktikos;
34. primena, kad Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvoje ⁽¹⁾ visos valstybės narės įpareigojamos
teikti vartotojams, kurie tapo tokios veiklos aukomis, tinkamas žalos atlyginimo ir teisių gynimo priemones
ir užtikrinti, kad būtų taikomos atitinkamos sankcijos siekiant užkirsti kelią tokiai veiklai;
35. dar kartą ragina Komisiją pradėti informavimo kampaniją, skirtą Europos piliečiams, perkantiems
nekilnojamojo turto kitoje valstybėje narėje;
36. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai ir Tarybai, Ispanijos Karalystės vyriausybei,
parlamentui ir autonominių bendruomenių asamblėjoms, Ispanijos nacionalinei ir regioninėms ombuds-
menų įstaigoms bei peticijų teikėjams.

⁽¹⁾ 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės
veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje (OL L 149, 2005 6 11, p. 22).

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Transatlantinių santykių padėtis po rinkimų Jungtinėse Amerikos Valstijose

P6_TA(2009)0193

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl transatlantinių santykių padėties po rinkimų Jungtinėse Amerikos Valstijose (2008/2199(INI))

(2010/C 117 E/32)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl transatlantinių santykių, ypač į dvi 2006 m. birželio 1 d. rezoliucijas dėl ES ir JAV santykių gerinimo pagal Transatlantinės partnerystės sutartį ⁽¹⁾ ir dėl ES ir JAV transatlantinių ekonominių santykių ⁽²⁾, taip pat į 2007 m. balandžio 25 d. rezoliuciją dėl transatlantinių santykių ⁽³⁾ ir naujausią 2008 m. birželio 5 d. rezoliuciją dėl ES ir JAV aukščiausio lygio susitikimo ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į 1990 m. Transatlantinę deklaraciją dėl ES ir JAV santykių ir į 1995 m. Naująją transatlantinę darbotvarkę (NTD),
  - atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 10 d. Brdo įvykusio ES ir JAV aukščiausio lygio susitikimo rezultatus,
  - atsižvelgdamas į išvadas, padarytas per 2009 m. sausio 8 d. neoficialų ES Bendrųjų reikalų tarybos susitikimą dėl transatlantinio bendradarbiavimo prioritetinių sričių pirmininkaujant Čekijai (ekonominio ir finansinio bendradarbiavimo, energetikos saugumo, rengimosi JT konferencijai dėl klimato kaitos ir intensyvesnio dialogo Artimųjų Rytų, Afganistano ir Irano klausimais),
  - atsižvelgdamas į bendrus pareiškimus, padarytus 2008 m. gegužės mėn. Liublianoje vykusio 64-ojo Transatlantinio teisės aktų leidėjų dialogo (TTALD) metu ir 2008 m. gruodžio mėn. Majamyje 65-ojo TTALD metu,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 11–12 d. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 3 d. Bukarešte vykusio Šiaurės Atlanto Tarybos aukščiausio lygio susitikimo deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl ES požiūrio į, *inter alia*, Artimuosius Rytus, Afganistaną, Iraną, Iraką, JT ir Tūkstantmečio vystymosi tikslus (TVT) ir energetinį saugumą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Tarptautinės prekybos komiteto ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomones (A6-0114/2009),
- A. kadangi naujo JAV prezidento inauguracija – tai naujos eros Jungtinių Valstijų istorijoje pradžia, visame pasaulyje su ja siejama labai daug lūkesčių, tai gali suteikti transatlantinei partnerystei naują impulsą,
- B. kadangi Europos Parlamentui tenka vis svarbesnis vaidmuo pasaulio arenoje, ir kadangi įsigaliojus Lisabonos Sutarčiai ir naujoms užsienio politikos priemonėms, ES galės atlikti svarbesnį ir nuoseklesnį tarptautinį vaidmenį,

⁽¹⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 226.

⁽²⁾ OL C 298 E, 2006 12 8, p. 235.

⁽³⁾ OL C 74 E, 2008 3 20, p. 670.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0256.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- C. kadangi, apklausų duomenimis, dauguma europiečių pritaria idėjai, kad ES turėtų atlikti ryškesnį vaidmenį pasaulio arenoje; kadangi didžioji amerikiečių ir europiečių dalis mano, kad ES ir JAV turėtų bendromis jėgomis kovoti su tarptautinėmis grėsmėmis,
- D. kadangi daug europiečių tikisi iš naujos JAV administracijos naujo pasiryžimo bendradarbiauti tarptautinėje erdvėje ir JAV–ES partnerystės stiprinimo, grindžiamo tarpusavio pagarba ir abipusiu partnerių suvaržymų ir prioritetų supratimu,
- E. kadangi transatlantinė partnerystė turi ir toliau būti Sąjungos išorės veiksmų kertinis akmuo,
- F. kadangi transatlantinė partnerystė pagrįsta bendromis esminėmis vertybėmis, t. y. demokratija, žmogaus teisėmis, teisine valstybe ir daugiašališkumu, taip pat bendrais tikslais, pvz., atvira ir integruota ekonomika bei tvaria plėtra; kadangi ši partnerystė yra tvirta, nepaisant keleto skirtumų, atsiradusių pastaraisiais metais,
- G. kadangi ES ir JAV tenka pagrindinis vaidmuo pasaulio politikos ir ekonomikos srityse, jos tenka bendra atsakomybė skatinti taiką, pagarbą žmogaus teisėms ir stabilumą ir kovoti su įvairiomis globaliomis problemomis ir grėsmėmis, įskaitant gilią finansų krizę, skurdo panaikinimą ir kitų TVT siekimą, klimato kaitą, energijos saugumą, terorizmą ir branduolinių ginklų platinimą,
- H. kadangi vis globalesniame, sudėtingame ir besikeičiančiame pasaulyje abi partnerės, ES ir JAV, suinteresuotos kartu formuoti tarptautinę aplinką ir santarvėje spręsti bendras problemas ir reaguoti į bendras grėsmes pasitelkiant tarptautinę teisę ir daugiašales institucijas, ypač JT sistemą, ir kviesti kitas partneres dėti bendras pastangas šioje srityje,
- I. kadangi būtina suteikti besivystančioms valstybėms galimybę priimti atsakomybę už pasaulio tvarką, nes kaip dar kandidatų į prezidentus būdamas Barakas Obama pasakė Berlyne 2008 m. liepos mėn., kad „nė viena valstybė, kad ir kokia didelė ar galinga ji būtų“, negali viena išspręsti globalių problemų,
- J. kadangi, atsižvelgiant į jų santykių svarbą ir jų atsakomybę už tarptautinę tvarką, ir atsižvelgiant į pokyčius, kuriuos šiuo metu patiria abidvi partnerės ir pasaulis, būtina, kad jų partnerystė būtų grindžiama solidžiais ir atnaujintais pamatais, pvz., nauju partnerystės susitarimu,
- K. kadangi transatlantinė partnerystė ir NATO būtini kolektyviam saugumui,
- L. kadangi būtina tęsti Transatlantinės ekonomikos tarybos (TET) veiklą siekiant tikros, integruotos transatlantinės rinkos tikslo; kadangi reikia jungtinio vadovavimo norint vykdyti ryžtingą tarptautinių ekonomikos įstaigų reformą dabartinės krizės metu,
- M. kadangi bendrasis ES ir JAV vidaus produktas sudaro daugiau nei pusę pasaulio BVP; kadangi abi partnerės turi didžiausią pasaulyje dvišalę prekybos ir investicijų partnerystės apimtį, anot Komisijos, apie 14 mln. darbo vietų ES ir JAV priklauso nuo transatlantinių prekybos ir investicijų ryšių,

Dvišaliai instituciniai klausimai

1. sveikina Baraką Obamą, laimėjusį Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento rinkimus; primena jo tvirtą įsipareigojimą transatlantinei partnerystei, priimtą Berlyne, 2008 m. liepos mėn. kalboje, kurioje jis pasakė: „Amerika neturi geresnės už Europą partnerės“ ir pridėjo, kad atėjo laikas apjungti pastangas sprendžiant XXI amžiaus problemas; pakartotinai kviečia prezidentą B. Obamą pirmojo oficialaus vizito į Europą metu kalbėti Europos Parlamentui per plenarinį posėdį;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

2. ragina Tarybą, ES valstybes nares ir Komisiją sustiprinti ES politikos koordinavimą ir darną naujosios JAV administracijos atžvilgiu;
3. yra įsitikinęs, kad ES ir JAV santykiai yra svarbiausia ES strateginė partnerystė; yra įsitikinęs, kad koordinuoti ES ir JAV veiksmai siekiant įveikti visuotinius sunkumus vadovaujantis tarptautine teise ir stiprinant daugiašališkumą yra itin svarbūs tarptautinei bendruomenei; ragina Tarybai pirmininkaujantią Čekiją ir Komisiją kartu su nauja JAV administracija sudaryti bendrą trumpalaikių ir ilgalaikių tikslų darbotvarkę, kuri apimtų tiek dvišalius klausimus, tiek globalias bei regionines problemas ir konfliktus;
4. labai džiaugiasi, kad 2009 m. balandžio 5 d. Prahoje vyks aukščiausio lygio Prezidento B. Obamos ir 27 ES valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimas, ir tikisi, kad šis susitikimas labai paskatins stiprinti transatlantinius santykius ir parengti bendrą darbotvarkę;
5. pabrėžia, kad reikėtų pasinaudoti dabartiniu impulsu siekiant pagerinti ir atnaujinti transatlantinių santykių pagrindą; reikalauja, kad nuo 1995 m. galiojančią Naująją transatlantinę darbotvarkę (NTD) reikėtų pakeisti nauju Transatlantinės partnerystės susitarimu, kuris suteiktų santykiams stabilesnį ir modernesnį pagrindą;
6. mano, kad derybas dėl naujo susitarimo reikėtų pradėti įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, kad jis būtų parengtas iki 2012 m.;
7. yra įsitikinęs, kad į naują susitarimą reikėtų įtraukti nuostatą dėl Transatlantinės ekonomikos tarybos – įstaigos, kuri skatina ekonomikos integraciją ir bendradarbiavimą reguliavimo srityje; palankiai vertina tai, kad Transatlantinei ekonomikos tarybai pataria įvairios suinteresuotos šalys, įskaitant verslo atstovus, ir prašo panašų vaidmenį suteikti abiejų Atlanto pusių profesinių sąjungų judėjimo atstovams;
8. rekomenduoja rengti aukščiausio lygio ES ir JAV susitikimus du kartus per metus, siekiant suteikti partnerystei strateginę kryptį ir impulsą, ir juose tęsti pakankamą anksčiau nustatytų tikslų įgyvendinimo priežiūrą;
9. laikosi nuomonės, kad pagal naują susitarimą reikėtų įsteigti aukšto lygio konsultacijų ir koordinavimo instituciją užsienio politikos ir saugumo srityje; rekomenduoja, kad šiai struktūrai ES vardu vadovautų Vyriausiasis įgaliotinis/Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Valstybės sekretorius JAV vardu, ir kad susitikimai vyktų bent kas tris mėnesius, neįskaitant neformalių kontaktų; siūlo, kad šį mechanizmą būtų galima pavadinti Transatlantine politikos taryba (TPT);
10. pakartotinai teigia, kad pagal naują susitarimą reikėtų dabartinį TTALD pakeisti transatlantine asamblėja, kuri būtų parlamentinio dialogo, tikslų nustatymo ir bendros susitarimo vykdymo kontrolės, taip pat Europos Parlamento ir JAV kongreso veiklos koordinavimo visiems aktualiais klausimais, įskaitant glaudų komitetų ir abiejų pusių pranešėjų bendradarbiavimą, forumas; mano, kad ši asamblėja turėtų susitikti plenarinio posėdžio metu du kartus per metus ir kad į jos sudėtį turėtų įeiti vienodas Europos Parlamento ir abiejų JAV Kongreso rūmų narių skaičius; mano, kad asamblėja galėtų sudaryti darbo grupes, kurios rengtų plenarinius posėdžius; pakartoja, kad šioje asamblėjoje reikėtų sukurti abipusę išankstinio įspėjimo teisėkūros sistemą; mano, kad valdymo komitetas turėtų būti atsakingas už teisės aktų leidybos komitetų ir Europos Parlamento bei JAV Kongreso pranešėjų bendradarbiavimo stiprinimą teisės aktų transatlantinės rinkos tolimesnės integracijos ir ypač TET darbo srityse;
11. mano, kad TET ir TPT turėtų informuoti transatlantinę asamblėją apie savo veiklą, ji taip pat turi turėti teisę išgirsti iš tarybų atstovų apie jų vykdomą veiklą ir turėti galimybę teikti pasiūlymus šioms taryboms ir ES–JAV aukščiausio lygio susitikimams; prašo, kad abu asamblėjos pirmininkai ne tik stiprintų parlamentarų vaidmenį TET, bet ir būtų kviečiami dalyvauti tarybų ir ES–JAV aukščiausio lygio susitikimų sesijų atidarymuose;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

12. prašo JAV Kongresą, pilnai bendradarbiaujant su Europos Parlamentu, apsvarstyti galimybę įsteigti JAV Kongreso ryšių tarnybą Briuselyje;
13. ragina Parlamento generalinį sekretorių kuo skubiau imtis įgyvendinti 2006 m. gruodžio 11 d. biuro sprendimą skirti į Vašingtoną ryšių pareigūną;
14. primygtinai pabrėžia bendros personalo mainų programos pranašumus ir ragina Parlamento generalinį sekretorių ištirti su JAV Atstovų Rūmų ir Senato valdininkais galimybę priimti bendrą memorandumą dėl personalo mainų, panašų į Parlamento ir JT sekretoriato memorandumą;
15. pabrėžia, kad ši transatlantinė partnerystė turi būti grindžiama giliu abiejų šalių pilietinių visuomenių supratimu; primygtinai reikalauja iš abiejų pusių skatinti studentų, akademinės bendruomenės bei kitų pilietinės visuomenės veikėjų mainus siekiant užtikrinti, kad dabartinė karta ir ateinančios kartos įgytų abipusio supratimo ir išliktų ištikimos šiai partnerystei; mano, kad iš 2010 m. ES biudžeto ir iš atitinkamų JAV institucijų biudžetų reiktų skirti paramą šiai iniciatyvai, siekiant užtikrinti veiksmingą jos raidą;
16. labai palankiai vertina tai, kad Briuselyje daugėja Amerikos organizacijų, ir ypač palankiai vertina jų išsipareigojimą Europos Sąjungai, jos institucijoms, taip pat išsipareigojimą stiprinti ES–JAV partnerystę; pabrėžia, kad Europos organizacijos turi panašiai išsipareigoti veikti Vašingtone, kad pagerintų ES ir Europos perspektyvų dėl transatlantinių ir pasaulinių problemų įvaizdį JAV politinėje bendruomenėje; žino, kad Europos institucijų turimi išteklių dažnai neprilygsta Amerikos partnerių ištekliams; taigi siūlo sudaryti sąlygas gauti finansavimą ir teikti prioritetą projektams, organizuojamiems Europos organizacijų, kurių tikslas – didinti sąmoningumą ir supratimą apie Europos klausimus bei perspektyvas Jungtinėse Amerikos Valstijose;
17. ragina ES ir JAV stiprinti bendradarbiavimą kultūros srityje ir toliau puoselėti bei skatinti abipusę kultūrinių mainų teikiamą naudą;
18. pabrėžia bendradarbiavimo kosmoso programose svarbą, visų pirma kalbant apie Europos kosmoso agentūros (EKA) ir NASA bendradarbiavimą;

Globalios problemos

19. ragina abi partneres ištraukti į veiksmingą daugiašališkumą, skatinant naujus veikėjus bendrai dalintis atsakomybe už pasaulio tvarką, tarptautinės teisės laikymąsi ir bendras problemas; reikalauja, kad ES ir JAV didintų pastangas siekdamos įgyvendinti JT reformos darbotvarkę, įskaitant JT Saugumo Tarybos ir kitų daugiašalių forumų reformą pasaulinėje struktūroje;
20. ragina abi partneres skatinti pasaulyje pagarbą žmogaus teisėms, kuri yra svarbiausias jų politikos elementas; pabrėžia intensyvaus koordinavimo prevencinėje ir krizių valdymo diplomatijos srityje, taip pat rengiant atsaką į pandemijas ir humanitarines nelaimes, poreikį; ragina naują JAV administraciją ratifikuoti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą ir prie jo prisijungti; pakartoja savo raginimą atsisakyti mirties bausmės;
21. ragina abi partneres prisidėti prie TVT siekimo, ypač Afrikoje, kuri neturi būti palikta pavojuje, kuri kelia ekonomikos krizę, taip pat ištirti koordinuotų veiksmų šiose srityse galimybes; ragina abi partneres laikytis pažado 0,7 proc. savo BVP skirti vystomajam bendradarbiavimui;
22. ragina abi partneres kartu vadovauti 2008 m. lapkričio 15 d. Vašingtono konferencijoje patvirtintiems daugiašaliams veiksams, skirtiems dabartinei finansų ir ekonomikos krizei išspręsti ir tarptautinei finansų sistemai, įskaitant Pasaulio banką ir TVF, taip pat naujas institucijas, reformuoti, tuo pačiu metu atsisakyti protekcionizmo ir skatinti sėkmingai užbaigti PPO Dohos derybų raundą;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

23. teigiamai vertina naujo JAV prezidento tvirtą išsipareigojimą spręsti klimato kaitos problemą; ragina Europos Sąjungą ir JAV imtis iniciatyvos ir 2009 m. Kopenhagoje vykšančioje konferencijoje pasirašyti plačių užmojų susitarimą dėl laikotarpio po 2012 m., pagal kurį visos už dujų išmetimą atsakingos šalys įpareigojamos laikytis privalomų vidutinės trukmės ir ilgalaikių tikslų;

24. ragina ES ir JAV glaudžiau bendradarbiauti energetikos srityje; ragina savo požiūrių į šalis gamintojas derinimą ir tiekimo, išteklių ir transporto rūšių įvairinimą laikyti prioritetu; pritaria glaudesniai moksliniam ir technologiniam bendradarbiavimui energetikos ir energijos efektyvumo klausimais;

25. atkreipia dėmesį į Nacionalinės žvalgybos tarybos (NŽT) ataskaitą pavadinimu „Pasaulinės tendencijos 2025m. Pasikeitęs pasaulis“ ir, atsižvelgdamos į ilgalaikio strateginio politinių klausimų ES institucijose apmąstymo poreikį, ragina Tarybai pirmininkaujancias Čekiją (nuo 2009 m. sausio mėn. iki birželio mėn.) ir Švediją (nuo 2009 m. liepos mėn. iki gruodžio mėn.) dėti pastangas siekiant įsteigti analizės sistemą, panašią į NŽT naudojamą sistemą, kad glaudžiai bendradarbiaujant su ES Saugumo studijų institutu, kad iš ES perspektyvos būtų nagrinėjamos ilgalaikės tendencijos; yra įsitikinęs, kad toks žingsnis paskatins dialogą dėl pagrindinių strateginių klausimų, su kuriais transatlantinė partnerystė susidurs ilgalaikiu laikotarpiu;

Regioniniai klausimai

26. pabrėžia, kad gyvybiškai svarbu taikiai ir teisingai išspręsti Artimųjų Rytų konfliktą, ir palankiai vertina tai, kad tai bus vienas iš svarbiausių naujos JAV administracijos prioritetų; prašo JAV administracijos glaudžiai derinti savo veiksmus su ES ir veikti Ketverto struktūroje; palankiai vertina JAV specialiojo pasiuntinio Artimuosiuose Rytuose, buvusio senatoriaus George Mitchell, greitą paskyrimą; pabrėžia, kad abi partnerės turėtų stengtis paspartinti derybas, grindžiamas Anapolio konferencijos tikslais ir veiksmų planu, siekdamas priimti dviejų valstybių sprendimą; ragina abi partneres glaudžiai bendradarbiauti, kad padėtų visam laikui užtikrinti tvirtas paliaubas Gazos ruože, kurios šiuo metu yra silpnos, kartu įtraukiant regioninius veikėjus ir prisidedant prie kitų 2009 m. sausio 8 d. JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1860 (S/RES/1860(2009)) tikslų siekimo, pvz., skubios humanitarinės pagalbos Gazos gyventojams ir užtikrinimo, kad būtų užkirstas kelias neteisėtai prekybai ginklais ir šaudmenimis bei panaikinta Gazos blokada; ragina transatlantines partneres remti pastangas siekiant palestiniečių tarpusavio susitaikymo ir pabrėžia, jog svarbu pagerinti palestiniečių gyvenimo sąlygas Vakarų Krante ir Gazos ruože bei atstatyti Gazą;

27. ragina ES ir JAV, remiantis jų ekonomine ir švelniąja galia regione kartu darbuotis atnaujinant strategijas, kuriomis būtų skatinamos pastangos gerbti žmogaus teises ir stiprinti demokratiją Artimuosiuose Rytuose;

28. pabrėžia, kad transatlantinės bendruomenės vertybėms, saugumui ir patikimumui Afganistane gresia pavojus; ragina ES, JAV, NATO ir JT parengti naują bendrą strateginę koncepciją, kuri apimtų ir integruotų visus tarptautinių išsipareigojimų komponentus, siekiant padidinti saugumą visuose regionuose, sustiprinti Afganistano vyriausybines ir vietos valdžios įstaigas bei padėti kurti šalies gerovę glaudžiai bendradarbiaujant su kaimyninėmis valstybėmis; mano, kad galutinis rezultatas turėtų būti laipsniškas atsakomybės už saugumą ir stabilumą perdavimas Afganistano valdžios įstaigoms; primena 2008 m. rugsėjo 22 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1833 (S/RES/1833(2008)), kurioje visos Afganistano partijos ir grupės skatinamos dalyvauti konstruktyviame politiniame dialoge ir atsisakyti smurto;

29. ragina ES ir JAV parengti bendrą strategiją Pakistanui, kuria siekiama sustiprinti jo demokratines institucijas, teisinę valstybę ir pajėgumą kovoti su terorizmu, tuo pačiu metu skatinant Pakistano dalyvavimą ir atsakomybę už stabilumo palaikymą regione, įskaitant Afganistano sienos saugumą ir visišką vyriausybinių Pakistano sienos provincijų ir giminių sričių kontrolę; palankiai vertina Richardo Holbrooke'o paskyrimą vieninteliu specialiuoju pasiuntiniu Pakistano ir Afganistano regionuose;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

30. pabrėžia, kad Irano branduolinė programa kelia pavojų ginklų neplatavimo sistemai ir stabilumui regione ir pasaulyje; džiaugiasi, kad Prezidentas B. Obama paskelbė, kad bus svarstoma galimybė užmegzti tiesioginius ryšius su Iranu ir pritaria abiejų partnerių siekiamam tikslui derybose su Iranu surasti sprendimą, pasitelkiant dvilypę dialogo ir sankcijų strategiją, koordinuojant ją su kitomis Saugumo tarybos narėmis ir Tarptautine atominės energijos agentūra; mano, kad jei viena iš partnerių nuspręstų imtis bet kokios su Iranu susijusios iniciatyvos, tai privalo būti suderinta su kita partnere vadovaujantis pasitikėjimo ir skaidrumo principais; ragina transatlantines partneres kuo greičiau nustatyti bendrą požiūrį į Iraną, kad šio klausimo nereikėtų spręsti skubiai;

31. teigiamai vertina JAV ir Irako susitarimo dėl JAV karinių pajėgų dislokavimo Irake ratifikavimą; pabrėžia ES pasiryžimą toliau padėti Irako atstatymui, ypač skiriant dėmesį teisinei valstybei, žmogaus teisių paisymui, valstybės įstaigų konsolidavimui ir Irako ekonomikos plėtrai bei jos integravimui iš naujo į pasaulio ekonomiką; ragina partneres toliau dirbti su Irako vyriausybe ir JT koordinuojant pastangas siekiant užtikrinti stabilumą ir tautos susitaikymą bei padėti stiprinti Irako vienybę ir nepriklausomybę;

32. ragina abi šalis derinti jų politiką su Rusija susijusiose srityse; pripažindamos Rusijos kaip kaimyninės valstybės svarbą, Rusijos ir ES tarpusavio priklausomybę ir jos kaip pagrindinės veikėjos regioniniu ir pasauliniu lygiu vaidmenį, pabrėžia konstruktyvaus bendradarbiavimo su Rusija iškilus sunkumams, grėsmei ir atsiradus visoms pusėms rūpimiems klausimams, įskaitant saugumo klausimus, nusiginklavimą ir ginklų neplatavimą, svarbą, nepažeidžiant demokratinių principų, žmogaus teisių reikalavimų arba tarptautinės teisės; pabrėžia poreikį didinti savitarpio pasitikėjimą tarp transatlantinių partnerių ir sustiprinti bendradarbiavimą tarp NATO ir Rusijos Tarybos; ragina abi transatlantines partneres glaudžiai bendradarbiaujant derinti jų požiūrį į Europos saugumo struktūros reformą, tuo pačiu metu laikantis ESBO principų ir palaikant NATO nuoseklumą; mano, kad šios struktūros tobulinimas, kurį sudaro tarptautinės sutartys, pavyzdžiui, Iprastinių ginkluotojų pajėgų Europoje sutartis, turi būti derinamas su Rusija ir kitomis ESBO narėmis, kurios nėra ES valstybės narės;

33. palankiai vertina naujus JAV viceprezidento Joe Bideno pranešimus, perskaitytus Europos saugumo konferencijoje, Miunchene, kuriais pranešama, kad JAV toliau tarsis su NATO sąjungininkėmis ir Rusija dėl JAV raketinės gynybos sistemos, o naujoji administracija atkreips dėmesį į išlaidas ir sistemos veiksmingumą; atkreipia dėmesį į Rusijos pranešimus sustabdyti planuojamą trumpų nuotolių Iskander raketų dislokavimą Kaliningrade;

34. ragina ES ir JAV parengti bendrą strategiją šešių Rytų Europos valstybių (Moldovos, Ukrainos, Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžano ir Baltarusijos), kurias apima Europos kaimynystės politika, atžvilgiu, kad būtų pasiekta esminių ir ilgalaikių rezultatų įgyvendinant naująją Rytų partnerystę ir Juodosios jūros sinergiją;

35. ragina abi partneres ypatingą dėmesį skirti Lotynų Amerikai ir ypač jos regioninėms organizacijoms, koordinuoti pastangas siekiant skatinti demokratijos, žmogaus teisių paisymo, gero valdymo būdo, kovos su skurdu, socialinės sanglaudos stiprinimo, rinkos ekonomikos, teisinės valstybės, įskaitant kovą su organizuotu nusikalstamumu ir prekyba narkotikais, konsolidaciją ir remti regioninę integraciją bei bendradarbiavimą dėl klimato kaitos;

36. rekomenduoja skatinti bendrą požiūrį į kitas pagrindines geopolitines veikėjas, pvz., Kiniją, Indiją ir Japoniją, taip pat į įvairias krizes ir problemas Afrikos šalyse ir pietus nuo Sacharos;

Gynyba, ginklų kontrolė ir saugumo klausimai

37. pabrėžia NATO kaip transatlantinio saugumo kertinio akmens svarbą; pritaria 2008 m. gruodžio mėn. priimtam Europos Vadovų Tarybos sprendimui stiprinti strateginę ES ir NATO partnerystę ir ragina abi partneres paspartinti ES ir NATO aukšto lygio grupės steigimą siekiant pagerinti dviejų organizacijų bendradarbiavimą; siūlo rengti diskusijas dėl Euroatlantinės saugumo strategijos, kurioje būtų galima nustatyti bendrus susirūpinimą dėl saugumo keliančius klausimus ir interesus;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

38. pabrėžia didėjančią Europos Saugumo ir Gynybos Politikos svarbą ir poreikį toliau gerinti Europos pilietinius ir karinius pajėgumus; teigiamai vertina tai, kad 2008 m. balandžio mėn. Bukarešte vykusiame aukščiausio lygio NATO susitikime buvo pripažinta sustiprintų Europos gynybos pajėgumų reikšmė užtikrinant transatlantinį saugumą;

39. ragina ES ir JAV visuose tarptautiniuose forumuose, ypač JT, priimti bendrą strategiją masinio naikinimo ginklų ir įprastos ginkluotės šalinimo klausimais; ragina naują JAV administraciją atnaujinti bendradarbiavimą su Rusija ginklų kontrolės ir nusiginklavimo srityje, praplėtus jų dvišalį susitarimą; pabrėžia glaudesnio bendradarbiavimo poreikį siekiant užtikrinti pažangą rengiantis 2010 m. BGNS persvarstymo konferencijai, teigiamai vertina naujo JAV prezidento išipareigojimą ratifikuoti Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutartį;

40. pabrėžia, kad norint kovoti su terorizmu, svarbu sustiprinti transatlantinio bendradarbiavimo svarbą visapusiškai laikantis tarptautinės teisės ir žmogaus teisių nuostatų ir remiant JT vaidmenį kovojant su šia grėsme; pabrėžia glaudaus bendradarbiavimo poreikį gyviems įkaitams esant pavojuje;

41. teigiamai vertina JAV prezidento Baracko Obamos sprendimą uždaryti Gvantanamo įlankos kalinimo įstaigą bei kitus susijusius vykdomuosius įsakus dėl teisėtų apklausų ir CŽV sulaikymo centrų bei paraginti JAV administraciją uždaryti bet kokias JAV kalinimo įstaigas, kurios neatitinka tarptautinės teisės ir sustabdyti ypatingojo perdavimo politiką; ragina valstybes nares, JAV administracijai to paprašius, bendradarbiauti ieškant sprendimų dėl keleto Gvantanamo kalinių priėmimo į ES atsižvelgiant į lojalaus bendradarbiavimo pareigą konsultuotis vienai su kita dėl įmanomų pasekmių ir visuomenės saugumo ES;

42. pabrėžia greito ES ir JAV ekstradicijos ir teisinės pagalbos susitarimų įsigaliojimo svarbą ir ragina valstybes nares, kurios jų dar neratifikavo, kuo greičiau tai padaryti; pabrėžia, kad, norint veiksmingai įgyvendinti šiuos susitarimus, būtinas didelis tarpusavio pasitikėjimas, grindžiamas visų šalių visišku išipareigojimu žmogaus teisių, teisės į gynybą ir teisingą teismą srityje bei nacionalinės ir tarptautinės teisės srityje laikymusi;

43. pabrėžia, kad dalijimasis duomenimis ir informacija – tai svarbus įrankis kovojant prieš tarptautinį terorizmą ir tarpvalstybinį nusikalstamumą, tačiau pabrėžia, kad tai turi būti daroma pagal atitinkamą teisinį pagrindą, užtikrinantį adekvačią pilietinių laisvių, įskaitant privatumo teisę, apsaugą, ir kad tai turėtų būti daroma remiantis privalomu tarptautiniu susitarimu, kaip buvo sutarta 2008 m. ES ir JAV aukščiausio lygio susitikime;

44. teigiamai vertina, kad neseniai buvo pradėta taikyti bevizį režimą dar septynioms ES valstybėms narėms; tačiau ragina JAV panaikinti vizų reikalavimus likusioms penkioms valstybėms narėms ir visiems ES piliečiams sudaryti vienodas sąlygas remiantis abipusiškumo principu; prašo Komisiją aptarti šį klausimą pirmenybės tvarka su nauja JAV administracija;

45. laikosi nuomonės, kad glaudus ES ir JAV bendradarbiavimas teisingumo ir vidaus reikalų srityje būtinas siekiant laipsniškai kurti transatlantinę laisvės, saugumo ir teisingumo sritį;

Ekonomikos ir prekybos klausimai

46. ragina partneres visapusiškai naudoti TET potencialą siekiant pašalinti kliūtis ekonomikos integracijai ir iki 2015 m. pasiekti vieningą transatlantinę rinką; prašo Europos Komisijos, remiantis Europos Parlamento leistais ir iš jo 2007 m. biudžeto finansuojamais tyrimais, parengti išsamias esamų panaikintinų kliūčių gaires, kad būtų pasiekta planuojama data;

47. pabrėžia, TET, kaip makroekonominio bendradarbiavimo tarp abiejų partnerių plano, svarbą ir paragina kompetentingas pinigų institucijas sustiprinti veiklos koordinavimą;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

48. pritaria pažangai, kuri buvo padaryta per pastaruosius mėnesius transatlantinės ekonominės integracijos skatinimo srityje; ypač mano, kad tokiose srityse, kaip investicijos, apskaitos standartai, reguliavimo klausimai, importuojamų produktų sauga ir intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimas, dėl glaudesnio bendradarbiavimo buvo padaryta didelė pažanga ir šį bendradarbiavimą reikia toliau tęsti;

49. taip pat mano, kad transatlantinis ekonominis bendradarbiavimas turėtų būti labiau atskaitingas, skaidresnis ir geriau nuspėjamas; mano, kad dėl posėdžių tvarkaraščių, darbotvarkių, planų ir pažangos ataskaitų pagrindinės suinteresuotosios šalys turėtų susitarti kuo anksčiau ir tada turėtų juos paskelbti interneto svetainėje;

50. mano, kad, turint mintyje daug bendrų prekybos interesų, yra daug galimybių JAV ir Europos Sąjungai tarptautiniuose forumuose laikytis bendrų pozicijų ir siekti iniciatyvų, pvz., nediskriminuojamosios prieigos prie žaliavų pasaulinėje rinkoje, intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimo ir pasaulinio patento taisyklių suderinimo; mano, kad abi šalys turėtų būti suinteresuotos geriau pasinaudoti šiomis galimybėmis;

51. nerimauja dėl naujo prekybos kenkiančio JAV įstatymo stimuliavimo plano; pažymi, kad įstatymai buvo iš dalies pakeisti, kad atitiktų PPO taisykles, ir tvirtina, kad reikia kartu reaguoti į dabartinę krizę, o ne imtis priemonių, kuriomis siekiama atsiriboti ES nuo JAV;

52. skatina laipsnišką finansų rinkų integravimą, grindžiamą abiejų šalių viena kitos reguliavimo sistemų pripažinimu ir šiokiu tokiu jų suderinimu, taip pat, kai įmanoma, tam tikrų lengvatų nustatymu; primena, kad pagrindiniai sėkmingos integracijos principai yra laisva rinkos prieiga, tarptautinius standartus atitinkantis reglamentavimas, vieningas šių teisės aktų taikymas ir nuolatinis rinkos subjektų dialogas; ragina ES ir JAV valdžios institucijas vengti kliudyti vidaus investicijoms ir taikyti tarpvalstybinio poveikio teisės aktus be išankstinių konsultacijų ir susitarimo;

53. pritaria investicijoms ir transatlantinėms finansinėms paslaugoms trukdančių kliūčių pašalinimui, ir pasisako už geresnę ES ir JAV rinkų integraciją siekiant geriau konkuruoti su sparčiai besivystančiomis rinkomis, kuri įmanoma, jei bus nustatytos riziką ribojančios taisyklės, kurios viename Atlanto vandenyno krante užkirstų kelią tokiai krizei, kuri galėtų paveikti kitą;

54. pažymi, kad finansinių paslaugų rinkų integracija, jeigu tuo pačiu metu nebus persvarstoma reguliavimo sistemos ir priežiūros standartai, sudarytų sunkumų valdžios institucijoms vykdyti veiksmingą priežiūrą; taigi skatina priimti taisykles, kurios garantuotų konkurenciją, užtikrintų didesnę produktų, finansinių institucijų ir rinkų skaidrumą ir veiksmingesnę jų priežiūrą, taip pat parengtų bendrus rizikos valdymo modelius, vadovaujantis 2008 m. lapkritį G20 aukščiausio lygio susitikime priimtais susitarimais;

55. pripažįsta, kad JAV priežiūros institucijos padarė pažangą, taikydamos Bazelio II susitarimus dideliems bankams, tačiau kritikuoja neatitiktį, kurią reikia panaikinti, kadangi dėl jos randasi papildoma našta Europos bankų filialams Amerikoje, taigi mažėja jų konkurencingumas, ir pažymi, kad yra klausimų (finansų valdymo bendrovės ir maži bankai), kuriuos reikia kiek galima greičiau spręsti; taigi skatina JAV Kongresą apsvarstyti galimybę sukurti labiau susietą bankų ir draudimo sektorių priežiūros sistemą, siekiant lengviau koordinuoti atitinkamus ES ir JAV veiksmus;

56. ragina priežiūros institucijas labiau bendradarbiauti prižiūrint tarptautinių finansinių institucijų veiklą ir užkirsti kelią veiklai finansinių institucijų, įsikūrusių tose šalyse, kurios nebendradarbiauja arba kuriose nėra skaidrumo ir ragina uždrausti mokesčių rojų;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

57. ragina ES ir JAV valdžios institucijas vadovaujantis bendrais principais ir metodais reglamentuoti kredito reitingų agentūrų veiklą siekiant atkurti pasitikėjimą reitingais ir suteikti joms atsparos tašką; tačiau pažymi, kad ES turi parengti savo teisės aktų bazę, kadangi JAV Vertybinių popierių ir biržos komisijos standartų, parengtų JAV agentūroms, perkėlimas į Europos rinką būtų nepriimtinas;

58. sutinka su Komisija, kad pradinio kredito institucijos turi būti įpareigosos išsaugoti tam tikrą dalį jų išduoto kredito, – taip jos būtų įpareigojamos prisiimti dalį perduotos rizikos; ragina šį klausimą spręsti transatlantinio dialogo metu siekiant išsaugoti vienodas sąlygas tarptautiniu mastu ir sumažinti pasaulio finansų rinkų sistemos riziką; mano, kad reikėtų priimti nepriklausomų turto fondų elgesio kodeksą;

59. ragina naująjį Kongresą pakeisti JAV reglamentą, pagal kurį turi būti atliekamas 100 % įvežamų krovinių skenavimas, ir primygtinai ragina glaudžiai bendradarbiauti su ES siekiant užtikrinti daugialypio metodo, grindžiamo faktine rizika, įgyvendinimą; atkreipia dėmesį į tai, kad saugi prekyba itin svarbi vis labiau integruotoje pasaulio ekonomikoje, tačiau mano, kad ši šiurkšti priemonė galbūt sudaro naują prekybos kliūtį, nes dėl jos ūkinės veiklos vykdytojai patiria didelių išlaidų, o tai, atsižvelgiant į tiekimo grandinės saugumą, neduotų naudos;

60. mano, kad Transatlantinė ekonominė taryba Briuselyje ir Vašingtone galėtų organizuoti naudingus seminarus šimtaprocentinio skenavimo klausimu siekdama skatinti didesnę ES ir JAV teisės aktų leidėjų supratimą ir pasiūlyti greitą abiem šalims priimtina šios problemos sprendimą;

61. rekomenduoja, kad kitame Transatlantinės ekonominės tarybos (TET) susitikime būtų diskutuojama, ar į TET svarstomas sritis reikėtų įtraukti labiau techninius klausimus ir ar ES ir Jungtinės Valstijos turėtų daugiau bendradarbiauti siekdamas veiksmingos išmetamųjų dujų ribojimo ir prekybos (angl. cap-and-trade) sistema; siūlo, kad į TET procesą būtų įtraukiami galiojantys bendri tarptautiniai standartai, skirti daug energijos sunaudojantiems pramonės sektoriams, arba būtų nustatomi šio proceso eigoje;

*

* * *

62. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui bei Kongresui.

Saugumo ir pagrindinių laisvių internete stiprinimas

P6_TA(2009)0194

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl saugumo ir pagrindinių laisvių internete stiprinimo (2008/2160(INI))

(2010/C 117 E/33)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl rekomendacijos Tarybai dėl saugumo ir pagrindinių laisvių internete stiprinimo, kurį PSE frakcijos vardu pateikė Stavros Lambrinidis (B6–0302/2008),

— atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK) ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jų nuostatas dėl asmens duomenų apsaugos, žodžio ir informacijos laisvės bei pagarbos privačiam ir šeiminiam gyvenimui bei teisės į laisvę ir saugumą,

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾, 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos ⁽²⁾, 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo ⁽³⁾, 2007 m. lapkričio 13 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis, Direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje ir Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje (COM(2007)0698), 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/24/EB dėl duomenų, generuojamų arba tvarkomų teikiant viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas arba viešuosius ryšių tinklus, saugojimo ⁽⁴⁾ ir 2009 m. vasario 10 d. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-301/06 *Airija prieš Parlamentą ir Tarybą*,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2005/222/TVR dėl atakų prieš informacines sistemas ⁽⁵⁾, 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2001/413/TVR, skirtą kovai su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu ⁽⁶⁾, 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/919/TVR, iš dalies keičiantį Pamatinį sprendimą 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu ⁽⁷⁾, 2007 m. gegužės 22 d. Komisijos komunikatą „Bendrosios politikos, skirtos kovai su elektroniniais nusikaltimais, linkme“ (COM(2007)0267) ir pastarojo laikotarpio iniciatyvas aptikti sunkius nusikaltimus ir terorizmą (pvz., projektą „Patikrink žiniatinklį“),
  - atsižvelgdamas į pradėtus Europos Tarybos, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir Jungtinių Tautų (JT) darbus, susijusius ir su kova su nusikalstamumu bei elektroniniais nusikaltimais, ir su pagrindinių teisių ir laisvių apsauga, įskaitant kovą ir apsaugą internete ⁽⁸⁾,
  - atsižvelgdamas į neseniai paskelbtus Europos teismų ir nacionalinių konstitucinių teismų sprendimus, ypač į Vokietijos konstitucinio teismo (vok. BVerfG) sprendimą, kuriuo pripažįstama teisė į konfidencialumą ir informacinių sistemų vientisumo apsaugą ⁽⁹⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 114 straipsnio 3 dalį ir 94 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir į Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A6–0103/2009),
- A. kadangi interneto raida įrodo, kad jis tapo neišvengiama demokratinių iniciatyvų skatinimo priemone, nauja politinių diskusijų arena (pvz., e. kampanijos ir e. balsavimas), pasaulinio lygmens priemone, skirta naudotis žodžio ir informacijos laisve (pvz., interneto dienoraščių rašymas) ir verslo veiklai plėtoti, ir skaitmeniniam raštingumui skatinti bei žinioms skleisti (e. mokymuisi) skirtu mechanizmu, kadangi dėl interneto taip pat atsirado vis daugiau galimybių bet kokio amžiaus žmonėms bendrauti su skirtingose pasaulio vietose esančiais žmonėmis, todėl suteikė žmonėms daugiau galimybių susipažinti su kitomis kultūromis ir taip praplėsti savo žinias apie kitus žmones ir kultūras; kadangi internetas taip pat paskatino atsirasti žinių šaltinių įvairovę, kurios dėka dabar atsirado galimybė prisijungti prie žinių srauto iš įvairių pasaulio vietų,

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 350, 2008 12 30, p. 60.

⁽³⁾ OL L 345, 2003 12 31, p. 90.

⁽⁴⁾ OL L 105, 2006 4 13, p. 54.

⁽⁵⁾ OL L 69, 2005 3 16, p. 67.

⁽⁶⁾ OL L 149, 2001 6 2, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 330, 2008 12 9, p. 21.

⁽⁸⁾ Pz.: 2001 m. lapkričio 23 d. Europos Tarybos konvencija dėl elektroninių nusikaltimų; 1981 m. sausio 28 d. Europos Tarybos konvencija [0]dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu.

⁽⁹⁾ BVerfG, 1 BvR 370/07, 2008 2 27.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- B. kadangi vyriausybės bei viešojo intereso organizacijos ir institucijos turėtų nustatyti tinkamą reguliavimo sistemą ir tinkamas technines priemones, kurios leistų piliečiams aktyviai ir veiksmingai dalyvauti administraciniuose procesuose pasinaudojant e. vyriausybės programomis,
- C. kadangi internetas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnyje įtvirtintai žodžio laisvės sąvokai suteikia tikrąją jos prasmę, ypač kalbant apie aspektą „nepaisant valstybių sienų“,
- D. kadangi skaidrumas, privatumo gerbimas ir pasitikėjimo aplinka tarp internetu suinteresuotų asmenų turėtų būti neišvengiami aspektai norint sukurti tvarią interneto saugumo viziją,
- E. kadangi internete saviraiškos laisvė bei privatumas gali būti sustiprinti, tačiau tuo pat metu jiems gali kilti didesnė grėsmė dėl privačių ir viešų subjektų įsikišimo ir ribojimo,
- F. kadangi dėl interneto teikiamos laisvės jis taip pat naudojamas smurtinei informacijai, pvz., sąmoningam kurstymui vykdyti teroristinius išpuolius bei kurti tinklalapius, kurie gali ypač paskatinti imtis neap- kanta paremtų nusikalstamų veiksmų, ir kadangi elektroninių nusikaltimų grėsmė plačiąja prasme pasaulio mastu padidėjo ir kelia pavojų asmenims (įskaitant vaikus) ir tinklams,
- G. kadangi šiems nusikaltimams reikia duoti veiksmingą ir ryžtingą atkirtį nekeičiant pamatinio laisvo ir atviro interneto pobūdžio,
- H. kadangi demokratinėje visuomenėje būtent piliečiai turi teisę kasdien stebėti ir vertinti savo vyriausybių ir jiems paslaugas teikiančių privačių bendrovių veiksmus ir požiūrį, kadangi technologiškai pažangios stebėjimo metodikos ir jų taikymo ribas lemiantis kartais pasitaikantis pakankamų teisinių garantijų trūkumas kelia vis didesnę pavojų šio principo taikymui,
- I. kadangi asmenys turi teisę laisvai reikšti savo požiūrį internete (pvz., vartotojas kuria informaciją, rašo interneto dienoraštį, kuria socialinio pobūdžio tinklą) ir kadangi interneto paieškos priemonės ir paslaugų teikėjai ypač palengvino žmonėms galimybę gauti informacijos, pvz., apie kitus asmenis; kadangi vis dėlto kai kuriais atvejais asmenys nori panaikinti tokiose duomenų bazėse laikomą infor- maciją; kadangi dėl šios priežasties bendrovės privalo sugebėti užtikrinti, kad asmenys galės panaikinti duomenų bazėse esančius su asmeniu susijusius duomenis,
- J. kadangi technologiniai šuoliai vis labiau leidžia žmogui praktiškai nepastebimai slapta stebėti piliečių veiklą internete; kadangi vien tai, jog stebėjimo technologijos egzistuoja, neturi automatiškai reikšti, kad jų naudojimas pateisinamas; kadangi veiksny, kuris turėtų lemti, kada valstybės institucijos ar bendrovės gali naudoti šias technologijas, yra už viską svarbesnis siekis apsaugoti piliečių pagrindines teises, kadangi kova su nusikaltimais internete ir atvirai demokratinėi visuomenei kylančiomis grėsmėmis, kurias kelia kai kurie asmenys ir organizacijos naudodamiesi internetu ir siekdami pažeisti piliečių teises, neturi reikšti, kad valstybės narės įgyja teisę sekti ir kontroliuoti visą atitinkamoje savo teritorijoje esantį duomenų srautą internete nepaisant to, ar tai taikoma jų pačių piliečiams, ar iš užsienio šalių gaunamam duomenų srautui; kadangi kova su nusikalstamumu turi būti proporcinga nusikaltimo pobūdžiui,
- K. kadangi tapatybės vagystė ir sukčiavimas pasinaudojant tapatybe tampa vis didesne problema, kurią valdžios institucijos, pavieniai piliečiai ir bendrovės tik pradeda pripažinti ir kuri kelia didelį susirūpi- nimą saugumu dėl padidėjusio interneto naudojimo įvairiausiai tikslais, įskaitant prekybą ir keitimąsi slapta informacija,
- L. kadangi reikėtų prisiminti, kad, kalbant apie žodžio ir informacijos laisvę arba privataus gyvenimo apsaugą, valstybės institucijos gali apriboti naudojimąsi šiomis teisėmis, kai tai atitinka įstatymą ir demokratinėje visuomenėje yra reikalinga, proporcinga ir tinkama,

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- M. kadangi internete yra didelis įtakos ir žinių skirtumas tarp kolektyvinių bei valstybės subjektų ir individualių vartotojų; kadangi dėl šios priežasties būtina pradėti diskusiją dėl būtiniausių „sutikimui“ taikytinų apribojimų atsižvelgiant į tai, kokią informaciją bendrovės ir valstybės institucijos gali prašyti vartotoją atskleisti, ir į tai, koku mastu asmenys, norėdami gauti tam tikras interneto paslaugas arba kitas lengvatas, turėtų būti prašomi atsisakyti savo privatumo ir kitų pagrindinių teisių,
- N. kadangi dėl pasaulinio, atviro ir daug subjektų veiklos apimančio pobūdžio bendra interneto taisyklė yra laisvė, bet tai nereiškia, kad nereikia svarstyti (nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, taip pat tarp viešųjų bei privačių subjektų), kaip užtikrinti ir ginti interneto vartotojų pagrindines teises ir jų saugumą,
- O. kadangi pagrindinės teisės, kurios patiria interneto įtaką, apima pagarbą asmeniniam gyvenimui (įskaitant teisę visam laikui panaikinti asmeninius skaitmeninius pėdsakus), duomenų apsaugą, saviraiškos, žodžio ir asociacijų laisvę, spaudos, politinės saviraiškos ir dalyvavimo laisvę, nediskriminavimą ir švietimą, bet tuo neapsiriboja; kadangi šių teisių turinį, jų taikymo sritį ir apimtį, šiomis teisėmis garantuojamos apsaugos lygį bei draudimą piktnaudžiauti šiomis teisėmis turėtų reglamentuoti taisyklės, skirtos apsaugoti žmogaus ir pagrindines teises, kurias užtikrina valstybių narių konstitucijos, tarptautinės žmogaus teisių sutartys, įskaitant EŽTK, Bendrijos teisės ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos pagrindiniai principai ir (arba) kitos atitinkamos nacionalinės, tarptautinės ir Bendrijos teisės atitinkamos srities normos,
- P. kadangi visi subjektai, kurie yra su internetu susiję ir aktyviai juo naudojami, turėtų prisiimti atitinkamą atsakomybę ir dalyvauti forumuose, kuriuose aptariami su veikla internete susiję aktualūs ir svarbūs klausimai, norint surasti bendrus sprendimus ir skatinti juos įgyvendinti,
- Q. kadangi elektroninis neraštingumas bus nauja XXI amžiaus neraštingumo rūšis; kadangi užtikrinimas, kad visi piliečiai turėtų galimybę naudotis internetu, yra tapatus užtikrinimui, kad visi piliečiai turėtų galimybę mokytis, ir kadangi vyriausybės ar privačios bendrovės neturėtų šios galimybės praktiškai atimti; kadangi šia galimybe neturėtų būti piktnaudžiaujama užsiimant neteisėta veikla; kadangi svarbu spręsti tinklų neutralumo, tarpusavio sąveikos, pasaulinio visų interneto mazgų pasiekiamumo, atvirų formatų bei standartų naudojimo ir kitus kylančius klausimus,
- R. kadangi tarptautinis interneto pobūdis ir aspektai, kad jis apima įvairias kultūras ir ypač įvairias kalbas, dar nėra visiškai palaikomi techninės infrastruktūros ir interneto protokolų,
- S. kadangi vykstančiame „Interneto teisių akto“ procese svarbu atsižvelgti į visus atitinkamus tyrimus ir iniciatyvas šioje srityje, įskaitant naujus ES tyrimus šiuo klausimu ⁽¹⁾,
- T. kadangi ekonominė veikla yra svarbi tolesnei dinamiškai interneto plėtrai, nors jos ekonominio veiksmingumo apsauga turėtų būti užtikrinta garantuojant, remiantis būtinumo, proporcingumo ir tinkamumo principais, sąžiningą konkurenciją ir intelektinės nuosavybės teisių apsaugą,
- U. kadangi reikėtų išlaikyti tinkamą viešojo sektoriaus informacijos, atveriančios dar niekada neturėtų kūrybinio ir kultūrinio eksperimentavimo bei mainų galimybių, panaudojimo ir intelektinės nuosavybės teisių apsaugos pusiausvyrą,

⁽¹⁾ Naujas tyrimas „Saugumo ir pagrindinių laisvių stiprinimas internete. ES kovos su elektroniniais nusikaltimais politika“, kuriame be kitų idėjų siūloma priimti neprivalomą „Interneto teisių aktą“.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- V. kadangi visame pasaulyje informacijos ir ryšių technologijų sektoriaus bendrovės patiria vis didesnę valstybės sektoriaus spaudimą laikytis nacionalinių įstatymų ir politikos tose srityse, kuriose gali kilti prieštaravimų tarptautiniu mastu pripažintoms žmogaus teisėms į saviraiškos laisvę ir privatumą; kadangi buvo imtasi teigiamų veiksmų, tarp kurių priemonės, kurių ėmėsi daug suinteresuotųjų asmenų vienijančios bendrovės, pilietinės visuomenės organizacijos (įskaitant žmogaus teisių ir spaudos laisvės grupes), investuotojai ir akademikai, kurie sukūrė bendradarbiavimu pagrįstą principą siekdami ginti ir remti saviraiškos laisvę bei privatumą informacijos ir ryšių technologijų sektoriuje bei parengė visuotinio tinklo iniciatyvą (angl. Global Network Initiative) ⁽¹⁾,
- W. kadangi griežtos duomenų apsaugos taisyklės kelia didelį susirūpinimą Europos Sąjungai ir jos piliečiams, o Direktyvos 95/46/EB dėl duomenų apsaugos antrojeje konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodoma, kad technologija (t. y. duomenų tvarkymo sistemos) yra „skirta tarnauti žmogui“ ir ją taikant reikia gerbti „pagrindines žmogaus teises ir laisves, ypač privatumo teisę, taip pat prisidėti prie ekonominės ir socialinės pažangos, prekybos plėtros bei žmonių gerovės“,

1. pateikia Tarybai šias rekomendacijas:

Visapusiška ir saugi prieiga prie interneto visiems

- a) dalyvauti veiksmuose, kuriais siekiama, kad internetas jo vartotojams teiktų daugiau galimybių ir aplinką, kurioje principu „nuo atskiro prie bendro“ galėtų būti plėtojami informacijos mainai ir vystoma e. demokratija kartu užtikrinant, kad būtų sukurta pakankamai apsaugos priemonių, nes šioje aplinkoje gali atsirasti naujų kontrolės ir cenzūros formų; vartotojų turima laisvė ir privataus gyvenimo apsauga internete turėtų būti tikra, o ne iliuzinė;
- b) pripažinti, kad internetas gali būti išskirtinė galimybė stiprinti aktyvų pilietiškumą ir kad šioje srityje vienas iš svarbiausių aspektų – prieiga prie tinklų ir informacijos; rekomenduoti toliau plėtoti šį klausimą remiantis prielaida, kad kiekvienas asmuo turi teisę dalyvauti informacinės visuomenės veikloje ir kad visų lygmenų institucijos bei suinteresuotieji asmenys turi bendrą pareigą paremti šią plėtotę – taip bus sprendžiamos dvi tarpusavyje susijusios elektroninio amžiaus problemos – e. neraštingumas ir demokratinė atskirtis ⁽²⁾;
- c) ragina valstybes nares reaguoti į augančią informuotą visuomenę ir rasti būdus sudaryti sąlygas didesniai skaidrumui sprendimų priėmimo srityje suteikiant savo piliečiams didesnę prieigą prie valstybės sektoriaus sukauptos informacijos, kad piliečiai galėtų šia informacija pasinaudoti; tą patį principą taikyti savo informacijai;
- d) kartu su kitais svarbiais subjektais užtikrinti, kad interneto saugumas, žodžio laisvė ir privatumo apsauga bei atvirumas nebūtų laikomi tarpusavyje konkuruojančiais tikslais – jų turi būti siekiama kartu, įgyvendinant visapuse viziją, kurioje į juos visus tinkamai atsižvelgiama;
- e) užtikrinti, kad į teisėtas nepilnamečių teises į apsaugą nuo žalos, kurios nustatytos Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir į kurias atsižvelgiama ES teisėje, bus visiškai atsižvelgta visuose atitinkamuose veiksmuose, priemonėse arba sprendimuose, susijusiuose su saugumo ir laisvės internete stiprinimu;

Tvirtas įsipareigojimas kovoti su elektroniniais nusikaltimais

- f) raginti Tarybai pirmininkaujančią valstybę ir Komisiją apsvarstyti ir parengti išsamią kovos su elektroniniais nusikaltimais strategiją, *inter alia*, vadovaujantis Europos Tarybos konvencija dėl elektroninių nusikaltimų, įskaitant būdus, kaip ES lygmeniu bendradarbiaujant su interneto paslaugų teikėjais ir vartotojų organizacijomis, taip pat su policijos įstaigomis, dirbančiomis su informacinėmis technologijomis susijusių nusikaltimų srityje, spręsti tapatybės vagystės ir sukčiavimo pasinaudojant tapatybe klausimą ir pateikti pasiūlymą, kaip organizuoti informavimo kampanijas ir užkirsti kelią tokiems nusikaltimams tuo pačiu užtikrinant, kad internetu naudotis visiems bus saugu, o galimybė – nevaržoma; paraginti įkurti Europos Sąjungos pagalbos skyrių, kuris padėtų nukentėjusiems dėl tapatybės vagystės ir sukčiavimo pasinaudojant tapatybe;

⁽¹⁾ <http://www.globalnetworkinitiative.org/index.php>.

⁽²⁾ 2008 m. rugsėjo 17 d. Europos Tarybos dokumente „Internetas – svarbus turtas visiems“ taip pat pabrėžiama, kad teisingumo ir dalyvavimo galimybių užtikrinimas ir skatinimas interneto srityje yra būtinas etapas siekiant pažangos visos visuomenės teisingumo ir dalyvavimo galimybių srityje.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- g) raginti apsvaistyti, kaip šioje srityje turėtų bendradarbiauti privatus ir viešojo sektoriaus subjektai ir kaip reikėtų stiprinti teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą bei apsvaistyti atitinkamą teisėsaugos ir teismo institucijų personalo mokymą, įskaitant mokymus pagrindinių teisių apsaugos klausimų srityje; pripažinti būtinybę dalintis atsakomybe ir bendro reguliavimo ir saviregulavimo, kaip veiksmingos alternatyvos arba tradicinius teisės aktus papildančių priemonių, pranašumus;
- h) užtikrinti, kad pradėtas darbas pagal projektą „Patikrink žiniatinklį“ ir naujausios iniciatyvos, kuriomis siekiama gerinti informacijos apie elektroninius nusikaltimus sklaidą, įskaitant iniciatyvas sukurti nacionalines perspėjimo sistemas ir Europos perspėjimo sistemą, skirtas pranešti apie internete padarytus nusikaltimus (Europolo kuriama elektroniniams nusikaltimams skirta Europos sistema) būtų reikalingi, proporcingi, tinkami ir būtų imamasi visų būtinų apsaugos priemonių;
- i) paraginti valstybes nares atnaujinti teisės aktus, kuriais siekiama apsaugoti vaikus, naudojančius internetą, ypač tam, kad vaikų viliojimas (vaikų kalbinimas internete seksualinio išnaudojimo tikslais) būtų įtrauktas į nusikaltimų sąrašą, kaip apibrėžta 2007 m. spalio 25 d. Europos Tarybos konvencijoje dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos;
- j) skatinti vykdyti programas vaikams apsaugoti ir tėvams šviesti apie naujus e. pavojus, kaip išdėstyta ES teisėje, ir pateikti esamų programų veiksmingumo poveikio vertinimą; tai darant ypatingą dėmesį skirti interneto žaidimams, kurie visų pirma yra skirti vaikams ir jaunimui;
- k) ragina visus ES kompiuterių gamintojus iš anksto įdiegti vaikų apsaugą užtikrinančią programinę įrangą, kuri gali veikti paprastai;
- l) toliau siekti priimti direktyvą dėl baudžiamųjų priemonių, skirtų intelektinės nuosavybės teisėms įgyvendinti, įvertinus, atsižvelgiant į šiuolaikinių naujovių mokslinio tyrimo rezultatus, jos būtinybę ir proporcingumą ir kartu uždraudžiant šiuo tikslu sistemingai kontroliuoti ir stebėti visų vartotojų veiklą internete ir užtikrinant, kad nuobaudos būtų proporcingos padarytiems pažeidimams; šioje srityje laikytis žodžio ir informacijos laisvės ir individualių vartotojų teisės bendrauti; šalinti paskatas (tarp jų tam tikrus per didelius pačių intelektinės nuosavybės teisių turėtojų nustatytus apribojimus) elektroninėje erdvėje pažeisti intelektinės nuosavybės teises;
- m) užtikrinti, kad baudžiamąja tvarka nebūtų persekiojama už prieštarigų politinių įsitikinimų raišką internetu;
- n) užtikrinti, kad nė vienas teisės aktas ar galiojanti praktika neriboja žurnalistų ir žiniasklaidos teisės rinkti ir skleisti informaciją rengiant reportažus arba nelaiko jos nusikalstama;

Nuolatinis dėmesys visiškai pagrindinių laisvių apsaugai ir didesniam jų skatinimui internete

- o) atsižvelgti į tai, kad „skaitmeninė tapatybė“ vis labiau tampa sudedamąja mūsų „asmenybės“ dalimi ir todėl ją būtina deramai ir veiksmingai apsaugoti nuo privačių ir viešųjų subjektų brovimosi – tad konkretų su asmens „skaitmenine tapatybe“ natūraliai susijusių duomenų rinkinį reikėtų apibrėžti ir saugoti, o visus jo elementus reikėtų laikyti neatimamomis asmeninėmis, neekonominėmis ir neperkamomis bei neparduodamomis teisėmis; deramai atsižvelgti į anonimiškumo, slapyvardžių apsaugos ir privačios informacijos srautų valdymo svarbą ir į tai, kad vartotojams turėtų būti suteiktos priemonės šią informaciją veiksmingai apsaugoti, pvz., pasinaudojant įvairiomis privatumo didinimo technologijomis, ir jie turėtų būti mokomi jomis pasinaudoti;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- p) užtikrinti, kad valstybės narės, kurios seka ir kontroliuoja duomenų srautą, nepaisant to, ar tai taikoma jų pačių piliečiams, ar iš užsienio šalių jų teritorijose gaunamam duomenų srautui, tai darytų laikydamosi griežtų sąlygų ir taikydamos teisės aktuose numatytas apsaugos priemones; raginti valstybes nares užtikrinti, kad nuotolinė paieška, jei tokią atlikti leidžia nacionalinė teisė, būtų atliekama remiantis kompetentingų teismo institucijų išduotu galiojančiu paieškos įgaliojimu; atkreipti dėmesį į tai, kad nuotolinei paieškai taikoma supaprastinta tvarka palyginti su tiesioginei paieškai taikoma tvarka yra nepageidautina, nes ji pažeidžia teisinės valstybės principą ir teisę į privatumą;
- q) pripažinti pavojų, kurį kelia tam tikros interneto stebėjimo ir kontrolės formos, kuriomis siekiama sekti kiekvieną „skaitmeninį“ asmens žingsnį ir tada sudaryti vartotojo profilį bei jam priskirti vertinimą; aiškiai nustatyti, kad visada turi būti įvertinta, ar šie metodai reikalingi ir proporcingi tikslams, kurių jais siekiama; taip pat pabrėžti, jog reikia, kad vartotojai daugiau žinotų apie savo e. veiklos, kuri apima ir dalijimąsi asmens duomenimis, aspektus ir dėl jų galėtų pateikti motyvuotą sutikimą (pvz., socialinių tinklų atveju);
- r) paraginti valstybes nares nustatyti visus internetą stebinčius subjektus ir parengti viešai prieinamą metinę interneto stebėjimo ataskaitą taip užtikrinant teisėtumą, proporcingumą ir skaidrumą;
- s) išnagrinėti ir apibrėžti, kokio „sutikimo“ valdžios institucijos ar privačios bendrovės gali reikalauti iš vartotojų ir jį gauti vartotojui atsisakant dalies privatumo, nes akivaizdus individualių vartotojų ir šių institucijų derybinės galios ir žinių disbalansas;
- t) griežtai apriboti, apibrėžti ir reguliuoti atvejus, kuriais iš privačios interneto bendrovės gali būti reikalaujama atskleisti duomenis valdžios institucijoms, ir užtikrinti, kad šiuos duomenis naudojančioms valdžios institucijoms taikomi griežčiausi duomenų apsaugos standartai; nustatyti veiksmingą šio proceso kontrolę ir vertinimą;
- u) pabrėžti, kaip svarbu, jog interneto vartotojai galėtų įgyvendinti savo teisę reikalauti visam laikui panaikinti jų interneto tinklalapiuose pateiktus arba bet kokioje kitoje trečiosios šalies laikmenoje saugomus asmens duomenis; užtikrinti, kad vartotojų sprendimą gerbtų interneto paslaugų teikėjai, e. prekybos paslaugų teikėjai ir informacinės visuomenės paslaugų teikėjai; užtikrinti, kad valstybės narės veiksmingai įgyvendintų piliečių teisę į prieigą prie savo asmens duomenų, įskaitant, prireikus, šių duomenų sunaikinimą arba pašalinimą iš interneto tinklalapių;
- v) pasmerkti valdžios institucijų nustatytą cenzūrą, taikomą informacijai, kurios galima ieškoti interneto tinklalapiuose, ypač tada, kai šie apribojimai gali turėti neigiamą poveikį politiniams pareiškimams;
- w) raginti valstybes nares užtikrinti, kad žodžio ir informacijos laisvė nebūtų savavališkai ribojama viešųjų ir (arba) privačiųjų subjektų, ir vengti bet kokių teisėkūros ar administracinių priemonių, galinčių turėti neigiamą poveikį visiems žodžio laisvės aspektams;
- x) priminti, kad asmens duomenų perdavimas trečiosioms šalims turi būti atliekamas laikantis nuostatų, *inter alia*, numatytų Direktyvoje 95/46/EB ir Pagrindų sprendime 2008/977/TVR;
- y) atkreipti dėmesį į tai, kad kuriant „daiktų internetą“ ir naudojant radijo dažnio atpažinimo (angl. RFID) sistemas neturėtų būti sumenkinta duomenų ir piliečių teisių apsauga;
- z) raginti valstybes nares sprendžiant su internetu susijusius klausimus teisingai taikyti Direktyvą 95/46/EB dėl asmens duomenų; priminti valstybėms narėms, kad ši direktyva, ypač jos 8 straipsnis, taikoma nepaisant asmens duomenų tvarkymui taikomos technologijos ir kad jos nuostatos ragina valstybes nares užtikrinti teisę į teisminę gynybą ir kompensaciją už nuostolius dėl pažeidimo (22, 23 ir 24 straipsniai);

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- aa) raginti vadovautis pagrindiniais „Interneto teisių akto“ principais atliekant mokslinius tyrimus ir plėtojant su internetu susijusias priemones ir programas ir skatinti „projektuojant užtikrinamo privatumo“ principą, kuriuo remiantis privatumo ir duomenų apsaugos reikalavimai turėtų būti nustatyti kuo anksčiau naujų technologinių tendencijų gyvavimo cikle užtikrinant piliečiams aplinką, kuri būtų palanki vartotojui;
- ab) remti ir reikalauti, kad Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir pagal 29 straipsnį sudaryta darbo grupė aktyviai dalyvautų rengiant veiklai internete skirtus Europos teisės aktus, galinčius daryti poveikį duomenų apsaugai;

Tarptautiniai įsipareigojimai

- ac) raginti visus interneto subjektus dalyvauti nuolatiniame „Interneto teisių akto“ procese, kuris grindžiamas pagrindinėmis teisėmis ir kuriuo skatinamas jų įgyvendinimas ir besiformuojančių principų pripažinimas; šioje srityje vadovaujamą vaidmenį turi atlikti dinamiška Interneto teisių akto koalicija;
- ad) užtikrinti, kad šioje srityje būtų svarstoma daugelio subjektų, daugiapakopė į procesą orientuota iniciatyva ir įvairios kartu taikytinos pasaulinės ir vietinės iniciatyvos, siekiant nustatyti ir saugoti interneto vartotojų teises ir taip užtikrinti šio proceso teisėtumą, atskaitomybę ir priimtinumą;
- ae) pripažinti, kad pasauliniam ir atviram internetui būtina nustatyti visuotinai taikomus duomenų apsaugos, saugumo ir žodžio laisvės standartus; atsižvelgiant į tai paraginti valstybes nares ir Komisiją imtis šių standartų nustatymo iniciatyvos; pritari ti rezoliucijai dėl ypatingos būtinybės apsaugoti privatumą pasaulyje be sienų ir bendro pasiūlymo dėl tarptautinių privatumo ir asmens duomenų apsaugos standartų nustatymo, parengto 2008 m. spalio 15–17 d. Strasbūre vykusioje 30-ojoje tarptautinėje duomenų apsaugos ir privatumo įgaliotinių konferencijoje, priėmimui; paraginti visas Europos Sąjungos suinteresuotąsias šalis (viešojo ir privataus sektoriaus) dalyvauti šiuose svarstymuose;
- af) pabrėžti tikros e. agoros internete plėtros svarbą, kai Europos Sąjungos piliečiai gali dalyvauti dialogu paremtoje diskusijoje su politikos formuotojais ir kitomis institucijomis, kurios yra suinteresuotosios šalys;
- ag) skatinti ES aktyviai dalyvauti įvairiuose tarptautiniuose forumuose, kuriuose aptariami pasauliniai ir vietos interneto aspektai, pvz., Interneto valdymo forume (angl. IGF);
- ah) kartu su visais atitinkamais ES subjektais dalyvauti kuriant Europos interneto valdymo forumą, kuriame būtų apibendrinta nacionalinių interneto valdymo forumų patirtis, kuris veiktų kaip regioninis ramstis ir kuris veiksmingiau pabrėžtų Europos masto klausimus, pozicijas ir rūpesčius būsimuose tarptautiniuose interneto valdymo forumuose;

*

* *

2. paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Tarybai ir Komisijai susipažinti.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

ES geresnio laivų išmontavimo strategija

P6_TA(2009)0195

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES geresnio laivų išmontavimo strategijos

(2010/C 117 E/34)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 22 d. Komisijos Žaliąją knygą dėl geresnio laivų išmontavimo (COM(2007)0269),
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 21 d. rezoliuciją dėl Žaliosios knygos dėl geresnio laivų išmontavimo ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 19 d. patvirtintą Komisijos komunikatą dėl ES geresnio laivų išmontavimo strategijos (COM(2008)0767),
  - atsižvelgdamas į EB Sutarties 2 ir 6 straipsnius, kuriuose numatyta, kad, siekiant skatinti tvarią ekonominės veiklos plėtrą, įvairiose Bendrijos politikos srityse turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus,
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 175 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Bazelio konvenciją dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinio pervežimo bei jų tvarkymo kontrolės (Bazelio konvencija), kurią Jungtinės Tautos patvirtino 1989 m. kovo 22 d., kaip pavojingų atliekų tarpvalstybinio pervežimo reglamentavimo pagrindus,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo ⁽²⁾ (Reglamentas dėl atliekų vežimo),
  - atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės mėn. vyksiančią diplomatinę konferenciją, kurią Saugaus ir aplinkai tinkamo laivų perdirbimo konvencijos (Konvencija dėl laivų perdirbimo) klausimu organizuoja Tarptautinė jūrų organizacija (TJO),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi labai nerimaujama dėl to, kad, skubiai nesiėmus reglamentavimo veiksmų ES lygmeniu, toliau blogės sąlygos, kuriomis išmontuojami laivai Pietų Azijoje ir kurios itin žalingos aplinkai ir daro gedą žmonijai,
- B. kadangi Bazelio konvencijoje (kai ją patvirtino Europos Vadovų Taryba) pripažįstama, kad laivas gali tapti atliekomis; kadangi, nepaisant to, toks laivas tuo pat metu gali būti laikomas laivu pagal kitas tarptautines normas ir šiuo metu dauguma laivų savininkų neinformuoja apie ketinimą atsikratyti savo laivų; kadangi, atsižvelgiant į tai, laivų savininkai turėtų padėti užtikrinti, kad būtų skelbiama informacija apie jų ketinimą atsikratyti savo laivų ir apie visas šiuose laivuose esančias pavojingas medžiagas,
- C. kadangi toliau sistemingai nesilaikoma Reglamento dėl atliekų vežimo ir pripažįstama, kad vėliavos valstybių, kuriose taikomi švelnesni reikalavimai, pareigos ir vaidmuo yra svarbiausia kliūtis kovojant su nelegaliu toksinių atliekų eksportu,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0222.

⁽²⁾ OL L 190, 2006 7 12, p. 1.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

- D. kadangi nebenaudojamų laivų skaičius, susijęs su tuo, kad visame pasaulyje palaipsniui atsisakoma viengubo korpuso naftos tanklaivių ir – iš dalies dėl recesijos – iš rinkos šalinamos senų laivų atsargos, lems nekontroliuojamą standartų neatitinkančios infrastruktūros plėtrą Pietų Azijoje, kuri vėliau apims ir Afrikos regiono šalis, jei ES nedelsiant nesiims konkrečių veiksmų,
- E. kadangi laivų išmontavimas tiesiog ant kranto, kai laivai užplukdomi ant seklumos per potvynį, pasmerktas pasauliniu mastu, nes tokiu būdu neužtikrinama darbuotojų sauga ir tinkama jūros aplinkos apsauga nuo teršalų, kurie išmetami iš laivų,
1. atkreipia dėmesį į tai, kad vis dar aktuali minėtoji Parlamento rezoliucija ir joje pareikšta nuomonė, ir pabrėžia, kad į šią nuomonę reikėtų kuo labiau atsižvelgti Konvencijoje dėl laivų perdirbimo, kuri turėtų būti patvirtinta 2009 m. gegužės mėn.;
  2. atkreipia dėmesį į tai, kad laivo perdirbimą reikia laikyti neatskiriama laivo naudojimo ciklo dalimi, taigi jau laivo konstrukcijos ir įrangos projektavimo etape reikia atsižvelgti į perdirbimo reikalavimus;
  3. atkreipia dėmesį į tai, kad eksploatuoti netinkami laivai turėtų būti laikomi pavojingomis atliekomis, kadangi juose yra daug pavojingų medžiagų, taigi tokie laivai turėtų patekti į Bazelio konvencijos taikymo sritį;
  4. pritaria ES geresnio laivų išmontavimo strategijai; vis dėlto pabrėžia, kad Komisija turi ne tik skubiai baigti pagrįstumo tyrimus, bet ir ryžtingai imtis veiksmų, kurie užtikrintų, kad Reglamentas dėl atliekų vežimo būtų veiksmingai įgyvendinamas; atsižvelgdamas į tai, ragina nacionalines uostų administracijas taikyti griežtesnę kontrolę ir stebėseną, taip pat ragina Komisiją pateikti šios srities gaires;
  5. pabrėžia, kad negalima gaišti laiko, ir ragina ES lygmeniu imtis konkrečių reglamentavimo veiksmų, kurie būtų griežtesni už apgailėtinais silpnas TJO priemones;
  6. ragina aiškiai uždrausti tiesiog ant kranto išmontuoti eksploatuoti netinkamus laivus ir mano, kad, teikiant bet kokią techninę pagalbą Pietų Azijos šalims pagal ES programas, turėtų būti toliau siekiama palaipsniui atsisakyti šio itin netvaraus ir žalingo išmontavimo būdo;
  7. ragina Komisiją ir valstybes nares derėtis dėl įsigaliojimo sąlygų, pagal kurias būtų užtikrinta, kad Konvencija dėl laivų perdirbimo būtų nedelsiant veiksmingai taikoma;
  8. ragina valstybes nares, pasiekus susitarimą TJO lygmeniu, kuo greičiau pasirašyti ir ratifikuoti Konvenciją dėl laivų perdirbimo;
  9. ragina Komisiją, valstybes nares ir laivų savininkus nedelsiant pradėti taikyti pagrindines Konvencijos dėl laivų perdirbimo nuostatas, siekiant užtikrinti, kad laivai, kurie bus išsiųsti išmontuoti artimiausiais mėnesiais ir metais, būtų iš tikrųjų tvarkomi saugiai ir nekenkiant aplinkai;
  10. pabrėžia, kad Laivų perdirbimo konvencija, kai ji bus patvirtinta 2009 m. gegužės mėn. Honkonge, turės būti įvertinta pagal kontrolės lygį, kuris turėtų atitikti numatytąjį Bazelio konvencijoje dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinio pervežimo bei jų tvarkymo kontrolės, įtrauktoje į Europos reglamentą dėl atliekų vežimo;
  11. pritaria Komisijos pasiūlymams numatyti priemonių, kurias taikant būtų pradėtas nepriklausomas laivų išmontavimo infrastruktūros sertifikavimas ir auditas; mano, kad būtina skubiai parengti minėtąsias priemones, ir pabrėžia, kad Bendrijos finansinė parama laivybos pramonei turėtų būti teikiama su sąlyga, jog paramos gavėjai naudotų šią sertifikuotą infrastruktūrą; atsižvelgdamas į tai, pritaria Europos jūrų saugumo agentūros parengtiems standartams, nes tai – žingsnis teisinga linkme, tačiau tikisi, kad artimiausiu metu padėtis bus toliau gerinama;

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

12. ragina Komisiją pasiūlyti konkrečių priemonių (pvz., saugios ir švarios perdirbimo infrastruktūros ženklavimo sistemos), kaip skatinti žinių ir technologijų perdavimą, siekiant padėti išmontavimo vietoms Pietų Azijoje atitikti tarptautinius saugos ir aplinkos apsaugos standartus, visų pirma standartus, kurie bus nustatyti Laivų perdirbimo konvencijoje; mano, kad į šį tikslą taip pat reikia atsižvelgti platesnės ES pagalbos vystymuisi politikos, vykdomos šalyse, kuriose išmontuojami laivai, mastu;

13. labai pritaria ES ir Pietų Azijos šalių, kuriose išmontuojami laivai, vyriausybės dialogui darbo sąlygų laivų išmontavimo įmonėse, įskaitant vaikų darbą, klausimais;

14. ragina numatyti finansavimo priemonę, kuri būtų grindžiama privalomais laivų pramonės įmonių įnašais ir kurią taikant būtų laikomasi gamintojo atsakomybės principo;

15. ragina Komisiją aiškiai nustatyti, kad atsakomybė tenka valstybei, kurios jurisdikcijai priklauso atliekų savininkai;

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Turkijos, Bangladešo, Kinijos, Pakistano ir Indijos vyriausybėms bei TJO.

2009 m. kovo 24, antradienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

EB ir Nepalo susitarimas dėl tam tikrų oro susisiekimo aspektų *

P6_TA(2009)0146

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Nepalo vyriausybės susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo aspektų sudarymo (COM(2008)0041 – C6-0041/2009 – 2008/0017(CNS))

(2010/C 117 E/35)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo (COM(2008)0041),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 80 straipsnio 2 dalį ir 300 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos pirmą sakinį,
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 300 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0041/2009),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį, 83 straipsnio 7 dalį ir 43 straipsnio 1 dalį,
  - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A6-0071/2009),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms ir Nepalo vyriausybei.

2009 m. kovo 24, antradienis

Ratiniai žemės ūkio ar miškų ūkio traktoriai (kodifikuota redakcija) ***I

P6_TA(2009)0147

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tam tikrų ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių sudėtinių dalių ir techninių charakteristikų (kodifikuota redakcija) (COM(2008)0690 – C6-0414/2008 – 2008/0213(COD))

(2010/C 117 E/36)

(Bendro sprendimo procedūra: kodifikavimas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0690),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir į 95 straipsnį, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0414/2008),
  - atsižvelgdamas į 1994 m. gruodžio 20 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl pagreitinto teisės aktų tekstų oficialaus kodifikavimo darbo metodo ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 80 ir 51 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A6-0130/2009),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, minėtuojų pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės,
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pataisomis, padarytomis atsižvelgiant į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL C 102, 1996 4 4, p. 2.

2009 m. kovo 24, antradienis

Bendrijos atleidimo nuo muitų sistema (kodifikuota redakcija) *

P6_TA(2009)0148

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (kodifikuota redakcija) (COM(2008)0842 – C6-0019/2009 – 2008/0235(CNS))

(2010/C 117 E/37)

(Konsultavimosi procedūra: kodifikavimas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2008)0842),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 26, 37 ir 308 straipsnius, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0019/2009),
  - atsižvelgdamas į 1994 m. gruodžio 20 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl pagreitinto teisės aktų tekstų oficialaus kodifikavimo darbo metodo ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 80 ir 51 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A6-0129/2009),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, minėtuojų pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės,
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pataisomis, padarytomis atsižvelgiant į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL C 102, 1996 4 4, p. 2.

2009 m. kovo 24, antradienis

Europos centrinio banko renkama statistinė informacija *

P6_TA(2009)0149

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl rekomendacijos dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos centrinio banko renkamos statistinės informacijos (13411/2008 – C6-0351/2008 – 2008/0807(CNS))

(2010/C 117 E/38)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos centrinio banko rekomendaciją Tarybai (13411/2008) ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 107 straipsnio 6 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0351/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A6-0119/2009),
1. pritaria Europos centrinio banko rekomendacijai su pakeitimais;
  2. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
  3. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Europos centrinio banko rekomendaciją;
  4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Europos centriniam bankui.

EUROPOS CENTRINIO BANKO SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1

**Rekomendacija dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
7 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

(7a) siekiant sustiprinti skaidrumą, Europos centrinių bankų sistemos iš finansų sektoriaus institucijų renkami statistiniai duomenys turėtų būti skelbiami viešai, tačiau turėtų būti užtikrintas aukštas duomenų apsaugos lygis.

Pakeitimas 2

**Rekomendacija dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
7 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

(7b) Vystant, ruošiant ir platinant Europos statistiką, reikėtų atsižvelgti į geriausią praktiką ir atitinkamas tarptautinio masto rekomendacijas.

⁽¹⁾ OL C 251, 2008 10 3, p. 1.

2009 m. kovo 24, antradienis

EUROPOS CENTRINIO BANKO SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 3**Rekomendacija dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
8 konstatuojamoji dalis**

(8) Be to, svarbu užtikrinti glaudų ECBS ir Europos statistikos sistemos (ESS) bendradarbiavimą, ypač skatinant abiejų sistemų keitimąsi konfidencialiais duomenimis statistikos tikslais, atsižvelgiant į Sutarties 285 straipsnį ir Statuto 5 straipsnį.

(8) Be to, *siekiant išvengti renkamų statistinių duomenų dubliavimo*, svarbu užtikrinti glaudų ECBS ir Europos statistikos sistemos (ESS) bendradarbiavimą, ypač skatinant abiejų sistemų keitimąsi konfidencialiais duomenimis statistikos tikslais, atsižvelgiant į Sutarties 285 straipsnį ir Statuto 5 straipsnį.

Pakeitimas 4**Rekomendacija dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 2 a punktą (naujas)
Reglamentas (EB) Nr. 2533/98
2 a straipsnis (naujas)****(2a) Įterpiamas šis straipsnis:****„2a straipsnis****Bendradarbiavimas su Europos statistikos sistema**

Norint sumažinti teikiant pranešimus kylančią naštą, išvengti dubliavimo ir užtikrinti nuoseklų požiūrį į Europos statistikos rengimą, Europos centrinių bankų sistema ir Europos statistikos sistema privalo glaudžiai bendradarbiauti, tuo pat metu laikantis 3 straipsnyje nustatytų statistikos principų.“

Pakeitimas 5**Rekomendacija dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 4 punkto g papunktis
Reglamentas (EB) Nr. 2533/98
8 straipsnio 11–13 dalys****(g) Pridedamos šios 11–13 dalys:****Išbraukta.**

„11. Nepažeidžiant nacionalinių nuostatų dėl keitimosi konfidencialia statistine informacija, išskyrus informaciją, kuriai taikomas šis reglamentas, informaciją surinkęs ECBS narys gali perduoti konfidencialią statistinę informaciją ESS institucijai, jei šis perdavimas yra būtinas Europos statistikai veiksmingai vystyti, rengti ar platinti arba jos kokybei pagerinti atitinkamose ESS ir ECBS kompetencijos srityse. Kiekvienam kitam perdavimui informaciją surinkęs ECBS narys turi duoti tiesioginį leidimą.

12. Jeigu konfidencialūs duomenys buvo perduoti tarp ESS institucijos ir ECBS nario, šie duomenys naudojami tik statistikos tikslais ir prie jų gali prieiti tik konkrečios savo darbo srities statistinėje veikloje dirbantys darbuotojai.

2009 m. kovo 24, antradienis

EUROPOS CENTRINIO BANKO SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

13. Reglamento (EB) Nr. [XX] 19 straipsnyje numatytos apsaugos priemonės taikomos visiems konfidencialiems duomenimis, perduodamiems tarp ESS institucijos ir ECBS nario pagal šio straipsnio 11 ir 12 dalis bei Reglamento (EB) Nr. [XX] 20 straipsnio 1a dalį. ECB skelbia metinį pranešimą dėl konfidencialumo apie statistinių duomenų konfidencialumui apsaugoti priimtas priemones.“

Pakeitimas 6

Rekomendacija dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 a punktą (naujas)

Reglamentas (EB) Nr. 2533/98

8 a straipsnis (naujas)

(4a) Įterpiamas šis straipsnis:

„8a straipsnis

Europos statistikos sistemos ir Europos centrinių bankų sistemos bendradarbiavimas

1. Nepažeidžiant nacionalinių nuostatų dėl keitimosi konfidencialia statistine informacija, išskyrus informaciją, kuriai taikomas šis reglamentas, informaciją surinkęs ECBS narys gali perduoti konfidencialią statistinę informaciją ESS institucijai, jei šis perdavimas yra būtinas Europos statistikai, įskaitant euro zonos statistiką, veiksmingai vystyti, rengti ar platinti arba jos kokybei pagerinti atitinkamose ESS ir ECBS kompetencijos srityse.

Kiekvienam kitam perdavimui po pirmojo perdavimo informaciją surinkęs ECBS narys turi duoti tiesioginį leidimą.

2. Kai konfidencialūs duomenys buvo perduoti tarp ESS institucijos ir ECBS nario, šie duomenys naudojami tik statistikos tikslais ir prie jų gali prieiti tik konkrečios savo darbo srities statistinėje veikloje dirbantys darbuotojai.

3. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. .../2009 dėl Europos statistikos (*) 20 straipsnyje numatytos apsaugos taisyklės ir priemonės taikomos visiems konfidencialiems duomenimis, perduodamiems tarp ESS institucijos ir ECBS nario pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis bei Reglamento (EB) Nr. .../2009 21 straipsnio 2 dalį. ECB skelbia metinį pranešimą apie statistinių duomenų konfidencialumui apsaugoti priimtas priemones.

(*) OL L ...“.

2009 m. kovo 24, antradienis

Kosmetikos gaminiai (nauja redakcija) ***I

P6_TA(2009)0158

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl kosmetikos gaminių (nauja redakcija) (COM(2008)0049 – C6-0053/2008 – 2008/0035(COD))

(2010/C 117 E/39)

(Bendro sprendimo procedūra: nauja redakcija)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0049),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 95 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0053/2008),
  - atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto 2008 m. lapkričio 21 d. laišką, pagal Darbo tvarkos taisyklių 80a straipsnio 3 dalį pateiktą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 80a ir 51 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A6-0484/2008),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, pasiūlyme be nurodytų pakeitimų kitų esminių pakeitimų nėra ir kadangi, kalbant apie nepakeistų ankstesnių aktų nuostatų ir minėtųjų pakeitimų kodifikavimą, pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės,
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pataisomis, padarytomis atsižvelgus į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas, ir su toliau pateikiamais pakeitimais;
  2. atsižvelgia į prie šios rezoliucijos pridedamą Komisijos pareiškimą;
  3. ragina Komisiją vėl į jį kreiptis, jei ji ketintų iš esmės keisti pasiūlymą arba jį pakeisti kitu tekstu;
  4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL C 77, 2002 3 28, p. 1.

2009 m. kovo 24, antradienis

P6_TC1-COD(2008)0035

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 24 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl kosmetikos gaminių (nauja redakcija)

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija pirmajame svarstyme atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (EB Nr. ... .))

PRIEDAS

Komisijos pareiškimai

Komisija atkreipė dėmesį į valstybių narių pareikštą susirūpinimą dėl direktyvų pakeitimo į reglamentus.

Komisija mano, kad jei nuostatos direktyvoje yra pakankamai aiškios, tikslios ir išsamios, jas galima paversti tiesiogiai taikomomis nuostatomis reglamento naujojoje redakcijoje. Tai ypač taikytina tada, kai svarstomos nuostatos yra techninio pobūdžio ir jau buvo visiškai perkeltos valstybių narių į nacionalinę teisę.

Atsižvelgdama į išreikštas skirtingas nuomones, Komisija sutinka, kad konkretus Kosmetikos gaminių reglamento atvejis nebus naudojamas kaip precedentas aiškinant Tarpinstitucinio susitarimo nuostatas šiuo klausimu.

Komisija išsipareigoja išnagrinėti padėtį dėl kosmetikos gaminių pardavimo internetu prieš pradėdant taikyti šį reglamentą.

Kaip ir Europos Parlamentui, Komisijai kelia nerimą tas faktas, kad kosmetikos sektorių gali veikti suklastoti gaminiai ir dėl to gali padidėti pavojus žmonių sveikatai. Todėl siekdama kovoti su klastojimu ji imsis veiksmų, kad pagerintų šalių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą.

Komisija parengs aiškinamąjį raštą dėl pereinamųjų nuostatų ir reglamento taikymo datos (ypač atsižvelgdama į 7, 8, 10 ir 12a straipsnius).

Komisija pažymi, kad toliau vyksta darbas siekiant susitarti dėl bendro nanomedžiagų apibrėžimo. Todėl Komisija patvirtina, kad būsimuosiuose Bendrijos teisės aktuose reikėtų atsižvelgti į pažangą nustatant bendrą apibrėžtį, ir pažymi, kad pasiūlyme numatyta komitologijos procedūra leis taip pat atnaujinti apibrėžimą, pateiktą šiame pasiūlyme.

2009 m. kovo 24, antradienis

Biocidinių produktų pateikimas į rinką ***I

P6_TA(2009)0159

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką nuostatos, susijusios su kai kurių laikotarpių pratęsimu (COM(2008)0618 – C6-0346/2008 – 2008/0188(COD))

(2010/C 117 E/40)

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0618),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 95 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0346/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A6-0076/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

P6_TC1-COD(2008)0188

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 24 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009.../EB, iš dalies keičiančią Direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką nuostatas, susijusias su kai kurių laikotarpių pratęsimu

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija pirmajame svarstyme atitinka galutinį teisės aktą, Direktyvą 2009/107/EB.)

2009 m. kovo 24, antradienis

Apdorotam tabakui taikomų akcizų struktūra ir tarifai *

P6_TA(2009)0160

2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB dėl apdorotam tabakui taikomų akcizų struktūros ir tarifų (COM(2008)0459 – C6-0311/2008 – 2008/0150(CNS))

(2010/C 117 E/41)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2008)0459),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 93 straipsnį, pagal kurį Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0311/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A6-0121/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją pagal EB sutarties 250 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;
  3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
  4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
  5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas 2 konstatuojamoji dalis

(2) Siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kartu aukštą sveikatos apsaugos lygį, kaip reikalaujama EB sutarties 152 straipsnyje, turint omenyje, kad Bendrija tapo Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) šalimi, reikia atlikti įvairių pakeitimų. Atliekant tokius pakeitimus reikėtų atsižvelgti į susidariusią įvairių tabako produktų **padėtį**.

(2) Siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kartu aukštą sveikatos apsaugos lygį, kaip reikalaujama EB sutarties 152 straipsnyje, turint omenyje, kad Bendrija tapo Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) šalimi, reikia atlikti įvairių pakeitimų. Atliekant tokius pakeitimus, **kai tikslinga**, reikėtų atsižvelgti į **draudimą rūkyti ir į padėtį**, susidariusią įvairių tabako produktų **sektoriuje**, reikėtų **papildyti tabako reklamos draudimą ir rengti informacines kampanijas**. **Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad reikia kovoti su kontrabanda iš trečiųjų šalių ir organizuotu nusikalstamumu bei išplėsti Šengeno erdvę ir užtikrinti jos veikimą.**

2009 m. kovo 24, antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas
3 konstatuojamoji dalis

(3) Cigarečių atžvilgiu reikėtų supaprastinti tvarką, kad būtų sudarytos neutralios sąlygos gamintojams konkuruoti, sumažintas tabako rinkų suskirstymas **ir** pabrėžti sveikatos apsaugos tikslai. Tuo tikslu populiariausių kainų kategorijos koncepcija turėtų būti pakeista; **su kaina susijęs** minimalus **apmokestinimas** turėtų būti **nustatomas pagal vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą, nes minimali (išreikšta pinigais) suma turėtų būti taikoma visoms cigaretėms**. Dėl panašių priežasčių vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina turėtų būti naudojama kaip orientyras vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai.

(3) Cigarečių atžvilgiu reikėtų supaprastinti tvarką, kad būtų sudarytos neutralios sąlygos gamintojams konkuruoti, sumažintas tabako rinkų suskirstymas, **užtikrintos vienodos sąlygos visoms valstybėms narėms, ES tabako augintojams ir tabako pramonei**, pabrėžti sveikatos apsaugos tikslai **ir makroekonominės tikslų siekimas, kaip antai žema infliacija, turint mintyje euro zonos išplėtimą ir kainų konvergenciją**. Tuo tikslu populiariausių kainų kategorijos koncepcija turėtų būti pakeista; minimalus **akcizo reikalavimas tabako produktams visose valstybėse narėse iki 2012 m. sausio 1 d.** turėtų būti **išreikštas konkretaus dydžio komponentu tabako vienetai**. Dėl panašių priežasčių vidutinė svertinė mažmeninė pardavimo kaina turėtų būti naudojama **tik** kaip orientyras vertinant specifinio akcizo svarbą visai mokesčių sumai. **Valstybės narės, taikančios aukštą akcizą tabako produktams, turėtų laikytis nuosaikios politikos mokesčių kėlimo atžvilgiu, atsižvelgdamos į tai, kad mokesčių normų konvergencija yra svarbus vidaus rinkos faktorius**.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas
5 konstatuojamoji dalis

(5) Susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, Bendrijos minimumas turėtų būti nustatomas taip, kad poveikis būtų panašus, kaip cigarečių atveju. Todėl turėtų būti nustatyta, kad nacionalinis apmokestinimo lygis atitiktų ir mažmeninės kainos procentu išreikštą **minimumą, ir minimumą, kuris nustatytas kaip fiksuota suma**.

(5) Susmulkintam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, Bendrijos minimumas turėtų būti nustatomas taip, kad poveikis būtų panašus, kaip cigarečių atveju. Todėl turėtų būti nustatyta, kad nacionalinis apmokestinimo lygis atitiktų ir mažmeninės kainos procentu išreikštą **fiksuoto dydžio sumą tabako vienetai iki 2012 m. sausio 1 d.**

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktą

Direktyva 92/79/EEB

2 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

1. Valstybės narės užtikrina, kad **cigaretėms taikomas akcizas (specifinis akcizas ir ad valorem akcizas) sudarytu ne mažiau kaip 57 % vidutinės svertinės mažmeninės parduodamų cigarečių pardavimo kainos. Akcizas neturi būti mažesnis už 64 EUR už 1 000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svertinę mažmeninę pardavimo kainą**.

1. **Iki 2012 m. sausio 1 d.** valstybės narės užtikrina, kad akcizas **nėra** mažesnis **kaip** 64 EUR už 1 000 cigarečių **visų tipų cigaretėms**.

2009 m. kovo 24, antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 8**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 1 punktas**

Direktyva 92/79/EEB

2 straipsnio 2 dalis

2. Nuo 2014 m. sausio 1 d. valstybės narės užtikrina, kad cigaretėms taikomas akcizas (*specifinis akcizas ir ad valorem akcizas*) sudarytų ne mažiau kaip 63 % vidutinės svartinės mažmeninės parduodamų cigarečių pardavimo kainos. Akcizas neturi būti mažesnis už 90 EUR už 1 000 cigarečių, neatsižvelgiant į vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą.

Tačiau valstybės narės, taikančios ne mažiau kaip 101 EUR už 1 000 cigarečių akcizą pagal vidutinę svartinę mažmeninę pardavimo kainą, neturi laikytis pirmoje straipsnio dalyje nustatyto 63 % apmokestinimo.

2. Nuo 2014 m. sausio 1 d. visos valstybės narės užtikrina, kad visų kategorijų cigaretėms taikomas akcizas nėra mažesnis kaip 75 EUR už 1 000 cigarečių arba 8 EUR didesnis nei taikomas 2010 m. sausio 1 d.

Pakeitimas 9**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 1 punktas**

Direktyva 92/79/EEB

2 straipsnio 3 dalis

3. Vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų sausio 1 d. pagal n-1 metus, remiantis bendru vartojimui išleistu kiekiu ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

3. Vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų kovo 1 d. pagal n-1 metus, remiantis kiekiu, išleistu į rinką ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

Pakeitimas 10**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 1 punktas**

Direktyva 92/79/EEB

2 straipsnio 5 dalis

5. Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad pradėtų vykdyti straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus dėl datų, kurios nustatytos atitinkamai straipsnio 2 ir 4 dalyse.

5. Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad iki 2012 m. sausio 1 d. pradėtų vykdyti straipsnio 1 dalyje minimus reikalavimus.

Valstybės narės, kurios taiko akcizą ir kuris bet kurios kategorijos mažmeninei pardavimo kainai 2009 m. sausio 1 d. yra aukštesnis nei 64 eurai už 1 000 cigarečių, nesumažina šio akcizo.

Pakeitimas 11**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 1 punktas**

Direktyva 92/79/EEB

2 straipsnio 6 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisija tuo pat metu informacijos tikslais suskaičiuoja ir paskelbia žemiausią cigarečių kainą ES, išreikštą eurai ar nacionalinėmis valiutomis, pridėjus akcizą ir PVM, taikomą simboliniam cigarečių pakeliui, kurio kaina prieš mokesčius – 0 eurų.

2009 m. kovo 24, antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 12**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****1 straipsnio 2 punktas**

Direktyva 92/79/EEB

2 a straipsnis

2a straipsnis pakeičiamas taip:**Išbraukta.**

„2a straipsnis

1. Kai valstybėje narėje pasikeičia vidutinė svartinė mažmeninė cigarečių pardavimo kaina ir dėl to akcizas nukrinta žemiau 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto lygio, tokia valstybė narė gali netikslinti to akcizo, bet ne ilgiau kaip iki antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio pasikeitimo, sausio 1 d.

2. Kai valstybė narė padidina cigarečių pridėtinės vertės mokestį, ji gali sumažinti akcizą iki dydžio, kuris, išreikštas vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos procentais, prilygtų pridėtinės vertės mokesčio padidėjimui, taip pat išreikštam vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos procentais, netgi jei dėl tokio patikslinimo akcizas nukristų žemiau 2 straipsnyje 1 ir 2 dalyse nustatyto lygio, išreikšto vidutinės svartinės mažmeninės pardavimo kainos procentais.

Tačiau valstybė narė vėl padidina tą akcizą, kad ne mažesnę už šį lygį pasiektų ne vėliau kaip antrųjų metų, skaičiuojant nuo įvykusio sumažėjimo, sausio 1 d.“

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****2 straipsnio 1 punktas**

Direktyva 92/80/EEB

3 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 pastraipos

Nuo 2010 m. sausio 1 d. valstybės narės taiko susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, ne mažesnę kaip 38 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, ir ne mažiau kaip 43 EUR už kilogramą akcizą.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. valstybės narės taiko susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, arba ne mažesnę kaip 50 EUR už kilogramą akcizą, arba mažiausiai 6 proc. didesnę akcizą, lyginant su 2012 m. sausio 1 d.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. valstybės narės taiko susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, ne mažesnę kaip 42 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, ir ne mažiau kaip 60 EUR už kilogramą akcizą.

Nuo 2012 m. sausio 1 d. valstybės narės taiko susmulkintam rūkomajam tabakui, kuris skirtas cigaretėms sukti, arba ne mažesnę kaip 43 EUR už kilogramą akcizą, arba mažiausiai 20 proc. didesnę akcizą, lyginant su 2010 m. sausio 1 d.

2009 m. kovo 24, antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****2 straipsnio 1 punktas**

Direktyva 92/80/EEB

3 straipsnio 1 dalies 10 ir 11 pastraipos

Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad **2014 m. sausio 1 d.** pradėtų vykdyti **straipsnio devintoje pastraipoje minimus** reikalavimus.

Valstybės narės laipsniškai didina akcizus, kad pradėtų vykdyti **šiuos naujus minimalius** reikalavimus.

Nuo **2010 m.** sausio 1 d. **procentais**, suma už kilogramą ar tam tikru skaičiumi vienetų išreikštas akcizas turi būti ne mažesnis kaip:

Nuo **2012 m.** sausio 1 d. suma už kilogramą ar tam tikru skaičiumi vienetų išreikštas akcizas turi būti ne mažesnis kaip:

- a) **5 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba** 12 EUR už 1 000 vienetų arba už kilogramą cigarų ir cigarilių atveju,
- b) **20 % mažmeninės pardavimo kainos, įskaitant visus mokesčius, arba** 22 EUR už kilogramą rūkomojo tabako, išskyrus susmulkintą rūkomąjį tabaką, kuris skirtas cigarečių sukti, atveju.

- a) 12 EUR už 1 000 vienetų arba už kilogramą cigarų ir cigarilių atveju.
- b) 22 EUR už kilogramą rūkomojo tabako, išskyrus susmulkintą rūkomąjį tabaką, kuris skirtas cigarečių sukti, atveju.

Pakeitimas 15**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****3 straipsnio 4 a punktas (naujas)**

Direktyva 95/59/EB

9 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

(4a) 9 straipsnio 1 dalies trečioji pastraipa pakeičiama taip:

„Tačiau antrosios pastraipos taikymas negali sutrukdyti įgyvendinti nacionalines priemones [...], skirtas kontroliuoti kainų lygiui, stebėti, ar jų laikomasi, arba sutrukdyti valstybės narės kompetentingoms institucijoms taikyti tinkamas minimalias kainas, taikomas visiems tabako produktams, siekiant mažinti tabako suvartojimą, ypač tarp jaunimo, jei tai reikalinga laikantis tos valstybės narės sveikatos apsaugos politikos ir jei jos atitinka Bendrijos teisės aktus.“

Pakeitimas 16**Pasiūlymas dėl direktyvos - iš dalies keičiantis aktas****3 straipsnio 5 punktas**

Direktyva 95/59/EB

16 straipsnio 1 dalis

1. **Specifinis** akcizo komponentas neturi būti mažesnis kaip 10 % arba didesnis kaip **75 %** visos mokesčių sumos, kuri skaičiuojama susumavus:

1. Nuo **2012 m. sausio 1 d. specialus** akcizo komponentas neturi būti mažesnis kaip 10 *proc.* arba didesnis kaip **55 proc.** visos mokesčių sumos, kuri skaičiuojama susumavus:

- a) specifinį akcizą;
- b) proporcinį akcizą ir pridėtinės vertės mokestį, taikomą vidutinei svertinei mažmeninei pardavimo kainai.

- a) specifinį akcizą;
- b) proporcinį akcizą ir pridėtinės vertės mokestį, taikomą vidutinei svertinei mažmeninei pardavimo kainai.

2009 m. kovo 24, antradienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

Vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų sausio 1 d. pagal n-1 metus, remiantis bendru vartojimui išleistu kiekiu ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

PAKEITIMAS

Vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų sausio 1 d. pagal n-1 metus, remiantis bendru vartojimui išleistu kiekiu ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

1a. Nuo 2014 m. sausio 1 d. specialus akcizo komponentas negali būti mažesnis kaip 10 proc. arba didesnis kaip 60 proc. visos mokesčių sumos, kuri skaičiuojama susumavus:

- a) specifinį akcizą; bei
- b) proporcinį akcizą ir pridėtinės vertės mokestį, taikomą vidutinei svartinei mažmeninei pardavimo kainai.

Vidutinė svartinė mažmeninė pardavimo kaina nustatoma kiekvienų metų sausio 1 d. pagal n-1 metus, remiantis bendru vartojimui išleistu kiekiu ir kainomis, įskaitant visus mokesčius.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

**Bendrieji konsuliniai nurodymai: biometriniai duomenys ir prašymai gauti vizą
***II**

P6_TA(2009)0167

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Bendrąsias konsulines instrukcijas diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms dėl vizų, atsižvelgiant į biometrinių duomenų įdiegimą, įskaitant nuostatas dėl prašymų išduoti vizą priėmimo ir tvarkymo organizavimo (5329/1/2009 – C6-0088/2009 – 2006/0088(COD))

(2010/C 117 E/42)

(Bendro sprendimo procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos bendrąją poziciją (5329/1/2009 – C6-0088/2009),
  - atsižvelgdamas į savo poziciją per pirmąjį svarstymą ⁽¹⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2006)0269),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 67 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendacijas antrajam svarstymui (A6-0143/2009),
1. pritaria bendrajai pozicijai;
  2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis bendrąja pozicija;
  3. paveda Pirmininkui pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal EB sutarties 254 straipsnio 1 dalį;
  4. paveda Generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, įsitikinęs, kad buvo tinkamai laikomasi visų procedūrų ir, suderinus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, paskelbti jį *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
  5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ Priimti tekstai, 2008.7.10, P6_TA(2008)0358.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Bendrijos garantija Europos investicijų bankui ***I

P6_TA(2009)0168

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama Bendrijos garantija paskolų ir paskolų garantijų, suteiktų projektams ne Bendrijoje, nuostoliams atlyginti (COM(2008)0910 – C6-0025/2009 – 2008/0268(COD))

(2010/C 117 E/43)

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0910),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnį bei į 179 ir 181a straipsnius, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0025/2009),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A6-0109/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

P6_TC1-COD(2008)0268

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2009/EB, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama Bendrijos garantija paskolų ir paskolų garantijų, suteiktų projektams ne Bendrijoje, nuostoliams atlyginti

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija pirmajame svarstyme atitinka galutinį teisės aktą, Sprendimą Nr. 633/2009/EB.)

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas ***I

P6_TA(2009)0169

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, kad būtų pagerintas Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas (COM(2008)0388 – C6-0250/2008 – 2008/0127(COD))

(2010/C 117 E/44)

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0388),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 80 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0250/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę (A6-0002/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

P6_TC1-COD(2008)0127

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, kad būtų pagerintas Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija pirmajame svarstyme atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (EB) Nr. ....)

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Aerodromai, oro eismo valdymas ir oro navigacijos paslaugos ***I

P6_TA(2009)0170

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų ir panaikinančio Tarybos direktyvą 2006/23/EB (COM(2008)0390 – C6-0251/2008 – 2008/0128(COD))

(2010/C 117 E/45)

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0390),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 80 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0251/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A6-0515/2008),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

P6_TC1-COD(2008)0128

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nuostatas dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų ir panaikinantį direktyvą 2006/23/EB

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija pirmajame svarstyme atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (EB) Nr. ....)

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Nauji maisto produktai ***I

P6_TA(2009)0171

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. XXX/XXXX [bendra procedūra] (COM(2007)0872 – C6-0027/2008 – 2008/0002(COD))

(2010/C 117 E/46)

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2007)0872),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 95 straipsnį, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0027/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto bei Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A6-0512/2008),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1331/2008 ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 258/97

P6_TC1-COD(2008)0002

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ||,

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) *Igyvendinant Bendrijos politiką ir atsižvelgiant į Europos bendrijos steigimo sutartį, turėtų būti užtikrintas aukštas žmonių sveikatos ir vartotojų apsaugos lygis bei aukštas gyvūnų gerovės ir aplinkos apsaugos lygis. Be to, visada turėtų būti taikomas atsargumo principas, kaip nustatyta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002, nustatančiame maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiame Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiame su maisto saugos klausimais susijusias procedūras ⁽³⁾.*
- (2) *Igyvendinant Bendrijos politiką, turėtų būti užtikrintas aukštas žmonių sveikatos apsaugos lygis ir jam turėtų būti teikiamas prioritetas vidaus rinkos funkcionavimo atžvilgiu.*
- (3) *Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 13 straipsnyje paaiškinama, kad Sąjunga ir valstybės narės, rengdamos ir įgyvendindamos politikos priemones, turi visiškai atsižvelgti į gyvūnų gerovės reikalavimus, nes gyvūnai yra gebantys jausti padarai.*
- (4) *Bendrijos teisės aktuose nustatyti standartai privalo būti taikomi visiems į Bendrijos rinką pateiktiems maisto produktams, įskaitant maistą, kuris importuojamas iš trečiųjų šalių.*
- (5) *2008 m. rugsėjo 3 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl gyvūnų klonavimo maistui ⁽⁴⁾ Komisija buvo raginama pateikti pasiūlymus uždrausti: i) klonuoti gyvūnus maisto tiekimo tikslais, ii) laikyti klonuotus gyvūnus arba jų jauniklius ūkiuose, iii) tiekti rinkai mėsos ar pieno produktus, pagamintus iš klonuotų gyvūnų ar jų jauniklių, ir iv) importuoti klonuotus gyvūnus, jų jauniklius, sėklą ir embrionus bei mėsos ir pieno produktus, gautus iš klonuotų gyvūnų ar jų jauniklių.*
- (6) *2005 m. rugsėjo 28–29 d. Komisijos Naujos ir naujai nustatytos rizikos sveikatai mokslinis komitetas (NNNRSMK) patvirtino nuomonę, kurioje daroma išvada, kad egzistuoja didelės žinių, kurios būtinos įvertinti riziką, spragos. Tai apima nanodalelių apibūdinimą, nanodalelių nustatymą ir matavimą, duomenis apie reagavimą į dozes, nanodalelių išlikimą ir stabilumą žmogaus organizme ir aplinkoje, taip pat visus su nanodalelėmis susijusius toksikologijos ir aplinkos toksikologijos sričių aspektus; taip pat NNNRSMK nuomonėje daroma išvada, kad egzistuojančių toksikologinių ir ekotoksikologinių metodų gali nepakakti visiems su nanodalelėmis susijusiems klausimams nagrinėti.*
- (7) *Bendrijos taisyklės dėl naujų maisto produktų nustatytos 1997 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 258/97 dėl naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų ⁽⁵⁾ ir 2001 m. rugsėjo mėn. 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1852/2001, nustatančiu išsamias taisykles, kaip paviešinti tam tikrą informaciją ir apsaugoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 258/97 ⁽⁶⁾ pateiktą informaciją. Dėl aiškumo Reglamentą (EB) Nr. 258/97 reikėtų panaikinti, ir pakeisti šiuo reglamentu. Į šį reglamentą reikėtų įtraukti priemones, kurios šiuo metu nustatytos Reglamentu (EB) Nr. 1852/2001.*

⁽¹⁾ OL C 224, 2008 8 30, p. 81.

⁽²⁾ 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento pozicija.

⁽³⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0400.

⁽⁵⁾ OL L 43, 1997 2 14, p. 1. ||

⁽⁶⁾ OL L 253, 2001 9 21, p. 17.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- (8) Siekiant užtikrinti Reglamento (EB) Nr. 258/97 tęstinumą, turėtų būti išlaikytas tas pat kriterijus, kuriuo remiantis maisto produktas laikomas nauju, tai yra maisto produktas neturi būti Bendrijoje plačiai žmonių vartotas iki Reglamento (EB) Nr. 258/97 taikymo datos, t. y. 1997 m. gegužės 15 d. **Vartojimas Bendrijoje reiškia vartojimą valstybėse narėse, neatsižvelgiant į jų įstojimo į Europos Sąjungą datą.**
- (9) Esama naujų maisto produktų apibrėžtis turėtų būti atnaujinta ir pateikta aiškiau, **pateikiant naujumo kriterijų paaiškinimą**, dabartines kategorijas pakeičiant bendra maisto apibrėžtimi, pateikta Reglamente (EB) Nr. 178/2002 ||.
- (10) **Maisto produktai, turintys naują arba sąmoningai pakeistą pirminę molekulinę struktūrą, maisto produktai, sudaryti iš arba atskirti nuo mikroorganizmų, grybų arba dumblių, naujos mikroorganizmų atmainos, kurios neturi saugaus naudojimo istorijos, taip pat medžiagų, kurios natūraliai pasitaiko augaluose, koncentratai turėtų būti laikomi naujais maisto produktais, kaip apibrėžta šiame reglamente.**
- (11) Taip pat turėtų būti patikslinta, kad maisto produktas laikomas nauju, jei jam taikoma gamybos technologija, kuri anksčiau nebuvo naudojama. Visų pirma, atsirandantys gyvulių auginimo ir maisto gamybos procesai, kurie daro įtaką maisto produktui ir gali daryti poveikį maisto saugai, turėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį. Todėl prie naujų maisto produktų turėtų būti priskiriami maisto produktai, pagaminti iš naudojant netradicines auginimo technologijas užaugintų augalų ir gyvūnų, ir maisto produktai, pagaminti naudojant naujus gamybos procesus, galinčius daryti įtaką maistui, kaip antai nanotechnologijos ir nanomokslas. Maisto produktai, pagaminti naudojant tradicinę auginimo techniką iš naujų veislių augalų arba iš naujų veislių gyvūnų, neturėtų būti laikomi naujais maisto produktais.
- (12) **Gyvūnų klonavimas nesuderinamas su 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos ⁽¹⁾ priedo 20 punktu, kuriame teigiama, kad natūrali ar dirbtinė veisimo tvarka, dėl kurios bet kuris iš atitinkamų gyvūnų yra kankinamas ar sužeidžiamas arba gali būti kankinamas ar sužeidžiamas, neturi būti praktikuojama. Todėl maisto produktai iš klonuotų gyvūnų arba jų palikuonių neturi būti įtraukti į Bendrijos sąrašą.**
- (13) **Dabartiniai bandymų metodai nėra tinkami su nanomedžiagomis susijusios rizikos vertinimui. Reikia skubiai kurti nanomedžiagoms tinkamų bandymų nenaudojant gyvūnų metodus.**
- (14) **Europos mokslo etikos ir naujų technologijų grupė savo 2008 m. sausio 16 d. nuomonėje (Nr. 23) dėl etinių gyvūnų klonavimo maistui aspektų pareiškė, kad nemato įtikinamų argumentų, kuriais remiantis būtų pateisinama maisto produktų gamyba iš klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių. Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) mokslinis komitetas savo 2008 m. liepos 15 d. nuomonėje dėl gyvūnų klonavimo ⁽²⁾ padarė išvadą, kad nustatyta, jog daugelio klonuotų gyvūnų sveikatai ir gerovei buvo padarytas neigiamas poveikis, kuris dažnai buvo rimtas ir turėjo lemtingų padarinių.**
- (15) **Tik nanomedžiagos, kurios yra įtrauktos į patvirtintų nanomedžiagų sąrašą, turėtų būti maisto pakuotėje, kartu su nuoroda, koks medžiagų kiekis gali patekti į arba ant tokioje pakuotėje esančio maisto produkto.**
- (16) **Šio reglamento nuostatos vis dėlto neturėtų būti taikomos maisto produktams, pagamintiems iš klonuotų gyvūnų arba iš jų palikuonių. Šie produktai turėtų būti reguliuojami atskiru reglamentu, priimtu pagal bendro sprendimo procedūrą, o ne vadovaujantis bendra leidimo suteikimo procedūra. Iki šio reglamento taikymo datos Komisija turėtų pateikti atitinkamą teisėkūros pasiūlymą. Kol neįsigalios reglamentas dėl klonuotų gyvūnų, turėtų būti taikomas moratoriumas maisto produktų, pagamintų iš klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių, pateikimui į rinką.**

⁽¹⁾ OL L 221, 1998 8 8, p. 23.

⁽²⁾ EMST leidinys (2008) 767, p. 32.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- (17) Turėtų būti nustatytos įgyvendinimo priemonės pateikiant **papildomus** kriterijus, kuriais remiantis būtų lengviau įvertinama, ar maisto produktas Bendrijoje plačiai žmonių vartotas iki 1997 m. gegužės 15 d. Jeigu maisto produktas iki pirmiau minėtos datos buvo naudojamas kaip maisto papildas arba kaip sudėtinė maisto papildas dalis, kaip nurodyta 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/46/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su maisto papildais, suderinimo ⁽¹⁾, jis ir toliau gali būti teikiamas rinkai tokia pat naudojimo paskirtimi, nelaikant jo nauju maisto produktu. Tačiau į maisto produkto kaip papildas ar papildas sudėtinės dalies naudojimą neturėtų būti atsižvelgiama vertinant, ar maisto produktas Bendrijoje plačiai naudotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d. Todėl atitinkamą maisto produktą norint naudoti kitokiai nei, pvz., maisto papildas paskirčiai, reikia gauti leidimą pagal šį reglamentą.
- (18) Maisto produktų, gaminamų iš Bendrijos rinkoje esančių maisto komponentų, recepto pakeitimas, visų pirma pakeičiant maisto ingredientus arba jų kieki, neturėtų būti laikomas naujų maisto produktų sukūrimu.
- (19) **2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus ⁽²⁾, nuostatos turėtų būti taikomos, kai, atsižvelgiant į visas produkto savybes, jis gali patekti į „vaisto“ apibrėžimo taikymo sritį ir į produktų, kuriems taikomi kiti Bendrijos teisės aktai, apibrėžimo taikymo sritį. Šiuo požiūriu valstybė narė, laikydama Bendrijos teisės nuostatų, jeigu ji pagal Direktyvą 2001/83/EB nusprendžia, kad produktas yra vaistas, gali apriboti tokio produkto pateikimą į rinką.**
- (20) Nauji maisto produktai, kuriems leidimai suteikti pagal Reglamentą (EB) Nr. 258/97, ir toliau turėtų būti laikomi naujais maisto produktais, tačiau norint tokius maisto produktus naudoti kitai paskirčiai, turi būti gaunamas leidimas.
- (21) Į šio reglamento taikymo sritį neturėtų patekti technologinės paskirties arba genetiškai modifikuoti maisto produktai, **jei šių produktų sauga vertinama ir jie tvirtinami pagal kitus Bendrijos teisės aktus.** Todėl maisto produktai, kurie naudojami tik kaip maisto priedai, patenkantys į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų ⁽³⁾ taikymo sritį, maisto kvapiosios medžiagos, patenkančios į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1334/2008 dėl kvapiųjų medžiagų ir aromatinių savybių turinčių tam tikrų maisto ingredientų naudojimo maisto produktuose ir ant jų ⁽⁴⁾ taikymo sritį, ekstrahentai, patenkantys į 1988 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvos 88/344/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ir maisto komponentų gamyboje naudojamus ekstrahentus, suderinimo ⁽⁵⁾, taikymo sritį, fermentai, patenkantys į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1332/2008 dėl maisto fermentų ⁽⁶⁾ taikymo sritį, ir genetiškai modifikuoti maisto produktai, patenkantys į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų ⁽⁷⁾ taikymo sritį, turėtų būti neįtraukti į šio reglamento taikymo sritį.
- (22) Vitaminų ir mineralų naudojimą reglamentuoja specialūs maisto sektorių teisės aktai. Vitaminai ir mineralai, patenkantys į 1989 m. gegužės 3 d. Tarybos direktyvos 89/398/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su specialios paskirties maisto produktais, suderinimo ⁽⁸⁾, Direktyvos 2002/46/EB || ir 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1925/2006 dėl maisto produktų papildymo vitaminais ir mineralais bei tam tikromis kitomis medžiagomis ⁽⁹⁾ taikymo sritį turi būti neįtraukti į šio reglamento taikymo sritį.

⁽¹⁾ OL L 183, 2002 7 12, p. 51.

⁽²⁾ **OL L 311, 2001 11 28, p. 67.**

⁽³⁾ OL L 354, 2008 12 31, p. 16.

⁽⁴⁾ OL L 354, 2008 12 31, p. 34.

⁽⁵⁾ OL L 157, 1988 6 24, p. 28. ||

⁽⁶⁾ OL L 354, 2008 12 31, p. 7.

⁽⁷⁾ OL L 268, 2003 10 18, p. 1. ||

⁽⁸⁾ OL L 186, 1989 6 30, p. 27. ||

||

⁽⁹⁾ OL L 404, 2006 12 30, p. 26.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- (23) Specialios paskirties, maistą stiprinantys, maistą papildantys nauji maisto produktai, išskyrus vitaminus ir mineralus, turėtų būti vertinami laikantis saugos kriterijų ir reikalavimų, taikomų visiems naujiems maisto produktams. Kartu jiems taikomos ir Direktyvoje 89/398/EEB bei specialiose direktyvose, nurodytose šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede, Direktyvoje 2002/46/EB ir Reglamente (EB) Nr. 1925/2006 nustatytos taisyklės.
- (24) **Komisija turėtų nustatyti paprastą ir skaidrią procedūrą tiems atvejams, kai ji neturi informacijos apie maisto produkto naudojimą žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d. Valstybės narės turėtų būti įtrauktos į šią procedūrą. Procedūra turėtų būti patvirtinta ne vėliau kaip per šešis mėnesius po šio reglamento įsigaliojimo.**
- (25) Nauji maisto produktai Bendrijos rinkai turėtų būti teikiami tik jei jie yra saugūs ir neklaidina vartotojų. **Jų saugumas turėtų būti vertinamas laikantis atsargumo principo, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 178/2002, 7 straipsnyje.** Be to, jie turėtų nesiskirti nuo maisto produktų, kuriuos jie pakeičia, taip, kad maistingumo atžvilgiu tai būtų nenaudinga vartotojui.
- (26) Būtina taikyti veiksmingą, apibrėžtų terminų ir skaidrią centralizuotą suderintą saugos vertinimo ir leidimų suteikimo tvarką. Siekiant tolesnio įvairių leidimų suteikimo procedūrų maisto produktams derinimo, naujų maisto produktų saugos vertinimas ir jų įtraukimas į Bendrijos sąrašą turėtų būti atliekamas laikantis procedūros, nustatytos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1331/2008, nustatančiame bendrą maisto priedų, maisto fermentų ir maisto kvapiųjų medžiagų leidimų suteikimo procedūrą ⁽¹⁾. **Suteikiant leidimus naujiems maisto produktams reikėtų taip pat atsižvelgti į kitus veiksnius, susijusius su svarstomu dalyku, įskaitant etinius veiksnius.**
- (27) **Norint išvengti bandymų su gyvūnais, bandymai su stuburiniais gyvūnais šio reglamento tikslais atliekami tik nesant kitos išeities. Šis reglamentas turėtų užtikrinti, kad bandymų su stuburiniais gyvūnais būtų atliekama kuo mažiau ir kad būtų išvengta dvigubų bandymų, ir turėtų skatinti bandymų metodų nenaudojant gyvūnų ir pažangių bandymų strategijų taikymą. Egzistuojantys bandymų su stuburiniais gyvūnais rezultatai turėtų būti panaudoti naujų maisto produktų kūrimo procese. Be to, pagal 1986 m. lapkričio 24 d. Tarybos direktyvą 86/609/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su eksperimentiniais ir kitais mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsauga, suderinimo ⁽²⁾, bandymai su stuburiniais gyvūnais turi būti keičiami kitais bandymais, ribojami ar tobulinami. Šio reglamento įgyvendinimas, jei įmanoma, turėtų būti paremtas tinkamų alternatyvių bandymų metodų taikymu. Ne vėliau kaip po septynerių metų nuo šio reglamento įsigaliojimo datos Komisija turėtų persvarstyti taisykles dėl bandymų su stuburiniais gyvūnais rezultatų duomenų apsaugos ir, jei būtina, tas taisykles pakeisti.**
- (28) Taip pat turėtų būti nustatyti dėl naujų maisto produktų potencialiai kylančios rizikos vertinimo kriterijai. Siekiant užtikrinti suderintą mokslinį naujų maisto produktų vertinimą, jį turėtų atlikti Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba), **bendradarbiaudama su valstybių narių institucijomis.**
- (29) **Vykdamat leidimų suteikimo procedūrą į rizikos vertinimą turi būti įtraukiami etiniai ir aplinkos aspektai. Šiuos aspektus atitinkamai turėtų įvertinti Europos mokslo etikos ir naujų technologijų grupė ir Europos aplinkos agentūra.**
- (30) Siekiant procedūrų supaprastinimo pareiškėjams turėtų būti leidžiama dėl maisto produkto, reglamentuojamo skirtingų maisto sektorių teisės aktais, pateikti tik vieną paraišką. Todėl Reglamentą (EB) Nr. 1331/2008 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti.
- (31) Prireikus, remiantis rizikos vertinimo išvadomis, reikėtų nustatyti žmonėms vartoti skirtų naujų maisto produktų stebėjimo po pateikimo rinkai reikalavimus.

⁽¹⁾ OL L 354, 2008 12 31, p. 1.

⁽²⁾ OL L 358, 1986 12 18, p. 1.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- (32) Naujo maisto produkto įtraukimas į Bendrijos naujų maisto produktų sąrašą neturėtų riboti galimybes vertinti bendro medžiagos, kuri dedama į šį maisto produktą arba naudojama gaminant šį produktą, arba panašaus produkto vartojimo poveikį pagal Reglamento (EB) Nr. 1925/2006 8 straipsnį.
- (33) Esant specifinėms aplinkybėms, siekiant paremti žemės ūkio ir maisto pramonės mokslo tyrimus ir plėtrą, tarp jų – ir naujoves, **tikslinga apsaugoti novatorių indėlį renkant informaciją ir duomenis, kurie pateikiami siekiant pagrįsti paraišką, nurodomą šiame reglamente. Naujausi moksliniai įrodymai ir nuosavybės teise turimi moksliniai duomenys, skirti pagrįsti paraišką įtraukti naują maisto produktą į Bendrijos naujų maisto produktų sąrašą, tam tikru terminuotu laikotarpiu neturėtų būti naudojami kitų pareiškėjų naudai be pirmojo pareiškėjo sutikimo. Vieno pareiškėjo pateikti moksliniai duomenys neturėtų užkirsti kelio kitiems pareiškėjams, siekiantiems, kad į Bendrijos naujų maisto produktų sąrašą produktas būtų įtrauktas remiantis jų turimais moksliniais duomenimis. Be to, siekiant apsaugoti mokslinius duomenis, neturėtų būti trukdoma užtikrinti skaidrumą ir gauti prieigą prie informacijos apie duomenis, naudotus vertinant naujų maisto produktų saugą. Vis dėlto neturėtų būti pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės.**
- (34) Naujiems maisto produktams taikomos bendri ženklavimo reikalavimai, nustatyti 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo ⁽¹⁾. Tam tikrais atvejais gali prireikti pateikti papildomą ženklavimo informaciją, visų pirma susijusią su maisto produkto aprašu, jo šaltiniu arba vartojimo sąlygomis. Todėl įtraukiant naujo maisto produkto įtraukimas į Bendrijos sąrašą gali priklausyti nuo specialių naudojimo sąlygų arba ženklavimo įpareigojimų.
- (35) 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą ⁽²⁾ derinamos valstybių narių teisės aktų nuostatos dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą. Todėl visi teiginiai apie naujus maisto produktus turi atitikti pirmiau minėtą reglamentą. **Jei pareiškėjas pageidauja, kad naujam maisto produktui būtų priskirtas teiginys apie šio maisto produkto sveikatingumą, kuris tvirtinamas pagal Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 17 arba 18 straipsnius, ir jei į paraišką dėl naujo maisto produkto bei teiginių apie maisto produkto sveikatingumą įtraukti prašymai saugoti nuosavybės teise turimus duomenis, jei pareiškėjas prašo, duomenų apsaugos laikotarpiai turėtų prasidėti ir galioti vienu metu.**
- (36) Vertinant trečiųjų šalių tradicinių maisto produktų saugą ir valdymą turėtų būti atsižvelgiama į saugaus maisto produktų vartojimo trečiojoje šalyje istoriją. Į saugaus maisto produkto vartojimo istoriją neturėtų būti įtraukiamas produkto naudojimas kitokiai nei maisto paskirčiai arba vartojimas, kurio negalima priskirti normaliam maisto racionui. Jeigu valstybės narės ir **(arba)** Taryba nepateikė motyvuotų, mokslškai pagrįstų prieštaravimų dėl saugos, pavyzdžiui, informacijos apie nepageidaujamą poveikį sveikatai, **bus** leidžiama teikti maisto produktą Bendrijos rinkai, prieš tai pranešus apie ketinimą tai daryti, **jei nėra etinių prieštaravimų.**
- (37) **Pagrįstais atvejais turėtų** būti konsultuojamasi su 1997 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimu sukurta Europos mokslo etikos ir naujų technologijų grupe (angl. EGE) (SEC(97)2404), siekiant gauti patarimą dėl **naujų technologijų naudojimo ir** naujo maisto produkto teikimo rinkai etinių aspektų.
- (38) Nauji maisto produktai, teikiami Bendrijos rinkai pagal Reglamentą (EB) Nr. 258/97, turėtų būti ir toliau teikiami rinkai. Nauji maisto produktai, kuriems leidimai suteikti pagal tą reglamentą **||**, turėtų būti įtraukti į šiuo reglamentu sukuriama Bendrijos naujų maisto produktų sąrašą. Be to, paraiškos, pateiktos pagal Reglamentą (EB) Nr. 258/97, **tais atvejais, kai, vadovaujantis to Reglamento 6 straipsnio 3 dalimi, Komisijai dar nebuvo pateikta pirminio įvertinimo ataskaita, ir visais tais atvejais, kai pagal to reglamento 6 straipsnio 3 arba 4 dalį prieš įsigaliojant šiam reglamentui reikia pateikti papildomo įvertinimo ataskaitą,** turėtų būti laikomos paraiškėmis, pateiktomis pagal šį reglamentą. **Tuo atveju, jei Taryba ir valstybės narės turi pateikti nuomonę, jos turėtų atsižvelgti į pirminio įvertinimo rezultatus. Kitos paraiškos, prieš įsigaliojant šiam reglamentui pateiktos pagal Reglamento (EB) Nr. 258/97 4 straipsnį, turėtų būti tvarkomos vadovaujantis to reglamento nuostatomis.**

⁽¹⁾ OL L 109, 2000 5 6, p. 29. ||

⁽²⁾ OL L 404, 2006 12 30, p. 9. ||

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- (39) Kadangi valstybės narės negali pasiekti šio reglamento tikslų $\parallel$ ir *kadangi tų tikslų būtų galima geriau siekti Bendrijos lygmeniu, $\parallel$ laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.*
- (40) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, reglamentuojančias *sankcijas*, taikytinas pažeidus šio reglamento nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių, užtikrinančių jų įgyvendinimą. Numatytosios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (41) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinas priemones reikia priimti pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijai suteiktą įgyvendinimo įgaliojimų vykdymo tvarką ⁽¹⁾.
- (42) Visų pirma Komisijai *reikėtų* suteikti *įgaliojimus* nustatyti kriterijus, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, kad maisto produktas Bendrijoje plačiai naudotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos papildyti šį reglamentą įrašant naujas neesmines nuostatas, jos turi būti *patvirtintos* taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (43) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių ⁽²⁾, nustatytos bendrosios oficialaus tikrinimo, atliekamo siekiant nustatyti, ar laikomasi su maistu susijusių teisės aktų, taisyklės. Todėl, siekiant užtikrinti šio reglamento įgyvendinimą, *valstybės narės privalo atlikti oficialius tikrinimus laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 882/2004,*

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Įvadinės nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos suderintos naujų maisto produktų teikimo Bendrijos rinkai taisyklės, siekiant užtikrinti aukštą žmonių *gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, aplinkos ir vartotojų interesų* apsaugos lygį, kartu užtikrinant *skaidrumą ir* veiksmingą vidaus rinkos funkcionavimą *ir skatinant diegti naujoves žemės ūkio maisto produktų pramonės srityje.*

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas teikiant Bendrijos rinkai naujus maisto produktus.

2. *Jei nenumatyta kitaip*, šis reglamentas $\parallel$ netaikomas:

a) maisto produktams, jeigu jie naudojami kaip:

i) maisto priedai, patenkantys į Reglamento (EB) Nr. **1333/2008** taikymo sritį;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. $\parallel$

⁽²⁾ OL L 165, 2004 4 30, p. 1. $\parallel$

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- ii) maisto kvapiosios medžiagos, patenkančios į Reglamento (EB) Nr. **1334/2008** taikymo sritį;
  - iii) ekstrahentai, naudojami gaminant maisto produktus, kurie patenka į Direktyvos 88/344/EEB taikymo sritį;
  - iv) maisto fermentai, patenkantys į Reglamento (EB) Nr. **1332/2008** taikymo sritį;
  - v) vitaminai ir mineralai, patenkantys į Direktyvos 89/398/EEB, Direktyvos 2002/46/EB arba Reglamento (EB) Nr. 1925/2006 taikymo sritį, **išskyrus jau patvirtintus vitaminus ir mineralus, gaunamus naudojant gamybos metodus arba iš naujų šaltinių, į kuriuos nebuvo atsižvelgta patvirtinant minėtuosius vitaminus ir mineralus pagal atitinkamus teisės aktus, jei šie gamybos metodai arba nauji šaltiniai lemia esminius pokyčius, kaip nurodyta 3 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktyje.**
- b) maisto produktams, patenkantiems į Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 taikymo sritį.
- c) **maisto produktams, pagamintiems iš klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių. Iki ... (*) Komisija turi pateikti teisėkūros pasiūlymą dėl draudimo tiekti į Bendrijos rinką maisto produktus, pagamintus iš klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių. Pasiūlymas turi būti perduotas Europos Parlamentui ir Tarybai.**

3. **Nepažeidžiant 2 dalies nuostatų, šis reglamentas taikomas maisto priedams, maisto fermentams, maisto kvapiosioms medžiagoms ir kai kuriems kvapiųjų savybių turintiems maisto komponentams, pagamintiems naujo, iki 1997 m. gegužės 15 d. nenaudoto gamybos proceso, lėmusio didžiulius maisto produkto sudėties ar struktūros pokyčius, metu (pvz., dirbtinai sukurtų nanomedžiagų atvejis).**

4. Prireikus **pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu** gali būti nustatyta, ar šis reglamentas taikomas konkrečios rūšies maisto produktams. **Jei naujas maisto produktas gali turėti poveikį žmogaus organizmui, panašų į vaistų poveikį, Komisija kreipiasi į Europos vaistų agentūrą (EVA), kad ji pateiktų nuomonę, ar šiam produktui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 726/2004 ⁽¹⁾.**

3 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente naudojamos Reglamento (EB) Nr. 178/2002 apibrėžtys.
2. Taip pat taikomos šios apibrėžtys:
  - a) „naujais maisto produktais“ laikomi:

- i) maisto produktai, Bendrijoje plačiai nenaudoti žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d.;

I

- ii) augalinės ar gyvūninės kilmės maisto produktai, jeigu augalai ir gyvūnai, iš kurių jie pagaminti, auginami taikant netradicines iki 1997 m. gegužės 15 d. nenaudotas auginimo technikas, **išskyrus maisto produktus, pagamintus iš klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių;**

(*) Šeši mėnesiai nuo šio reglamento paskelbimo dienos.

(1) OL L 136, 2004 4 30, p. 1.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- iii) maisto produktai, pagaminti naudojant naujus, iki 1997 m. gegužės 15 d. nenaudotus gamybos procesus, sukeliančius maisto produktų sudėties ar struktūros esminius pokyčius, turinčius įtakos jų maistinei vertei, medžiagų apykaitai ar nepageidaujamų medžiagų kiekiui;
- (iv) maisto produktai, kurie susideda iš dirbtinai sukurtų ir iki 1997 m. gegužės 15 d. maisto gamybai Bendrijoje nenaudotų nanomedžiagų arba kuriuose yra šių medžiagų;

Jeigu maisto produktas naudotas tik kaip papildas ar papildo sudėtinė dalis, to nepakanka įrodyti, kad maisto produktas Bendrijoje plačiai naudotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d. Tačiau jeigu maisto produktas iki pirmiau minėtos datos buvo naudojamas tik kaip maisto papildas arba kaip sudėtinė maisto papildo dalis, jis ir toliau gali būti teikiamas Bendrijos rinkai tokiai pat naudojimui paskirčiai, nelaikant jo nauju maisto produktu. Kiti kriterijai, kuriais remiantis būtų vertinama, ar maisto produktas Bendrijoje plačiai naudotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d., skirti iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, inter alia, jį papildant, pratvirtinami pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu;

- b) „trečiųjų šalių tradicinis maisto produktas“ – tai **natūralus, dirbtinai nesukurtas** naujas maisto produktas, turintis saugaus naudojimo trečiojoje šalyje istoriją, o tai reiškia, kad atitinkamas maisto produktas **bent 25 metus iki ... (*)** buvo ir yra kurios nors šalies didelės gyventojų grupės normalaus maisto raciono dalis;
- c) „maisto produkto saugaus naudojimo istorija“ reiškia, kad atitinkamo maisto produkto sauga patvirtinta sudėtiniais duomenimis, naudojimo patirtimi ir nuolatinio kurios nors šalies didelės gyventojų dalies naudojimu normaliaame maisto racione;
- d) „klonuoti gyvūnai“ – gyvūnai, veisiami panaudojant nelytinį dirbtinį dauginimo metodą, siekiant sukurti genetiškai tapatią arba beveik tapatią atskiro gyvūno kopiją;
- e) „klonuotų gyvūnų palikuonys“ – gyvūnai, veisiami panaudojant lytines dauginimo priemones, jei bent vienas iš protėvių yra klonuotas gyvūnas;
- f) „dirbtinai sukurta nanomedžiaga“ – sąmoningai gaminama medžiaga, kurios vienas ar daugiau matmenų lygus ar mažesnis nei 100 nm arba kuri sudaryta iš atskirų vidaus ar išorės funkcinių dalių ir daugelio šių dalių vienas ar daugiau matmenų lygus ar mažesnis nei 100 nm, įskaitant struktūras, aglomeratus arba agregatus, kurių dydis gali viršyti 100 nm, tačiau kurie išlaiko savybes, būdingas nanodidžio medžiagomis.

Savybės, būdingos nanodidžio medžiagomis, apima:

- i) su didele dalimi specialaus atitinkamos medžiagos paviršiaus susijusias savybes ir (arba)
- ii) specialias fizines ir chemines savybes, kurios skiriasi nuo tos pačios medžiagos, kuri nėra nanopavidalo, savybių.

3. Turint omenyje, kad skiriasi įvairių tarptautinių institucijų paskelbtos nanomedžiagų apibrėžtys ir vyksta nuolatinė technikos ir mokslo raida nanotechnologijų srityje, Komisija, atsižvelgdama į technikos ir mokslo pažangą ir apibrėžtis, dėl kurių buvo vėliau susitarta tarptautiniu lygmeniu, atitinkamai pataiso ir pritaiko 2 dalies f punkto nuostatas. Ši priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, tvirtinama pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(*) Šeši mėnesiai nuo šio reglamento paskelbimo dienos.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

4 straipsnis

Informacijos apie naujų maisto produktų klasifikavimą rinkimas

1. Komisija **turi** iš valstybių narių ir (arba) maisto verslo subjektų **arba kitų suinteresuotųjų šalių** rinkti informaciją, siekdama nustatyti, **ar maisto produktui taikomas šis reglamentas. Valstybės narės, verslo subjektai ir kitos suinteresuotosios šalys turi perduoti Komisijai informaciją apie tai, kokių mastu žmonės Bendrijoje vartojo maisto produktą iki 1997 m. gegužės 15 d.**

2. **Komisija turi paskelbti tuos duomenis ir išvadas, padarytas remiantis surinktais duomenimis, ir jas pagrindžiančius nekonfidencialius duomenis.**

3. **Igyvendinimo priemonės, susijusios su nuostatomis, kaip veikti tais atvejais, kai Komisija neturi informacijos apie vartojimą žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d., skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, inter alia, papildant jį, tvirtinamos pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu, ne vėliau negu ... (*).**

4. 1 daliai taikyti skirtos įgyvendinimo priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, inter alia, jas papildant, tvirtinamos pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

II skyrius

Reikalavimai ir įtraukimas į Bendrijos naujų maisto produktų sąrašą

5 straipsnis

Bendrijos naujų maisto produktų sąrašas

Tik nauji maisto produktai, įtraukti į Bendrijos naujų maisto produktų sąrašą (toliau – „Bendrijos sąrašas“, gali būti teikiami rinkai. **Komisija turi saugoti ir paskelbti Bendrijos sąrašą viešai prieinamame šiam tikslui skirtame Komisijos tinklavietės puslapyje.**

6 straipsnis

Reikalavimų neatitinkančių naujų maisto produktų draudimas

Nauji maisto produktai nepateikiami į rinką, jeigu jie neatitinka šio reglamento nuostatų.

7 straipsnis

Įtraukimo į Bendrijos sąrašą sąlygos

1. Naujas maisto produktas gali būti įtrauktas į Bendrijos sąrašą tik tuomet, jei atitinka šias sąlygas:

a) jei, ■ remiantis turimais moksliniais įrodymais, nekelia pavojaus vartotojų **ir gyvūnų** sveikatos saugai, **o tai reiškia, kad vertinant riziką bus atsižvelgiama į bendrą ir sąveikaujantį poveikį bei galimą neigiamą poveikį tam tikroms gyventojų grupėms;**

b) neklaidina vartotojo ■;

(*) Šeši mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- c) jeigu jo paskirtis – pakeisti kitą maisto produktą, jis nesiskiria nuo tokio maisto produkto **taip**, kad jo įprastas vartojimas maistingumo atžvilgiu būtų nenaudingas vartotojui;
- d) vertinant turi būti atsižvelgiama į Europos aplinkos agentūros nuomonę, kokių mastu gamybos procesas ir normalus vartojimas žalingai veikia aplinką;
- e) vertinant turi būti atsižvelgiama į Europos mokslo etikos ir naujų technologijų grupės nuomonę dėl egzistuojančių etinių prieštaravimų masto;
- f) leidimas naujam maisto produktui, kuris gali turėti neigiamą poveikį tam tikroms gyventojų grupėms, bus suteikiamas tik tuo atveju, jei įgyvendintos specialios priemonės, kurias taikant užkertamas kelias šiam neigiamam poveikiui;
- g) bus nustatytos maksimalios paties naujo maisto produkto arba jo kaip kito maisto produkto arba maisto produkto kategorijų dalies suvartojimo normos, jei to reikia saugiam naudojimui;
- h) buvo įvertintas naujų maisto produktų, kurie naudojami įvairiuose maisto produktuose arba maisto produktų kategorijose, bendras poveikis.

2. Maisto produktai, pagaminti taikant gamybos procesus, kuriems reikalingi specialūs rizikos vertinimo metodai, (pvz., maisto produktai, pagaminti naudojant nanotechnologijas) negali būti įtraukti į Bendrijos sąrašą, kol šių specialių metodų taikymas nebus patvirtintas ir atlikus tinkamą šiais metodais paremtą saugumo įvertinimą bus įrodyta, kad atitinkamo maisto produkto naudojimas yra saugus.

3. Naujas maisto produktas gali būti įtrauktas į Bendrijos sąrašą tik tuo atveju, jei pateikiama kompetentingos institucijos nuomonė apie tai, kad šis maisto produktas nekelia pavojaus sveikatai.

Maisto produktai iš klonuotų gyvūnų arba jų palikuonių neįtraukiami į Bendrijos sąrašą.

4. Esant abejonų, pvz., jei nepakanka mokslinių įrodymų arba trūksta duomenų, taikomas atsargumo principas ir atitinkamas maisto produktas neturi būti įtrauktas į Bendrijos sąrašą.

8 straipsnis

Bendrijos sąrašo turinys

1. Bendrijos sąrašas atnaujinamas laikantis Reglamente (EB) Nr. 1331/2008 nustatytos tvarkos, **ir Komisija jį paskelbia tam skirtame savo tinklavietės puslapyje.**
2. Įtraukiant naują maisto produktą į Bendrijos sąrašą turi būti nurodoma:
  - a) maisto produkto specifikacija;
  - b) maisto produkto paskirtis;
  - c) naudojimo sąlygos;
  - d) naujo maisto produkto įtraukimo į Bendrijos sąrašą data ir paraiškos gavimo data;

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

- e) *pareiškėjo pavardė (pavadinimas) ir adresas;*
- f) *paskutinio patikrinimo, atlikto pagal 13 straipsnyje nustatytus stebėsenos reikalavimus, data ir rezultatai;*
- g) *faktas, kad įtraukimas pagrįstas naujausiais moksliniais įrodymais ir (arba) nuosavybės teise turimais moksliniais duomenimis, apsaugotais pagal 15 straipsnį;*
- h) *faktas, kad naują maisto produktą rinkai teikti gali tik e punkte nurodytas pareiškėjas, išskyrus atvejus, kai vėlesnysis pareiškėjas gauna leidimą teikti rinkai maisto produktą be nuorodos į pradinio pareiškėjo nuosavybės teise turimus duomenis.*
3. *Reikalaujama, kad kiekvieno naujo maisto produkto atžvilgiu būtų atliekamas stebėjimas po pateikimo į rinką. Visi nauji maisto produktai, kuriuos leista pateikti į rinką, patikrinami praėjus penkeriems metams ir tada, kai gaunama daugiau mokslinių įrodymų. Atliekant stebėjimą ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tų kategorijų žmonėms, kurie vartoja daugiausiai maisto produktų.*
4. *2 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais bendra procedūra taikoma neatsižvelgiant į ankstesnę medžiagos, pagamintos įprasto gamybos proceso metu, naudojimą arba į išduotą leidimą ją naudoti.*
5. *Jei naujame maisto produkte yra medžiagos, kuri gali kelti pavojų žmonių sveikatai, jei jos vartojama per daug, jos naudojimui turėtų būti gaunamas leidimas, nustatant didžiausią ribinę vertę tam tikruose maisto produktuose ar jų kategorijose.*
6. *Visos gaminiuose esančios nanomedžiagos aiškiai nurodomos ingredientų sąrašė. Po kiekvieno iš šių ingredientų pavadinimo skliausteliuose įrašoma, kad tai nanomedžiaga.*
7. *Produktai, pagaminti iš gyvūnų, kurie buvo šeriami genetiškai modifikuotais pašarais, turi būti ženklunami nurodant žodžius „pagaminta iš gyvūnų, kurie buvo šeriami genetiškai modifikuotais pašarais“.*
8. *Dėl Bendrijos sąrašo atnaujinimo sprendžiama pagal reguliavimo procedūrą su tikrinimu, nurodytą 20 straipsnio 3 dalyje.*
- ||
9. *Prieš pasibaigiant laikotarpiui, nurodytam 15 straipsnyje, Bendrijos sąrašas atnaujinamas, iš dalies pakeičiant neesmines šio reglamento nuostatas pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu, siekiant panaikinti šio straipsnio 2 dalies g punkte nustatytus specialius nurodymus, su sąlyga, kad maisto produktas, kuriam suteiktas leidimas, atitinka šiame reglamente nustatytas sąlygas.*
10. *Siekiant atnaujinti Bendrijos sąrašą įtraukiant naujus maisto produktus, jei naujas maisto produktas nesusideda iš arba jame nėra maisto produktų, kuriems pagal 15 straipsnį taikomos duomenų apsaugos nuostatos, ir:*
- a) *naujas maisto produktas lygiavertis esamiems maisto produktams pagal sudėtį, įtaką medžiagų apykaitai ir nepageidaujamų medžiagų kiekį, arba*
- b) *naujas maisto produktas susideda iš arba jame yra maisto produktų, kuriuos prieš tai jau buvo leista Bendrijoje naudoti kaip maisto produktus, ir kai galima tikėtis, kad dėl naujos paskirties labai nepadidės vartotojų, įskaitant pažeidžiamas vartotojų grupes, suvartojamas kiekis,*

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

šio reglamento 10 straipsnyje nurodyta pranešimo persiuntimo procedūra taikoma mutatis mutandis, nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1331/2008 7 straipsnio 3 dalies.

9 straipsnis

Naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų ženklimas

Nepažeidžiant Direktyvos 2000/13/EB nuostatų ir reikalavimų, visi konkretūs duomenys apie naujus maisto produktus turi būti nurodyti ir pažymėti etiketėse, siekiant užtikrinti, kad vartotojai būtų tinkamai informuojami:

- a) visi rinkai pateikiami nauji maisto produktai turi būti parduodami su aiškiai matomomis, tiksliomis ir lengvai įskaitomomis etiketėmis, rodančiomis, kad tai nauji maisto produktai;*
- b) visos naujų maisto produktų charakteristikos arba savybės, pvz., jų sudėtis, maistinė vertė ir tinkamas vartojimas, turi būti aiškiai, tiksliai ir lengvai įskaitomai bei išsamiai nurodyti ant jų pakuotės;*
- c) apie tai, kad maisto produkte yra naujo maisto produkto arba naujo maisto komponento, kuris maisto produkte pakeičia medžiagą arba komponentą, ir tai, ar maisto produktas pakeičiamas nauju maisto produktu, ar nepakeičiamas, turi būti aiškiai, tiksliai ir lengvai įskaitomai bei suprantamai nurodoma ženklinant.*

Jei naujame maisto produkte yra medžiagos, kuri gali kelti didelį pavojų žmonių sveikatai, jei jos vartojama per daug, vartotojas apie tai turi būti informuojamas pasitelkiant aiškų, tikslų ir lengvai įskaitomą ženklimą ant maisto produkto pakuotės.

10 straipsnis

Trečiųjų šalių tradiciniai maisto produktai

1. Maisto verslo subjektas, ketinantis pateikti Bendrijos rinkai trečiųjų šalių tradicinių maisto produktų, praneša apie tai Komisijai, nurodydamas maisto produkto pavadinimą, sudėtį ir kilmės šalį.

Su pranešimu pateikiami dokumentais pagrįsti duomenys, pagrindžiantys saugaus maisto produkto naudojimo istoriją **bet kurioje** trečiojoje šalyje.

2. Komisija nedelsdama persiunčia pranešimą, įskaitant ir 1 dalyje nurodytus saugaus naudojimo istorijos įrodymus, valstybėms narėms ir Tarnybai **ir užtikrina, kad jis būtų viešai priinamas jos tinklavietės puslapyje.**

3. Per keturis mėnesius nuo datos, kai Komisija pagal 2 dalį persiunčia 1 dalyje nurodytą pranešimą, valstybės narės ir Tarnyba gali pranešti Komisijai, kad jos turi motyvuotų mokslškai pagrįstų saugos prieštaravimų dėl atitinkamo tradicinio maisto produkto teikimo rinkai.

Tokiu atveju maisto produktas Bendrijos rinkai neteikiamas ir jam taikomos 5–8 straipsnių nuostatos. Pranešimas, pateiktas pagal šio straipsnio 1 dalį, laikomas paraiška pagal Reglamento (EB) Nr. 1331/2008 3 straipsnio 1 dalį. **Pareiškėjas taip pat gali nuspręsti atsiimti pranešimą.**

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Komisija atitinkamai **be nepagrįsto delsimo ir aiškiai, daugiausia** per penkis mėnesius nuo 1 dalyje numatyto pranešimo datos || informuoja maisto verslo subjektą.

4. Jeigu atitinkamam maisto verslo subjektui pagal 3 dalį nepateikiami motyvuoti prieštaravimai, pagrįsti moksliniais įrodymais, ir informacija apie juos, praėjus penkiems mėnesiams nuo pranešimo pagal 1 dalį datos tradicinis maisto produktas gali būti teikiamas Bendrijos rinkai.

5. Komisija skelbia tradicinių trečiųjų šalių maisto produktų, kurie gali būti teikiami Bendrijos rinkai pagal 4 dalį, sąrašą tam skirtame Komisijos tinklavietės puslapyje. **Šis puslapis prieinamas iš puslapio, kuriame pateikiamas Bendrijos naujų maisto produktų sąrašas, nurodytas 5 straipsnyje, ir kuris su juo susietas.**

6. Išsamios šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, inter alia ir jas papildyti, **prieš ... (*)** priimamos pagal 20 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

11 straipsnis

Techninės gairės

Nepažeisdama Reglamento (EB) Nr. 1331/2008 9 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatų ir iki ... (*), Komisija, jeigu reikia, glaudžiai bendradarbiaudama su Taryba, **maisto verslo subjektais ir mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis**, pateikia technines gaires ir priemones, skirtas padėti maisto verslo subjektams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, rengti ir teikti paraiškas bei pranešimus pagal šį reglamentą. **Pareiškėjams sudaroma galimybė susipažinti su 1997 m. liepos 29 d. Komisijos rekomendacija 97/618/EB dėl naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų mokslinių aspektų ir informacijos, kurią būtina pridėti prie paraiškos dėl šių produktų išleidimo į rinką, pateikimo ir dėl pirminio įvertinimo ataskaitų parengimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 258/97 ⁽¹⁾, kol ji bus pakeista peržiūrėtomis techninėmis gairėmis, parengtomis pagal šį straipsnį.**

Ne vėliau kaip ... (**) viešai prieinamame šiam tikslui skirtame Komisijos tinklavietės puslapyje turi būti paskelbtos techninės gairės ir priemonės.

12 straipsnis

Tarybos nuomonė

Vertindama naujus maisto produktus, Taryba, **remdamasi 6 straipsnyje nurodytais reikalavimais:**

- a) **vertina**, ar **naujas** maisto produktas, **neatsižvelgiant į tai, ar jis skirtas pakeisti jau rinkoje esantį maisto produktą, nekelia jokio kenksmingo ar toksiško poveikio žmonių sveikatai pavojaus, kartu atsižvelgdama į bet kokių naujų charakteristikų poveikį;**
- b) vertindama tradicinį trečiosios šalies maisto produktą, atsižvelgia į maisto produkto saugaus naudojimo istoriją.

(*) Šeši mėnesiai po šio reglamento paskelbimo dienos.

(¹) OL L 253, 1997 9 16, p. 1.

(**) Šeši mėnesiai po šio reglamento paskelbimo dienos.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Jei esama etinių prieštaravimų, be saugos vertinimo prašoma ir Europos mokslo ir naujų technologijų etikos grupės (angl. EGE) nuomonės.

13 straipsnis

Maisto verslo subjektų išpareigojimai

1. Komisija, gavusi Tarybos nuomonę, maisto saugos sumetimais **nustato** stebėjimo po pateikimo rinkai reikalavimą. **Šis stebėjimas vykdomas po penkerių metų nuo naujų maisto produktų įtraukimo į Bendrijos sąrašą ir atsižvelgiama į maisto saugos ir gyvūnų sveikatos ir gerovės aspektus bei poveikį aplinkai. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas tų kategorijų gyventojams, kurie vartoja daugiausiai maisto produktų.**

Stebėjimo reikalavimai taip pat taikomi jau rinkai pateiktiems naujiems maisto produktams, įskaitant tuos, kurie buvo patvirtinti pagal supaprastintą („pranešimo“) procedūrą, numatytą Reglamento (EB) Nr. 258/97 5 straipsnyje.

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, kurios bus atsakingos už stebėjimą po pateikimo rinkai.

2. Gamintojas **ir maisto verslo subjektas** nedelsdamas informuoja Komisiją apie:

- a) bet kokią naują mokslinę ar techninę informaciją, kuri gali daryti įtaką naujo maisto produkto vartojimo saugai;
- b) bet kokius draudimus arba ribojimus, kuriuos nustato trečiųjų šalių, kuriose naujas maisto produktas teikiamas rinkai, kompetentingos institucijos.

Visi maisto verslo subjektai praneša Komisijai ir atsakingoms valstybės narės, kurioje jie veikia, institucijoms apie bet kokią sveikatos problemą, apie kurią juos informuoja vartotojai arba vartotojų apsaugos organizacijos.

Valstybės narės kompetentinga institucija pateikia ataskaitą Komisijai per tris mėnesius nuo tikrinimo pabaigos. Komisija ne vėliau kaip per metus nuo 1 dalyje nurodyto penkerių metų laikotarpio pabaigos pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

3. **Siekiant išvengti bandymų su gyvūnais, bandymai su stuburiniais gyvūnais šio reglamento tikslais atliekami tik nesant kitos išeities. Skatinama taikyti bandymus nenaudojant gyvūnų ir pažangias bandymų strategijas.**

14 straipsnis

Europos etikos ir naujų technologijų grupė

Prireikus Komisija savo iniciatyva arba paprašius valstybei narei gali konsultuotis su Europos etikos ir naujų technologijų grupe itin didelės etinės svarbos etiniais klausimais, susijusiais su mokslu ir naujomis technologijomis.

Komisija tą Europos etikos ir naujų technologijų grupės nuomonę skelbia viešai.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

III skyrius

Bendrosios nuostatos

15 straipsnis

Duomenų apsauga

1. Pareiškėjui paprašius ir pateikus atitinkamą patikrinamą informaciją, įtrauktą į paraiškos bylą, naujausi moksliniai įrodymai ir nuosavybės teise turimi mokslo duomenys, skirti pagrįsti paraišką, negali būti naudojami kitoms paraiškoms pagrįsti penkerius metus nuo naujo maisto produkto įtraukimo į Bendrijos sąrašą, išskyrus atvejus, kai **vėlesnis pareiškėjas sutarė su ankstesniu pareiškėju, kad tokius duomenis ir informaciją galima naudoti, ir kai:**

- a) **ankstesnysis pareiškėjas pateikdamas ankstesnę paraišką nurodo, kad moksliniai duomenys ir kita informacija turimi nuosavybės teise; taip pat**
- b) **ankstesnysis pareiškėjas turi išimtinę teisę naudotis nuosavybės teise turimais duomenimis tuo metu, kai pateikta ankstesnioji paraiška; taip pat**
- c) **naujam maisto produktui leidimas nebūtų buvęs suteiktas, jei ankstesnysis pareiškėjas nebūtų pateikęs nuosavybės teise turimų duomenų.**

2. **Duomenys, gauti iš mokslinių tyrimų projektų, kuriuos iš dalies arba visiškai apmokėjo EB ir (arba) viešosios institucijos, ir tyrimai apie riziką arba duomenys, susiję su rizikos tyrimais, pvz., šėrimo tyrimai, turi būti skelbiami kartu su paraiška ir jais turi galėti laisvai naudotis kiti pareiškėjai.**

3. **Tolesniam pareiškėjui turi būti leidžiama remtis su stuburiniais gyvūnais atliktais tyrimais ir kitais tyrimais, kurie padėtų išvengti tyrimų su gyvūnais, kad nereikėtų kartoti su stuburiniais gyvūnais atliekamų tyrimų. Šių duomenų savininkas gali prašyti atitinkamo atlygio už naudojimąsi duomenimis.**

16 straipsnis

Suderinta duomenų apsauga

Nepaisant suteikto leidimo prekiauti nauju maisto produktu pagal Reglamento (EB) Nr. 1331/2008 7 ir 14 straipsnius arba leidimo naudoti teiginį apie maisto produkto sveikatingumą pagal Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 17, 18 ir 25 straipsnius, jei siekiama gauti leidimą prekiauti nauju maisto produktu ir leidimą naudoti teiginį apie šio maisto produkto sveikatingumą ir, jei pagrįsta duomenų apsauga pagal abiejų reglamentų nuostatas ir jos reikalauja pareiškėjas, leidimo duomenys ir leidimo paskelbimas Oficialiajame leidinyje turi sutapti ir duomenų apsaugos laikotarpiai turi būti vienodi.

17 straipsnis

Tikrinimo ir kontrolės priemonės

Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento nuostatų, oficiali kontrolė turi būti atliekama pagal Reglamento (EB) Nr. 882/2004 nuostatas.

18 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles, reglamentuojančias nuobaudas, taikytinas pažeidus šio reglamento nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytosios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip **per 12 mėnesių** praneša Komisijai apie šias nuostatas ir nedelsdamos ją informuoja apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

19 straipsnis

Valstybių narių išskirtinės teisės

1. Jei valstybė narė dėl naujos informacijos arba esamos informacijos naujo įvertinimo turi išsamių priežasčių manyti, kad šio reglamento nuostatas atitinkančio maisto produkto arba maisto komponento naudojimas kelia pavojų žmonių sveikatai arba aplinkai, minėtoji valstybė narė gali laikinai apriboti arba sustabdyti atitinkamo maisto produkto arba maisto komponento prekybą ir jo naudojimą savo teritorijoje. Apie tai ji nedelsdama informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją ir pateikia tokio sprendimo priežastis.
2. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su EMST, kuo greičiau išnagrinėja 1 dalyje nurodytas priežastis ir imasi atitinkamų priemonių. Valstybė narė, priėmusi 1 dalyje nurodytą sprendimą, gali taikyti jį tol, kol įsigalios minėtos priemonės.

20 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas ||, įkurtas Reglamento (EB) Nr. 178/2002 58 straipsniu.
2. Jei yra nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

21 straipsnis

Persvarstymas

1. Komisija, atsižvelgdama į įgytą patirtį, ne vėliau kaip ... (*) išsiunčia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento, ypač jo 10 ir 15 straipsnių nuostatų, įgyvendinimo ataskaitą, o prireikus ir pasiūlymus.
2. Ne vėliau kaip ... (**) Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nagrinėjami visi aspektai, susiję su maisto produktais, pagamintais iš gyvūnų, kurie buvo veisiami taikant klonavimo technologiją, ir iš jų palikuonių; prireikus prie šios ataskaitos pridedami teisėkūros pasiūlymai.

Ataskaita ir pasiūlymas skelbiami viešai.

IV skyrius

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

22 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 258/97 panaikinamas nuo šio reglamento taikymo dienos.

(*) Treji metai ir šeši mėnesiai nuo šio reglamento paskelbimo dienos.

(**) Vieneri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

23 straipsnis

Bendrijos sąrašo sudarymas

Ne vėliau kaip ... (*) Komisija parengia Bendrijos sąrašą, įtraukdama į **šį sąrašą tuos** naujus maisto produktus, kuriems leidimai suteikti pagal Reglamentą (EB) Nr. 258/97, **ir kurie priklauso šio reglamento taikymo sričiai pagal 2 ir 3 straipsnių nuostatas**, įskaitant ir, jeigu reikia, visas su esamais leidimais susijusias sąlygas.

24 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

|| Paraiškos teikti naujus maisto produktus rinkai, kurias valstybės narės pateikė pagal Reglamento (EB) Nr. 258/97 4 straipsnį, **kai pirminio įvertinimo ataskaita, nurodyta to reglamento 6 straipsnio 3 dalyje, dar nepateikta Komisijai** iki ... (**)
|| laikomos paraiškomis, pateiktomis pagal šį reglamentą. **Kitos paraiškos, iki ... (**)
|| pateiktos pagal Reglamento (EB) Nr. 258/97 3 straipsnio 4 dalį, 4 ir 5 straipsnius, turi būti tvarkomos vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 258/97 nuostatomis.**

||

25 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1331/2008 pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 1331/2008 iš dalies keičiamas taip:

|| 1) Pavadinimas pakeičiamas taip:

„2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1331/2008, nustatantis maisto priedų, fermentų, kvapiųjų medžiagų ir naujų maisto produktų leidimų suteikimo procedūrą.“

|| 2) 1 straipsnio 1 dalies *pirmas sakinys pakeičiamas* taip:

„1. Šiuo reglamentu nustatoma bendra maisto priedų, maisto fermentų, maisto kvapiųjų medžiagų, maisto kvapiųjų medžiagų žaliavų, naudojamų arba skirtų naudoti maisto produktuose arba ant jų ir naujų maisto produktų (toliau – medžiagos arba produktai) vertinimo ir leidimų suteikimo procedūra (toliau – bendra procedūra), kuria prisidedama prie laisvo maisto produktų judėjimo Bendrijoje ir aukšto lygio žmonių sveikatos ir vartotojų interesų apsaugos.“

|| 3) 1 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Bendra procedūra nustatomos medžiagų, kurias leidžiama teikti Bendrijos rinkai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1333/2008, Reglamentą (EB) Nr. 1332/2008, Reglamentą (EB) Nr. 1334/2008 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl naujų maisto produktų (toliau – maisto sektorių teisės aktai), sąrašų atnaujinimo procedūrinės priemonės.“

(*) Šeši mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

(**) Šeši mėnesiai po šio reglamento paskelbimo dienos.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

|| 4) 1 straipsnio 3 dalyje, 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 9 straipsnio 2 dalyje, 12 straipsnio 1 dalyje, ir 13 straipsnyje žodis „medžiaga“ arba „medžiagos“ keičiama žodžiais „medžiaga arba produktas“ arba „medžiagos arba produktai.“

|| 5) 2 straipsnio pavadinimas keičiamas taip:

„Bendrijos medžiagų arba produktų sąrašas“.

|| 6) 4 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Galima pateikti vieną paraišką dėl medžiagos arba produkto siekiant atnaujinti skirtingus Bendrijos sąrašus, reglamentuojamus skirtingais įvairių maisto sektorių teisės aktais, jeigu paraiška atitinka visų maisto sektorių teisės aktus.“

|| 7) 6 straipsnio 1 dalies pradžioje įterpiamas šis sakinys:

„Esant mokslškai pagrįstoms abejonėms dėl saugos pareiškėjo gali būti paprašyta pateikti papildomą nustatytą informaciją, susijusią su rizikos vertinimu.“

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas || nuo ... (*).

Tačiau 23 straipsnis taikomas nuo ... (**).

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta || ...,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

(*) Šeši mėnesiai po šio reglamento paskelbimo dienos.

(**) Šio reglamento įsigaliojimo diena.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

Ozono sluoksnį ardančios medžiagos (nauja redakcija) ***I

P6_TA(2009)0172

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (nauja redakcija) (COM(2008)0505 – C6-0297/2008 – 2008/0165(COD))

(2010/C 117 E/47)

(Bendro sprendimo procedūra: nauja redakcija)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0505),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį, 133 straipsnį ir 175 straipsnio 1 dalį, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0297/2008),
  - atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto 2008 m. gruodžio 17 d. laišką, pateiktą pagal Darbo tvarkos taisyklių 80a straipsnio 3 dalį Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl siūlomo teisinio pagrindo,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 80a, 51 ir 35 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A6-0045/2009),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, pasiūlyme be nurodytų pakeitimų kitų esminių pakeitimų nėra ir kadangi, kalbant apie nepakeistų ankstesnių aktų nuostatų ir minėtųjų pakeitimų kodifikavimą, pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės,
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pataisomis, padarytomis atsižvelgus į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas;
  2. ragina Komisiją vėl į jį kreiptis, jei ji ketintų iš esmės keisti pasiūlymą arba jį pakeisti kitu tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ OL C 77, 2002 3 28, p. 1.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

P6_TC1-COD(2008)0165

Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (nauja redakcija)

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija pirmajame svarstyme atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (EB) Nr. 1005/2009.)

EB ir Cariforum valstybių ekonominės partnerystės susitarimas ***

P6_TA(2009)0183

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Cariforum valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (5211/2009 – COM(2008)0156 – C6-0054/2009 – 2008/0061(AVC))

(2010/C 117 E/48)

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Cariforum valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (COM(2008)0156),
  - atsižvelgdamas į Cariforum valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimą (5211/2009),
  - atsižvelgdamas į Tarybos pagal EB sutarties 57 straipsnio 2 dalį, 133 straipsnio 1 dalį ir 181 straipsnį bei 300 straipsnio 3 dalies pirmą ir antrą pastraipus pateiktą prašymą suteikti pritarimą (C6-0054/2009),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 75 straipsnį ir 83 straipsnio 7 dalį,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją bei į Vystymosi komiteto nuomonę (A6-0117/2009),
1. suteikia pritarimą susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Cariforum valstybių vyriausybėms ir parlamentams.

2009 m. kovo 25 d., trečiadienis

EB ir Dramblio Kaulo Kranto tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas ***

P6_TA(2009)0184

2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Dramblio Kaulo Kranto, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC))

(2010/C 117 E/49)

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo (COM(2008)0439),
  - atsižvelgdamas į Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Dramblio Kaulo Kranto tarpinį ekonominės partnerystės susitarimą (5535/2009),
  - atsižvelgdamas į Tarybos pateiktą prašymą duoti pritarimą pagal EB sutarties 133 ir 181 straipsnius bei 300 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą (C6-0064/2009),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 75 straipsnį ir 83 straipsnio 7 dalį,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją ir į Vystymosi komiteto nuomonę (A6-0144/2009),
1. pritaria tam, kad būtų sudarytas susitarimas;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai bei valstybių narių ir Dramblio Kaulo Kranto parlamentams ir vyriausybėms.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

Maisto skirstymas labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims (Bendro reglamento dėl bendro rinkos organizavimo keitimas) *

P6_TA(2009)0188

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo ir (EB) Nr. 1234/2007, nustatantis bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas), dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims (COM(2008)0563 – C6-0353/2008 – 2008/0183(CNS))

(2010/C 117 E/50)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2008)0563),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 37 straipsnį, pagal kurį Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0353/2008),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Regioninės plėtros komiteto nuomonę (A6-0091/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją pagal EB sutarties 250 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;
  3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
  4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
  5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 1 konstatuojamoji dalis

(1) 1987 m. gruodžio 10 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3730/87, nustatančiu bendrąsias maisto iš intervencinių atsargų tiekimo paskirtoms organizacijoms, jį skirstančioms labiausiai nepasiturintiems asmenims Bendrijoje, taisyklės, kuris vėliau buvo panaikintas ir įtrauktas į Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, daugiau kaip dviem dešimtmečiams buvo numatytas patikimas maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims šaltinis.

(1) 1987 m. gruodžio 10 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3730/87, nustatančiu bendrąsias maisto iš intervencinių atsargų tiekimo paskirtoms organizacijoms, jį skirstančioms labiausiai nepasiturintiems asmenims Bendrijoje, taisyklės, kuris vėliau buvo panaikintas ir įtrauktas į Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, daugiau kaip dviem dešimtmečiams buvo numatytas patikimas maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims šaltinis **ir teigiamai paveikė ES regioninę sanglaudą, sumažindamas ekonominius ir socialinius nevienodai išsivysčiusių regionų skirtumus.**

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 2**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 konstatuojamoji dalis**

(2) Vieni iš Sutarties 33 straipsnio 1 punkte nustatytų Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra stabilizuoti rinkas, o taip pat užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas. Daugelį metų vykdant maisto skirstymo planus pagal šią programą buvo pasiekti abu tikslai ir pasirodė, kad tai yra labai svarbi priemonė, kurią įgyvendinant buvo sudaryta daugiau galimybių labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims įsigyti maisto, prisidėta prie veiklos, kuria siekiama užtikrinti galimybę visiems *Europos Sąjungoje* gauti maisto, ir tuo pačiu sumažintos intervencinės atsargos.

(2) Vieni iš Sutarties 33 straipsnio 1 punkte nustatytų Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra stabilizuoti rinkas, o taip pat užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas. Daugelį metų vykdant maisto skirstymo planus pagal šią programą buvo pasiekti abu tikslai ir pasirodė, kad tai yra labai svarbi priemonė, kurią įgyvendinant buvo sudaryta daugiau galimybių labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims įsigyti maisto, prisidėta prie veiklos, kuria siekiama užtikrinti galimybę visiems *Bendrijoje* gauti maisto, ir tuo pačiu sumažintos intervencinės atsargos. ***Naujoji Bendrijos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programa turėtų būti vykdoma toliau, siekiant įgyvendinti BŽŪP tikslus ir padėti siekti sanglaudos tikslų, užtikrinant tolygų, darnų ir tvarų visų regionų vystymąsi.***

Pakeitimas 3**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
5 konstatuojamoji dalis**

(5) Dabartinė maisto skirstymo programa grindžiama produktų iš Bendrijos intervencinių atsargų, kurias laikinai gali papildyti rinkoje išsigyjami produktai, skirstymu. Tačiau ***dėl viena po kitos vykusių BŪSP reformų ir teigiamų gamintojų kainų pokyčių palaiapsniui sumažėjo intervencinių atsargų ir turimų produktų asortimentas.*** Dėl šios priežasties rinkoje išsigyti produktai taip pat turėtų tapti nuolatiniu tiekimo šaltiniu ir jais būtų papildomos intervencinės atsargos tuomet, kai nėra tinkamų intervencinių atsargų.

(5) Dabartinė maisto skirstymo programa grindžiama produktų iš Bendrijos intervencinių atsargų, kurias laikinai gali papildyti rinkoje išsigyjami produktai, skirstymu. Tačiau ***dėl pasaulio žemės ūkio žaliavų rinkoje didėjančios įtampos, laipsniško gamybos ir saugojimo orientacinės medžiagos panaikinimo vykdant BŽŪP reformas sumažėjo ES savarankiškumas maisto kiekiu ir turimų maisto produktų įvairovės aspektais ir ES pajėgumai patenkinti labiausiai nepasiturinčių asmenų su maistu susijusius poreikius ar spręsti maisto produktų ar tarptautines spekuliacines krizes. Vis dėlto ES negali per keletą dienų sustabdyti jau pradėtos programos.*** Dėl šios priežasties rinkoje išsigyti produktai taip pat turėtų tapti nuolatiniu tiekimo šaltiniu ir jais būtų papildomos intervencinės atsargos tuomet, kai nėra tinkamų intervencinių atsargų. ***Produktus išsigyjant rinkoje, turėtų būti laikomasi konkurencijos principo ir remiami Bendrijoje pagaminti produktai.***

Pakeitimas 4**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
6 konstatuojamoji dalis**

(6) Bendrijos programa negali būti vienintelis atsakas į didėjančią pagalbos maistu poreikį Bendrijoje. Valdžios institucijų įgyvendinama nacionalinė politika ir pilietinės visuomenės mobilizavimas yra vienodai svarbūs, kai reikia užtikrinti galimybes labiausiai nepasiturintiems asmenims įsigyti maisto. Vis dėl to Bendrijos programa, kuriose skiriamas dėmesys sanglaudai, gali tapti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims pavyzdžiu, padėti sukurti sinergijas bei skatinti

(6) Bendrijos programa negali būti vienintelis atsakas į didėjančią pagalbos maistu poreikį Bendrijoje. Valdžios institucijų įgyvendinama nacionalinė politika ir pilietinės visuomenės mobilizavimas yra vienodai svarbūs, kai reikia užtikrinti galimybes labiausiai nepasiturintiems asmenims įsigyti maisto. Vis dėl to Bendrijos programa, kurioje skiriamas dėmesys sanglaudai, gali tapti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims, ***visų pirma mažiau išsivysčiusiuose***

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

viešąsias ir privačias iniciatyvas, kurių tikslas – sudaryti daugiau galimybių skurstantiems asmenims įsigyti maisto. Be to, atsižvelgiant į sumažėjusių intervencinių atsargų geografinį išsisklaidymą valstybėse narėse, programa gali padėti tinkamai jas panaudoti. Todėl Bendrijos programa taip pat neturėtų prieštaurauti nacionalinei politikai.

regionuose, pavyzdžiu, padėti sukurti sinergijas bei skatinti viešąsias ir privačias iniciatyvas, kurių tikslas – sudaryti daugiau galimybių skurstantiems asmenims įsigyti maisto. Be to, atsižvelgiant į sumažėjusių intervencinių atsargų geografinį išsisklaidymą valstybėse narėse, programa gali padėti tinkamai jas panaudoti. Todėl Bendrijos programa taip pat neturėtų prieštaurauti nacionalinei politikai.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 7 konstatuojamoji dalis

(7) *Tam, kad būtų išnaudotos visos Bendrijos programos sanglaudos aspekto teikiamos galimybės ir sustiprintos pagal ją sukurtos sinergijos bei užtikrintas tinkamas planavimas, reikėtų numatyti galimybę valstybėms narėms bendrai finansuoti maisto skirstymo programą. Reikėtų numatyti didžiausias Bendrijos bendrojo finansavimo normas, o Bendrijos finansinė parama turėtų būti įtraukta į Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) tinkamų finansuoti priemonių sąrašą. Pirmiaisiais peržiūrėtos programos įgyvendinimo metais turėtų būti taikomos didesnės bendrojo finansavimo normas, kad lėšos ir toliau būtų gerai įsisavinamos; laipsniškai įvedamas bendrasis finansavimas sudarys sąlygas sklandžiam perėjimui ir padės išvengti rizikos, kad programa bus nutraukta dėl lėšų trūkumo.*

Išbraukta.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas 9 konstatuojamoji dalis

(9) Patirtis parodė, kad reikia tobulinti šios programos valdymą – visų pirma reikėtų rengti daugiamečius planus, nes tada valstybės narės ir paskirtos organizacijos galvotų apie ilgalaikę perspektyvą. Todėl Komisija turėtų nustatyti, kad programa bus įgyvendinama pagal trejų metų planus, sudarytus remiantis valstybių narių Komisijai perduotais prašymais bei kita informacija, kuri Komisijai atrodo svarbi. Valstybės narės prašymus dėl maisto produktų, kurie bus skirstomi pagal trejų metų planą, turėtų grįsti nacionalinėmis **maisto skirstymo** programomis, kuriose nustatyti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims tikslai ir prioritetai. Komisija turėtų parengti objektyvią metodiką turimų lėšų paskirstymui.

(9) Patirtis parodė, kad reikia tobulinti šios programos valdymą – visų pirma reikėtų rengti daugiamečius planus, nes tada valstybės narės ir paskirtos organizacijos galvotų apie ilgalaikę perspektyvą. Todėl Komisija turėtų nustatyti, kad programa bus įgyvendinama pagal trejų metų planus, sudarytus remiantis valstybių narių Komisijai perduotais prašymais bei kita informacija, kuri Komisijai atrodo svarbi. Valstybės narės prašymus dėl maisto produktų, kurie bus skirstomi pagal trejų metų planą, turėtų grįsti nacionalinėmis **pagalbos maistu** programomis, kuriose nustatyti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims tikslai ir prioritetai. Komisija turėtų parengti objektyvią metodiką turimų lėšų paskirstymui. ***Išimtiniais atvejais, kai labiausiai nepasiturinčių asmenų skaičius yra didesnis, nei numatyta, valstybės narės gali prašyti Komisijos peržiūrėti planus.***

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 8**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****2 straipsnio 1 punktą**

Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007

27 straipsnio 1 dalis

1. Produktai iš intervencinių atsargų pateikiami arba maisto produktai įsigijami rinkoje, kad valstybių narių paskirtos organizacijos galėtų skirstyti maisto produktus labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims.

1. Produktai iš intervencinių atsargų pateikiami arba **Bendrijos kilmės** maisto produktai įsigijami rinkoje, **pirmenybę teikiant vietoje gaminamiems šviežiams maisto produktams** ir siekiant, kad valstybių narių paskirtos organizacijos galėtų skirstyti maisto produktus labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims.

Maisto produktai įsigijami rinkoje tik tada, kai nėra maisto skirstymo programai tinkamų intervencinių atsargų.

Bendrijos kilmės maisto produktai įsigijami rinkoje tik tada, kai nėra maisto skirstymo programai tinkamų intervencinių atsargų.

Pakeitimas 9**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****2 straipsnio 1 punktą**

Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007

27 straipsnio 2 dalis

2. Norinčios dalyvauti programoje valstybės narės perduoda Komisijai nacionalines **maisto skirstymo** programas **su prašymais** dėl trejų metų laikotarpiu skirstomų maisto produktų kiekio bei kitą svarbią informaciją.

2. Norinčios dalyvauti programoje valstybės narės perduoda Komisijai nacionalines **pagalbos maistu** programas, **nurodamos jų pagrindines ypatybes ir tikslus, susijusias organizacijas, prašymus** dėl trejų metų laikotarpiu skirstomų maisto produktų kiekio bei kitą svarbią informaciją.

Pakeitimas 10**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas****2 straipsnio 1 punktą**

Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007

27 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Trejų metų planuose turi būti numatytos Bendrijos valstybei narei skiriamos lėšos **ir valstybių narių mažiausias metinis finansinis indėlis**, kurį nustato Komisija pagal metodiką, kuri bus numatyta įgyvendinimo taisyklėse, priimtose pagal 43 straipsnio g punktą. Asignavimai antriesiems ir tretiesiems metams bus tik orientaciniai. Programoje dalyvaujančios valstybės narės kiekvienais metais patvirtina šio straipsnio 2 dalyje nurodytus prašymus. Gavusi patvirtinimus ir atsižvelgdama į biudžete numatytus asignavimus, Komisija kiekvienais metais nusprendžia, kokio dydžio asignavimus skirti.

Trejų metų planuose turi būti numatytos Bendrijos valstybei narei skiriamos lėšos, kurį nustato Komisija pagal metodiką, kuri bus numatyta įgyvendinimo taisyklėse, priimtose pagal 43 straipsnio g punktą. Asignavimai antriesiems ir tretiesiems metams bus tik orientaciniai. Programoje dalyvaujančios valstybės narės kiekvienais metais patvirtina 2 dalyje nurodytus prašymus. Gavusi patvirtinimus ir atsižvelgdama į biudžete numatytus asignavimus, Komisija kiekvienais metais nusprendžia, kokio dydžio asignavimus skirti.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 11**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktas**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 4 dalies 3 a pastraipa (nauja)

Šios organizacijos skirstymo vietoje pakabina informacinę lentelę arba lipnų plakatą mobiliuose skirstymo punktuose, kad nurodytų, jog jos naudojasi Bendrijos pagalbos maistu programos ištekliais. Taip siekiant informuoti gavėjus paviešinama, kad paramos teikėja yra Bendrija.

Pakeitimas 12**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktas**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 5 dalies b punktas

b) **laiku** informuoja Komisiją apie įvykius, turinčius įtakos maisto skirstymo programų įgyvendinimui.

b) informuoja Komisiją apie įvykius, turinčius įtakos maisto skirstymo programų įgyvendinimui.

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktas**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 6 dalies 1 pastraipos b punktas

b) rinkoje įsigytų maisto produktų kaina.

b) **laikantis konkurencijos principo** rinkoje įsigytų maisto produktų kaina.

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktas**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos b punktas

b) paskirtų organizacijų patirtos maisto produktų *pristatymo* išlaidos ir administracinės išlaidos, tiesiogiai susijusios su šios programos įgyvendinimu.

b) paskirtų organizacijų patirtos maisto produktų *transportavimo ir saugojimo* išlaidos ir administracinės išlaidos, tiesiogiai susijusios su šios programos įgyvendinimu.

Pakeitimas 15**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktas**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 6 a dalis (nauja)

6a. Valstybės narės nustato atsižvelgdamos, jei reikia, į vietos sąlygas, didžiausią visų transportavimo, saugojimo ir administravimo, įskaitant ryšių, išlaidų sumą, kuri atitinka tam tikrą procentais išreikštą įgytų ar išmainytų produktų dalį. Valstybės narės finansinį planą suskirsto pagal šiuos tris išlaidų straipsnius. Lėšos, nepanaudotos pagal šią nuostatą, gali būti skiriamos maisto produktams pirkti.

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 16**Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktą**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 7 dalies 1 pastraipa7. Vykdam programą patirtos tinkamos finansuoti išlaidos
bendrai finansuojamos Bendrijos.7. Vykdam programą patirtos tinkamos finansuoti išlaidos
finansuojamos Bendrijos.**Pakeitimas 17****Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktą**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos išanginė dalis**Bendrijos bendrojo finansavimo norma neviršija:****Išbraukta.****Pakeitimas 18****Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktą**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos a punktasa) 2010 m. sausio 1 d. pradedamam įgyvendinti trejų metų
planui – 75 % tinkamų finansuoti išlaidų, o Komisijos spren-
dimo 2006/596/EB*, nustatančio valstybių narių, atitinkančių
reikalavimus gauti finansavimą iš Sanglaudos fondo
2007–2013 m., sąrašą 1 priede nurodytoms valstybėms –
85 % tinkamų finansuoti išlaidų;**Išbraukta.****Pakeitimas 19****Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 1 punktą**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
27 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos b punktasb) vėlesniems trejų metų planams – 50 % tinkamų finan-
suoti išlaidų, o Komisijos sprendimo 2006/596/EB, nusta-
tančio valstybių narių, atitinkančių reikalavimus gauti finan-
savimą iš Sanglaudos fondo 2007–2013 m., sąrašą 1 priede ir
vėlesniuose sprendimuose nurodytoms valstybėms – 75 %
tinkamų finansuoti išlaidų;**Išbraukta.****Pakeitimas 20****Pasiūlymas dėl reglamento – iš dalies keičiantis aktas
2 straipsnio 3 punktą**Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007
184 straipsnio 9 punktas„9) ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio 31 d. Europos Parla-
mentui ir Tarybai ataskaitą dėl 27 straipsnyje numatytos maisto
skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims
taikymo bei atitinkamus pasiūlymus.“„9) ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. Europos Parla-
mentui ir Tarybai ataskaitą dėl 27 straipsnyje numatytos maisto
skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims
taikymo, kartu su pasiūlymu dėl sprendimo dėl programos
tęsimu pasibaigus dabartiniam finansavimo laikotarpiui bei
visus kitus būtinus atitinkamus pasiūlymus.“

2010/C 117 E/17	EB ir Cariforum ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Cariforum valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo	101
2010/C 117 E/18	EB ir Dramblio Kaulo Kranto tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Dramblio Kaulo Kranto, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo	106
2010/C 117 E/19	EB ir Ganos tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo	112
2010/C 117 E/20	EB ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ramiojo vandenyno valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos, kitos šalies, laikinojo partnerystės susitarimo	118
2010/C 117 E/21	EB ir PAVB EPS valstybių laikinasis ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos bendrijos ir jos valstybių narių, vienos šalies, ir Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) EPS valstybių, kitos šalies, laikinojo ekonominės partnerystės susitarimo	124
2010/C 117 E/22	EB ir Rytų ir Pietų Afrikos valstybių ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl laikinojo susitarimo, kuriuo nustatomas Rytų ir Pietų Afrikos valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas	129
2010/C 117 E/23	EB ir Rytų Afrikos bendrijos valstybių partnerių ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl susitarimo, kuriuo nustatomas Europos bendrijos bei jos valstybių narių, vienos šalies, ir Rytų Afrikos bendrijos valstybių partnerių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas	135
2010/C 117 E/24	EB ir Centrinės Afrikos tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tarpinio Europos bendrijos bei jos valstybių narių, vienos šalies, ir Centrinės Afrikos, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo	141
2010/C 117 E/25	EIB ir ERPB 2007 m. metinės ataskaitos 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2007 m. Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko metinių ataskaitų (2008/2155(INI))	147
2010/C 117 E/26	Automobilių pramonės ateitis 2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl automobilių pramonės ateities	157
2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis		
2010/C 117 E/27	Baltoji knyga dėl ieškinių atlyginti žalą, patirtą dėl EB antimonopolinių taisyklių pažeidimo 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Baltosios knygos dėl ieškinių atlyginti žalą, patirtą dėl EB antimonopolinių taisyklių pažeidimo (2008/2154(INI))	161

2010/C 117 E/28	ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimas 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Indijos laisvosios prekybos susitarimo (2008/2135(INI))	166
2010/C 117 E/29	Subrangos įmonių socialinė atsakomybė gamybos proceso metu 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl subrangos įmonių socialinės atsakomybės gamybos proceso metu (2008/2249(INI))	176
2010/C 117 E/30	Maisto produktų kainos Europoje 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl maisto produktų kainų Europoje (2008/2175(INI))	180
2010/C 117 E/31	Ispanijoje vykdomos ekstensyvios urbanizacijos įtaka Europos piliečių asmens teisėms, aplinkai ir ES teisės taikymui, remiantis gautomis peticijomis 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Ispanijoje vykdomos ekstensyvios urbanizacijos įtakos Europos piliečių asmens teisėms, aplinkai ir ES teisės taikymui, remiantis gautomis peticijomis (2008/2248(INI))	189
2010/C 117 E/32	Transatlantinių santykių padėtis po rinkimų Jungtinėse Amerikos Valstijose 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl transatlantinių santykių padėties po rinkimų Jungtinėse Amerikos Valstijose (2008/2199(INI))	198
2010/C 117 E/33	Saugumo ir pagrindinių laisvių internete stiprinimas 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl saugumo ir pagrindinių laisvių internete stiprinimo (2008/2160(INI))	206
2010/C 117 E/34	ES geresnio laivų išmontavimo strategija 2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES geresnio laivų išmontavimo strategijos	214

III Parengiamieji aktai

Europos Parlamentas

2009 m. kovo 24, antradienis

2010/C 117 E/35	EB ir Nepalo susitarimas dėl tam tikrų oro susisiekimo aspektų * 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Nepalo vyriausybės susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo aspektų sudarymo (COM(2008)0041 – C6-0041/2009 – 2008/0017(CNS))	217
2010/C 117 E/36	Ratiniai žemės ūkio ar miškų ūkio traktoriai (kodifikuota redakcija) ***I 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tam tikrų ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių sudėtinių dalių ir techninių charakteristikų (kodifikuota redakcija) (COM(2008)0690 – C6-0414/2008 – 2008/0213(COD))	218
2010/C 117 E/37	Bendrijos atleidimo nuo muitų sistema (kodifikuota redakcija) * 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (kodifikuota redakcija) (COM(2008)0842 – C6-0019/2009 – 2008/0235(CNS))	219

2010/C 117 E/38	<p>Europos centrinio banko renkama statistinė informacija *</p> <p>2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl rekomendacijos dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos centrinio banko renkamos statistinės informacijos (13411/2008 – C6-0351/2008 – 2008/0807(CNS)) ..... 220</p>
2010/C 117 E/39	<p>Kosmetikos gaminiai (nauja redakcija) ***I</p> <p>2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl kosmetikos gaminių (nauja redakcija) (COM(2008)0049 – C6-0053/2008 – 2008/0035(COD)) 223</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0035</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 24 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl kosmetikos gaminių (nauja redakcija) ..... 224</p> <p>PRIEDAS ..... 224</p>
2010/C 117 E/40	<p>Biocidinių produktų pateikimas į rinką ***I</p> <p>2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką nuostatos, susijusios su kai kurių laikotarpių pratęsimu (COM(2008)0618 – C6-0346/2008 – 2008/0188(COD)) ..... 225</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0188</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 24 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009.../EB, iš dalies keičiančią Direktyvos 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką nuostatas, susijusias su kai kurių laikotarpių pratęsimu ..... 225</p>
2010/C 117 E/41	<p>Apdorotam tabakui taikomų akcizų struktūra ir tarifai *</p> <p>2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 92/79/EEB, 92/80/EEB ir 95/59/EB dėl apdorotam tabakui taikomų akcizų struktūros ir tarifų (COM(2008)0459 – C6-0311/2008 – 2008/0150(CNS)) ..... 226</p>
2009 m. kovo 25 d., trečiadienis	
2010/C 117 E/42	<p>Bendrieji konsuliniai nurodymai: biometriniai duomenys ir prašymai gauti vizą ***II</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Bendrąsias konsulines instrukcijas diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms dėl vizų, atsižvelgiant į biometrinių duomenų įdiegimą, įskaitant nuostatas dėl prašymų išduoti vizą priėmimo ir tvarkymo organizavimo (5329/1/2009 – C6-0088/2009 – 2006/0088(COD)) 232</p>
2010/C 117 E/43	<p>Bendrijos garantija Europos investicijų bankui ***I</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama Bendrijos garantija paskolų ir paskolų garantijų, suteiktų projektams ne Bendrijoje, nuostoliams atlyginti (COM(2008)0910 – C6-0025/2009 – 2008/0268(COD)) ..... 233</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0268</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. .../2009/EB, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama Bendrijos garantija paskolų ir paskolų garantijų, suteiktų projektams ne Bendrijoje, nuostoliams atlyginti ..... 233</p>

2010/C 117 E/44	<p>Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas ***I</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, kad būtų pagerintas Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas (COM(2008)0388 – C6-0250/2008 – 2008/0127(COD)) ..... 234</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0127</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, kad būtų pagerintas Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas ..... 234</p>
2010/C 117 E/45	<p>Aerodromai, oro eismo valdymas ir oro navigacijos paslaugos ***I</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų ir panaikinanti Tarybos direktyvą 2006/23/EB (COM(2008)0390 – C6-0251/2008 – 2008/0128(COD)) ..... 235</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0128</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nuostatas dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų ir panaikinanti direktyvą 2006/23/EB ..... 235</p>
2010/C 117 E/46	<p>Nauji maisto produktai ***I</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. XXX/XXXX [bendra procedūra] (COM(2007)0872 – C6-0027/2008 – 2008/0002(COD)) ..... 236</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1331/2008 ir panaikinanti Reglamentą (EB) Nr. 258/97 ..... 236</p>
2010/C 117 E/47	<p>Ozono sluoksnį ardančios medžiagos (nauja redakcija) ***I</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (nauja redakcija) (COM(2008)0505 – C6-0297/2008 – 2008/0165(COD)) ..... 255</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0165</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. kovo 25 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (nauja redakcija) ..... 256</p>
2010/C 117 E/48	<p>EB ir Cariforum valstybių ekonominės partnerystės susitarimas ***</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Cariforum valstybių, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (5211/2009 – COM(2008)0156 – C6-0054/2009 – 2008/0061(AVC)) ..... 256</p>
2010/C 117 E/49	<p>EB ir Dramblio Kaulo Kranto tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas ***</p> <p>2009 m. kovo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Dramblio Kaulo Kranto, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo (5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC)) ..... 257</p>

2009 m. kovo 26 d., ketvirtadienis

2010/C 117 E/50

Maisto skirstymas labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims (Bendro reglamento dėl bendro rinkos organizavimo keitimas) *

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo ir (EB) Nr. 1234/2007, nustatantis bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas), dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims (COM(2008)0563 – C6-0353/2008 – 2008/0183(CNS)) 258

Simbolių paaiškinimai

- * Bendradarbiavimo procedūra
- **I Bendradarbiavimo procedūra: pirmasis svarstymas
- **II Bendradarbiavimo procedūra: antrasis svarstymas
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Bendro sprendimo procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Bendro sprendimo procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra priklauso nuo Komisijos siūlomo teisinio pagrindo)

Politiniai pakeitimai: naujas ar pakeistas tekstas žymimas pusjuodžiu kursyvu, o išbrauktas tekstas nurodomas simboliu █.

Atitinkamų tarnybų techniniai pataisymai ir pritaikymai: naujas arba pakeistas tekstas žymimas kursyvu, o išbrauktas tekstas nurodomas simboliu ||.

2010 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2010 metais kompaktinius diskus pakeis skaitmeniniai diskai.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT